

Értékes Gyomaendródi Könyvtár

FJB 13.1

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 195 Ft

XX. évfolyam 1. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2013. január

B.U.É.K.

ÚJ ÉVI KÖSZÖNTŐ

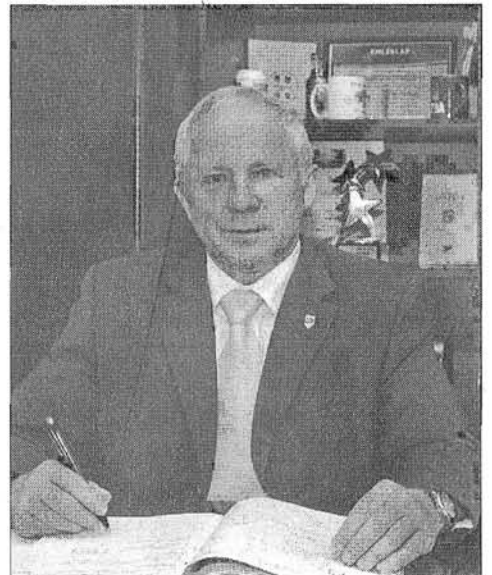
Tisztelt Hölgyeim és Uraim!
Kedves Gyomaendrődiek!

Új év kezdetén naponta többször köszöntjük egymást, Boldog új évet, B.u.é.k. vagy más hasonló üdvözlési formákkal. Mindannyian azt szeretnénk, ha a ránk váró új esztendő még sikeresebb, még jobb lenne, akinek pedig az előző sok rosszat, szerencsétlenséget hozott, az újtól csak a jót szeretné.

Igen, beköszöntött a 2013. év, melynek mindannyian reményekkel telve örülünk! Ugyanakkor egy kis megálásra is kell, hogy készítsen bennünket, hogyan telt az elmúlt év, számba kell vennünk sikereinket, kudarcainkat és azt is, hogy mindent megtettünk-e a jobb, a szebb és a sikeresebb érdekében.

Gyomaendrőd életében az elmúlt év legfontosabb kihívása, hogy meg tudunk-e felelni a járási székhely kívánalmainak, el tudjuk-e érni, hogy közel 50 év után ismét járási székhely legyen településünk. Igen ezt elértük, sőt a 30 évvel ezelőtti ígéretet is beváltotta képviselő-testületünk, hogy a város közepére kerül a Városháza, átadva a szép patinás Szabadság téri épületet a járás szolgálatának. Természetesen más fontos dolgok is történtek, talán azzal a stabilitást jellemző értékeléssel kezdeném, hogy költségvetésünk kiegyensúlyozott volt, folytattuk belvívóprogramjainkat, de csinosodott, szépségteljes városunk. A helybéli vállalkozások is fejlődtek, külön emlékeztet számomra a június 20-i nap mikor két vállalkozásnál is projektnyitó rendezvény volt. A Skylotec Hungary Kft. és a Mamutec Hungary Kft. nyert 100-100 millió Ft összegű támogatást fejlesztési céljaikhoz, megvalósíthatóvá téve ezzel kétszer akkora értékű beruházást. Természetesen rajtuk kívül munkahely-teremtési és -megtartási pályázatokon is eredménnyel szerepeltek vállalkozóink. Valamint összességében is elmondható az idei év vállalkozói sikere, mert adóbevételünk 20 millió forinttal nagyobb, mint a tervezett.

Mire számíthatunk a 2013-as évben? Több futó pályázatunk van, melynek kezdését készítjük vagy eredményhirdet-

tésére várunk. Közel 1 milliárd forintos a szennyvíztelep rekonstrukcióját célzó nyertes pályázatunk, melynek megvalósítása 2013-ban és 2014-ben történik. Végre befejeződik egy 2006-ban elindult beruházásunk és iszaptalanításra kerül a Hantos-kerti holtág megmaradt fél szakasza és a Fűzfás, valamint a Csókási zug teljes területe. További belvívó programunk is van ezen idő alatt. Két fontos turisztikai pályázatunk eredményére várunk, „A lélekkel a Körösök mentén” 100%-os támogatottságú pályázattal szebbé és vonzóbbá válhat városunk az ide érkezők számára, míg a fürdőfejlesztéssel a Ligetfürdő szolgáltatásait kívánjuk bővíteni.

Olyan fejlesztések is fontosak, melyet nem a városházán döntünk el, tehát állami forrásból történik a finanszírozásuk. Ilyen a folytatódó vasútberuházás, és a szintén idetartozó aluljáró építés, mely beruházások befejezése 2014-ben lesz.

Tehát van mit tenni az elkövetkező esztendőben, melyhez a legjobbakat kívánom Gyomaendrőd polgárainak.

Kívánok Boldog, Istentől áldott gazdag új esztendőt!

Gyomaendrőd, 2012.

*Várfi András
polgármester*

A tartalomból:

Önkormányzati hírek - 3. oldal

IN MEMORIAM: Dinya János - 4. oldal

Hunyai számvetés - 5. oldal

Karácsonyváro a Szent Gellértben
- 7. oldal

Gyomaendrődi adventi gyertyagyújtás - 20. oldal

Hírek innen-onnan és házuk tájáról

Nemzetiségek napjával egybekötött karácsonyi rendezvény a Regionális Roma Közösségi Házban

A Roma Polgárjogi Szövetség 2012. december 18-án Gyomaendrődön megtartotta a nemzetiségek napjával egybekötött karácsonyi napot, melyet a magyar kormány 1995-ben nyilvánított ki.

Gyomaendrődön is immáron 17. éve megrendezésre került ez a nap, melyet az idén a Roma Polgárjogi Szövetség rendezett meg.

Programunk délelőtt 10 órakor kezdődött, melyen Szécsi Zsolt elnök úr ünnepi köszöntője volt hallható, majd Pusztai József Országos Roma Önkormányzat tagja mondott ünnepi beszédet, és tolmácsolta Farka Flórián Országos Roma Önkormányzat elnökének szívélyes üdvözlését és jókívánságait.

Ezt követően a helyi egyházak képviselői közös imára hívták fel a megjelenteket. Majd a Napsugár Óvoda, a Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola és Diákotthon, illetve a Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény Gyomaendrődi diákjai adtak műsort. Az előadást megkoronázta a „Fekete angyalok” műsora.

Délben Botos János és cigányzenekara szolgáltatta a zenét, az ebéd csirkepörkölt burgonyával volt.

A délutáni program Szilágyi Róbert és a Reménysugár együttes ünnepi koncertje hangzott el. Az ünnepség idején szervezetünk almával, szaloncukorral, szendviccsel, üdítővel, illetve süteményekkel kínálta a jelenlevőket.

„A világot szeretet hozta létre, szeretettel és a szeretet kedvéért. Így hát a szeretet az egyetlen indíték, az egyedüli erő, ami képes előbbre vinni a világot. Mondhatnánk, a szeretet hiánya olyan, mintha fény nélkül járnánk a köd homályában, melyben elvész az ösvény, mely démoni árnyakat sejtet és ami a semmibe visz.

Ha van okunk, hogy a karácsonyra gyertyáit meggyújtjuk, az csak az lehet, hogy emlékeztessük magunkat a szeretet fontosságára az emberi létben. A szeretetre, ami ragyogó fényként munkál a bennünket körülvevő sötétben, ahol ez a mi világunk telve van az ember kitalálta rémek ijesztő árnyaival, melyek a gyűlölködés és a szenvedés egyazon tengelye körül forognak. Ezek a karácsonyi fények kell emlékeztessenek bennünket, legalább egyszer az évben, hogy nincs más kiút ebből a végzetes örvényből, mint a szeretet.”

(Wass Albert: Karácsony igaz története)

Áldott, békés karácsonyi ünnepeket és reményekben, sikerekben gazdag, új esztendőt kívánok minden kedves gyomaendrődi lakosnak!

Dankó Béla
Gyomaendrőd Országgyűlési Képviselője

Áldott, békés karácsonyi ünnepeket és boldog, sikerekben gazdag új esztendőt kívánok!

Várfi András polgármester

VÁROSUNK
Gyomaendrőd

A XX. évfolyamba léptünk!

1. évfolyam 1. szám **1994. október**

A szerkesztőség egyetlen tagja sem vésztél!
Ha szelvék illésen. Azonban emlékeztet és óvatossá tennél. Szinte igazságtalanság a kértet szelvék illésen. hogy szelvék a kértet szelvék illésen. és fény polkának szelvék.

Szerkesztőség

Ödvözlő Gondolat!
Te kristálytiszta szándékok.
Szárnyalj szabadon, hasznosan,
S légy az öböl szélét ajándék!
Forrássod legyen eszme, hit!
Buzgói frissen és életben,
Ma léteztél a völgyben lent,
S holnap vele a hegytetőn.

Iványi Mária

A tartalomról:

Milyen legyen egy önkormányzat?

Gondolatok az XXV. évforduló kapcsán

3. old.
Értékelések
4. old.
Egymást ismerjük
5. old.
Hírek, információk
6. old.
Tudományi oldal
7. old.
Helytörténet
8. old.

A XX. évfolyamba léptünk!

Köszönjük kedves Olvasóink eddigi érdeklődését és bizalmát.

Az Önök érdeklődésének köszönhetjük, hogy lapunk az elmúlt 20 évben folyamatosan, minden hónapban megjelent.

Számítunk a további érdeklődésükre, eddigi szeretetükre.

Köszönettel:
a szerkesztők

Törvénytörő utcanévek

2012. évi CLXVII. törvény XX. századi önkényuralmi rendszerekhez köthető elnevezések tilalmának értelmében intézmények, köztér, szervezetek 2013. január 1-től nem viselhetik a XX. századi önkényuralommal kapcsolatos személyek, szervezetek, fogalmak nevét.

Ez azt jelenti, hogy Gyomaendrődön is meg kell válni az önkényuralmat idéző utcanévektől, mint (a teljesség igénye nélkül) pl. Sallai Imre, Martos Flóra, Hámán Kató, Rózsa Ferenc, Ságvári Endre, stb. Mivel még nem hallani e bukott rendszer rajongóinak zúgolódását, feltételezhetőleg nem indult meg e változtatás – a törvény értelmében – kezdeményezése. Reméljük, a változás nem sokáig várat magára.

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület december hónapban

December 20-án ismét összeültek a Kistérségi Társulás Képviselő-testületei közös döntéshozatal miatt a Polgármesteri Hivatal Nagytermében.

Az együttes ülés napirendi pontjai:

A Térségi Humánsegítő Szolgálat feladatrendszerének átszervezése

A Képviselőtestületeknek arról kellett döntést hozni, hogy az átszervezés miatt a Térségi Humánsegítő Szolgálat működését 2013. január 1-től hogyan biztosítsa a társulás. Egy korábbi megállapodás alapján két alternatíva volt elfogadható és került kidolgozásra.

A.) Önállóan működő költségvetési szervként működik tovább

B.) Beintegrálódik a Térségi Szociális Gondozási Központba külön feladatellátásként.

Gyomaendrőd, Csárdaszállás, Hunya Települési Önkormányzatok Társulása 2013. évi munkatervének elfogadása

A munkaterv készítését kötelezően a törvény nem írja elő, de mindenképpen kiszámíthatóbbá teszi úgy a társulást, mint a hivatal munkáját.

Intézményi Társulás iskolajáratára kötött szerződés módosítása

A Mobilbusz Közlekedési Kft. kérte a szolgáltatás díjának emelését január 1-től, ezért kellett módosítani a megállapodást.

Társulási megállapodás felülvizsgálata

Törvényi változás miatt került sor a társulási megállapodás felülvizsgálatára, mivel a 2013. január 1-től mint jogi személyiséggel rendelkező szervezetként fog működni. A működéssel kapcsolatos feladatokat közös hivatal látja majd el.

Az előterjesztést több bizottság is tárgyalta, és az volt az egybehangzó véleményük a Képviselő-testülethez, hogy a Társulási Tanács tagjai tagonként 1-1 szavazattal rendelkezzenek. (Ez a javaslat, gesztus értékkel is bírna a kisebb települések felé.)

A fenti napirendi pontok közül az első három többségi egyetértéssel elfogadásra, míg a negyedik előterjesztés elutasításra került, mivel a helyi képviselők egy része nem értett egyet az azonos szavazati aránnyal. A hozzászólásoknál Csárdaszállás Polgármester Asszonya sajnálatát fejezte ki, hogy nem született megnyugtató döntés és egyúttal kifejezte csalódottságát is a nemmel szavazó képviselők felé.

A Kistérségi Társulás együttes ülését követően, 14 órától hívta össze a Polgármester Gyomaendrőd város Képviselő-testületét az év utolsó, soron következő döntéshozatalára.

Beszámoló a 2012. évben benyújtott pályázatokról

Tájékoztató jelleggel készült az előterjesztés, melynek célja: a 2012. évben benyújtott pályázatokról tájékoztatás.

A Kistérségi Iroda közreműködésével kerül korszerűsítésre a szennyvíztisztító telep, melynek megvalósulása 2014. 12. 01.

A projekt nettó összege: 859. 171. 000. Ft. Támogatás: 700.270.465 Ft.

Az önkormányzat intézményei közül hét nyújtott be pályázatot. (Rózahegyi Kálmán Kistérségi Általános iskola, Városi Egészségügyi intézmény, Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Térségi Szociális Gondozási Központ, Kis Bálint Általános Iskola, Kner Imre Gimnázium, Gyomaendrőd-Csárdaszállás-Hunya Kistérségi óvoda)

Az intézmények által eddig elnyert támogatás összesen: 63.134.636. Ft.

Gyomaendrőd Város Önkormányzata 2012. évben az alábbi pályázatokat nyújtotta be:

Pályázat megnevezése	Támogatási intenzitás %	Támogatási igény/Ft	Eredmény
Kistérségi Óvodai intézmények fejlesztése	100	50.000.000,	Döntés még nem született A pályázat az intézmény munkatársaival készült
„Együtt a cigányvárosért”	100	149.000.000	Döntés még nem született
„Lélekkel a Körösök mentén”	100	459.191.080	Döntés még nem született A pályázatot a GYÚSZTE készítette
„Európaiság a Kárpát-medencében”	100	5000 euro	Nem részesült támogatásban

Százszorszép Óvoda fejlesztése	95	119.699.999	Nem részesült támogatásban A döntés ellen kifogás lett emelve
Raiffeisen Mindenki Ebédel 2012	100	80 adag ételmisszer	Támogatásban részesült
Raiffeisen Mindenki Ebédel 2012-2013	100	80 adag ételmisszer	Támogatásban részesült
Iskolai és utánpótlás sportfejlesztés	80	9.241.485	Nem részesült támogatásban
Közbiztonság növelésfejlesztés Térfigyelő kamerák	80	9.241.485	Nem részesült támogatásban
Egészséges életmód és stersskezéles a Gondozási Központban	100	10.000.000	Értékelése folyamatban van TSZGK készítette
„Őszikék” Idősek Otthona életkörülmény jav.	100	180.000.000	Értékelése folyamatban van TSZGK készítette
Infrastruktúra javítása az alapszolgáltatásban	95	50.000.000	Megvalósítása folyamatban TSZGK készítette

Határ Gyöző Városi Könyvtár

Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása

A Képviselőtestület novemberben döntött arról, hogy a könyvtár 2013. február 1. napjától átköltözik a Selyem út 124. szám alá, a polgármesteri hivatal épületébe. A költözés előkészítése, és a berendezkedés ideje alatt szükségessé válik a zárva tartás. Ennek pontos meghatározása az intézmény vezetőjének hatásköre. Ezen kívül a változásról köteles értesíteni a könyvtár látogatóit a szokásos módon. Az időszakos zárva tartás ideje: 2013. január 1. és február 1. között esedékes, melyről az intézmény vezetője saját hatáskörében gondoskodik.

A köztemetőkről és a temetkezés rendjéről szóló önkormányzati rendelet módosítása

A gyomaendrődi köztemetőket üzemeltető Gyomaszolg Ipari Park Kft. megküldte a 2013. évi szolgáltatási díj emeléséről a javaslatát, melyet az infláció várható mértékében, 4,2%-ban határozott meg.

A Képviselő-testület helyt adott az előterjesztésnek.

Menetrend szerinti helyi autóbusz közlekedés legmagasabb díjáról szóló önkormányzati rendelet módosítása

2012. év novemberében tárgyalta a Képviselőtestület a menetrend szerinti helyi autóbusz közlekedésről szóló előterjesztést. Az ülésen több kérdés és észrevétel is elhangzott, melyre a vállalkozó írásban reagált. Megtudhattuk, hogy az önkormányzati támogatás mértékének emelését látják megvalósíthatónak egy minimális jegy és bérlet ár emelése mellett, mivel a lakosság érzékenyen reagál az árnövekedésre. Az elmúlt évben történt áremelés miatt (2012.) 11%-os utas-szám csökkenést kellett elszenvedniük, ami a nehéz gazdasági helyzettel magyarázható leginkább.

Ismételt lakossági kérésre, képviselői javaslatra a menetrendet kiterjesztették a ridegvárosi megállóokra is. A próbajárat 2013. január 1-től (31 napon át) közlekedne a következő időpontokban:

07.00 iskolások és felnőttek központba jutásához

09.50 idősek haza jutása

14.40 diákok haza jutása

(A próbajárat sorsa az utas-szám alakulásának függvénye)

Ezen kívül változik az útvonal és menetrend a Polgármesteri Hivatal új helyre költözése miatt is.

Jegyek, bérletek árának változásai:

Jegyfajta megnevezése	2012 évi ár	2013. évi javasolt ár
Vonaljegy	200 Ft	200 Ft
Teljes árú havi bérlet	3000 Ft	3100 Ft
Kedvezményes havi bérlet	600 Ft	620 Ft

Az előterjesztést tárgyaló bizottságok javaslata a testület felé: a Mobilbusz által kért 2013. évi 1.455.000 Ft/hó összegű támogatást biztosítsa a közösségi közlekedés érdekében.

Lehóczkiné Timár Irén képviselő

Tisztelt 8. sz. Választókerület Lakói!

Kívánok Önöknek sikerekben, szeretetben, egészségben gazdag, békés, boldog Új Évet a 2013-as esztendőre!

Lehóczkiné Timár Irén 8. sz. választókerület képviselője

In memoriam

Szülőföld: Böleső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Dinya János

volt szarvasi plébános

1852 - 1886

1852. január 16-án született Endrődön Dinya János szabómester és báró Kerekes Mária első fiúgyermekéül. Szüleinek összesen kilenc gyermeke született, de rajta kívül csak Franciska (Csúvár Andrásné, majd Csihar Timár Jánosné Fáni néni – rá még páran emlékeznek) és Elek (Timár Viktória férje, szintén szabó)

élték meg a felnőttkort, akiknek több leszármazottja él Gyomaendrődön, Hunyán és a nagyvilágban.

Az elemi iskolát Endrődön folytatta, ahol már ekkor kitért éles eszével, ezért – ahogy akkoriban a jó tanulókkal tették – előreléptették az első padba, sőt a tanító meg is jegyezte, hogy „ennek a gyereknek külön széklet kellene biztosítani” (ugyanis ekkoriban az iskolapadot széknek nevezték). Már kis korában tudta imádkozni a rózsafüzért, és mindig is csendes gyermek volt.

Középiskolai tanulmányait a pécsi kegyesrendiek és a nagyváradi premonstreiek gimnáziumában folytatta, a teológiát pedig a budapesti tudományegyetemen végezte el, mialatt a pesti központi papneveldeben képezték. 1877. február 4-én szentelte pappá Junák István felszentelt püspök, nagyváradi püspöki helynök. Újmiséjét február 11-én mutatta be szülőfalujában ünnepélyes keretek között, mely alkalommal Schiefner Ede prépost plébános nagyszerű, művészi beszédet mondott el, melyet közlünk is.

Papi pályáját Békésen kezdte mint káplán. Innen 1878. június végén Gyulára került káplánnak. 1880. július 3-án elővigyázatlanul a következtében veszélyesen megbetegedett. Lipovniczky István megyéspüspök fiatal papjai iránt táplált igaz atyai szeretetének jelként saját költségén először a dél-tiroli Meránba, majd Dél-Olaszországba küldte, hogy egészsége helyreálljon. Öt havi ottlét után – látszólag - teljesen visszanyert egészséggel tért vissza Gyulára.

1881. június 29-én Göndöcs Benedek gyulai apátplébánost országgyűlési képviselővé választották. Mivel ez a tevékenység sok idejét vette el az apátplébánosnak, ezért szükség lett egy ideiglenes helyettes lelkészre. A választás az ekkor mindössze 29 éves káplánra esett, így lett Békés megye legnagyobb katolikus közösségének helyettes vezetője.

1882. március végén Lonovics Ferenc halálával megüresedett a szarvasi plébánia, amire őt pályázó adta be jelentkezését. Közülük a kegyurak az egyházközség egyetértésével a legkevesebb szolgálati idővel rendelkező Dinya Jánost választották plébánosnak. Felettesei látták a benne égő tüzet, sokat vártak tőle.

Június 11-én érdekeny szavakkal búcsúzott el gyulai híveitől, majd 15-én elindult Szarvasra. Kövessük végig a nagy nap eseményeit, melyről a Békés című megyei hetilap is beszámolt: Délelőtt a barátokkal és ismerősökkel Göndöcs Benedek apátnál villásreggelin vett részt, ezután a déli vonattal indult Szarvasra. „A távozó, közszerepben részesült lelkészt az iránta tisztelet és szeretetnek

kifejezéseül” – ahogy a megyei lap is írta – egy gyulai delegáció kíséerte el. A delegáció tagjai voltak: Dobay János polgármester, Hoffman Alajos jegyző, Sal József és Reinhart József városi képviselők.

A szarvasi hívek nagy szeretettel fogadták az új lelki vezetőt, megérkezésekor a vasútállomáson az ottani értelmiség katolikus tagjai, a bíró, törvénybíró és Pöl Dániel főjegyző fogadták, majd a katolikus hívek nevében Pokomándy Sándor postamester üdvözölte. A meghatódtott lelkész meleg szavakkal köszönte meg a fogadtatást. Ezt követően mintegy húsz kocsi kísérték el a plébániára, ahol nem sokáig maradt, ugyanis a figyelmes lelképásztor már késő délután több újdonsült hívét meglátogatta. A nap fénypontjaként pedig az este folyamán a Bárány szállóban kedélyes bankettet tartottak, ami során a lelkes köszöntések egymást érték és jókedvben sem volt hiány.

A jeles napot követően kezdetét vette a munka. Plébánosságának első jelentősebb eseménye az ez év augusztus 12-ét követő vasárnapon tartott templombúcsú volt, melynek főpapja Dinya János egykori felettese és jötevője, Göndöcs Benedek apát, országgyűlési képviselő volt.

Beiktatására 1883. augusztus 18-án, Szent Klára ünnepén került sor, a beiktató Schiefner Ede prépost, alesperes, endrődi plébános volt. „Szép és megható volt az ünnepély, növelte a meghatottságot ama kegyeletes viszony, mely a beiktató esperes s a beiktatandó között ennek gyermekségétől fennállott, melynek a beiktató szívet, lelket gyújtó átható beszédjében szép kifejezést adott.”

Működése alatt igyekezett a hitéletet élénkíteni, szép eredménnyel, mely többek között a templom számára felajánlott adományokban nyilvánult meg. Hívei szerették és becsülték, közülük Kuczky János ügyvéd családjához őszinte baráti viszony fűzte. Jó kapcsolatot ápol a Bolza családdal, a kegyurakkal gyümölcsöző együttműködést valósított meg. Tagja volt Békés vármegye törvényhatósági bizottságának, Szarvas város képviselő-testületének és például a Békésvármegyei Régészeti és Mivelődéstörténelmi Társulatnak is.

Érdekelte a kertészet is, többször kapott a gróftól különleges facsemetéket, melyek közül az endrődi családi kertbe is küldött.

A szarvasi évek legkiemelkedőbb eseménye volt, hogy a frissen megalakult Kondoros községben Derczy Ferenc ottani bíró és neje Paál Paulina kezdeményezésére, a kondorosi birtokosok és Lipovniczky István püspök áldozatkészségéből egy kápolnát emeltek. Az alapkövet 1883. július 17-én Dinya plébános rakta le, végül pedig 1884. október 13-án Schiefner Ede szentelte fel ünnepélyes keretek között.

1884 elején ismét gyengült egészségi állapota. Gróf Bolza József a plébános iránti jóakarattól vezérelve évi 100 Ft-ot ajánlott fel káplántartásra, ezt követően pedig a püspök meg is szervezte a kápláni állást, amire Erdélyi Lajos békési káplánt nevezte ki.

1885-ben a megkezdett munka félbe szakadt, ugyanis a betegség már jelentősen legyengítette. Az év nagy részét az olasz Alpok lábánál fekvő Görzben töltötte, de a gyógyulás elmaradt.

Tisztában volt vele, hogy mi vár rá, ezért szeptember 28-án végrendelkezett. Végrendeletében híven tükröződik lelkülete:

„Az oszthatatlan szent Háromság az Atyának Fiának és Szentlélek Istennek nevében! Mindaz mi a földből való a földbe tér vissza. Jéz. Sir. 4. 13. Elvan végezve, hogy az emberek egyszer meghaljanak. Zsid irt. Lev. 9. 17. Mennyi hű vágyódásnak, mennyi ábrándnak, mennyi haszontalan gyötrelmeket vet ez véget?! Az írának minden nap tapasztalata által igazolt igazságom, mikor nyomulna elénkben előtérbe, mint kezdetén a betegségem által szükségessé vált s következményeiben ismeretlen hosszú utnak? Az élet delén vagyok, bár nincs egyéb vágyam, mint a nagy fonséges célért, melynek munkálására vettem magamra a hosszú barna mezt, dolgozni izadni; mint becsülettel a Szent lelkesedés nemes tiszta hevével viselni a nap terhét s az emberiség siron inneni s tuli boldogságának épületéhez pár homok szemmel járulni; mindazáltal ha alig tettem egy pár lépést küzdterem s jött a sorvasztó láz, nyomába a halál s egy vonással törli le a szép terveket, s kioltja a lelkesedés s tenni vágy nemes tűzét; ha Istennek kedvesebb volt életem áldozatja mint annak leendő működése, legyen meg az ő szent akaratja! Katolikus egyházban születtem, emelőjén dajkáltattam igazsága volt vezérlőm, csalhatatlansága támaszom, szeretete éltetőm, hozzá ragaszkodom most is, részt kérek anyai fájdalomból, ostrom küzdelmeit s azon tudattal zárom le szememeit, hogy útni fog, útni kell szabadulása órájának, majd megjelenik az ő Szabadító Lelke, ki csak azért hagyja így megalázva eltiporva, hogy jobban ki mutassa ki Ő! Vallást teszek jószágáról hálalom viselésében, keblemben oltott reményével

folytatás a 8.
oldalon

Hunyai számvetés

Ismét eltelt egy év. Mint ilyenkor mindig, mindenki számot vet magában arról, hogy mi is történt vele, mit hozott számára a mögötte álló egy év. Felelevenednek szép és kevésbé szép emlékek, nemkülönben a szerzett tapasztalatok, melyeket kamatoztatni szeretne az új esztendőben.

Én itt most egy kicsit tovább viszem a gondolatmenetet: Mit hozott Hunya község számára 2012?

Kulturális eseményekben idén nem volt hiány. Valami megmozdult itt, ami jelzi élni akarásunkat és azt, hogy egy ilyen kis település lakói is tudnak nagy tetteket felmutatni. Vegyük sorra a fontosabb állomásokat.

Az első jelentősebb történés, hogy a március 15-i ünnepi megemlékezés keretében újraavattuk első köztéri emlékműnkét. Ez nem más, mint a forradalom és szabadságharc emlékére 1948-ban, a régi községháza falán állított emléktábla, melyet szinte azonnal el is távolított az új rendszer, de most visszakerült méltó helyére, így folytatva küldetését.

Április 28-án egy igen megható, bensőséges esemény zajlott le a mára már kietlen határ közepén: az egykori Pogány-iskola emlékére állított keresztet és emléktáblát avatták, szentelték fel. Az emlékhely létrehozására a még élő tanulók és tanítói, egykori ott élők és leszármazottaik összefogásával került sor. Most már ott áll a kereszt a pusztas csendjében és hirdeti a valaha ott élő, dolgozó emberek emlékét. Reméljük, hogy a Község-soriak sem vártnak magukra sokáig.

Június 9-én immáron második alkalommal került megrendezésre a Családi nap. A helyszín a kultúrház, annak udvara, a liget és a sportpálya volt. Az esemény alkalmából ismét kiosztották a „Hunya községért” kitüntető címet, amit Timár Lászlóné és Vaszkóné Hunya Mónika pedagógusok vehettek át. A nap folyamán minden korosztály megtalálta a maga programját a legapróbbaktól a legidősebbekig, és persze vidámságban sem volt hiány. Még ingyeny babgulyást is osztottak a résztvevőknek, tehát senki sem maradhatott éhes.

Ugyanezen hó 23-án megültük községünk védszentje, Szent László ünnepét. Az ideai búcsúnak kivételes jelentőséget adott az a tény, hogy most ünnepelhettük a helyi lelkészség megalakulásának százéves jubileumát. Az ünnepség csúcspontjaként felavattuk községünk két felejthetetlen jötevője, Grócz Béla és Schiefner Ede emléktábláját, majd egy kiállítással egybekötött konferencián feltártuk a hallgatóság előtt községünk múltját.

2012 már így is elég tartalmas lett volna, de a legkiemelkedőbb esemény csak most következik: 22 évnyi árvaság után ismét állandó lelkipásztort nyert egyházközségünk Iványi László tb. kanonok régi-új plébánosunk személyében. Ahogy 1912-ben először papot kaptunk, úgy 2012-ben – mintegy a gondviselés ajándékeként – újra papot kaptunk.

Következett augusztus 20., amikor megünnepeltük államalapító Szent István királyunkat. Az ünnepi szentmise után körjegyzőnk megszelte a szentelt kenyeret, majd a jelenlévők elfogyasztották azt.

A sok szép esemény után egy szomorú tény is közölnöm kell: szeptember elején,

130 év után zárva maradt iskolánk kapuja. Nehéz ezt tudomásul venni, de nem volt más lehetőség. Egyszer hátha visszajára fordul a népességfogyás! Csak remélni tudunk.

Szeptember folyamán ministránstalálkozót is tartottunk. Az ünnepi szentmisén az egykori, mára már 50-60 éves ministránssok asszisztáltak, majd a templomkertben tartott beszélgetésen mindenki felidézte a régi szép emlékeket, illetve az azóta történt eseményeket.

A kulturális híradás után szeretnék pár szót szólni a fizikai fejlesztésekről is. Tempломunk külseje az év elejére már megérett a festésre és az állagmegóvásra. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium 1,5 millió forintos támogatásával sor került a munkálatokra, sőt még benti apró javítások is történtek.

Polgármester asszony tájékoztatása alapján a következőkről számolhatok be: az alkotmány utca új aszfaltburkolatot kapott, az óvodai szolgálati lakás teljesen megújult,

a törvényi előírások alapján a régi óvoda helyén polgárvédelmi célokat szolgáló helyiségek lettek kialakítva, és végül december hónap folyamán megtörtént a Művelődési Ház, az Egészségház és a Szabadidő központ teljes nyílászáró cseréje.

Így ért véget tehát a 2012-es év Hunya községben.

Immáron a 2013-as esztendő első napjaiban nagy változások szemtanúi lehetünk. Január elsejei hatállyal megalakult a Gyomaendrődi járás, és innentől kezdve megszűnt az Örménykúttal közös körjegyzőség, létrejött Gyomaendrőd, Csárdaszállás és Hunya közös hivatala. Fogunk mi ebből valami változást érezni? – kérdezhetik sokan. Aligha, hisz ügyeinket ezután is helyben intézhetjük. A kevés állami támogatás ellenére bízunk benne, hogy önkormányzatunk továbbra is ugyanolyan eredményes munkát tud kifejtetni, mint eddig.

Hegedűs Bence

Szabadtéri betlehem a hunyai polgármesteri hivatal előtt - Fotók: Iványi László

Katolikus oldal

JANUÁRI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 17 óra,
hétköznapokon csütörtök kivételével: reggel fél 8-kor

Szent Gellért Iskola kápolnájában

a hónap 2. és 4. szombatján 16 órakor:
január 12-én és 26-án szombaton 16 órakor

Gyoma

Kedden és pénteken 16 órakor a plébánia fűtött nagytermében,
vasárnap és ünnepnap 11 óra

Hunya

hétköznapokon (csütörtök kivételével) és szombaton: 17 óra
vasárnap és ünnepnap 10 óra
A szombat esti mise vasárnapi előesti mise

JANUÁRI ÜNNEPEK

1. kedd:	Szűz Mária, Isten Anyja, ÚJÉV
2. szerda:	Nagy Szent Vazul és Nazianzi Szent Gergely
3. csütörtök:	Jézus szent neve
6. vasárnap:	Urunk megjelenése (VÍZKERESZT)
7. hétfő:	Penyaforti Szent Rajmund áldozópap
13. vasárnap:	Urunk megkeresztelkedése
15. kedd:	Remete Szent Pál
17. csütörtök:	Szent Antal apát
18. péntek:	Árpád-házi Szent Margit
20. vasárnap:	Évközi 2. vasárnap
21. hétfő:	Szent Ágnes szűz, vértanú
22. kedd:	Szent Vince diakónus, vértanú
24. csütörtök:	Szalézi Szent Ferenc püspök
25. péntek:	Szent Pál apostol megtérése
26. szombat:	Szent Timóteusz és Szent Titusz püspökök
27. vasárnap:	Évközi 3. vasárnap
28. hétfő:	Aquinói Szent Tamás áldozópap és egyháztanító
31. csütörtök:	Bosco Szent János áldozópap

2013: A HIT ÉVE

2012. október 11-én XVI. Benedek pápa ünnepélyesen megnyitotta a Hit Évét, mely 2013. november végéig, Krisztus Király ünnepéig tart.

A hit egyidős az emberrel. Az első embernek, Ádámnak megadatott a kegyelem, hogy az Istent szemtől szembe láthatta, beszélgethetett vele. S a Teremtő Istennek ez az első megnyilatkozása eredményezi talán, hogy az ember hisz valami Természetfölötti Lényben. A legprimitívebb kultúrákban is föllelhető a hit megnyilvánulása (*ősi áldozati helyek, barlangrajzok, stb.*) -, s a leghatalmasabb metropoliszok felhőkarcolói között is szerényen meghúzódznak a templomok, az Isten imádásának színterei. Azok az emberek is, akik ma már semmilyen egyházhoz vagy felekezethez nem tartoznak, sőt még istenhívőnek sem nevezik magukat, - még ők is hisznek valamiben, ami nem megfogható, nem megmagyarázható. S ennek miéretté Szent Ágoston válaszol a gyakran idézett mondatával: **Magadnak teremtettél bennünket Istenünk, és nyugtalan a mi szívünk, amíg meg nem nyugszik Tebenned!**

Mi, keresztények, a **Hiszkegy** szavaival valljuk meg hitünk rövid foglatát: hiszünk a Szentháromság egy Istenben, hiszünk az Anyaszentegyház tanítását, hiszünk a feltámadásban és az örök életben. Ez így jól hangzik, - és gyakran elmondjuk, elimádkozzuk. De a most meghirdetett Hit Évének az a célja, hogy ez ne csak egy elmondott szöveg legyen, hanem hitünket átgondolva, átímadkozva, átélve még élőbbé tegyük.

Jézus így figyelmeztet az evangéliumban: „*Ha akkora hitetek lenne mint a mustármag, és azt mondanátok ennek a hegynek: Menj innen oda! - odamenne, és semmi sem volna :ektek lehetetlen.*” (Mt 17,20) - **Szent Nektariosz** egyiptomi remetéről azt mondja egy kedves legenda: Egy napon Nektariosz apát kiült a remetekunyhója elé és fennhangon az evangéliumot olvasta. Amikor ehhez a részhez ért: „...*ha azt mondanátok ennek a hegynek: - Menj oda!...*”, a kunyhójához közel a sziklahegy nagy dübörgéssel kezdte elhagyni a helyét, hogy a parancsának engedelmességgel helyet változtasson. Nektariosz azonban harsányan rákiáltott a sziklára: „*Maradj a helyeden! Nem neked mondtam, - csak az evangéliumot olvasom...*” A legenda lejegyzője ezzel azt akarta érzékeltetni, hogy a szentéletű Nektariosz apátnak ténylegesen akkora hite volt, hogy a hegy megmozgatására valóban képes is lett volna. Ezt a kedves történetet azért említem, mert jól jelzi, hogy a csodákra is képes hit nem

A HIT ÉVE 2012
2013

elérhetetlen dolog a földi ember számára. De hogy igazi élő, bensőséges hitünk legyen, azon sokat kell dolgozni. Nem elegendő megmaradni a gyermekkori hitünknel, az akkor megtanult imádságoknál, vagy a bérmlásra megtanult kis katekizmusnál.

Ha egy földműves csak elvetné földjébe a magot, de nem gondozná, kapálná, locsolná, - akkor az elvadulna, elgazosodna és elszáradna és semmi termést nem hozna. A hitünk is könnyen így járhat, ha nem gondozzuk, csiszoljuk. Az elsődleges feladat egyáltalán megőrizni a hitünket. Ez a mai vallásilag közömbös, sőt gyakran hitetlen, istentelen világban olykor nagy kihívást jelent. Nem könnyű a hitünket megőrizni akkor, amikor a körülöttünk élő emberek, gyakran talán még rokonaink vagy családtagjaink is, teljesen hátat fordítanak Istennek és a keresztény értékeknek.

Lisieux-i Szent Teréz több mint száz éve írta: „*Ha körülöttem mindenki hitetlenné válna, és a földkerekségen egyedül már csak én lennék keresztény, akkor is eltántoríthatatlanul ragaszkodnék Jézus Krisztushoz és az örök életbe vetett hitemhez!*” Valahol egy ilyen erős hitről beszél Jézus, amikor az előbb említett hasonlatával azt mondja, hogy az élő hit csodákra képes.

A Hit Éve azzal a szándékkal született meg, hogy ilyen erős, képtelmentes hitre tegyünk szert. S hogy ez megvalósulhasson, mindenekelőtt meg kell ragadjunk, ami erősítheti a hitünket: szentírás olvasás, rendszeres szentmisére járás, zárandoklatokon való részvétel, rendszeres szentségi élet, gyónás, áldozás, - és a keresztény jócselekedetek gyakorlása.

Egy alkalommal Jézushoz vittek egy ördögtől megszállott fiút. Jézus azt mondta a fiú apjának: „*Minden lehetséges annak, aki hisz!*” A férfi ezt válaszolta: „*Hiszek Uram, segíts hitetlenségemen!*” (ld. Mt 9, 14-29)

A hit évében mi is kérjük gyakran Istentől: „*Hiszek Uram, segíts hitetlenségemen!*” S ha ezt állhatatosan, őszintén kérjük Tőle, akkor hinnünk kell abban, hogy megtapasztalhatjuk Jézus ígését: „*Minden lehetséges annak, aki hisz!*”

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Varga Tamás verseny

A 7-8. osztályosok számára megrendezett Varga Tamás Matematika-verseny első fordulóján továbbküldhető dolgozatot írt Kmetykó Csaba 7. és Timár Ádám 8. osztályos tanulónk.

Felkészítőjük: Maráz Alíz

Horváth János verseny

Izsó Réka nyolcadik osztályos tanuló a békéscsabai Andrassy Gyula Gimnázium leendő diákjainak meghirdetett Horváth János versenyen 10. helyezést ért el angol nyelvből, ezzel biztosította, hogy felvétele esetén automatikusan a haladó angol csoportba kerüljön.

Felkészítő tanára: Maráz Alíz

Ingyen angol tankönyvek a nyolcadikosoknak

Az mm publications hivatalos magyarországi képviselője az ELT Hungary idén novemberben tartotta szokásos éves módszertani konferenciáját Budapesten, amelyen most először én is részt vettem. A megjelentek hasznos módszertani foglalkozásokon vehettek részt, ahol új ötletekkel, feladattípusokkal, és az új kor tanulójához igazodó óraszervezéshez remek tanácsokkal gazdagodhattak. Minden workshopot gyakorló pedagógusok tartották, akik természetesen a kiadó könyveit használják óráikon, és a résztvevők minden foglalkozás után megtarthatták az ott használt kiadvány(oka)t.

Az esemény zárásaként az amúgy is bőkezű kiadó tombola formájában még kilenc tankönyvcsomagot, hat interaktív anyagot tartalmazó CDRomot, és három „próbatanítást” is kiosztott, amelyek közül nagy örömmel én is hazahozhattam az egyik fődíjat. Ez a próbatanítás abból áll, hogy a pedagógus, és egyik választott csoportja ingyen megkapja a teljes tanári és tanulói tananyagcsomagot.

A nyolcadik osztályosaimat választottam a nyereségre, ugyanis nekik eddig nem volt tankönyvük, hanem egy általam összeállított és kinyomtatott anyagból dolgoztunk. Mostantól viszont mindenkinek van tankönyve, szöszedete és munkafüzete a hozzá tartozó tanulói MultiRommal. Emellett minden órán az interaktív táblával együtt használjuk új taneszközeinket, ugyanis a tanári csomagban a tanári kézikönyvön kívül a teljes hanganyag, egy plusz feladatokat és dolgozatokat tartalmazó CDRom és a teljes interaktív tananyag van.

Korábban részt vettem egy harminc órás továbbképzésen ugyan ezen kiadó szervezésében, ahol rávilágítottak hogyan lehet az órai munkát hatékonyabban szervezni, elsősorban persze az ő tankönyveik segítségével. Ott is sokat tanultam, így most megújult lelkesedéssel vettem bele magam a munkába.

Maráz Alíz

Úszóverseny

2012. december 6-án rendezték meg a Liget fürdőben a Körzeti Diákolimpiai úszóversenyt. A versenyen I. és II. korcsoportos iskolás gyerekek és óvodások vehettek részt. A mi osztályunkból öten indultunk. Nagyon kitartóan küzdött mindenki. Végül egy bronz- és egy aranyéremmel térhettünk haza.

Berta Bence 3. osztályos tanuló

Ovisok az iskolában

2012. november 30-án iskolánkba ellátogattak a nagycsoportos ovisok.

Rövid köszöntés után játékos foglalkozásokon teheték próbára magukat. Bár az őszi utolsó napja volt, mi már a telet idéztük, mert olyan feladatokat kaptak a gyerekek. Készítettünk Mikulásos könyvjelzőt, karácsonyi dalokat tanultak angolul, bepillantást nyertek a hitélet rejtelseibe, és a tornateremben ügyességükről tehettek tanúbizonyságot. Legérdekesebb volt számukra, amikor a leendő tanító nénivel a digitális táblát kipróbálhatták. Amikor minden állomást sikeresen teljesítettek iskolánk konyháján vendégül láttuk őket. Vajas kenyeret díszíthettek zöldségféléből saját ötleteik szerint.

Reméljük, márciusban ismét találkozunk!

Karácsonyváró 2012.

Karácsony készül, emberek!
Szépek és tiszták legyetek!
Súroljátok föl lelketek,
Csillogtassátok kedvetek,
Legyetek újra gyerekek,
Hogy emberek lehessetek!

2012. december 21-én ismét megtartottuk Karácsonyváró ünnepségünket. Délelőtt a tornateremben feldíszített fa körül – osztályonként – a tanulók megajándékozták egymást. Ezt követően a színpadon az első osztály jelenete, valamint a 2. és a 6. osztály zenés műsorszámra következett a meghívott óvodások előtt. Délről kezdődött a Karácsonyi vásár, melyre már napok, hetek óta készültek gyerekek és felnőttek egyaránt. Asztali díszek, kopogtatók, mesefigurák, az ünnep szebbé tételéhez szükséges kiegészítők és izletes sütemények várták a vásárlókat. Délutánra megtelt a tornaterem tágas helyisége, hiszen sokan voltak kíváncsiak gyermekeikre, unokáikra, akik versekkel, jelenetekkel tették értékessé a délutánt. Az énekkar karácsonyi énekekkel készült, és nem maradt el a hagyományos betlehemes sem. Czank Gábor atya és Iványi László hunyai plébános, iskolánk alapítója is megtisztelte jelenlétével rendezvényünket.

„Valami szépet szeretnék mondani”

Advent negyedik vasárnapján iskolánk óvodásai és iskolásai adtak műsort a város adventi koszorújánál. Szenteste előtt egy nappal meghitt együttlétben hangzottak fel a kis Jézus születését váró versek, János evangéliumának részletei és Mária Istent magasztaló, hálát adó éneke, a Magnificat. A negyedik gyertyát Iványi László tiszteletbeli kanonok, hunyai plébános és Lukács László igazgató úr gyújtotta meg.

Hunyán 2012. december 25-én a délelőtti Karácsonyi szentmise után adták elő iskolásaink A boldog herceg című Oscar Wilde mesejátékot. A templomban szeretettel fogadták gyermekeinket, akiknek többsége iskolánk hunyai tanulója.

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

SZENT SEBESTYÉN

Január 20.
+288. (?)

Szent Sebestyén

A vértanúként tisztelt Sebestyén a legnépszerűbb szentek közé tartozik. Mint segítőszenthez fordultak hozzá pestis és más - embereket vagy állatokat pusztító - járvány idején. Számos testvérület és kézműves-céh tisztelte védőszentjeként, ereklyéinek birtoklásáért több helység vetélkedik. A művészet Sebestyén vértanúságát sokszor választotta témájául, és számtalan változatban dolgozta föl a mindenkori ízlésnek megfelelően. A szentek római naptára január 20-án emlékezik meg róla Fábian pápával együtt.

Az emléknap dátuma és a megünneplés ténye szinte az egyetlen, amit komolyan vehető tanúságnak elfogadhatunk Szent Sebestyénről.

Ünnepét egészen a 354. évi római kalendáriumig vissza lehet vezetni. Emlékezetét abban a Via Appián lévő katakombában ülték meg, amely az ő nevét viseli. Már a 4. században építettek ott egy bazilikát, igaz, hogy először az apostolok tiszteletére, csak később lett Szent Sebestyén temploma. Sírjánál tiszteletének még régibb nyomai fedezhetők föl. Hogy ez a sír mikor fogadta magába a vértanú tetemét, nem lehet pontosan megmondani. Az időpont meghatározására vonatkozó minden kísérlet csak föltevés.

Úgy látszik, hogy a milánói Szent Ambrus már többet tudott Sebestyénről. A 118. zsolnárról mondott 20. beszédében talál alkalmat, hogy a vértanúról szóljon. Szentünk édesanyja állítólag milánói volt. A város tehát igényt tartott az ifjú! Diocletianus társaságára, Maximianus idejében (286-305) került eszerint Rómába, és ott szenvedett vértanúságot. Nem sokat lehet kihámozni ezekből az adatokból, de ennyi is bizonyítja, hogy Szent Sebestyén tisztelete 380 táján már elérte Milánót. A tiszteletnek e gyors terjedését minden nehézség nélkül érthetővé teszi a Róma és Milánó közötti élénk kapcsolat, a vértanúk adatainak és ereklyéinek lelkes gyűjtése (ami abban az időben éppen nem kívánatos, nyereszkeskedő vonásokat is kezdett ölteni: Szent Ágoston panaszkodik bizonyos szerzetesekre, akik mindenféle kóborolnak vértanúcsontokat árulva, és sokat mondóan fízi hozzá: „bárcsak vértanúktól erednének!”), végül magának a milánói püspöknek, Ambrusnak az a törekvése, hogy mennyei közbenjárók tekin-

télyes csapatát állítsa hívei oldalára.

Hogy Szent Sebestyént tisztelték a sírjánál, arról egy kolostor alapítása is tanúskodik a bazilika mellett. III. Sixtus pápa (432-440) szerzetesi közösséget bízott meg azzal a feladattal, hogy gondoskodjék a tisztelet folyamatosságáról, az istentisztelet rendjéről és a zarándokok figyelmes ellátásáról. Ebben a kolostorban keletkezett az 5. század első felében a Szent Sebestyén-legenda, ez a romantikus szenvedéstörténet, tele csodás eseményekkel, hirtelen megtérésekkel és a keresztény hit védelmét szolgáló terjedelmes szónoklatokkal. A zarándokok áhítatos kíváncsisága sugallta ezt a tisztelt vértanút dicsőítő költeményt.

Eszerint Sebestyén a császári gárda tisztje volt, Narbonneban született, de Milánóban élt. Diocletianus és Maximianus császár nagyra becsülte, és közvetlen környezetében rendelte. Sebestyén egyszerre tudott császári tiszt és hűséges keresztény lenni, aki bátran védte a hitet. A legenda tehetséges szónoknak mondja a tisztet, aki bajtársait el akarta vezetni a hithez és bátorította a fogságban sínylődő keresztényeket. Végül maga Sebestyén is a császári törvényszék elé került, és hite miatt halálra ítélték. Kinn a szabad mezőn karóhoz kötötték, hogy a katonák halálra nyilazzák. Amikor már halottnak vélték, otthagyták. Egy jámbor római özvegy, Iréne házába fogadta a súlyos sebesültet, és addig ápolta, míg föl nem épült. Amikor Sebestyén ismét megjelent a nyilvánosság előtt, úgy fogadták, mint aki holtából támadt föl.

A legenda írója itt egy, a vértanú-történetekben kedvelt kifejezési módot használ, hogy kifejezze meggyőződését, mely szerint a keresztény élet valójában elpusztíthatatlan. Bármilyen borzalmasak is az alkalmazott kínzások és a halál módjai, alapjában véve nem érthetnek a hívőnek, hiszen ő halhatatlan. Ezt a hamisítatlan keresztény hitet a vértanú-legenda fölékesíti. Nem elég, hogy a vértanú a halálos szenvedést egyszer kiállja, hanem többször is meg kell ízelelnie a halál misztériumát. Sebestyén is újra a hőhérok kezére kerül. Másodszor is halálra ítélik. Most bunkókkal verik halálra és egy csatornába dobják. Ezúttal egy Lucina nevű római asszony veszi gondjába a testet és eltemeti. A legendaíró itt is római hagyományból merít: egy Lucina nevű római matróna több vértanú történetében szerepel úgy, mint aki a halálra kínzottaknak megadja a végtisztességet.

Természetesen könnyű az ilyesféle vértanú-legendákat szigorú kritika alá vonni. Mindazonáltal lehet, hogy e legenda nem ábrázolja „a szentet a maga korában”, de egy későbbi kor meggyőződését jól tükrözi, megmutatván, hogyan gondolkodott az a kor a szentekről és életszentségük helyes tiszteltéről.

A Depositio Martyrum január 20-án emlékezik meg Szent Sebestyén temetéséről. Mivel az ősi liturgikus könyvek külön említik Sebestyént és Fábian pápát, külön könyörgésük is volt. 1969-ben addig közös ünneplésüket ismét különválasztották.

folytatás a 4. oldalról

száll el utolsó leheletem, tudom a koszorúk elfonyadnak, s porrá lesz a szív, melynek kegyelete azokat síromra rakná eltűnik minden, de fön áll fönmarad az egyház örök hitével el évülhetetlen reménye ki nem oltható nagy szeretetével, fön áll az idők végeiglen s azok messze korlátain túl is a végtelenig örök változhatlan tanával. Hiszem a szentek egységét, testemnek feltámadását és az örök életet! ... Miután lelkemet annak ajánlanám, kinek tiszta kezéből kikerült, ... kérném a szeplőtelen Szüzet kísérené bünös lelkemet Szent Fia ítélszéke elé s álljon ott mellettem s legyen örök üdvöm szent ügyében pártfogóm...

Szenvedései 1886. április 5-én véget értek, délelőtt fél 11-kor csendesen elhunyt. A „buzgó lelkipásztor, Jézus szíve szerinti pap, életéhez hasonló példás halállal, a nagy ut sz. Eledelében s az utolsó kenet szentségében részesülve kora 35, áldozó papsága 10-ik évében ... visszaadta lelkét Istennek, kinek kezébe azt utolsó fohá-

zaival ajánlotta.”

A végtisztesség megadására április 7-én került sor a család, a paptársak, a barátok és a hívek részvételével. A gyászszertartást az atyai jóbarát, pártfogó, Schiefner Ede prépost, alesperes vezette, aki végig követhette Dinya János egész életét. Születése évében került Endrödre, ő vezette az Úr asztalához az elsőáldozáskor, ő vezette a papi méltóságához, ő iktatta be első - és egyben utolsó - egyházközségébe, és most neki jutott a feladat, hogy utolsó útjára elkísérje.

A szárvasi Halásztelki temetőben helyezték örök nyugalomra a Bolza család kriptája mellett. A grófi család tisztelete jeléül kőkeresztet állítottatott sírja fölé, mely ma is hirdeti emlékét.

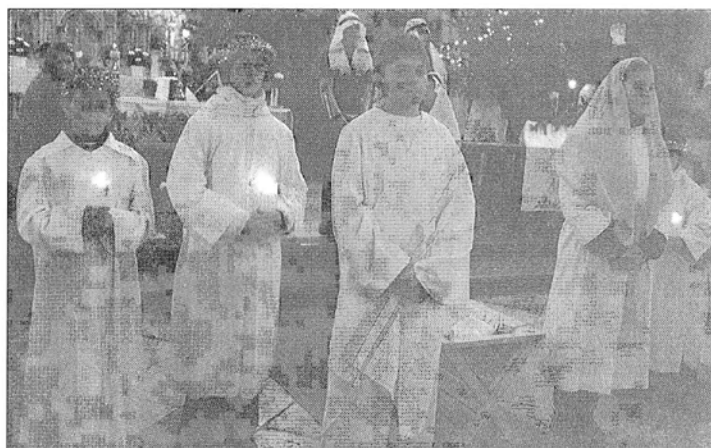
Egy csillag volt ő, akinek életpéldája mindannyiunk számára irányadó.

Hegedűs Bence

Dinya János hitvalló plébános, könyörgőj érettünk!

Karácsony - gyerekek karácsonyi játéka a hunyai templomban (A boldog herceg)

Karácsony - gyerekek pásztorjátéka az endrődi templomban

Karácsony - gyerekek karácsonyi játéka a gyomai templomban

Szenteste - gyerekek karácsonyi játéka a gyomai református templomban

Fotók: Iványi László, Czank Gábor, Kiss Katalin

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

„Szállást keres a Szent Család”

Tisztelt Olvasó!

Endrőd hagyományvilágát meghatározta a katolikus vallásosság. Sok népszokása és népi ájtatossága táplálkozik a kereszténységből, még akkor is, ha látszólag pogány elemekkel átszótt hiedelmekről vagy cselekedetekről van szó. A karácsonyi időszak kiemelt ünnepi szakasza szokásvilágunknak, hiszen ez időben az ünnepi cselekmények a meghatározóak.

Az ünnep olyan különleges időszak, amikor a közösség viselkedése eltér a hétköznapitól. Az ünnepek adják meg életünk lüktetését, a ciklus ismétlődéssel pedig megerősítik az egyén és közösség kapcsolatát. Az ünnep mindig közösségi, egyszemélyes ünnepek nincsenek.

Az ünnep szó az „id nap”, vagyis „szent nap” szóösszetételből eredeztethető. A karácsony a téli napforduló napjára esik és a pogány vallásokban Mithras, a fény istenének ünnepnapja volt. Keresztényi ünnepeink kétezer év alatt átszótták és meghatározó napjaivá váltak életünknek. A természet változásait megerősítő jeles napjaink viszont sok pogány kori hiedelmet megőriztek, melyek így tovább élnek napjainkban is.

A karácsonyi ünnepkör advent első napjával kezdődik és vízkeresztig (január 6.) tart. Az advent az egyházi év kezdete. A szó a latin adventus szóból ered, mely megérkezést, eljövételt jelent. Az időszak Szent András (november 30.) napját követő első vasárnapkal kezdődik. Az első jeles nap Borbála napja, amikor egy meggy- vagy cseresznyefa ágat vágnak, azt vízbe rakják és karácsonyra kivirágzik. Miklós napja, Luca napja közismert jeles napok még ebből az időszakból. A dramatikus népszokások körébe soroljuk a szálláskeresést.

A szálláskeresés a paraszti ájtatosság egyik formája, mely szentcsaládjárás néven ismert az egész magyar nyelvterületen. Endrődön és a megye más katolikus falvaiban egészen a XX. század közepéig élt ez a szokás. A karácsony előtti kilencedik napon, kilenc napon át a Szent Család képét elvitték egymáshoz a családok.

Falunkban az utolsó szentcsaládjárás az 1970-es években volt, azóta a templomban végzik ezt az ájtatosságot. Az idén sikerült feléleszteni ezt a régi népszokást. Néhány lelkes lakópatrióta Czank Gábor plébános úr vezetésével újra elvitték a Szent Család üzenetét az endrői családokhoz. Az ájtatosságot egy 1940 körül kiadott nyomtatott szövegével végeztük, melyet a váci ferencesek adtak ki. Az ájtatosságból közlünk egy rövid részletet:

„Beköszöntő ének
(Dallam: „Ébredj ember...”)

Szállást keres a Szent Család.
De senki sincs, ki helyet ad.
Nincsen, aki befogadja
Őt, ki égnék s földnek ura.

Az idő már későre jár,
A madár is fészkére száll.
Csak a Szent Szűz jár hiába”
Betlehemnek városába.

ELŐIMÁDKOZÓ (A családhoz):

Elhoztam hozzátok a Szent Család képét: A Szűzanyát méhének áldott gyümölcseivel, az Úr Jézussal és a Szűzanya jegyesét, Szent Józsefet. Áldásuk tér be a házba. Remélem, szívesen adtok nekik szállást.

HÁZBELIEK NEVÉBEN: Üdvözlégy, Mária!

„Honnan van az, hogy az én Uramnak Anyja jön hozzám?”
Ó, de boldog vagyok, hogy a Szent Családot hajlékomban

tisztelhetem, és Nekik szállást adhatok!
(A képet mindketten megcsókolják.)

ELŐIMÁDKOZÓ (elmondja a felajánló imát):

Ó, Jézus, Mária, József!

Ó, Szent Család! Mély alázattal leborulunk előtted. Méltatlan voltunk teljes tudatában édes mindnyájunkat kegyes oltalmadba helyezzük. Tördelmes szívvel megkérlelünk mind a saját, mind a mások bűneiért. Ó, Szent Család! Légy a mi örökös pártfogónk. Védj meg minket a bűntől és minden bajtól, hogy békességben és nyugalommal szolgáljunk Istennek.

Szentséges szűz és Isten Anyja, Mária, Jézus Krisztus értünk ontott vérére kérünk és könyörgünk hozzád, ó, jóságos Anyánk, fogadj minket híveid sorába és örökös szolgálóknak. Allj mellettünk minden cselekedetünkben és szerezz kegyelmet, hogy gondolatlanul, szóval és tettel mindig úgy viselkedjünk, hogy sohase bántuk meg se Szívedet, se szentséges Fiaid Szívét. Emlékezzél meg rólunk és el ne hagyj halálunk óráján. Ámen.

Ó, Szent József, a Szent Család Isten választotta, hű gondviselője! Neked jutott az a szerencse, hogy a világ Megváltóját, Jézus Krisztust karodon hordoztad, szívedhez szorítottad, és mint nevelő, gyermekedet arcod verejtékében tápláltad. Sok bűbánatot és bajt szenvedtél Érte és Szűz Máriáért, de atyai szíved az öröm óráiban, a bűbánat napjaiban is mindig megnyugodott Isten szent akaratában. Ó, Szent József, kérd az Istent, adj meg nekünk, hogy követhessük istenes életedet! Nyugodjunk meg Isten szent akaratában, és bajban, betegségben és szükségben soha el ne felejtjük, hogy akit Isten szeret, megfenyíti, és hogy bűneink miatt sokkal súlyosabb büntetést érdemeltünk. Ó, Szent József, légy velünk halálunk óráján. Ámen.

Édes Jézus! Gyermeki alázattal kérünk, hogy szereteted erejével, mely a menny legmagasabb trónjáról a betlehemi istállóba vonzott, a mi szívünket is vond magadhoz, hogy Veled a legbensőbbben egyesülhessünk. Engedd, hogy szegénységedben legalább úgy vegyünk részt, hogy semmihez se kössük lelkünket: legyünk lélekben szegények, szeressük a szegényeket, akiknek helyzetét Te születéseddél és életeddél megszentelted, és azt tekintjük a legfőbb és egyetlen kincsnek, ha Tégedet bírunk! Ó, jóságos Jézus, jöjjen el a Te országod! Ámen.”

Szálláskeresők

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Régészeti lelőhelyek Gyoma nagyközség területén IV.

MÁRTON Lajos, a Nemzeti Múzeum akkori (1903) igazgatója Gyomára utazott, amint a korabeli lapokból értesült arról, hogy Gyomán a Csepüskerti Rigó halomban gazdag arany melléklettel kiástak egy „igen régi fejedelmi sírt”.

Gyomára érkezve helyszíni szemlét tartott s beszélgetett Oláh Lajossal, a földtulajdonossal s az „ásatásban” részt vett - felfogadott - emberekkel. Mint írta, a várostól dél felé kb. 3 km távolságra fekszik a kérdéses terület, a Csepüs kert (szőlőskert volt inkább, amíg a filoxéra – azaz gyökértetű – kipusztította) egy pusztá darabja. Az egész kerten át egy alacsony dombhát húzódik, s e dombháton emelkedik egy kb. 12 m magas halom (Lippai vagy Rigó halom). A lakosok az ilyen halmokat vidékünkön „kunhalmoknak” nevezi (jóllehet, a kunokhoz a halmoknak szinte semmi köze).

Miután Oláh Lajos téglagyáros tulajdonos meggyőződött arról, hogy a halom hordott föld, tehát téglagyártásra nem alkalmas a földje, felkeltette az érdeklődését, mi lehet a hordott földtömegben, illetve alatta. Felfogadott négy munkást és a halom legmagasabb pontján elkezdtek ásni. Amikor már 8 m mélységben jártak, minden eredmény nélkül, éppen felhagyni készültek a munkával, amikor a gödör egyik oldala kongó hangot adott. Majd ebben az irányban ásva rábukkantak egy 2 m magas, 3 m hosszú 80 cm széles sírkamra még fennálló részére.

Ez a „folyosó” ÉNY-DK-i irányban húzódott és az ÉNY-i vége beomlott volt. Három ép oldalát s mennyezetét hántatlan tölgyfából összerótt gerendázat borította, s mindez a pusztá földön épült. A sírkamra üres volt, de a kíváncsiság tovább hajította az embereket s elkezdtek felülről kibontani a beomlott sírkamra részt. Ráakadtak a tényleges sírkamrára, amelyben egy csontváz különböző részei, vörösre festett durva edénytöredékek (tehát nem korongolt, hanem kézzel formált s tűz mellett kiégetett edénytöredékek) s különböző aranytárgyak kerültek elő szerintük mindenféle látható összefüggés nélkül. A tulajdonos Oláh Lajos éppen nem volt ott, mikor az aranyak előkerültek s a munkások nem voltak „közlékenyek”. A tulajdonos abban sem volt biztos, hogy a munkásai az összes fellelt aranytárgyat beszolgáltatták-e neki. Márton Lajos véleménye: az utólagos feltáró ásatás sem hozott volna eredményt, mert a tiltakozás ellenére helybeli lakosok a kincstalálás remé-

nyétől felfokozva titokban össze-vissza áskálták a halmot. Az 1970-es években terepbejárást végző vezető régész szerint – aki hosszasan tanulmányozta a korabeli újságok ebbéli tudósításait s a békéscsabai múzeum jelentéseit – e tárgybeli sír- s aranyelet nem innen került elő, hanem Oláh Lajos keselyősi téglagyárának területén álló Csapó halomból (a terepbejárók tévesen Csapó halomnak írták).

A téglagyári agyaggödörből egésze a 20. sz. végéig számos lelet került elő, amelyek java része kézen-közön eltűnt, illetve nagymennyiségű lelet együttese korabronzkortól – római korig (szarmaták) – tűntek, pusztultak el az agyagbányászás folytán. A régészeti értékelés szerint Oláh Lajos a téglagyártól közel 4 km-re lévő Rigó halom föld-agyagbányának való megvétele ésszerűtlennek tűnik, tekintettel a korabeli szállítási lehetőségekre és egyébként is. Inkább valószínű, hogy felbuzdulva a gyár területén a Csapó halomból előkerülő leleteken, megvette a halmot, hátha ott is akad valami. Ásásra azonban semmiképpen nem kerülhetett sor, mert alapos vizsgálat után megállapítást nyert, hogy a Csepüs kertben álló Rigó halom bolygatatlan, azaz jelentősebb turkálás ott nem történt. Ma már kideríthetetlen az „igazság”.

A Nemzeti Múzeumban ma meglévő tárgyak: 1 db. 80 gr 4 mm széles aranygyűrű, átmérője 2,8 cm, sodronyból hajlítva. 1 db tömör aranygyűrű, átmérője 2,8 cm. 1 db bot vagy korbácsnyél díszítésére szolgáló 8,9 cm hosszú cső, hozzátartozó csonka kúp alakú rövidebb tok. Aranylemezből szalagok, valószínű, ruhadíszek voltak. Egy db lapos aranygomb, átmérője 2,6 cm. 2,6 cm átmérőjű aranyboglárók, egy ismeretlen rendeltetésű elektron tárgy, egy bronz tű, fémtűkör töredékei, 7 mm hosszú arany szögecskék, egy idomtalan pattintgatott kódarab, két db veres festékes edény töredékei.

Gazdapusztai Gyula régész értékelése szerint a leletek kora – vaskori, Kr.e. VIII-VII. századra tehető, a szkíta kor előtt Kárpát-medencébe települt kaukázusi dél-orosz steppei katakombás temetkezési rítust gyakorló népcsoport egyikéhez köthető. Nevezetesen e népcsoport egyik vezetőjének sírja lehetett.

4/121. sz. lelőhely: EGEI halom – G. Nagy tanya: terepbejáráskor a Dózsa tsz üzemege. A halom lábánál 1971-ben a tsz homokbányát nyitott, s kelta szarmata-kori sírok kerültek elő

(több tucat elpusztult a tolólap alatt). Leletmentő feltárára 1971 és 1974 között került sor. A kurgán alaptemetkezésnek feltárára nem került sor, 22 kelta, 51 szarmata sírt s hulladékgödöröket tártak fel ekkor. A halom késő rézkori eredetű.

4/122. sz. lelőhelye Kádár tanya. Néhány száz méterre K-re az Egei halomtól a tanya istállója mellett vízvezeték árok ásásakor előkerült lelet: 1972-ben egy 90-95 cm mélyen fekvő K-NY-i tájolású (a váz fejfelé K-nek irányítva) honfoglalás kori gazdag melléklettel ellátott női sírt pusztítottak el. A még fellelhető mellékletek: ezüst karperec, 4 db ép, 5 db töredékes ezüst kaftándísz, aranyozottak. Egy nagyobb ezüst veret, rozettával. Feltárára került még 3 melléklet nélküli sír. 1973-ban is feltárára került több X. századi sír. Ebből arra következtethetünk, hogy egy honfoglaló magyar nemzetség temetője – melyet a XI. században is használtak – pusztult el.

A tsz később itt több épületet épített s a terepbejárást igazolta további sírok pusztulását a földmunkák során.

Közreadta: Cs. Szabó István

Tél van

(írta: Benke Mária)

Göcsörtös ágakon, hó zúzmará,
lent hófödte táj, szánkózik Lala.
Röpül a szán, kacagó gyerekek,
a lovas szán csikorogva recseg.

A csillogó csendben recsen egy ág,
huppan alá a hóban, szép e téli táj.
Fényben ragyog minden, hó-angyal száll
kélő égből, angyalnak szalutál!

Lala hívja Julikát szánkózni,
Julika nem tud nemet mondani.
Nevetve siklanak a lovas szánkón,
barázdákat szántanak a szűz hón...

Oly jó a tél, mikor minden fehér,
csillog a hó fenn a hegy tetején.
A sítalpak is előkerülnek,
a városban az utcák kiürülnek...

Élvezi gyermek, felnőtt a telet,
sok kismadár az ágon didereg.
Várva várja a kikelet jöttét,
téli az éj, s az égből sötét...

2010. december 8.

SPORT

A labdarúgók őszi szezonjának értékelése

A Gyomaendrőd FC elnöksége a 2012-2013. évi labdarúgó bajnokságban a felnőtt csapat számára a biztos Megyei I. osztály megtartását tűzte ki célul, de bízunk az első tíz hely valamelyikének megszerzésében. A játékosállományban az idősebb korosztály került többségbe, ezért szükségessé vált a nyáron néhány fiatal játékos leigazolása. Zsiros György személyében új edző is került a csapat élére. Új szemléletet hozott, új elképzelésekkel.

A bajnokság augusztus 18-án indult, tizenhat csapat részvételével.

A bajnokság őszi szezonja jól indult a csapat számára, hiszen a nyolcadik fordulóiig igen jól szerepelve nyerték a mérkőzéseket, gyűjtötték a bajnoki pontokat, a bajnokságban az ötödik helyen álltak. Ekkor úgy látszott megjelent az őszi produkálnak a labdarúgók. Ezt követően azonban megtorpant a csapat, és az utolsó hét mérkőzésen mindössze egy pontot gyűjtve, sajnos a tizenharmadik helyen sikerült csak zárni a bajnokság őszi felét. Ezt a hullámzó teljesítményt elemezni szükséges a sikeres tavaszi szereplés érdekében.

Az elért eredmény pályaválasztóként:

10. Gyomaendrőd FC 7 mérk. 3 győz. 1 dönt. 3 ver. 8-11 10 pont

Az elért eredmény vendégként:

15. Gyomaendrőd FC 8 mérk. 1 győz. 2 dönt. 5 ver. 14-22 5 pont

Az elért eredmény összesítve:

13. Gyomaendrőd FC 15 mérk. 4 győz. 3 dönt. 8 ver. 22-33 15 pont

A hét hazai mérkőzésen szerzett nyolc gól sajnos nagyon kevés, e nélkül pedig nem lehet mérkőzést nyerni. Több alkalommal is győztes mérkőzést engedett ki a kezéből a gárda, kis koncentrációval ezeken jobb eredmény is születethetett volna.

A nyolc idegenbeli mérkőzésen a lőtt gólok száma már elfogadható, viszont a kapott gólok száma túl sok, aminek az eredménye a gyenge szereplés.

Összegzésként az őszi elmondható, hogy egy igen jól induló, majd a felénél megtorpant csapat szerepelt a bajnokságban. A nyáron igazolt fiatalok igyekeztek beilleszkedni az idősebbek közé, hogy egységes csapattá váljanak. A kitűzött cél eléréséhez tavasszal is keményen meg kell dolgozni, egy jó téli felkészülés után ez azonban nem lesz elérhetetlen. Ehhez a csapaton belül összefogásra és jó szereplésre lesz szükség.

Az ifjúsági csapat őszi szereplése:

Az elért eredmény pályaválasztóként:

11. Gyomaendrőd FC 7 mérk. 2 győz. 4 dönt. 1 ver. 12-16 10 pont

Az elért eredmény vendégként:

10. Gyomaendrőd FC 8 mérk. 2 győz. 0 dönt. 6 ver. 6-15 6 pont

Az elért eredmény összesítve:

9. Gyomaendrőd FC 15 mérk. 4 győz. 4 dönt. 7 ver. 18-31 16 pont

Ifjúsági csapatunk új edzővel, a fiatal Timár Richárdal vágott neki az ez évi bajnokságnak. Az utánpótlás csapatoknál visszatérő gond, amikor egy-egy jobb képességű játékos kiöregszik, a pótlása nehezebb, ami az eredményen is meglátszik.

A hazai mérkőzéseken jól szerepelt a csapat, talán egy kicsit jobb odafigyeléssel a döntetlen eredmények győztesek is lehet-

tek volna.

Idegenben már kevésbé ment jól a fiataloknak, kevés gólt szereztek, a bajnoki pontok száma is sajnos kevésre sikerült.

Az őszi elmondható, hogy a fiatal edzővel a megfíatalított csapat a középmezőnyben szerepelt, amely tavasszal reményeink szerint jobb folytatásra lesz képes.

Az U-16 korosztályú csapat őszi szereplése:

Utánpótlás csapatunk szintén új edzővel, Pelyva Miklóssal kezdte a felkészülést, aki néhány év kihagyással tért vissza a gyomaendrődi labdarúgó élet vérkeringésébe. Nem volt könnyű feladata, hiszen ezt a korosztályt évről évre újjá kellett szervezni, de talán most úgy látszik, hogy az összeállt csapattal hosszabb távra is lehet tervezni. Korosztályukban fiatal az állomány, össze kellett szokniuk, a tavasz talán már sikeresebb lehet a számukra. Tőlük a következő évben várható jobb eredmény.

12. Gyomaendrőd FC 11 mérk. 2 győz. 0 dönt. 9 ver. 14-38 6 pont

Az U-13 korosztályú csapat őszi szereplése:

A sportegyesület számára ezt a korosztályt a Gyomaendrőd-i Gyermeklabdarúgó Egyesület biztosítja. Ők adják 7-9-11 éves korosztályt is. Ez az egyesület foglalkozik Gyomaendrődön az utánpótlás neveléssel. Fiatal szakemberek oktatják a labdarúgás alapjait a kezdő játékosok számára. Reményeink szerint 4-5 éven belül sok tehetséges gyermek kerül ki a kezeik közül.

A korosztály eredménye, hat nevezett csapattal a „C” csoportban:

2. Gyomaendrőd FC 5 mérk. 4 győz. 0 dönt. 1 ver. 22-18 12 pont

Az elnökség megköszöni a csapatok tagjainak és edzőinek az egész éves hozzáállást, a szurkolóink biztatását, valamint támogatóink segítségét, akik áldoztak a gyomaendrődi labdarúgásért.
Fülöp Zoltán

Jégvirágok, téli fények...

(írta: Benke Mária)

Jégvirágos ablakomon
merengek szép tavaszokon.
Számomra minden évszak szép
elém tárul e fagyos kép!

Téli fények szikráznak,
havas tájon cikáznak.
Hó csikorog lábam alatt,
lábnyom látszik, merre halad...

Mesés a jégvirág,
legyen inkább hóvirág.
Még szebb a tavasz hírnöke
a kikeletet jelző virág színe.

Csodálom e téli képet,
emléket idéz, sok szépet.
Jégcsap lóg az ereszen,
csillog, eltörök s felveszem...

Vecsés, 2012. december 15.

RÉGI-ÚJ KISNAPTÁR

JANUÁR

V	13
H	14
K	15
Sz	2 16
Cs	3 17
P	4 18
Sz	5 19
V	6 20
H	7 21
K	8 22
Sz	9 23
Cs	10 24
P	11 25
Sz	12 26
V	27
H	28
K	29
Sz	30
Cs	31
P	
Sz	

Megüdvözöllek régi bűn dalával
Remények éve! áldom jöttöd.
Oh, tegy irgalmat e szegény hazával!
Ha bűnhödénk, elég a bűnhödöt,
S elég viselni – ha mint Jób – keresztünk;
Szirt is leroskad, nem hogy férfi-váll.
Ne csalj, ne csalj, midőn remélni kezdtünk,
Még egy csalódás: annyi mint – halál!
/ Arany János /

Disznóvágás...

(írta: Benke Mária)

Régen vót, de a minapába eszembe jutott, hogy gyerek koromba' milyen nagy telek vótak. Oszt mikor karácsony előtt elgyűtt az idő, lévagtuk az egyik disznót.

A férfiemberök csinyták a naggya munkát, az asszonyok, meg szorgoskodtak körülöttük.

A hunyai tanyák egyikén /Békés megyében, a viharsaroknak nevezett helyen/ lakott Benő bátyám, Anyám testvérbátyta, náluk készütek levágni a disznót.

Vót vagy mínusz 25 fok hideg, a tanya körü' hatalmas nagy vót a hó.

Hajnalba, még nem is pirkadt az Apám, Benő bátyám, meg Józsi bácsi a másik sógora kimentek kötelekkel, hogy kihozzák az ólból szegény disznót.

Mivel kutya hideg vót, előbb megittak egy maguk főzte jófajta pájinkát, hogy ne fázzanak. A disznóvágás úgy kezdődött mindég, hogy az erős kötelet szegény jószág lábaira kötötték, kihúzták vele az ólból, majd mikor már ketten jó erősen tartották, kirántották alóla egyszerre a lábait, a harmadik meg a nagykéssel szíven szúrta. Mivel Benő bátyám vót a legmagasabb, szép szál erős ember, rája esett a választás, Ő szúrja meg a disznót. A művelet el is kezdték, s mikor mán a disznó kinn vót az óljából, akkó kirántották a kötelekkel a lábait, Benő bácsi átvette az egyik lábát a disznón, kezében a nagykéssel és szúrta, de nem találta el a szívet. A disznó utolsó erejével védekezett, felállt és vérző testtel visítva a hátán lovagolva vitte a tanya udvarán szegény rémült Benő bátyámat.

Nagy nehezen aztán csak sikerült megölnie a cocát és az ijedségre ittak még egy vagy két pájinkát. Akkoriban a porzsölés még nem volt ilyen, mint manapság, hanem az úgy vót, hogy a leölt állatot a hátára fordították a négy lábával az égnek, maj' vastagon rászórtak szalmát, amit meggyűtöztak, oszt mikor már jó égett és porzsólte a disznó szőrit, akkor kapargatni kezdték, ezt egészen addig ismételték, amíg szép fehér nem lett a bőre.

No ez a három deli férfi ember hátára fektette a disznót, jó vastagon megszórta szalmával oszt, bementek még egy pájinkát inni, mert nagyon hideg vót.

Akkoriba az emberek mindig bolondoztak egymással, megviccelték a másikat, s ezen, jókat derültek. A szomszéd tanyából a komák figyelték a hajnali jelenetet, oszt mikor bementek a disznóvágók pájinkázi, gyorsan elhúzták a disznót a szalma alól, és a helyére egy négylábú talicskát raktak felfordítva, arra szórták a szalmát és elbújtak, várták a hatást... A három „böllér” előkerült – kissé kapatos állapotba a házból – oszt meggyűtötték a szalmát a disznónak vélt talicskán...

Vártak, vártak, a szalma nagy lánggal égett, no meg akkor már a jó száraz fából készült talicska is, s egyre kisebb lett a kupac. Látták ám ők, hogy valami nem stimmél, de mivel jó bepájinkáztak, egyikük sem merte szóvá tenni, félt, hogy be van tán rúgva, oszt kiröhögik a többiek. Csak álltak, vártak, és a láng alábbhagyott, a parázs, a hamu egyre kisebb kupac lett.

Egyszer aztán Benő bácsi megszólalt:

Sógor, hát hún a disznó?

Mit tudom én, Te sé látod?

Nem hát.

Akkor jó, mer' mán azt hittem, hogy túl sokat ittam...

Hát mi a fészkes fene történhet? – kérdezte Benő bácsi, s körülnézett. A szomszédék már a hasukat fogták nevetükben, mire szóltak nekik, hogy nem hiányzik esetleg a disznójuk?

No iszen! – Hát az meg, hogy kerűt oda át?

Nagy nevetések közepette visszahúzták szegény párát porzsölésre, de előbb a huncut szomszédok egy fél liter jófajta pájinkát kértek cserébe.

Gazduramék örömmel adták a jó erős nedűt, örűtek, hogy meg van a disznó.

Utána mán csinnyán bántak a pájinka ivással, nem szerették vóna, ha a disznóvágásból nem kolbász, hurka, meg mindenféle finomság kerűl az asztalra... Féték az asszonynéptű, mer azok meg pöröltek velük mindenér', oszt nem akarták, hogy megtuggyák, hogy hogy jártak. Akkor aztán kaptak vóna a pájinkázásér' rendesen...

Hát így esett gyerekkoromba' a disznóvágás, sajnos nem vótam ott, csak a szüleim mesélték el a testvéremnek, meg nekem... Mi akkor még aludtunk, hajnalba' különben is, ha lábatlankodtunk, azt mondták jó Szűlénk, hogy ne gyűszmékeljenetek mán folyton...

(A tájszólás pedig békési és bihari, mert anyám endrődi, apám ujirázi születésű volt. Jól esett felidézni ezt a történetet és megosztani Önökkel is, kedves Olvasóim.)

Vecsés, 2012. december 13.

RÉGI-ÚJ
KISNAPTÁR
1957-1991

ELSŐKÉNT ÁRULTUK AZ UTCÁN
'56 KARÁCSONYÁN, REMÉNNYEL
ÍRTUK OKTÓBER 23-ÁT ÜNNEPÜL
MA ISMÉT IDŐSZERŰ: '57 NAPJAI
91 NAPJAIVAL EGYEZŐEK.

ADJANAK ÖRÖMET
NAGY KÖLTŐINK
KIS VERSSORAI!

1957 * BICZÓ TAMÁS * 1991

1991
2013

Kedves Olvasók! Régi-új kisanptár – címmel ezen az oldalon új sorozat indul. Ez az 1957-es évről készült naptár ebben az évben is aktuális, hisz a 2013-as esztendő napjai egybeesnek az 1957, és 1991-es évek napjaival.

E sorozattal emlékezünk azokra az ifjakra, akik ezt a naptárt 1956 karácsonyán árulták a pesti utcákon, és emlékezünk a naptár rajzolójára, Biczó Tamásra, aki számos könyv írója és útikönyvek térképeinek rajzolója volt. Gyakran megfordult Endrődön, mivel a felesége – Kovács Jolán - endrődi volt. Az Endrődiek Baráti Körének is tagjai voltak.

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Advent

Iskolánkban a téli ünnepek hagyományait, szokásait egy egész iskolát átfogó projekt keretei között ismerték meg tanulóink. A szervezés a 7. évfolyam feladata volt. Minden hét utolsó napján meggyújtottunk egy-egy gyertyát az adventi koszorún, meghallgattunk néhány szép gondolatot az ünnepvárás időszakáról és közösen elénekeltünk egy szép, hangulatos dalt.

Iskolánkba újra eljött a Mikulás, érdem szerint kiosztotta ajándékait. A gyerekek versekkel, dalokkal, rajzokkal köszönték meg neki. Az iskola folyosóit az osztályok által készített tablók is díszítik, melyek különböző országok karácsonyi szokásait mutatják be. Az osztályok vendégségbe mentek egymáshoz, műsorral, maguk készített ajándékkal kedveskedtek egymásnak.

Délutánonként kézműves foglalkozásokon vettek részt, ahol szebbnél szebb karácsonyi dísz tárgyakat készítettek. Az alapanyagot a szülői közösség finanszírozta. Lelkes szülők vállalták ezek árusítását, kiegészítve finomabbnál finomabb maguk sült süménnyel. A vásár eredményességét mutatja, hogy megötszörözték a befektetett pénzüket. A bevételt az osztályok közösen használhatják fel.

Karácsonyhoz közeledvén az alsó és felső tagozatosok az ünnephez kapcsolódó filmeket néztek meg. Délutánonként mesét hallgathattak az érdeklődők.

A tornateremben téli ügyességi játékokban - hóemberépítés, hógolyódobálás, téli kép kirakása - mérték össze erejüket a csapatok.

A negyedikesek ellátogattak az óvodákba és az idősek otthonába, ahol ünnepi műsort adtak.

Kollégistáink bensőséges műsorral köszönték meg nevelőiknek, támogatóiknak a gondoskodást.

Az adventi időszak zárásaként szép karácsonyi ünnepséget tartottunk a tornateremben, ahol énekek, versek, jelenetek, táncok és az endrődi betlehemes vitt minden résztvevőt közelebb a szeretet ünnepe meghittségéhez.

A jobb nyelvtanulásért

November második felében, iskolánkban két alkalommal rendeztek továbbképzést az angol nyelvszakosoknak. Az Oxford Kiadó által szervezett továbbképzésen a 7. b osztályosok segítségével mutatták be az új tankönyvet az érdeklődő pedagógusoknak.

A Grimm Kiadó szótármódszertani továbbképzésén 25 nyelv szakos kolléga vett részt a környékbeli iskolákból. Megismerkedtek a kiadó tanulóknak szánt szótáraival, a jövő online szótárrendszerével, módszertani ötleteket kaptak. Ajándékol minden résztvevő egy-egy szótárt választhatott és iskolánk is gazdagodott angol szótárakkal.

Sporthírek

A kecskeméti regionális terematlétkai versenyre Békés megye 32 fős válogatottjába 4 tanulóknak került be. Az U 11-es korosztályban a „B” csapat ezüstérmet szerzett, melyben tagok voltak Kovács Ágnes és Tarsoly Tamás. Az U 13-as „B” csapatunk ötödik helyen végzett, itt Nyemcsok Judit és Zanyik Elizabet voltak csapattagok.

A Körzeti Diákolimpia úszóversenye 5 iskola több mint 50 alsó tagozatos tanulójának részvételével zajlott Gyomaendrődön. Iskolánkból 7 fő vett részt, közülük a legeredményesebb Bencsik Adrián, aki a II. korcsoportban aranyérmet szerzett az 50 méteres mellúszásban, majd a megyei döntőn a középmezőnyben végzett. Két bronzérmet szerzett Fekécs Hanna az I. korcsoportban, 50 méteres hát- és 50 méteres gyorsúszásban.

Az iskola életéről további információkat, képeket találhatnak az iskola honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

Az elsősök nagyon örültek a Mikulásnak

A betlehemes játékot a hatodikosok adták elő

Karácsonyi vásár a zsibongóban

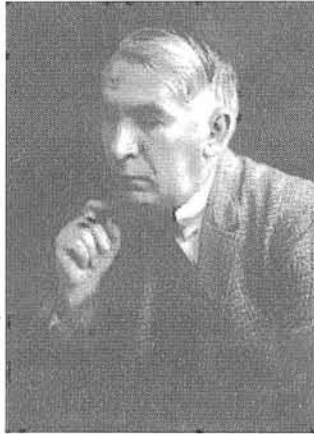
A másodikosok megajándékozták a hatodikosokat

GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

Móra Ferenc:

JÁNOS REMETE

Sok nagy úrnak a nevét elnyelte az idő, aki a Mátyás király udvarában pusztította a kenyeret, de a János remetéét nem nyelte el. Pedig az bizony nem sokat koptatta a budai Vár aranyos küszöbét. Kint remetéskedett a budai hegyek közt, azok közül a legmagasabbat máig is őróla nevezik János-hegynek.

Afféle mezítlás remete volt az a János, mégis fél ország tele volt a hírével.

Azt tartották róla, hogy ésszel van tele a feje búbjától a lába ujjáig. Még maga Hollós Mátyás is szívesen beszédbe ereszkedett vele, ha a barlangja körül vadászgatott, pedig ő nemigen szokott észért a szomszédba menni.

Egyszer a szemére is térítették az udvari urak a János remetéhez való jóindulatát.

- Miért van az, urunk, hogy mindnyájunknál többre tartod azt a fatalpú remetét? - kérdezték tőle zúgolódva.

- Azért, mert több esze van, mint mindnyájatoknak együttvéve - nevette el magát a király. Fölzúdultak erre az urak, mint a kifüstölt darazsak. Maga Mátyás is megbánta a nagy őszinteséget. Tréfával akarta elűzni hívei bosszúságát.

- Tegyük egy próbát, urak! Idehozatom János remetét, hadd látom, ki tudtok-e fogni rajta!

El is ment az aranyos hintó János remetéért, vissza is jött az aranyos hintó, de János csak mögötte ballagott. Azt mondta, nincs ő megsántulva, hogy kocsin járjon.

- Lenyelem a fejem, ha csúffá nem tesszük ezt az együgyű embert - sűgta oda az udvari kapitány az udvari könyvtárosnak, ahogy a budai remetét meglátta.

Jánosnak csakugyan olyan ábrázata volt, mint aki háromig se tud olvasni. Kopott ruhája kirojtozódott, kötéllel volt átkötve a derekán, borzas hajában egy-két szénaszál is bujkált, a szemét pedig ijedten sűtötte le, mikor a sok nagyurat meglátta.

- Ne félj, szolgám - bátorította a király nyájasan -, azt akarják kipróbálni az urak, mekkora a tudományod.

De bizony János erre a biztatásra sem mert föltekinteni, s a nagy tudományú udvari püspök szinte restelt vele szóba állni. Csak úgy félvállról vetette oda neki a kérdést:

- Hát azt tudod, ugye, atyámfia, hogy az Úristen mindent megtehet?

- Nem lehet biz az, püspök atyám - vágott közbe alázatosan János.

Lett erre nagy zúgás, maga Mátyás is összeráncolta a homlokát, a püspök pedig haragosan kérdezte:

- Hát mit nem tehet meg az Úristen?

- Hegyet völgy nélkül ő sem teremthet - felelte szelíden János. De úgy hátrahúzódott erre a püspök úr, mint aki nagyon szeretné, hogy senki se lássa meg. Annál biztosabb volt a dolgában az udvari könyvtáros. Az olyan kérdést adott, amire maga se tudott volna felelni:

- Azt mondd meg, te remete, hol van a világ közepé?

- Éppen itt, ahol állok - felelt meg János -, ha nem hiszed, uram, mérd utána!

A tudós könyvtáros úgy ellépkedett, mintha mindjárt meg akarná lépni a világ közepét. Annál hányavetibben állt elő az udvari kapitány.

- No, remete, én könnyűt kérdezek tőled. Olyant, amit mindenki tud. Azt mondd meg, mi a különbség köztem meg a lovam közt?

- Semmi se, uram - felelte a remete gondolkodás nélkül.

Lett erre olyan nevetés, hogy a püspök úr is megbékült, meg a tudós könyvtáros is, csak a várkapitány kapkodott kardjához.

- Sose bánts d azt a gyíklesőt, hívem - ütött a vállára Mátyás -, inkább a kést, villát forgassuk helyette.

Azzal az egész udvar bevonult a nagy márványos ebédülőbe, hol csupa arannyal volt fölterítve a nagy diófa asztal. Jutott ott hely mindenkinek, Jánosnak éppen a király mellett.

- Fogj hozzá, szolgám - merítette Mátyás a suhantott levesbe az aranykanalát -, minden becsületes ember megeszi a levesét.

Ette volna ám szegény János, ha kanala lett volna, csakhogy azt elfelejtettek neki adni. Mégpedig szántszándékkal felejtették el, ahogy a sok nevetésre görbült szájról látta. Arra aztán ő is elnevette magát, kétfelé tört egy kalóccsípőt, kiszedte a feje belét, a hajával meg úgy bekanalazta a drága jó levest, hogy öröm volt nézni.

Hamarább készen lett, mint a többi az aranykanállal. Akkor aztán szépen kétfelé szakította a cipőhajat, és utánaküldte a levesnek:

- Minden becsületes ember megeszi a kanalát - huncyorított oda a királynak.

De senki se tudott ott többet enni a nagy nevetéstől, s attól fogva senki se vetette szemére Mátyásnak, hogy olyan sokra becsülte a nagyészű János remetét.

Télen...

(írta: Benke Mária)

Hempereg a napfény, vakító szűz havon,
Hógolyózni kéne, ez jó alkalom.
A telet szemlélni, vidámnak lenni,
térdig járni benne, játszadoxva menni...

Vígság, kacagás hallatszik a légben,
gyereksereg szalad a messzeségben.
Húzzák a szánt, bukdácsolnak a hóban,
téli szünet van, bővelkednek jóban.

Sok gondra, bajra sohasem figyelni,
Az Életünkben végre „útra” lelmi...
Megpróbálni szebbé - jobbá tenni,
valami módon csak boldoggá lenni.

Állok, tünődöm a tél szépségein.
Merengek belvív-árvív „vétségein”
Tőlünk az Isten, mintha elfordulna,
ennyi bajt, ránk vajon miért zúdítna?

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Ajándékba: cipősdoboz!

2012. december 5-én Budapestre látogatott a Kis Bálint Általános iskola 8. a osztálya, hogy a Kolibri Színházban megnézze a Marió és a varázsló című darabot.

Előtte úgy döntöttek, hogy ismét részt vesznek a „cipősdoboz akcióban”, amely arról szól, hogy a Baptista Szeretetszolgálat a rászoruló gyerekeknek karácsonyi ajándékot gyűjt.

Minden gyerek megérdemli karácsonykor, hogy szívének kedves ajándék kerüljön a fa alá. A 8. a osztály telerakott négy cipősdobozt apró – cseprő tárgyakkal, és elvitte a Nyugati téri gyűjtőpontra. Meglepetésükre, ők is kaptak 1-1 hűtőmágnest.

Jó volt látni, hogy ezért a nemes ügyért összefogott az egész Magyarország!

Megbeszélték, hogy jövőre is ösztönzik azt a közösséget, amelynek tagjai lesznek, hogy járuljunk hozzá a rászorulóknak ünnepi boldogságához.

Uhrin Barbara 8.a

Fotó az egyik szavalóversenyéről

Jeleskedtek magyarból és matematikából

A békéscsabai Andrassy Gyula Gimnázium több tantárgyból tanulmányi versenyt hirdetett a végzős nyolcadikosoknak. A Kis Bálint Általános Iskola két tanulója a legelőkelőbb helyen végzett a nemes versengésben.

- **Nagy Noémi 8. a** matematika tantárgyból: **első helyezett**
- **Deli Csenge 8. b** pedig magyar nyelvtanból - és irodalom-ból szintén **első helyezett lett**

Nyolc év kitartó munkája, szorgalma, tudása érett meg. Felkészítő tanárok: Fekécs Éva és Forgácsné Gyetvai Krisztina. Gratulálunk!

Szavalóversenyek

2012. november 17-én rendezte meg a gyulai Karácsony János Katolikus Gimnázium a **XII. Simonyi Imre Emlékversenyt. Uhrin Barbara 8. a** osztályos tanuló: **harmadik helyezett lett.** Egy szabadon választott és egy kötelező verset bírálta a szigorú zsűri. Három nappal később Sarkadon, az Ady-Bay Gimnáziumban három tanuló képviselte a Kis Bálint Általános Iskolát, az Ady-napok alkalmából rendezett szavalóversenyen. A következő eredmények születtek: Uhrin Barbara: negyedik helyezett, Fekécs Fanni: ötödik és Kriszt György: hatodik helyezett lett.

Versmondók a Ki mit tud és Színhátszó Fesztiválon - Tér-ségi Ki mit tud és Színhátszó Fesztivált rendezett a dévaványai Általános Művelődési Központ. A Kis Bálint Általános Iskolából vers kategóriában négy diák indult. Weigert Csengét és Uhrin Barbarát kiváló teljesítménye miatt az elsők közé sorolta a zsűri. Fekécs Fanni és Kriszt György pedig a jó eredmények örülhet.

A diákok felkészítő tanára: Hunya Jolán tanárnő.

Nyelvész-sikerek az országos döntőn

2012. december 9-én, a budapesti Műegyetemen rendezték meg az Arany János magyar nyelvi verseny országos döntőjét.

A megmérettetésen iskolánkat 5 felsős diák képviselte.

Méltán lehetünk büszkék tanítványainkra, hiszen igazán szép eredményeket értek el:

- Gál Bence 4. hely
- Deli Csenge 7. hely
- Czikkely Hanga 8. hely
- Ladányi Sára 8. hely
- Almási Lili 10. hely

Felkészítők: Forgácsné Gyetvai Krisztina és Hunya Jolán tanárnők.

A Kis Bálint Általános Iskola eseményei

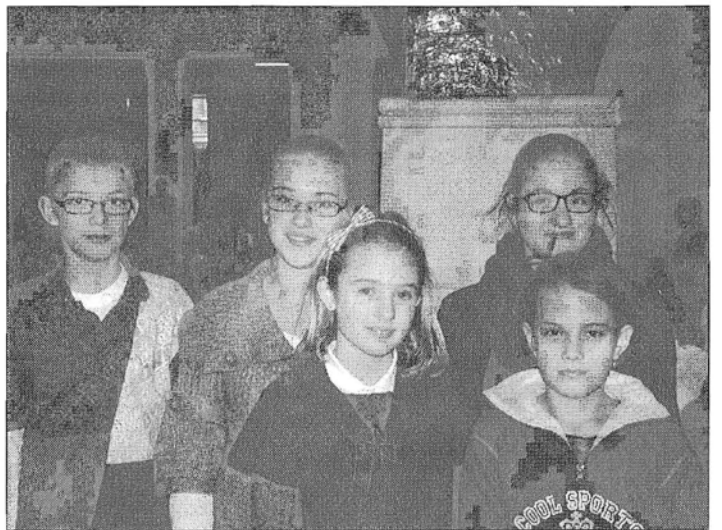
A Kis Bálint Általános Iskola irodalmi színpada és énekkara kedves, szívhez szóló műsorral köszöntötte **advent második vasárnapját**, december 9-én lángra lobbant a második adventi gyertya is. A gyermekeket felkészítette: Gordos Zsuzsanna és Hunya Jolán tanárnő.

December 18-án a kisebb gyermekek **Hevesi Imre koncert-jét** tekintették meg a Hősök úti épületben.

December 19-én a Rénszarvas Kupa került megrendezésre a Varga Lajos Sportcsarnokban, osztályonként 2-3 tanuló részvételével. A különböző ügyességi – és sorversenyekben mindenki győztes volt, hiszen arany, ezüst és bronzérmeket kaptak a gyermekek jutalmul a „rénszarvastól”. Szervező, segítő pedagógusok: Csapóné Pap Zsuzsa és Hornokné Lapatinszki Gizella.

December 19-én - régi hagyományt elevenítettek fel a tanárok - **„Ügyes kezek délutánja”** címmel a Német Nemzetiségi Önkormányzattal együtt szebbnél szebb angyalkák, asztali – és karácsonyi díszek, „keltek életre” a tanár nénik és a gyerekek keze által.

December 21-én, az utolsó tanítási napon a Hősök úti iskolában az alsós gyermekek meghitt, szép műsorral kedveskedtek az iskola minden dolgozójának és tanulójának. Felkészítő nevelők: Kovácsné Bácsi Ilona és Gordos Zsuzsanna.

Ügyes nyelvészek

Érdeklődési oldal

Párbeszédben

- Mennyi forma, mennyi szín! – mondtam nevetve, miközben a Ki-látóhoz értünk.

Sűrű, vastag ködben lebegett minden. A délután összes szürkesége beleszorult a völgybe, eltakarva szemünk előtt a látnivalókat.

- Mit látsz? – kérdezted előcsalogatva belőlem a játékot.

-... látom az út csíkját – mélyítettem kissé a hangomon – mellette a folyó ívelését, a megművelt földek tábláit, szétszórta házakat, foltos erdőket, havas domboldalakat... látom, néhányan útra keltek!

- Már éen is láatoom... - húztad a szavakat -, pedig nem látok semmit!

- Olyan ez – magyaráztam -, mint mikor nagy magasságból rálátunk a habos, vaskos, szétterült felhőtakaróra... mindent eltakar... de tudom, lent, e zártság alatt, Isten alkotta térben emberszabdalta formák vannak. Tudom, hogy vannak... hogy ott vannak.

- S ha lenről nézed ugyanezeket a felhőket! Akkor mit látsz? – fűr-készted a gomolygást.

- Feketesség zárja el a Napot. Majd a szürke telepszik rá, ragad bele mindenbe. Amott felhőfoslányok jönnek jelentéktelenül. Bármelyik nyomasztóvá válhat. Gondjaink is úgy jönnek, mennek, mint az elneh-zülő felhők. Megjelennek, ránk telepednek, elzárnak. Éltető Forrásunktól.

- Engem tizenöt éve szólított meg Valaki. Csak annyit mondott, jöjj hozzám, igyál, ha szomjazol... És én mentem. A Vízről, amelyet adott, előbújít életem romjai alól a zöld hajtások. Azóta is iszom az Éltető Forrást... s bár felhőim olykor igyekeznek elzárni a Napot, mégis ragyo-gásban élek.

Mindketten hallgattunk. Néhány fős csoport közeledett. Hangzavar, harsány mondatok kísérték őket.

- Most minek jöttünk ide? – szólott az egyik elégedetlen.

- Nem látok semmit! A nagy szürkeséget akarjátok nézni!- replikázott a másik.

- Délelőtt még láttunk volna valamit! – csatlakozott a harmadik pré-mek közül.

- Mondtam, hogy ne másszunk ezért a szürkeségért ennyit! – hallat-zott a baseball sapka alól.

Dohogás, bosszankodás. Pattogtak az apró kavicsok, nyikorogtak a pallók. Fordulat akkor következett be, amikor előkerültek az uzonnás tás-kák, szendvicsek, s ez szemmel láthatóan békét hozott.

Rövid idő múlva továbbálltak. Néhány perc és már csak a semmibe vesző, távolodó hangok jelezték hullétüket.

Lassan mi is szedelőzködünk. A gomolygó köd ellenére folytattuk utunkat. Hiszen mi lehet izgalmasabb, mint a már kitaposott utak megke-resése, korlátozott érzékeink kiterjesztése a Világban, mely csupa titokza-tosság. A Gondviselésbe vetett teljes bizalom.

- Talán ez a legnehezebb – érezkedtem alá a szurdok patakmedrébe, hatalmas gyökerekbe kapaszkodva -, tevékenységeink hálójában, rendez-kedő énünk uralma alatt meghallani azt a Hangot, megsejteni azt a Ter-vet, és elfogadni.

Apró madarak rebtentek fel a levéltelen ágakról, főntről egy harkály erőteljes kopogása jött. Alattunk kiálló kövek, bomló levelek fanyar illata, s a vigan csörgedező patak.

- Figyeld a csobogást! – mondtad, miközben letelepedtél egy kidőlt fatörzsre. Mennyi elevenség! Ha tartós a figyelmed, ez az elevenség egy idő után átjár, betölt, kimos belőled minden szennyeződést, minden lé-nyegtelent.

- Kezdetben volt a Figyelem! – bújott elő egy régi mondat.

-... a Figyelem kétirányú...

- Isten tekintete alatt...- idéztelek, miközben néztem a víz táncát. Ezt kellene tudatosítanunk.

-... és Istenre figyelve - fejezted be a mondatot. Ez a két irány átalakít és képessé tesz. Emlékszel Péterre! Amíg figyelmed Jézusra szögezi, tud a vízen járni. De elmerül, mikor más vonja el figyelmed. A félelem mélybe húzza.

Szürkén-feketén tátogott előttünk a szurdok. Nem volt kérdés, a pa-takmedret követjük tovább. Síkos kövek, vaskos avar, letört ágak minde-nütt. Méterekkel lejjebb, előttünk, mintha mozgó alakot észleltünk volna. Egy ember alakját.

- Talán eltévedt...

- Talán a ködben lebegő Világ miatt van itt... - mosolyogtál rám.

Lassan haladtunk, már a teljes csendben.

- Hol vagy? – hívtál megint a közös játékra.

- Tudtad! A figyelmem... most éppen nem itt. Gondolataimba gaba-lyodva – vallottam be.

- Akkor nem is hallhattad...

- Mit!

- „Békesség nektek!” Ezt mondta valaki az előbb.

- Oda nézz! – kiáltottuk szinte egyszerre a meglepetéstől.

A gomolygást, mintha aranycsíkok szabdalták volna egyre sűrűbben és sűrűbben. Pára, vízcsepp ült mindenütt. Apró dudorként, lepottyanni készülő ezernyi kis lámpaernyő formájában, ágak, gallyak, vesszők fona-taiban, a völgy fainak kinagyított hálójában. Egyszerűbb lámpacsepp gyul-ladt ki, amint elérte egy-egy fény sugar. A szurdokot – mélyén az önmagát most megmutató patakkal – ezernyi és ezernyi lámpácska világította meg.

„Békesség nektek!...”- futottak szét a szavak e kivilágítottásban, a gazdagon feltáruló formák és színek között.

Polányi Éva

Babits Mihály: Zsoltár férfigangra

- Consolatio mystica -

Tudod hogy érted történnék mindenek - mit busulsz!
A csillagok örök forgása néked forog
és hozzád szól, rád tartozik, érted van minden dolog
a te bünös lelkedért.

Ó hidd el nékem, benned a Cél és nálad a Kulcs
Madárka tolla se hull ki, - ég se zeng, - föld se remeg,
hogy az Isten rád ne gondolna. Az Istent sem értheti meg,
aki léged meg nem ért.

Mert kedvedért alkotott mennyet és földet s tengereket,
hogy benned teljesedjenek, - s korok történetét
szerzte meséskönyvedül, - s napba mártotta ecsetét,
hogy kifesse lelkedet.

Kinek színezte a hajnalt, az alkonyt, az emberek arcát! Mind teneked!
És kinek keveri sorsokat és örömet és bánatot,
hogy gazdag legyen a lelked! És kinek adott
annyi bús szerelmeket,

szerelmek bűnét és gyászát! s hogy bűn és gyász egysúlyú legyen,
eleve elosztott számokra szépen derűt és borút,
sorsot és véletlent, világ nyomorát, inséget, háborút,
mindent a lelkedre mért

öltönyt gyanánt: - úgy van! éonok zúglak, tengerek száradtak, hogy a lelked: legyen,
császárok vétkettek, seregek törtek, hogy megkapd azt a bút,
amit meg kellett kapnod, és világok vihára fűtt
a te bünös lelkedért!

Mert ne gondold hogy annyi vagy amennyi látszol magadnak,
mert mint látásodból kinőtt szemed és homlokod, úgy nagyobb
részed énedből, s nem ismered föl sorsod és csillagod
tükörében magadat,

és nem sejtjed, hogy véletleneid belőled fakadnak,
és nem tudod, hogy messze Napokban tennen erőd
ráng és a planéták félrehajlítják pályád előtt
az adamant rudakat.

Izges Izgek

Január

Borleves

Egy tojást 1 kávéskanál liszttel jól elkeverünk és 3 dl vízzel felhígítjuk. Hozzáöntünk fél liter szegfűszeggel, citromhéjjal (esetleg fahéjjal, kevés borssal) ízesített felforralt bort, teszünk bele kb. 5 dkg cukrot, és habverővel keverve addig főzzük, amíg sűrűsödni nem kezd. Csészékbe szűrve melegen tálaljuk, esetleg tejszínnel díszítjük.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

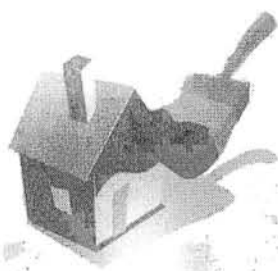
METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

Tornádó elektromos kerékpárok,
gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények,
hűtőszekrények, fa-

gyasztóládák, mosógépek,
háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
szegek, csavarok, zárok, lakatok,
fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

*Hitelletőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!*

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű
felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot
is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglal rakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új
vendégemet teljes körű női-, férfi és
gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Nyeletanfolyamok, kezdőknek és haladóknak:
egyéni, páros, kicsi csoportos, igény esetén hétféteken

Kezdő angol és német

- 30 órás külföldi munkavállaláshoz
- **Ráérős tanfolyam:** heti 1x60 perc, 500 Ft/ó

Üzleti angol és üzleti német – csoportos

Minimum alapkörű tudással

Felkészítés állásinterjúra (10 óra)

Iskolás angol és német felsősöknek 500 Ft/ó

Külföldi álláslehetőségek:

vendéglátás, gyári munka, feltétel: alapszintű nyelvtudás
támogatott képzések cégeknek: TÁMOP pályázat keretében

Érd.: 06-20/947-1603; www.internyelvstudio.hu

Inter Nyelvtudó, Kossuth út 18. hétfő-péntek: 14.00-18.00óra

aki szeretné az állami támogatást igénybe venni, regisztráljon a www.tudasodajovod.hu honlapon, tájékoztatásért hívja a 20/22-970-22.

Fényképalbum

Csoportkép 1942
Hunya, Csárda völgy

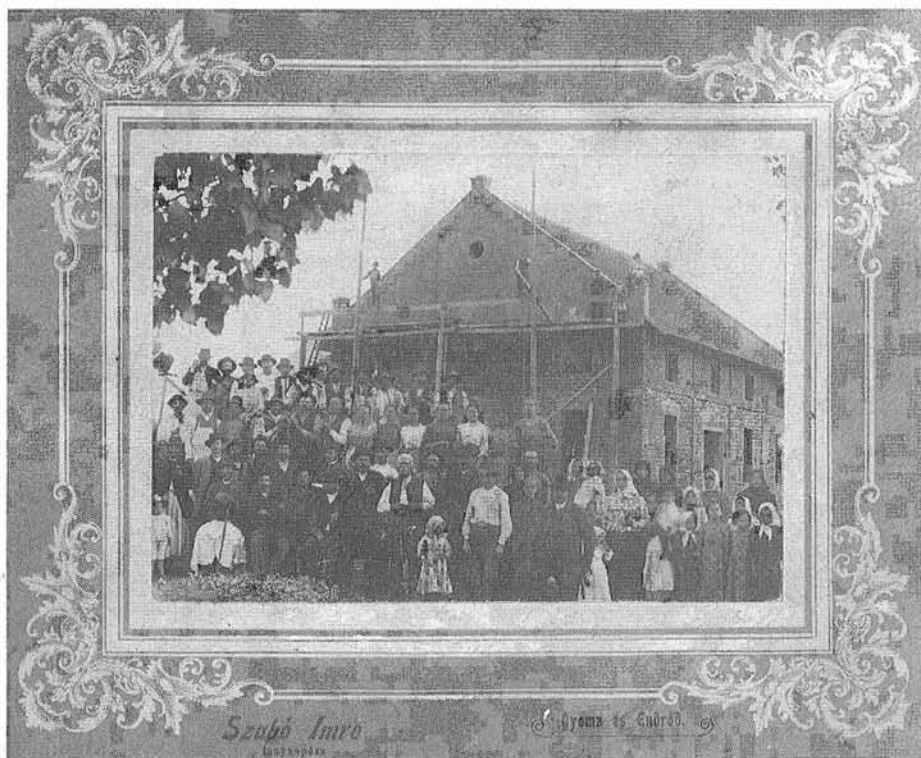
Hunyai malom 1931

Beküldő:
Geller Magdolna

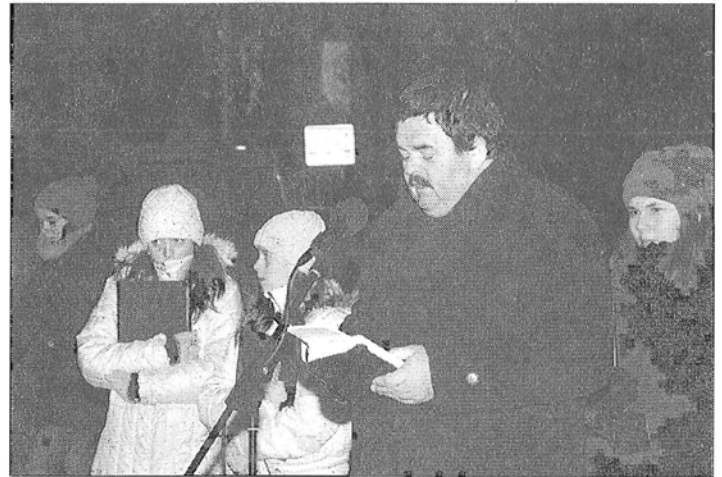
Az endrődi vásártérrel szembeni malom építése 1909-ben. A legelső sorban hosszú, fehér hajjal és kalappal a kezében Gellai József

Szabó Imre, híres gyomai és endrődi fényképész fotója, aki a decemberi számunk Fényképalbumában volt látható

Beküldő: Uhrin Frigyesné, Hunya

Gyomaendrődi adventi gyertyagyűjtés

Fotók: Szócs Géza

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizés szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Téli ajánlataim:

- kandallók, szeneskályhák, füstcsövek
- műanyagbordók, demizsonok, műa. kannák
- őszi műtrágyák, lemosó vegyszerek
- virágföldek, virágtápok, műa. cserepek
- fóliák, takaróponyvák, műa. zsákok
- kéziszerszámok, szegek, csavarok
- munkaruhák, munkavédelmi bakkancsok
- védőkesztyűk, gumicsizmák, esőruhák
- silonc tömitések, pürhabok, ragasztók
- izzők, elemek, zárok, lakatok
- viaszosvásznak, fürdőszobaszőnyegek
- szőnyegek 2x3m, futószőnyegek
- konyhai eszközök, üstök, üstházak
- alu létrák, ruhaszárítók, vasalóállványok
- kutya-macska eledel, madáreledel

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

F59132
Folyóirat

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 195 Ft

XX. évfolyam 2. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2013. február

A tartalomból:

Önkormányzati hírek - 3. oldal

Endrődiek Baráti Köre felhívása - 2. oldal

IN MEMORIAM: Farkas Imre - 4. oldal

Vízkereszt és Háromkirályjárás - 10. oldal

KIT - Körzeti Ifjúsági Találkozó - 7. oldal

Óév búcsúztató és faludisznóvágás Hunyán - 20. oldal

A MAGYAR KULTÚRA NAPJÁRA

Kölcsey Ferenc (1790-1838)

1.

Kölcsey, félszeggel látóbb voltál e hazában,
mint sok kétszemű, ki vak vala látni jövőnk;
látad a tiszta jövőt, Vak Bottyán büszke utóda;
mert nem félszívvel óvtad az árva hazát.

2.

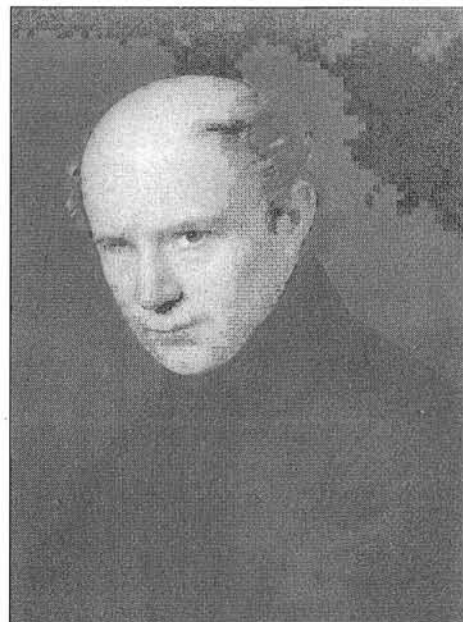
A himnusz születése napjára

S im, a siket csöndben kiszakadt egy néma kiáltás
gályarabok s kurucok por-hamu torkaiból:
Isten! véd, óvd, áldd, megbűnhődé hisz e nép már
a múltat s a jövőt – S egy haza zúgta vele;
a kifakadt szökből így lön a nemzet imája:
melleverő bánat s tisztító, tiszta remény.

3.

Ugyanerről a Millicentenárium évében

Balsors verte hazánk Vizöntő zord hidegében,
húnyó gyertyavilág fagyilila fényköreiben
indult élni e vers, ahogyan kékülts ajkú csecsemő sír
árvult zsellérház fogvacogó hidegén

apja-se bús sorsban; légy, áldott Isten, az atyja,
hisz múltját bánja, szánja, vezekli e nép
és a jövőjét is. - S Kiskörös éjbe felsírt
egy Gyermek, s az anya a Cseke mécsütizről
gyújtá gyertyáját, s lángjárul Arany foga lángot,
S tölük Ady s Bartók – így csudakórusa lett:
himmusza a népnek az a pár sor, végakarát, szent
zsolttár: „Áldd meg, s nyújtsd új ezer évre korát!”
S hars lángkórusként zeng már, s mint hajdan a sorsvert
nép lángoszlopa, úgy őrszi, vezérli a szét-
omló kéve gyanánt züllő hont, kishitű népet. -
Áldd meg, szánd meg, Urunk, s vigábob időkre veszed!

A magyar kultúra napját 1989 óta ünne-
peljük meg január 22-én, annak emlékére,
hogy – a kézirat tanúsága szerint – Kölcsey
Ferenc 1823-ban ezen a napon tisztázta le
Csekén a Himnusz-kéziratát.

Újságunk ezzel a Szilágyi Ferenc-verssel
emlékezik meg a Magyar Kultúra napjáról.
Ugyanakkor tisztelettel adózunk Szilágyi
Ferenc professzornak, költőnek, városunk
szülőlténének, aki 2010. február 17-én ment
el tőlünk. Elmentél, hazaértél. Nem fele-
dünk, örökké élsz.

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

20 éves a Cukorbeteg Klubja

December 1-jén ünnepelte a Cukorbeteg Klubja alapításának 20. évfordulóját. A rendezvényen emléklappal, virággal köszöntötték az alapító tagokat. Az eseményt jelenlétével megtisztelte Várfi András polgármester, Dr. Torma Éva városi főorvos és Dr. Gyimesi András diabetológus főorvos.

A köszöntők után sok értékes információt adó előadást hallhattak, láthattak Dr. Gyimesi Andrástól, aki a békéscsabai Réthy Pál Kórház főorvosa. A klub 20 éves tevékenységét fényképek segítségével elevenítették fel, megemlékezve a régi tagokról is.

Ebéd után kötetlen beszélgetés, tombolázás tette emlékeztessé a napot. A klub célja továbbra is az, amit 20. éve fogalmaztak meg: Minél többet megtudni erről az immár népbetegségről, segíteni egymásnak tapasztalataink alapján. A klub nyitott, bárki szívesen láttnak.

Gellainé Tuboly Zsuzsanna a kezdetekről mesélt

Elhunyt Jáki Sándor Teodóz

Január 8-án Pannonhalmán elhunyt Jáki Sándor Teodóz bencés szerzetes, a győri Czuczor Gergely Bencés Gimnázium tanára, karvezetője, a győri bencés templom karnagya.

Január 12-én, Pannonhalmán, a Boldogasszony-kápolna kriptájában helyezték örök nyugalomra.

Jáki Teodóz 1929. május 12-én született Győrött. A noviciátust 1944. december 14-én kezdte meg. 1950. május 14-én tett ünnepélyes fogadalmat, majd 1952. június 27-én pappá szentelték.

A rendi létszámkorlátozás miatt 1952-54 kántor Mezőtúron, 1954-56 kántor Sopronban, 1956-59 kántor és diákokthoni prefektus Győrött, 1959-60 kántor Sopronban. 1958-ban Győrött zenekolai zongora- és szolfézstanári, majd 1961-ben a Budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán középiskolai ének-zenetanári és karvezető diplomát szerzett. 1961-2007 a Czuczor Gergely Bencés Gimnázium énektanára, karvezetője, valamint a győri Bencés Templom karnagya. 1967-1991 a Budapesti Nyári Kántorképző tanfolyam tanára is. 1968-1991 a Győri Hittudományi Főiskolán a Musica Sacra és a beszédtechnika tanára, 1969-1991 a győri székesegyházi Palestrina Kórusát, majd a győri bencés templom kamarakórusát vezette.

Munkássága a magyar és az egyházi kultúra terén felmérhetetlen: hosszú évekig foglalkozott a magyar egyházi népénekek gyűjtésével. Néprajzos munkája során az életében jelentős szerepet játszó Moldova és szűkebb hazája Győr-Moson-Sopron megye mellett bejárta a Székelyföldet és az al-dunai székelyek falvait is a Délvidéken. Elkötelezett munkájáért számos kitüntetésben részesült. Életműve elismeréseként 2012-ben a Fraknoi Vilmos-díjat kapott.

Kedves Endrődi Barátok!

Az Endrődiek Baráti Köre **2013. március 2-án (Szombaton) 10-17 óra között** tartja meg, szokásos budapesti összejövetelét, éves közgyűlését. Szeretettel várjuk tagjainkat, de rajtuk kívül más és újabb érdeklődőket is, akik számára Endrőd neve kedvesen cseng.

A korábban kipróbált helyen szervezzük a találkozót. Címe: **1054 Budapest, V. Alkotmány u. 9-11.**
„Alma Mater” étterem (Parlamenttel szemben, bejárat: Szemere utcai oldalon)

Központi fekvése lévén megközelítése igen kedvező. Szombaton ingyen parkolási lehetőség közvetlenül a vendéglő mellett.

Vonattal érkezők, Keletitől: 2-es Metró-Kossuth tér; 78-as Trolibusz-Szemere u.; Nyugatitól-sétálva. Valamint 2-es villamos, 15-ös busz, stb.

Előrendelés módján háromféle menüből lehet választani, 2300 Ft-os áron:

- A. Marhapörkölt tarhonyával, savanyúság díszítéssel + somlói galuska
- B. Sokmagos csirkemell vegyes körettel, savanyúság díszítéssel + somlói galuska
- C. Rántott sajt körettel + somlói galuska

Kérjük, hogy aki részt kíván venni a találkozón, **telefonon vagy e-mail-en jelentkezzen be** legalább egy héttel a fenti időpont előtt. A busz rendelés, a vendéglő és a szervezők számára is fontos, a jelentkezők létszámának ismerete. (Természetesen bejelentkezés nélkül is mindenki szívesen látott vendég.)

Elérhetőségeink:

Endrődön: Fülöp Imréné Kati, T: 06-66-284-435; M: 06-30-662-8551

Továbbá: Timár Imre elnök: T/F:06-1-326-7567; M:06-20-942-9331; E-mail: timarimrev@gmail.com

Budapest, 2013. január 25.

Baráti üdvözléssel: EBK vezetősége

A házi berkenye a 2013-as év fája

A házi berkenyét választotta az év fafajának az Országos Erdészeti Egyesület. Az idén 18. alkalommal megtartott voksoláson győztes növénynek a termése mellett esztétikai értéke, narancssárgás-pirosas őszi lombja sem elhanyagolható.

A középhegységek melegebb, déli oldalain és a régi gyümölcsösök, szőlők területén általában szálanként előforduló fajaj szeptemberben érő termését évezredek óta fogyasztja az ember. Felhasználása Európa több részén is reneszánszát éli, nálunk leginkább a természetből főzhető pálinka ismert.

A házi berkenyét már az 1055-ben kelt tihanyi alapítólevél is említi. A későbbi századok okleveleiben szintén rendszeresen feltűnik a fajaj, mint a magyar vidék egykor meghatározó, említésre méltó eleme. A faj egyedei igen magas, 4-500 éves kort is megélhetnek. Természetes viszonyok között a középhegységi cseres-tölgyesek és mészkedvelő, melegkedvelő tölgyesek faja, lassan növekvő fa, amely zárt erdőben akár a 25-30 méteres magasságot is elérheti.

A házi berkenye hazai viszonyok között húszéves kora körül hozza első termését. Erre utal Gárdonyi Géza Isten rabjai c. regényében: „ne ültess berkenyét, mert úgysem éred meg a termését”. A fajaj mindezek ellenére elterjedt a Kárpát-medencében, jellemzően azokon a vidékeken, amelyek szőlő és mandula termesztésére is alkalmasak.

(Vidékfejlesztési Minisztérium Sajtóirodája)

Önnök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület januárban

A napirendi pontok elfogadása után a polgármester röviden beszámolt arról a jeles eseményről, miszerint Navracsis Tibor miniszterelnök helyettes, közigazgatási és igazságügyi miniszter január 4-én városunkban járt a járási hivatal átadásán.

Ezután mutatkozott be a Képviselő-testületnek Andó Ágnes, a gyomaendrődi hivatal vezetője. Beszédében hangsúlyozta, hogy számára is igen fontos a jó együttműködés, melynek ékes bizonyítéka Várfi Andrással folytatott konstruktív megbeszélés. A polgármester kérte a hivatal vezetőjét többek között arra is, hogy a házasságkötések helyszíne igény esetén lehessen továbbra is a járásnak átadott épület. Ennek lehetőségét nem zárta ki Andó Ágnes Hivatalvezető Asszony, viszont szerinte a részletek további egyeztetésre szorulnak.

A januári testületi ülésen mutatkozott be Pap Tibor református lelkész, aki a gyomai református templomban teljesít szolgálatot.

Átadásra került a Város Kultúrájáért kitüntetés, melyet 2013-ban dr. Szonda István kapott.

A Képviselő-testület elfogadta a lejárt határidejű határozatokról szóló tájékoztatót, majd kezdetét vette a 16 napirendi pontból álló előterjesztés megvitatása.

A Képviselő-testület Szervei és Működési Szabályairól szóló rendelet felülvizsgálata

A Képviselő-testület december 20-án elfogadta a megállapodást, amelyben Csárdaszállás Községi Önkormányzat, Hunya Községi Önkormányzata valamint Gyomaendrőd Város Önkormányzata 2013. január 1. napjával létrehozta a Gyomaendrőd Közös Önkormányzati Hivatalt. Székhelyeül Gyomaendrőd Selyem út 124. számú ingatlan lett megjelölve. Az önkormányzatok megállapodtak abban is, hogy állandó kirendeltséget, illetve informatikai hálózat útján biztosítják az ügyfélszolgálati tevékenység ellátását. A közös hivatalt közös jegyző vezeti.

Ügyfélfogadás rendje:

Hétfő: 8 órától 16 óráig
Kedd: nincs ügyfélfogadás
Szerda: 8 órától 16 óráig
Csütörtök: nincs ügyfélfogadás
Péntek: 8 órától 12 óráig

A Képviselő-testület a döntési javaslattal egyetértett és elfogadta az Sz. M. Sz. felülvizsgálatát.

A Városi Egészségügyi Intézmény fenntartói jogának megtartása-járóbeteg szakellátás 2013. április 30. utáni ellátása

2013. május 1. napjától a járóbeteg-szakellátásról az állam gondoskodik, de a települési önkormányzatok dönthetnek úgy, hogy május 1. után is ellátják a járóbeteg-szakfeladatot. Amennyiben az önkormányzat nem kíván élni ezzel a jogával, úgy a feladat ellátásához tartozó vagyon is átkerül az állam tulajdonába.

A fenntartói jog megtartása több előnnyel is jár, mivel így változatlan szervezeti formában, helyben tovább folytatható a betegek ellátása és a jó műszaki állapotban lévő vagyon is a városé marad. A Képviselő-testület egyetértett a döntési javaslattal és elfogadta azt.

Tájékoztató három szakrendelés vonatkozásában a fekvőbeteg-ellátás területi változásával kapcsolatban

2012 júniusában a Képviselő-testület megbízta a polgármestert, hogy éljen az Ötv. által biztosított felterjesztési jogával a fekvőbeteg szakellátás 3 szakrendelése tekintetében. A módosítási kérelmet a Békés Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve felé kellett benyújtani, hogy a 3 szakrendelés (csecsemő-és gyermek fül-orr-gégészet, urológia, kardiológia) szakmában az aktív fekvőbeteg ellátás tekintetében a Pándy Kálmán Kórház ellátási területébe helyezze át azokat Orosházáról. A tájékoztatót a Képviselő-testület elfogadta.

A 660/2012.(XII.12) Gye. Kt. határozat végrehajtására jelentés

December 12-én a Képviselő-testület rendelkezett az oktatási vagyon működtetéséről. A nemzeti köznevelésről szóló tv. szerint a 3000 főt meghaladó lakosságszámú települési önkormányzat gondoskodik (a szakképző iskola kivételével) az illetékességi területén álló köznevelési intézmény feladataink ellátásáról. A működtetési kötelezettség alóli mentességet gazdasági helyzetre való tekintettel lehetett kérni. Adatszolgáltatásunk alapján ennek megadását nem tartotta indokoltnak a döntéshozó, ezért 151.248.000 Ft összegű hozzájárulást kért a feladat átvállalásáért, melyet városunk költségvetése nem kívánt biztosítani.

Ebből kifolyólag a képviselő-testület a 661/2012.(XII. 12.) határozatával a működtetést átruházta a Zöldpark Nonprofit Kft-re. Törvényi elvárás viszont, hogy a működtető az ingatlan rendelkezésének megfelelően, **köznevelési, tűzvédelmi, munkavédelmi, és egészségügyi** előírások szerint üzemeltesse, melyre a 2013. évi költségvetésben várhatóan 120.000.000 Ft körüli összeget szeretne fordítani.

Ezzel egyidőben került átszervezésre az iskolák tálalókonyháinak üzemeltetése, amelyet a Városi Gondozási Központ lát el a jövőben.

A beszámolót a Képviselő-testület nem fogadta el.

Közterületi elnevezések felülvizsgálata

A Magyar Országgyűlés 2011. évi törvényének hatályba lépése értelmében a közterület és közintézmény nem viselheti olyan személy nevét, aki a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerek megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában részt vett, vagy olyan kifejezést, szervezet nevét, amely a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül utalhat. Annak érdekében, hogy a törvény végrehajtása miatt a névváltoztatás ne érintse hátrányosan a polgárokat, díjmentességet írtak elő az okmányok módosítására.

Az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális, Kisebbségi és Esélyegyenlőségi Bizottság javasolta, hogy vonjanak be szakértőket, illetve a törvény azt is kimondja, hogy ha az eljárás során kétség merül fel a tekintetben, hogy a közterület neve megfelel-e az előzőekben leírtaknak, akkor be kell szerezni a Magyar Tudományos Akadémia állásfoglalását. Az érintett utcák lakóival a területi képviselők veszik fel a kapcsolatot, illetve az új utcanév megválasztásában is ki fogják kérni véleményüket.

Az orvosi ügyelet a 2012. évben végzett tevékenységéről szóló beszámoló

Az orvosi ügyelet működtetésére 2007. év december hó 20-án a SANI-MED TRANS Kft.-vel kötött szerződést Gyomaendrőd város és Hunya Község Önkormányzata. A szerződés értelmében a Szolgáltató köteles beszámolót készíteni a szolgáltatás teljesítéséről az adott év december 31. napjáig.

Dr. Piriczky Béla, a Kft. ügyvezetője megküldte beszámolóját 2013. január 4-én, melyből megtudhattuk, hogy az ügyelet munkájával kapcsolatban nem érkezett észrevétel. A beszámoló szerint az ügyeletet biztosító kollégák sürgősségi ellátásban jártas, mentőszolgálati gyakorlattal rendelkező kórházi orvosok, illetve más térségben dolgozó háziorvosok. A műszerezettség is megfelel a hatályos előírásoknak, melynek karbantartása biztosított. Az üzemeltető szerint a gyógyszerellátás is folyamatos, és szélesebb palettát fed le, mint a minimum feltételeknek megfelelő előírás. A 2012-es évben 2902 beteget regisztráltak, ebből 1099 esetben lakáson történt az ellátás. Az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális és Esélyegyenlőségi Bizottság néhány kérdésben kért kiegészítést a Kft. vezetőjétől, melyet E-mailben juttatott el a válaszára kötelezettnek (receptírás körül kialakult helyzet, ügyeletet ellátó orvosok neve, végzettsége, orvos-beteg konzultáció lehetséges formái).

A Képviselő-testület januári ülésén részt vett a Kft. működtetője, és megválaszolta a felé intézett kérdéseket.

A beszámoló ebben a formában elfogadásra került.

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a lavaszí zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Farkas Imre

volt hunyai tsz elnök
(1936 - 2008)

1936. július 1-jén született Endrőd-Kondoros-tanyán, Farkas Gergely és Varjú Etelka földműves szülők gyermekeként.

Ő volt a család második gyermeke. Nővére 1930-ban született.

Általános iskoláit Hunyán végezte, amit 1950-ben fejezett be. Utána édesapjának segített a gazdaságban, majd a nehéz évek következtében, édesapja mondta neki, hogy „fiam, tanulj tovább, mert itthon már nincs jövőd”.

Ezután beiratkozott a békési Mezőgazdasági Szakiskolába, amit jó eredménnyel elvégzett.

Utána az örménykúti Állami Gazdaság Rózsási kerületében dolgozott, mint gyakornok. 1957-ben bevonult kétéves katonai szolgálatra. Leszerelése után a hunyai Új Élet Termelőszövetkezetben helyezkedett el mint üzemegység-vezető. Közben Orosházán beiratkozott a Mezőgazdasági Technikumba, ahol technikus oklevelet szerzett. A tsz-ek összevonása után a Hunyadi Tsz-ben dolgozott agronómusként. Munkáját nagy odafigyeléssel végezte, jó szakember volt.

1961-ben házasságot kötött Hornok Gizellával. Három gyermekük született, Andrea, Imre, Rita. Gyermekeit nagy szeretetben, becsületre és tiszteletra nevelte. A gyerekek is nagyon tisztelték édesapjukat.

Hosszú évekig a hunyai Hunyadi Termelőszövetkezetet vezette, munkatársaival is jó viszonyban volt. Munkájáért többször is magas kitüntetést kapott, elismerték tudását. Több fiatal szakember dolgozott a keze alatt, akiket hasznos gyakorlati tanácsokkal segített haladni, választott pályájukon.

Sokat tett Hunya község fejlesztéséért, közéleti ember volt. Több cikluson keresztül a Községi Tanács VB. tagja is volt. Javaslaival, elképzeléseivel segítette a falu életét. Munkája mellett beiratkozott a mosonmagyaróvári Agrártudományi Egyetemre, amit sikeresen elvégzett.

Nagyon szeretett vadászni, tagja volt a gyomaendrődi Vadásztársaságnak. Jó barátságban volt vadásztársaival, alig várta a napot, amikor együtt vadászhattak. Megyei küldötnek

is megválasztották, ő képviselte a gyomai vadásztársaságot a megyei fórumokon.

Három gyermekétől négy unokával ajándékozta meg a jó Isten, Dóra, Réka, Dávid, Zsolt, akikre nagyon büszke volt. A jól tanuló, okos szorgalmas gyerekek nagyon szerették a papát, mert rá mindenben számíthattak. Nagyon jó férj, apa, nagyapa volt.

Nyugdíjas éveit is munkával töltötte, főleg az állattartás és a földművelés állt közel hozzá.

2006-ban feleségével Kiszomborra költöztek, hogy a legfiatalabb gyermekük, Rita közelében legyenek. A legkisebb unoka, Zsoltika ekkor még csak hároméves volt. Nagy segítség ilyenkor a nagyszülők közelsége. Elhagyták szülőfalujukat, ahol az életük nagy részét töltötték. Ekkor még nem tudták, hogy a sors mit tartogat számukra.

Sajnos egy csúnya betegség kettétörte számításukat, 14 hónap elteltével 2008. február 25-én Imre meghalt. Katolikus szertartás szerint hamvait a kiszombori temetőben helyezték örök nyugalomra. 47 évet élt feleségével boldog házasságban.

Egy perc volt, elszállt életed,
itt hagyta minket, akik szerettek Téged.
Szeretted családod, mindenkit tiszteltél,
akkor voltál boldog, ha örömet szereztél.
Meghalt egy lélek, aki élni vágyott,
egy áldott kéz, mely dolgozni szeretett.
Könnyes az út, mely sírodhoz vezet
a jó Isten örökön pihenésed felett.
Hogy ki volt Ő, most tudom igazán,
mikor már nincs, pedig, hogy akarnám.
Sírjánál gyakran megállok árván,
Fejet hajtva, s ilyenkor rá gondolván.
Elnézem ott a rideg követ,
Melyek mögött ott van a szeretet.

Sok szeretettel emlékezünk drága szerettünkre, halálának 5. évfordulóján: Szerető felesége és családja

Kérjük, támogassa
ADÓJA EGYHÁZI
a Katolikus Egyház
szolgálatát!

Technikai szám:

0011

A Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény hírei

Gyomaendrődi Oktatási Egység

„Éljetek boldogul!”

SZALAGAVATÓ A GYOMAENDRŐDI TISZÁBAN

Megtelt vendégekkel Gyomaendrődön 2013. január 25-én a városi Varga Lajos Sportszarnok. A Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény helyi iskolájának Szalagavatóján a több mint 460 diák közül 64 szakképzős és 34 érettségiző végzős tanuló tiszteletére rendeztünk ünnepséget.

Az eredetileg Valétálásnak nevezett eseményt – melynek a címben idézett jókívánság a jelentése - először az 1830-as években Selmecebányán rendezték meg.

Mi is az azóta már hagyománnyá vált szokások szerint köszöntöttük tanulóinkat. A szülők, a diákok és a pedagógusok áldozatos munkája eredményeként az alkalomhoz méltó, emlékezetes esttel leptük meg a megjelenteket.

A műsor narrátoraként Bukovszky Péter 10.P osztályos tanulóink köszöntötte az ünnepeltek és a résztvevőket. A meghívott vendégek között foglalt helyet Kissné dr. Balogh Ibolya, a Békés Megyei Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény vezetője,

Davidovics László szakmai intézményegység-vezető helyettes, továbbá több oktatási és szakmai partnerünk képviselői.

A város részéről Várfi András polgármester úr tolmácsolta Erdős Norbert kormány megbízott országgyűlési képviselő jókívánságait, méltatta tanulóink eddig elért eredményeit, egyben további képzési lehetőségekre és azok szükségességére hívta fel a fiatalok figyelmét.

A szalagtűzés felemelő pillanatait Hornok Tamásné tanárnő 12.P; Pintérné Timár Éva tanárnő 12.R; Kalmárné Tallár Mária tanárnő 2/10.P, 2/12.P; Tölcser Zoltán tanár úr 2/12.R; valamint Sólyom Zsuzsa tanárnő 3/11.Pe, 3/13.P osztálya élhette át.

A végzősök nevében a 12.P osztályos Szerető Szabina emlékezett az elmúlt évek eseményeire, mondott köszönetet alsóbb éves társaiknak, szüleiknek, tanáraiknak.

A gyomaendrődi Színfolt Mazsorett csoport Hunya Jolán tanárnő vezetésével hangulatos műsorösszeállítással lepte meg a csarnok közönségét és az ünnepeltek. Az igazán látványos bemutató után Pápai Szabina 2/12.R osztályos tanulóink adta elő Illés Eszter: Szalagavatóra című versét, majd a Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény fuvalásai következtek Halász Valéria vezetésével.

Mindezek után érkezett el az est fénypontja: végzős tanulóink Pelle András betanításában eltáncolták az évfolyamkeringőt. Gyönyörű, emlékezetes látvány volt, egyben megható, mikor a fiatalok, szüleiket, tanáraikat felkérték táncolni, bevonva őket az ünnepsébe, ezzel is megköszönve eddigi áldozatos munkájukat.

Az eredeti szalagavatói hagyományokat követve ezután osztályonként báloztak tovább diákjaink, mi pedig szintén csak az eredeti latin szalagavatói kívánságot ismételhettük meg: Valeté, azaz: „Éljetek boldogul!”

Írta: Vargáné Varczába Éva

**Tisza Kálmán
Közoktatási Intézmény**

GYOMAENDRŐD
5500 Gyomaendrőd, Hősök útja 40.
Telefon/fax: 06 (66) 581-200
E-mail: gyomaendrod@tszakalman.hu

NYILT NAP
2012. november 30.

SZAKKÖZÉPISKOLA

Képzési kód: 4 év
8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők számára

- Kereskedelem ágazat (kód: 51)
- Környezetvédelem-vízgazdálkodás ágazat (kód: 52)
- Informatika ágazat (kód: 53)
- Erdészeti és vadgazdálkodás ágazat (kód: 54)
- Mezőgazdaság ágazat (kód: 55)
- Vendéglátóipar ágazat (kód: 56)
- Turizmus ágazat (kód: 57)

SZAKISKOLA

Képzési kód: 3 év
8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők számára

MEZŐGAZDASÁG SZAKMACSOPORT

- Mezőgazdasági gépész (kód: 58)
- Mezőgazdasági gazdaasszony, falusi vendéglátó (kód: 59)
- Halász, haltenyésztő (kód: 60)
- Lovász (kód: 61)
- Gazda (kód: 62)

FÁIPAR SZAKMACSOPORT

- Asztalos (kód: 63)

ÉPÍTÉSZET SZAKMACSOPORT

- Ács (kód: 64)

VENDÉGLÁTÁS-TURISZTIKA SZAKMACSOPORT

- Pincér (kód: 65)
- Vendéglátó eladó (kód: 66)
- Szakács (kód: 67)

ÉLELMISZERIPAR SZAKMACSOPORT

- Pék (kód: 68)

VENDÉGLÁTÁS-TURISZTIKA SZAKMACSOPORT

- Cukrász (kód: 69)

ÉLELMISZERIPAR SZAKMACSOPORT

- Húsipari termékgyártó (kód: 70)

GÉPÉSZET SZAKMACSOPORT

- Finommechanikai műszerész (kód: 71)

ÉRETTSÉGIRE ÉPÜLŐ SZAKKÉPESÍTÉSEK

Képzési kód: 2 év
Érettségi bizonyítványt rendelkezők részére

- Vendéglátásszervező-vendéglős
- Idegenvezető
- Mezőgazdasági technikus
- Lovastúra-vezető
- Erdészeti és vadgazdálkodási technikus
- Szoftverfejlesztő

EGYÉB INFÓ

A város természeti adottságai lehetőséget adnak arra, hogy idegenturizmus területén fejlődjen, növelve ezzel a terület lakosságának életét - biztosítva az itt élők boldogulását. Ehhez alkalmazkodva kínálja egységünk a szolgáltatás, vendéglátó szakmai oktatását, képzését is.

Számos szakképzési áll rendelkezésre a szakmai elajánlásához is tartozó: pék- és cukrászműhely, asztalosműhely, gépláncműhely, langazdaság.

A számos szakmai versenyen elért magas eredmény tanúsítja a képezettek magas színvonalát, gyakorlatorientáltságát.

Gyomaendrőd területén mezőgazdasági jellegű a meghatározó. A mezőgazdasági gyakorlatokat... a tanuló az egység saját langazdaságában is teljesíthetik.

KOLLÉGIUM

Tanulóink elhelyezéséről kollégiumokban gondoskodunk. A kollégiumi elhelyezés kifizetésmentes. A tanulóink háromszori étkezést biztosítunk, melyet az újonnan épült étkezőben fogyaszthatnak el. Gyerekcentrikus, tapasztalt nevelők foglalkoznak a diákokkal. A szabadidő hasznos eltöltésére szívesen biztosítunk internet-hozzáférést, jól felszerelt konditerem, könyvtárhaznát, kézműves-foglalkozás, színházi, kör-, önművelési foglalkozás, kulturális programok).

Katolikus oldal

FEBRUÁRI ÜNNEPEK

2. szombat:	Gyertyaszentelő Boldogsasszony
3. vasárnap:	Évközi 4. vasárnap
5. kedd:	Szent Ágota szűz, vértanú
6. szerda:	Miki Szent Pál és társai japán vértanúk
8. péntek:	Emiliáni Szent Jeromos
10. vasárnap:	Évközi 5. vasárnap
11. hétfő:	A Lourdes-i Boldogságos Szűz Mária
13. szerda:	Hamvazószerda
14. csütörtök:	Szent Cirill és Metód Európa társvédőszejai
17. vasárnap:	Nagyböjt 1. vasárnapja
22. péntek:	Szent Péter apostol székfoglalása
24. vasárnap:	Nagyböjt 2. vasárnapja

FEBRUÁRI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 17 óra,
hétköznapokon csütörtök kivételével: reggel fél 8-kor
Keresztút nagyböjtben: péntek 17, vasárnap 16.30

Szent Gellért Iskola kápolnájában

február 9-én és 23-án szombaton 16 órakor

Gyoma

Kedden és pénteken 16 órakor a plébánia fűtött nagytermében,
vasárnap és ünnepnap 11 óra
Nagyböjt péntekjein keresztút: 15.30

Hunya

hétköznapokon (csütörtök kivételével) és szombaton: 17 óra
vasárnap és ünnepnap 10 óra
A szombat esti mise vasárnapi előesti mise
Nagyböjt péntekjein fél 5-kor keresztút

NAGYBÖJTI GONDOLATOK

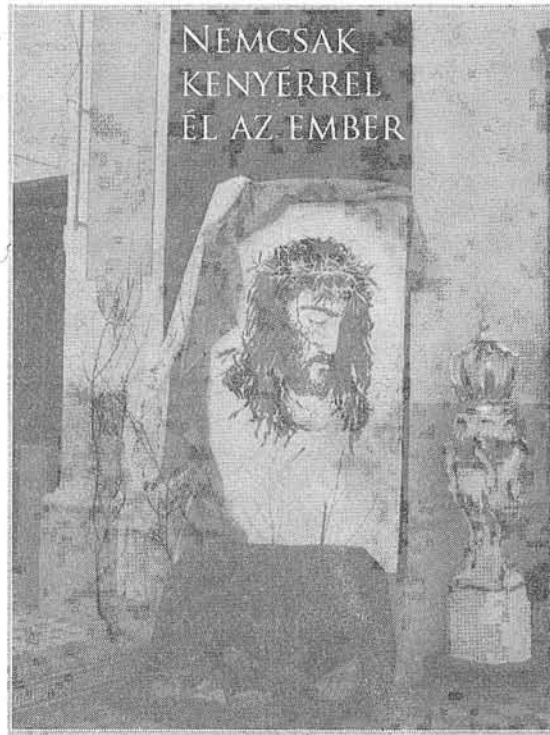
Február 12-vel, népi nevén Húshagyó Keddel véget ér a farsang, és Hamvazószerdán, február 13-án megkezdődik a negyven napos nagyböjt, a bűnbánat ideje, mellyel a kereszténység legnagyobb ünnepére, Krisztus feltámadására készülünk.

A mai emberek jó része nem tud mit kezdeni a böjt, böjtölés tényével, más része elavult, megszüntetett régi szokásnak tudja, - ezért most, amikor e szent időt kezdjük Egyházunkban, szükséges néhány szót beszélnünk róla.

A nagyböjt a II. Vatikáni Zsinat előtt (1965 előtt) teljes böjtöt jelentett: hamvazószerdától Húsvétig húseledelt, illetve semmi zsírosat nem fogyasztottak. Régi öregjeink húshagyó kedden délután hamúval, homokkal kisikálták az edényeket, nehogy véletlenül is egy csöppnyi zsír maradjon rajtuk. A gazdagabb családoknak voltak „böjti edényeik”, melyekkel csak böjtidőben, olajjal, húsmentes ételeket készítettek. (Moldvai csángó magyarjaink mindezt máig így gyakorolják!)

A II. Vatikáni Zsinat után az Egyház enyhített a böjti fegyelmen, amely ma így alakul: 14-től 60 éves korig kötelező a böjti fegyelmet megtartani a megkeresztelt katolikus kereszténynek. Hamvazószerda és Nagypéntek szigorú böjti nap: teljes hústiltalom mellett csak háromszori étkezés engedélyezett, egyszeri jóllakással. A nagyböjt többi péntekjén hústiltalom van. Sokak öszszeráncolják homlokukat a böjti fegyelme templomi kihirdetésekor, - túl keménynek, vagy túlzónak tartják. Ha azonban Egyházunk gyermekei közé számítjuk magunkat, akkor el kell fogadnunk azt, amit az Anyaszentegyház második parancsolatba foglal: „A pénteki bűnbánati napokat és a parancsolt böjtöket tartsd meg!” Tehát aki megszegi a böjti fegyelmet, áthágja az egyház parancsát, tehát bűnt követ el. Lehet ezt latolgatni, - de ha a régi, 1965 előtti böjti fegyelmet nézzük, akkor azt láthatjuk, hogy nagyban lazult ez a parancsolat, - megtartása igazán csak a jó elhatározás dolga.

Mindezek fényében feltehetjük a kérdést: mégis, **mi szükség van a böjtre?** Többféle választ kaphatunk a kérdésre. Mondhatjuk azt is, hogy Jézus nemcsak a lelkünkre, hanem a testi épségünkre, egészségünkre is odafigyel. Ma sok szakember javasolja a télyégi, tavaszi salakaltalanító, zsirtalanító kúrát, amellyel a téli egyoldalú táplálkozástól ellanyhult, „tavaszi fáradtságot” szenvedő szervezeteinket próbálhatjuk fölírni. Eppen ezért, új jelenség, hogy hívők

és nem-hívők egyaránt vállalják a „régiböjtöt”, azaz a negyven napos teljes hús és zsirmentességet. Így is tekinthetjük a böjtöt.

De természetesen a böjt lelki oldala az, amit nekünk, keresztényeknek tekintenünk kell. A böjt mindig áldozatot, lemondást jelen. Áldozatot, amit Istenért vállalom. Lemondást, amit azért gyakorlok, hogy megmutassam Istennek: nemcsak kérni tudok tőle, hanem időnként én is nyújtok valamit. Eppen ezért a böjtnek igazi lemondásnak kell lennie. Egy vegetáriánus vagy húsdorban szenvedő ember olyasmivel böjtöljön; ami számára kedves, hisz neki a hústiltalom nyilván nem probléma. Böjtölhetünk édességről, dohányzásról, kávézásról, káros szenvedélyeinkről való lemondással, önmegtartóztatással. Tehát a böjt nem csupán hústiltalmat jelent, hanem valami olyasmiről való lemondást, ami kedves, vagy mihez szinte már bűnös módon ragaszkodom.

Ugyanakkor a böjt a bűnbánat ideje is. Ezért kéri az Egyház, hogy a nagyböjt során a hangos mulatságokon, megkért farsangi bálokon keresztény ember ne vegyen részt. Illetlen dolog azokon a

napokon mulatozni, amikor az Egyház Jézus Krisztus értünk vállalt kinszenvedéséről emlékezik meg.

A nagyböjt egyik legfontosabb része a húsvétra való szentgyónásunk elvégzése, mint a bűnbánat legtökéletesebb, Jézustól elrendelt szentségi formája. Igyekezünk a böjt során a szentgyónást elvégezni, különösen, ha már évek, évtizedek kimaradtak gyónás nélkül.

Mindezek fényében bűnbánó, imádságos lelkülettel kezdjük meg az idei nagyböjtöt. Imádságaink, böjti önmegtágadásunk szolgáljon lelkünk megújulására és arra, hogy ez a negyven nap méltó módon készítsen föl bennünket a Húsvét szép ünnepére!

Czank Gábor
plébános

A HIT ÉVE 2012
2013

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Események a közeljövőben

2013. március 14. Iskolakóstolgotó
 2013. március 18-19. Nyílt napok
 2013. március 20. Tájékoztató értekezlet a leendő első osztályosok szülei részére.
 Bemutatkoznak az elsős tanító nénik:
 Fekécs Edit, Szmoláné Kiszely Olga

Háromkirályjárás Hunyán és Gyomaendrődön

„Köszönjük, hogy minket ide bebocsájtottatok,
 A három királyoknak ti szállást is adtatok,
 Az égi áldás szálljon tireátok,
 Dicsértessék Jézus, vígan maradjatok!”

Január 6-án Hunyára indult kis csapatunk, hogy a Szentmise zárásaként előadjuk „Háromkirályjárásunkat”. Hogy mi is ez a népszokás? A bibliai háromkirályokat megszemélyesítő alakoskodók köszöntő felvonulása, dramatikus játéka. Mi a Vaszkó Irénke néni által gyűjtött és lejegyzett „Háromkirályjárás” mutattuk be több helyen is.

Hunya után meglátogattuk a Rózsakert Idősek Otthonának lakóit, majd a Református Szeretotthonba mentünk, végül a gyomai Őszi Napsugár Idősek Otthonában adtuk elő játékunkat. Mindenhol nagy szeretettel és kedvesen fogadtak bennünket.

Január 12-én az endrődi Népházban Katolikus Ifjúsági Találkozón vettünk részt, melynek zárásaként szintén „bemutatkoztunk”, délután pedig a város lakói előtt léptünk fel.

Köszönjük a felkészítést Géza bácsinak és Katinka néneink! Nagyon jól éreztük magunkat, jövőre folytatjuk.

Zsilinszky Erika és Farkas Anita
 5. osztályos tanulók

Szép Magyar Beszéd Verseny

Idén - hagyományteremtő módon - mi is megrendeztük a Kazinczy „Szép Magyar Beszéd Verseny” iskolai fordulóját. Tizenhat gyermek készült fel a nemes versengésre.

Eredmények:

5-6. évfolyamon: I. helyezett és továbbjutó: Bene Boglárka 6. osztályos tanuló lett.

II. Nótári Mihály 6. o.

III. Neibort Tibor 6. o.

7-8. évfolyamon: I. hely és továbbjutók:

Dajkó Adrienn Livia és Izsó Réka 8. o.

II. hely: Kóvári Lili 8. o.

III. hely: Tímár Lilla 8. o.

Az ökumenikus hét és házszentelés iskolánkban

Iskolánkban, ebben az évben ökumenikus hetet tartottunk. Ez azért fontos, mert evangélikus, katolikus és református tanulók is járnak az intézménybe. Az egyik nap reggelén a református Tiszteletes úr felolvasott egy igeszakaszt. Az énekkar is közreműködött a rövidke istentisztelethez. Plébános úr is részt vállalt az ökumenikus héten; az egységre hívta fel a figyelmet – mottója: az egy akol, egy pásztor evangéliumi példázat volt.

Január 14-ének délelőttjén Lukács László igazgató és Czank Gábor ánya végigjárták a termeket. Gábor atya megszentelte a termeket, igazgató úr pedig felírta az ajtófélfára az új évszámot. Ezzel is jelezzük, hogy Jézust szeretnénk követni, iskolánk is az Ő oltalma alatt áll.

Bene Boglárka 6. o.

KIT – Körzeti Ifjúsági Találkozó

Idén Gyomaendrődön rendezték meg az első Körzeti Ifjúsági Találkozót. A Népházban több mint negyvenen gyűltünk össze - diákok, hitoktatók - Mezőberényből, Hunyáról, Mezőtúrról és Gyomaendrődről. A nap mottója Ki a király? volt. A programok a Háromkirályjáráshoz is kapcsolódtak. Tíz óraker vidám, mozgásos játékokkal kezdtünk, azután csoportokban beszélgettünk a királyokról. Közben vallási totót és feladatokat töltöttünk ki, melyekkel új ismereteket szerezhettünk. Utána a Tájház jóvoltából finom mézeskalácsokat díszítettünk, melyeket meg is ehettünk. Délben gulyáslevest ettünk. Ebéd után a helyiek előadták a Háromkirályjárás. Végül Czank Gábor plébános úr Vízkereszt alkalmából megszentelte a házat.

Mindenki nagyon jól érezte magát, és reméljük a nyári találkozón még többen leszünk.

Hajdu Tímea, Molnár Mónika, Szalai Tímea
 8. osztályos tanulók

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

CORTONAI SZENT MARGIT

Február 22.

*Laviano, 1247. †Cortona, 1297. február 22.

Margit 1247-ben született Lavianóban. Jámor anyja beléplántálta az imádság iránti nagy szeretetet, de amikor hét éves lett, ez a fejlődés hirtelen megtört. Édesanyja meghalt, s két év múlva apja elvett egy másik nőt, aki azonban nem lett a gyermek második anyja. Ahogy fejlődött Margit, egyre jobban kibontakozott a szépsége, de annál nagyobbakká váltak a feszültségei; a biz-

tonság, az elismerés és a szeretet utáni éhsége nem csillapodott. Megnyílt hát annak a szeretetnek, amelyet más helyen talált: tizenhét évesen elhagyta a szülői házat, és egy montepulcianói nemes kedvese lett. A szegény parasztlány drága ruhákba öltözött, haját aranyláncokkal díszítette, lovon vagy díszhintón járt. Látványosan büszkélkedett kedvese gazdagságával.

A pompázatos feltűnősködés mellett azonban megmutatkozott már valami más is, amit lelkivezetője feljegyzéseiből ismerünk. „Emlékezz vissza - mondta neki később Krisztus -, hogy én magam is a tanítód és vezetőd voltam, s valódi részvétet csepegtettem beléd a szegények és szomorkodók iránt, amikor még a világ tetszését kerested, s a sötétség, vétek és bűn életét élted.”

Kilenc év telt el. A fiatal lányból érett nő lett, amikor, 1273-ban megtörtént a fordulat. Az év kezdetén a férfi egy reggel elhagyta a házat, csupán a kutyája kísérte. Két nap múlva a kutya ura nélkül jött vissza. Nyugtalan vonításával Margitot Petrignano erdőségsébe vezette, ahol rátalált kedvese szúrásokkal átvert holttestére. Hogy mi játszódott le ebben a pillanatban Margitban, arról nem szól a krónika, de csakhamar megmutatkozott, hogy nemcsak egy világ dőlt össze számára, de új életre is felszabadult.

Vissza akart térni apjához. Gyászöltözetben, a bánattól megtörve kopogtatott a szülői ház ajtaján, mostohaanyja hatására azonban apja ajtót mutatott neki és gyermekének.

Életének ebben a kritikus pillanatában meghallotta Krisztus hangját. Egy volt a célja: a vezeklés. Az utat Szent Ferenc fiai mutatták meg neki. Kimerülten ért a cellai ferences kolostor kapujához és vezeklőruhát kért. A bánat nem pusztította el arca szépségét. Jóságosan, de mégis elutasítón válaszolt neki a kolostor gvardiánja: „Lányom, nagyon fiatal és túl szép vagy.” Giunna Bévegnati testvér azonban jámbor asszonyok közbenjárására és provinciális parancsára átvette Margit lelki vezetését. Nem bízott túlságosan a huszonhat éves nő állhatatosságában. Attól tartott, hogy szépsége ismét a régi útra viszi, ha beleun a vezeklésbe. Margitnak évekig kellett várakoznia, míg 1276-ban felvehette a vezeklőruhát, a ferences harmadrend öltözetét.

Szépsége sodorta a bűnös élet útjára, szépsége lett annak akadály, hogy a vágyott vezeklőruhát hordhassa. De most szeretni tudók könyörtelen következetességével kezdte el Margit a szépsége elleni harcot: lenyírta a haját, az arcát korommal kente be, lomposan öltözött, böjtölt, piszkos munkákat végzett a betegek és öregek szolgálatában. Odavetette a testének: „Legyőztél, de most én győzek le.” Szépsége azonban ellenállt minden támadásnak. Késsel akarta hát az ar-

cát elcsúfítani. Giunna testvérnek egész tekintélyét be kellett vetnie, hogy megakadályozza ebben a tettében.

Egy napon Margit arra kérte Krisztust, hogy nevezze a leányának. Félrelmetes komolysággal jutott el hozzá az Úr hangja: „Most még nem nevezlek a lányomnak, mert a bűn leánya vagy.” Isten rányitotta a szemét életének hibáira és bűneire. Megérintette az isteni tisztaság kérlelhetetlen fény-sugara. Margit magába fogadta ezt a fényt, hogy azután majd a bűnbánat szentségében megnyíljon Isten kegyelme számára. Amikor a következő reggel a szentáldozáshoz járult, meghallotta Krisztus hangját: „Leányom.” Ennek a szónak a boldogságától áthatva újból és újból ezt rebegte: „A leánya vagyok. Ó mondta. Ó, Istenem végtelen édessége! Ó, régen vágyott szó, amelyért olyan állhatatosan könyörögtem! Az a szó, amelynek édessége felülmúl minden édességet! Az öröm óceánja! Leányom! Az én Istenem mondta! Leányom! Jézus nevez így engem!”

Az öröm óceánja! Milyen volt ez az óceán Margit életében? Margit átélte és látta a bűn rettenetességét. Számára csak akkor lehet valódi az öröm, ha Krisztussal, szerelmével együtt hordozza a bűntelher keresztjét. Ez a kereszt nem valami romantikus, hanem nagyon is könyörtelen valóság az életben. Hallotta Krisztus hangját: „Szeretnél becézett gyermekem lenni, ám a keserűség gyermeke leszel.” Margit örömet a szenvedés és a keserűség sem tudta eloltani, mert a kegyelem növekedésével növekedett ereje is a kereszt számára.

Könyörtelenül vívta a teste, bűnének eszköze elleni harcat. A 13. század emberei másként viszonyultak az önként vállalt kereszthez, mint mi. Csakhamar meglátták Margitban a szentet. Ijesztő felismerés volt ez Margit számára! Úgy érezte, ha így félreismerték, akkor ki kell kiabálnia a bűneit. Az éjszaka csendjében kiáltásával felverte az alvókat, és megvallotta nekik ifjúsága bűneit, de éppen az ellenkezőjét érte el vele. Elrejtőzött hát egy félreeső cella magányosságában, elrejtette a könnyeit, hogy senki se láthassa többé fájdalmát. Ez azonban nem felelt meg Krisztus akaratának. „Egykor könnyeiddel nyilvánítottad ki a fájdalmat, amelyet az én szenvedésem láttán éreztl. Most hallgatásra készlet a fecsegéstől való aggodás, az a félelem, hogy azt gondolják: hiú dicsőséget keresel. Kelj fel és sírj a lábamnál! Fájdalmadat ne tartsd vissza, ne is rejtse el!”

Kilenc évig élt Margit a bűnbánatban. Ez az idő mély nyomokat hagyott a lelkében, s újból és újból fájdalmasan figyelt fel rájuk. Valóban megbocsátotta-e Isten a bűneit? Nem csinált-e mindent rosszul? Ekkor érte el a sátán kísértése: „Tudd meg: Isten sohasem bocsátja meg a bűneidet, hiába kéred szüntelenül, mert önsanyargatásoddal a halálra adtad magadat.” Hallotta azonban Margit Krisztus szavát is: „Leányom.” Tapasztalta szeretetének vigasztalásait. De a sátán kísértő hangja gúnyos nevetéssel vetette ellene: „Nem Krisztus, nem is valami angyal nyújtotta neked azt a vigasztalást, amelyet Krisztusnak tulajdonítasz, hanem én voltam az.”

Lelki fejlődésének egy nyugodt szakaszában bizonyára könnyen lepergett volna Margitról az ilyen szó. Most úgy tűnt neki, mintha minden összeesküdött volna ellene. Rágalmakat szórtak rá, a lelkivezetője bizalmatlan lett vele szemben, majd hét évre Sziénába helyezték át. Krisztus elfordult tőle? Sötétségében mégis eljutott hozzá a szava: „Veled leszek, és mégsem leszek veled. A kegyelmembe öltöztetlek, de úgy veled: kivétköztél belőle, mert bár teljesen nálad maradok, nem leszel képes felismerni engem.” Mire képes az ilyen szó, ha áthatolhatatlan sötétség burkolja be az embert: „Talán elfordul tőlem? Talán bűneim nagysága ragadta el mellőlem végül is?”

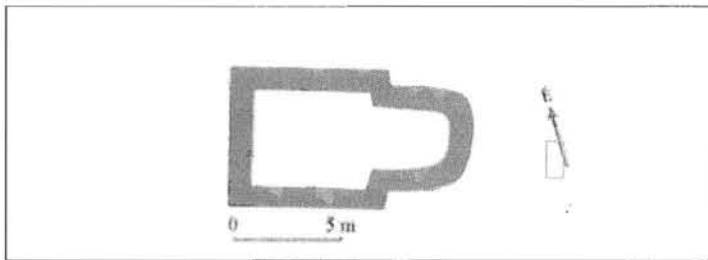
Margit életének utolsó éveit rejte maradnak számunkra.

Cortonában halt meg 1297. február 22-én, ötvenéves korában. XIII. Benedek 1288 pünkösdjén felvette a szentek sorába. (Szentek élete I-II.)

Fejezetek a régmúlt időkből II.

Endrőd 6. lelőhely, Kápolna-halom

A XIX. századi feljegyzésekben is szereplő halmot 1976-ban kezdték elhordani, ezért annak tetején Jankovich Dénes szondázó ásatást végzett. A feltárás eredményeként egy félköríves szentélyzárodású, egyhajós, döngölt agyag alapozású templom maradványai kerültek elő. Az épület hossza kb. 11,5 m, szélessége 6,4 m, alapfalainak szélessége pedig 1 méter körüli volt (lásd a rajzot). Falai téglából épülhettek. A templom melletti, egyrétegű temetőből 1976-ban 10, 1985-ben 82, 1987-ben pedig 63 sírt tudtak kibontani. A sírmellékek között néhány S végű haj karika, egy XII. századi érem és gyöngyök voltak. A templom omladékából is csak Árpád-kori leletek kerültek elő, mutatva azt, hogy a XI. századi templom és falu még a XIII.

század folyamán elpusztulhatott. A település nevét nem ismerjük.

*Szatmári Imre: Békés megye középkori templomai
(Békéscsaba, 2005, 111. old.)*

Gyoma

1332: Gama, 1338: Gyuma, 1393: Gyorna, 1412,1444: Gyoma, 1473: Gyomya, 1479: Gywoma, 1552, 1634, 1639, 1685.

1332-ben Pál nevű papja 5 garast adott pápai tized fejében. 1412-ben Mindenszentek tiszteletére szentelt templomát említették. 1552-ben papja 3 forintot fizetett. 1634-ben Diószegi András, 1639-ben Herczegszőlősi Dániel, 1685-ben pedig Solymosi Boldizsár volt itt pap. 1719-ben és még 1733 táján is romos volt a templom.

Az új református templom 1775-ben épült, a ma is állót pedig 1807-ben emelték. Az utóbbi építési szerződésének egyik pontja kikötötte, hogy az akkor még álló templomnak az összes építőanyagát is felhasználják. Nem tudhatjuk azonban, hogy az 1805-ben kötött szerződés idején a középkori templom létezett-e, vagy azt már az 1775. évi építkezések idején eltüntették.

Gyoma 245. lelőhely, Nyilas-dűlő

A terepjáráson felfedezett Árpád-kori falu templomának helye egy tanya alatt lehet. A tanya környékén lapos téglák és embercsonatok szoktak előkerülni. A települést még a XIII. században elhagyhatták. Nevét nem lehetett azonosítani.

*Szatmári Imre: Békés megye középkori templomai
(Békéscsaba, 2005, 119. old.)*

Regölés Hunyán, 2012. december 31.

Fotók: Soczó Géza

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szondi István

Vízkereszt és Háromkirályjárás

Tisztelt Olvasó!

Az újesztendőt a tájházunkban köszöntöttük, a téli ünnepek népszokásainak felelevenítésével. A visszatérő motívumok megerősítik ezeknek a népi dramatikusság szokásoknak a mai ember számára is aktuális mondandóját.

Az idén a nagy érdeklődés miatt az ünnepséget az Endrőd Népház nagytermében tartottuk. Az ünnepi eseményt megnyitó előadást Dr. Bartha Elek tanszékvezető egyetemi tanár tartotta. Bevezetőjében a vízszentelés történeti előzményeiről, a házszentelés szokásáról és a háromkirályjárás dramatikusság eredetéről szólt. A karácsonyi hangulat megidézésében segített Pepelán Ferenc kántor, aki közös éneklésre invitálta a nézőközönséget. A karácsonyi énekek után Dr. Dénes Zoltán kanonok, egyetemi tanár a betlehemezés középkori hagyományairól szólt rövid beszédében.

A színpadon hamarosan megjelentek a betlehemezők, akik Vésztőről a Kis Bálint Református Iskolából érkeztek. Előadásukban a szalontai betlehemest láthattuk. A háromkirályjárók csoportja kért hamarosan bebocsátást a terembe. A hunyai és gyomaendrődi gyermekekből álló csoportot Sóczó Géza hitoktató vezette. Hamarosan felcsendültek a jól ismert endrődi háromkirályjárás dallamai. A nézők soraiban ülő idős endrődi emberek bekapcsolódtak az énekekbe, melyek gyermekkorukat idézték fel.

A vízkereszt jellegzetes egyházi szokása a házszentelés. Vízkereszt napjától a pap, a kántor és a harangozó felkeresi a családokat és megszenteli a családi hajlékokat. Az ünnepségünk zárásaként Dénes Zoltán atya megszentelte a Népház épületét, és áldást osztott a megjelent több mint száz érdeklődőnek. A hagyományainkhoz hűen az ünnepség végén az Endrőd Tájház kemencéjében sült endrődi kelt kiflivel kedveskedtünk vendégeinknek.

Az alábbiakban az endrődi háromkirályjárás szövegéből közlünk egy részletet:

„Angyalok énekelve bejönnek: A szent királyok, három mágusok, Úrkrisztus. Midőn szemlélték ekképp köszönték a Jézust.

Heródes: Én vagyok Heródes király, aki keményen felfegyverkezve keresem Isten fiát, hogy megöljem őt. De nem találom meg. Napkeletről bölcsek jönnek, akik kisdedet keresnek, ha megtalálják, tudtomra adják, és én megölöm őt.

Gáspár: Én vagyok Gáspár király, keresem a kisdedet, ki megjövendöltetett, ha megtaláljuk, királyunknak valljuk. Gyere bé, Menyhárt!

Menyhárt: Napkeletről jöttünk, csillag a mi vezérünk, mely felvezet a mennybe. Gyere bé, Boldizsár!

Boldizsár: Jöttem, siettem Szerecsen híres országából. Eljöttem, hogy megtaláljam az új királyt és imádjam őt.

A három király egyszerre mondja: Gáspár, Menyhárt, Boldizsár mind a három szent király.

Angyalok éneklük: Örömet mondok néktek, ne féljetek, mert ma született a ti üdvösségetek. Menjete el hát gyorsan a városba, ott találjátok Jézust a jászolba.

Három királyok új csillagot látnak az ő szivökben imígy gondolkodnak:

Gáspár: Ez bizonyára új királynak jele, kit a próféták rég megjövendöltek.

Menyhárt: Hogy születése az új Messiásnak, egy új csil-

lagot támaszt a világnak.

Boldizsár: Menjünk keresni, és ha megtaláljuk, ajándékkal királyunknak valljuk.

Angyalok: Hogy Heródestől észre nem vehetvén, Betlehem felé útjaikat vették. Midőn mindnyájan Betlehembe jutnak, Jézus előtt a földre leborolnak.

Menyhárt: Gáspár Jézusnak adja szép aranyát, mellyel jelenti égi királyságát.

Boldizsár: Menyhárt a tömjént Jézusának viszen, királyságáról biznyságot téssen.

Gáspár: Boldizsár mirhát nyújt szerelmesének, ezzel ismeri ötet Istenségnek...”

Adatközlők: Dobos Tímár Mátyás (született: 1873), Liziczai Bálint (született:1890) és Vaszkó András (született:1879)

Gyűjtötte: Vaszkó Irén

Betlehemes

Háromkirályjárás

Régészeti lelőhelyek Gyoma nagyközség területén V.

„EGEI-dűlő, Dózsa tsz. 4/123 sz. lelőhely a határ DK-i szélén, az Egei halomtól keletre, egy DK-ÉNY-i irányú érmeder É-i partján van 200 méter hosszan. Különösen a partvonalat keleti végében keltakori, szita-kor, koraszarmata-kori leletek jelentkeztek, ez utóbbiból gazda típus választékkal.

TARI-tanya, 4/124. sz. lelőhely a gyomai határ DK-i részén, a Csárda-szállás-Mezőberénybe vivő út É-i részén az előbbi lelőhelyen leírt érmeder D-i partján van a lelőhely; jól kiemelkedő magas háton 250-300 méter hosszán őskori, kelta-kori, szarmata-kori és Árpád-kor cserepeket „gyűjtöttünk”.

PEREI-halom, 4/125. sz. lelőhely - a határ DK-i - a 123. és a 124 sz. lelőhelyeknél leírt érmeder É-i partján - Csárdaszállás felé eső részen kb. 500 méter hosszán húzódik. A hátsó résznek DK-i harmadában egy dűlőút-tal átvágott halom van, azaz „kurgán”, kb. 25-50 m átmérőjű és kb. 1,5 méter magas. Ennek környékén bronzkori cseréptöredékeket gyűjtöttünk. A halomtól délre a meder alján előkerült egy idoltöredék (egyfajta korabeli istenszobor) neolitikus korból való ülő szobor vagy alacsony „lócán” ülő ember alakú edény része, comb és térd. Késő szarmata-kori cserepek, gepida-kori töredékek, néhány késő avar-kori cseréptöredék kerültek begyűjtésre.

EGEI halom dűlő, Régi gát - 4/129. sz. lelőhely - A határ DK-i részén-szélén, egy ÉK-DNY-i irányú érmeder É-i partján van a lelőhely. A lelőhely ÉNY-i szélén, a kiemelkedés legmagasabb pontján állott hajdan Kocsis Gábor tanyája. E tanya udvarán, a ház és a gát közötti területen 1925-ben agyag-gödör ásás közben sírokat találtak. Az egyik sírban egyélű vaskard volt, s egy négycsücsű bögre, a leleteket megmutatták Krecsmatik Endre polgári iskolai tanár úrnak, aki azokat honfoglalás korinak határozta meg. Jelen álláspontunk szerint inkább kora-avarkori temető részletére gondolhatunk. Sajnos a leletek elkallódtak. 1974-ben ugyanott gyűjtöttünk alföldi vonaldíszes kultúrába tartozó cserepeket, középső-bronzkori, vaskori, szarmata-kori cserepeket.

EILER téglagyár 4/133. sz. lelőhely - a gyomai határ egyik leggazdagabb, hanem a leggazdagabb lelőhelye, ahol a téglagyártáshoz kitermelt agyag-gödörökkel egy őskortól kora - s későavarkori időkig rengeteg le-

letanyag (település, temetkezés) elpusztult. Ez a pusztulás és leletanyag „széthordás” a 20. sz. végéig tartott. Az 1900-as évek elején még Oláh Lajos, majd később Eiler András tulajdonába került téglagyár területe és környéke igen sokszor szerepel a régészeti szakirodalomban s a múzeumok leltár-könyveiben.

Annál sajnálatosabb, hogy 1974-ig egyetlen szakszerű, hiteles régészeti feltárás itt nem történt, s az innen származó leletanyag teljes egészében szórványlelet, mindenféle hiteles megfigyelés nélkül. Ez a terület a községtől D-re az Ugari-tanyák nevű határrész-dűlő É-i peremén egy széles-lapos hátságán húzódik. D felé fokozatosan magasodik. Ez a hátság-rész egészen Endrőd határáig húzódik. Ezen a téglagyári agyagkitermelés által elpusztított területen volt egy CSAPO-halom nevű kurgán is. Erről már a 117. sz. lelőhely-nél írtunk. Kovalovszki Júlia régész jelentésében arról írt, hogy rézkori tárolóedényeket találtak, de ezeknek mára nyoma sincs. 1953-ban jelentette Bárdos Géza gyomai tanár, hogy van nála egy bronzkori füles bögre innen. Mint elmondta, itt dolgozó emberek rengeteg cserepet, edényt, gyöngyöket, egyébeket kapálnak fel, s ezeket szét-szórják, játszanak velük. ZALOTAY Elemér régész e bejelentés alapján kiszállt ide, de csak a pusztulást állapíthatta meg. Feltárt viszont egy É-D-i tájolású sírt. A csontváz rendkívül korhadt rossz állapotú volt. Ez egy szarmata-kori temetkezés volt, mellékletei; csonkakúp formájú tál, egy ló alakú bronzfibula (ruhakapocs), két kovakő, s üvegpaszta gyöngyök. Zalotay szerint még 20-25 e korabeli sír már elpusztult a bányászás folytán. A sír kora Kr. u. IV-V. század. Ezenkívül számos településre utaló szarmata kori objektumot is „feltárt”, de ennek nincs leírása.

1956-ban Kovalovszki Júlia régész e helyről származó leleteket talált a gyomai 2. sz. általános iskola illegális gyűjteményében. Ezek közül Palov József jónéhány szkita és szarmata-kori leletet átszállított a szarvasi Tessedik Múzeumba (annak akkor ő mb. igazgatója). 1905-ben a „Szeghalomvidéki Hírlap” arról is adott hírt, hogy a lelőhelyünkről egy kelta lovas sír került elő, környékéről pedig urnasírokat találtak (tehát hamvasztásos temetkezést).

Bóna István régész e leletet egy V. századi gepida lova sírnak határozta meg. Mellékletei egy 68 cm hosszú vaskard, 4 cm széles kétélű, fa tokban.

Egy 13 cm ivelthátú, 1-5 cm széles vaskés, 26 cm hosszú kardkötő lánc, a rajta lévő kapocs bronzból, egy 16 cm hosszú vaslándzsa és egy kőgolyó. 1935-ben Papp Zsigmond gazdálkodó szobrász K. Kiss István napszámos által talált leleteket küldött be a Nemzeti Múzeumba innen. Egy babos bronzkarperec, egy üreges bronz rovátkolt bronzkarperec, szögletes bronz huzalkarperec, egy bronzfibula, egy finom bronzlánc, lapos bronzgyűrű, két lapos bronzkarika. Mindez egy méter mélységből, egy csontváz mellől került ki. Palov József innen még 1957-ben egy nagyterjedésű, szétdőlt szarmata temetőből (tehát nagy sírszámú temetőből) számos sírmellékletet szállított be a szarvasi múzeumba.

1973 közepén Maráz Borbála békéscsabai múzeum régésze már csak a teljes időrendi, több évezredre kiterjedő korszakokba tartozó leletpusztulást tudta jelentésében rögzíteni. Minden tönkrement, elveszett, ami az agyagbányászás útjába került. Sajnos, a téglagyári s helyi vezetés nem vette figyelembe, hogy agyag az Alföldön mindenütt van, de régészeti lelet s ilyen gazdag lelőhely, nem mindenütt van., illetve csak meghatározott helyen van.

Közreadja: Cs. Szabó István

Állva hálnak meg a fák...

(írta: Benke Mária)

Állva hálnak meg a fák.
Később, fűrészek darabolják.
Pedig Ők adják a tiszta levegőt,
Nekünk, Embereknek az erőt.
Szomorúan mégis azt látom
hogyan hal meg az én FA-BARÁTOM...
Kivágják, mert korhad, veszélyes,
az időjárás viharos, szeszélyes...
Nem ültetnek másikat helyette,
pedig az utánpótlás nagyon kellene.
Gyermekeimnek, unokáimnak ki ad
friss levegőt, oxigént, vigaszt?

Vecsés, 2010. július 6.

SPORT

Megkezdődött az alapozás a labdarúgóknál

A Gyomaendrődi Futball Club labdarúgói 2013. január 15-én megkezdtek a felkészülést a március 2-án kezdődő 2012-2013-as évad tavaszi szezonjára.

A keret tagjai Zsíros György edző irányításával láttak munkához. Heti három alkalommal tartanak edzéseket, valamint februártól már edzőmérkőzések is színesítik, teszik változatosabbá a programot. Az edzések tervezetei - az első hét ráhangoló majd három hét kemény alapozó és az utolsó két hét a formába hozó edzések lesznek a március 2-i bajnoki rajt kezdetéig.

A tervezett edzőmérkőzések időpontjai:

2013. február 3. 11.00	Mezőtúr - Gyomaendrődi FC
2013. február 6. 17.00	Törökszentmiklós - Gyomaendrődi FC
2013. február 9. 11.00	Füzesgyarmat - Gyomaendrődi FC (műfű)
2013. február 16. 10.00	Gyomaendrődi FC - Mezőtúr - Nagyenyed
2013. február 23. 10.30	Gyomaendrődi FC - Törökszentmiklós
2013. február 27.	Gyomaendrődi FC - Mezőtúr

Az esetleges téli kedvezőtlen időjárás módosíthatja az időpontokat.

A labdarúgó csapat elé kitűzött cél a bajnoki szezon végére az első tíz helyezett közé kerülés, ezáltal a Megyei I. osztályú tagság biztos megőrzése. A támadósor javulását várjuk a tavaszi szezonban, szeretnénk 1-2 új játékost is ide igazolni, valamint nagy hangsúlyt kell fektetnünk a védekezésünk stabilabbá tételére. Mivel a csapat az őszi eredménye alapján a 13. helyezett a tabellán, nehéz tavasz elé néz, hiszen egy csapat sem szeretne kiesni, így valószínű mindenki kettőzött erővel küzd a bennmaradásért. Számunkra is ez a cél, a játékosok ezt tudják és reményeink szerint mindent meg is tesznek e cél elérése érdekében. A TAO-s pályázat révén sikerült stabilizálni a klub működését, az anyagi helyzeten azonban még így is van mit javítani. Célunk megvalósítása érdekében tervezzük a csapat megerősítését egy-két hiányposzton, főleg a támadósorba kívánunk igazolni játékost, ha lehetőségünk nyílik rá.

Az utánpótlás csapataink is megkezdtek a téli felkészülést, Ők heti két futóedzéssel hangolódnak, majd ezt követően a labda is előkerül, február második felében pedig számukra is edzőmérkőzések következnek a bajnokság kezdetéig.

Ez év február 8-9-10-ére meghívást kapott U-19 utánpótlás csapatunk a lengyelországi Pilzno testvérvárostól egy teremlabdarúgó-tornán való részvételre. Ezt a meghívást elfogadva csapatunk részt vesz a teremtornán.

Ebben az évben tovább ápoljuk a testvérvárosi kapcsolatot Nagyenyed labdarúgó egyesületével is, ismét vendégül látjuk Őket február 15-16-17-én. Ezen a hét végén hármas labdarúgó tornát rendezünk, Nagyenyed, Mezőtúr, Gyomaendrőd labdarúgó csapatai között.

A sikeres téli felkészülés csapataink számára reményt ad egy jó tavaszi szereplésre.

Fülöp Zoltán

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrődi civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kéri, az ez évi támogatást is. (2012-es lista)

Ha valahol változás történt volna, kérjük, értesítsék a Szerkesztőséget!

Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásokkal kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.

Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztje Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.

Adószám: 18389980-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrődi Füzetek, stb.

Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám: 18372276-1-04

Cukorbeteg Gyomaendrődi Klubja, célja a cukorbetegség oktatása, segítése.

Adószáma: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608 -1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerállományának gyarapítása.

Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrődi Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Öregszülői Gyermekéért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az

óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életem Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játsszási feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást.

Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrődi Mentőalapítvány: célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

Mozgáskorlátozottak és Hadirokkantak Gyomaendrődi Egyesülete

Egyesületünk számára nagyon fontos bevételi forrást jelent az SZJA 1%-a, ebből tudjuk működésünket finanszírozni, céljainkat, programjainkat megvalósítani.

Adószám: 19057134-1-04

Rózsashegyi Iskola alapítványai:

A Rózsashegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, úti-költsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.

Adószám: 18390162-1-04

Dr. Farkas János Tanulmányi Ösztöndíj Alapítvány

Célja a közép- és felsőfokú iskolákban tanuló diákok támogatása. Jelenleg több, mint 2 millió Ft alaptőke kamataival rendelkezik a kuratórium.

Adószám: 19062255-1-04

A Rózsashegyi Kálmán Diáksport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja.

A befolyó tagdíjakból, pályázati forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, útiköltséget finanszírozzuk.

Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.

Adószám: 18387139-1-04

RÉGI-ÚJ KISNAPTÁR

Mint a szélvész, repül a szánka
 A csillogó, fehér havon;
 Virgócz ifjakkal ülve rajta
 Sok szép menyecske s hajadon.
 Farsangol a világ! kinek nincs:
 Feleséget keresni jó;
 Mellőle megszökik, kinek van...
 Oh boldog farsangi idő...!
 /Tompa Mihály/

V	3	10	17	24
H	4	11	18	25
K	5	12	19	26
Sz	6	13	20	27
Cs	7	14	21	28
P	1	8	15	22
Sz	2	9	16	23

Február

Hozzon a mai nap belső békét a számadra. Bízz az Istenben annyira, hogy tudd, pontosan ott vagy, ahol lenned kell. Ne felejtse el a végtelen lehetőségeket, amelyek a hitből erednek. Használd az adottságokat, amelyeket kaptál, és add tovább a szeretetet, amely megadatott számadra. Légy elégedett abban a tudatban, hogy az Isten gyermeke vagy. Legyen ez a tudat teljesen a tiéd, és adja meg lelkednek a dal, a tánc, a hála és a szeretet szabadságát. Ez mindannyiunké!

Avilai Szent Teréz imája

A csoda...

(írta: Benke Mária)

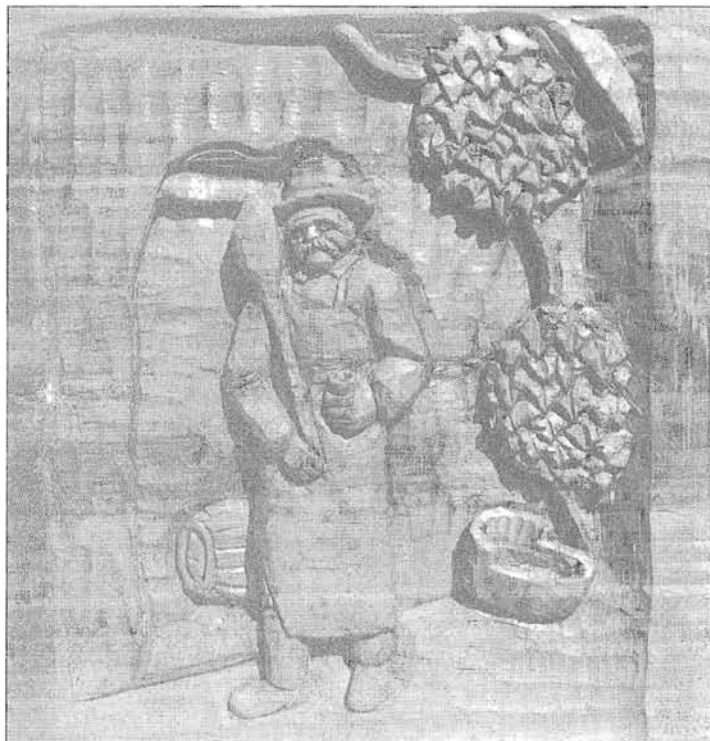
Figyeld, hallgasd a szíved, hogy dobog.
 Ez egy csodálatosan nagy dolog.
 Csoda, hogy árnyékod fut Veled,
 s látod a folyó tükrében az eget...

Ne várj az Életben nagy csodát!
 Hidd, mik történnek Veled, azok csodák.
 Minden nap új csoda vár Rád,
 lásd, halld meg mindig a csodát hát!

Ősszel a fák lombja új színeket ölt,
 boros-gazda a pincében óbort tölt.
 Kortyold e nedűt, érezd zamátát,
 a csodás bor ízét, színét, illatát.

Élvezd az Életet, mely maga a csoda!
 Őz birodalmába jutsz el oda,
 hol mesebeli minden és csodás
 a szíved dobbanása, mesebeli varázs!

Vecsés, 2012. október 11.

2013. február-márciusi programok - Gyomaendrődön és környékén

február 2-3.	szombat vasárnap	Nemzeti Fiatal Állat Kiállítás (Galambkiállítás)	Varga Lajos Sportcsarnok (Gyomaendrőd Szabadság tér 1)	Kopcsék László Tel.: 06-30/953-1355
február 12.	kedd	Agrárkamara választás	Katona József Művelődési Központ (Gyomaendrőd, Kossuth utca 9)	Magyar Agrárkamara
február 18.	hétfő	Véradás	Endrődi Népház (5502 Gyomaendrőd Blaha Lujza u. 18.)	Magyar Vöröskereszt
március 15.	péntek	Nemzeti ünnep – városi ünnepség	Gyomaendrőd Szabadság tér	Dr. Szonda István; Tel.: +06-20/238-00-46 Katona J. Műv.Közp. 06-66/283-524

A programokban esetlegesen bekövetkező változásokért felelősséget nem vállalunk. Szerkesztőség

Rózsahegy Kálmán

Rózsahegy Kálmán: Zörög a haraszt...

Vidám vadásztörténetek

A húszas-harmincas években a vidéki színész életéhez hozzátartozott a vadászat. A vendéglátók keresték a színészek társaságát, mert színes egyéniségükkel, izés történeteikkel jól szórakoztatták a vadásztársaságot. A művészek is szerettek vadászni, bár a kellépuskához szokott emberek nem sok kárt tettek a vadállományban, sokkal inkább a vadászatot követő lakomát szerették. Rózsahegy Kálmán viszont azon színművészek közé tartozott, akik nagyon jól bántak a puskával. A szülőfalujában, Endrődön sajtóította el a vadász mesterséget: először a tanító úr vitte hajtani, majd egy orvvadász fogadta társul.

Részletek a könyvből:

Kálmán bácsi vadászni indul

Elmondhatom magamról, hogy a vadász mesterséget is egészen alulról kezdtem, mint a színészetet, amivel a kenyerem keresem.

Hatéves koromban már gyerekszerepeket játszottam egy faluzó vándortársulatnál. Levelesládában, amelyben életem emlékeit őrzöm, ma is tartogatok egy elsárgult békécsabai színlapot, amelyen úgy szerepelek, mint Rózsahegy Kálmánka, zárójelben hatéves ... Később színlaposztó, kellemes, lámpapucoló lettem.

Szóval: a vadász mesterséget is alulról kezdtem, amennyiben először hajtógyerek voltam.

Abban a kis alföldi faluban, ahol nevelkedtem, volt egy ádámcsutkás kántortanító, száraz ember volt, mint a tavalyi kóro, aki a jóltanuló gyerekeket iskola után kirendelte, hogy nyulat, meg foglyot hajtssanak. Ennek a kis társaságnak én voltam a vezére, nem mint a legjobb tanuló, hanem inkább, mint a legjobb hajtó. Különös megtiszteltetés, kegy volt a részéről, ha magával vitt, hogy hajtssunk neki.

Szenvedélyes vadászember volt az én kántortanító, bizony gyakran előfordult, hogy nemcsak a tanóra után, hanem az óra közepén is hazaküldte a gyerekeket, hogy vadászni menjünk. Amikor az iskola ablakain beszűrődött a langyos, őszi napsugár s a házakon túl édes, bágyadt mosollyal integetett az ezerszínű őszi táj, meg éppen a köszvény sem bántotta, hirtelen felállt az asztal mellől s hangjában valami benső, rejtett izgalommal, odaszólt a nebulókhöz:

- Mára elég volt a tudomány buta fejeteknek. Menjete szépen haza, ti meg itt öten, a „kiválasztottak”, gyűttök velem vadászni...

Ilyenkor én már szaladtam is a puskájáért, ami ott lógott a konyhában. Aztán jókedvűen füttyentett a kutyájának - olyan össze-vissza keveréke volt az agárnak, vizslának, meg a kuvasznak -, s már indultunk is ki a határba...

Szeretett, mert olyan szemem volt, mint a hiúznak, még a szakállas tarlóban fekvő nyulat is megláttam.

Kántor uramat odahívtam, ő pedig sebes ültiben lepuffantotta a tapsifülest. Honoráriumom az ügyeskedésért meg a hajtásért egy kemény barack volt a fejem búbjára.

(...)

Később, amikor serdültebb fiúcska lettem, szövetkeztem az öreg

Orbán bácsival. Hogy ki volt ez az öreg Orbán bácsi? Jómódú paraszt-ember, az egyik fia törvénybíró, s ő maga mégis hét vármegye leghírhedtebb vadászja. A csendőrök, az összes uradalmi vadőrök figyelték, de az évek hosszú során soha nem sikerült rajtacsípní vadászson. A faluban azt tartották felőle, hogy az ördögökkel cimborál. Tekintélyes családja féltette az öreget, hogy egyszer bajba keveredik vadászszenvédelye miatt s szegényt hoz mindnyájukra.

De ő már nagyobb testű vadra pazarolta a magavagdalt olomszerétet. Az öreg pernahajder a Wenckheim grófék özeire pályázott, az apróvadat, a nyulat hurokkal fogta, sajnálta rá a serétet.

(...)

Az egyik vasárnap szentmise után söröztek a szárazkóró kántortanító, meg az öreg Orbán, a hírhedt Raubschütz. Később megtudtam, hogy ekkor hívta fel rám a figyelmét a tanító úr. Azt mondta sörözés közben:

- Idehallgasson, öreg. Van nekem egy hajtóm, ez a Rózsahegy fatytyú, ilyen öregapám még nőtlen korában se látott, pedig az mán nagyon régen vót! Fektibe meglát mindent, olyan a szeme, akár a sasnak, vagy az éjjeli bagolyrakul...

Élég volt ennyi, hogy az öreg Orbán felfigyeljen rám. Azelőtt is ismert, de rám se hederített. Most, hogy ezt hallotta rólam, egész más-képp nézett. Szörnyű nagy tekintélyem lett az öreg vadász előtt.

Az egyik este átszólt a kerítésen:

- Kálmánka, gyere csak velem. Tudok az erdő alatt két vadgalamb-fészeket. Ha elgyűssz velem, oszt megbecsülöd magad, hazahozhatod a fiókákat...

Tudta, hogy nagy madarász vagyok, értett a nyelvemen. Persze, hogy szíves örömet mentem vele.

Máig sem tudom megérteni, hogy az öreg Orbán miért lett hozzám mindjárt bizalmas, s hogyan történhetett az, hogy menten beleavatott szenvédelyének féltveőrzött titkaiba.

Az öreg jól ismerte a nyúljárásokat, este, holdvilágnál leraktuk a hurokakat, hajnal felé, az őzbaklesről visszajövet pedig megnéztük, hogy mi az eredmény. Mindig volt hurokra akadt nyúl jócskán, csakhogy őt - mint mondtam - nem nagyon izgatta az apróvad.

Hű szövetségese, büntársa lettem az öreg Orbánnak, akivel estétől hajnalig egy kis tisztásról lestük a Wenckheim grófék erdejéből kimerészkedő őzeket. Puskáját mindig kint tartotta valamelyik szénakazalban, ha elfogják, hát ne találjanak nála semmi bűnjelet. Kitűnő puskás volt. Soha nem láttam hibázni! De sok őzet ellőtt a Wenckheim grófék erdejéből, az uraság nagy bosszúságára!

Később azután az öreget is utolérte a legtöbb vadász sorsa: egy erdész, aki már régen fente rá a fogát, halálosan megsebesítette. Szerencsére én akkor nem voltam vele. Csak később, hallomásból értesültem a részletekről.

(...)

Családjával együtt én, a fiatal gyerek is ott álltam a halottas ágya mellett. Én, a hű szövetségese, a büntárs...

Utolsó szavai hozám szóltak. Elbúcsúzott tőlem, megsimogatta kócos fejem és elhaló szavakkal szólt feleségének:

- Örzse... a puskámat adjátok oda Kálmánkának ...

Így testálta rám a puskáját az öreg Orbán.

Ezzel az egycsővű, elöltöltős, kapszis puskával kezdődött a vadászkarrierem ...

Rózsahegy Kálmán Sós Mihály vadőrrel

Óriás Tóbiás és a Holt-Körös...

(írta: Benke Mária)

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy jámbor szörny, hogy honnan került az endrődi ligetbe' azt nem tudom. Történt egyszer, hogy Tóbiás lassan bandukolt, mikor azt érezte, hogy nagyon megszomjazott, így hát átvágott a ligeten, s leballagott a Holt-Körös partjára, hogy igyon egyet...

A holtág vize igen sekély volt, régóta nem esett már eső, és szomorúan szemlélte az ő kis szomjazóit, akik naponta többször is meglátogatták, hogy igyanak a friss vízből. A cinege, a rigó, a búbos banka jóízűen kortyogtatták a vizet, de nagy döngő léptekre riadtak, majd felrebbentek egy fára...

Kíváncsian figyelték, mi lehet az, majd meglátták, hogy Óriás Tóbiás közeledik.

Halkan csiviteltek, azt gondolván, hogy meg ne zavarják, mert olyan „böhöm” nagy volt, hogy félték tőle.

Tóbiás egy nagyon jámbor szörny volt, de a megjelenése riasztotta az állatokat, méretei miatt soha nem talált barátokra, bánatában folyton folyvást csak evett...

Anyukája az ártérben – ahol lakott – mindig próbálta féken tartani az étvágyát, de hiába... Amint a Körös holt ágához ért hatalmas levegőt vett és felszippantotta az összes vizet, majd nehézkesen eldöcögött az árnyas ligetbe és egy fa tövében ledőlt, s elaludt...

A Holt-Körös szomorúan sóhajtozott, a madárcák tanácstalanul vigasztalták, hogy majd csak megered az eső és akkor megint lesz a medrében víz, de erre a tűző napon nem nagyon volt kilátás.

A rigó csicseregve szemlélte a fatövében horkoló Óriás Tóbiást, az ég felé nézett, majd belevakult a nagy fénybe', amint a nap hétágra sütött.

- Itt nem lesz eső egyhamar – gondolta.

- Mit lehetne tenni? – tanakodtak tanácstalanul a madarak...

A kiszáradt meder szívszorító szomorúságában csak sóhajtozott.

Így üres mederrel víz nélkül már nincs rá szükség – gondolta.

Hosszasan aludt Tóbiás, de mikor felébredt nagyon rosszul érezte magát, alig bírta lábra állni, nyomta a rengeteg víz a pocakját, így hát visszaballagott a partra, s a nádasban egy nagy ásfíással az összes vizet visszaadta a Körös medernek...

Nyújtózkodott egyet és azt mondta:

- Már megint mohó voltam, csak az anyukám meg ne tudja.

- Bizony, bizony! – csivitelték a kis madárcák – szégyen, hogy az összes vizünket felszippantottad.

Tóbiás csak állt fülig pirulva és azon gondolkodott, amit a mamája szokott neki mondani:

- A mohóság bűn, ha valaki nem éhes, vagy nem szomjas akkor ne egyen-igyon, vagy csak annyit, ami éppen oltja az éhségét, vagy a szomjúságát...

- Bezzeg Ő, mindig túlzásba esik, mert nagyon szeret falni is, inni is... - gondolta - bocsánatot kér a madaraktól.

- Ne haragudjatok rám – mondta – soha többé nem teszek ilyet.

- Jól van! – megbocsátunk – csiripelték a madarak, a holtág is nagyobb hullámokat vert, mutatva, hogy újra vidám és már Ő sem haragszik Óriás Tóbiásra.

Ekkor Tóbiás a nagy Hármaskörös ártere felé vette sietősen az útját, mielőbb haza akart érné a mamájához.

Otthon elmesélte, mi történt vele, de a mamája mégis megdicsérte, hogy rájött magától is, mi a helyes...

Azóta jó kis zápor esett, a Holt-Körös medre megtelt vízzel, még halacskák is úszkálnak benne, jól érzi magát nagyon, s azok is, akik inni járnak hozzá, vagy csak sétálnak a partján, gyönyörködve a hullámaiban...

Ezentúl Tóbiás elkerülte a környéket is annyira szégyellte magát.

A hazám szeretete...

(írta: Benke Mária)

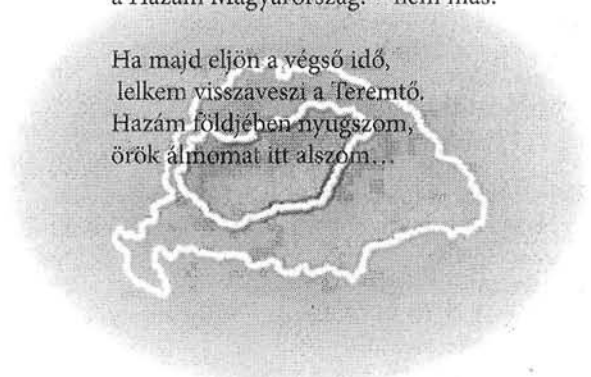
Végig nézek e szép Hazába'
rácsodálkozom e csodás tájra,
hullámszik a búza-mező,
itt ringott bölcsőm ezelőtt...

E helyt, hol Édesanyám mesélt,
régis szép titkokról regélt...
Elmondta az ő gyermekkorát,
változott az Élet? - de mekkorát!

Itt születtem, éltem, s élek,
nem vágyom el, nem cserélek.
Mindenhol értik szavam az Emberek,
Itthon vagyok! - Haza megyek!

Családom, otthonom, Barátim,
itt élnek, itt vannak társaim...
Fél szavakból is értjük egymást,
a Hazám Magyarországot! - nem más!

Ha majd eljön a végső idő,
lelkem visszaveszi a Teremtő,
Hazám földjében nyugszom,
örök álmomat itt alszom...

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Szép Magyar Beszéd Verseny

A Kazinczy Szépkiejtési Verseny iskolai fordulóját 2013. január 14-én rendezte meg a Humán Munkaközösség. Az 5-6. osztályosok közül a legszebben és legjobban olvasók a következő tanulók: első helyezett: Weigert Csenge 6. a, második h.: Szmolnik Alexa: 6. a, harmadik h.: Kósa Fruzsina: 5. b. A 7-8. osztályosok közül: első lett: Czikkely Hanga 8. b második helyezett: Deli Csenge 8. b, míg Uhrin Barbara 8. a harmadik helyezett. Felkészítő tanárok: Hunya Jolán és Forgácsné Gyetvai Krisztina.

Beharangozó hírek, februári előzetes

Bálint – Valentin Napi Kavalkád színes eseményén maskarába öltözve vonul fel a Kis Bálint Általános Iskola minden diákja. Időpont: **február 14-én 8 óra 30 perc.** Majd az osztályok zenés, táncos, humoros bemutatkozása következik meglepetés feladatokkal, rendhagyó órákkal, kiszébb égetéssel tarkítva. A kedves szülőket és minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Február 1-jén Vidor délutánra hívja a Diákönkormányzat a ki-

Kazinczy Szépkiejtési Verseny

sebb – és nagyobb diákokat egyaránt a Hősök úti épületbe.

Az Iciri-piciri Mese – és Vers illusztrációs verseny megrendezésére február 26-án kerül sor.

folytatás a 17. oldalról

Minden szó teremtés.

Minden szóban a teremtő csend és a teremtetett szó eggyé válik.

Minden szóban a teremtő és a teremtetett eggyé válik.

Minden szóban a teljesség van jelen.

Lehet szólni.

I. fejezet

MATUTINUM

(latinul hajnal, a szerzetesek hajnali imaórája, amely a vigíliából alakult ki)

Léthajnal.

A létigéret.

A nincs mélyén a van lehetősége rejtezik.

A semmi a létezés lehetőségét hordja méhében.

A lehet.

A még nincs.

A fénnel várandós éj.

A pirkadat előtti sötétség.

A szólásra nyitott ajkak.

A felhúzott íj.

A feszülő izmok.

A lehetőség halála a megvalósulás.

A létezés lehetőségének halála az odaadottság. A létezés első pillanata.

Az egy kezdete a kétség.

Az egy kétségbeesése a létezés kezdete.

A kétségbeesés az egy odaadottsága. Általa lesz első.

A kétségbeesés kettős szülő: az elsőt és a másodikat hozza a világra.

A kétség ad létet az egynek – azáltal, hogy első lett.

A kétség ad létet a másodiknak.: az egy megszűnt – maradéktalanul

Odaadta magát – így lett második.

A második nélkül nincs első.

Az első – odaadottsága révén az, aki.

Az első – maga az odaadottság.

A második az első odaadottsága.

A második – maga az odaadottság.

A kétség az egy lényegének, a létezés teljességének –

Az egységnek szent lehetősége.

Kétség nélkül nincs egység.

A kétség az egység ígérete.

A kétség az egység hajnala.

Az egység az egy lényege.

A kétség az egy határtalan létmerészsége: odaadja magát, és nem tőle

függ a lét beteljesedése.

Megtette a teljesség lépését, amit az egy az egységért tehet.

Az egység a kétségbeesés szülöttének, a másodiknak a kétségbeesést

felszámoló, az egy odaadottságának teljességmértéke szerinti viszont-odaadottságában születik.

Az egység - az első és második kölcsönös odaadottsága.

Az egység közösség.

Az egység nem az első.

Az egység nem a második.

Az egység - a harmadik.

Az egység a beteljesedés.

Az egység maga az odaadottság.

Már jelen van a lét hajnalán az egy kétségszülő odaadottságában,

jelenváló a másodikban, a kétség szülte odaadottságban, hogy annak

viszont-odaadottsága révén létesüljön.

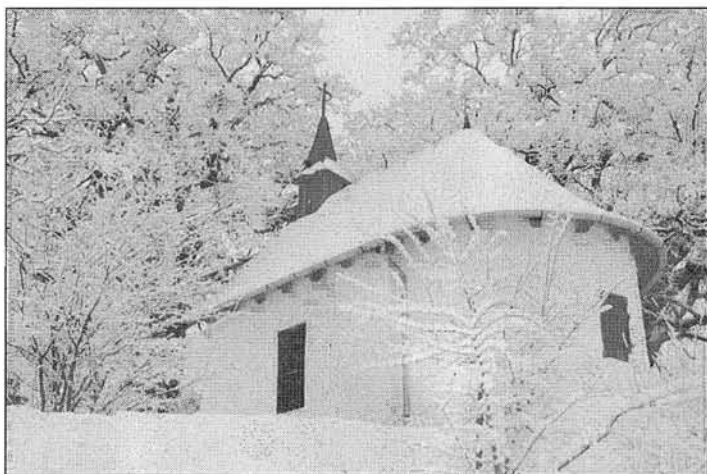
A létezés egység a háromságban.

Tródmái oldal

A szív érintése

(Jelenlét-sorok Biegelbauer Pál soraihoz)

Fehérség mindenütt. A pilisi erdők fáin, bokrain, kanyargós útjain hótakaró. Barna törzsek barázdáiba tapadt foltok, lehajló elnehezülés az ágakon. Koronák között a kimetszett ég szabálytalan formái. Áttetsző kékség az áradó napsütésben. Mozdulatlanságból emelkedő és mozdulatlanságba hulló szárnycsapás. Fénynyalábzuhanás. Érintetlenségbe érkező alig-érintés. Hó. Fa. Fény. Madár. Táj. Csend. A szív érintése.

„Nem szólni akarok hozzád, hanem érinteni akarlak.” Mint a napsugár, a szél, a fa árnya, a patakvíz cseppje, az ibolya kékje, a hó kristálya. Érinteni tekintettel, ahogy kézfogással, öleléssel is. Jelenléttel, a jelenlétemmel.

Hó. Fa. Fény. Madár. Táj. Csend. Szavak „... és az érintéshez nincs más eszközöm, csak a szó.” Itt és Most csak a szavak.

Szavak, melyekkel körülírható a világ, látható valóságunk. Szavak, melyek felidéznek, rámutatnak. Szavak, melyek mást jelenthetnek neked és mást nekem. Szavak, melyek korlátozottságukban is végtelen lehetőséget adnak. Út lehet hozzád, hozzám.

„A szó, amely túl van a tér és idő határán, és a csendből forrásozik.” Ez a csendből eredő szó érintheti meg csak a szívet, emelhet Hozzá... juthat el valójában hozzád.

„Hó” - töröm meg a csendet, s ezzel a hómező időtlenségét, teljességét. „Hó” - mondom ki újra a szót, s figyelem, miként emelkedik ki a végtelen fehérségből, mint távolodik karcsú fák, szétterülő bokrok között. Az erdő mély csendjéből, letakartságából előbukkanó szóval élesen válik külön: hópohely és hótakaró, rész és egész, idő és időtlen, változó és változatlan, szó és csend.

Az eldugott kis kápolna félhomályában csend van. Hosszú, kanyargós, hőszenes út vezet odáig. Térdre ereszkedő emberek, öszszekulcsolt kezek, lehajtott fejek. Külső és belső csend. Ebbe a mély, kitágult pillanatba érkeznek az ünnepi szavak... „Kezdetben volt az Ige/ És az Ige Istennél volt,/ És Isten volt az Ige” (Jn 1,1)

Az Ige (Logosz, Szó), amely megszületett a lét hajnalán Isten „odaadottsága, áradása, Szeretete” által.

Isten a Szeretetet, s az Ő Szeretetéből született a Világ. A Szeretet természete a folyamatos áradás. Valamennyi létező e Szereteten, Szereteten lett. Az ember is, aki megkapta annak a lehetőségét, hogy felismerje az Ő arcát a másik emberben. Azt az istenarcot,

amely benne is rejtezik, mely minden ember sajátja. Felfedezze, hogy Isten, a másik ember és önmaga arca egy és ugyanaz. „Ha szeretek, egységben élek.” Ennek az egységnek a tudatában élni mindennapjainkat ajándék. Ajándék és felelősség. Különbözőségeink elhomályosulnak. Megsejtjük, hogy a létezés több fizikai valóságunknál. Nézésünk látássá válik, amikor a horizontról felemeljük tekintetünket. Az Élet, életünk magasságot és mélységet, valódi értelmet kap, hiszen szeretünk. Itt és most, a jelenben. Jelenünkben.

„Ha szeretek, azaz úgy döntök, hogy szeretek, ezzel túlléptem azt a valóságban nem létező, és csak a kétségbeesettség káprázatában valóságosnak tűnő falat, amely elkülönít, és megtapasztalom a létezés egységét. Ez az ex-tasis (=kilépés). A szeretet extázisa. Önfeledtség. Akkor találok önmagamra, ha megfeledkezem önmagamról.”

Csend. Hó. Fa. Fény. Madár. Táj. Belefeledkezem. Ebben az önfeledt egységben minden vagyok. Isten szeretete, mely most csend, hó, fa, fény, madár, táj formájában nyilvánul meg.

Vadnyom. Hó-érintés. Harkály. Hang-érintés. Fába vájt Mária-szobor. Szív-érintés. A hegy oldalában álló behavazott Pieta. Szeretet-érintés.

Lehanyatló Krisztus-kéz alatt imádság. A szív felemelkedik. A kápolnában zsolozsma szól. Zsoltárok, szentírási olvasmányok, könyörgések. Isten dicsérete, az Élet dicsérete. A szentmise keretein túl, a nap nyolc imaórájában. Szolgálat.

Biegelbauer Pál rendhagyó breviáriuma, zsolozsmás könyve ennek a szolgálatnak kivételes megnyilvánulása. Érintés. A szív érintése.

„Ez a könyv nem ígér semmit. Talán csendet, és az önmagunkra ébredés gyönyörűségét. Szavai – szívem dobbanásai. Üzenete – a szavak közti csend.”

Polányi Éva

A SZÍV ÉRINTÉSE

(- részlet -)

LOGOSZ

(szó, értelem, gondolat,
a filozófiában elvont világtörvény)

„Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt,
és Isten volt az Ige” (Jn 1,1)

Nem lehet szólni.

Minden szó a teljességet töri darabokra.
Csak a csend igaz.

A csend a teljesség.
A csend az időtlenség.
A csend a változatlanság.

Minden szó az időtlen teljességcsendből
időt teremtő szárnyalással kél és ereszkedik vissza.
A lét hullámverésének kiszakadt, elkülönült cseppjeként felragyogtatja
a tengert és visszahull.

Minden szó a teljesség gondolatszülte tükrének egy-egy
cserépdarabkája.

Minden szó az elveszett teljesség feletti fájdalom jalkiáltása.

Minden szó hamis,
mert az egészet részbeszűritetté,
az időtlent időbeágyazottá,
a változatlant változás-látzatúvá varázsolja.

Minden szó igaz,
mert benne a változatlan, időtlen teljesség
az időben, a részben és a változóban nyilatkozik meg.

Minden szó a csend szava.
Minden szó a csend törődése,
Minden szó a csend odaadottsága.

folytatás a 13. oldalon

Izès Izek

Február

Tepertókrém

20 dkg tepertőt egy fej vöröshagymával és 5 dkg füstölt szalonnával húsdarálón ledarálunk. Pirospaprikával, sóval, borssal, mustárral, citromlével ízlés szerint izesítjük. Jól lehűtve tálaljuk például friss piritóshoz.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

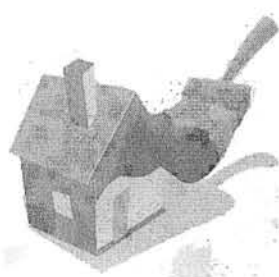
METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

Tornádó elektromos kerékpárok,
gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények,
hűtőszekrények, fa-

gyasztóládák, mosógépek,
háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
szegek, csavarok, zárok, lakatok,
fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

**Hitelletőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű
felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot
is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új
vendégemet teljes körű női-, férfi és
gyermek-fodrászatomban.

Ígény szerint házhoz is megyek! Hétféveken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

INTER
NYELVSTÚDIÓ
Nyit: 21.081-2007

Nyelvtanfolyamok, kezdőknek és haladóknak:

egyéni, páros, csoportos, igény esetén hétféveken

Kezdő angol és német

▪ 30 órás külföldi munkavállaláshoz

▪ **Ráérős tanfolyam:** heti 1x60 perc, 500 Ft/ó

Üzleti angol és üzleti német – csoportos

Minimum alapkötő tudással

Felkészítés állásinterjúra (10 óra)

Iskolás angol és német felsősöknek 500 Ft/ó

Külföldi álláslehetőségek:

vendéglátás, gyári munka, feltétel: alapszintű nyelvtudás

támogatott képzések cégelnek: TÁMOP pályázat keretében

Érd.: 06-20/947-1603; www.internyelvstudio.hu

Inter Nyelvtúdió, Kossuth út 18. hétfő-péntek: 14.00-18.00óra

aki szeretné az állami támogatást igénybe venni, regisztráljon a
www.tudasodajovod.hu honlapon, tájékoztatásért hívja a 20/22-970-22.

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGIBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk eszedesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

GELLAI GERGELYNÉ GUBUZNAI ESZTER, aki Hunyán élt, hosszú, nehéz betegség után január 20-án, 77 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja: családja és a rokonság

ÖZV. JUHÁSZ MÁTÉNÉ VÉHA MARGIT, budapesti, korábban gyomaendrődi lakos, aki 2012. december 29-én 93 éves korában örök hazába költözött. Gyászolja: szerető családja

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Fényképalbum

➔ Hunyai elsőáldozók 1968-ban.
Középen Lengyel László plébános

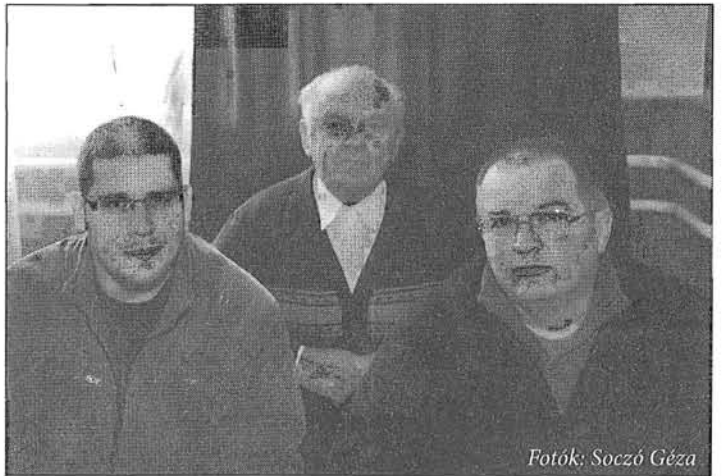

➔ Ballagás hunyai Pogány Iskola, 1967

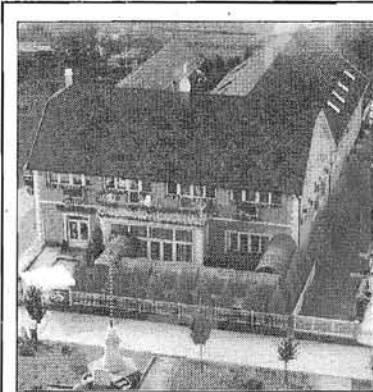

➔ Endrődi Mária lányok 1956-ban
Szakálosné Uhrin Éva, Fülöp Máténé Papp Gizella,
Iványi Zoltánné Gyuricza Irma és Bótos Vilmosné
Papp Magdolna

Óév búcsúztató és faludisznóvágás Hunyán

Fotók: Soczó Géza

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizet szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Kedves vásárlóim!

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Tavaszi ajánlataim:

- Megérkeztek a tavaszi vetőmagok, bio burgonyák
- Zöldségfélék, virágmagok, virághagymák
- Kardvirágok, begóniák, dália, rózsatövek
- Tavaszi lemosóvegyszerek: Agrol, Vegesol, RS, stb.
- Rovarölők, gombaölők, virágtápok
- Műtrágyák, virágföldek, fűmagok
- Műanyag virágcserépek, virágládák, kaspók
- Földi, műanyagfalók, zsákok, kötözőspárgák
- Permetezők, fűnyírók, kéziszerszámok
- Barkácsgépek, szegek, csavarok, reisercsavarok
- Festékek, hígítók, festőszerszámok
- Berner- és Tytán termékek, púrhabok, silikon tömítések, stb.
- Munkavédelmi bakancsok, védőkesztyűk, esőruhák
- Izzók, elemek, elektromos kapcsolók, dugvillák, vezetékek, stb.
- Kandallók, szeneskannák, kályhacsövek
- Szőnyegek, 2x3m futószőnyegek

Várom vásárlóimat! - FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5555 Hunya, Kossuth u. 1. Tel., Fax: (66) 294-352, (20) 9457-843 varosunk@gmail.com * Alapítók: Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Cs. Szabó István, Czank Gábor, Gellai József, Fülöp Zoltán, Hegedűs Bence, Hunya Jolán, Lehóczkiné Timár Irén, Polányi Éva, Sóczó Géza, Seidl Ambrus, Szabó Béla, Dr. Szonda István * Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap

* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88 *
<http://www.szentgellerf.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 195 Ft

XX. évfolyam 3. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2013. március

Krisztus föltámadt!
Valóban föltámadt!

Minden Kedves Olvasónknak áldott, allelujás húsvéti ünnepeket kíván a Szerkesztőség!

A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek

4. IN MEMORIAM: Pintér Hermina

7. Farsang volt a Szent Gellértben

13. Kunkovács László kiállításáról

20. Endrődi egyházközségi farsangi vacsora - képek

Petőfi Sándor:

NEMZETI DAL

Talpra magyar, hí a haza!
Itt az idő, most vagy soha!
Rabok legyünk vagy szabadok?
Ez a kérdés, válasszatok! –
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Rabok voltunk mostanáig,
Kárhóztok ősapáink,
Kik szabadon éltek-haltak,
Szolgaföldben nem nyughatnak.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

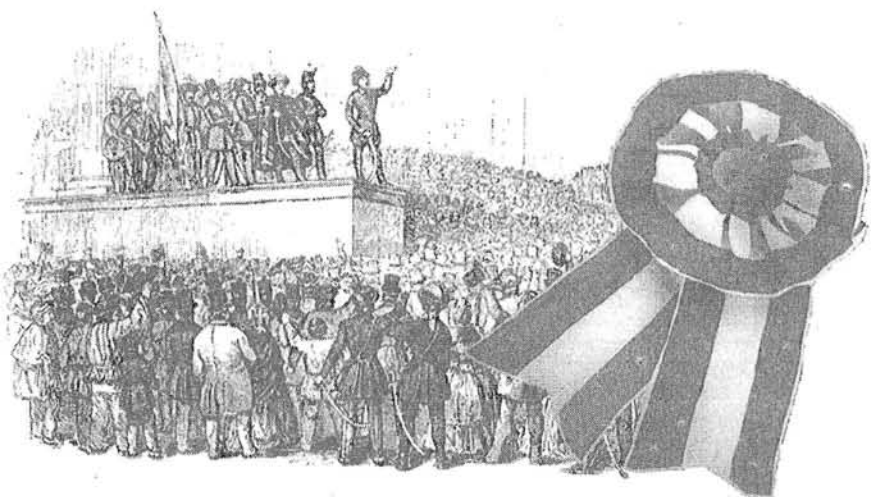
Sehonnai bitang ember,
Ki most, ha kell, halni nem mer,
Kinek drágább rongy élete,
Mint a haza becsülete.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Fényesebb a láncnál a kard,
Jobban ékesíti a kart,
És mi mégis láncot hordtunk!
Ide veled, régi kardunk!
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

A magyar név megint szép lesz,
Méltó régi nagy híréhez;
Mit rákentek a századok,
Lemossuk a gyalázatot!
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Hol sírjaink domborulnak,
Unokáink leborulnak,
És áldó imádság mellett
Mondják el szent neveinket.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

(Pest, 1848. március 13.)

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

FELHÍVÁS

Az „Üldözött Magyar Gazdák”, kulákok emléknapja június 29-én, Péter-Pál napján lesz.

Az endrődi üldözött gazdák száma igen jelentős volt.

Sokat szenvedtek vagyonukért, az 50-es években kiteszítot-tak lettek, sanyargatták őket.

Emlékmű készül június 29-ére, a szoborparkba, a volt piac-térre.

Anyagi hozzájárulást ezúton kérünk mindazoktól, akik együtt éreznek, illetve túlélték az embertelen időszakot.

Visszaemlékezést, esetleg okmányokkal kiegészítve kérjük elküldeni.

Befizetési számlaszám Gyuricza Zoltánné Gyomaendrőd, Lásas u. 3. sz. alatt kérhető. tel 06 66 285-946

Sorstársi üdvözlettel: Civil Szervező Csoport

MEGHÍVÓ

A Gyomai Református Egyházközség presbitériuma tisztelettel és szeretettel hív minden érdeklődőt 2013. április 6-án, szombaton délután 3 órakor kezdődő Hálaadó ünnepi istentiszteletre a gyomai református templomba.

Ezen az ünnepi alkalmon szeretné a Gyomai Gyülekezet hálát adni a Mindenható Istennek **Sárosi Tas Tőhötöm** református lelkipásztor, esperes úr közöttünk végzett negyvennyolc évi hűséges szolgálataért.

A Nagyhét és Húsvét liturgiája templomainkban 2013. március 24 – április 1.

	Endrőd	Gyoma	Hunya
Március 24. Virágvasárnap	9*, 17	11*	10*
Március 25-26-27. Nagyhétfő, Nagykedd, Nagyszerda: Jeremiás siralmi	18		
Március 28. Nagycsütörtök, utolsó vacsora miséje, szentségimádás	18	16	17
Március 29. Nagypéntek keresztút az Úr szenvedése	9 18	15.30 16	16.30 17
Március 30. Nagyszombat Adoráció a szentsírnál Vigília, feltámadás	9-18 18**	9-16 16**	9-17 17**
Március 31. Húsvétvasárnap	9***, 18	11***	10***
Április 1. Húsvéthétfő	9, 18	11	10

* barkaszentelés, passió

** feltámadási körmenettel

*** húsvéti ételszenteléssel

Nagybőjti lelkigyakorlat

Gyoma:

március 18-19 (hétfő, kedd) 16 óra

Vezeti: Kozovits Attila perjámosi plébános

Endrőd:

március 18-19-20 (hétfő, kedd, szerda) 18 óra

Vezeti: Kozovits Attila perjámosi plébános

Hunya:

március 21-22-23 csütörtök, péntek, szombat) 17 óra

Vezeti: Janes Zoltán nagyszénási plébános

Jobb oldali kép:

Edzésen munka után:

Első sor: Szabó, Szikszai, Kun, Szendrei, Mile, Szerető, Dávid, Kovács Zs, Kovács Z.

Hátsó sor: Madar, Szilágyi, Fekécs, Pelyva

Mazsorett továbbképzés

2013. február 22 – 23. között a Magyar Mazsorett Szövetség Gyomaendrődön tartotta továbbképzését és éves közgyűlését a Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény iskolaépületében és tornatermében. A kétnapos rendezvény nagyon jó hangulatban zajlott, elméleti és táncoktatásban részesültek a mazsorett csoportvezetők, akik az ország minden tájáról érkeztek a városba. Tavasszal, szintén Békés megye ad otthont és teret a Szövetség legnagyobb rendezvényének, a Magyar Mazsorett Bajnokságnak, Orosháza, Gyopárosfürdőn. Az Európa Bajnokság pedig Tatabányán kerül megrendezésre: tíz országból, kétezer mazsorett táncost várnak a szervezők.

Önnel joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület februárban

A költségvetés elfogadása, valamint pályázati lehetőségek megvitatása miatt február hónapban több alkalommal is ülésezett városunk Képviselő-testülete.

2013. február 14-én megtartott rendkívüli ülés tartalmából:

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának 2013. évi költségvetési rendelet tervezete

A 2013. évi költségvetési koncepció a Magyar Köztársaság 2013. évi költségvetéséről szóló törvény tervezete, annak indoklása, valamint a támogatási konstrukciók figyelembe vételével lett összeállítva.

Mint ismeretes, 2013. január 1-től átalakult az önkormányzati feladatellátás, valamint ezzel együtt a finanszírozás rendszer is. Az önkormányzat által korábban ellátott feladatok egy része átkerült az államhoz, így az ehhez kötődő, a feladatellátást szolgáló, átengedett források nagyobb része is visszakerült a központi költségvetésbe. Így egy új finanszírozási struktúra alakult ki, amely elszákad a normatív támogatási rendszertől.

Bevételek számbavétele

1. Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása:

(Új jogcímként szerepel a költségvetési törvényben.)

E támogatási kategórián belül jelennek meg az alábbiak:

- Önkormányzati hivatal támogatása (4.580.000 Ft/fő)
- Település-üzemeltetéshez kapcsolódó feladatellátás támogatása (városunkban több mint 25.000.000 Ft, amely magába foglalja a zöldterület gazdálkodást, közvilágítás fenntartást, köztemető működtetést, közutak fenntartását)
- Beszámítás összege (az előző két jogcímen meghatározott támogatások összegét csökkenteni kell az önkormányzat elvárt bevételének összegével) Gyomaendrőd esetében az iparüzési adóalap 0,5%-a, azaz 62.485 E Ft
- Egyéb kötelező önkormányzati feladatok támogatása 2700 Ft/fő.

2. Települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása

A fő feladat az óvodai ellátás. A Kistérségi Óvoda részére ebben az évben 2 millió Ft kiegészítést szükséges biztosítani. A vállalkozók által működtetett óvodák és bölcsődék finanszírozási rendszere 2013. augusztus 31-ig azonos a 2012. év finanszírozásával, változás szeptember 1-től várható. A kalkulált éves támogatási összeg ezekhez a feladatokhoz közel 20 millió Ft.

3. A települési önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása

Gyermekjóléti szolgáltatás támogatása, segélyezés, családsegítés, diákétkeszítés. Az idei évben ez utóbbi feladatra 4 millió Ft plusz támogatást biztosít az önkormányzat.

4. A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása

Ezen a jogcímen a várost megillető támogatás becsült összege 16.337 E Ft (muzeális intézmények, nyilvános könyvtári ellátás, valamint a közművelődés támogatása. Ezen kívül az önkormányzati hozzájárulás 12 millió Ft.

Oktatási vagyon működtetése

Fő szabály, hogy a 3000 főt meghaladó lélekszámú települések esetében az önkormányzatnak kell állnia a működtetés költségét (gépjárműadók megmaradó része, helyi adók teljes bevétele). Kivételt azon esetek képezhetnek, ahol az önkormányzat nem rendelkezik annyi saját bevétellel, ami a működtetés költségét fedezi. Az oktatási vagyonunk működtetésének becsült összege 150 millió Ft. (A számítás alapjául a 2011. év lett figyelembe véve.)

A költségvetési rendeletben 2013. évre 94 millió Ft került meghatározásra, melyből 62 millió a dologi kiadás, a bérék és azok járulékaik 32 millió Ft lett elkülönítve, illetve ezen felül még 28 millió Ft a 2012. évet terhelő dologi kiadásokra, illetve a technikai személyzet 2013. február 11-ig eső bérjellegű jutataira. A tartalékok között 20 millió Ft lett meghatározva, amely az esetleges többletköltségek fedezetül szolgálhat.

Gyomaendrőd Város Önkormányzat 2013. évi költségvetésének mérlege (Adatok E Ft-ban)

megnevezés	2011 évi tény Ft-ban	2012. évi tény Ft-ban	2013. évi terv Ft-ban
Költségvetési bevétel összesen	3.171.487	2.724.214	2.571.629
Költségvetési hiány belső finanszírozást szolgáló bevétel	621.016	821.415	684.680
Rövid lejáratú hitel felvétel	0	0	0
Egyéb finanszírozási bevételek	0		
Bevétel mindösszesen	3.792.503	3.545.629	3.256.309
Működési kiadás összesen	2.527.012	2.483.006	2.099.362
Felújítás összesen	70.522	23.769	42.000
Fejlesztés összesen	1.087.888	332.129	680.883
Tartalék	0	706.725	456.084
Egyéb finanszírozás kiadásai	0		
Kiadás mindösszesen	3.685.422	3.545.629	3.278.329

A hosszú lejáratú kötelezettség alakulása

A 2008. február 27-én lejegyzett 1.000.000.000 Ft összegű CHF alapú kötvény visszafizetése 2011. március 31-én megkezdődött, az utolsó törlesztési részlet fizetése 2018. február 27-én válik esedékessé.

A kötvény összege elsősorban pályázati saját erőként használható fel, illetve olyan fejlesztések finanszírozására, amelyek az önkormányzatot többletbevitelhez juttatják, illetve csökkentik a működési kiadásait.

A kötvényforrás 2011. január 1. napján Ft-ban 1.004.924.400 Ft volt. December 31-ig pedig a realizált hozam meghaladta az 52 millió Ft-ot.

A kötvényforrás 2012. január 1-jén 743.817.000 E Ft, év végéig a realizált hozam 38.898 E Ft. 2012. december 31-én a kötvényforrás betétformában állt az önkormányzat rendelkezésére, 571 millió Ft összegben.

Az állam a település adóssághalmozásának 65%-át vállalja át.

A végzavazásnál 11 képviselő volt jelen, így 10 igen és 1 tartózkodás mellett került elfogadása a 2013. évi költségvetése városunknak.

A február 28-iki ülésen a polgármesteri beszámolót követően 20 napirendi pontot tárgyalt a Képviselő-testület.

Az 1. és 3. számú felnőtt háziorvosi körzet működtetése

2011. őszétől többször felmerült a praxisok racionalizálása városunkban. Az önkormányzat által létrehozott ad-hoc bizottság jegyzőkönyvbe foglalt javaslata szerint, a Képviselő-testület - tekintettel a jelenlegi lakosság számra - közzethatár módosítással kívánta csökkenteni a meglévő praxisok számát. Mint ismeretes a körzetösszevonalas nem valósulhatott meg, így az 1. és 3. körzet betegeinek ellátása helyettesítéssel lett biztosítva:

- 1-es körzet Dr. Katona Piroska

- 3-as körzet Dr. Petrikó Attila

A jelenlegi szerződések 2013. március 31-ig érvényesek, de az is nyilvánvaló, hogy a tartós helyettesítést nem lehet célul kitűzni, mivel egy év után a finanszírozás csak 60%. Dr. Torma Éva Intézményvezető Asszony feladatát kapta, hogy dolgozzon ki alternatívákat az 1-es és 3-as háziorvosi körzet további működtetésével kapcsolatban. A Főorvos Asszony körültekintően eljárva két lehetőséget javasolt a Képviselő-testület számára:

1. A két körzet külön működik tovább a Fürst Sándor utcai rendelőben osztott munkaidőben délelőtt és délután felváltva Dr. Petrikó Attila és Dr. Varga Edit háziorvosokkal helyettesítés formájában. (Ez a megoldás csak a jelen helyzetet kezelné)

2. Az 1-es és 3-as körzet összevonásával egy stabil kártyaszámú körzet jöhetne létre a két kisebb kártyaszámú körzetből. Így az önkormányzatnak nincs kártalanítási kötelezettsége, valamint nem helyettes orvosokkal lehetne ellátni a körzetet.

Dr. Katona Piroska kérését, mely szerint vegyes praxist kívánna létrehozni, nem javasolja az előterjesztés a Képviselő-testület számára, mert a zavartalan betegellátás biztosítása továbbra is az önkormányzat felelőssége. (Közegészségügyi szempontok, költséghatékonyság és takarékoskosság, valamint a betegeknek is kedvezőbb, ha a felnőtt ellátás függetlenül zajlik a gyermekektől.)

Az Országos Alapellátási Intézet véleménye szerint csak akkor lenne érdemes megfontolni a vegyes praxis kialakítását, ha „a 18 év alatti lakosok száma a körzet lakosságának 25%-át eléri.” Az Országos Alapellátási Intézet abban is véleményt nyilvánított, hogy a túl sok tevékenység csökkenthetné az ellátás színvonalát.

Dr. Katona Piroska ismét írásos kérelmet nyújtott be a Képviselő-testület felé, melyben új információkat közölt. Az idő rövidsége miatt azonban ebből előterjesztés nem készült, így várhatóan döntés a márciusi testületi ülésen születethet.

2013. évi Támogatást szolgáló alapok pályázati kiírása

A város 2013. évi költségvetési rendelete a Sport Alapot 10.000.000 Ft-ban, a Civil Alap meghívásos alapon pályázható keretösszegét 1.550.000 Ft-ban határozta meg. A Sport Alapokra nyílt eljárásban lehet pályázatot benyújtani a pályázati kiírás szabályai szerint.

A Civil Alap esetében a Közművelődésről szóló rendelet mellett speciális célok és követelmények is meghatározásra kerülnek. Azok a szervezetek élvezhetnek előny, akik szerepet vállalnak a város turisztikai és idegenforgalmi céljainak megvalósításában.

Nemzeti ünnepek és kapcsolódó rendezvények

Sajt és Tűrófeszítvály, illetve Nemzetközi Hálózó verseny szervezésében és programjának alakításában

A 2013. évben kiírásra kerül a Környezetvédelmi Alap is. Pályázható keretösszege 3.922.000 Ft. Az Alap forrása: ingatlan értékesítésből befolyt pénzösszeg.

Az előterjesztést mindhárom bizottság tárgyalta, az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális, Kisebbségi, és Esélyegyenlőségi Bizottság azzal a megkötéssel javasolja a pályázat kiírását, hogy csak akkor kerülhessen közzétételre, amikor az érdemben pályázható összeg megjelenik a számlán.

A Képviselő-testület határozata értelmében a pályázatok az előterjesztésnek megfelelően kerülnek kiírásra.

Lehóczkiné Timár Irén
Képviselő

Tisztelt 8. számú egyéni választókerület lakói!

Értesitem Önöket, hogy Öregszőlő Rózsahegy Házban meghallgatást tartok 2013. március 18-án 9 órától 12 óráig.

Szeretettel várok minden kedves, körzetemben lakó választópolgárt.

Tisztelettel: Lehóczkiné Timár Irén képviselő

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld.

Új kenyér íze, lepergő könnyő sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Pintér Hermina

ny. kertészmérnök
(1926 - 2013)

- Az élet szép, szeret az Isten!
Ezt a titkot zengje minden,
s a csendes búcsúszó csak ennyi,
hogy „érdemes jónak lenni”!
(Kerekes Károly O. ciszt.: A zengő titka)

A Boldogságos Szűzanya oltalmazó szeretetében bízva állunk Hermina testvérünk ravatalánál, és a Boldogságos Szűzanya lengyelországi czestochowai kegyképének hiteles másolata előtt.

Ezt a képet elhunyt testvérünk adományozta az újjáépített templomunknak. Korábban ő is sokszor imádkozta az Úrangyala imádságot e kegykép előtt. Ez az imádság foglalja most össze az ő hitét és odaadását.

„Az Úrangyala köszönté a Boldogságos Szűz Máriát, és ő méhébe fogadta Szentlélektől Szent Fiát”

Az Úr Máriát, a názáreti szegény leányt választja ki, hogy Fiának Édesanyja legyen. Karácsonykor ünnepeljük, hogy az Isten Fia közénk jött, hogy belépett az emberi világunkba. Az Isten a Szűzanyára bízta, hogy felnevelje Fiát, aki: „gyarapodott bölcsességben, korban és Isten és emberek előtti kedvességben (Lk 2,52)

Hermína testvérünk 1926-ban született, második gyermekként. Öten voltak testvérek. A család anyagi körülményei miatt csak neki adatott meg, hogy a polgári iskolát befejezve gimnáziumba mehessen, amit Nagyváradon, az orsolyitáknál kezdett, és Békéscsabán fejezett be.

„Íme az Úr szolgáló leánya, legyen nekem a Te Igéd szerint”

Az Istennek élő ember napi fohásza ez: legyen nekem a te szávd szerint... legyen nekem az Isten akarata szerint – akár könnyű, akár nehéz.

Testvérünket is érte megpróbáltatás az életben, amit elfogadott: A gimnáziumi évek után Budapestre jelentkezett a Kertészeti Főiskolára, ahová fel is vették, de sajnos a II. világháború miatt félbe kellett szakítani tanulmányait.

Mivel a politikai változások úgy hozták, hogy osztályidegennek számított, ezért kicsapták az iskolából, így visszakerült falujába.

Nagyon megviselte az a kegyetlen rendszer az egész családot, aminek elviseléséhez vallásos életvitelük adott erőt és kitartást.

Nem mondott le arról az álmáról, hogy kertészmérnök legyen. Az ötvenes évek végén befejezte tanulmányait, ami akkor már Kertészeti Egyetem volt.

Először Nagykőrösön, majd Szentesen dolgozott. Hamarosan elkerült Makóra, a Hagymanesztő Kutató Intézetbe. Néhány év után már vezetői pozíciót töltött be. 1981-ben innen ment nyug-

díjba. Ekkor hazaköltözött szülőfalujába, ahol szüleivel élt együtt. Szüleit elgondozta.

„És az Ige testté lőn, és miköztünk lakozék”

Krisztus azért jött, hogy köztünk lakozzék, köztünk éljen. Találkozhatunk vele a szentmisében, hogy a lelkünkbe fogadjuk, és szerető Szívével mindig hazavár bennünket.

Életünk során mennyi probléma gyűlik fel a lelkünkben nap mint nap! Azokat mind-mind hazahozhatjuk Ahhoz, aki üdvözíteni jött a világot és minden embert.

Neki is az Úr közelsége adott erőt fiatal élete küzdelmeiben és a megpróbáltatásokban, és adott idős korában lelki megnyugvást. Itt a templomban szeretettel nézett fel a kenyér és bor színeiben megjelenő Jézusra – csendesesen együtt imádkozta a szentmisét velem, éveken keresztül.

Aktívan segített az egyházi életben. Pénztáros volt.

Munkájával, anyagi áldozataival is sokat tett: nagyon a szívében viselte a leégett templomunk újjáépítését: a világhírű czestochowai kegykép hiteles másolatát ajándékozta az új templomnak, valamint, amikor lehetett, visszavásárolta a templom melletti államosított templomkertet, és visszaajándékozta az egyháznak.

Búcsúzunk tőle. Nem is búcsúzunk, sokkal inkább hálás szeretettel köszönjük meg Istennek, hogy itt élt közöttünk.

Testvérek: Ilonka nővére és családjai, Béla testvére és családjai, keresztányai családjaikkal, és elhunyt testvéreinek családtagjai, unokatestvérei és családtagjai, sógornője, a Seidl család, akikkel összefonódott a sorsuk, volt szomszédok, a hunyai hívek és a Mária Társulat, a Rózsakert Idősek Otthona dolgozói, lakói és az endrődiek, ismerősök, jelenlévők.

Életét átfonta a rózsafüzér. Kössön minket is Máriához és Fiához, Jézus Krisztushoz az ő imái, melyet földi életében elmondott értünk, és azok az imák, melyet odaát, hazaértve az Isten Országában mond értünk.

„Kérünk téged, Úristen, öntsd lelkünkbe szent kegyelmedet”

Hozzád térő gyermeked lelkébe is, a miénkbe is öntsd erődöt, segítő és megszentelő kegyelmedet, hogy akik az anyagi üzenet által Szent Fiadnak, Jézus Krisztusnak megtestesülését megismertük, az ő kínszenvedése által a feltámadás dicsőségébe vitessünk, Krisztus a mi Urunk által. Amen.

Iványi László tb. kanonok, plébános
temetési beszéde

Kérjük, támogassa
ADÓJA
EGYHÁZI **10%**
-ával
a Katolikus Egyház
szolgálatát!

Technikai szám:

0011

Hegedűs Zoltán:

SZARVASVÉGI KÉPVARÁZSLÓ

(Egy régi nyári hétvége)

1.

Holt-Körösben fürdő sárga templomtorony a lincommal leláncolt lapos sírok mögött - ez az, most jó, kattan a kölcsönkért Zenit. (A Kodak alliterálna, de az nekünk nem volt.)

Fehér mészfalakon zümmögő feketepont-legyek, faluszéli álmos utca verőfényben, kihalt temető. Gyöngyház és rózsaszín márványlapok, szürke gránitobeliszk-tisztek emelkednek a lesüppedt fakereszt-hadseregben. (Műkö, csigába font betonflitter még nincs annyira divatban.) Óhantok tengerében egy-két újhant. Az elmúlás örökhangulatú melankólia-kertje, savanykás tuja- és mohakeretben. Kellemes, megfáradt képzavar. Csönd. Megáll az idő.

Én viszont nem. De nem fotózok tovább. Már csak az agy rögzíti azt, amit sok év után majd a szív hív elő.

Föl a gátra!

2.

Napsütötte, színei-mersés „Kis-Szabó”: fűzfák ezüstzöldje, szürkefodró lány hullámok, szívárványos kartonba csomagolt lányok, izmosbarna fiúk (néhányukon a cséplőgép-fitness marcadéka!), korosabb évjárat még mindig kék „fecskében”. Endekák kockás plédék, műanyag hálós szatyrok, vegyiszagú úszógumik meg pettyeslabdák. Agyagpart, füves strand poros keréknyommal megfélevezve, bokrok, csöppnyi tisztás: fejelő pálya lábfejjel kimért kapukkal, éppen üzemben: ismerős, osztálytárs, barát... beállok én is. Odébb, a fűzfák alatt, bokáncsipő szűrős ártéri szederkigyók. „Mé' rúgtad bele, te?!”

Híreskedünk. Álérett szöveggel hesszeljük a felhozatalt. Aki tesz, az foglalt. Vagy a bátorságunk kevés. Vagy az éveink száma.

Egy ismeretlenvárosi jampi - irigy szemek néma sugarában - echte Speedo-ban feszít. Van is a csávónak keletje.

Tompa pöfögés közelít, megcsillan a gát rámpája. A kopott biciklik meg a vékonydongájú rigák és verhovinák között feltűnik egy nagy fekete oldalkocsis Junak. Azta! - álljuk körbe. Kérdezősködünk. Esemény.

„Szabad szombat” (kilencszázhetvenet írunk, vagy hetvenegyét...). Él a part! Zsivaj, felharsanó nevetések, Szabadeurópára is bátor VEF rádiók. Hullámszik a Tinédzser party! Az elérhetetlen éteri álomnyugatból Veresmariska blue-shockingolja a szívemet örökzöld Vénuszával (Isten nyugosztalja már őt is! Rák, persze.)

„Yeah, baby, she's got it.”

Még egy utolsó fürdés, majd a száradó bőr finom és felejthetetlen bizsergése a délutáni nap sugaraiban.

Hazafele meinet, néhány hasonszórú sráccal. Szilvafák, nyárfák, görbe utcák, kőfal, vályogfal, sikátor. Hermina néni szódásboltja a sarkon. A társak eltűnnek, de marad a gondolat. A visszatérő nyári diákálom: még két hét gyalogrobot a Lenin téveszen és talán meglesz a Lévis! (beszerzési forrás: szegedi Marx tér). És majd akkor...!

Nyafogásaimra, rajzaimra, mintáimra... fehérhajú jó apám hasonlót varrt a vén Singeren, de mégsem az igazi. Nem eredeti. Kék is, cájgos is, de nem kopik. Azért persze nem rossz. Sárgacérnás. Ma abban megyek.

3.

Nyáresti izgalom. Szappanszagú, samponfogyasztó bál fenn a nagy épület nagy termében. Tolongás a bejárati ajtók jegyszédő zsilipjében. 16 helyett 18-at mondok, egy fejcsóválós „nem hiszem”-mel beengednek. Fénylő széplányarcok, vagánykodó fiúmozdulatok, dús barna hajzuhatok. Csak a rendezőknek, a csaposnak meg egy-két szabadságolt kiskatonának van rövid haja. Tömeg. Itt van a nehezen összeérő két község tarka juvenusa. A szomszéd fűje mindig zöldebb! A büfétérben csörről a kőbányai, benn a széles, lázas, homályos bálteremben már csengenek a JohnfogertyHeinfarthmisi Creedence-akkordok. Nő a légnymás, pendül a pulzusszám.

Él a zene! Néha vadabbra vált. Felnyerít a gitár, mint a fuvaros lova. (A diszkó még csak születőben, hetedhét határral nyugatabbra. De pár év múlva átlépi az aknazárat is.)

Felkérés-lekérés. Sokáig tartó, bevezető, puhatolózó fázis. Ám ahogy osztják az éjszakát, a tánc lassan beérik. Egyre több a lassú. Tizenegy után már összebujó füledt sötétség, álmok és vágyak kavargó esti testi tengere. Fiatal lelkek vágyakozó örömetől vagy éppen reményvesztő csalódásától remeg a terem. Vajon ki kit kísér haza? Csak az együttjött fix párok mehetnek biztosra.

Az előtér fényében kéken forgolóódik az önkéntesrendőr karszalag. Éberség a rendszer lelke.

Éjfél felé azért lesz balhé. Anélkül nem az igazi! Nincs vér, csak kakaskodás, két pofon, meg egy könnyebb lépcsőzuhanás. Még mentő se kell. Éjjel után fél egykor vége minden hivatalos és nem hivatalos műsornak. A mikrofon elköszön.

De akkor én már otthon alszom. Még nem kell valaki miatt nagyot gyalogolnom. Sajnos. Vagy inkább egyelőre. Lesz még másik varázs!

Hajnalodik. A kutya se ugat. Mégis felkel a nap. A nagy épület pihen, homlokzatán két rétegni szocialista vakolaton is dacosan átüt a régi felirat: Katolikus Népház.

4.

Nagymise. A hatalmas orgona, foghíjai dacára, nyolcvan decibelen feszíti a templom vastag, sötét, olajos, márványra festett falait. Azok bírják. A szentély üdebb színvilágú. Oda készülök. Ministránsszolgálat az Utolsó vacsora ívben hajló, színes freskója alatt. Így, érettségi előtt is. (Álaggódó szirénhangok szerint kicsit veszélyes ez a klerikális serte-perte a jövőmre nézve, de nekem épp ez benne a felemelő. Tudom, hogy mit kaptam itt.)

Beöltözés. Fashion. Szoknya, ing, bársonygallér ünnepi aranysegéllyel. Az olyan úri, elegáns, barokk. Vagy csíkos Tarcziciusz ruha. Az meg olyan egyszerű, modern, minimálistílusú (ja, azt akkor még nem így mondtuk.)

Zsinat utáni koreográfia. Nincs titkos értelmű „confiteor”, se „suscipiat” (pedig hogy tudtuk!), már nem fordítunk hátat, szem-bemisézés van magyarul. De még nagyon frissnek hat.

A tisztelendő úr a talentumokról beszél.

Állok az oltár mellett. A távolból, a megszentelt padokból mosolyog rám két arany lélek: Édesanyám és a csöppnyi szomszéd néni: „Kisregina”. (A szívemben érzem, hogy most is figyelnek.)

5.

Koppanó színes biliárdgolyók délidőben a Csöndesben. Apám büszke és poénos élcelődései. A többiek kontrája se rossz. Improvizatív stand-up brigád. Nyolcan-tizen körítik a társaságot. Suszter, hentes, fuvaros, mezőőr, segédmunkás, agrónómus, futballpályagondnok (délután hajrá Mieink FC!), a nyugdíjas szabó...meg a kamasz írrok. (Munkanélküli egy se. Az még nincs is itt feltalálva.) Fele templomi ünneplőben, fele melósban. De örök gyerek mind. Proaktív és asszertív közönség. Ószinte a nevetés, rövid a sértődés. A tisztelet sem csorbul.

Odakünn aransárgán tűz a nap. Benn a félhomályos, penész-falú hűvös kocsmá hideg pultján hideg ital. Sör-bor. Fröccs. Bambi. Sárga és piros. (Végnapjaikat élük.) Barna kóla. (Az nóvumként feszít.) Rám üvegfüra alól néz egy hatnapos hideg pogácsa. Nem tud hidegen hagyni. Pedig már vár az áldott és szeretett kezek által készített ünnepi ebéd.

6.

Jóllakottan irány a meccs. Dobó kirakatában füzetek meg körzők sorakoznak, a zárt boltajtó mögött szinte hallom, hogy zizeg a kékpapír. A szeptember vésszen közeledik.

Utóhang (vagy inkább szöveg az egyik kép hátoldalára):

Ítéld meg más, de talán rendes gyerekek voltunk. Igaz, ha sutytyomban lementünk a Bónomba vagy a Soczóba pecázni, előtte lecsavartuk a biciklinkről a névtáblát.

Katolikus oldal

MÁRCIUSI ÜNNEPEK

3. vasárnap:	Nagyböjt 3. vasárnapja
10. vasárnap:	Nagyböjt 4. vasárnapja
17. vasárnap:	Nagyböjt 5. vasárnapja
19. kedd:	Szent József, a Boldogságos Szűz Mária jegyese
24. vasárnap:	Virágvasárnap
28. csütörtök:	Nagycsütörtök
29. péntek:	Nagypéntek
30. szombat:	Nagyszombat
31. vasárnap:	Húsvétvasárnap

„FELTÁMADT KRISZTUS, VÍGADJUNK, A BŰNBŐL MINK IS TÁMADJUNK!”

Tisztelt Olvasók, Krisztusban szeretett Testvéreim!

A kereszténység legnagyobb ünnepére, Krisztus feltámadására készülve szeretettel köszöntöm a Városunk olvasóit.

A Húsvét a legnagyobb csoda, ami a földkerekségen történt. Nem csupán a feltámadás ténye miatt, hanem ami miatt történt. A karácsonyhoz hasonlóan a feltámadás ünnepe is Isten végtelen szeretetének jele.

Ezért nagy szeretettel hívok meg már mindenkit a nagyheti szertartásokra, mert csak úgy lehet ezt a végtelen isteni szeretetet, ezt a hatalmas csodát megérteni, ha végigimádkozzuk a nagyheti eseményeket is.

Virágvasárnap Krisztus

bevonul Jeruzsálembe. A nép hozsannázva, pálmaágakat lengetve ünnepli, mert úgy gondolják, hogy Jézus, a nagy csodatevő, most végre, mint politikai felszabadító, mint lázító hadvezér érkezik, hogy az elnyomó rómaiakat kiűzze Izraelből. Egyedül Jézus tudta, hogy ő nem harcolni jön Jeruzsálembe, hanem meghalni... Erre emlékeztünk a virágvasárnapi barkaszenteléssel, körmenettel és a Passió éneklésével. Az ekkor megszentelt barkák, amiket hazaviszünk otthonainkba, egész évben emlékeztetnek: ne hamis hozsannázók, hanem igaz tanítványok törekedjünk lenni!

Nagycsütörtökön az utolsó vacsorára emlékeztünk: Az utolsó tanítványai között töltött estén Jézus a kenyeret és bort saját testévé és vérévé változtatja, ezzel megalapítva az Oltáriszentséget, főpapi imája keretében pedig pappá szenteli az apostolokat.

A HIT ÉVE 2012
2013

Nagypéntek az Egyház gyásznapja: Krisztus kínszenvedése és kereszthalála emléknapja. A dél-előtti keresztúton megemlékeztünk Jézus kereszthordozásáról, az esti csonkamisén és Passión pedig a keresztfeszítéséről és a sírbahelyezésről.

Nagyszombat a csend napja. Jézus a sírban fekszik. A hívek elindulnak a templomokban felkészített, felvirágozott szent sír oltárok felé, régiesen mondván „Jézuskát csókolni”, hogy csend-

MÁRCIUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 17 óra,
hétköznapokon csütörtök kivételével: reggel fél 8-kor
Keresztút nagyböjtben: péntek 17, vasárnap 16.30

Szent Gellért Iskola kápolnájában

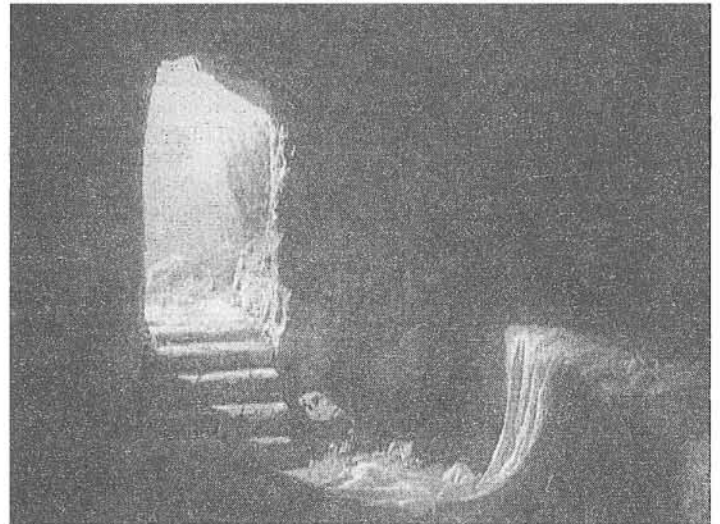
március 9-én és 23-án szombaton 16 órakor

Gyoma

Kedden és pénteken 16 órakor a plébánia fűtött nagytermében,
vasárnap és ünnepnap 11 óra
Nagyböjt péntekjein keresztút: 15.30

Hunya

hétköznapokon (csütörtök kivételével) és szombaton: 17 óra
vasárnap és ünnepnap 10 óra
A szombat esti mise vasárnapi előesti mise
Nagyböjt péntekjein fél 5-kor keresztút

ben imádkozva hálát adjanak a megváltásért. Este a feltámadási szertartásban emlékeztünk meg arról, hogy Jézus nem maradt a sír, az enyészet rabja, hanem az ószövetségi próféták jóvendölése szerint a harmadik nap hajnalán dicsőségesen feltámadt, befejezve a megváltás nagy művét.

Húsvétvasárnap már a feltámadás fölötti keresztény öröm ünnepe. „Krisztus feltámadt! – Valóban feltámadt!” –köszöntik ma világszerte a keresztények milliói egymást.

Keresztény testvéreim, a feltámadás szép ünnepe emlékeztessen saját megújulásunkra is. Nem véletlenül ünnepli Egyházunk a tavasz kezdetén a Húsvétot, amikor a természet újranyílik, virágzik, illatozik minden a természetben. Ahogy a cikk címéül választott húsvéti ének részlete is jelzi: nekünk is „Feltámadni” kell bűneinkből, rossz szokásainkból, - mind abból, ami a keresztény névhez nem méltó.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok minden kedves hívemnek áldott húsvétot, a feltámadt Krisztus örömét és boldogságát, - és segítő kegyelmét, hogy legyen elegendő erőnk és kitartásunk ahhoz, hogy „a bűnből mink is támadjunk!”

Húsvéti köszöntőmet egy régi feltámadási énekkel zárnam, amit szülőfalumban, az Arad megyei Pécskán szoktak énekelni:

„Hálát adjunk az Istennek, ki üdvöt ad az embernek,
Alleluja, vigadjunk, Istennek hálát adjunk!”

Júda dicső oroszlánja, a halállal szembe szálla,
Alleluja, vigadjunk, Istennek hálát adjunk!”

Czank Gábor
plébános

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Akik szeretik a matematikát

Idén is megrendezték mindkét matematika versenyt, melyen iskolánk tanulói szép számmal vettek részt. A Dugonics matematika versenyen hat tanuló jutott a középdöntőbe. A Rózsahelyi Kálmán Általános Iskolában tartott Zrínyi verseny eredményeit még nem tudjuk, de reméljük sikerül diákjainknak a továbbjutás.

A tíz gyermek nagy izgalommal várja az eredményeket, és természetesen nevelőik is.

A lelkes kis csapat!

Farsang

2013. február 8-án tartottuk farsangi ünnepségünket. A délelőtti folyamán kiszababot égettünk, majd játékos feladatokat oldottak meg a gyermekek. A tízórai szünetben jóízűen fogyasztották el a hot-dogot és a teát. Nagy sikert aratott a szünetekben megszólaló iskolarádió, ahol a 8. osztály teljesítette a diákok és a pedagógusok kívánságait. Hagyományainkhoz híven farsangi fánk volt az ebéd. Nagy izgalommal készültünk a jelmezes felvonulásra. Díjaztuk a legötletesebb, legmókásabb és legmunkásabb alkotásokat. Színes produkciókkal készültek tanulóink, melyeket a közönség nagy tapssal jutalmazott. Majd elérkezett a várva várt pillanat, a tombolasorsolás, ahol csillogó szemmel várták a nyereményeket. A farsangi multság közös diszkóval zárult. A nap folyamán kicsik és nagyok jól érezték magukat.

Sporteredményeink

Körzeti Diákolimpiai Úszóverseny

Varga Zsanett 7. o.

100 m gyorsúszás	I. hely
100 m mellúszás	II. hely

Nagy Balázs 6. o.

50 m mellúszás	I. hely
100 m gyorsúszás	I. hely
100 m hátúszás	I. hely

Csik levente 6. o.

100 m gyorsúszás	II. hely
------------------	----------

Körzeti Asztalitenisz Verseny

2013. február 4. Dévaványa

8. osztályos

Wolf Péter I. hely

Tímár Ádám III. hely

7. osztály

Suha Bettina II. hely

Orosz Klaudia III. hely

5. osztály

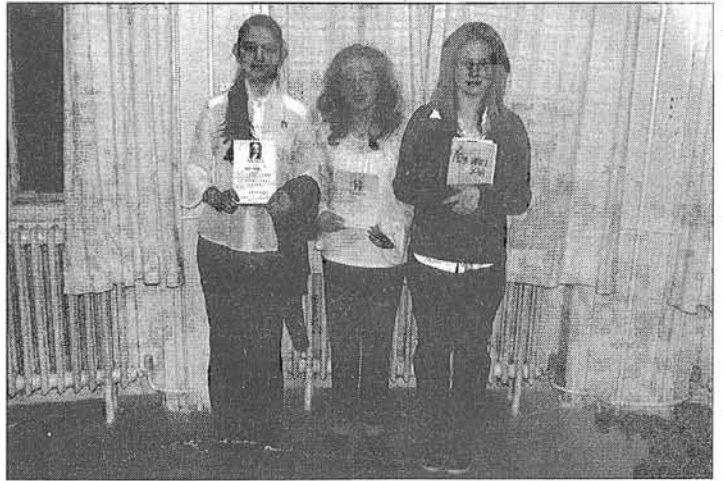
Magyar Róbert II. hely

Úszás Megyei Döntő Békéscsaba

Nagy Balázs 100 m gyors II.

Varga Zsanett 100 m gyors V.

Kazinczy „Szép Magyar Beszéd” Verseny város környéki fordulóját Mezőberényben rendezték meg 2013. február 14-én. Az iskolai fordulón továbbjutottak **Bene Boglárka (6. o.), Dajkó Adrienn Livia és Izsó Réka (8. o.)** tanulóink. A nemes versengésre három általános iskolából érkeztek diákok, nyolcan az ötödikes - hatodikos korosztályból, tizenketten a hetedikes - nyolcadikosok közül. Szépen felkészült, jól olvasó diákokat hallottunk, először a szabadon választott, majd a kötelező szövegek felolvasásakor. Az estébe hajló délutánon Wass Albert, Latino-vits Zoltán, Krúdy Gyula, Deme László, Buda Béla, Szabó Lőrinc, Lőrincze Lajos írásaiból kaptunk ízelítőt, értékes gondolatokat anyanyelvünkről. A háromtagú zsűri döntése alapján a két nyolcadikos tanulóink megosztva a második helyet szerezték meg. Gratulálunk versenyzőinknek!

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

RÓMAI SZENT FRANCISKA

Március 9.

*Róma, 1384. +Róma, 1440. március 9.

Amikor V. Pál pápa megkérdezte Bellarmin Szent Róberttől, hogy időszertűnek látja-e Franciska szentté avatását, az így válaszolt: „Benne bármelyik életkorban vagy állapotban élő lélek példaképet talál. Mert Franciska kicsi korától őrizte szüzségét, hosszú ideig tiszta házasságban, majd özvegységben élt, s végül kolostorban mutatott példát minden erényre.”

A pápák avignoni fogsága alatt (1309-1377) Róma városa nagyon lepusztult.

A közállapotok katasztrofálissá váltak. Az újjáépítés a pápa visszatérése után is lassan haladt az állandó külső támadások miatt. Ebben a nehéz időben született Franciska nemesi családban 1384-ben. Családjá a kódexmásolók negyedében lakott, így már gyermekkorában megtanult írni és olvasni és kedvenc olvasmánya lett a zsolozsmáskönyv, a szentek élete és Dante Divina commediája.

Már hatéves korában arra vágyott, hogy követhesse a vértanúkat és a szüzeket. Egyetlen vágya az volt, hogy szigorú rendbe lépjen, s teljesen Krisztusnak szentelhesse magát. Apja azonban 13 évesen házasságra kényszerítette. Kemény küzdelmébe került, hogy meghajoljon akarata előtt. Házasságából hat gyermeke született, akik közül három csecsemőkorban, a másik kettő hatévesen meghalt. Boldog, harmonikus életük volt. Házasságuk alatt egyetlen kemény szó sem hagyta el ajkait. Gyermekeit kezdettől fogva vallásosan nevelte. De környezetét is vallásos szellemre ösztökölte. Egy háborúban férje súlyosan megsérült. Franciska kitartó ápolásának köszönhetően épült fel. Néhány év múlva ellenséges csapatok törtek be házukba, egyetlen élve maradt fiát túszként elrabolták, a házat felgyújtották. Férje az újabb háborúból sebesülten, emberi roncsként tért vissza, haláláig hűségesen ápolta.

Franciska sokat tett a sebesültekért, betegekért, még megmaradt házrészüket is kórházzá alakította. Tevékeny szeretettel gondozta a szülőkölődöket. Kitért az alázat és türelem erényének gyakorlásában. 1425. augusztus 15-én alapította meg a bencés oblaták kongregációját, a bencés harmadrendet, összegyűjtve azokat az özvegyeket és asszonyokat, akik a karitatív szolgálatot életük feladatának tekintették. Ő csak férje halála után (1436) lépett be a Capitolium melletti kolostorba. Templomul a fórumon lévő Santa Maria Nova-templomot választotta, amelyet gyermekkorától fogva nagyon szeretett. Amikor szentté avatták, róla nevezték el a templomot, és mind a mai napig ez a Római Szent Franciska-templom. Azt

írja a legenda, hogy őrangyala látható alakban kísérte. Különleges kegyelemként harminchárom éves korától fogva haláláig szinte állandóan maga mellett láthatta az őrangyalát. Ő maga így beszél róla: „Alakra olyan, mint egy kilenc év körüli gyermek. Megjelenése egyszerre szeretetreméltó és tartózkodó. Tekintetének isteni tisztaságát emberi szó ki nem mondhatja. Arca általában derűs, és pillantása a lélekben tüzes áhítatot gyújt. Ha ránézek, nyilvánvalóvá válik előttem az angyali természet fensége és emberi természetünk gyarlósága.” 1440. március 9-én halt meg Rómában családjá házában, teste a Fórum Romanum közelében nyugszik.

Ünnepén az olivetánus bencések ezt olvassák a zsolozsmában: „A házasságban sem hagyott föl azzal, hogy Isten dolgaiban járjon. Amikor férje kedvét kereste, Istennek akart tetszeni; és amikor Isten kedvében járt, férjének is tetszett.” Halála előtt utolsó szavai ezek voltak: „Nyitva áll az ég! Az angyalok szállnak alá, s a főangyal, aki bevégezte művét, előttem áll, és hív, hogy kövessem őt!” 1608-ban V. Pál pápa avatta szentté, s ünnepét már a következő évben fölvezték a római kalendáriumba.

A harcos Balázs... avagy, játék a szavakkal...

(írta: Benke Mária)

Harcol a szünyogokkal Balázs,
megtelik velük a lakás...
Rendezgetni kezdi a garázst,
meglepi ott egy halom darázs.
Ez nem álom, s nem varázs,
megcsípi Őt tarkóján egy darázs
izzik a csipés helye, mint a parázs,
nem jó hely számára a garázs.
A fullánk, éget, harcol Balázs,
a csipéskor elpusztult szegény darázs.
A harc döntetlen, mindkettő szenvedett,
a harcnak imígyen csúnya vége lett...

Vecsés, 2012. augusztus 24.

A hajnal...

(írta: Benke Mária)

Vérvörös tüzét szórja szét a Nap.
Ébredszik a táj, hajnalodik.
A nyugtalan szél borzolja a fákat,
az ember fázósan álmodozik.

A hajnal a legszebb, felébredsz
nyújtózva ásit a holdsugár
átadja helyét, fátylát szétteríti
elűzi a lomha éjszakát.

Február elején még didereg
elbújik a napkorong a felhők mögé
az ég beborul, az eső elered
komor lesz, s így válik köddé.

Süss ki drága fény, öntsd ránk sugarad
Legyen szép tavaszi az idő
ne áztasd könnyeiddel a földet
meleget adj, legyen szép idő!

Vecsés, 2013. február 4.

Fejezetek a régmúlt időkből III.

Gyoma (I.)

(Gama 1332. Gyoma 1393.)

A Hármaskörös balpartján esik. Hajdan Póhalom, Ege, Endrőd és Nyárszeg falvak vették körül. Gyoma a régi magyaroktól használt személynév volt. A Szinyei Merse család ösét pl. Gyomának hívták. A békésmegyei Gyoma község tehát első Gyoma nevű tulajdonosától vagy lakosától vette nevét.

Először 1332-ben említik, midőn papja, Pál, 5 garast fizetett a pápának. Egyháza Minden-Szentek tiszteletére volt avatva s papja 1552-ben még katolikus volt, mert megfizette a trienti zsinatra utazó követ költségeiből ráeső 3 frtot.

Ritka község, melynek földesurait oly pontosan ismernők, mint Gyomáét.

A XIV. században a Neczpáliakkal egy őstől származó Iktári Bethlen család bírta. Azonban a Neczpáliak is követelték, hogy a Bethlenek Gyomát és egyéb délvidéki közös birtokot (Betlen-Ósi, Seprős, Bodon, Iktár) velők megoszassák. Megkezdték e végre a pert 1347-ben, de távol (Túróczi megyében) lakván nem, folytatták elég szorgalmasan, úgy hogy 1393-ban csaknem egészen újból kellett kezdeniük. Ettől kezdve azonban Neczpály György folyton sarkukban volt a bírának. A Bethlenek kimerítettek minden törvényes eszközt az ügy halogatására. De 1412-ben már nyilvánosan a vásárokon kikiáltották nevüket s úgy idézték őket a nádor elé. Ekkor aztán megadták magukat s elhatározták, hogy kiadják a Neczpáliakat megillető részt. Jó emberek közvetítésével, még mielőtt a nádor döntő ítéletet hozott volna, úgy egyeztek ki, hogy átengedik a Neczpáliaknak Gyomán a földek és más haszonvételek felét, de akkor ott lakott jobbágyoknak csak harmadát adják át. Az egyezséget 1412. december 8-a táján hajtotta végre Szederkényi János, a nádornak e végre kiküldött embere, az aradi káptalan bizonyosságának jelenlétében. A Mihályfia János házától Péterfia Egyed házáig és Márkus János házától a templom tájáig eső házak jutottak Neczpáli Györgynek és örökösének. A falut a Sárosér osztotta két felé.

1421-ben a Bethleneket és Neczpáliakat megerősíti a király Gyoma birtokában s e révén újra beiktatják őket.

A pénzsűke miatt a Neczpáli család egy félszázadig sem tarthatta kezén Gyoma nagynehezen visszakapott felét. Neczpáli Györgynek István nevű fia fiúörökös nélkül halt el s így az ő gyomai része unokaöccsére Neczpáli Balázusra, Demeter fiára, szállott. Csakhogy ebből kikellett fizetni az elhunyt István özvegyének hozományát és leányának, Neczpáli Annának, Szakolyi László békési várnagy nejének, leánynegyedét. Ámde Balázs úrnak pénze nem volt, s így nem fizetett s hozzá még birtok átengedéssel se akarta megváltani az özvegy és leány jogos illetményeit. Ezeknek a türelmük elfogyott s fölbiztatták Szakolyit, hogy erővel vegye meg a hozomány és leánynegyed árát. Ennek következtében Szakolyi 1453. pünkösdkor 3 ménesbeli lovat elhajtatott Gyomáról, azután pedig Nagy Ambrus nevű jobbágyot fogságba tetetett s azt csak két 10—10 forintot érő lovon bocsátotta szabadon. 1454. február elején 20 frtnyi taksát vett meg a gyomaiakon, február 14-én pedig személyesen iderándult s újra 14 frt taksát, 5 darab összesen 16 frtot érő ökröt fizettetett a Neczpáli-részen lakó jobbágyokkal, úgy hogy e miatt az emberek kezdtek onnan szökdödni. 1457-ben pedig minden szolgalmányt lefoglalt a maga, illetőleg neje számára.

Így aztán megtört Neczpáli Balázs s 1458-ban beismerte, hogy a hozomány és leánynegyed fejében tartozik Neczpáli István özvegyének és nejének 220 frttal s ennek fejében zálogul leköti és átadja nekik az ő gyomai részét, hogy addig bírják, míg a 220 frtot le nem fizeti.

Ez bizony sokáig váratott magára. Neczpáli Balázs török fogságba esett, feje váltságát is alig tudta előteremteni. Szakolyi és neje megunták a várakozást s készpénzre lévén szükségük, tovább zálogosították Gyoma felét Zeréndi Tompa Pálnak. Ezt aztán 1471-ben fölszólítja Neczpáli Balázs, hogy adja vissza Gyomát, mert ő hajlandó a zálogpénzt lefizetni. A fölszólítás nem volt sikertelen, úgy, hogy 1478-ban már megint Neczpáli Balázsé Gyoma fele s ez évben az országbíró előtt oly szerződésre lép a Bethlenekkel, hogy ha fiörökös nélkül halna meg, minden ingatlana a Bethlenekre (Gergelyre és

Domonkosra) szálljon. 1478. jun 10-én beleegyezett e szerződésbe maga a király is.

Úgy látszott tehát, hogy a Bethlenek megint uraivá lesznek az egész Gyomának. De sokat kellett nekik még azért fáradniok. Az örökös pénzzavarban levő és állhatatlan Neczpáli Balázs 1479. márcz. 8-án a túróczy konvent előtt visszavonta a Bethlenekkel kötött és a királytól is megerősített szerződést s összes javait 2000 frtért Just Andrásnak zálogosította el. Egy hét múlva régebbi 4000 frt adósságát is mintegy rátábláztatja birtokaira s azokat most már 6000 frtban köti le Just András javára. Sietett volna mármint Just a zálogos javakat kézhez venni. Gyomán 1479. ápril 15-én akarta magát beiktatni a Neczpáli részbe, de a helyszínén Halásztelki Fodor Osvát, a budai káptalanban pedig Bethlen Domonkos ellenmondott. Megkísérelte a beiktatást még egyszer, 1479. decz. 24-én, de ekkor meg Bethlen Domonkos özvegye fiai nevében mondott ellen.

Ekkor aztán hosszú, 17 éves pör keletkezett. Ez alatt Bethlen I. Domonkos fiai az 1478-iki szerződés alapján rátették kezüket a Neczpáli-részre s annyira biztosnak érezték magukat birtokában, hogy már most az egész községet eladták Szegei Dóczy Gergelynek. 1493. elején már arról értesült Just András, hogy új földesúr szedi a taksát Gyomán, pedig — mint ő vélte — már neki akkor a királyi törvényszék előtt nyert ügye volt, csak az a fatális beiktatás, birtokba vétel volt hátra. Nosza küldött is Dóczyra szigorú királyi parancsolatot, majd utóbb megidézette a nádor elé, de mindez nem használt. 1496-ban úgy sarokba szorították a Bethlenek Justhot az 1478-iki szerződéssel, hogy kénytelen volt egyezsége lépni velők. A Bethlenek lemondottak a Neczpáliaknak fölvidéki (túróczi-, lipóti-, árvamegyei) birtokához való jogukról Just András javára; Justh pedig lemondott a békés- és zarándmegyei birtokokra emelt követeléséről. Így aztán tetteleg sohasem lehetett Justh gyomai birtokos.

A Szegei Dóczy család aztán egy századon át bírta Gyomát. 1515-ben Dóczy János elzálogosította ugyan Ispán Gálnak 700 frtért, de 1519 táján vissza vette s Terhes Simon, Dezső Albert és Bodó László nevű gyomai lakosok már mint Dóczy János jobbágyai tudóskodnak a Ludasfenékért folyt perben. 1528-ban a Ferdinándpártiak hűtlenség alapján (Dóczy János dühös Zapolyay-párti lévén) elvették tőle. Ferdinánd Brandenburi Györgynek ajándékozta s ennek tisztei csakugyan elfoglalták Gyomát, Dóczy ménését s egyéb jószágait pedig elhajtották. Egy év múlva azonban Gyulavára ostromzár alá került, a Zapolyay-pártiak lettek az urak Békésmegyében s így Dóczy is szépen visszavette Gyomát. Halála után (megh. 1534) Gyoma testvére, Miklósrá, szállott s ez bírta még 1552-ben. 1553-ban hűtlenségbe esett s e miatt Gyomát 1553-54-ben Olcsarovics Demeter foglalta le. De az 1556-64 években állandóan özvegy Dóczy Miklósnét írják Gyoma birtokosának.

A török uralom előtt Gyoma határa szűk volt. 1425-iki határjárása szerint keletről az Ózedhalomtól a Keselyűshalomig terjedő vonal különönböztette meg Egétől. Nyugat felé sem terjeszkedhetett, mert közte és Endrőd közt még ott volt Nyárszeg. E kis határon az 1413—96 években 3 pusztá volt: Ózed, Miklóslaka és Téglástelek. Ez utóbbi helyett egyszer Nyárszeg fordul elő Gyoma pusztájaként, de ez merő tévedés. E puszták közül ma csak Ózed hollétét tudjuk biztosan megjelölni.

1552-ben 7, 1553-ban 15, 1556-ban 22, 1560 23, 1562-ben 19 kapu után fizettek lakosai adót.

1562-ben húsz itt lakó jobbágynak volt vetése, 7-nek pedig nem. Az előbbieket 12 1/2 vontató búzát, 10 1/2 vontató árpát fizettek fél-tized fejében. Az 1557—8-iki defter szerint 25 (22 régi 3 új) ház volt benne.

Minden adatokkal nagyon szépen egybevág az 1563-iki összeírás. E szerint akkor 27 jobbágy család s így mintegy 135 lélek lakott Gyomán. A családok Dezső, Erdős, Kettős, Szécsény stb. neveket viselnek.

1564-ben valami nagy baj történt a faluban. Vagy leégett az egész, vagy elfutottak lakosai. Csak e két okból történhetett, hogy az 1564-iki adólajstrom nem vette számításba.

Dr. Karácsonyi János:
Békés vármegye története (1896)
(folytatjuk)

Enadród néprajza

Rovintzató: Szendrői István

Idézetek Smíri Elek, a csudabalai Geist uradalom kertészének naplójából

„**Január 11:** Kelt Ménes, 1905. január 11-től. Napi foglalkozásom a Ménesi Vincellér Iskolába.

Reggel 8-kor érkeztem meg és első teendőm volt a hálószobában az ágyam körletét rendbe hozni, s 11 órától 12-ig az Intézet részére fát vágtam.

Délután szintén a sajtóházban a sajtóüritéssel foglalkoztam s végre 5 barackfának a tövére nagy csomó havat hordtunk és letakartuk szalmával, hogy a nap ne olvassza. Ennek az a feladata, hogy a hó a földet nem engedi felmelegedni, s így a fa nem ébredhet fel korán s így a korai fagyoknak nem lenne kitéve.

Február 18: Délelőtt a szeszfőzdébe voltam 6-12-ig, s itt Cognac főzésével foglalkoztam, mert ti. a bor bizonyos alkotórészekből állván (tehát ezt kifőzvé), úgymint szeszből, cukorból és savból. Tehát ezt kifőzvé a gőzalakba kijött szesz egy csövön kijöve egy hűtőkádba az úgynevezett kígyóhűtőbe jutván. A hűtőkád hidegvíz tartalmától lehűlvén és cseppfolyós testté válván a hűtőkád alján lévő csövön kijutván a szeszmérő a folyadék csapban lévén mutatja annak szesztartalmát, s jut a vodkás edénybe s itt összekevervén, s kivéve abból egy hosszúkás üveggel megmérvén annak hőfokát, s ekkor lehet csak megtudni, hogy ezen bizonyos hőmérséklet mellett mennyi a szesztartalom. Mert tudvalevőleg a szeszmérő csak úgy van szerkesztve, hogy az csak 15 hőfok mellett mutatja a szesztartalmat tökéletesen, ha hidegebb a folyadék több a szesztartalom, ellenben ha melegebb kevesebb a szesztartalom. Ezen folyadékot még egyszer kifőzve kapjuk a tiszta szeszest italt. A vodka tartalmaz desztillált vizet és szeszt; ellenben ha kifőződik tiszta szeszt.

Február 23: Délelőtt a tanteremben voltam, hol az Igazgató úr a szőlőoltványok készítéséről tartotta az előadást, megmagyarázta minden fogását az előállításnak. S bemutatta az oltványkészítő gépezetet, vagyis az oltványkészítő dobozt, melyet az asztalra szoktak erősíteni, de ez ma már a gyakorlatból eldobatott, nem felel meg egészen a használatnak, mert az embert a gyakorlat annyira kioktatja, hogy kézzel is tud olyan mecz lapot vágni.

S végre megmagyarázta, hogy a fás oltvány készítés módja Franciaországból származik, míg ellenben a zöld oltványkészítés magyarországi találmány. Tudva levő dolog, hogy Magyarországnak az oltványkészítés mily sok pénzbe került, mert az Állam saját költségén hozatott be egy francia embert, melynek gyakorlata volt az oltványok készítésében, s ez magával hozott be munkásokat, s ezek a Barackai telepen egy év alatt betanították az ott lakó népet az oltványok készítésére, s kezelésére, mert ti. itt az volt a baj, hogy nem tudták az iskolába gondozni s ekkor annyira mentek itt 4-5 év alatt az emberek, hogy ezen idő alatt majdnem minden szőlőtelepe újra lett alapítva Magyarországnak.

Április 11: Délután a metszési módokra beosztott táblába mentünk metszeni, amely be van osztva: rövidcsapos művelésre, hosszúcsapos, javított bak művelet, csercsapos

rajnai és ménesi karikás, alacsony gujot művelésre is.

Rövidcsapos metszést úgy végeztük, hogy a tavaly 1 szemcsapra metszett vesszőből előtört fajhajtást 2 szemre metsztük, a tavalyi 2 szemes csapból előtört 2 hajtás közül a legfelsőt le, az alsó hajtást, pedig 1 szemre metsztük meg.

Hosszúcsapos metszést úgy végeztük, hogy a kitermett hosszúcsap lemetesződött, s a tavalyi 1 szemes csapból előtört hajtást 2 öt hosszúra metsztük, a többi 1 szemre metsztük meg, ügyelvén arra, hogy a rövid csapokon hagyandó a hosszúcsap, a rövidcsap ugarhajtásból.

Javított bakmetszést úgy végeztük, hogy a tavaly két szemre metszett csapból előtört két hajtás közül a legfelsőt levágtuk, az alsót, pedig két szemre megmetsztük.

Csercsapos művelést úgy végeztük, hogy a három éves cservesszőt eltávolítottuk tőből, a két éves cservesszőn levő hajtások két szemre metszendők, ez a termő cservessző. S a tavaly egy szemre metszett csapból előtört hajtást hosszúcsapra megmetsszük, mely jövő évre lesz termővessző. S a cservessző és a hosszúcsap közt lévő hajtásokat egy szemre metsszük meg.

Ménesi cs Rajnai karikás művelést úgy végeztük, hogy a három éves cservesszőn lévő szálvesszőt eltávolítottuk és a két éves cservesszőből eredő hajtások közül a szebbet szálvesszőnek, meghagyjuk s tavaly rövidcsapra metszcsapon egy hosszú csapot hagyunk, s a többi hajtást egy szemre metsszük meg.”

Nyugdíjas vagyok, vagy az idő múlása?

(írta: Benke Mária)

Peregnek a napok, észre sem veszem,
lassan – lassan megöregszem?
Tavasza után gyorsan itt a tél,
rég szép időkről mesél...

Nem rég még nehezen telt egy hét,
most gyorsan illan el, mint a lét...
Nincs idő semmire, ebben a rohanásban,
beleszédülő kapaszkodásban...

Minden évszak nekem szép,
elém tárul sok emlékkép.
Régebben nem száguldott az idő
nem értem, miért tűnt el Ő?

Kérlek IDŐ! – Ne siess még!
Hadd legyen felettem sokáig kék az ég!
Gyönyörködhessek, élvezzem e kincset
ne vegyem észre még sokáig a „nincset”...

2010. dec. 1.

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Régészeti lelőhelyek Gyoma nagyközség területén VI.

A 4/137. sz. lelőhely ELŐHALOM – a Hármaskörös jobb partján, a községtől ÉK-re (gyomai meghatározás szerint: „túl a körözi rízen) a dévaványai és körözládányi utak elágazásánál található (neve valószínű onnan ered, hogy a község felől jövet az első halom a sok közül).

Valamikor itt egy tekintélyes nagyságú kurgán halom állhatott, amelyet a 18-19. században téglavetők agyag-gödreikkel jócskán elpusztítottak (elegyengetett maradványaik ma is látszanak), végül a folyószabályozáskor a gátépítéshez a maradványokat is végleg elhordták. Így aztán az Előhalom földrajzi név egy nagyobb külterületi részt is jelöl. 1859-ben Szabó József geológus írt a halomról legelőször. Az időtájt már javában folyt a halom elhordása, mert Szabó József jelentésében a teljes halom metszetét leírta. Említ bizonyos urnákat, amelyek a halomból kerültek elő. A hajdani halom pontos helyét megállapítani szinte lehetetlen a már leírt pusztulás és az utóbb ide épült baromfi-telep épületei miatt. A felszínen igen szórványosan voltak késő-bronzkori és kora vaszkori edénytöredékek. Néhány szkíta-kori töredék is előkerült. Enné sűrűbben volt gyűjthető törmelék a szarmata-korból. Szórványosan gyűjthető Árpád-kori edénytöredék, főleg cserépbogrács töredék.

4/138. sz. lelőhely – NAGYSZIRT – A községtől ÉK-re, a Hármaskörös jobb partján, a gát mindkét oldalán, a dévaványai műúttól ÉNY-ra van a lelőhely. Itt egy DK-ÉNY-i irányú dombhát terül el. (Az egész nagy területen fekvő leletmezőt a folyószabályozásnál a 33. sz. átvágás ketté szelte. A hagyomány szerint az a néhány család, akiknek tagjai a pusztulás után (1708) visszajöttek 1717 szeptemberében itt húzták ki a telet a föld (putri) házakban, s majd csak tavasszal jöttek által a Körözson. Ez a hely ott volt, ahol az ún. „nagyszirti-örház” van.)

Alföldi vonaldíszes kultúra, szarmata kerámia töredékek, a szakálhái őskori csoport leletei, ezek között egy kettőtört márványbuzogány kerültek elő. Legkorábbi leletek a Körös-kultúra idejére datálhatók. A folyószabályozás idején számos lelet került be az ország és megye múzeumaiba. Az 1888. évi mederásások alkalmával a Nemzeti Múzeumba került 1 db. szürkészínű 6,5 cm magas pohárka, 1 db csonka kúp formájú pohár (sírmellékletek), szarmata korból. Az avar-korból egy

korongolatlan edény, fazék formájú. A gyulai Erkel Múzeumban leltározva: puttony alakú Körös kultúrabeli edény felerésze, úgyszintén ide kerültek be további szarmata sírmellékletek.

A késő avarkorból egy bronz csatfej. Egy rozsdáttal pallos-jogot jelölő 80 cm hosszú Nagy Károly frank császár-korabeli „Roland kard”. Két db rozsdás népvándorlás korabeli lándzsahegy, két kengyelvas a zabla töredék, egy csákányél, egy nagy középkori kengyelvas, bronzfibulák, csatok, karikák, sarló darab, egy nagy köpűs dárda vég. Egyszóval a mederásás iszonyú pusztítást vitt véghez az őskortól a középkorig bezárólag temetőikben, település helyben.

4/144-145 sz. lelőhely. FATTYASI PÁSKOM – EGE faluhely.

A községtől DK-re a „Torzsási holtág”-tól (hajdan Tengeris zug, itt osztottak 1822-ben először tengeri alá kerti földet) – annak partján – D-re van a lelőhely, de innen É-ra a mai hullámtérbe is átnyúlik a lelőhely (ebben földhordással 1980-as évek elején nagy pusztítást vittek véghez, saját megfigyelésem). A lelőhelyen számos középkori cseréptöredék borítja a területen különösen a gátra vezető földút és a K-NY-i régi vagy „öcska-gát”, „kis-gát” találkozásánál (ezek folyó Körözs felé eső részén áll id. Béres Mihály gazd'uram tanyája melléképületekkel, mára elpusztítva). A legmagasabb ponton - itt a gát is „beleolvad” azaz nem kellett gátat hordani – 15 x 20 m²-es felületen sűrűn látható középkori tégladarabok, töredékek, embercsontok, malter törmelék, ez volt az elpusztult EGE falu temploma. Leggazdagabb anyag a késő-középkorból XV-XVII. századból való: kályhaszemek, alakos cserpék, tálak, edények töredékei, korszók kiöntőcsövei, stb. A település neve személynévi eredetű (ótürk-törökös eredetű név, saját gyűjtésem, jelentése =ura, gazdája, - oszmán török, mai török jelentése gondviselő, gyám, s török földön ma is használatos személynév, a honfoglalás korában számos magyar nemzetség-név ótürk-török eredetű volt. Ege mint helynév a Kárpát-medence területén sok helyen előfordul, különösen a Székelyföldön). A Várad Regestrumban az Ege személynév 1214-ben szerepel, 1219-ben Gyúron lakó békési várjobbágy, Ege falu ugyanúgy mint a főbbi Körözs menti település bal- és jobbparti település, ilyen Körözsládány, Körözstarcsa, Gyoma, Endröd s hajdan elpusztult Tölgy, Halásztelek, Bé-

késszentandrás, Öcsöd. Ősi honfoglalás-kori településmód. Az ősgyomai iktári Betlen és Neczpáli nemzetség osztozkodás mián határt járatott Gyoma és Ege között: 1425-ben; kezdődik a határ Ózes-malomnál s megy tovább dél felé Tövisestelek felé s áthalad a Kerezs folyón D-i parton Aranyásás – árok, mellett elhaladva Szérúhelyen, által majd keresztezi a Gyomáról Szent-János falu (ma Csárdaszállás) felé vezető utat a Kettős halomig folytatódik, majd a Szent Jánosról Décsére vezető úton áthaladva a határ végpontja a Kesellős-halom.

Ege falu K felé Fálhalom faluval határos. A XV. században az EGEY család birtokolta. 1559-ben Bondor István a falu bírja, 1638-ban Györkei István református prédikátor szolgált itt. 1733-ban templomának romjai még álltak, a gyomaiak hordták el anyagát templomépítésbe. Még az 1980-as évek közepén saját magam láttam középkori házhelyeket a szántásban nagy mennyiségű leletanyaggal elpusztulva. Ezek közül többet „terület bővítés?” okán talán, frissen szétszántva, tehát a hiteles feltárás lehetőségét teljesen megszüntetve. A templom alapjai talán még sértetlenek. Ideje lenne feltárni, áldozni erre, „körösvölgyi turisztikai látvány céljából”.

Közreadja: Cs. Szabó István

Örök szépség...

(írta: Benke Mária)

Az éj fellebbenti fátylát,
elűzi a sötétséget.
A nappal kitörli álmát,
beragyogja a Mindenséget.

Köd után, hó fődte táj,
lelkem melengeti.
Elül a ködös homály,
lényemet terelgeti...

A természet hatást gyakorol,
erősen hat rám.
A szépség a fényben honol,
örök szépség vár rám!

Vecsés, 2013. január 16.

SPORT

Nagyenyedi labdarúgók látogatása Gyomaendrődön

A Gyomaendrődi Futball Club meghívására a városba érkezett a nagyenyedi testvérváros labdarúgó csapata 2013. február 15-17. között. A két sportegyesület vezetői öt évvel ezelőtt állapodtak meg abban, hogy a testvérvárosi kapcsolatot kiszélesítve a labdarúgó csapatok között is elindítanak egy szorosabb kapcsolatot, és évenként egy-egy alkalommal találkoznak barátságos mérkőzés keretén belül az egyesületek. E kapcsolat keretén belül ez a találkozó már az ötödik volt, hogy nagyenyedi labdarúgók látogattak el Gyomaendrődre, és töltöttek el egy kellemes hétvégét. A labdarúgók 25 fős küldöttsége ezen a hétvégén ismerkedett a város látnivalóival, valamint barátságos mérkőzést játszottak a csapatok az endrődi sportpályán egy hármastorna keretén belül. A tornán résztvevő csapatok: Nagyenyed, Mezőtúr, Gyomaendrőd. A nagyenyedi küldöttségben helyet kapott a város képviselőjében Florea Alin, aki egyben a labdarúgó egyesület elnöke, Kerekes György és Nagy Csaba. Kedvező februári időjárás fogadta a csapatokat, és egy jól előkészített sportpályán mérköztek meg egymással a csapatok. A Gyomaendrőd – Nagyenyed labdarúgó mérkőzés kezdőrúgását a két sportegyesület elnöke, Florea Alin és Vass Ignác végezte el.

A tornán lejátszott mérkőzések eredményei:

Gyomaendrődi FC – Mezőtúr	1 : 1
Mezőtúr – Nagyenyed	0 : 1
Gyomaendrődi FC – Nagyenyed	0 : 2

A mérkőzését követően a testvérváros csapatának a játékosai, vezetői és a delegáció tagjai közös ebédet vettek részt a hazaiakkal.

A sportegyesület vezetősége köszönetet mond mindazoknak, akik támogatásukkal segítettek az egyesületet, hogy ezen a hétvégén színvonalasan vendégül tudja látni Nagyenyed testvérvárosunk labdarúgó küldöttségét.

Folytatta felkészülését a Gyomaendrődi FC a tavaszi bajnokság rajtjára. A heti edzések mellett hétfégi felkészülési mérkőzések is tervezve voltak, de sajnos a szeszélyes időjárás miatt többször is elmaradtak ezek a mérkőzések. A felkészülési mérkőzések hiánya reméljük, nem üt vissza a tavasz során.

A változó időjárási viszonyok reméljük, nem befolyásolják, hogy az eredeti elképzelések szerint a Magyar Labdarúgó Szövetség Békés Megyei Igazgatósága által tervezett időpontban, 2013. március 2-án elkezdődjön a bajnokság tavaszi szezonja.

Az egyesület több új játékost is igazolt a tél folyamán a csapat megerősítése érdekében, a támadó vonalon kívántunk erősíteni, hiszen úgy éreztük az őszön itt teljesített kevesebbet a csapat. Az egyesülettől egy játékos távozott az átigazolási időszakban, rutinos védőnk váltott csapatot.

Az érkezők:	Bányai Richárd	Déaványa SE
	Boér Zsolt	Nagyszénás SE
	Farkas János	Békéscsaba UFC
	Urbán Dániel	Békéscsaba UFC
	Mihalecz István	Kondorosi TE
A távozó:	Tanács Zoltán	Csárdaszállási SK

Fülöp Zoltán

Közös csapatkép vezetőikkel

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrődi civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kérik, az ez évi támogatást is. (2012-es lista)

Ha valahol változás történt volna, kérjük, értesítsék a Szerkesztőcséget!

Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásával kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.

Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztje Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.

Adószám: 18389980-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrődi Füzetek, stb.

Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám: 18372276-1-04

Cukorbeteg Gyomaendrődi Klubja, célja a cukorbetegség oktatása, segítése.

Adószám: 18378272-1-04

Önkéntes Tüzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608-1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerállományának gyarapítása.

Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrődi Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Öregszoelői Gyermekekért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az

óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játékos feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást. Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrődi Mentőalapítvány: célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

Mozgáskorlátozottak és Hadirokkantak Gyomaendrődi Egyesülete

Egyesületünk számára nagyon fontos bevételi forrást jelent az SZJA 1%-a, ebből tudjuk működésünket finanszírozni, céljainkat, programjainkat megvalósítani.

Adószám: 19057134-1-04

Rózsashegyi Iskola alapítványai:

A Rózsashegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, úti-költsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.

Adószám: 18390162-1-04

Dr. Farkas János Tanulmányi Ösztöndíj Alapítvány

Célja a közép- és felsőfokú iskolákban tanuló diákok támogatása. Jelenleg több, mint 2 millió Ft alaptőke kamataival rendelkezik a kuratórium.

Adószám: 19062255-1-04

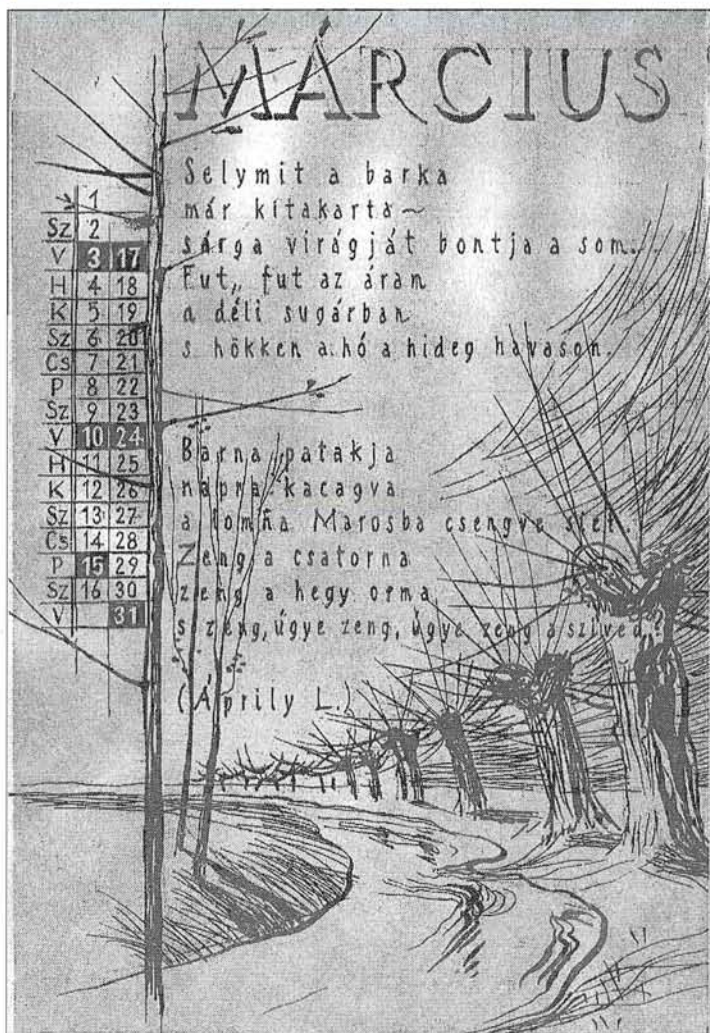
A Rózsashegyi Kálmán Diáksport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja.

A befolyó tagdíjakból, pályázati forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, úti-költséget finanszírozzuk.

Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.

Adószám: 18387139-1-04

RÉGI-ÚJ KISNAPTÁR

Biczó Tamás rajza, 1956

Ember a tájban, táj az emberben
PÁSZTOROK ÉS HALÁSZOK

címmel volt Kunkovács László kiállítása februárban a Budapesti Forrás Galériában, mondhatni nagy közönségsikerrel. Megemlékezett róla a TV M1-es csatornájának KorTárs műsora is.

„Non omnis moriár” – „Nem halok meg egészen” tartja a horatiusi bölcsesség, és ez szerencsére sok endrődi gyökerekkel rendelkező honfitársunkról elmondható.

Igaz ez Kunkovács Laci barátunkra is, aki néprajzkutató - etnográfus, és fotográfiáiban maradandóan örökítette meg e két régi ősfoglalkozás jeleneit.

Láthatunk műveiből az Endrődi Tájházban (reméljük nemcsak múlt időben), a Kondorosi Csárdában, és volt számtalan időszaki kiállítása is.

Munkásságához szívből gratulálunk.

A művész hitvallása a napokban lezárult kiállításáról:

„Nekünk nem kell a modern világtól kevéssé érintett népek közé utaznunk, hogy ott kutakodjunk. Még itt vannak köztünk a természettel való együttélés örök példái, a kinnhaló gulyások, a magatarti juhászok, a hallgatag halászok.

Arcukra odaköltözött a táj, amelyben élnek. Portréikat ereklyeként őrizzük majd, miként az amerikaiak az indián törzsfőnökök fotóit, akik a vissza nem térő korból méltósággal tekintenek ránk, némán is bölcsességre tanítanak.

Pásztoraink és halászaink nem szennyezik és nem élik föl a környezetüket, mert jövőre is ugyanott szeretnének legelteni, és továbbra is a vizek adományaiból akarnak megélni.”

Mint az Endrődiek Baráti Körének az Elnöke egyesületünk nevében szeretnék hangot adni azon elvárásunknak, hogy értékeinket nagyobb megbecsüléssel óvják és gyarapítsák.

Mi elszármazottak akkor talán még nagyobb adományozó kedvvel viseltetnénk a helyi kultúra érdekében.

Budapest, 2013. február hó

Üdvözlettel:
Tímár Imre
EBKE elnöke

2013. február-márciusi programok - Gyomaendrődön és környékén

Március 7.	csütörtök 10.00	Az Őszidő Nyugdíjas Klub nőnap és március 15. alkalmából rendezett ünnepi műsoros ebédje	Katona József Művelődési Központ
Március 13.	szombat 10.00 és 14.00	Gyermekszínház: Maugli, a dzsungel fia	Katona József Művelődési Központ
Március 15.	péntek 11.00	Városi ünnepség Ünnepi beszédet mond Jakab István, a Magyar Parlament alelnöke, a MAGOSZ elnöke Ünnepi műsorral közreműködnek a Békés Megyei Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény Gyomaendrődi Oktatási Egységének diákjai	Szabadság tér
Március 23.	szombat 15.00	A Gyomaendrődi Galaktika Baráti Kör rendezvénye: A kiválasztottak. Sós Tibor UFO kutató előadása	Katona József Művelődési Központ
Április 6.	szombat	Tavaszi Zsongás. A Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és a Hallható Hang Alapítvány rendezvénye	Gyomaendrőd Szabadság tér
Április 15.	hétfő 8.00	Véradás	Katona József Művelődési Központ
Április 18-19-20.	csütörtök-szombat	VI. InternetVers Fesztivál	Katona József Művelődési Központ
Április 20.	szombat	X. Tudományos Néprajzi Konferencia	Endrődi Népház
Április 22.	hétfő: 8.00	Véradás	Katona József Művelődési Központ
Április 30.	kedd 8.00	Véradás	Endrődi Népház

A programokban esetegesen bekövetkező változásokért felelősséget nem vállalunk. Szerkesztőség

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Mackókiállítás

Gyereket, felnőttet egyaránt megmozgatott Szalmaci felhívása, aki barátokat keresett, hogy együtt várják Gyertyaszentelőt. Február 1-jére, a kiállítás megnyitójára több mint 270 mackó, medve, bocs foglalta el az iskolai olvasótermet. Kis gazdáik örömmel mutogatták egymásnak kedvenceiket. Voltak kicsik, nagyok, sőt óriásiak is. A legöregebb Mackó úr 50 évesen is olyan bájos, mint a mai bocsok. A kiállítás két hete alatt sokan megnézték a macikat, sokan megismerték a Teddy, a világhíres és a magyar mackók történetét.

A vendégkönyvbe csupa szépet írtak, az ovisok pedig a jeleikkel adták tudtunkra, hogy nekik is tetszett. A felnőttekből sok-sok emléket hozott elő a színes mackósereg.

Mackókiállítás az olvasóteremben

Farsang

Húshagyó kedden az alsósok megrendezték a hagyományos farsangi felvonulásukat a tornateremben. Színes maskarák, jelmezesek – különböző állatok, bohócok, tündérek, kalózkodók, hercegnők, mesefigurák alkották a népes sereget. Az óvodások is elfogadták meghívásunkat, ők is jelmezbe öltöztek. A negyedik osztályosok vidám műsorszámokkal tették még hangulatosabbá a délutánt.

Vidám jelmezesek várják a bemutatkozást

A bemutatkozások után közös játék és tánc következett, majd az osztályok saját termékekben folytatták tovább a szórakozást. A negyedik osztályosok vendégül látták az ovisokat, akik egy-egy színes bohóccal és élménnyel térhettek haza.

Matematika versenyek

A Varga Tamás Matematika Versenyen két nyolcadik osztályos tanuló, Kurilla Zoltán és Székely Péter jutott tovább a második fordulóra,

Az óvodások is jelmezbe öltöztek

A dalmatakölykök itt még békésen üldögéltek

Szarvasra. Zoli itt is nagyon szép eredményt ért el, mindössze két pont kellett volna az országos döntőhöz.

A Zrínyi Ilona Matematika Verseny megyei fordulójának egyik színhelye újra a Rózsahegyi iskola volt. A város iskoláiból 80 fő nevezett, ennek közel felét rózsahegyis diák. Örömmel láttuk a 13 gimnazista között volt tanítványainkat, akik a Gordiusz tesztet írták. Ezen a versenyen elsősorban a tanulók logikus gondolkodását mérik feleletválasztásos teszten.

Iskolánk sportsikerei

A megyei úszó diákolimpián iskolánkat 3 tanuló képviselte: Papp Károly aranyérmes szerzett mellúszásban és ezüstöt hátúszásban. Soczó Tamás aranyat hátúszásban és ezüstöt gyorsban. Vaszkó Ágnes ezüstöt gyorsúszásban és negyedik helyezést hátúszásban.

A Dévaványán megrendezett asztalitenisz versenyről Szilágyi Adrián 6. b osztályos jutott tovább az orosházi fordulóra.

A körzeti sakkbajnokságon lányaink szerepeltek eredményesen. Aranyérmes lett Nyemcsok Judit 5. a és Lövei Zsuzsanna 7. b osztályos tanuló.

Az idei tanévtől kézilabdacsapat is edz iskolánkban. A kislányok még csak most ismerkednek a sportággal, de így is tisztességesen helytálltak az iskolák közötti versenyen.

Atlétáink közül Dudás Réka szerzett országos bajnoki címet 60 méteres gátfutásban és 4 ezüstöt más versenyszámokban. Nagy Csilla és Nagy Sándor is több alkalommal volt dobogós a csapatversenyek során.

A Gyermek Labdarúgó Egyesületben több rózsahegyis diák is focizik. A 9 éves korosztály részére Martfűn rendeztek labdarúgó kupát. A 12 induló csapat közül a harmadik helyezést érték el.

Gratulálunk minden versenyzőnek és felkészítőiknek.

Az iskola életéről további információkat, képeket találhatnak az iskola honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

Az ördög és a kenyérhéj...

(írta: Benke Mária)

Egyszer volt, régen volt, egy kedves kis falucskában Endrődön élt nagymama, aki egyedül tengette napjait, néhány baromfi kapirgált az udvarán, no meg volt egy kismacskája és egy kutyája is. Nagyon kedvelte az állatokat, szeretett ott élni. Csend, jó levegő vette körül. Megszokta már ezt az életet, amióta a gyermekek a városba költöztek, csak nyaranta volt nála az unokája, aki egy égetnivaló kis rosszcsont volt, de ő tudott vele bánni, hiszen nagyon szerette. Minden iskolai szünetet ott töltött, sőt időnként hétvégeken is meglátogatta nagymamát a családjával. Ilyenkor finom ebéddel várta őket és örült, sürgött-forgott, azt sem tudta mivel kedveskedjen nekik.

A telke végében folyt a Holt-Körös, ahová az emberek horgászni jártak.

Mikor meglátogatták a gyerekeket, a fia és az unokája lement a vízpartra horgászni. Élvezték a nagyvárosi élet után a csendet. Apa és fia ilyenkor jókat beszélgettek, bár, nehezen tudta apja féken tartani Zolyát, aki szeretlen volt, és egy percre sem tudott egyhelyben csendben ülni. Pedig a horgászás ez alapkövetelmény...

- Ejnye, kisfiam – szólta apa – az állandó ugrándozással, fecsegéssel elriasztod a halakat, így soha sem lesz belőled valódi horgász, a horgászás csendet és türelmet igényel.

- Jó, jó Apa, de mikor én nem tudok sokáig egyhelyben maradni, lásd be, én még csak 9 éves vagyok, nekem nagy a mozgásigényem...

- Igazad van – válaszolt édesapja, de akkor ne akarj horgászni, mert ha olyan vagy, mint a sajtkukac világáig úsznak félelmükben a halak, egy sem akad a horgunkra.

Jól telt a fiúk délelőttije a víz partján, addig a mamák főzték a finom tyúkhúsleveset és kirántották a pipi húst, éppen terítették az asztalt, mikor megérkeztek a „férfiak” és hangosan adták tudtukra, hogy farkaséhesek...

Ebéd közben jókat beszélgettek, Zoli Édesapja megjegyezte, hogy a nagymama milyen csodálatos finom kenyeret süt, nem győz enni belőle, ez nem olyan, mint amit a városban kapni lehet.

- Nem hát, mert ezt én készítem, a Kertes pék pedig kisüti, nehéz már nekem a kemencét befűtenem – mondta.

Telt-múlt az idő, elérkezett a nyári szünet Zolit a szülei levitték a nagyihoz. A gyermek jól érezte magát, rohángászott kedvére, zavarta a tyúkokat, ingerelte a macskát, bosszantotta a kutyát, egyszerűen nem bírta az erejével...

A mamája meg is kérdezte:

- Zollikám, kis szentem! – Te soha sem fáradsz el?

- Nem én! – volt a válasz.

- Tán beléd bújt a kis ördög?

- Az ördög? – lehet – mondta a gyerek nevetve. Kiabálva futkározott az udvaron, s azt kiabálta:

- Ide figyeljenek, emberek! – én vagyok a kis ördög, belém bújt a kis ördög.

- Jaj, te gyerek, nagyon szeretlen vagy, de nem baj, hiszen mikor legyél ilyen, ha nem ebben a korban? –

kérdezte mosolyogva, unokájában gyönyörködve a nagyi.

Másnap korán kelt és bedagasztotta a cipőket, mert elfogyott a kenyér, majd mikor megkeltek, szépen összekészítette és a talicskával, fehér kendővel letakarva elvitte a Kertes pékhez, hogy megsüsse... Zoli felkelt és azt kérdezte, hogy mit csinál a nagykája. Ezer kérdése volt, hogy miért úgy és miért azt – szóval mindent tudni akart.

Nagyi türelemmel elmagyarázta a kenyérsütés minden csínját-bínját, hogy mi miért történik... Mikor kiszülettek a finom cipők, hazavitte, kirakta a kamrába, a deszkára hűlni őket. Egyszer csak Zolya azzal állt elő, hogy ő elmenne egy pár órás kára pecázni a Holt Körösre. Mamája végig gondolta, hogy nincs mitől féltenie, elengedheti, hiszen a víz elég sekély, a környéken nem élnek gonosz emberek, senki és semmi sem gátolja, hogy a gyerek jól érezze magát, elvégre szünet van, nyaral. Így hát elengedte. Megkérdezte, hogy van-e szüksége esetleg valamire, pl. csallira. A gyerek rázta a fejét, hogy nincs, mindent tud, apja megmutatta már korábban neki. Elindult a horgász felszerelésével a vízhez.

Mamája a kis kertkapuból utána kiabált:

- Aztán ebédre itthon legyél, s ha fogsz valamit, azt megsütjük vacsorára.

- Jóóóó – hangzott a távolodó gyermek válasza.

Nagymama tett-vett az ház körül, megetette a jószágot, és neki kezdett az ebéd elkészítéséhez, majd észrevette, hogy hagymát nem hozott a kamrából, így hát kiment érte. Mikor a deszkára nézett a lélegzete is elállt. Összezsapta a kezét, s azt mondta:

- Mi a manó, egy kis ördög megette a kenyér belét? – csak a kenyér héja éktelenkedett az egyik cipőnek a deszkán...

- Hát ezt nem értem – mondta tanácstalanul.

Elkészült az ebéd, megterítette az asztalt és várta a kis kosztosát, hogy hazaérjen a horgászásból, aki meg is érkezett diadalittasan újságot, hogy nagyon éhes és fogott két kis keszeget, ami jó lesz vacsorára.

- Jól van kincsem, moss kezet és üljünk asztalhoz – mondta a mamája.

A mama a kibelezett cipőt úgy tette fel az asztalra, hogy Zolika a héját lássa csak. A gulyásleveshez kenyér kellett, ezért megkérdezte, hogy kér-e egy szeletet. Ő igent mondott.

Mama a kezébe fogta a kenyérhéjat és a kést, s úgy tett, mintha most fedezné fel a turpisságot, vágni akarta, de nem tudta.

Letette a kést és összezsapta a kezét, majd azt mondta:

- Te jó ég, egy ördögfióka kibelezte a kenyeret, csak a héját hagyta meg nekünk, most hogyan adjak neked egy szeletet?

- Hol? Mikor? – kérdezte a gyerek tágra nyílt szemmel.

- Itt és most! Te kópé – volt a válasz, hát mit tettél te kis ördög ezzel a szegény kenyérral? – és a fülénél fogva korholta unokáját.

- Hááát én csak összegyűrtam, hogy legyen a halaknak csali... Mama ne haragudj.

- Éééén?

- Ééén csak egy kis kenyérbéllel horgászni akartam – dadogta a gyerek, de látta, hogy a nagymamája nem is haragszik rá igazán...

- Ja, te csak egy „kis” kenyérbéllel – ismételte a mamája, hiszen csak a héját hagyta meg, te, te kis ördögfióka! – mondta és mosolygott.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Bálint Napi élmények a Kis Bálint Általános Iskolában

A Bálint – Valentin Napi Kavalkádnak nem kedvezett az időjárás, csepergős – esős időben vonult fel a **Kis Bálint Általános Iskola** apraja – nagya. Ennek ellenére a jókedv, a vidámság és az öröm járta át az álarcba öltözött gyerekeket. Az osztályok különböző maskarát öltöttek, kezdetét vette a farsangi felvonulás! Voltak boszorkányok, görögnek öltözöttek, busók és természetesen szerelmes szívek is. Hangoskodva, kereplőkkel és csujogatókkal próbálták a telet elűzni.

A kisebb diákoknak a népszerű **Alma együttes** elsöprő sikerű koncertje koronázta meg a délelőttöt, akik megzenésített verseket adtak elő. Interaktív műsorukban volt szolmizálás, környezetvédelem, egészséges életmód, közös éneklés, tánc és még a süket-néma jelbeszédből is izelítőt kaphattak a gyerekek. **Fekécs László tankerületi igazgató** beszédében elmondta, hogy a kisdíjak kéréseit elolvasta, és örömmel támogatja. Délután a Kiszabás égetés és télűző rigmusok kántálása után valamennyi osztályközösség farsangolt, ahol a finom farsangi falatok mellett vetéikedők, játékok közösségformáló élményével gazdagodhattak.

A nagyobbaknak a művelődési központban folytatódott tovább a tanítás nélküli, derűs délelőtt, ahol a diákok átvették a hatalmat, és megkezdődött az osztályok bemutatkozása. A tánc oltárán áldoztak a legtöbben, hiszen kilenc osztály zenés, táncos produkciót mutatott be, kettő pedig mókás jelenetet adott elő. Nagyon jó volt a hangulat, több szülő, nagyszülő látogatta meg a diáknapi rendezvényt. Köszönet a felkészítő tanároknak, szervezőknek, segítőknek és a Gyermekekért Alapítványnak.

Szép Magyar Beszéd Verseny

A Kazinczy Ferencről elnevezett Szép Magyar Beszéd Versenyt február 14-én rendezték meg Mezőberényben, az Orlay Kulturális Központban. A Kis Bálint Általános Iskolát hat tanuló képviselte.

Az **5-6.** osztályosok közül **Szmolnik Alexa**: első helyezett lett, míg **Weigert Csengét**: a **harmadik** helyre értékelte a zsűri. A **7-8.** osztályosok közül: **Deli Csege** és **Czikkely Hanga** egyaránt a **harmadik** helyezésnek örülhetett. Szép teljesítményt nyújtott még Uhrin Barbara és Kósa Fruzsín is. Gratulálunk! Felkészítő tanárok: Hunya Jolán és Forgácsné Gyetvai Krisztina.

Kazinczy Szép Magyar Beszéd Verseny

Erdélyi események

A **Színfolt Mazsorett Csoport** meghívást kapott **Nagyenyedre, a Máltai Segélyszolgálat** jótékonyági báljába. A legnagyobb táncosokból öt lány vett részt az előkelő estélyen, ahol a romániai és a magyar Máltai Szolgálat vezetője egyaránt tiszteletét tette. A kiscsoportot elkísérte erdélyi útjára Kardos Ferenc, az együttes egyik támogatója is.

A nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium, a magyar oktatás betlehemi csillaga 390 éves. Az Erdély aranykorát megteremtő Bethlen Gábort 400 éve, 1613-ban választották fejedelemmé.

A **Bethlen Gábor Kollégium alapítványa** ennek állított emléket 2013. február 22-én, pénteken 13 és 15 óra között a **Magyar Parlament felsőházi dísztermében** tartott ünnepség keretében.

Erre az **Emlékkünnepségre** a Kollégium igazgatónője, Szócs Ildikó meghívta Hunya Jolán tanárnőt is – Kis Bálint Általános Iskola -, aki évek óta jó kapcsolatot ápol a híres Kollégiummal.

Szócs Ildikóval, a Bethlen Gábor Kollégium igazgatónőjével és Mihai Horatiu Josannal, Nagyenyed város polgármesterével vagyok Budapesten, a Parlamentben, az Emlékkünnepség után.

irodalmi oldal

„SZÍVBÉLI ÉDESANYÁM”

Az Endrődi tájszótár bemutatóján

„Napfényem, levegőm vagy, nélküled írni se tudnék./ Írni se? Élni se tán – szívbéli édesanyám” - írja Szilágyi Ferenc Anyanyelvemhez c. epigrammájában. A költő, a nyelvész, az író ember valómása ez a két sor, melybe belesűrösödik az alkotó ember egész élete is.

Az Endrődi tájszótár születése szívbéli kötődés. Kötődés a szülőföld, a szűkebb haza régen élt parasztembereihez, sokat megélt parasztszövegeihez, az időben már megfakult arcú öregeihez, akik még őrizték, megőrizték nekünk az endrődi nyelvet, a nyelvvel pedig a paraszti kultúrát.

Erről a gyűjtő- és kutatómunkáról, szívbéli kapcsolatról hallhattunk előadást a magyar kultúra napjához közel, annak rendezvényeként - 2013. január 26-án - az OMart Kulturális Műhely zsűfólásig megtelt könyvesboltjában. A házigazda, Oláh Gizella köszöntötte a megjelenteket. Egy fiatal képzőművész, Kóra Judit kiállítását nyitotta meg, aki illusztrációival Weöres Sándor verseit hozta közénk. Az esten a tájszótár szerkesztője, Szilágyi Ferencné Németh Eszter és Oláh Gizella beszélgetett. A tizenegy évig tartó munka örömeiről, nehézségeiről, a gyűjtés - kutatás közösségi élményeiről megkapó, interaktív, közönséget is bevonó előadást hallhattunk Eszter nénitől.

Ennek egy rövidített változatát olvashatja most a kedves érdeklődő, tudva azt, hogy az előbeszéd varázsa nem visszaadható, de mégis, ezekben a sorokban valami ebből talán megsejthető.

Honnan az ötlet?

Az Endrődi Füzetek során több mint 400 kazettát gyűjtött a Honismereti Egyesület 20-25 tagja. Ezek a kazetták ott voltak a polcomon, és, egy idő múlva belém villant a felfedezés- Hiszen ezekben benne van Endrőd tájnyelve is. Tehát, ha akarjuk, „melléktermék”. Aztán újból meghallgattam mindegyik kazettát, az elhangzott szövegből kiírtam a tájszavakat a példamondatokat együtt, aztán csoportosítottam, majd a hiányzó témákra újból gyűjtöttem (ruházatnál pl.). Soha nem csináltam ilyet, bizonyos szintű merészség is kellett hozzá, de egyrészt volt segítségem, másrészt már megtapasztaltam az Endrődi Füzetek munkálatai során is, hogy a munka megmutatja a saját belső logikáját mindenkinek, aki igazán kíváncsi rá.

Volt segítség? Kik dolgoztak még a tájszótáron?

Bella Rózsi is azonnal elvállalta az illusztrációs rajzok elkészítését, Kovásznainé Mikó Klárka az első szóra elvégezte a szöveg-szerkesztés igen nehéz, kb, egy hónapos munkáját. Meg kellett néznetem a mezőgazdasági szakszavakat, ebben is kaptam segítséget, Szilágyi Imre többször is, és Hunya Elek is. Ladányiné Mancó és Róza Olga külön-külön végigolvasták velem az egész szótárát, Olga átszűrt a bevezető logikai nehézségein is. A Grónás testvérekkel Skyp-on heteken keresztül értelmeztük a tájszavak jelentését, pedig Edit akkor más nagyon beteg volt. Bucsai Erika nyelvtani ügyekben segített.

Mondok egy konkrét példát az együtt dolgozásra: nagyon nehezen találtuk ki, milyen kép legyen a borító lapon. Róza Olga a 70.születésnaponra csinált 70 kavicsot, jobbára tájszavakkal. Ezt egyszer nézegette nálam Grónás Margitka, és a kavicsokat úttá igazgatta. –Tényleg, legyen út, és ez legyen a címlapon. – Mögötte pedig egy endrődi kép jól mutatna. _Giricz Laci Százhalombattára elvitte a kavicsokat, csinált egyet-kettőt, de nem voltak eléggé kifejezőek. Akkor kosárba tette, úgy fényképezte le, az benne is van a könyvben, a képaláírást viszont ahhoz már Ladányi Gábor találta ki: drágakövek. – De még kifejezőbb kép kellene. Akkor megtaláltuk Weigert József fényképét a mostani hídról. – Ez az, ennek az alját, az utat kellene telerakni a kavicsokból álló tájszavakkal, és ak-

kor a képnek jelentése is volna: a tájszavak hazafelé visznek. Jó, de haza kell jutni a kavicsoknak Battáról. Giricz Máttyás biztosan segít, hozza el a kavicsokat Pestre Kovács Adriennhez, ő majd hazahozza, mi pedig a képre ráfényképezzük a kavicsos tájszavakat. Giricz Máttyás el is hozta Battáról, de neki van egy festőművész fia, és egy képzőművész lánya. Nézegették, nézegették – és megcsinálták!! Archaikus lett, kifejező lett. Köszönjük.

Persze, a köszönet és a tisztelet leginkább az **adatközlőket** illeti. Próbáltam volna én tájszótárát csinálni ott, ahol nincsenek tájszavak, vagy nincsenek, akik megőrzik azokat. **Gubuczné Hunya Ilonka** néni, aki elmesélte a kostókcacsokót, azt, hogy hogyan gyógyított, amikor riserrek vótak a gyerekek, elmondta a gölődinlevest, a mazulyáscsikót, a szabógallért. **Matyuszné** hangja is itt van bennem: - Mindenki szegény vót, nem vót kihő fohászkonni. Endrőd meghanyatlott, ezt **Vargané** mondta. – Gyebnár Jusztitól hallottam Öregszőlőben, hogy Pálinkás Terka néni *felvette* a gyereket, me azt, hogy a tehin nem adott tejet, mer *bánatbeget* vót. Azt **Ugrin Frigyesné** mondta: - Magyar embertü szálásér pizt kértü? Ez sértü a *lelkünköt*. **Tímár Illés** bácsi őrizte meg egyedül a palócos *letaláb*, *letszéje* szóalakokat. **Fekécs Frigyes** bácsi úgy mondta: *elárollak*. Elmesélte, hogy gyalog mentek Pestre munkáért, istentelen hangos zörgéssel tolták a talyigát át a hidon a pesti gyerekek legnagyobb öröme. Mesélés közben árasztotta a szebbnél zebb szavakat: *45-re kelvén, napáldozat előtt*. Mindenkit figyelmeztetnek **Iványi Lajos** komoly mondatai: - Télen miért megy ki a földre, mit csinál ott? - kérdeztem. A válasz: - Megszagolom. És folytatta: - *A földet szeretni kel. Aki nem szereti a földet, menjen onnan, ne is tapickolja.*

Milyen tájszavakat dolgozott fel a szótár? Csak azokat, amelyeket kizárólag Endrődön ismernek, vagy más tájszavakat is?

Természetesen nem kizáró tényező, hogy a felvett szavakat máshol is ismerik, mégis, a falura jellemző, és kevés helyen, csak a tájnyelvben ismert tájszavakat. Amikor összegyűjtöttem ezeket a szavakat, **egyenként megnéztem** mindegyiket az Új Magyar Tájszótárban, és csak azokat hagytam meg, amelyeket kevés más nyelvjárásban ismernek. Pl. a **levetettek** tájszót meghagytam, mert rajtunk kívül csak három tájnyelv ismeri, vagy az **egy kenyéren vannak** frazémát szintén benne hagytam, mert jellemzően csak Nagyszalontán és nálunk használjuk. Hogy miért van ez így? - Ezt majd később szeretném kifejteni.

Vannak csak Endrődön ismert tájszavak. Ezek hogyan születtek?

Az endrődi emberek alkották. Mint ahogy az összes többi tájszót, szót is emberek alkották. (A népdalaink között is vannak Endrődön született **népdalok**.)

174 olyan tájszót találtam, amelyet az ÜMETSz nem ismer, ezek endrődi szóalkotások.

aljútocska, bikatégla, ceperka, madarijankó, fentkomra, lentkomra, keresztüvaló, koszorúskép, lecsapintó, ideáti-odaáti, rácsocska, rákláb, sajós, sorompló, tajápa, gundzsa, homlokshél, titoklyuk, szűzleves.

gatyás tanító, más szerszámjával dolgozó, magába kenyér, pucuta tulipánt, szagosmise ekkor meg ekkor, lyukasorrú cipő stb.

A tájszavakon kívül két tanulmányt is közöl a kötet. Erről megtudhatunk-e valamit?

Szabó József a szegedi egyetem tanára arról ír, hogy Endrőd nyelvjárás-sziget. Sziget, tehát más, mint a környezete. A környező falvakhoz viszonyítva más tájnyelvet beszél és más vallást őriz Endrőd közössége.

Miért fontos nekünk ez az információ? Mert segít megérteni Endrőd múltját. Megvilágítja azt a mozzanatot, amikor a megye betelepítése történt, érkezett ide egy olyan **raj**, amely az áttelepítés nehéz éve alatt **megőrizte saját vallását és nyelvjárását**, sőt, arra is volt ereje, hogy a Templom-zugban való letelepedés után a szintén ideérkező csoportok és családok magába olvassza, nyelvjárását a faluközösség fejlődése során mindvégig megőrizze. Egy évvel a letelepedés után **244** ember élt a Templom-zugban, 1911-ra már **11850**, 1930-ban **13928** ember élt itt. (Zárójelben: ma alig 4000.)

Honnan települt ide ez a raj? Erre a kérdésre a kötet másik tanulmánya - **Kristó Gyuláné Fábán Ilona** tollából - felel, számos hangtani jelenséggel bizonyítva a **palócos és a jászos** tájnyelvi rokonságot.

[...]

Elkészült a szótár. Lapozgatva, felidézve nagyanyáink nyelvét azt érezhetjük, itt egy csodálatos nép lakott. Tájnyelvére, mely e közösség összetartó ereje volt, joggal lehetünk büszkéek: valóban „Szívbéli édesanyánk”... „fölnevelő édesanyánk”... **Nyelvédesanyánk.**

Polányi Éva

Izós Izék

Március

Gombás tarhonya

Tarhonyát főzünk (kevés olajon megpirítjuk, kétszeres adag forró vízzel felöntjük, sóval, borssal ízesítjük, lefedve főzzük, ha kell, forró vízzel pótoljuk a folyadékot, amíg a tarhonya meg nem puhul). Közben apróra vágott hagymán gombát dinsz-telünk (érdemes szeletekre vágva), és a majdnem kész tarhonyához keverjük..

* Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÜZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondoroszi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

Tornádó elektromos kerékpárok,

gázkészülékek, kazánok, radiátorok,

csövek, szerelvények.

hűtőszekrények, fa-

gyasztóládák, mosógépek,

háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,

szegkek, csavarok, zárok, lakatok,

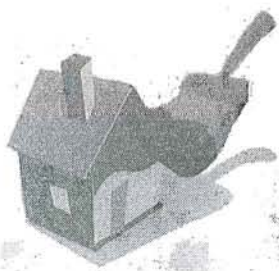
fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.

Tel.: (66) 386-909

Hiteleshetőség! Minden kerékpárhoz

értékes ajándékot adunk!

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű
felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot
is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőterek beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sutt elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglal lerakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új
vendégemet teljes körű női-, férfi és
gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Nyelvtanfolyamok, kezdőknek és haladóknak:

egyéni, páros, csoportos, igény esetén hétvégeken

Kezdő angol és német

▪ 30 órás külföldi munkavállaláshoz

▪ Ráérős tanfolyam: heti 1x60 perc, 500 Ft/ó

Üzleti angol és üzleti német – csoportos

Minimum alapszintű tudással

Felkészítés állásinterjúra (10 óra)

Iskolás angol és német felsősöknek 500 Ft/ó

Külföldi álláslehetőségek:

vendéglátás, gyári munka, feltétel: alapszintű nyelvtudás

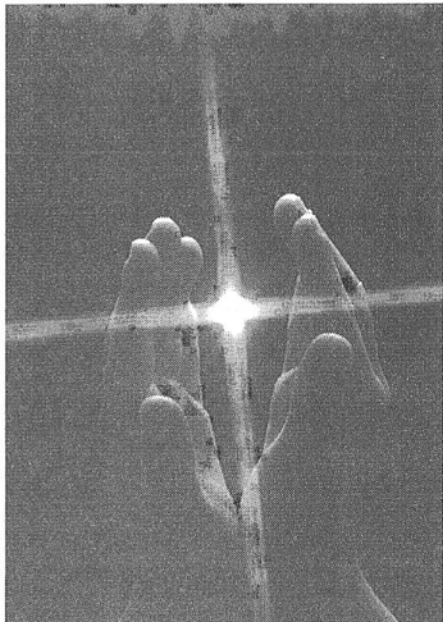
támogatott képzések cégeknek: TÁMOP pályázat keretében

Érd.: 06-20/947-1603; www.internyelvstudio.hu

Inter Nyelvtudó, Kossuth út 18. hétfő-péntek: 14.00-18.00óra

aki szeretné az állami támogatást igénybe venni, regisztráljon a
www.tudasodajovod.hu honlapon, tájékoztatásért hívja a 20/22-970-22.

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

CSERENYECZ VINCE, aki Hunyán élt, február 7-én, 90 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja családja és a rokonság

LAPATINSZKI MIHÁLY, aki Endrődön élt, január 26-án 93 éves korában elhunyt. Gyászolják: felesége, leányai és családja

PINTÉR HERMINA volt hunyai lakos, aki Endrődön a Rózsakert Idősek Otthonában élt, február 1-jén, 86 éves korában megtért Égi Urához. Gyászolja családja és a hunyai hívek

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Kézpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálzási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Fényképalbum

Dobos Lajos esperes plébános 1847-1889 sírja az endrődi Ó-szarvasvégi temetőben. Sírjáról a vaskerítést nemrég lopták el.

Az endrődi Ó-szarvasvégi temető keresztlé. Mőgötte Dobos Lajos esperes plébános sírja.

Egyházközségi farsangi vacsora - február 9-én

Fotók: Soczó Géza

Égész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Kedves vásárlóim!

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Tavaszi ajánlataim:

- Megérkeztek a tavaszi vetőmagok, bio burgonyák
- Zöldségfélék, virágmagok, virághagymák
- Kardvirágok, begóniák, dália, rózsatövek
- Tavaszi lemosóvegyszerek: Agrol, Vegesol, RS, stb.
- Rovarölők, gombaölők, virágtápok
- Műtrágyák, virágföldek, fűmagok
- Műanyag virágcserepek, virágládák, kaspók
- Fóliák, műanyaghalók, zsákok, kötözőspárgák
- Permetezők, fűnyírók, kéziszerszámok
- Barkácsgépek, szegek, csavarok, reisercsavarok
- Festékek, hígítók, festőszerszámok
- Berner- és Tylan termékek, púrhabok, szilikon tömítések, stb.
- Munkavédelmi bakancsok, védőkesztyűk, esőruhák
- Izzók, elemek, elektromos kapcsolók, dugvillák, vezetékek, stb.
- Kandallók, szeneskannák, kályhacsövek
- Szőnyegek, 2x3m futószőnyegek

Várom vásárlóimat! - FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK. Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5555 Hunya, Kossuth u. 1. Tel., Fax: (66) 294-352, (20) 9457-843 varosunk@gmail.com * Alapítók: Vaszkó András, Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Cs. Szabó István, Czank Gábor, Gellai József, Fülöp Zoltán, Hegedűs Bence, Hunya Jolán, Lehóczkiné Tímár Irén, Polányi Éva, Soczó Géza, Seidl Ambrus, Szabó Béla, Dr. Szonda István * Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten minden hónap elsején *

* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88 *

http://www.szentgellert.hu * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRÓD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

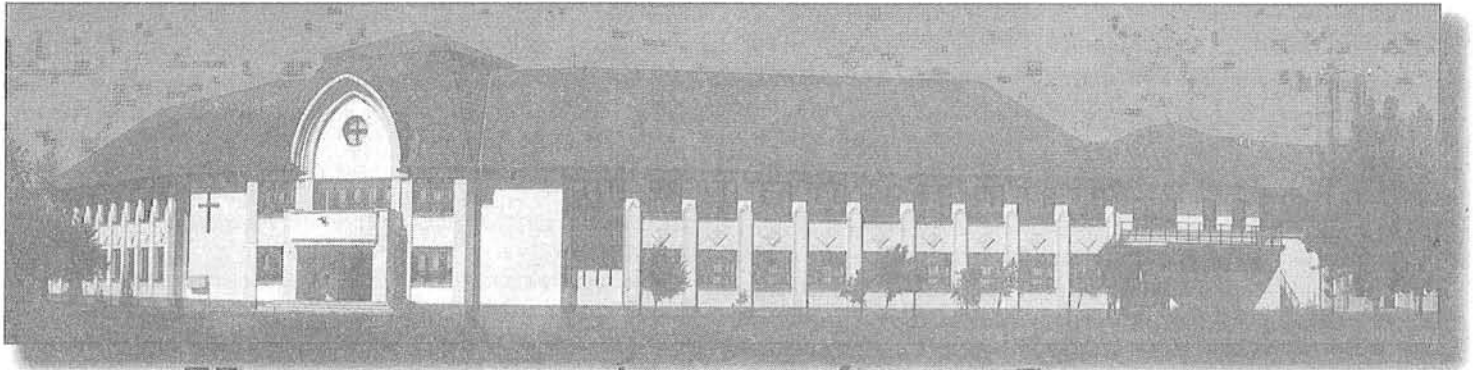
XX. évfolyam

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2013. március

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda melléklete

A SZENT GELLÉRT

KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA BEMUTATKOZIK

A gyermek az anyaméh drága gyümölcse. Éppen ezért különös gondoskodást érdemel, akár egy gyönyörű virág. Amikor barátainktól, ismerőseinktől egy olyan rózsát kapunk, amelyre mindig is vágytunk, akkor rácsodálkozunk a virágra is és barátunkra is, amiért ráérett kívánságunkra.

A gyermek sokkal több, mint egy gyönyörű virág, sokkal több, mint egy régi vágyunk: mert a gyermek maga a csoda. Bárki bármikor meglát egy kedves kisbabát, gondolatai elszállnak, és szinte képtelen, hogy a mosolygó kisemberre ne mosolyogjon vissza. Dicsérik is: milyen szép, mennyire édesen néz ránk vissza, milyen békés... Ezt a békés arcát kell megőriznünk egy életen át. De az arcnál sokkal fontosabb a kisember gondolatvilága és szíve, vagyis az érzései. Egy egyházi iskola, így a mi intézményünk is éppen ezt az életérzést képes megadni.

Iskolánkat Iványi László plébános úr alapította – rendszerváltást követően nem az egyházi ingatlanokat kérte vissza, hanem az érte járó kárpótlást igényelte. Ebből épült a főépület, amelyben a diákok 1995 szeptemberében kezdhették meg a tanulást. Tornatermünk 2003-ban készült el, Gyulay Endre püspök atya támogatásával. Ez a fejlődés nem állt meg, mivel 2007 óta az intézményt belülről teljesen felújítottuk saját forrásból, valamint a 21. századi oktatástechnológiai eszközökkel felszereltük, pl. 2009-től nyelvi labort alakítottunk ki, avagy minden osztályba 2011-től beépítettük az interaktív eszközöket. 2007-ben indult el a játszótér kiépítése is, amely 2012 őszén nyerte el végső formáját. Természetesen céljaink között szerepel a megújuló energiák felhasználási lehetőségeinek keresése is.

Iskolánkra jellemző, hogy diákjaink érdekében több pedagógiai módszert alkalmazunk, odafigyelve minden gyerekre, minden lehetőségre; odafigyelve a pedagógiai és tantárgyi sajátosságokra. Ennek köszönhető, hogy diákjaink a középiskolában is megállják a helyüket: ha egy diák jó érdemjegyet szerez pl. irodalomból, akkor ez garancia a kö-

zepiskolai jó jegyre is. Nem véletlenül járnak vissza tanulóink különféle rendezvényeinkre. Hála a Jóistennek, tanítványainknak minimum kétharmada gimnáziumba nyer felvétel, közel negyede pedig nyelvvizsgával a kezében ballag.

A hitélet kiemelt hangsúlyt kap, hiszen Gyomaendrőd missziós terület. Minden hónapban diákmissét tartunk, a hetet pedig közös imával kezdjük – ennek keretében is próbáljuk kibontakoztatni tanítványaink képességeit, pl. a szájjal történő dobolás, a közös gitáros misék vagy a hétfő reggeli áhítatoknál az evangélium üzenetén meditatálva. A lelkiaopoknak szintén fontos szerepe van, akárcsak a naponta megélt hitünknek is.

Egy olyan világba szeretnénk meghívni és elkalauzolni tanítványainkat, ahol ugyanúgy hangsúlyos a tudás és a hit, mint a becsületes, tisztességes élet és az ember személyes boldogsága. Ez pedig egy olyan világ, ahol folyamatos párbeszédben vagyunk a gyerekekkel és a szülőkkel is. Ezért iskolánkról nyugodt szívvel állíthatom: egyszerre tudásközpontú és elfogadó. A tudást igazolják tanítványaink sikeres szereplései a különféle versenyeken; mi már első osztálytól lehetőséget teremtünk idegen nyelv megismerésére, elsajátítására. A kötelező tanórákon kívül a gyerekeknek lehetősége van hangszerekkel megismerkedni, különféle táncokat megtanulni, stb., hiszen ezekkel is arra neveljük a gyerekeket, hogy szabadidejüket hasznosan és kulturáltan töltsék el.

Ünnepünk mindig komoly, mégis rugalmas felkészülést igényelnek. Ennek eredményeként hosszú évek távlatából is szívesen emlékeznek vissza diákjaink a Szent Gellért Napra, a karácsonyra – amikor minden osztály műsorral szerepel, avagy a gyereknapra.

Mindezeket a kedves szülők figyelmébe ajánlva tisztelettel és szeretettel várjuk leendő első osztályos tanítványainkat. Kérem, merjék bátran felvállalni gyermekük jövőjét azzal, hogy meglátogatnak bennünket.

Lukács László
igazgató

Bemutatkozunk

Szeretettel köszöntöm a kedves Szülőket!

Idén nekem jutott az a megtisztelő feladat, hogy a leendő első osztályosok egyik tanító nénije lehetek.

Szmláné Kiszely Olga vagyok, és 31 éve dolgozok pedagógusként.

1982-ben végeztem Debrecenben a Tanítóképző Főiskolán, majd 2006-ban a pedagógus-szakvizsga keretében a differenciáló, fejlesztő pedagógiai ismeretek területén szereztem újabb diplomát.

Ide a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda központjába az idei tanévben kerültem dolgozni, miután a kis szülőfalumban, Hunyán sajnos teljesen megszűnt az iskolai élet.

A gyermek maga a csoda, nincs is annál szebb és nehezebb feladat egy pedagógus számára, mint amikor elsős gyerekeket kell elindítani a tanulás változatos útján.

Pedagógiai munkámban mindig igyekszem a szülőkkel együttműködve, a gyermekekkel közös élményeket megélve, a hit és a szeretet, a következetesség mentén haladva dolgozni. Fontosnak tartom az osztályon belüli jó hangulat megteremtését, a tanulási kedv felkeltését és megőrzését, a gyermekekben rejlő tehetség kibontakoztatását, az egyéni képességeknek megfelelő haladást, s a biztos alapok nyújtását. Mindezt tevékenységeken keresztül, a valódi cselekedtetést, a felfedező ismeretszerzést és az egyéni tapasztalást elősegítve kívánom elérni.

Szeretnék pár sort idézni Szent-Györgyi Alberttől:

„Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy keltse fel a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsa bennünket a jól végzett munka örömeire és az alkotás izgalmára, hogy megtanítsa szeretni, amit csinálunk és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”

Ezzel a tanulságos mondattal, mely nagyon pontosan tartalmazza a mi feladatainkat, valamint a velünk szembeni elvárást, mélyen egyetértünk a kollégánommal.

Szeretettel várjuk Önöket és gyermeküket iskolánkba!

Tisztelettel köszöntöm a kedves Szülőket abból az alkalomból, hogy gyermekük szeptemberben első osztályos lesz!

Engedjék meg, hogy bemutatkozzam. **Fekécs Edítnek** hívnak, 2004-ben végeztem Békéscsabán a Tessedik Sámuel Főiskola tanító szakán. Műveltségterületeim: ember és társadalom valamint énekzene. A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodában 9 éve tanítok, jelenleg 3. osztályban.

Tudom, hogy minden nagycsoportos óvodás gyermek, váromozással, érdeklődéssel, de kissé szorongva is készül az iskolába.

Éppen ezért munkám során legfontosabb feladatomban tekintem a kisgyerekek bevezetését az iskolai életbe, a zökkenőmentes átmenet biztosítását az óvodából az iskolába valamint meghallani a gyerekek kimondott és ki nem mondott gondolatait. Elsődleges célomnak tekintem, hogy gyermekközpontú, nyugodt légkörben tanulhassanak leendő kisdíákjaim. Szeretném, hogy örömmel járjanak iskolába, és hogy a tanulás számukra meghatározó értéké váljon. Hiszem, hogy az iskola az a hely, ahol meg kell tanítanunk a gyermekeknek, örüljenek a maguk és társaik sikereinek, legyenek figyelmesek és segítőkészek, de ahol azt is megtanulják, kötelezettségeik is vannak.

Oktatói munkám során az alapismeretek és készségek fejlesztésére helyezem a fő hangsúlyt. Vallom, hogy minden gyermek tehetséges valamiben, és ezt a képességet igyekszem kibontakoztatni kis tanítványaimban. A gyerekek nevelése érdekében véleményem szerint nélkülözhetetlen a család és az iskola együttműködése, amelynek az őszinteségre, a köicsönös bizalomra kell épülnie.

A pedagóguspályát nem foglalkozásnak, hanem hivatásnak tartom, melyhez nagy alázat, empátia, tolerancia és mélységes, feltétel nélküli szeretet kell szülő és gyermek felé egyaránt. Töreksem hivatásomat legjobb tudásom, lelkiismeretem szerint, felelősséggel betölteni.

Végezetül azt üzenném a leendő kis elsősöknek és szüleiknek, hogy ne izguljanak az iskolakezdés miatt! Bízsanak bennünk, mindenben segítjük a gyerekeket és a hozzánk tanácsért forduló szülőket!

Bemutatkozásomat Móricz Zsigmond gondolataival zárom:

„Én azt hiszem, annál nincs nagyobb öröm, mint valakit megtanítani valamire, amit nem tud.”

Szeretettel hívom Önöket és gyermeküket márciusban a nyílt napokra és az iskolakóstolgotóra!

Beiskolázási tájékoztató 2013/2014. tanév

Kedves Szülők!

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda vezetése tisztelettel köszönti Önöket abból az alkalomból, hogy gyermekük iskoláskorúvá vált. Intézményünk jó szívvvel ajánlja és mutatja be azokat a nevelési elveket és oktatási tevékenységeket, amelyekkel leendő első osztályos tanulóink találkozhatnak az itt töltött évek során. Bízunk abban, hogy az iskolánkról felvázolt kép segíti iskolaválasztásukat.

Fő célunk:

- A gyermekek, tanulók segítése abban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, szepre, jóra fogékony személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.
- Szilárd alpműveltség átadása; az ismeretanyag megértése és alkalmazása.
- Testileg, lelkileg, szellemileg, életmódjukat tekintve egészséges ifjak nevelése.
- Növendékeink ízlésének, esztétikai érzékének, igényességének kialakítása.
- Tanulóink sokoldalú, nyitott, érdeklődő, kreatív személyiségfejlesztése.

Céljainkat - a gyermekkor tényleges megőrzése mellett - színes és tartalmában gazdag tanórai, tanórán kívüli, valamint szabadidős programjaink segítségével, nyitott, őszinte, családi légkör biztosításával kívánjuk elérni, megteremtve ezáltal azt az iskolai környezetet, ahol gyermek, szülő és pedagógus jól érzi magát.

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda szeretettel meghívja a 2013/2014. tanévben első osztályba lépő kisgyermekeket és szüleiket a következő programjaira:

2013. március 14. 16 órától - Iskolakóstoló

2013. március 18-19. 8-10 óráig - Nyílt nap

2013. március 20. 17.00 - Szülői értekezlet

A március 14-i Iskolakóstoló rendezvényünkön a gyermekek játszhatnak, és különféle ajándékokat készíthetnek, míg szüleik az iskola életébe nyernek betekintést.

A március 20-i szülői értekezleten megismerkedhetnek iskolánk pedagógiai célkitűzéseivel és a jövőbeli elsős tanítókkal, kötetlen beszélgetés keretében betekintést nyerhetnek iskolánk életébe. Gyermekeik ez idő alatt iskolánk tornatermében játékos sportfoglalkozáson vehetnek részt.

A március 18-19-i nyílt napon bemutatót tartanak a jövőbeli elsős tanítók.

Fekécs Edit (3.osztály)

Szmoláné Kiszely Olga (2.osztály)

A tanórák megtekintése után lehetőség nyílik a tanítókkal kötetlen beszélgetésre.

Programjainkra mindenkit szeretettel várunk!

RÓLUNK ÍRJÁK

Egy volt tanuló...

Az általános iskolai éveimre szeretettel emlékezek vissza. Most, ahogy így visszagondolok arra a 8 évre, amit itt töltöttem, leginkább az a szeretetteljes, családi hangulat jut eszembe, mely végig kísért nemcsak engem, hanem az iskolatársaimat is. Az egymásra odafigyelés, türelem a mindennapjainkban jelen voltak.

Volt pedagógusaim olyan pozitív mintát nyújtottak és olyan pozitív értékeket közvetítettek számomra, amelyek segítettek abban, hogy azzá válhassak, ami most vagyok.

Az iskola tanítói, tanárai arra törekednek az általuk gondosan átgondolt és megszervezett programokkal, hogy színessé, emlékezetessé tegyék a gyerekek napjait.

Így aztán mosolyt csal az arcomra, ha eszembe jut az iskola névadójáról elnevezett Szent Gellért Nap, ahol változatos, játékos ügyességi feladatokkal vártak minket pedagógusaink. De szívesen emlékezem vissza a karácsonyváró napra is, amire együtt, közösen készítettünk apróságokat.

Dobó Bettina

A szülő írja...

Egy évvel ezelőtt a lányomat a Szent Gellért Katolikus Általános Iskolába írtam be.

Személyes tapasztalatom nem volt, hisz Zsófi az egyetlen gyermekem. A döntés meghozatalában nagy segítség volt az iskola által megszervezett nyílt nap, ahol megismerkedhettem a leendő tanító néikkel, akiket nagyon kedves, barátságos és őszintének találtam. Megnyugtató volt számomra, hogy az iskola nevelési elvei között fontos helyet tölt be a fegyelem és a tiszteltetés. A gyerekek ügyesen vigyáznak a tantermek tisztaságára és a bútorok épségére, hisz ők is látják, hogy az iskola szép és jól felszerelt.

Fél év elteltével sok pozitív tapasztalatom van. Örültem, amikor lehetőség nyílt a szülőknek a karácsonyi műsor megtekintésére, amire nagyon szép és meghitt elő-

adással készültek a gyerekek. Bár tartottam a tanrendbe beépített hittan oktatásától, hisz mi nem gyakoroljuk a vallást, de a lányom elmondása alapján érdekesek és tanulmányosak az órák.

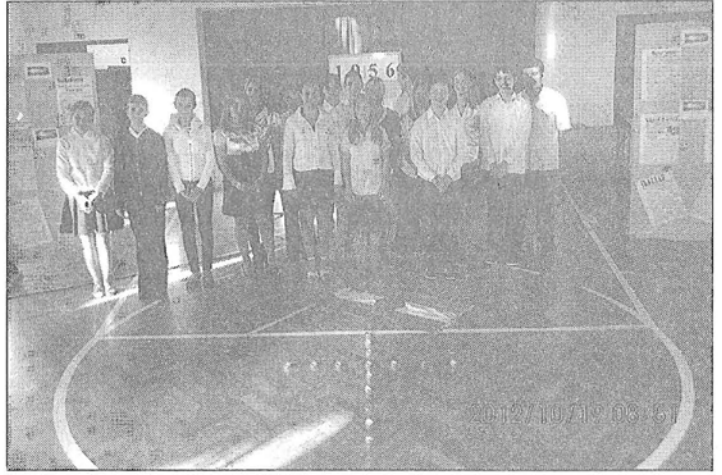
Igazán könnyű dolgom van, hisz ő még csak hét éves, de nagyon közlékeny és őszinte. Minden nap, amikor hazaért az iskolából, elmeséli, mi történt vele aznap. Tetszik neki az írás, olvasás és a matematika óra. Látom a füzetéin és a könyvein, hogy az oktatás játékosan, de mégis célratörően történik. Mind a két tanító néni szereti, amin nem csodálkozom, hisz kedvesek és türelmesek a gyerekekkel! Mint szülő jó érzés hallani a kislány saját tapasztalatait is, s amikor - szinte mindig - azzal zárja a napi élménybeszámolóját, hogy szeret iskolába járni, szeret tanulni, akkor én is megnyugszom, hogy jól döntöttem.

Váriné Giricz Mária
első osztályos szülő

Életképeink...

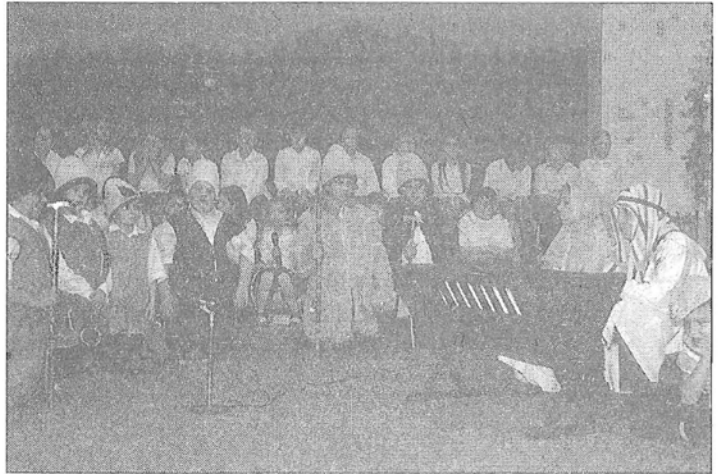
Szent Gellért Nap

Október 23. ünnepe

Karácsonyi ünnepünk

Iskolai farsang

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5555 Hunya, Kossuth u. 1. Tel., Fax: (66) 294-352, (20) 9457-843 varosunk@gmail.com * Alapítók: Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Cs. Szabó István, Czank Gábor, Gellai József, Fülöp Zoltán, Hegedűs Bence, Hunya Jolán, Lehóczkiné Timár Irén, Polányi Éva, Sóczó Géza, Seidl Ambrus, Szabó Béla, Dr. Szonda István * Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten minden hónap elsején *

* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88 *
<http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 195 Ft

XX. évfolyam 4. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2013. április

A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek

4. IN MEMORIAM: Szabó Béla, szerkesztőségünk tagja

5. InternetVers Fesztivál

6. Megemlékeztünk a Csendőrsortúzó áldozatairól

17. Költészet napjára

20. Endrődiek Baráti Köre találkozó Budapesten - képek

Keresztény értékrend, kultúráközvetítés a gyomaendrődi Kner Gimnáziumban

A szegény körülmények között élő Kner Sámuel ősei északról húzódtak a szabad iparvállalás reményében a Körösök vidékére, mint vándorlparosok. A letelepedő zsidó család jól beilleszkedett a gyomai Izraelita közösségbe és a gyomai éledező polgári élet meghatározó szereplőivé váltak.

Kner Izidor, a nyomdaalapító egyszerű egyénisége, jó humora és a más kultúrát befogadó képessége hamarosan a megyei elit megbecsülését is élvezte. Különbé kiadványai, vallási könyvei, modern irodalmi szemléletük hidat képezett a különféle felekezetek és lokális kultúrák között, ezzel segítve a párbeszéd és békés együttélés kialakulását. Mégis a 20. század politikai és erkölcsi zűrzavarában zsidó származásuk miatt a teljes vagyonekobbzás és a haláltáborokban való megsemmisülés lett a sorsuk.

A Knerék emlékére és szellemiségük ápolása a gyomaendrődi gimnázium már több mint 20 éve felvette Kner Imre nevét. A középiskola vezetése fontosnak tartja a Kner hagyományok ápolását és a kultúráközvetítésben elért eredményeik folytatását. A gimnázium hatvanéves működése a minőségi oktatás irányába állította az iskolát. A tavalyi évben úgy döntött az iskola vezetése és szülői közössége, hogy ezt a minőségi munkát egyházi fenntartásban szeretnék folytatni, ezért elkezdődtek a tárgyalások a Szeged-Csanádi Püspökséggel. Remélhetőleg a következő évet már a római katolikus egyház működtetésében kezdenek meg.

A gimnázium pedagógusai bíznak abban, hogy a katolikus egyház értékrendje, szellemisége és a minőségi oktatás szervezésében szerzett tapasztalatai nemcsak Gyomaendrőd tehetséges diákjainak, hanem a környék településeken élő tanulni vágyó gyermekeknek is lehetőség teremt.

A Kner hagyományok ápolása, a keresztény értékrend közvetítése és a holokauszt helyi áldozataira való megemlékezés hívta életre, 2013. február 22-én a gimnáziumban rendezett konferenciát. A tudományos tanácskozás szervezésében segítséget nyújtott a Szeged-Csanádi Püspökség, a Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszéke, az MTA-DE Néprajzi Kutatócsoport, a Holokauszt Emlékközpont, a Debreceni Zsidó Hitköz-

ség, a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ és Gyomaendrőd Önkormányzata.

A konferencia első részében a zsidó-keresztény párbeszéd fontosságáról hallhattunk előadásokat.

Dr. Kiss-Rigó László megyéspüspök beszédében kihangsúlyozta a zsidó-keresztény közös hagyományok ápolását és a 21. századi békés együttélés fontosságát.

Horovitz Tamás a Debreceni Zsidó Hitközség elnöke üdvözölte a rendezvényt. Előadásában kitért a Kner család példaértékű tevékenységére, mely a zsidó és más felekezetek között békés együttélés és együttműködés példája.

Dr. Bartha Elek professzor, a Debreceni Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára a zsidó-keresztény kultúra kapcsolatának tudományos kutatásáról számolt be és felhívta a figyelmet arra, hogy még sok fehér folt jellemzi a téma kutatásának térképét.

Dr. Kovács Béla a gimnázium nyugalmazott igazgatója köszöntötte a Kner család két megjelent tagját, majd átadta a Kner Imre emlékérmét Dr. Kiss-Rigó László megyéspüspöknek, Horovitz Tamásnak, Dr. Bartha Elek professzornak és Dr. Dénes Zoltán római katolikus kanonoknak, egyetemi tanárnak, a konferencia elnökének.

Az Iskola emlékfolytatás a 2. oldalon

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

FELHÍVÁS

Az „Üldözött Magyar Gazdák”, kulákok emléknapja június 29-én, Péter-Pál napján lesz.

Az endrődi üldözött gazdák száma igen jelentős volt.

Sokat szenvedtek vagyonukért, az 50-es években kiteszítottak lettek, sanyargatták őket.

Emlékmű készül június 29-ére, a szoborparkba, a volt piac-térre.

Anyagi hozzájárulást ezúton kérünk mindazoktól, akik együtt éreznek, illetve túléltek az embertelen időszakot.

Visszaemlékezést, esetleg okmányokkal kiegészítve kérjük elküldeni.

Befizetési számlaszám: Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet 53200015-15289630 (Gellai László folyószámla)

Közlemény: Endrődi kulák üldözöttek emléke

Átutalásnál kérjük a befizető nevét is beírni a megjegyzés rovatba.

Kapcsolattartó: Gyuricza Zoltánné Gyomaendrőd, Lásbas u. 3. sz. tel 06 66 285-946

Sorstársi üdvözléssel: Civil Szervező Csoport

MEGHÍVÓ

A hunyai Pogány iskolai elhunyt és élő tanítókért és tanulóikért 2013. április 27-én 10 órakor szentmise lesz a hunyai templomban. Mindenkit szeretettel várunk!

Önzetlenül a Közösségért!

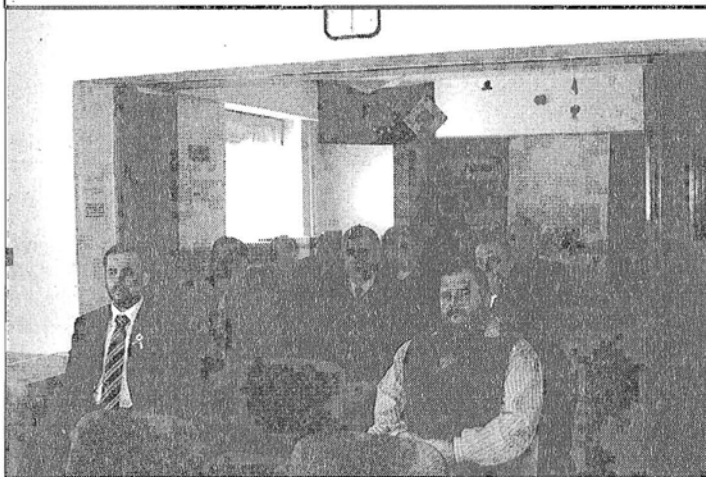
A Roma Polgárjogi Szövetség az idei évben is átadta ünnepségi keretében a „Közösségért végzett munkáért” való kitüntetések. Az ünnepségnek a Regionális Roma Közösség Ház adott otthont 2013. március 15. napján.

A rendezvényen jelen voltak: Dr. Csorba Csaba jegyző úr, Várfi András Gyomaendrőd Város polgármestere, Gyomaendrőd Város Képviselőtestületének tagjai, helyi Közoktatási Intézmények és Civil szervezetek képviselői.

Szécsi Zsolt elnök köszöntőjét követően néhány mondatban megemlékezett az 1848. március 15-ei eseményekről, majd a rendezvény központi céljára, feladatára vetített rá: Hangsúlyozta, hogy az önkéntesek önzetlen segítségnyújtása, a közösségért végzett munka nagyban hozzájárul a civil szervezet eredményes működéséhez.

Megköszönte a szervezet részére nyújtott támogatásokat és megköszönte Dr. Csorba Csaba jegyző urat, hogy adja át az elismerő kitüntetések: Martonné Giricz Zsuzsanna és Farkas István részére.

A rendezvényen egyéb elfoglaltsága miatt Farkas István nem tudott részt venni, így a kitüntetését Fülöp Imréné Katóka néni vette át.

MEGHÍVÓ

A Gyomai Református Egyházközség presbitériuma tisztelettel és szeretettel hív minden érdeklődőt 2013. április 6-án, szombaton délután 3 órakor kezdődő Hálaadó ünnepi istentiszteletre a gyomai református templomba.

Ezen az ünnepi alkalmon szeretne a Gyomai Gyülekezet hálát adni a Mindenható Istennek **Sípos Tas Töhötöm** református lelképásztor, esperes úr közöttünk végzett negyvennyolc évi hűséges szolgálataért.

Keresztény értékrend, kultúráközvetítés a gyomaendrődi Kner Gimnáziumban

(folytatás az 1. oldalról)

lánál megemlékeztek a Kner család holokauszt áldozatairól.

A rendezvény a délutáni előadásokkal folytatódott. Dr. Erdész Ádám, a Békés Megyei Levéltár igazgatója a Kner kultúráközvetítő tevékenységéről, a nyomdaalapító Kner Izidor és fia Kner Imre gyomai társadalmi életéről számolt be előadásában.

Pécsi Tibor történész, a Holokauszt Emlékközpont oktatási programjainak vezetője gyakorlati példán mutatta be a holokauszt lokális helyszíneken való oktatásának módját.

A konferenciát Dr. Czíngel Szilvia néprajzkutató Receptes könyv a halál torkából című előadása zárta. A megrázó narratívákat felvontató prezentáció a 20. század közepének értelmetlen és embertelen történéseit tárta a népes közönség elé.

Nemzetközi Roma Nap

2013. április 08.

Program:

08³⁰- 09⁰⁰

Érkezés

09⁰⁰- 09²⁰

Köszöntő –

Szécsi Zsolt - Roma Polgárjogi Szövetség elnöke

Várfi András - Gyomaendrőd Város Polgármestere

Pusztai József - Országos Roma Önkormányzat Megyei képviselője

09²⁰- 09⁴⁰

Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény

diákjainak műsora

09⁴⁰- 10⁰⁰

A Cigányság helyzete az egészségügyben –

Dr. Torma Éva főorvos

10⁰⁰- 10¹⁵

Kávészünet

10¹⁵- 10³⁵

A Romák hitvilága –

Czank Gábor Római Katolikus Plébános

10³⁵- 11⁰⁰

A gyomaendrődi cigányság múltja, életének bemutatása –

Dr. Szonda István Néprajzkutató

11⁰⁰- 11²⁰

A „Roma kultúra, hagyományok” c.

rajzpályázat eredményhirdetése

11²⁰- 11⁴⁰

A Fekete Angyalok zenés műsora

13⁰⁰-

Szilágyi Róbert lemezbemutatója

12⁰⁰- 12¹⁰

Zárszó –

Szécsi Zsolt - Roma Polgárjogi Szövetség elnöke

Az előadásokkal párhuzamosan az „Egészségnap” keretében a résztvevőknek lehetőségük lesz tértímentsen helyben szűrővizsgálatokat (vércukorszint, vérnyomás, koleszterin, stb. mérés) igénybe venni.

Helyszín:

Regionális Roma Közösségi Ház

5502 Gyomaendrőd, Fő út 80. sz..

Várunk minden kedves látogatót!

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület márciusban

A Képviselő-testületet március 28-ára hívta össze a Polgármester. A döntéshozatal 13 órák a Térségi Társulási üléssel vette kezdetét két napirendi ponttal.

Gyomaendrőd-Csárdaszállás-Hunya Kistérségi Óvoda Intézmény-vezetőjének megbízása

Az intézményvezető, Czikkelyné Fodor Tünde vezetői megbízása 2013. augusztus 15. napján lejár. A vezető személyének kiválasztása nyilvános pályázat útján történik, illetve a kiírás mellőzhető, ha az intézmény-vezető ismételt megbízásával a fenntartó és a nevelőtestület egyetért.

Az Intézményi Társulás 2013. február 14. napján tartott ülésen felkérte az óvoda nevelőtestületét, hogy véleményezze az intézményvezető szakmai munkáját, amelyről a széleskörű írásos vélemény megérkezett.

A nevelőtestület véleményét figyelembe véve az összevont Képviselő-testület úgy határozott, hogy Czikkelyné Fodor Tündét bízta meg az óvoda vezetésével az elkövetkező öt évre.

A 14 órák kezdődő ülést megtisztelte jelenlétével Andó Ágnes Aszszony, Gyomaendrőd Járás vezetője, illetve az érdeklődő helyi lakosok. A 30 napirendi pont megtárgyalása késő este ért véget.

Tájékoztató az önkormányzati adósságrendezerésről

A Képviselő-testület a februári ülésen tájékoztatást kapott az önkormányzatok adóssághozzájárulásáról. Ezt követően megtörtént az adósságátvállalás százalékos mértékét rögzítő megállapodás aláírása is. (65%)

A Magyar Állam Gyomaendrőd Város adósságállományától 725.787.848 Ft összegű adósságot vállalt át 241,06-os árfolyamon átszámított 1.116.596.689 Ft értékű, 2012. december 31-én meglévő kötelezettségéből.

Ipari Csarnok hasznosításáról beszámoló, a csarnok hasznosítására tett intézkedés bemutatása

Fekete József ügyvezető igazgató úr elkészítette az Ipari Csarnok hasznosításáról szóló beszámolót, melyből megtudhattuk, hogy az inkubátorház 2012 május hónapban kapott használatbavételi engedélyt, és a Kft. könyvelésében ekkor került aktiválásra. Ezzel a projekt a megvalósulási időszakot lezárta és megkezdődött a fenntartási időszak. A fenntartási időszak igen fontos, mivel ez a szerződésben megjelölt fő indikátorszámok betartásához kötődik. (Előírás, hogy 2016. évre 11 kezdő vállalkozást fogadjon.) Megtudhattuk még, hogy az első bérlő a Scarpe Lourdes Kft. (méz csomagolási tevékenységet folytató) korábbi szerződését megszüntette, mivel újonnan létrehozott céggel (Lourdes Honey Kft.) nagyobb területet kívánt bérelni a csarnok helyiségeiből 2011. október 1-től 1 iroda és 2 üzemszarnok helyiséget, összesen 642,1 m²-en.

Jelenleg kiadásra váró helyiségek: 6 db iroda és 6 db üzemszarnok.

Beszámoló benyújtott pályázatokról

A tájékoztató célja elsődlegesen, hogy ismertesse Gyomaendrőd Város Önkormányzata által 2013. I. negyedévében benyújtott pályázatokat, melyek az alábbiak:

1. Szociális feladatot ellátó épületek energiaigényének kielégítése napelemes rendszer kiépítésével

A pályázatban szereplő helyszínek:

- Térségi Szociális Gondozási Központ Gyomaendrőd, Csárdaszállás, Hunya

1. cím: 5500 Gyomaendrőd, Mirhóháti u. 1-5.

2. cím: 5500 Gyomaendrőd, Blaha L. u. 2-6.

3. cím: 5500 Gyomaendrőd, Kondorosi út 1.

A pályázat költségvetése:

Összes költség: 46.403.045.- Ft

Igényelt támogatás: 39.442.588.- Ft Támogatási intenzitás: 85 %

Saját erő: 6.960.457.- Ft

2. Közfeladatot ellátó önkormányzati tulajdonú épületek energiaellátásának fejlesztése napelemes rendszer kiépítésével

A pályázatban szereplő helyszínek:

- Varga Lajos Sportcsarnok

cím: 5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.

- Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Gyomaendrőd, Csárdaszállás, Hunya és Hunyai, Csárdaszállási,

Gyomaendrőd Önkormányzati Tűzoltóság

cím: 5500 Gyomaendrőd, Fő út 2.

A pályázat költségvetése:

Összes költség: 50.609.500.- Ft

Igényelt támogatás: 43.018.075.- Ft Támogatási intenzitás: 85 %

Saját erő: 7.591.425.- Ft

3. Villamosenergia-igény kielégítése napelemes rendszer kiépítésével a gyomaendrődi nevelési-oktatási intézményekben

A pályázatban szereplő helyszínek:

- Kis Bálint Általános Iskola

1. cím: 5500 Gyomaendrőd, Fő út 181.

2. cím: 5500 Gyomaendrőd, Hősök útja 45.

3. cím: 5500 Gyomaendrőd-Csárdaszállás-Hunya Kistérségi Óvoda

cím: 5500 Gyomaendrőd, Kossuth u. 7.

A pályázat költségvetése:

Összes költség: 42.698.892.- Ft

Igényelt támogatás: 36.294.058.- Ft Támogatási intenzitás: 85 %

Saját erő: 6.404.834.- Ft

4. Gyomaendrődi alap- és középfokú oktatási intézmények villamosenergia-igényének kielégítése megújuló energiaforrásokkal

A pályázatban szereplő helyszínek:

- Kner Imre Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium

cím: 5500 Gyomaendrőd, Hősök útja 43..

- Rózsahelyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola és Kollégium Gyomaendrőd-Csárdaszállás-Hunya

1. cím: 5502 Gyomaendrőd, Népliget u. 2.

2. cím: 5502 Gyomaendrőd, Alkotmány u. 2-6.

A pályázat költségvetése:

Összes költség: 46.652.672.- Ft

Igényelt támogatás: 39.653.921.- Ft Támogatási intenzitás: 85 %

Saját erő: 6.997.751.- Ft

Fenti pályázatokhoz kapcsolódóan még nem érkezett a Közreműködő Szervezettől befogadó nyilatkozat.

2012. év őszén jelent meg a KEOP/B és a KEOP/A kódszámú pályázati kiírások tervezete. A Képviselő-testület 2012. (XI. 29.) Gye. Kt. határozatával elfogadta a beruházás műszaki dokumentációjának elkészíttetését, mely a Közművelődési-Közügyűteményi és Szolgáltató Intézmény Kossuth u. 9. szám alatti épületgyűjtésének és a Városháza Selyem út 124. szám alatti épületének energetikai felújítására vonatkozik.

A kiíró szervezettel történt egyeztetésekből kiderült, hogy az általunk benyújtandó pályázat lényegesen jobb esélyekkel indulhat az Épületenergetikai fejlesztések és közvilágítás energiatakarékos átalakítása c. pályázati kiírás keretei között, ezért ennek megfelelően készült el és került benyújtásra az.

5. Városi közintézmények komplex épületenergetikai fejlesztése Gyomaendrődön

A pályázatban szereplő helyszínek

- Gyomaendrődi Közös Önkormányzati Hivatal

cím: 5500 Gyomaendrőd, Selyem út 124.

- Közművelődési-Közügyűteményi és Szolgáltató Intézmény

cím: 5500 Gyomaendrőd, Kossuth u. 9.

A pályázat költségvetése:

Összes költség: 173.516.774.- Ft

Igényelt támogatás: 147.489.258.- Ft Támogatási intenzitás: 85 %

Saját erő: 26.027.516.- Ft

A pályázattal kapcsolatban még nem érkezett befogadó levél.

Az alábbi pályázatok még 2012. évben kerültek benyújtásra, azonban státuszukról már ez évben, vagy a 2012. évi beszámoló elkészítése után jött értesítés.

Gyomaendrőd-Csárdaszállás-Hunya Kistérségi Óvoda intézményeinek fejlesztése a színvonalas kisgyermekkorú nevelés feltételeinek biztosításához (TÁMOP)

Pályázó: Gyomaendrőd Város Önkormányzata, mint gesztor

Támogatási intenzitás: 100 %

Támogatási igény: 50.000.000 Ft

Röviden: A pályázat keretei között a Kistérségi Óvoda 3 telephelyére vonatkozóan (Százszorszép Óvoda, Kossuth út, Csemetekert Óvoda, Blaha Lujza utca, Csárdaszállási Óvoda) készült el a pályázat, amely nagyobb részben szervezetfejlesztésre és képzésekre irányul, valamint tartalmaz némi eszközbeszerzést is.

Megjegyzés: A pályázat szakmailag és tartalmilag is megfelelő volt, azonban forráshiány miatt támogatásban nem részesülhetett, tartaléklistára került

„Lélekkel a Körösök mentén” – Turisztikai fejlesztések Gyomaendrődön a vallás és a Körös ökológiája tükrében (DAOP)

Pályázó: Gyomaendrőd Város Önkormányzata

Támogatási intenzitás: 100 %

Támogatási igény: 459 191 080 Ft

Röviden: A pályázat keretei között vallási turizmus, ökoturisztikai célú fejlesztések, illetve történelmi örökség hasznosítása témák kidolgozására került sor.

Megjegyzés: A pályázat formailag és tartalmilag is megfelelő volt, azonban forráshiány miatt nem részesülhetett támogatásban. Tartaléklistáról csökkentett költségvetéssel támogatható.

A pályázatot a GYÜSZ-TE készítette el, az önkormányzat részéről szükséges adatokat, dokumentumokat szolgáltatott.

Egészséges életmódra való nevelés, és stresszkezelés a Térségi Szociális Gondozási Központban (TÁMOP)

Pályázó: Gyomaendrőd Város Önkormányzata

Támogatási intenzitás: 100 %

Támogatási igény: 10.000.000 Ft

Röviden: A projekt eredményeként a Gondozási Központ dolgozó olyan tevékenységeket, szolgáltatásokat tudnának igénybe venni, mely hosszútávon hozzájárulhatna a sikeres, kiegyensúlyozott munkavégzéshez.

Megjegyzés: A pályázat forráshiány miatt támogatásban nem részesülhetett, tartaléklistára került.

Folyamatban lévő beruházások a Kistérségi Iroda Közreműködésével „Gyomaendrőd szennyvíztisztító telepeinek korszerűsítése” KEOP projekt kapcsán - A Kormány a 29/2013.(II.13.) Korm. Rendeletben a jelenleg folyamatban lévő valamennyi Projekthez kapcsolódó ügyet kiemelt hatósági ügyé nyilvánította

Lehóczkiné Timár Irén Képviselő

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkesillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmlunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Tímár Máté

Szabó Béla

vilamosmérnök,

Városunk újság szerkesztőségi tagja

(1935 - 2013)

Az én édes Bélám 1935. október 19-én született Hunyán. Az akkori gazdasági válság miatt fél-éves korában Budapestre költözött a család.

Egy idő után itt apósom a Hangya Szövetkezet raktárvezetője lett Kőbányán. Az általános iskoláit sok helyen végezte a közben kitört II. világháború miatt. Ezek nehéz évek voltak. Apósom csak kis szerencséjével úszta meg a Gulágot. A háború után az esztergomi ferences iskolába írták be őt

és bátyját, Zoltánt. Béla szerint élete legmeghatározóbb, legszebb időszaka volt ez. Itt bérmálta Mindszenti József bíboros úr. De nem csak bérmálta, hanem az ő miséjére jártak, és az ő prédikációit hallgatták az iskola növendékei.

Ezek olyan emlékei voltak, amik egész életútját meghatározták. Ennek az iskola államosítása vetett véget, amiről még csak a szülőket sem értesítették. Kaptak két darab vonatjegyet, és „Menjetez haza!” szolt a nem egyházi ukász parancs. Később Kispesten, majd az Erzsébeti Gépipari Technikumba nyert felvételt. Bár őt kisgyerekkora óta az elektronika érdekelte, mint hírszakmában jártas technikus végzett.

Kétévi jászberényi munka után bevonult sorkatonákat, ahol 3 évet töltött. Közben volt 1956., amikor egy kis teherautón utazó kiskatonákat (Ő is ott volt) sortűz alá vették az ÁVO-sok. Neki szerencséje volt, megmaradt. Vallatás közben az egyik felismerte, és megkérdezte, hogy „nem te vagy a kis Szabó?”. Miután ez beigazolódott - mivel előzőleg együtt repültek egy vitorláz klubban - elhitték a megmaradt kiskatonáknak, hogy ők nem fasiszták, hanem kenyeret visznek egy másik egységnek. A katonaság után (mivel ott szerencséjére elektromos képzésben volt része mint híradós) a Központi Fizikai Kutató Intézetbe került technikus beosztásba. Közben felvételizett az egyetemre, ahol az esti tagozaton végzett, mint gyenge áramú villamosmérnök. Nem sokkal később az akkor már nagy fejlődésnek indult, de még igen nagyméretű számítógéphez egy „fűzőgépet” tervezett, ami akkor igen nagy újításnak számított, mert az egész világon nők fűzték a ferrit magokat szabad szemmel hálóbá, mert mindegyik mag egy adatot tárolt. Ezt

nagyban felgyorsította a fűzőgép.

Közben megnősült, született 2 gyermeke: Zsolt és Rita, és a megélhetéshez szükséges volt még egy másodállás is. A TAURUSZ gumigyár pszichológiai laboratóriumában dolgozott, és egy sokoldalú pszichológiai műszert talált fel, mely alkalmazásba is került. Többek között „bőr-reflex” vizsgálót, stb.

1970-ben került a Központi Fizikai Kutató Intézet Úrkutatói Osztályára, ahol az akkor még szekrény nagyságú sugázmérő műszert rövid időn belül TV-nagyságúra redukálta. Közben jött az állami felkérés, hogy lesz magyar űrhajós, és neki egy kicsi műszerre lenne szüksége. Ekkor született a Pille, melynek ő volt a fő konstruktora, együtt Vágvölgyi Jenő villamosmérnökkel és Szabó Péter Pál fizikussal, ezt vitte fel Farkas Bertalan. A műszer olyan sikert aratott, hogy még az amerikai Sally Ride űrhajósnő is kérte és használta a Challengeren. Sok együtt lévő fénykép, köszönőlevél és a Washington Post akkori nyilatkozata is beszámolt erről a sikerről. Ezt kis méreténél fogva már lehetett az űrhajóban is alkalmazni. Amikor a férjem 25 év után otthagya a KFKI-t, fiókjában és gondolatában már egy gyufás skatulyányi nagyságú Pille megalkotásához minden lehetősége megvolt. Erre sajnos nem került sor. 10 év után a KFKI-ban elővették újra a témát, de az akkor alkotott Pille másfélszerese lett az elődjének. Azóta is folynak a kutatások, az eredeti alkotók említése nélkül. A kb. 10 éve a Világraszóló Magyarok kiállításán ők is szerepeltek. A Mérésügyi Hivatala ment át, ahol szintén sugázméréssel foglalkozott. Közben saját céget alapított „Sugárdózis G.M.K.”, majd „Matec” néven, és így állandóan részt vett a fejlődő elektronikai tudomány ismeretében, konferenciákon, stb. Számos cikket publikált, „Jánosy” díjat kapott, és többszörös Arany Fokozatú Feltaláló címben is részesült.

Élete színes volt. Kitöltötte a család, a fia Zsolt, és lánya Rita, s nem utolsó sorban muzsikusi felesége, akivel bizony egy héten legalább kétszer járt komolyzenei koncertre. Közben jöttek az unokák: Kálmán, Julcsika, Anna, Emma, kik rajongással szerették a „Nagypapát”.

A hazaszeretete gyerekkorától szívében volt, s amikor már elég volt egy állást ellátnia, bekapcsolódott a gyerekkorától csodált Kiszgazda Pártba. Az endrődi születésű Vaszkó Mihály kiszgazdától kapta ő ezt az életre szóló eszményképet, hogy „Isten, Haza, Család!”. Talán ő ezt még a munkájával töltötte meg.

A család endrődi származása, és az ott töltött nyaralások teljesen Endrődhöz kötötték. Bárhova utaztunk, mindig figyelte milyen a búza, kukorica stb. Hála Isten, nagyon szerényen, de sokfelé utaztunk a világban. Sok jó embert ismertünk meg, sok-sok jó barátot szereztünk. Így kezdtünk el járni az Endrődiek Baráti Körébe is, ahol mindig nagyon jól éreztük magunkat.

Közben sikerült Hunyán kis földdel egy házat is venni, ahol mi, gyermekeink és unokáink is mindig jól érzik magukat.

Közben a „Városunk” nevű havilap szerkesztőségének is tagja lett, amiben szintén számos cikke jelent meg, korabeli dokumentumok alátámasztásával.

A meghurcolt és szenvedett endrődiek emlékmű születése közben érte a végzetes baleset. Nagyon szeretne volna megélni az avatását, de ez a szép alkotás már az Ő további segítség nélkül fog megszületni. Minden családját, hazáját, igaz szeretettel élő endrődi ember a szívébe került.

Köszönöm, hogy szerették, és kérem, emlékezetükben jó szívvel tartsanak meg egy igaz embert, amilyen ő volt: Szabó Béla.

Szabó Béláné, született Mintler Erzsébet

Temetését Iványi László tb. kanonok, hunyai plébános végezte március 14-én, a budapesti Farkasréti Temetőben, aki endrődi és hunyai földet szórt az elhunyt sírjába: „Szülőfölded szeretete elkísér, pihenj békében endrődi és hunyai föld alatt”.

A VI. InternetVers Fesztivál Gyomaendrődön

2013. április 18-19-20-án Gyomaendrődön kerül megrendezésre a VI. InternetVers Fesztivál, melynek célja a költészet és az énekelt vers népszerűsítése határainkon innen és túl az internet adta lehetőséggel, valamint személyes találkozással. A fesztivál megálmodói, létrehozói és azóta is főszervezői a Hangraforgó együttes, azaz Faggyas László és F. Sipos Bea. Az első két találkozó Győrben volt 2008- és 2009-ben, majd vándorútra kelt a rendezvény. 2010-ben Mátészalkán, a következő évben Pakson, a múlt esztendőben Budapesten találkozhattak a műfaj szerelmesei.

A fesztivál három szakaszból áll.

- A fesztivál honlapjára fölkerül három klasszikusnak számító költő (most Weöres Sándor, Határ Győző, Gergely Ágnes) Ugyanitt a kortárs költők is közzéteszik verseiket (2012. október 15-től 2013. január 31-ig).
- A zenészeknek a klasszikus és a kortárs kategóriából is meg kell zenésíteni verseket (2013. február 28-ig), majd a kész dalokat mp3 formátumban kell beküldeni, hogy a fesztivál honlapján az érdeklődők számára hozzáférhető legyen. A fesztiválra csak a zsűri által kiválasztott produkciók kerülhetnek. Ez évben a zsűri elnöke Sebő Ferenc volt.
- A fesztivál bemutatkozó szakasza, ahol a meghívott előadók személyesen mutatják be műveiket a költőknek, érdeklődőknek (most Gyomaendrődön).

Fontos része a találkozóknak, hogy a zenészek és költők az adott településen és környékén rendhagyó irodalomórát is tarthatnak iskolákban, óvodákban, közintézményekben.

Az idei fesztivál megrendezését Gyomaendrőd nyerte el, így két gyomaendrődi költő kerülhetett a kiemelt alkotók közé: Gergely Ágnes ez évben lesz 80 éves, Határ Győző pedig jövőre lenne 100. A pályázatot az OMart Kulturális Műhely Közhasznú Egyesület és a KKSZI Katona József Művelődési Központ nyújtotta be.

A fesztivál internetes szakasza március 17-én lezárult, 36 produkció került meghívásra. A fesztiválnak a Katona József Művelődési Központ ad otthont (Gyomaendrőd, Kossuth út 9.).

A színvonalas megvalósításhoz támogatókat keresünk. (április 15-ig)

Örömmel fogadunk tárgyi felajánlásokat, vagy az egyes előadók szponzorálását is. Cserébe reklámfelületet kínálunk a fesztivál honlapján, kiadványaiban és helyszínén.

Nagylelkű támogatásukat előre is köszönjük.

Számlaszám: 53200125-11082596

E-mail: omart@freemail.hu

Telefon: 06 70 3850 554 és 06 70 9493 534

Tisztelettel: Molnár Albert és Oláh Gizella, az OMart Kulturális Műhely létrehozói, működtetői.

Program

2013. április 17. szerda

18 órától költészet napi verskoncert az OMart Könyvesboltban. A Hangraforgó együttes előadása (közreműködik a Tűzmenedék együttes)

2013. április 18. csütörtök

10 órától - Érkezés, regisztráció, szálláshelyek elfoglalása - Ismerkedés Gyomaendrőddel

13.00 - Ebéd

14.30 - Látogatás a Kner Nyomdában

16.00 - Kocsis Csaba Barbaricum című fotográfika-kiállítását a Városi Képtárban megnyitja Dr. Szonda István, a KKSZI Katona József Művelődési Központ igazgatója.

16.30 - A fesztivál ünnepélyes megnyitása

A fesztivált megnyitja: Várfi András polgármester

17.00 - Szilágyi Ferenc emlékezete.

Emlékműsor a költő, irodalomtörténész, nyelvész professzor tiszteletére. Közreműködik Dr. Szilágyiné Németh Eszter, Cserenyecz Éva, Oláh Gizella, Polányi Éva, és a Tűzmenedék együttes.

18.00 - Vacsora

19.00 - Határ Győző emlékműsor a Komédiás Kör előadásában Dinnyés József daltulajdonos Határ Győző estje

21.00 - Esti Versműhely („Verskocsmá”) – a költők, zenészek és az érdeklődők találkozója, közös éneklés, beszélgetés.

2013. április 19. péntek

9.00 - Koszorúzás és megemlékezés a Kner téren. Emlékezik: Dr. Kovács Béla, a Kner Imre Gimnázium nyugalmazott igazgatója.

9.30 - Látogatás a Kner Nyomdában (fakultatív)

10.45 - Koszorúzás és megemlékezés Tímár Mátéről (író, költő) és Rózsahegyi Kálmánról (színész, színházpedagógus, író) Emlékezik: Endrődiek Baráti Köre és Farkas Zoltánné a Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola igazgatója.

11.00 - Rendhagyó irodalomórák az igényt benyújtó intézményekben (előadók, együttesek, költők)

11.15 - Látogatás az endrődi tájházba (fakultatív)

12 órától ebéd

13 - 16 óráig a VI. InternetVers Fesztivál – fesztivál-produkciók I. rész

A szólisták és zenekarok 15 perces bemutatkozója a színpadon. 16.30 - Emlékezés Weöres Sándorra

- Kóra Judit Weöres-illusztrációinak kiállítását megnyitja: Oláh Gizella.

- A Hangraforgó együttes verskoncertje

- közben a Weöres Sándor-rajzpályázat EREDMÉNYHIRDETÉSE

18 órától vacsora

19.00 - Gergely Ágnes Kossuth-díjas költő - a fesztivál díszvendége - estje.

Beszélgőtárs: Polányi Éva. Közreműködik a Tűzmenedék együttes és Kocsis Csaba

21.00 - Esti Versműhely („Verskocsmá”) – a költők, zenészek és az érdeklődők találkozója, közös éneklés, beszélgetés.

2013. április 20. szombat

8.00 - reggeli

9-13 óráig a VI. InternetVers Fesztivál – fesztivál-produkciók II. rész

A szólisták és zenekarok 15 perces bemutatkozója a színpadon. 13 óra Ebéd

14-18 óráig a VI. InternetVers Fesztivál – fesztivál-produkciók III. rész

A szólisták és zenekarok 15 perces bemutatkozója a színpadon.

18.00 - Vacsora

19.00 - A Sebő együttes koncertje

21.00 - Gálaest.

Az InternetVers Fesztivál zárása (díjak, ajándékok átadása, zárzó, közös éneklés)

Katolikus oldal

ÁPRILISI ÜNNEPEK

1. hétfő:	Húsvéthétfő
7. vasárnap:	Az Isteni Irgalmasság vasárnapja
8. hétfő:	Gyümölcsoltó Boldogsasszony
11. csütörtök:	Szent Szaniszló püspök és vértanú
13. szombat:	Szent I. Márton pápa és vértanú
14. vasárnap:	Húsvét 3. vasárnapja
16. kedd:	Soubirous Szent Mária Bernadett szűz
21. vasárnap:	Húsvét 4. vasárnapja
23. kedd:	Szent Adalbert püspök, vértanú
24. szerda:	Szent György vértanú
25. csütörtök:	Szent Márk evangélista
28. vasárnap:	Húsvét 5. vasárnapja
29. hétfő:	Sienai Szent Katalin szűz és egyháztanító
30. kedd:	Szent V. Piusz pápa

ÁPRILISI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 18 óra,
hétköznapokon csütörtök kivételével: reggel fél 8-kor

Szent Gellért Iskola kápolnájában

április 13-án és 27-én szombaton 17 órakor

Gyoma

Kedden és pénteken 18 órakor a templomban,
vasárnap és ünnepnap 11 óra

Hunya

hétköznapokon (csütörtök kivételével) és szombaton: 18 óra
vasárnap és ünnepnap 10 óra

A szombati előesti mise vasárnapi misének számít

HIT- ÉS ERKÖLCSTAN AZ ISKOLÁKBAN

Főtisztelendő Paptestvérek, kedves Szülők,
Hitoktatók, kedves Testvérek!

2013 szeptemberétől, tekintettel a megváltozott állami törvényekre, új helyzet alakul ki az iskolai hitoktatás terén. A bevezetésre kerülő erkölcs-tanoktatással egyidejűleg lehetőség nyílik arra, hogy a „hit- és erkölcs-tan” nevű tantárgy választásával, melyet az előbbi helyett kötelezően választható tárgyként jelöl meg a törvény, órarendi kereten belül részesüljenek a fiatalok megfelelő felekezeti hitoktatásban. Az új tantárgy az év szeptemberében az általános iskolák első és ötödik évfolyamában kerül bevezetésre. A többi évfolyam tanulói felmenő rendszerben kapcsolódnak majd be, egyelőre azonban a többi osztályokban az eddigi módon kell jelentkezni és az eddigieknek megfelelően folyik a hitoktatás.

Felhívjuk a lelképásztorokat, hogy élve ezzel az új lehetőséggel, tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy minél többen kapcsolódjanak be plébániájuk területén az iskolai hitoktatásba a hit- és erkölcs-tan nevű tantárgy választásával. Tegyük ezt annak tudatában, hogy a katekézis irányítója és „kiváltságos helye” továbbra is a plébánia marad, hiszen „a plébánia a legjelentősebb hely, ahol formálódik és megnyilvánul a keresztény közösség”.

Püspöki Konferenciánk az előző hetekben hivatalosan értesített minden állami és önkormányzati általános iskolát arról, hogy a Katolikus Egyház az adott intézményben kész a hit- és erkölcs-tan oktatásának a megszervezésére. Kérjük azonban a plébános urakat is, hogy keressék fel személyesen vagy megbízottjuk útján a plébánia területén lévő oktatási intézmények vezetőit, és jelezzék a Katolikus Egyház részéről a készséget az iskolai hitoktatás új módjának megindítására. Plébániájukon tekintsek

át, hogy milyen módon tudnak megfelelő számú hitoktatót, illetve hittanárt a feladatra javasolni. Ha nem tudnak elegendő hitoktatót, illetve hittanárt ajánlani az egyházmegyei hatóságnak, aki a megbízást kiadja, haladéktalanul jelezzék a helyzetet a hitoktatási felügyelőségnek vagy az egyházmegyei hivatalnak, hogy időben lehessen központilag gondoskodni a megfelelő személyek megbízásáról. Bátorítsák a szülőket, hogy éljenek a lehetőséggel, és kérjék mielőbb a katolikus hit- és erkölcs-tan gyermekek számára, akik szeptemberben kezdik az 1. vagy 5. osztályt.

Kedves Szülők! Isten rátok bízta gyermekeitek nevelését. Őszintén kívánjátok, hogy boldogok legyenek. Ehhez pedig nemcsak a fizikai jólét, nemcsak a tudományok és művészetek ismerete és a sport szeretete tartozik hozzá, hanem – és főként – az is, hogy megtalálják helyüket a világban és Istennel minél szorosabb kapcsolatba kerüljenek. Ennek egyik eszköze az iskolai hitoktatás. Ne felejtjük el azonban, hogy egyedül az iskolai hit-tanra való beiratás még nem elegendő a teljes vallásos neveléshez. Szükség van a családban végzett közös imádságra. Fontos, hogy lehetőleg közösen vegyen részt a család a vasárnapi szentmisén és a gyermekek időben felkészüljenek az első gyónásra, az elsőáldozásra és a bérmálásra is.

A Szentlélek segítségét kérjük mindnyájatok számára, hogy a hitoktatás új lehetősége valóban a katolikus nevelés és a keresztény élet megújulására szolgáljon.

Kelt Budapesten, 2013-ban, a Hit évében, február 19-én
a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

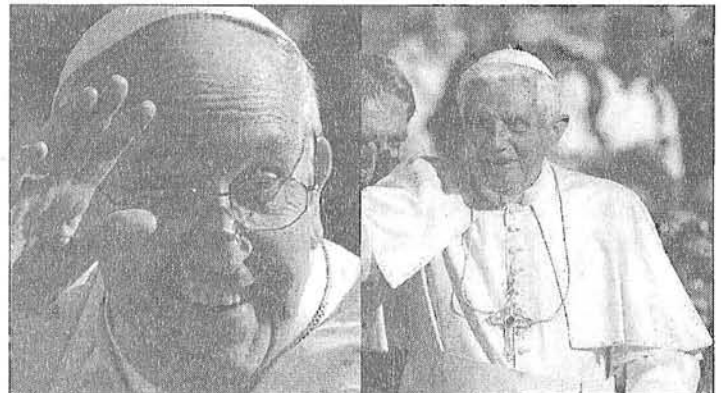
Imádkozva emlékeztünk...

Megemlékezés az 1935-ös endrődi csendőrsortúz áldozatairól

Március 20-án, szerdán este, a nagybójtai lelkigyakorlat harmadik szentmiséje keretében emlékeztünk meg az 1935-ös endrődi csendőrsortúz áldozatairól. A szentmisét az ő lelki üdvükért ajánlottuk fel, felolvassa az akkor elhunytak névsorát. A szentmise bevezetőjében elhangzott: „Mindem időben voltak olyan sajnálatos események, amikor ártatlan, védtelen emberek ontották véréüket, – legyen az egy világháború, vagy éppen egy, az endrődihez hasonló 1935-ös esemény. Nekünk, mai embereknek, a tőlünk telhető módon mindent meg kell tennünk azért, hogy ilyen szörnyűségek soha ne fordulhassanak elő!” A szentmise végén, harangzúgás mellett együtt kivonultunk az áldozatok emlékművéhez, mindegyik kökoporsóra méceszt és koszorút helyezve, és a lelkükért imát mondvá.

Igy emlékeztünk, imádkozva.

„Adj nekik, Uram, örök nyugodalmat!”

A február 28-iki hatállyal lemondott XVI. Benedek pápa helyére március 13-án megválasztott **Ferenc pápa** (bal oldali kép) homíliája a péteri szolgálat megkezdésekor mondott szentmisén Szent József példája nyomán hangsúlyozta: őrizzük meg a teremtett világot, legyünk egymás őrzői. Felelősségünk ez a gondoskodás, enélkül pusztulás kíséri utunkat. Kérte, hogy őrködjünk szívünk felett, mert a jó és a rossz szándékok a szívből születnek meg. Merjünk jók és gyengédek lenni mindenkiel, különösen a legszegényebbekkel! Ragyogtassuk fel a remény csillagát!

Segítő kéz egy életen át!

Kérjük, támogassa
ADÓJA EGYHÁZI 1%
a Magyar Katolikus
Egyház szolgálatát!

Technikai szám:
0011

www.katolikus.hu

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Nyílt napok

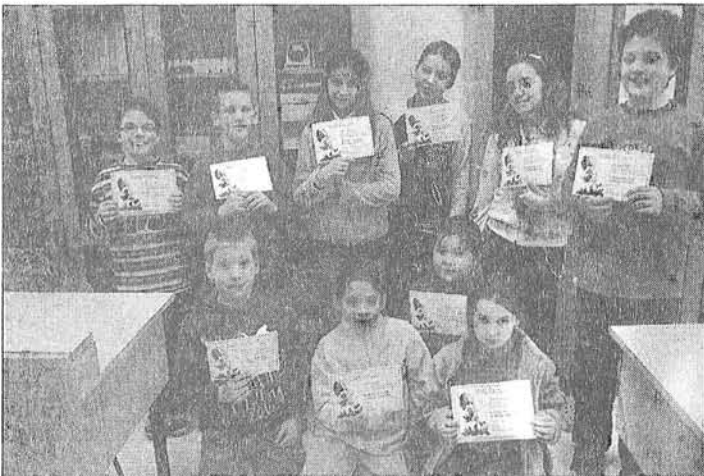
Március 18-19-én nyílt napokat tartottunk iskolánkban. Ezeken a délelőttökön meg lehetett tekinteni a tanórákon folyó munkát. Hamarosan nagyon fontos döntést kell meghozni a nagycsoportos óvodások szüleinek, hogy gyermekük számára a legmegfelelőbb intézményt válasszák. Ebben igyekeztünk segítséget nyújtani. Természetesen a jelenleg nálunk tanuló diákok szüleit is nagy szeretettel vártuk iskolánkba. A nyílt napjaink célja az volt, hogy bepillantást nyerjenek az érdeklődők iskolánk életébe. Az eddigi vélemények szerint a szülők pozitívan értékelték az iskolai munkát.

Beiratkozás: 2013. április 8-9.

„Iskolakóstolató” a Szent Gellértben

Iskolánkat március 14-én délután meglátogatták a nagycsoportos óvodások és szülei. 5 állomáson teheték próbára ügyességüket, míg szülei Hunya Krisztina pszichológussal és Benéné Rojik Gabriella fejlesztő-pedagógussal folytatták kötetlen beszélgetést az óvodából az iskolába történő zökkenőmentes átmenetről. Sok hasznos tanács elhangzott, és lehetőség volt a szülői tapasztalatok megbeszélésére is. Mindeközben a gyerekek elkészítették a húsvéti hangulatot idéző kicsibéjüket, örömmel öltötték magukra a ministráns ruhát, lelkesen próbálták ki a digitális táblát majd a tornateremben felállított akadálypályát, végül pedig együtt falatoztak az iskola ebédlőjében a friss zöldségekkel díszített szendvicsekből. A sikeresen teljesített állomásokon csoki tojás volt a jutalmuk. Minden ovis névre szóló emléklapot és kisújságot vihetett haza az együtt eltöltött játékos délután emlékére. A mosolygós arcokból ítélve, sok élménnyel a tarsolyukban távoztak el iskolánkból kis vendégeink.

Ipekés Edit
leendő elsős tanító néni

„A mi farsangunk”

Örömmel adunk hírt arról, hogy „A mi farsangunk” elnevezésű pályázaton - több megyei iskola közül - a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda 6. osztályos tanulói nyerték meg a fődíjat. Ennek keretében 2013 júniusának első hetében a békéscsabai Nimród Lovastanyán tölthetnek egy teljes napot. Lovaglás, állatsimogatás, kézműves foglalkozás, fürdőzés, grillezés a program. Kívánunk hasznos időtöltést, gratulálunk!

Március 15-i megemlékezés iskolánkban

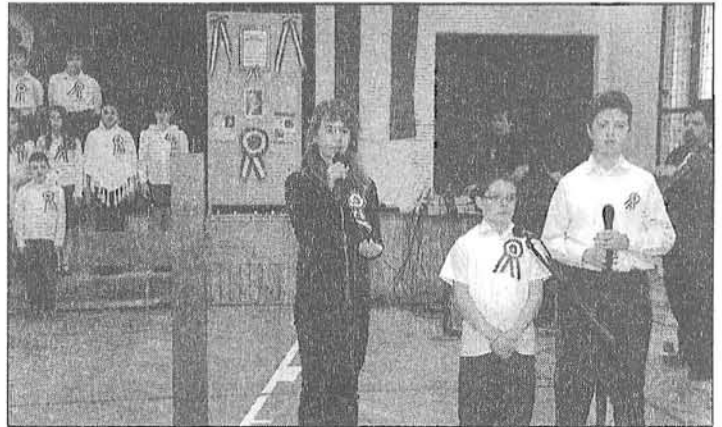
„Valamikor szép tüzes napok voltak,
Most enyhe és derűs fénnel ragyognak.”

Hagyományainkhoz híven idén is a harmadik és negyedik osztályos tanulók emlékeztek 1848 forradalmi napjaira, az azt követő harcokra. Ünnepi műsorukban megelevenedtek az események, a márciusi ifjak, a 12 pont követelése, a szabadságharc dicső csatái, majd a bukás és a véres megtorlás.

Gyászszalaggal átkötött képletes fejfájuk alá koszorút helyeztünk, s megemlékeztünk azokról a gyermekekről is, akik áldozatul estek.

A műsorban közreműködött iskolánk énekkara, két nyolcadikos diákja is.

Méltó megemlékezésükkel újra átélhettük történelmünk nevezetes napjait.

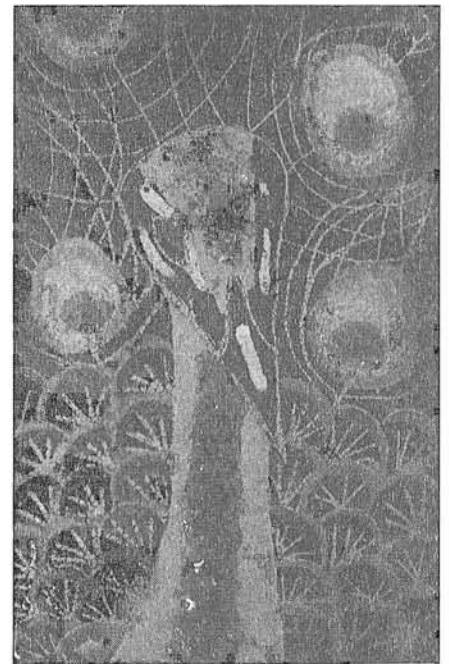

Versenyeredmények

Bendegúz Országos Anyanyelvi Tanulmányi Verseny megyei fordulójába tovább jutottak: Szabó Eszter, Tamás Zoé 2. osztály, Gubucz Szilvia 5. osztály, Bene Boglárka 6. osztály (fotó: bal alsó)

Simonyi Zsigmond helyesírási verseny megyei fordulójába jutottak: Kővári Lili, Izsó Réka 8. osztályos tanulók

A IV. Országos Kerámia- és Tűzzománckészítő Versenyen két szentgellértesi tanuló képviseli a Városi Alapfokú Művészeti Iskolát: Vass Biborka és Kiss Vivien 6. osztályos diákok

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

SZENT HERMANN-JÓZSEF

premontrei, pap

Április 7.

*Köln, 1150-1160 között.

†Hoven, 1241 vagy 1252. április 7.

Hermann-József a középkori Németország legjelentősebb városából, a „szent” Kölnből származik, itt született valamilyen 1150-1160 között. Családjá a polgársághoz tartozott, de elszegényedett. Tizenkét éves korában a steinfeldi premontreiekhez került, ahonnan Boldog Frigyes apát híres frízöldi (mariengardei) iskolájába küldték. Papként tért vissza Steinfeldbe, és rábízta a rendi templom irányítását; ehhez hozzátartozott az éjszakai őrködés szolgálata is. Amint a premontreiknél szokásos volt, gyakran látott el lelkipásztori teendőket a kolostoron kívül.

Lelkivezetőként különösen nagyra becsülték az apácakolostorokban; a Züllich melletti Hovenben levő ciszterci nővérek kolostorában tartózkodása alkalmával halt meg 1241. vagy 1252. április 7-én.

A szent sok tekintetben igazi Rajna-vidéki ember volt: élénk szellemű, vidám lelkületű, tréfától sem idegenkedő, az emberekkel szívélyes és együttérző. Nemcsak kézművesként volt ügyes, hanem művészi adottságokkal is rendelkezett: egyházi énekszövegeket és dallamokat költött. Olyannyira tisztelte az Úr Krisztust, a Szűzanyát, Szent Orsolyát és vértanú társnőit, hogy rendtestvére és életrajzírója ezt sok csoda felsorolásával akarja kiemelni. Az a hír járta, hogy már tanulóként egy kölni Mária-templomban a gyermek Jézussal játszott. Híressé vált az a jelenet, mikor Mária-szobornak odakinálta almáját, az pedig megelevenedett, odanyúlt érte és magához vette. Még ma is mutatják a kölni Sankt Maria am Kapitol templomban a szobrot, amelyhez ez a legenda fűződik. A kolostorban Krisztus követésére és a Boldogságos Szűz szolgálatára törekedett. Úgy tűnt, minden világi érdeklődését teljesen legyőzte a földöntúli világ.

Hogy Krisztushoz külsőleg is hasonlóvá legyen, nagy vezekléseket vállalt magára: böjtölt, kemény fekhelyen aludt, minden kellemetlenséget és betegséget türelmesen elviselt. Az utóbbiak főként önmagával szemben gyakorolt nagy kíméletlenségének következményei voltak. Szerette, ha Jézus követése miatt az emberek félreismerik és kevésbé becsülik. Egykori játéka a gyermek Jézussal most a pap vágyává változott, hogy karjára vehesse az isteni Gyermeket. Egy látomásában ez be is teljesedett: úgy érezte, hogy az Eucharisziában a szenvedő, vérző Urat tartja kezében. Ebből fakadt aggódó óvatossága a szent színek érintésekor.

Hermann különös szeretettel tisztelte a Boldogságos Szűz Máriát. A lovagi költészetből kölcsönözve a szót, Máriát Úrnőjének és Rózsájának nevezte. Szeretete viszony-

zásaként csodás látomásokban volt része éjszakai őrőszolgálata idején. Egyik ilyen látomásában kezét egy angyal a Boldogságos Szűz kezébe helyezte, és eközben az új „József” nevet kapta. Szerzetestestvérei valóban Mária nőlegényének, Józsefnek és Steinfeld liliomának nevezték őt. „Mária káplánja”-ként is ismertté vált.

Ápolta továbbá Szent Orsolyának és társnőinek tiszteletét is. Ezek a Kölnben és a Rajna vidékén olyannyira kedvelt vértanúk éppen akkoriban kerültek a jámbor érdeklődés középpontjába, miután megtalálták az ereklyéiknek tartott csontokat. Elsőként énekelte egy himnuszában Jézus Szűzről; Mária őt örömet versben ünnepelte, és az Üdvözlőgyekek hozzácsatolásával a rózsafüzér-imádság előfutárai közé számítjuk. Szent Orsolya és szűz társai tiszteletére is költött szövegeket, amelyeket emléknappajkaira dallamokkal látott el.

Hermann szeretetből szenvedett, de szenvedésében ismét csak mélységes vigasztalást talált: méltó lett boldogító dolgok látására. Élettörténete szerint egy éjszaka, amikor a sekrestye ablakán át a csillagos égre nézett, megsejtette a teremtés lényegét. Csodás illatot érzett Mária nevének kimondásakor. Az Eucharisztia ünneplése alkalmával is kellemes illat áradt ki néha kelyhéből.

Hermann életében is nagyon szerették, és tisztelete halála után elterjedt az Eifel táján és a Rajna vidékén, sőt egész Németországban, a premontreiek által pedig más országokban is. A gyermek Jézussal és Édesanyjával megélt bizalmas kapcsolata miatt az anyák és gyermekek védőszentje. Halála óta a nép körében tanúsított tiszteletét a Szentszék 1958-ban erősítette meg.

(Szentek élete)

Néhány gondolat Endrőd kulturális életéről

Az endrődi kultúra párját ritkítja mind megyei, mind országos szinten. Elég csak egyedülálló nyelvjárást, népszokásait említeni, amelyeket ez a kis katolikus sziget a másvallásúak tengerében több mint két évszázadig hűségesen megőrzött. Ezek az értékek azok, amelyek formálják, vagy kellene, hogy formálják a mai kor emberének életét, gondolkodásmódját.

Nem vagyok endrődi, de gyökereim ide kötnek. Mint ilyen, képes vagyok a jelenlegi helyzetet tárgyilagosan és elfogultság nélkül szemlélni. Fájó szívvel látom, hogy sokak minden eszközt megragadnak ahhoz, hogy személyes önző érdekeiknek érvényt szerezzenek, és nem riadnak vissza attól sem, hogy a kulturális életet harctérre tegyék. Teszik ezt olyanok, akik nem is értenek hozzá.

És az a néhány ember, aki ilyen körülmények között is készségesen szolgálja az endrődi kultúra ügyét, minden tiszteletet megérdemel.

Lássunk tovább az orrunknál, mert kulturális értékeinkről, közös kincseinkről van szó, amelyek sokkal nagyobbak annál, semmint hogy a napi csatározások áldozataivá váljanak, mi pedig gyökértelen, tudatlan emberekké!

„Kik sok ügygyel s bajjal küzdjük ez életet,
Hozzád szent védnökünk, nyújtjuk kérelmünket:
A bűnnek bilincse már régen kötve tart,
Szűz szent Imre herceg, pártfogold a magyart!

Községünk ismerve magas erényidet,
Védnökül választott dicső szent, tégedet;
Mert te Isten előtt elnyerted a babért:
Esedezz, esedezz Endrőd községéért!...”

Egy nem endrődi

Fejezetek a régmúlt időkben IV.

Gyoma (II.)

Az 1596-iki romlás után Gyomát a XVII. században református vallású lakosok szállták meg.

1634-ben Diószegi Andrászt rendelik ide papnak. 1685-ben pedig Solymosi Boldizsár volt a papja, de oly nagy nyomorban élt, hogy a túriaktól alamizsnát kért. Ez időbeli földesurairól csak annyit tudunk, hogy 1663-ban Szőlősy Mihály magáénak tartotta Gyomát s oltalom-levelet kért reá a nádortól. Lakosai közül pedig csupán Kecskeméti Mihályt ismerjük, ki 1680 táján a Túr és Szarvas közt levő határról tanúskodik.

1685-ben lakosai elfutottak s midőn 1698-ban a kincstári tisztartó végig járta a békésmegyei falvak helyeit, Gyomán húsz elpusztult házhelyet számlált meg.

1701-ben néhányan újra megülték a régi faluhelyet, mert visszahivogatta őket a még meglehetősen épen álló régi templom, de két év múlva futniuk kellett a ráczok elől. 1707-ben vagy 1708-ban megint megkísérelték a falu benépesítését, csak hogy ekkor sem lakhattak itt tovább két esztendőnél.

1709—1718-ig Gyoma lakatlanul állott.

A hosszú bujdosás alatt régi lakosai úgy elszéledtek, hogy 1719-ben ezek közül csak egyetlenegy, Józsa Lőrincz nevű, került vissza. A többiek mind ref. és ág. ev. vallású szökevények voltak. 1719-ben 27 rossz viskóban laktak s annyi erejük sem volt, hogy a romladozó régi templomot kijavíthatták volna, hanem állítólag csak nádfalú házban tartották az isteni tiszteletet. Ily állapotban kapta 1720-ban Harruckern János György s az ő gondviselése és pártfogása alatt az addig szökésre minden pillanatban kész lakosok még is csak megmaradtak, annál is inkább, mert az egei pusztát szabadon használhatták. 1729-ben már annyira vitték az ekkor már csupa ref. vallású gyomai lakosok, hogy vályogból új templomot építhettek maguknak. 1775-ben ennek helyébe új nagyobb templomot építettek, de most is csak vályogból. 1791-ben pedig e mellé tornyot raktak; végre 1807-ben felépült a mostani ref. templom. Ebben nagy kárt tett az 1816. január 29-iki nagy fergeteg, mert a templom tornyát egészen levetette. Az 1848. április 8-iki roppant tűz pedig 23 házzal együtt ezt is elhamvasztotta, de pár év múlva 10,500 forint költséggel a templommal együtt újra befedték. 1879-ben a tornyot tíz öllel felemelték s rézzel fedték be.

1735-ben a gyomaiak közül kilenczen vettek részt a Péro-féle lázadásban s ezek közül négy tért vissza. Az 1739-iki pestis sokkal nagyobb kárt okozott a községben, mert e szörnyű betegségben 485 ember halt meg. Mindamellett a lakosok annyira gyarapodtak, hogy 1750-ben már nem volt elég eddigi határuk jószágaik tartására, hanem bérbe vették Póhalmot is. Ebből a határból 1773-ban 3495 (1200 négyszög-öles) holdat műveltek. Az 1788-iki fölmérés szerint szántóföldnek használható volt határából 14000 (1200 négyszög-öles) hold; legelőnek pedig 14,560; a nádas mocsár 6328 holdat foglalt el. Éppen a legmocsarasabb helyeken, Ványa és Gyoma között, több vitás terület volt s e miatt már 1755—56-ban határper keletkezett. Végre 1791-ben barátságos úton egyeztek ki a ványaiakkal. Újabb időben, hogy a régen önálló csudaballai pusztát is közigazgatásilag ide csatolták, Gyoma határa 38,955 kataszt. holdra emelkedett. A legelő elkülönítés a község lakosai és a földesúr között megyénkben itt történt meg legelőszőr, mindjárt 1832-ben. De a lakosság a neki átadott legelő miatt roppant zúgolódott s folytonosan perlekedett úgy, hogy 1834-ben a jegyzőnek és bírónak le kellett mondania. A panaszok, vizsgáló bizottságok egymást érték. Csak rendes úrbéri per vetett ezeknek véget.

1798-ban a Harruckern-örökösök Gyomát a szarvasi rátához osztották s így került a gróf Stockhammer család kezére. Nevezetesen 1806-ban gróf Stockhammer Ferdinándé lett. De 1829-ben vagyonát s közte Gyomát is zárlat alá vették s amint az alól felszabadult Gyomát 1836-ban haszonbérbe adta Szitányi Ulmann Franciskának, Wodiáner Móríciz nejeének. 1839-ben pedig ugyan-

ennek eladta. Már előzőleg Stockhammer Ferdinánd jószágkormányzó, Bujanovits Ágoston (1812—1829.) és Csepcsányi Tamás (1829—36.), uradalmi kastélyt s különféle uradalmi épületeket készítettek itten, 1836-ban pedig Ullmann Francziska fia Wodiáner Sámuel költözött ide le gazdálkodni. Csepcsányi, mint ág. ev. vallású hitfelelnek pártfogója, volt az, ki 1830-ban Berényből

német ág. ev. lakosokat telepített Gyomára. Ezek számára 1840-ben szerveztek lelkésziséget; templomot pedig 1863-ban építettek. E templom 1887-ben leégett, de az ág. ev. vallásúak buzgósgága csakhamar helyreállította azt.

A róm. kath. lakosok száma is mindinkább gyarapodott s azért már 1849-ben küldöttek ide lelkészhelyettest. Rendes plébániát szerveztek 1862-ben. 1877—78-ban báró Wodiáner Móríciz és neje Atzél Zsófia Hausmann Alajos terve szerint gyönyörű, román építésmódú templomot építettek itt Jézus szentséges szívének tiszteletére. A templomhoz van csatolva szent-kereszt tiszteletére emelt kápolna s ez alatt van a báró Wodiáner család sírboltja.

Még ezzel sem elégedett meg a báró Wodiáner család, hanem 1884-ben a templom közelében emeletes és pompás berendezésű árvaházat építtetett s az ott nevelt árvák gondviselését az irgalmas nénékre bízta.

A zsidók száma 1852-ben 139-re ment s 1868-ban építettek zsinagógát.

A Körözsön 1795-ben maga Gyoma községe épített hidat s ez tartott egész 1850-ig. Ettől kezdve két esztendeig kompon közlekedtek a gyomaiak, 1852-ben pedig az uradalom új hidat csináltatott.

— Nem régebbe a Hármaskörözt egy átmetszés következtében a város mellől elvezették s az új meder felett megyénk vashidat építtetett. Az árvíz nagy kárt tett itt 1816-ban, továbbá 1830-ban. 1836-ban és 1847-ben a nagy terméketlenség miatt csaknem éhség ütött ki a lakosság között úgy, hogy a szegényeket több héten át táplálni kellett.

Gyoma 1719-iki lakosságának számát legfeljebb 150-re tehetjük. 1773-ban 191 telkes jobbágy, 107 házas zsellér, 81 házatlan zsellér, 18 iparos és 1 kereskedő család, vagyis mintegy 1490 lélek lakta. A házak száma 1773-ban 330; 1827-ben 736; 1850-ben 1107; 1890-ben 1807 volt. 1827-ben a lakosok száma 5244-re; 1852-ben 7806-ra és 1890-ben 10,867-re emelkedett. Ez utóbbiak közül 10,207 magyar, 596 német, 57 tót, 7 egyéb nyelvű. Vallásra nézve 803 róm. kath.; 7 gör. kath.; 6 gör. kel.; 698 ág. ev. 9038 ev. ref.; 2 unitárius; 8 egyéb keresztény; 305 zsidó.

Gyoma 1830-ban mezővárossá lön. 1840-től kezdve az egyik megyei esküdt itt lakott, 1877-ben pedig szolgabírói székhely lett.

Dr. Karácsonyi János:
Békés vármegye története (1896)
(folytatjuk)

Gyoma várossá petsetje 1830

Gyoma nagy-község pecsétje 1872

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szondi István

Márton Gábor: 1935. március 20. (részlet)

„- Ne féljete! Vaktöltés, riasztó lövés - süvöltött egy éles hang.

Még kétszer ismétlődött a fegyverropogás. Akkor már futott a tömeg. Taposták a halottakat, sebesülteket. Farkasinszki Lajos kosárfonó a szobor előtt feküdt vérben. Megjárta Doberdót, Isonzót, s itthon ölte meg a golyó. Bögre Sándor fiatal legény egy fáról zuhant le holtan. A négy gyerekes Polányiné a tér nyugati oldalán kapta szívébe a gyilkos golyót. Gyuricza Bálintné, aki egy hónap múlva szült volna, medencelövésben halt meg. Privóczi Imre fejtalálattal, Dinya Franciska szétroncsolt tüdővel fejezte be fiatal életét. Percek alatt kiürült a gyűlés színhelye. A frontot jártak a golyó sivításából tudták, hogy élesse lőnek. Gyoma, Szarvas, Mezőtúr felé futó utakon ömlött haza a megrémített nép. Dr. Cseh József a halottakkal és a nagyszámú sebesülttel foglalkozott. Hamarosan megérkezett Dr. Weisz Aladár községi orvos. Jó néhány sebesült Dr. Uhrin Nándor rendelőjébe sietett segítségért. Hordágyak kerültek elő. A községi rendőrök és községszolgák viszik a holtakat a községháza szárazbejárója elé.

A kis Ágival édesanyja a szomszédból jött ki, amikor apósa csaknem beléjük botlott:

- Be se jön kedves apám? – kérdezte a menyecske, mikor az utcaajtójukon túl lépkedett.

- Sietek lányom. Olyan szörnyű dolgok történtek. Emberekre lőttek a piactéren - s ajka valósággal reszketett.

- Nem esett tán valami baja - aggodal-maskodott a fiatalasszony.

- Nincs, nincs semmi baj. De jobb ettől minél messzebb lenni. Háború itthon, a faluban! Magyar a magyart öli.

Még beszélt valamit, de csak úgy magának motyogott, nem lehetett érteni. Sietve indult a Fazekasban lévő tanyája felé, melyet hat hold szikesre rakott.

Erzsébet asszony dobott a tyúkoknak eleséget és indult be a lakásba, mikor sógora támolygott be falfehéren az utcaajtón. Alig állt a lábán. A kislányt letette a bölcsőbe és odalépett a sógorhoz, hogy segítse székre telepedni.

- Ül már le sógor! Mi lett? Rosszul vagy?

- Embereket lőttek a piactéren.

- Csak nem sebesültél meg? Olyan fehér vagy, mint aki-ben vér sem marad - és aggódva fűrkészte a remegő férfit.

- Halottak is vannak. Nők is köztük.

- Apa is mondta. Az előbb futottunk össze. Szörnyű.

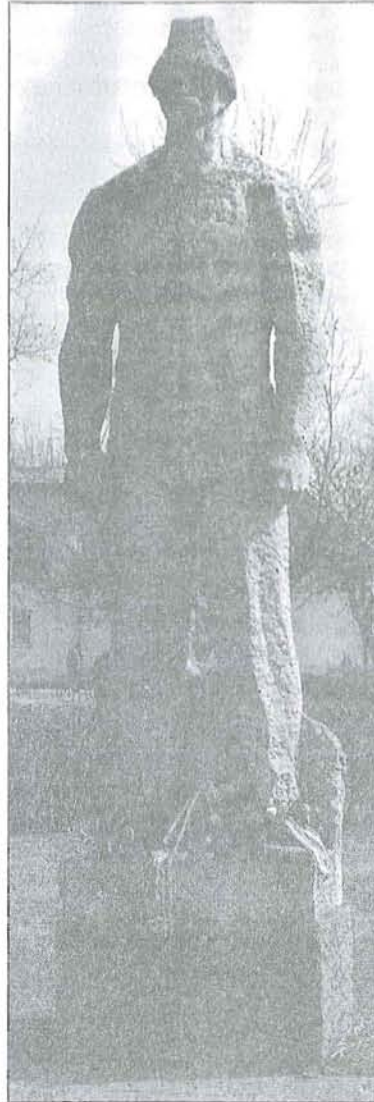
- Pista sógor is ott van.

- Szentisten, csak nem esett baja?!

Nyílt az ajtó, belépett a szomszédasszony, négyéves kislányával. Eppen frissen sült fánkot vittek egy tányéron kóstolóba.

Az utána következőket sok évvel később így mondta el nekem Erzsébet néni:

„Rájuk hagytam a kislányt a bölcsőben, és úgy rohantam, mint aki esztét veszítette. A tér üres volt. A templom mellett siettem, inkább futottam, hisz alig volt már lélegzetem.

Tudatlanul könyörgést mormogtam magamban: Uram, ne engedd, hogy férjemnek baja essék... A községszolga vödörből szórt szét fűrészpórt a téren, foltokban. A községháza kapujánál két csendőr őrködött. Hozzájuk siettem.

- Férjemet keresem. Gellai Istvánt. Azt beszélők, megsebesült. Hol találom? Csendőr urak, segítsenek!

- Egyik, ha jól emlékszem Látkócziaknak hívták, azt mondta:

- Menjen haza fiatalasszony! Most nem lehet bemenni. Majd megtud mindent.

- Meghalt? - kérdeztem rémítően kétségbeesve.

A másik rám mordult:

- Mennyen a dolgáral Semmi keresnivalója itt asszonyoknak.

Ekkor ért oda apósom, aki útközben hazafelé hallotta, hogy az öregebb fia meghalt. A szelídebb csendőrről valamit beszélgetett halkan, majd odajött hozzám. Szó szerint ezt mondta: „Ereggy haza jányom! Majd én intézkedek. Nem asszonyoknak való dolog ez.”

Akkor már úgy sírtam, mint az eszelős. Nem is tudom, hogy kerültem haza. Arra emlékszem, hogy a szomszéd négyéves lánya ringatta síró Agnesemet. Én összerogyva a bölcsőre borultam. Akkor már tudtam, hogy vége fiatal boldogságomnak. Mikor apám hazatért, három szomszédasszony élesztgetett. Hogy megláttam apósom roskadt alakját, szerettem volna meghalni.

Másnap 100 pengő segélyt kaptam. Nincs a világnak annyi aranya, amivel megfizethették volna veszteségem. Aztán itt volt a szobánkban felravatalozva. Szép arca elrúitva a fejét átfúrt golyótól és a boncolástól. A fájdalmas Szűzanya szobra mellé temették. Egy költő még verset is írt róla. Az imakönyvemben őrzöm. Itt van, tessék olvasni!”

Ismerem Hidas Antal: Az endrődi sortűz c. versét. Elolvastam neki végig. Lassan ötven éve lesz, azóta másodsor is özvegy Erzsébet néni. Nagy orvos az idő. Második frigyét férje féltestvérével kötötte, s három derék fiút szült testvérül Agnesnek.

A lányát kérték a tragédia után, hogy állami intézetben felnevelik. Nem adta oda, mert akkor úgy érezte, ha az nem lenne mellette, a Körösbe menne.

Lopva felnézek, ahogy olvasom. Lehunyt szemmel hallgatja a balladát:

„Földnélküli Gellai István keljél fel.

Menni kéne, hallod-e már,

Menni kéne

Gyülekező sereggel.

Halott vagyok, nem kapok már erőre.

Aki élő, induljon mind.

Aki élő, az induljon előre.”

Látom, hogy az imakönyvből kivett zsebkendővel felszárítja a könnyeit.”

Gyoma néprajza

Rozsnyai Cs. Szabó István

Régészeti lelőhelyek Gyoma nagyközség területén VII.

GYOMA 4/145. sz. lelőhely EGE – A községtől K-re a Hármaskörös széles hullámtérében a mai medertől kissé D-re a folyó régi „lemetszett” ágának K-i partján egy kiemelkedő hátsó rész van, mely a sárgás hordalékos talajtól is elűt szürkés színével (ami mindenképpen hajdan lakott területre utal). Ezt a hátsó részt csak egészen magas vízállás esetén borítja el az ár. A lelőhely DNY-i sarkában jól látszik az, hogy innen a gátépítéshez kb. 80-100 cm vastag réteget annak idején elhordtak. E - földmunkálatokkal a hajdani EGE falu (nagy valószínűséggel a mentett oldali – 4/144. sz. lelőhely – Ege falu korábbi előzménye) itteni részét teljesen megsemmisítették. Jól látszanak még ma is ennek nyomai; kemencék, paticos házalapok maradványai, cserépedények darabjainak ezrei. Mindez az 1970-es évek elején történt, amikor is az 1970-es „nagy víz” idején a gátakat megemelték, javították. A rombolásról, leletek bejelentéséről nincsen adat. Kévszár Árpád-kori lelet, de annál több XV-XVII. századi anyagot gyűjtöttünk. Rendkívül sok volt a felszínen az állatsont töredék, de jónéhány emberi csontmaradvány is előkerült. Ez utóbbi temetőhelyre is utalhat. Néhány szkíta-avar-kori kerámia töredéket, néhány Árpád-kori cserépbogrács töredéket, melyet egy későbbi kor emberei fenőkönek használtak. (Saját megfigyelésem, hogy 1986-ban innen beljebb a már leírt hátsó részből újabb nagymennyiségű földet hordtak el, rengeteg házalapot, lelet együttest megsemmisítve. Jelenttem a szarvasi illetékes múzeumnak, de leletmentés nem történt. Jőmagam a békéscsabai Munkácsy Múzeumba vittem több kilóra menő kerámia töredéket és egy - mint a restaurálás után kiderült - mesterséges középkori vas ollót.)

4/146. sz. lelőhely Páskomszél, egy 20-30 m²-es dombocskas területén igen gazdag Árpád-kori kerámia töredékekkel „behintett” terület van. Épületmaradványok nem láthatók, de minden valószínűség szerint a 144-145. sz. lelőhelyen ismertetett Ege falu kora-árpád-kori települése lehetett. Legtöbb kerámia bogrács töredék, csigavonalas díszítésű, bordásnyakú-ivelt edények töredékei, melyek e korra oly jellemzőek. Előkerült még YIV. századi fazékperem és jóval előbbi időből néhány szarmata-kori töredék.

4/148. sz. lelőhely közúti híd – a községtől K-re, ÉK-re a folyó Körös hullámtérében kiemelkedő hátsó részét évtizedek óta vályogvető hely. Az őskorból számos töredék, hulladékgödör jelzi, hogy itt jelentős régészeti leletpusztulás történt a földkitermelés folyamán.

4/151. sz. lelőhely közúti híd – innen 1964-ben bronzkori raktárlelet került elő, félkész bronzeszközök, bronz rögök, stb. Hallomásból tudom, hogy ebben a „vályogvetők” többit a helybeli MÉH telepen értékesítették (MÉH – korabeli fémfelvasárló). A békéscsabai múzeumban ebből a következők vannak leltározva; 30 db öntörög, 21 db sarlótörödék, 1 db kardpenge töredék, 2 db késnyele töredék, 1 db kés töredék, 1 db gombocskas, 9 db gyűrű és karperecdarab, 1 tokosbalta darabja, 2 db fűrész, 1 db lándzsahegy köpjűje.

4/157. sz. lelőhely – Tégláskertek. A teleki majortól ÉNY-ra egy hajdani meder DK-i partján kb. 700 m hosszban követhető a lelőhely (egybetartozik a 156. sz. lelőhellyel, amely az alábbi falu árpád-kori előzménye 500 m hosszban), itt zömmel XV-XVII. századi kerámia töredékekkel. A lelőhely közepe táján, ezt DK-ról határoló belső, hajdani vízfolyás, ma vízállásos rész, partján egy helyen igen sok téglatörmelék, embercsont-töredék van. Minden bizonnyal ezen a helyen állhatott a középkori elpusztult PÓHALOM temploma. Valószínűleg innen került elő egy 1550-ben vert schaffhauseni tallér, amelyet Csermák Kálmán uradalmi tisztartó küldött be a Nemzeti Múzeumba. 1935-ben gözeke szántotta a területet és rengeteg anyagot gyűjtött innen BEREZKI Imre tanár úr. Összegyűjtött jónéhány tégladarabot, kályhacsempe-edénytöredéket, patkókat, késeket, embercsontokat. A maradókat Csermák egy dögödörbe hordatta, hogy ne akadályozzák a további szántást. Dícséretére legyen mondva, beküldött a Nemzeti Múzeumba még egy 1581-ben vert rigai garast. Azután még több neves régész vezetett itt terepbejárást (MÉRI István, ZALOTAY Elemér, KOVALOVSKAI Júlia).

Megyeri János gyomai vadőr is sok mindent gyűjtött innen – lópatkót, őrlőkövet, III. István-féle dénárt. Majd Varga János traktoros 1963-ban talált itt egy ezüstérem-kincsleletet, ebből 6675 db a Nemzeti Múzeumba, 138 db a békéscsabai múzeumba került. Az érme a következő királyainktól való: I. vagy Hunyadi Mátyás, II. Ulászló, II. Lajos, Szapolyai I. János, I. Ferdinánd az utolsó 1535. évi veret, tehát az elrejtés időpontja könnyen tehető a török megjelenése idejére. Ez a település eredeti nevén az Anonymus által is említett „Apróhalmok”-ból ered, APRÓHALOMEGYHÁZA. Tehát egyháza-templom egy kis halmon épült. Póhalom úgy lett belőle, hogy a szökezdő a-t mintegy határozott névelőnek fogták fel eleink később, s elhagyták, az r-t pedig nem ejtették ki. 1321-ben a Barsa nemzetségi birtokában tűnik fel

APROHALOMHAZA néven. Később is e honfoglaló nemzetségből eredő körszadányi NADÁNYI család kezén találjuk. 1420-ban POHALOM a neve, de 1433-ban oklevélben megint APROHALUMEGHAZA néven írják. Ványa szomszédja, 1475-ben SEMLYÉK Albert a falu bírja. 1479-ben lakosai SERES András, NADÁNYI Pál, KARÁCSONY Orbán, TISZAI György, THURI Balázs laktak 5 jobbágytelken, s a következőkön pedig CSABAI Barnabás, NAGY György, KISMARJAI KIS Lukács ültek. Az 1571. évi török defter szerint 31 lakott háza s temploma volt, 1652-ben Nadányi Mihály a ványai polgároknak elzálogosította, akik a török kor végéig uralták. 1733-ban feljegyezték, hogy a török által elpusztított templom maradványait a (mező)túri reformátusok hordták el templomuk építéséhez.

Közreadja: Cs. Szabó István

Jegyzetek

Rigai garas

RIGA ma Lettország (Latvija) fővárosa. 1581-ben a póhalmi faluhelyen talált „rigai garas” veretében e terület a világi német lovagrend s az orosz cárok hadművelési területe. Riga igen élénk forgalmú kereskedőváros.

Schaffhauseni tallér

Schaffhausen Svájc ÉNY-i kantonja, 1550-ben a veret évében is az volt.

A „túr-várad” (Mezőtúr-Nagyvárad) út

kereskedelmi forgalma amely a középkoron át végig itt húzódott a mai balai-póhalmi pusztákon, a hajdani „Ördögárok” tetején (ha úgy tetszik), mentesülve a vízállásos területek kellemetlenségeitől. Az „Ördögárok” némelek szerint a szarmaták védműve volt, mások szerint ennél régebbi. Így kerülhettek ezer kilométerekre innen kiadott pénzeszközök e tájra.

„Apróhalmok”

E tájon kiterjedt szarmata települések voltak s e nép temetkezéseit kis halmok alá rejtette, körülölelve árkokkal, csoportosan. Ma már ezek nem látszanak, mert az eke lesimította a területet. Valószínű, eleink ezeket még látták, s innen kapta APRÓHALOMEGYHÁZA nevét, latinul a krónikákban (Anonymus) „Parvi montes”.

Cs. Szabó István

SPORT

Újra pattog a sportpályán a labda

Mozgalmas márciusi hónap van a labdarúgók mögött. Március 2-án elkezdődött a 2012-2013. évi labdarúgó-bajnokság tavaszi szezonja. A három hónapos bajnoki szünet után felfokozott érdeklődéssel várta a rajtot mindenki. A téli felkészülés alatt kemény munkát végzett a csapat a bajnokság kezdetéig. A betervezett edzőmunkát elvégezték, sajnos azonban a kedvezőtlen februári időjárás miatt több edzőmérkőzés is elmaradt.

A bajnoki rajt hazai mérkőzéssel indult, ahol győzelmet várt mindenki a csapattól. Sajnos csak egy félidő jó játékra voltak képesek a játékosok, így a győzelem is elmaradt. A második forduló gyenge, tűz nélküli játékot hozott. A csapat edzője, Zsíros György az igen gyenge rajt miatt felajánlotta, hogy távozik a kispadról, ha ezzel segít a csapatnak. Az elnökség hosszas tanácskozás után, meghallgatva a játékosokat és az edzőt, úgy döntött, hogy elfogadja az edző lemondását. A csapat irányításával ismét megbízta a Farkasinszki László – Toldi Balázs kettőst. A két fiatal szakember már bizonyította rátermettségét, reményeink szerint meg fognak birkózni az elvállalt feladattal.

Az időjárás nem fogadta kegyelbe március második felében a csapatokat. A harmadik forduló a nagy havazás miatt maradt el, míg a negyedik forduló a sok eső miatt alkalmatlanná váló dévaványai sportpálya játéktér használhatatlansága miatt maradt el. Nagyon várjuk a tavaszt, hogy meghozza a jó időt és a győzelmeket.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2013. 03. 02. Gyomaendrőd FC – Szeghalmi FC 1:1
G.: Farkas J.
Ifi.: 1:0 G.: Dávid I.

A mérkőzés kezdetétől támadólag lépett fel csapatunk ezen a fontos mérkőzésen, de az ellenfél sem feltartott kézzel kezdte a meccset. Több helyzetünk volt, ami a félidő végére góllá érett, így a vezetésünkkel zárult a félidő. A szünet utánra is vártuk a hazai támadásokat, de sajnos az ellenfél volt a kezdeményező. Csapatunk nem tudta felvenni az ellenfél ritmusát, védekezésre kényszerültünk. A félidő közepén vezettünk néhány kontratámadást, de ezek eredménytelenül zárultak. A mérkőzés végére a kapunkhoz szögezték az ellenfél és három perccel a vége előtt egy távoli lövéssel ki is egyenlítették. A két ellentétes félidőt látva a döntetlen eredmény igazságosnak mondható.

2013. 03. 10. Békéscsabai MÁV SE – Gyomaendrőd FC 3:0
G.: --
Ifi.: 2:2 G.: Dávid I., Mile D.

Rossz minőségű pálya és kedvezőtlen időjárás fogadta a csapatokat a vasárnapi mérkőzésen. A hazaiak ehhez a körülményhez sokkal jobban alkalmazkodtak, támadólag léptek fel már a mérkőzés kezdetétől. A gyomaendrőd csapat kedvetlenül, erőtlően és igen lassan játszott. A hazaiak viszont lelkesen nagy akarással küzdöttek. Az első félidő közepén egy védelmi hibát kihasználva megszerzték a vezetést is. A második félidő sem hozott változást a játék képében. Szinte csak a hazai „mávosok” voltak a pályán és ez sajnos gólokban is megmutatkozott. A vendégek védelme átjáró házzá alakult, ennek eredményeként két hazai gól is született. A hazaiak minden csapatrésze felülmúlta a vendégekét és megérdemelten győztek ezen a mindkét csapat számára fontos mérkőzésen.

2013. 03. 16. Gyomaendrőd FC – Tótkomlói TC Elmaradt !!!
G.: --
Ifi.: G.: --

A hét közben támadt rendkívüli hóesés miatt sok pálya játékra alkalmatlanná vált, ezért az MLSZ Békés Megyei Igazgatósága az egész fordulót elhalasztotta. A mérkőzések új időpontja – 2013. május 15. szerda.

2013. 03. 23. Dévaványai SE – Gyomaendrőd FC Elmaradt !!!
G.: --
Ifi.: G.: --

A hét végére (péntek) heves esőzés alakult ki, emiatt a dévaványai sportpálya víz alá került, a pálya játékra alkalmatlanná vált, ezért az MLSZ Békés Megyei Igazgatósága a mérkőzést a kedvezőtlen viszonyok miatt elhalasztotta. A mérkőzés új időpontja később kerül kijelölésre.

Fülöp Zoltán

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrői civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kérik, az ez évi támogatást is. (2012-es lista)

Ha valahol változás történt volna, kérjük, értesítsék a Szerkesztőséget!

Endrőd Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásokkal kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.

Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztje Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.

Adószám: 18389980-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrőd Füzetek, stb.

Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám: 18372276-1-04

Cukorbeteg Gyomaendrőd Klubja, célja a cukorbetegek oktatása, segítése.

Adószám: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyoni védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608-1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerelőmányának gyarapítása.

Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrőd Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Öregszülői Gyermekéért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az

óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életem Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játékos feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást.

Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrőd Mentőalapítvány: célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

Mozgáskorlátozottak és Hadirokkantak Gyomaendrőd Egyesülete

Egyesületünk számára nagyon fontos bevételi forrást jelent az SZJA 1%-a, ebből tudjuk működésünket finanszírozni, céljainkat, programjainkat megvalósítani.

Adószám: 19057134-1-04

Rózsasági Iskola alapítványai:

A Rózsasági Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, úti-költsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.

Adószám: 18390162-1-04

Dr. Farkas János Tanulmányi Ösztöndíj Alapítvány

Célja a közép- és felsőfokú iskolákban tanuló diákok támogatása. Jelenleg több, mint 2 millió Ft alaptőke kamataival rendelkezik a kuratórium.

Adószám: 19062255-1-04

A Rózsasági Kálmán Diáksport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja.

A befolyó tagdíjakból, pályázati forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, úti-költséget finanszírozzuk.

Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.

Adószám: 18387139-1-04

RÉGI-ÚJ KISNAPTÁR

ZÖLD ROBBANÁSOKKAL KITÖR
A KIKELETI VÍG ERŐSZAK.
ASZTALOS MŰHELYE ELŐTT
REMÉNY LEGYINT MEG, FRISS FENYŐSZAG.
(:JÓZSEF ATTILA:)

V	7	14	21	28	
H	1	8	15	22	29
K	2	9	16	23	30
Sz	3	10	17	24	
Cs	4	11	18	25	
P	5	12	19	26	
Sz	6	13	20	27	

ÁPRILIS

Biczó Tamás rajza, 1956

Az Endrődiek Baráti Köre közgyűlése Budapesten

Az Alma Mater Étteremben gyülekeztek az egymással találkozni kívánó elszármazott és itthon élő endrődiek 2013. március 2-án, szombaton.

A találkozóhoz Giricz Laci vetített képei, régi endrődi történetei, illetve a friss kiadvány, az endrődi tájszótár adták meg az alaphangulatot. És az a sok-sok baráti ölelés, a gyanúsán csillogó szempár, amellyel az újra találkozó földiek egymást üdvözölték. Mindez, persze, kijárt az először odaérkezőnek is: — Polányi? Hát persze! — Melyik Giricz? — Ó, tudom, hogyan tudnám...

Felköszöntöttük a 90 éves Duda Mihályt és a szintén 90 éves Hunyad Simon Péter tagtársainkat. Tisztelettel megemlékeztünk elhunyt tagjainkról: Sztanyik B. László, dr. Iványi Lajos, Gondiné Sima Gabriella, Szabó Béla volt tagtársainkról. Ott volt a polgármester úr, a Plébános úr, rövid látogatásra betoppant hozzánk Gergely Ágnes író is. Vendégünk volt Deli Sándorné is az unokájával. Balatonfüredről utaztak vonattal a találkozóra. Ők ugyan nem endrődiek, mégis eljöttek, mert Deliné édesanyja, aki endrődi születésű volt, annyi szép történetet mesélt Endrőről a családjának, hogy „ide akarnak tartozni” – mondták. Mint ahogy a nyári endrődi programra is el akarnak jönni – a programért is, de főleg az édesanya emléke miatt.

A közgyűlésen megbeszéltük a tavalyi évet, elterveztük a mostani. Ezt részletesen leírom, hátha kedvet kap a kedves Olvasó, és be akar majd lépni a baráti körbe: -

- Rózsashegyi Napok (2013. V. 10-11.). A második napon a Baráti Kör önálló programja: sétahajózás a Hármaskörösön; Márton Gábor tér névadó ünnepsége Nagylaposton, ebéd a nagylaposi Birka Csárdában.

- Paprikáskrumpli-főző verseny Öregszőlőben

- Halászléfőző verseny (2013. VIII. 18)

- Pázmándi szüret (2013. szeptember)

- dísznóvágás (2013. október)

(A programokhoz Németh Editnél lehet jelentkezni a 06 66 284647 telefonszámon)

A közös ügyek megbeszélése után megebedeltünk, majd a baráti beszélgetések következtek.

Engedjék meg, hogy megosszam Önökkel egy érdekes megfigyelésem: akár több évtizede is vidéken vagy Pesten élő barátaim a beszélgetések során – ahogy a szívük is kinyílt – egyre többször használtak endrődi tájszavakat, és szinte mindegyikük lassan áttért a gyönyörű endrődi zárt ē hangra is (ember, gyerek). Talán mindezt maga se vette észre...

A búcsúnál újból ölelés, és az ígret: — Viszontlátásra Endrődön!

Várunk Benneteket!

Németh Eszter

2013. áprilisi programok - Gyomaendrődön és környékén

Április 02.	kedd	II. Gyomaendrődi Nyílt Egyéni Amatőr Tekebajnokság	Rubin Szabadidőközpont területén
Április 06.	szombat 15-17 óra	Hálaadó ünnepi Istentisztelet	Református Templom
Április 08.	hétfő 8.30-14 óra	Nemzetközi Roma Nap	Regionális Roma Közösségi Ház
Április 13.	szombat 14.00-18.00 óra	Cefrekészítés ABC-je Szakmai rendezvény	Hárs Hotel Konferencia terem
Április 18-19-20	Csüt.-pén.-szom.	VI. InternetVers Fesztivál	Katona József Művelődési Központ
Április 20.	15.00-18.00 óra	X. Tudományos Néprajzi Konferencia	Népház - Endrődi Közösségi Ház (emeleti konferencia terem)
Április 26-27-28.	pénntek, szombat, vasárnap	XV. Nemzetközi Sajt- és Túrófesztivál	

A programokban esetlegesen bekövetkező változásokért felelősséget nem vállalunk. Szerkesztőség

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Iskolánk Szülői Munkaközössége jótékonyági bált rendezett a Bowling étteremben. A nagy létszámú rendezvényen részt vett Andó Ágnes a Gyomaendrődi Járási Hivatal vezetője, Várfi András polgármester, a társintézmények és a partner civil szervezetek vezetői is. A jó hangulatú retró-bulin Oláh Péter szolgáltatta a zenét. A rendezvény bevételét az osztályok kapják, valamint játékokra és a leendő elsősök megajándékozására fordítja a szülői szervezet.

Köszönjük mindenkinek, aki szervezésével, munkájával, részvételével, adományával hozzájárult a rendezvény sikeréhez.

Ritka ásványokat és őskövületeket láthattak a gyerekek három napon keresztül az iskola zsibongójában egy nekik szóló izgalmas előadás kíséretében.

Nyílt napok keretében látogattak el iskolánkba a nagycsoportos ovisok és szülei. Ismerkedtek az épülettel és a leendő tanítókkal, tanórákon és foglalkozásokon vettek részt. Megnézték a kislebábégetést, játszottak, énekeltek, tornáztak, díszeket készítettek és végül meguzsonnáztak.

Az érdeklődő szülők is megtekinthették gyermekük tanóráit. Nagy örömünkre sokan éltek ezzel a lehetőséggel.

Régóta várták már a gyerekek az amőba bajnokságot. Az osztályon belüli mérkőzések után a nagy érdeklődéssel kísért verseny döntőjében Botos Pongrác 7.b osztályos tanuló szerezte meg az első helyet, míg Nedró Balázs lett az ezüstérmes, Dudics György 6.b pedig a bronzérmes.

Az iskolavacsorán nagy sikert aratott a Hungária

Előadás közben kézbe vehették a gyerekek az ásványokat

Az óvodások nagyon jól érezték magukat az iskolában

Furulyaszó színesítette az ünnepi megemlékezést

A 165 évvel ezelőtti forradalmi napokra és a szabadságharc eseményeire emlékeztünk az énekkar és az irodalmi szakkör tagjainak részvételével. A megemlékezést iskolagyűlés követte, amelyen Farkas Zoltánné intézményvezető tájékoztatta az iskola közösséget az eredményekről, eseményekről. A szép eredményt elért tanulókat megdicsérte.

Az iskola életéről további információkat, képeket találhatnak az iskola honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

Kedves Szülők! Tisztelt Adózó Állampolgárok!

Szeretnénk figyelmükbe ajánlani az iskolánk mellett működő alapítványt, amelyeknek működését adójuk 1 %-ának felajánlásával tudnak támogatni.

A Rózsahegyi iskola Diákjaiért Alapítvány

Célja: Az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatása. Tanulmányi versenyek nevezési díja, útiköltsége, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények támogatása.

Az alábbi tevékenységekhez nyújt anyagi támogatást:

- Lengyel testvérvárosi kapcsolat ápolása,
- Tanulmányi versenyek nevezési díjai, nyelvvizsgadíjak,
- Kulturális tevékenységek és rendezvények,
- Tanulmányi kirándulások, versenyek utazási költségei.
- Továbbá az alapítvány közreműködésével épültek meg a Hősök terén és a ligetben lévő játszóterek.

Adószáma: 18390162-1-04

Amennyiben az alapítvány céljával egyetért, tisztelettel kérjük, hogy a befizetett adója 1 %-ával támogassa a fent felsorolt tevékenységeket!

Cilike, a virágtündér...

(írta: Benke Mária)

Kitavaszkodott, a levegő langymeleg volt, a nap csodálatosan sütött, a kis tavaszi virágok bontogatni kezdtek szirmalkat.

Téltündér összehívta kis csapatát, és pihenni küldte őket. Hosszúra nyúlt a tél, elfáradtak szegények.

Tavasztündér helyébe lépett, kis virágtrombitáján összetoborozta az ő tündér-legénységét. Elmondta, mint minden tavaszal, hogy mi a tennivalójuk.

Majd jól körülnézett a virágtündérek között, és Cillike két nem látta sehol. Tudta, hogy Ő a legizgágább kis tündér az összes között. Kereshni kezdte, érdeklődött, ki tud róla, de a többi virágtündér csak széttárta a szárnyacskáját...

Cilike éppen nagyot nyújtózott, téli álmából ébredt egy odvas fa jó meleg száraz fűvel kibélelt belsejében.

- Juj, de jól! – mondta.

- Megérkezett a tavasz végre, most már eljön az én időm, megkeresem a társaimat.

Lassan előmerészkedtek a méhecskék, darazsak, zümmögve köszöntötték Cillit és szóltak neki, hogy már tavasztündér elgazdát tartott és kereste Őt.

Cilike a szitakötővel beszélgetett éppen, fontos mondanivalójuk lehetett, mert észre sem vették a lódarazsat, aki mély hangján üdvözölte mindkettejüket.

Majd legyintett: - csajok, csacsognak vég nélkül...

A hóvirág, a tózike bontogatta szirmait, de nyilladozott a jácint és a nárcisz is boldogan, már a méhecskék is meglátogatták. Kati mama kertjében ezernyi tulipán nőtt, növegett, de még nem nyílt ki egy sem.

Cilike bosszankodott, hogy el akarják foglalni a helyét a méhecskék.

Kati mama kertje olyan volt, mint egy tarka virágszőnyeg.

Rengeteg virág volt kora tavasztól, késő őszig benne, minden nyílt, virágba borult az egész kert csodás képet mutatott.

Cili befészkelte magát az egyik virág kelyhébe, és pihengetett, élvezte nagyon a napsütést.

Kati mama halkan egy dalt dúdolt, közben öntözőkannával vizet adott a növényeknek, amitől Cilike vizes lett, majd bosszúsán megborzongott.

Miért nem látja őt Kati mama, minek locsol rá vizet?

A bosszúságát még fokozta, hogy az egyik méh rászállt pont az Ő virágjára, virágporgyújtás közben megszurta fullánkjával Cillike orrát.

Cili feljajdult:

- Nem tudsz vigyázni, te buta? – kérdezte.

- Jaj, bocsáss meg, nem vettelek észre – motyogta a méhecske.

- Nagyon vicces, a mama sem vett észre és jól meglocsol, csurom vizes lettem, látod?

A szitakötő kacagott, hogy szinte a könnye is kicsordult...

- Cili, Cili! – mondta, ez nem a te napod.

- Hát nem! – válaszolt a virágtündér síró hangon, alig tavaszodott ki, és már ennyi sérelem ért, nem borzasztó?

- Ugyan már! Az csak egy kis víz, hamar felszárad a napon, a fullánkzsúrás miatt pedig picit viszketni fog az orrod, ennyi az egész, fogd fel pozitívan a dolgot.

- Jó, jó – mondta kissé megenyhülve Cili -, de azért vigyázhatnátok, nem?

- Nohát, előkerültél? – kérdezte tavasztündér Cillit.

Cili rögtön panaszkodni kezdett, be nem állt a szája. Mire megmutatta volna vizes szárnyait, már meg is száradtak.

Egy vízcsepp csillogott a napfényben, mint egy tűkör, Cili nagyon hiú volt, ezért nézegetni kezdte magát, illegett-billegett a csodás napsütésben.

Gondolta, hogy olyan szép, hogy a többi tündér a nyomába sem léphet...

Mire ide ért a gondolataiban tavasztündér feladatokkal bírta meg.

Nem volt nyéere, de nem mert ellentmondani.

Kati mama elfáradt és leült a kedvenc kerti székébe, behunyta a szemét és élvezte a nap sugarainak melegét. Bundás, a kuvasz azonnal a lábához hevert, a mama megsimogatta kedvesen, s így szólt:

- Ugye Bundás Te is élvezted ezt a finom tavaszi illatos levegőt és a napsütést?

- Vau, vau – válaszolt s nagyot nyújtózott.

- Pihenjünk itt egy keveset, a hosszú tél után nagyon jól esik – mondta Kati mama, azután sütünk egy finom süteményt, mert elmegyünk meglátogatni a beteg barátunkot.

- Hurró! – mondta Cili a mama kontyán üdögölve.

- De jól! – előbb sütít sütünk, azután meg vendégségbe megyünk...

- Minek örülsz annyira? – kérdezte a szitakötő. Cili elmesélte.

- A virágtündéreket nem látják az emberek, ez a baj.

- A bundás sem lát, ügyet sem vet rám... panaszolta.

A sütemény jól sikerült, a vendégség is, már a barát-nője jobban volt Kati néniel, örült, hogy meglátogatta, jól elbeszélgettek.

Kati mama megkérdezte, hogy emlékszik-e arra a dalra, amit lánykorukban énekeltek, s dúdolván rákezdett.

Ma reggel folyton ez a dallam volt a fülében, nem tudott rájönni, hogyan is volt.

Regina néni a dallam alapján elkezdte, majd nevetve énekelgettek együtt.

Tényleg így van – mondta Kati néni, - milyen régen volt...

Esteledett, hazaindultak, Cili már álmosodott és elaludt Kati mama kontyának csatján.

Reggel kezdődött minden előről. Minden nap egyforma és mégis más volt. Cili nagyon élvezte a napsütést, egyszer csak elsötétült az ég, dörögni kezdett, s megeredt az eső. Tavaszi zápor, jót tesz a növényeknek, gondolta.

Majd az eső elállt, kisütött a nap és csodaszép szivárvány húzódott az égbolton.

A mama kinn gyönyörködött benne az udvaron, a tündérek is örültek a szivárványnak.

A tavasz-nyár átmeneti időszaka a legszebb a kertben mondta Kati néni – csak így maga elé. Cili helyeselt, de ezt persze a mama nem hallotta.

A finom virággillat keveredett az almás-pite illatával.

Cili nagyot szippantott a csodás illatokból és elégedetten mondta bundásnak:

- Én olyan boldog vagyok!

- Milyen kevés is elég a boldogsághoz, nem igaz?

Bundás ásított és morgott rá valamit...

Jól megfértek Kati mama kertjében a virágok, bogarak, állatok és a láthatatlan tündérek is...

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

A Kis Bálint Általános Iskola sikerei matematikából

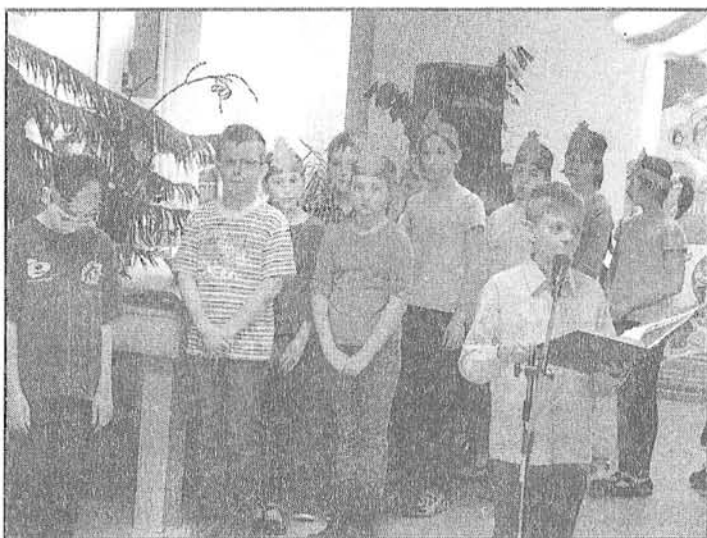
Két rangos versenyen is eredményesen szerepeltek tanulóink. A Zrínyi Ilona Matematika Verseny megyei fordulóján Bödör Balázs 7. b osztályos tanuló nyolcadik, Dell Csenge 8. b osztályos tanuló kilencedik, Nagy Noémi 8. a osztályos tanuló tizenegyedik helyezést ért el. Csapatversenyben az iskolánk megyei ötödik helyezést ért el. A csapat tagjai Csenge, Noémi és Balázs mellett Tótká Attila 7. c és Tóth Bálint 8. b osztályos tanulók voltak.

A Varga Tamás Matematika Verseny megyei fordulóján Bödör Balázs negyedik, Tótká Attila nyolcadik, míg Dell Csenge tizedik helyezést ért el. Bödör Balázs bejutott az országos fordulóra is. Felkészítő tanárok: Fekécs Éva és Palicskáné Szegedi Katalin.

Matematika versenyzők

V. Dél-alföldi Zöld Diákparlament

2013. március 12-én a Kis Bálint Általános Iskola rendezte az V. Dél-alföldi Zöld Diákparlamentet, melynek témája: a papír volt. A régió ökoiskolái közül 16 intézmény képviselőit láttuk vendégül. A megnyitó során köszöntőt mondott Várfi András Gyomaendrőd város polgármestere és Saly Erika, az Oktatás- és Fejlesztési Intézet munkatársa.

Ökoiskolás múltunkból az iskola környezetvédő kommandóinak kedves emlékeiket elevenítették fel Szurovecz Zoltánné tanárnővel.

A 4. b osztály mesejátéka hangulatos bevezetés volt a munkához, majd a küldöttek megválasztották a diákparlament elnökét. A továbbiakban három szekcióban dolgoztak a diákok, ahol szakemberek segítettek a munkájukat.

- Erdő szekció: erdőtelepítés, az erdők helyzete hazánkban és a világban, vezetője: Czanka Gábor, a Körös-Maros Nemzeti Park erdészeti felügyelője.

- Papírszekció: a papírgyártás folyamata, környezeti hatásai, vezetője: Szőke Zoltán, a Gyomai Kner Nyomda Zrt. Termelési Igazgatója.

- Újrahasznosítási szekció: a szelektív gyűjtés, a papír újrahasznosítása, vezetője: Saly Erika, az OFI munkatársa, a Magyar Környezeti Nevelési Egyesület elnöke és Bonyhádliné Pásztor Enikő, a Körösök Völgye Natúrpark Egyesület környezeti nevelője.

A szekciók munkájának eredménye egy közös állásfoglalás volt, amit az egész diákparlament elfogadott. Ezután egy fát ültettek közösen az iskola udvarán. A nap zárásaként a vendégek többsége látogatást tett a Gyomai Kner Nyomda Zrt. üzemében.

A diákparlament főszervezője: Kovácsné Nagy Katalin tanítónő volt.

A rendezvény támogatói: Kis Bálint Általános Iskola vezetősége, nevelőtestülete, a Gyomai Kner Nyomda Zrt., Róza Kft. Térségi Szociális Gondozási Központ valamint az Iskola Szülői Munkaközössége. Köszönjük áldozatos munkájukat!

Anyanyelvi verseny

A Kis Bálint Általános Iskola három 5. osztályos és három 6. osztályos diákja 2013. március 22-én Körösladányban volt, a Tükör Lajos Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézményben, ahol a Tehetséggondozási program keretében Békés megye nyolc település iskolájából a legtehetségesebb „anyanyelvészek” mérték össze egyéni – és csapat tudásukat.

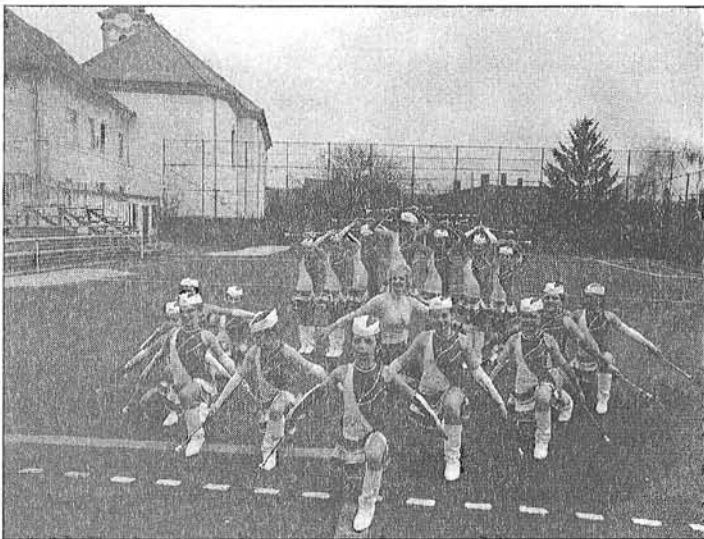
Ladányi Sára 5. a osztályos tanuló egyéniben: harmadik helyezést ért el, az iskola csapata pedig: a második helyezésnek örülhetett. Csapat-tagok: Ladányi Sára, Almási Lili, Gál Bence, Welgert Csenge, Szmolnik Alexa, Varjú Dániel. Felkészítő tanárok: Kónya Márta, Hunya Jolán és Forgácsné Gyetval Krisztina.

Az év első mazzorett versenye

A Magyar Majorette Szövetség és a dunaföldvári LÖFAN Mazzolett Csoport rendezésében került sor a „A és B” kategóriás Országos Mazzolett Versenyre 2013. március 23-án.

A **gyomaendrődi Színfolt Mazzolett Csoport Margaréta** táncosai, a haladó mazzolettek életük első versenyén vettek részt. Izgalmas kíváncsisággal várták a Margaréták az utat, a versenyt. Két koreográfiát kellett bemutatniuk. Kora délután felcsendültek az ismert dallamok, majd este az eredményhirdetésen a jó minősítésnek örülhettek, hiszen B kategóriában: **ezüstminősítést szereztek**. A legnagyobb táncosok közül egy nagylány két botos szólóformációs versenyszámával a dobogó legmagasabb fokára állhatott, **Latyák Brigitta arany érmet**! Köszönöm a mazzolettek kitartását, a szülők folyamatos támogatását, lelkesítését, amiért elkísérték a gyerekeket a versenyre.

Hunya Jolán
a Színfolt vezetője

Margaréták

irodalmi oldal

Költészet napjára

József Attila születésnapjára két Gyoma – Endrődi költőnk verseiből válogattunk, tisztelegve a magyar költészet előtt.

Szilágyi Ferenc
epigrammái

Anyanyelvemhez

Napfényem, levegőm vagy, nélküled írni se tudnék!
Írni se? Élmi se tán – szívbeli édesanyám!

József Attila
(1905-1937)

Újra idéznek. Háromszor temetett el e szörny kor,
s most – kicibálva megint – fűjjam a szólamaik?
Mondanám: ingyen sem szolgálhatok olyan hatalomnak
amely lélekben aljasul elnyomorít;
s nem csak lélekben: droggal, sze(k)sszel nyomorít már
szellemi szmogjukban hogy fölívóltsz: Levegőt!

Márai Sándor
(1900-1989)

1.

Mint Mikes, elmentél, s soha többé zágoni Kassád
nem láttad, de szavad – mint Mikesé – hazatért:
por s hamu, köd; tested nem nyugszik a kassai domban,
Zágotól Pozsonyig millió szívbe pihensz.

2.

Márai Mikesére

Márvány-tengerpart, Oceánium? egy ez a Tenger:
sós vize, mint könnyünk, marja örökre szemünk.
„Látjátok feleim” - elment, porrá leve ő is:
kassai polgárok hű szívü, tisztá fia.
- S Zágon, Kassa fölött im, örökre fénylik a csillag
egy nép éjein át rezgve örökre reményt.

3.

Márai Sándor 100. születésnapján

100 éves volnál – s a kegyes Sors óva meg attól,
hogy lásd: tankok után Bank lövi szét a hazát.
Mert nem az Angyal szállt le a mennyből, ámde az ördög
jött a Pokolból föl, s ránk szögezé szigonyát.
Mert nagy az éjszaka már, s ridegebb, mint volt ama Télen,
melyben az angyalod itt szólta az égi ígét. -
Boldog vagy, Mester, nem látod a Fád, a sugárzót:
fosztva le és sunyva hull a kukákba alá:
mint a névtelen és temetetlen tegnapi hősök,
kikhez a hóhér jár már koszorúzni, hiun.
Fél évszázad után a karókon művi Szabadság
leng, s a jogállamiság: sanda kalózlobogók.
Zugjon a Tengerrel a szavad, poraid, sose nyugvón,
míg lent az Angyal jól!...

Az epigramma befejezetlen.

Gergely Ágnes
(1933)

Az Útérintő megjelenése alkalmával

„Egy jó mondattól – mondád – szétválhat a tenger:
megmenekül az Igaz általa, s veszhet a rossz.”
És jó mondat akár új Földet nemzhet s Eget, mint
hajdan az Ige, a Szó új univerzumokat.
Érezd hát, Költő, az isteni terhet, a tollad
szárán: tengelye új Tejutaknak akár.
Egy jó mondattól válhat a Vérözön is szét,
győzhet a Jó, s tűnhet örökre a Rossz.
Isteni tett bizony ez, hiszen egykor e mondat, a Légyen
választá el a fényt s rettenetünk: a vak éjt,
mint Te is a tollad a „légyen!”-jeivel gyűjtsz egyre világot –
űzve a zord Éjt el... fény kerubinja, lobogj!

Gergely Ágnes
Hálaadás-parafázis

Szememnek Weöres nyitott új mezőt,
Illyés tanított ízére a dalnak,
és Pilinszky, hogy meg se hajoljak
a korszellem s a kordivat előtt.

Elkészt idöm egén ök lobogtak,
mint fároszok, vezérlő tűzjelek.
A deszka: vers, ezt Ágnes mondta meg,
s Vas Pista, hogy a visszhang is vacoghat.

Negyventől tettem magasra a lécet.
A kicsi térben megidéztem Yeatsot.
Ők lánggal égnek, én vagyok az emlék.

Oltárom nincs. A század félhomályán
hat nagy halottat burkol gézbe hálám.
Bárcsak a porban lábnyomuk lehetnék.

Pannon ég alatt

A préház alatt megfordul az út
jobbra lehajlok s látom a falut

a kékre csiszolt hegyi utakon
idegen vagyok kíváncsiskodom

ember sehol csak szőlő és akác
antennák alatt homokból a ház

pincék között és pannon ég alatt
szürke próféta kis számár halad

gyöngyház fülével hátrainteget
ez volt a tisztos plebejusnegyed

ötszáz év előtt itt hagytak nyomot
kordéjukkal a kalmár vándorok

innen nézték a haragos időt
a szelíd pékek és a bábsütők

s a várból visszaszólt a zene tánc
és olasz fényével a reneszánsz

s amerre egy-egy kordé elhaladt
utak nőttek a pannon ég alatt

s barna kaftánját meghúzva magán
az én őszám is erre jött talán

s ahol ost én az útszélen megállt
körülnézett és felve prédikált

vagy az a másik az a józanabb
ihol csinált szattján topánokat

és szépanyám kis sárgaszemű nő
nézte hogy kutya ne szökjön elő

kicsapta játszani a gyereket
és énekelt és füveket szedett

s a zsoldár és a cserszag szerteszállt
a dombok körül járta a határt

széllal vesződött télben áttelelt
a férgek nagy gyomrából újrakelt

így jártak mind a lábnyomuk ezüst
jöttek hivatlan szépen mint a füst

s ahogy én védem a magam rögét
őket is megvédte a pannon ég

innen is túl is kéklik az az út
hát menjen innen fusson aki tud.

Izès Izek

Április

Csirkezuza egytálétel

Két fej vöröshagymát kevés olajon megfonnyasztunk, kevés pirospaprikát teszünk rá, azután hamar (hogy a paprika meg ne keseredjen) hozzáadunk meg tisztított, feldarabolt csirkezuzákat kb. fél kilót. Kevés vizet adunk hozzá és zsírjára pirítjuk. Ezt megismételjük még háromszor. Azután hozzá adunk valamennyi lecsót, sót, 2-3 deci vizet és puhára pároljuk. Ekkor hozzá teszünk cikkekre vágott burgonyát, akár egy kilónyit is, szükség szerint vizet, majd kislángon rottyogtatjuk a burgonya megpuhulásáig.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után.

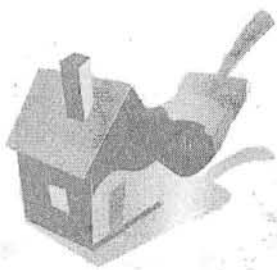
METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

Tornádó elektromos kerékpárok,
gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények,
hűtőszekrények, fa-

gyasztóládák, mosógépek,
háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
szegek, csavarok, zárok, lakatok,
fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

**Hitelletőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Ígény szerint házhoz is megyek! Hétvégeken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Nysz.: 21381-2007

Nyelvtanfolyamok, kezdőknek és haladóknak:

Egyéni oktatás 2.000Ft, páros 1.500Ft, kiscsoportos 800-1.000Ft

Időpont megegyezés szerint: heti 2,4,6 óra; reggel, délután, este

- 40 órás alapozó külföldi munkavállaláshoz
- 60 órás általános tanfolyam
- nyelvvizsga tanfolyamok szintfelmérés alapján: középfokú német – március elején indult – még csatlakozhat!

www.tudasodajovod.hu

Tudásod a jövőd!

A benyújtott angol és német tanfolyamok indításáról sajnos semmilyen információt nem kapunk, ezért hallgatunk.

Várjuk a projektiroda pozitív döntését!

Adáig is 20-30 órás kedvezményes tanfolyamokat ajánlunk: 500-600Ft/6

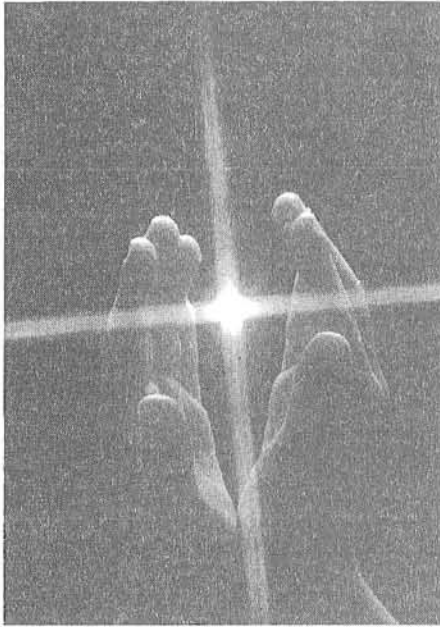
Többet megtudhat a honlapunkról www.internyelvstudio.hu

20/2297022, info@internyelvstudio.hu

Cégek részére pályázati keretből támogatott nyelvi képzések

Inter Nyelvstúdió, Kossuth út 18. hétfő-péntek: 14.00-18.00óra

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGIBA KÖLTÖZTEK

DÉVAI GIZELLA hunyai lakos, a mindenki által ismert „Dajka néni” március 12-én 87 éves korában csendesesen visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolják szerettei

FARKASINSZKI PÉTER TIBOR, aki Hunyán élt, március 8-án, 74 éves korában, otthoni tragikus baleset következtében váratlanul az Égi Hazába költözött. Gyászolja: felesége, lányai, unokái és a rokonság

SZABÓ BÉLA hunyai származású budapesti lakos véletlen balesetből adódó hosszú betegség végén, 77 éves korában február 26-án visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Temetését a budapesti Farkasréti Temetőben Iványi László hunyai plébános végezte március 14-én.

Gyászolják: Felesége Erzsébet, fia: Zsolt, leánya: Rita, menyje Papucsek Hédi, veje: Szujó Lajos, unokái: Kálmán, Emma, Julcsi, Anna, unokatestvérei, rokonai, barátai, munkatársai és a Városunk újság szerkesztősege

„Nem mitrak el ők, kik szívünkben éltek:
Hízába szállnak árnnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékeztünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

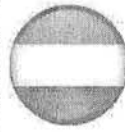
Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

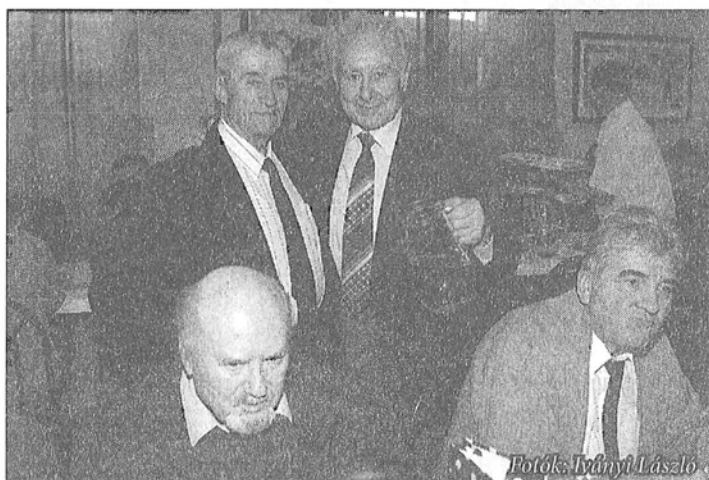
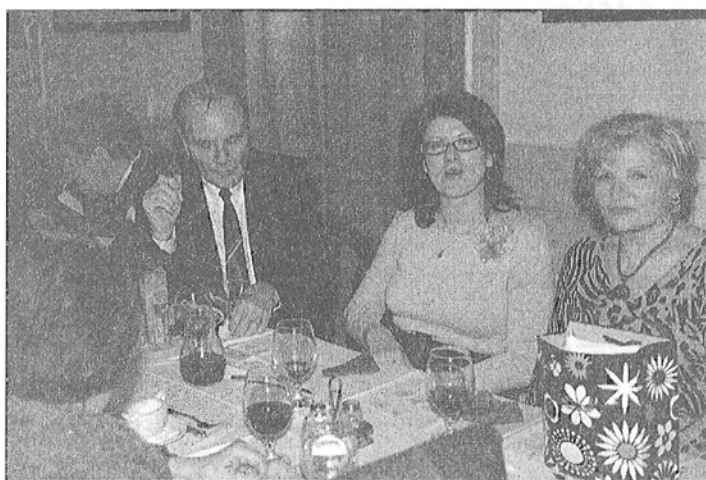
Fényképalbum

Hajdani endrődi szobarészlet házi oltárral

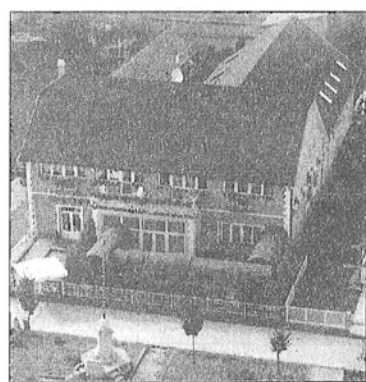

Nekem áldott az a bölcső,
mely magyarrá ringatott.
(Arany János)

Endródiek Baráti Köre találkozó Budapesten

Fotók: Iványi László

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizés szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Tavaszi ajánlataim:

- Megérkeztek a tavaszi vetőmagok, bio burgonyák
- Zöldségfélék, virágmagok, virághagymák
- Kardvirágok, begóniák, dália, rózsatövek
- Tavaszi lemosóvegyszerek: Agrol, Vegesol, RS, stb.
- Rovarölők, gombaölők, virágtápok
- Műtrágyák, virágföldek, fűmagok
- Műanyag virágcserepek, virágládák, kaspók
- Fóliák, műanyag háló, zsákok, kötözőspárgák
- Permetezők, fűnyírók, kéziszerszámok
- Barkácsgépek, szegek, csavarok, reiser csavarok
- Festékek, hígítók, festőszerszámok
- Berner- és Tylán termékek, púrhabok, szilikon tömitések, stb.
- Munkavédelmi bakancsok, védőkesztyűk, esőruhá
- Izlók, elemek, elektromos kapcsolók, dugvillák, vezetékek, stb.
- Kandallók, szeneskannák, kályhacsövek
- Szőnyegek, 2x3m futószőnyegek

Várom vásárlóimat! - FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 195 Ft

XX. évfolyam 5. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2013. május

A tartalomból:

- 3. Önkormányzati hírek
- 4. IN MEMORIAM: Valuska Lajos
- 4. Emlékezés az endrődi gazdákra

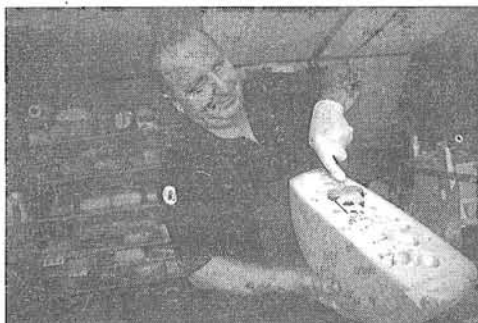

5. Hálaadás és visszatekintés

8. Nemzetközi Roma Napi Rendezvény Gyomaendrődön

13. XVII. Rózsahegy Napok programja

20. XV. Nemzetközi Sajt- és Túrőfesztivál (képek)

SZERETETTEL KÖSZÖNTJÜK AZ ÉDESANYÁKAT!

Május hónap az év legszebb hónapja. Május első vasárnapja az év egyik legszebb vasárnapja, mert Magyarországon Anyák napját ünnepeľjük.

Szeretettel köszöntjük a legszebb, a legjobb, a legdrágább nőket, akik az édesanyák.

Nőnek születni nem különösebb érdem, de anyának lenni, igen! Ezért ez az ünnep a legszebb „nők napja”.

Édesanyánk adott életet. Ha ritkán is, de napjainkban is előfordul, hogy az új élet az édesanya életébe kerül. Édesanyánk nevelt fel. Édesanyánk tanította meg, mi a jó és mi a rossz. Édesanyánk tanított meg szeretni. Édesanyánk aggódik értünk egy életen át. Édesanyánk szeretete még az Örök Hazából is kísér minket.

Legyenek Istenő! megáldottak az édesanyák, a nagymamák, a dédmamák!

A nők anyai szeretettel tudnak szeretni munkahelyükön, vagy hivatásuk gyakorlásával: óvodákban, iskolákban, kórházakban, szociális intézményekben.

A nők, az édesanyák a Mennyország egy kis darabját tudják elhozni közénk.

Isten áldja meg őket! Hálánk, szeretetünk kísérje életútjukon!

Iványi László

Nincs jobb

Nincs jobb őrzőangyal az édesanyánál, Ébereg csillag sincs szeme sugaránál. Nincs a kisgyermeknek puhább feje alja, Mint az édesanyja ölelő két karja. Hol van anyni áldás, ami elég lenne, Mit édes jó anyánk meg ne érdemelne.

70 évvel ezelőtt, 1943 anyák napján szavaltam el ezt a verset hat és fél éves koromban Békéscsabán az iskolában tartott ünnepségen.

Homoki József

Az anyák megünneplése az ókori Görögországban kezdődött és a tavasz ünnepe része volt. Angliában az 1600-as években az ünnep keresztény vallási színezetet is kapott. Akkoriban a húsvétot követő negyedik vasárnapon ünnepeľték az édesanyákat. A családjuktól messze dolgozó szolgálók szabadnapot kaptak, hogy hazamehessenek, és a napot édesanyjukkal tölthessék. A látogatás előtt külön erre a napra ajándékként elkészítették az anyák süteményét.

Az USA-ban először 1872-ben Bostonban ünnepeľték az anyák napját, Julia Ward Howe segítségével.

Magyarországon 1925-ben a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt kezdeményezésére, a májusi Mária-tisztelet hagyományával összekapcsolva ünnepeľték ezt az ünnepet. 1928-ban már miniszteri rendelet sorolta a hivatalos iskolai ünnepeľyek közé az anyák napját.

(Wikipedia alapján)

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

HUNYAI MEGHÍVÓK

Május 11-én szombaton 19 órai kezdettel a hunyai Művelődési Otthonban EGYHÁZKÖZSÉGI VACSORA lesz, melyre mindenkit szeretettel hívunk és várunk.

Vacsora: birkapörkölt, a helyszínen büfé.

Jegyek 1300 Ft-ért kaphatók a plébánián és a boltokban.

Tombolatárgyakat köszönettel fogadunk! (Evőeszközt, tárgyért hozunk magunkkal!)

Május 12-én vasárnap a 10 órai szentmisére **öregministráns találkozózt hirdetünk, ezúttal a lányoknak.** Szeretettel várjuk a Mária lányokat is.

INGYENES NYELVTANFOLYAM HUNYÁN!

Uniói pályázati pénzből júniustól.

Érdeklődjön: 06-20/229-7022

Boldog Anyák Napját!

A május, mint a tavaszi megújulást betetőző és a nyár gazdagságát előre vetítő hónap, talán legszebb időszaka az évnek. A zöldbe öltözött határ, a virágokkal teli fák hirdetik a születés csodáját, mintha a természet is méltó keretet szeretne adni egyik legszebb ünnepünknek május első vasárnapján, amikor az édesanyákat köszöntjük.

Az anyaságnál nagyobb csoda kevesebb található a teremtet világban. Életünk forrása, emberi létünk értelme, mindennapjaink része, mégis döbbenet állunk meg ezen a napon mi, férfiak. Döbbenet, hiszen belegondolni talán sikerül, elképzelni talán tudjuk ezt a csodát, de meg mégsem érthetjük soha. S talán jól is van ez így. Hiszen bizonyára része ez is annak a nagy titoknak, annak a kimondhatatlan erőnek, amellyel csak egy nő bírhat, s ami előtt minden embernek fejet illik, fejet kell hajtania. Nincs olyan mozzanata, rezdülése életünknek, amely ne vezetne vissza végül bennünket az édesanyához. Ahhoz, akiről minden szónak, minden gondolatnak a hála, a megbecsülés és a köszönet hangján kell szólnia.

Igy szeretnék én is Önökhöz fordulni kedves édesanyák, nagymamák. Kívánom, hogy éltesse Önöket az Isten jó erőben, egészségben, boldogságban életük minden napján. Köszönöm, köszönjük szeretetüket, türelmüket, amellyel életünket egész utunkon beragyogó fényvel kísérik végig.

Tisztelettel:

Dankó Béla országgyűlési képviselő

SPORTHÍREK - folytatás a 8. oldalról

szögletüket góllal zárták. Három perccel később egy véleményes büntetővel már kettővel mentek a hazaiak. Ezt követően sem talált magára a gyomaendrődi csapat, csak vergődött a pályán, a dévaványai kontrák pedig mindig veszélyesek voltak. A második félidő sem hozott változást, a vendégek nem érezték a ritmust, a hazaiak pedig továbbra is a kontratámadásokra építettek. Egy ilyen végén ismét büntetőhöz jutottak, amelyet értékesítve már három volt a különbség. A félidő második felében a fegyelmetlen vendégek közül két játékos is a kiállítás sorsára jutott. A lelkes hazaiak megérdemelt győzelmet arattak a szét-esően és gyengén játszó vendégek felett.

2013. 04. 27. Gyomaendrődi FC – Jamina SE 2 : 1

G.: Ollé P., Werle T.

Ifi.: 0 : 1 G.: –

Nagyszerű tavaszi, de inkább nyár eleji idő fogadta a pályára lépő csapatokat. Mindkét csapat a támadásokra helyezte a fő hangsúlyt, de a helyzetek sorra kimaradtak. A félidő végén azonban megtört a gólcsend, a hazaiak egy támadásukat sikeresen végigvittek és góllal fejezték be, így előnnyel mehettek a szünetre. A második félidő elején először a hazaiak növelhették volna a gólok számát, majd a vendégek vették át a játék irányítását. Megérdemelten egyenlítették, majd újabb gólszerzési lehetőségeik is akadtak, de kihagyták. Mindez felrázta a hazaiakat, újabb erő tartalékokat mozgósítottak, melynek eredményeként ismét hazai gól született. Az utolsó negyedóra is hozott még helyzeteket, de újabb gól már nem született. Változatos, izgalmas mérkőzést, az adok-kapokból jobban kijövő hazaiak értékes győzelmet arattak egy jó ellenféllel szemben.

Fülöp Zoltán

MEGHÍVÓ

A nagylaposi MÁRTON GÁBOR PARK avatására

melyet 2013. május 11-én (szombaton) rendezünk.

Az ünnepség célja: emléket állítani Márton Gábornak, sokunk tanítójának, mindenki Marci bácsijának, aki 23 évig volt nagylaposi pedagógus, s akinek saját bevallása szerint, a Nagylaposon töltött évek élete legboldogabb ideje volt.

Szeretettel hívjuk és várjuk mindazokat, akik kollégái és tanítványai voltak Marci bácsinak a Körösön innen és túl, és mindazokat, akik ismerték, szerették, tisztelték e nagyszerű embert.

Tisztelettel:
az Endrődiek Baráti Köre
és a
nagylaposi emlékhely szervező bizottsága

Gyomaendrőd, 2013. április 15.

Tájékoztató

Márton Gábor Park avató emlékünnepe

Nagylapos, 2013. május 11.

Tervezett program:

9.45: szentmise az endrődi templomban Márton Gáborért, továbbá az elhunyt és élő tanyai pedagógusokért és öregdiákokért

10.30 - 11.30: gyülekező a nagylaposi Birkacsárdánál

11.30 - 12.30: avató ünnepség

12.30 - közös ebéd, baráti beszélgetés a Birkacsárdában

Az utazással kapcsolatos tudnivalók:

A helybeliek és a gyomai vasútállomásra érkezők helyi járatú autóbuszsal juthatnak el az endrődi templomig. A szentmise után különjáratú autóbusz indul az endrődi templomtól Nagylaposra. Az ünnepség illetve az ebéd után igény szerinti időpontban indul vissza a városba.

Az étkezéssel kapcsolatos tudnivalók:

Étkezési lehetőség- igény szerint-térítés ellenében a Birkacsárdában.

Rendelhető ételek:

A) Birkapörkölt-----1900. Ft

B) Marhapörkölt-----1900. Ft

C) Rántott sertésborda-----1800. Ft

Az árak a köret, a savanyúság és 1 üveg ásványvíz árát is tartalmazzák.

Kérjük szíves visszajelzésüket az étkezéssel kapcsolatos igényről legkésőbb május 3-ig.

Elérhetőségeink:

Fülöpné Takács Ágnes: 30/ 547-69-37, ill. agnes.takacs55@gmail.com

Lovászné Habzda Irén: 66/ 284-949

Hunya Elek: 30/ 555-17-21

Gubucz Béláné Földvári Erzsébet: 66/610-682

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület április hónapban

Az áprilisban soron következő ülésre 2013. május 2-án került sor 14 órai kezdettel. Előzőleg április 17-én már ülésezett a testület, mivel a Varga Lajos Sportcsarnok infrastrukturális fejlesztésére pályázat lett beadva, de a cél módosítása szükségessé vált a változó törvények és rendeletek miatt. Amennyiben a pályázat támogatásban részesül, az alábbi fejlesztések megvalósítására lesz lehetőség:

Homlokzati hőszigetelés

Álmennezet javítása

A bruttó költség 19.912.702 Ft, mely összegből pályázható: 15.930.293 Ft, az-az a bekerülési összeg 80%-a. A pályázati kiírás feltétele még, hogy a támogatási összeg 5%-ában közfoglalkoztatottakat kell alkalmazni.

Ezen kívül megvitatásra és elfogadásra került a Körös Kajak Sportegyesület kérelme, mely szerint a 2013. évben is indulni kíván a Leader pályázat. Az egyesület a Halász István Csónakház közelében sályapálya és móló építést szeretné megvalósítani. A tervezés becsült költsége: 1.257.300 Ft, melynek finanszírozására az önkormányzatot kérte. Az összeg forrását a felhalmozási tartalékból lehetett kijelölni.

Elosztásra került még a költségvetésbe betervezett Rendezvény Alap, az ülésre benyújtott igények figyelembe vételével: Pl. /Közművelődési - Közgyűteményi és Szolgáltató Intézmény, GYÜSZ-TE, Dr. Tóth Elek Kertbarát Kör, „Értékek megmentése a jövőnek”(Bogártalálkozó), Újlaky Szabolcs (főzőverseny), illetve, néhány egyesület nyújtott még be pályázatot/

A május 2-i ülés a polgármesteri beszámolóval vette kezdetét, illetve elfogadásra kerültek a lejárt határidejű határozatok is.

Beszámoló a 2012. évi zárszámadásról.

Városunk gazdasági-pénzügyi helyzetét is befolyásolja az ország, illetve a világ pénzügyi-gazdasági helyzete. Az elmúlt éveket a források körének folyamatos szűkülése jellemezte. Mint ismeretes, 2008. évben még több mint 858 millió Ft összegű normatív állami támogatással rendelkezünk, amely 2009. évre 40 millió Ft-tal csökkent, 2010. évben az előző évhez képest is további 111 millió Ft-os csökkenést kellett elszenvedni.

Ennek oka összetett: pl. a tanulói létszám, és az ellátotti létszám folyamatos csökkenése, majd 2009-ben felfüggesztésre került a közszférában dolgozók 13. havi juttatása. Változott a munkaadót terhelő járulékmértéke, amely 32%-ról 27%-ra módosult, valamint számos normatív bevétel megszűnt. /Közösségi közlekedés normatívája, a sport feladatokhoz biztosított lakosonkénti támogatás összege évek óta csökkenő tendenciát mutat, illetve a közművelődési feladatokhoz nyújtott támogatás összege is./

Az önkormányzat költségvetési támogatása 2011. évhez képest kb. 50.000 E Ft-tal növekedett. Összetevői: üzemeltetési, igazgatási, sport- és kulturális feladatok normatív hozzájárulás összegének emelkedése. Igazgatási feladatokra igényelt támogatás, amely összefügg a növekvő döntések számával. Pozitívan alakult a Térségi Szociális Gondozási Központ állami támogatása, valamint a kedvezményesen étkezők számának növekedése is növelte a bevételi oldalt.

Emelkedett településünkön 29 millió Ft-tal a személyi jövedelemadó összege is, de ezzel szemben sajnálatos módon a lakosság száma évről évre folyamatosan csökken.

2005. január 1.	15.348/fő
2006. január 1.	15.237/fő
2007. január 1.	15.144/fő
2008. január 1.	14.972/fő
2009. január 1.	14.777/fő
2010. január 1.	14.625/fő
2011. január 1.	14.479/fő
2012. január 1.	14.331/fő

Önkormányzatunk a bevételi források szűkülése mellett is legtöbb esetben megpróbálta vállalni az előző években meghatározott, nem kötelező feladatok teljesítését, és továbbra is kiemelt feladatának tekintette a működőképesség megőrzését.

A módosított előirányzat az alábbiak szerint alakult: 3.735.600 E Ft.

A 2012. évi teljesítési összegek az alábbiak szerint alakultak:

Bevételek: 3.169.507 E Ft

Ezen belül:

Saját bevétel: 1.924.850 E Ft

Önkormányzat költségvetési támogatásának

összege:	1.003.592 E Ft
Előző évek előirányzat igénybevétele:	234.568 E Ft
Függő, átfutó bevételek:	184.730 E Ft
Kiadások:	3.000.864 E Ft.
Működési kiadások összege:	2.564.889 E Ft
Előző évi kiutaltatlan támogatás összege:	2.758 E Ft
Felújítási kiadások összesen:	35.833 E Ft
Felhalmozási kiadások összege (felújításon kívül):	168.623 E Ft
Kölcsönök nyújtása államháztartáson kívülre:	26.890 E Ft
Finanszírozási kiadások összesen:	201.871 E Ft

A Képviselő-testület elfogadta a pénzügyi beszámolót.

Beszámoló a 2013. évi alapokra beérkezett pályázatok elbírálásáról és ezek részére támogatás megállapítására

A Képviselő-testület 2013. évi határozatában pályázatot írt ki Környezetvédelmi Alapra-, Sport- és Civil szervezetek részére. Benyújtási határidő: 2013. március 31-e éjféltől.

A meghirdetett pályázatokra összesen 28 pályázat érkezett.

Környezetvédelmi Alap	6
Civil Alap	10 /meghívásos alapon/
Sport Alap	12

A Környezetvédelmi Alap /Város-fenntartó Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Bizottságra átruházott hatáskör/

Ssz	Pályázó	Megítélt támogatás
1	Kecsegészug Tájvédelmi és Horgász Egyesület	600.000
2	Bónom-zug Vízért Egyesület	900.000
3	Békes Megyei Peresi -holtág Természetvédelmi Egyesület	500.000
4	Siratói Környezetvédelmi és Horgász Egyesület	450.000
5	Sóczözugi Környezetvédelmi és Horgász Egyesület	450.000
6	Irimiás Róbert TARSULASA	1.022.000

A Sport alap /a pályázatok elbírálását a Képviselő-testület a Pénzügyi, Gazdasági, Turisztikai, ellenőrző és Közbeszerzési Bizottság hatáskörébe utalta/

Körös Kézilabda Club egyesület	500.000.
Gyomaendrődi Futball Club	4.100.000
Gyomaendrődi Judo Club	700.000
Körös Kajak SE	1.300.000
Gyomaendrőd Kis Bálint Általános Iskola Sportegyesület	350.000
Gyomaendrőd Gyermeklabdarúgó Egyesület	0
Kner Tánc Sport Egyesület	700.000
Gyomaendrőd Női Kézilabda Sport Egyesület	1.150.000
Korona Biliárd Klub	50.000
Székel Mihály Modellező Sportclub	90.000
Sánc Röplabda Sportclub	110.000
Rumba Táncsoport Egyesület	950.000
Gyomaendrőd Judo Klub	750.000

Civil Alapra és Ifjúsági Alapra beérkezett pályázatok elbírálásáról az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális, Kisebbségi, Esélyegyenlőségi Bizottság kapott felhatalmazást a Képviselő-testülettől

Halasztrónómiai Egyesület	155.000
Kulturális Egyesület Komédiás Kör	100.000
Kulturális Egyesület Színfolt Mazsorett Csoport	250.000
OMart Kulturális Műhely Közhasznú Egyesület	60.000

Döntéshozó: Képviselő-testület

Közalapítvány Gyomaendrőd Város Közgyűteményeiért	200.000
Hallható Hang Alapítvány	50.000
Gyomaendrőd Társastánc Mozgalomért Alapítvány	60.000
Gyomaendrőd Zenebarátok Kamarakórus Alapítvány	75.000
Süttyomba a Viharsarok Népi Kulturörökségének Megőrzéséért Közhasznú Alapítvány	200.000
Körösmenti Táncgyűttes Alapítvány	400.000

A Képviselő-testület a javaslatot elfogadta, a nyertes pályázók kiértesítése folyamatosan fog megtörténni.

Közterület elnevezés

Endrődiek Baráti Köre 2013. május 11-12-én megrendezésre kerülő hagyományos találkozójuk alkalmával teret szeretne elnevezni és felavatni Nagylapson. Városunk Képviselő-testülete hozzájárult, hogy a közterület felvegye a **Márton Gábor** nevet.

Lehóczkiné Timár Irén
Képviselő

In memoriam

Szülőföld: Böleső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelvéd billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Valuska Lajos (1930 - 2012)

2012. október 5-én az Úr magához szólította Lajos barátomat. Teste viszszaerült a földbe, ahonnan jött. Lelke fent van a mennyben „Aki bennem hisz, az velem lesz a mennyben is” mondta Jézus.

Lajos hívő ember volt, aki hitét gyakorolta is.

1930-ban született. Parasztszülők gyermekeként a mezőgazdálkodást hamar elsajátította, és élete végéig egyrészt szere-

tetből, másrészt már hobbiból művelte.

Az államosítások után a TSZ-ben is minden ágazatban megállta a helyét. Gazdasági iskolában érettségizett, már felnőttként, és vezető szerepben is dolgozott.

1971-ben megnősült, feleségül vette Zdusek Máriát, akivel boldog házasságban élt élete végéig.

Mária megajándékozta egy kisleánnyal, akit Zitának kereszteltek, s akit nagyon szerettek. Zita pedig szaporította a családot egy kisfiúval, aki a nagypapával volt halála idején. Corrado nevet kapta, mivel Olaszországban született 2010-ben.

A családba tartozott felesége leánya Gyöngyi és az ő gyermeke Márk is. A két unoka nagyon szerette egymást a korkülönbség ellenére is.

Lajos 1988-ban ment nyugdíjba, de a gazdavér tovább élt benne a szőlészet és borászat terén. Megalapította a Kertbarátok Egyesületét, és sokáig ő vezette mint elnök.

A KDNP alapító tagja volt. Jó apa, jó barát és jó hazafi volt.

A szőlészetet és a borászatot tőle tanultam. Sokszor mentem hozzá tanácsot kérni, így bensőséges jó barátokká váltunk és maradtunk a másvilágon is.

Nyugodj békében, Lajos!
Találkozunk!

Vaszkó András

EMLÉKEZÉS AZ ENDRÓDI GAZDÁKRA

Az endródi gazdák szorgalma példás volt a régi, a (kulák) jelző időszakában, és ma is a farmer korban.

Keveset méltatják őket, most az emlékezés idején ez nagyon aktuális.

Rövid visszapillantást adunk az életükről.

A munkában általában a gazda ment elől, aztán a családtagok (fiaik), majd az alkalmazottak (béresek).

Egymással elégedettek voltak, mert csak jó szellemben lehetett előbbre haladni. Örültek a jó időnek, az áztató esőnek, a jó termésnek és a télnek is, amikor pihenhettek.

Nem vágytak el máshová, mert akkor a munka menete megakadt, és hiba csúszhatott a gazdálkodásba.

A háborúkban ők adták a hadsereg gerincét. A Donnál ők harcoltak, és ők maradtak ott legtöbben, örökre. A II. világháború után ők állították talpra az országot, igen nagy erőfeszítéssel. Férfiak a háborúban, fogságba kerültek, az állatokat elvitték.

Mindenki azt remélte, béke és a termelés modernizálásának időszaka következik, valamint nyugatra fordulás, földjavítás, modern gépek vásárlása, stb.

Nagyon tévedtek!

1947. után jött a szörnyűség, ami a beszolgáltatással kezdődött. A Szovjetunióknak kellett jóvátételbe, nem az ország ellátására. Tervkölcson, többszöri békekölcson (kényszerkölcsonok). Kezdődött a terror.

Ezek a szorgalmas gazdák 1948. után megismerték kis-hazánkat, de nem szabad emberként. Az ország börtöneit megtöltötték velük, mint rabok dolgoztak.

Börtönök voltak: Gyula, Szeged-Csillag, Állampusztá, kőbányákban is dolgoztak, KÖMI Sztálinváros, Sopronkőhidán munkatábor. Ezek az összegyűjtött helyek.

Kérjük, emlékeiket, emléktárgyaikat osszák meg velünk: akár egy címzett boríték, ami – „Ellenőrizve” – bélyegzővel van díszítve, akár bírósági ítélet, vagy – elbocsátó szép üzenet – a büntetés végzetével, hogy kapjon ingyenes jegyet hazáig a vonatra.

Kulák-lista nem áll rendelkezésre a levéltárakban, és több fontos okmány sem található. Eddig 150 nevet sikerült felkutatni, de sokkal többen voltak, közölni nem lehet, kérjük a jelentkezésüket, főleg, akik elkerültek Endródról. A sok szenvedés ellenére mégis emberek maradtak, és talpon maradtak. A szenvedő ősök nevét az emlékmű avatásakor felolvassuk.

Az időszokról könyvet szeretnénk írni egy későbbi időpontban, ehhez is kellenek a segítségek.

Az emlékmű avatása, mint ismeretes, folyó év június 30 án, vasárnap lesz. Meghívót a későbbi időpontban közöljük.

Anyagi hozzájárulást kérjük, az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet 53200015-15289630 sz. (Gellai László) számlára, a kulák emlékmű céljára befizetni. Átutalásnál a befizető nevét is kérjük beírni.

Kapcsolattartó: Gyuricza Zoltánné, 5502 Gyomaendrőd, Lábás u. 3. Tel.: 66/285-946

Gyomaendrőd, 2013. április 23.

Sorstársi üdvözléssel: Civil Szervező Csoport

HÁLAADÁS ÉS VISSZATEKINTÉS

2013. április 6-án délután a református templom hívős, már-már mondhatni hideg épületében ünnepre készülődött a népes sereg. Ünnepre bizony: hálát adni és visszatekinteni.

Hálát adni azért, mert 1964. október 1-jén került a Gyomai Református Egyházközségbe segédlelkészi szolgálatra Sípos Tas Töhötöm édesapja mellé, majd később beosztott lelkésze volt a gyülekezetnek, míg 1982 novemberétől megválasztott parókus lelkészként szolgált közöttünk, egészen a nyugdíjba vonulásáig, 2012. november 1-ig. 48 év. Nem semmi 48 év volt ez, amint az a megemlékezésekből és köszöntésekből is kiderült.

Legelőször a Nagytiszteletű esperes úr szólt az egybegyűltekhöz Isten Igéjével, s tett biztosságot arról, hogy „mindaddig megsegített minket az Úr”. Különösen hangsúlyos mondat ez, hiszen, amikor úgy tűnik, hogy mindenki elfordul tőlünk, Isten megsegítő kegyelme akkor is mellettünk van.

Az igehirdetést követően Bátori Sándor, Egyházközségünk gondnoka köszöntötte esperes urat. Egy rövid idézet a köszöntőjéből: „Tudom, hogy mindezeket az élő Isten adta Esperes úrnak. Ő adott kitartást, erőt és bölcsességet, amikor viharok voltak gyülekezetünkben. Ő adott mondanivalót vasárnapról vasárnapra. Ő adott vigasztaló szavakat, amikor arra volt szükség. Ő adott mindent, hiszen ahogy az apostol mondja: „minden jó adomány és minden tökéletes ajándék felülről való”. Éppen ezért természetesen a hála és a köszönet legelőször a mindenható Istené kell legyen. Köszönjük Istennek, hogy Esperes urat és családját ide vezérelte, hogy itt megőrizte és megtartotta. De szeretném a magam és családom, az egész presbitérium és az egész gyülekezet nevében Esperes úrnak és kedves családjának is megköszönni az itt eltöltött 48 évet. Köszönjük, hogy kitarítottak mellettünk. Köszönjük, hogy erősítették, bátorítottak bennünket. Köszönjük, hogy olyan sok mindenben példát adtak. Köszönjük a sok-sok tanítást. Köszönjük a feddéseket is, hiszen arra is szükség volt.”

Megható volt hallgatni a presbitérium énekköszöntését: „Úrnak szolgál mindnyájan, áldjátok az Urat vígan...” amely „Úr csodásan működik...”

Várfi András polgármester úr köszöntésében kitért rá, hogy neves elődök után helyezte Isten ide Gyomára, a református gyülekezetbe lelképásztornak Esperes urat. A 48 év alatt nagyon sokrétű szolgálatot végzett a város életében Esperes úr. S a kedves ajándék, amit átadott is szüntelen emlékeztetni fogja Gyomaendrőd városára.

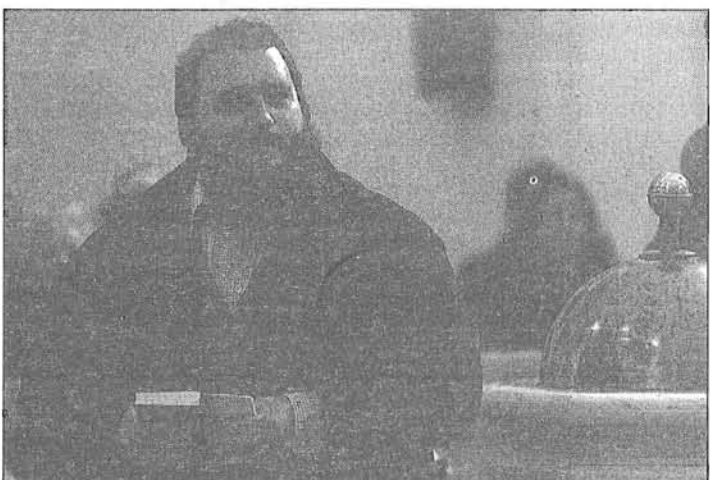
Az 1996-ban megalapított szeretetotthon dolgozói is kedves szavakkal köszönték meg Esperes úr szolgálatát és útmutatásait.

A köszöntések sorában Frankó Tünde Liszt Ferenc díjas operanékes művésznő, a Magyar Állami Operaház magánénekese, a Magyar Köztársaság érdemes művészenek énekszámát és egy orgonadarabot hallgathattunk meg.

A Sípos család nevében Sípos Ete Álmos, a legidősebb testvér köszöntötte esperes urat emlékeztetve és egyúttal bűnbánatra is hívva a hallgatóságot az Isten iránti hűséggel kapcsolatban.

A római katolikus egyház részéről az éveken át itt szolgáló Iványi László tiszteletbeli kanonok, plébános úr szólt az ünnepelthez, s a hallgatósághoz. Köszöntőjében kiemelte, hogy milyen békességben és ökumenikus szellemben tudtak együtt szolgálni városunkban. Valóban különös dolog az, amikor Isten elhív és elküld valakit a szolgálatra, s ilyen csoda az is, hogy Esperes úr itt szolgálhatott évtizedeken át.

Egy újabb énekes blokk következett a Biai Református Egyházközség Sola Gratia kórusának szolgálata melengette meg az egybegyűlteket szívét.

A köszöntések vége felé közeledve Dr. Szonda István helytörténész köszöntő szavait hallhattuk, aki szintén történelmi perspektívába helyezte Esperes úr gyomai szolgálatát.

A köszöntések sorát Papp Tibor lelképásztor zárta, aki visszatérve a kezdő gondolathoz Isten megőrző és megtartó kegyelmét emelte ki. „Ében háézer...”

Esperes úr megköszönve a köszöntéseket, külön is kiemelte, hogy sikerült a meglepetés, hiszen nagyon örült a hálaadó nap minden mozzanatának, de különösen a Frankó Tünde művésznő és a biai kórus szolgálata melengette meg legjobban a szívét.

A köszöntések és a köszönetek sora természetesen nem ért véget, hiszen a templomajtóban szinte mindenki személyesen is köszönetet mondott a 48 évről, felelgetve egy-egy kedves pillanatot, egy-egy közös emléket.

Sőt. Miután a népes gyülekezet elköszönt Esperes úrtól, a közös vacsorán tovább folytatódott a közös megemlékezés, beszélgetés.

Valóban hálások lehetünk Istennek, és szép emlékeink lehetnek ezzel a nappal kapcsolatosan. Egyedül Istené a dicsőség.

PT
Fotók: Weigert József

Katolikus oldal

MÁJUSI ÜNNEPEK

1. szerda:	Szent József, a munkás
2. csütörtök:	Szent Atanáz püspök és egyháztanító
3. péntek:	Szent Fülöp és Jakab apostolok
4. szombat:	Szent Flórián vértanú
5. vasárnap:	Húsvét 6. vasárnapja
7. kedd:	Boldog Gizella
11. szombat:	Boldog Salkaházi Sára vértanú
12. vasárnap:	Urunk mennybemenetele
16. csütörtök:	Nepomuki Szent János áldozópap, vértanú
18. szombat:	Szent I. János pápa vértanú
19. vasárnap:	Pünkösdvasárnap
20. hétfő:	Pünkösdhétfő
21. kedd:	Magallán Szent Kristóf áldozópap és társai
22. szerda:	Szent Rita özvegy
23. csütörtök:	Boldog Apor Vilmos püspök, vértanú
24. péntek:	Szűz Mária, keresztények segítségére
25. szombat:	Tiszteletreméltó Szent Béda áldozópap
26. vasárnap:	Szentháromság vasárnapja
27. hétfő:	Canterbury Szent Ágoston püspök
30. csütörtök:	Szent István király ereklyéinek átvitele

MÁJUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 19 óra,
hétköznapokon csütörtök kivételével: reggel fél 8-kor
Májusi litánia: hétköznapokon 19 óra

Szent Gellért Iskola kápolnájában
május 11-én és 25-én szombaton 17 órakor

Gyoma

Kedden és pénteken 18 órakor a templomban,
vasárnap és ünnepnap 11 óra
Májusi litánia misék előtt fél órával

Hunya

hétköznapokon (csütörtök kivételével) és szombaton: 18 óra
vasárnap és ünnepnap 10 óra
A szombati előesti mise vasárnapi misének számít
Májusi litánia misék előtt fél órával

MÁJUS: SZŰZ MÁRIA HÓNAPJA

Az év legszebb hónapja talán a május. Nem csupán azért, mert a természet ilyenkor a legvirágosabb, legillatosabb, hanem mert mi, katolikus keresztények ezt a hónapot az Isten szent anyjának, Szűz Máriának szenteljük. Május beköszöntével mindig eszembe jut az a szép Mária-ének, amit falumban, Pécskán énekelnek az esti májusi vecsernyék kezdetén: „Virágos május hó, Isten hozott, Szűz Mária magának választott!”

Ósi hagyomány ugyanis, hogy a májusi estéken ájtatosságra gyűlnek össze a hívek, hogy a tavasz legszebb virágaival pazarul fel-díszített Mária-oltár előtt térdelve köszöntsék azt a szent Asszonyt, aki méltó volt az Isten Fiát világra hozni. Ilyenkor a Lorettói Litániát imádkozzuk, melyben szebbnél szebb megszólításokkal imádkozunk Szűzanyánk közbenjárásáért. Íme, néhány ezek közül: Bölcsesség széke, Örömről oka, Igazság tükre, Mária aranyház, Magyarok Nagyszónya... könyörögj érettünk!

Mi az értelme mindennek? Több célja is van. Egyrészt kéri Szűz Mária közbenjárását. Annyi minden nyomogat bennünket, - sokszor talán több oldalról is: megélhetési gondok, családi viszállyok, egészségügyi problémák, kilátástalanság, nélkülözés, - és még hosszasan sorolhatnánk. Ilyen és ehhez hasonló szükséghelyzetekben kéri akarjuk Égi Anyánk támogató imádságát. Bátorítólag hat ránk a Szent Evangéliumban a kánaai menyegző története: Mária észreveszi a bajbajutott család gondját, és máris megy Jézushoz, hogy közbenjárjon értük. Jézus előbb úgy tesz, mintha nem foglalkoztatná a felmerült probléma, - de Mária unszolására végül is megtörténik Jézus első csodája: a víz borrá változik, így a lakodalmas családnak nem kell a borhiány miatt szégyenkeznie. Amikor az orgonaillatú májusi oltárok előtt térdelünk, és feltekintve Szűz Mária képére, odatesszük anyai kezei közé mindennapi gondjainkat, a bennünket nyomasztó terheinket, hisszük, hogy a mi inségünk iránt sem marad szájalom nélkül, és közben jár értünk, betegünkért, családjainkért, szeretteinkért épp úgy, mint 2000 évvel ezelőtt a galileai Kánában.

De ne csak kéri jöjjünk Szűz Máriához. Nagy neveltlenség lenne részünkről, ha a kapott jókért, a kiesett kegyelmekért elfelejtjük hálát adni Istennek és az Istenszülő Szűznek. Ebben megint figyelmeztető tanítómesterünk a Szent Evangélium: amikor Jézus meggyógyítja a tiz leprást, és csak egy, a samaritánus jön

vissza megköszönni, Jézus maga is rosszállóan megjegyzi: „Nemde tízen gyógyultak meg? Hol marad a többi kilenc?” Nem, mi nem szeretnénk ilyen hálátlanok lenni... Bizonyára sokszor tapasztalhattuk már életünkben Szűz Mária közbenjárására Istenünk áldását, segítő oltalmát. S ha tudunk buzdón kérni, akkor tudunk kell köszönetet is mondani. Tehát a májusi estéken hálát adni is jövünk Szűz Mária oltára elé.

S végül, de nem utolsó sorban tanulni is jövünk hozzá. Megtanulni tőle az erényeket: alázatot, Istenre figyelő lelkületet, Isten akaratába való belenyugvást, imádságos lelkületet, szeretetteljes, keresztény emberhez illő életet. Ezek az erények tették szentté, Isten előtt kedvessé Szűz Máriát, - és ezek az erények juttathatnak el bennünket is az életszentségen keresztül elnyerhető üdvösségre, ha nyitott szívvel szemléljük Égi Édesanyánk életét, erényeit, - és befogadókká is válunk ezek iránt.

Elkezdjük a májust, Szűz Mária szép hónapját. Szeretettel várunk minden kedves testvérünket esténként 7 órakor a májusi vecsernyékre. Kérjük együtt Szűzanyánk közbenjárását, adjunk hálát együtt a kapott jókért, és ami a legfontosabb: tanuljunk tőle, hogy az Istenszeretőknek megígért örök boldogságot elnyerhessük!

Czank Gábor
plébános

A HIT ÉVE 2012-2013

Segítő kéz egy életen át!

Kérjük, támogassa
ADOJA 10%
EGYHÁZI
a Magyar Katolikus
Egyház szolgálatát!

Tehermentesítési
0011

www.katolikus.hu

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Bendegúz NyelvÉsz verseny

Minden évben megrendezik a Bendegúz NyelvÉsz versenyt, ahová iskolánkból is sokan jelentkeznek. Az első fordulóban meg kell oldanunk egy feladatlapot. Ezt kijavítják, így kiderül, hogy ki jut tovább a megyei fordulóba. Békéscsabán egy általános iskola ad otthont ennek a megmérettetésnek. Itt is kitöltjük a feladatlapokat, ezután műsorokkal szórakoztatnak bennünket, amíg átnézik és kijavítják a feladatlapokat. Uzonnát is kapunk, hogy semmiben ne szenvedjünk hiányt. Mindenki izgatottan várja, hogy vajon sikerül-e tovább jutnia az országos fordulóba. Végül osztályonként kihirdetik a szerencsés győzteseket.

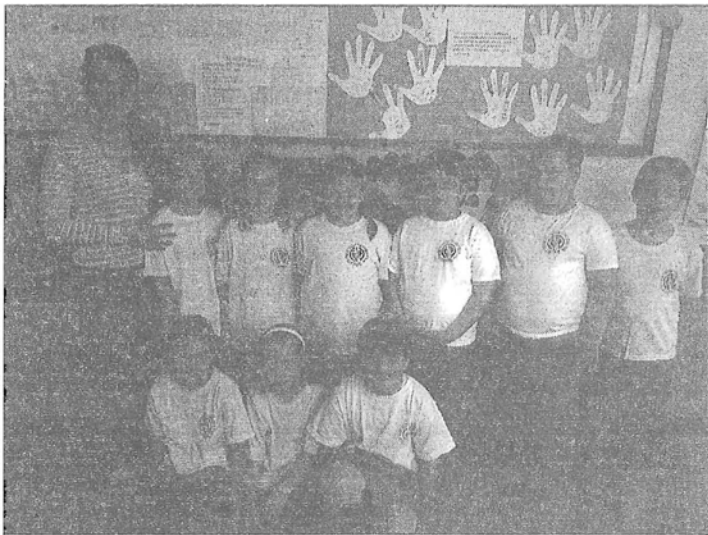
Bár idén közülünk senki nem lehet országos bajnok, azért nem keseredtünk el, hiszen jövőre még sikerülhet.

Bene Boglárka 6. osztályos tanuló

Mezőtúron jártunk

2013. április 25-én csütörtökön alsó tagozatos kis csapatunk a mezőtúri Szent István Katolikus Általános Iskola és Óvoda által megrendezett komplex tanulmányi versenyen vett részt, amelyen a megye katolikus Iskoláinak gyermekei mutatták meg tudásukat, talpraesettségüket, kreativitásukat. A délután remek lehetőség volt az ismerkedésre, barátkozásra. Köszönjük a mezőtúri kollégáknak a tartalmas délután megszervezését.

Mészárosné Kiss Katalin

Versmondóink a költészet napján

A Határ Győző Városi Könyvtárban gyűltek össze költészet napján a verset szerető, verset szavaló diákjaink. Minden osztályból többen indultak, legeredményesebben azonban a következő tanulók szerepeltek.

- 1. osztály Vári Zsófia 3. helyezes
- 3. osztály Czibulka Imola 2. helyezes
Mészáros Kata 3. helyezes
- 5. osztály Gubucz Szilvia 3. helyezes
- 6. osztály Neibort Tibor 1. helyezes
- 8. osztály Dajkó Livia Adrienn 2. helyezes
Izsó Réka és Kóvári Lili 3. helyezes

Foci Orosházán

2013. április 16-án busszal elindultunk Orosházára focizni. A katolikus iskolák csapatai játszottak egymással. Délelőtt - a megnyitó után - egy meccset, míg délután két meccset játszottunk. A gyerekek mérkőzésel között az igazgatók és a plébánosok mérték össze tudásukat. A 20. percben Lukács László igazgató úr beállt a kapuba, és hatalmasokat védett. Délben megkaptuk az ebédjegyeket, és elmentünk ebédelni. A délután folyamán lejátszottuk még a mérkőzéseinket. Ez jó alkalom volt, hogy a testedzésen túl, megismerjük más katolikus iskolák csapatait, ismerkedjünk diákokkal. Élményekkel, fáradtan értünk haza.

Hornok Roland 7. osztályos tanuló

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A gyermekekkel való törődés vélemények szerint többet ér, mint egy nagyon jó hozamú lekötött betét. Egyrészt azért, mert az embernek a szíve nem ott van, ahol dobog, hanem ott, ahol szeret; másrészt azért is, mert utódaink kezében vannak idős napjaink nyugalmának a kulcsai. Ebben az évben 28 gyermeknek a szülei gondolták úgy, hogy ezen az úton minket választanak - itt szeretnénk megköszönni a bizalmat, amiért a mi intézményünket választották; egyben a Jóisten áldását kívánva maradunk őszinte tisztelettel kollégáink nevében:

Fekécs Edit (a leendő 1. oszt. osztályfőnöke), Szmoláné Kiszely Olga (napközis tanító néni)

*Lukács László
igazgató*

Versfesztivál

Az Internetvers Fesztiválra a mi iskolánkból is szép számmal küldtek be a gyerekek rajzokat. Weöres Sándor verseire készítettek illusztrációkat. Az elkészült munkákra az interneten is lehetőség volt szavazni. Az ünnepélyes eredményhirdetésre 2013. április 19-én került sor a Katona József Művelődési Házban, ahol a Hangraforgó együttes koncertje alatt kivetítették a versekhez készített rajzokat.

Eredményeink:

- 1-2. osztály: IV. helyezett Beinchrót Enikő
V. helyezett Fekete Enikő
VI. helyezett Zsádón Zita

- 3-4. osztály:
Dicsérő oklevél Furák Edina
- 5-6. osztály: V. helyezett Pál Barbara

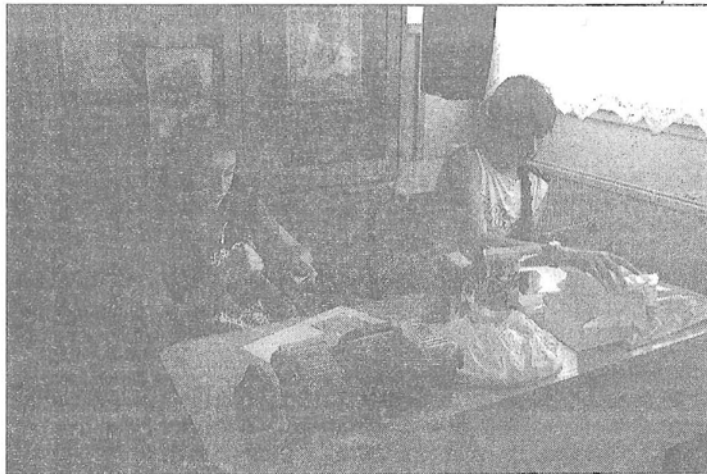
IV. Országos Kerámia- és Tűzzománckészítő Verseny

2013. április 19-20-án Győr városa adott otthont a IV. Országos Kerámia- és Tűzzománckészítő Versenynek, amelyen az ország több mint 30 alapfokú művészeti iskolájából mintegy 180 diák mérhette össze tehetségét és ügyességét. Az a szerencse ért bennünket, hogy bár a tűzzománckészítésének technikáját tanítványaim - Kiss Vivien és Vass Borka - csak ebben a tanévben kezdték megismerni, mégis pályamunkájukkal kiérdemelték a döntőbe jutás lehetőségét, és képviselhetők városunkat, s alapfokú művészeti iskolánkat ezen a rangos versenyen.

A feladat kellően nehéz volt, hiszen a kétnapos versenyen 5-5 óra állt a rendelkezésükre, hogy a 2-2 alkotást elkészítsék. Az első napon a témát mindenki maga választhatta, de a második napon már megadott témakörben kellett alkotniuk a versenyzőknek. A mi feladatunk érzelem, hangulat (félelem, gondoskodás, remény, hangulat...) kifejezése volt, ami a képi gondolkodásnak már igen magas szintje.

Tanítványaim remekül oldották meg a feladatot, bár sajnos nem értek el helyezést. Mégsem vagyunk elkeseredve, hiszen sok új ismerettel gyarapodtunk, betekintést nyerhettünk más iskolák életébe, megismerhettük mások munkáit, s bár kevés szabaddíjónk volt, de megnézhattük Győr városának néhány nevezetességét is.

Kondorné Timár Erzsébet

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

SZENT NEREUS és SZENT ACHILLEUS

Ünnepük: Május 12. - +304. (?)

Nereus és Achilleus régi római vértanú-pár, május 12-i ünneplésük az 5. század óta mutatható ki. A tisztelet nyomai még régebbre mutatnak, hiszen már Damasus pápa sírfeliratot költött a két vértanúnak. Annak töredékesen megmaradt szövege szerint Nereus és Achilleus római katonák voltak. Eltaláltak az igaz hithez, és bátor hitvallásukért megölték őket. Haláluk ideje nincs följegyezve. Általában a diocletianusi üldözés éveit szokták emlegetni. Ünneplésük helye a sírjuk lehetett, amelyet Petronellának, Szent Péter lányának sírja közelében kell keresnünk, a

Domitilla-katakomba kiterjedt temetőrendszerében.

Tiszteletük helye gazdag lehetőséget kínált a legendák születésének. Az 5. és 6. században írtak egy csodálatosan díszes szenvedéstörténetet Nereusról és Achilleusról. Eb-

ben a két vértanút testvérpárnak tekintették, kiket maga Péter apostol keresztelt meg. Mint eunuchok a császár unokahúgának, Titus Flavius Clemens feleségének - a későbbi keresztény vértanúasszonynak -, Domitillának a szolgálatában álltak. Űrnőjükkel együtt a campaniai tengerpart előtt levő Pontia szigetre száműzték, Terracinában borzalmasan megkínózták, végül lefejezték őket. Domitillával együtt a Via Ardeatina melletti katakombában temették el őket.

Nereusról és Achilleusról elbeszéljük, hogy keresztényeként Domitillával, Űrnőjükkel együtt a sivár, izzóan forró Pontia szigetére száműzték őket. A két kiszolgált katona vezette annak idején Domitillát Kelemen pápához. A pápa megkeresztelte az előkelő asszonyt. Ezért elvesztették hazájukat, birtokukat és legalapvetőbb emberi jogaikat. Nereus és Achilleus leszámolt életével, szemrebbenés nélkül fogadta az ítéletet. Annál inkább aggódtak Űrnőjük életéért és egészségéért. Flavia Domitilla azonban már rég nem volt nagyvilági dáma: ott térdelt a katakombák komor homályában keresztény rabszolgák és a szegény népből jött hívők között, velük együtt retegve attól, hogy a katonák fölfedezik rejtékhelyüket. A száműzetésben az élet nehéz volt, de ők fenntartották a kenyértörés közösségét, mintha mi sem történt volna. Zsoltározásukhoz a tenger harsogása adott kíséretet.

Néhány évig tartott ez a sokféle szükséget szenvedő, de nyugodt élet. Amikor azonban Minutius Rufus konzul megjelent Pontian, véres üldözés kezdődött. Nereust és Achilleust elkülönítették Domitillától. A konzul vesszővel, izzó parázzsal és kínzóeszközökkel igyekezett a két veteránt rávenni, hogy áldozatot mutasson be a császár főliségének, de hiába. Állhatatosak maradtak, és a hóhér bárdja vezette velük.

(Szentek élete)

2013. április 8.

Nemzetközi Roma Napi Rendezvény Gyomaendrődön

1971. április 8-án ült össze az I. Roma Világkongresszus. A különböző cigány népcsoportokat képviselő jelenlévők elhatározták, hogy a jövőben folyamatosan együttműködnek, és a nemzetközi közéletben közösen lépnek fel.

Döntés született a cigányság nemzeti jelképeiről: elfogadták a zászlót, a himnuszt. Az esemény tiszteletére az ENSZ a Roma Kultúra Világnapjává nyilvánította április 8-át, a cigányság pedig legfontosabb „nemzeti” ünnepüként tartja számon.

A rendezvény 9:00 órakor kezdődött a Regionális Roma Közösségi Házban, ahol a Fekete Angyalok együttes „Cigány himnuszával” vette kezdetét a program.

Szécsi Zsolt elnök köszöntötte a megjelenteket, érdeklődőket. Elmondta az összejövetel célját, és néhány mondatban összefoglalta a Nemzetközi Roma Nap jelentőségét.

Ezt követően Várfi András Gyomaendrőd Város Polgármestere nyitotta meg a rendezvényt. Hangsúlyozta és kiemelte, hogy a Roma Polgárjogi Szövetség megalakulása óta számtalan rendezvényt szervezett, és kiemelkedő a közösségért végzett tevékenysége.

A program folytatásaként a Békés Megyei Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény Gyomaendrődi Oktatási Egység diákjainak műsora következett.

Dr. Torma Éva főorvos asszony előadásában felhívta a figyelmet a cigányságot érintő egészségügyi problémákra (10-15 évvel korábban halnak meg, mint a magyar társadalom többi tagja).

Az előadást követően Czank Gábor endrődi plébános a cigányság hitvilágát tárta fel a nagyközönség előtt.

Dr. Szonda István a Cigányság eredetéről tartott összefoglaló előadást.

Az előadásokat követően 11 órakor került sor a február hónapban meghirdetett „Roma kultúra, hagyomány” rajzpályázat

eredményhirdetésére, valamint a díjak átadására. Nagy örömről szolgálta, hogy több száz szebbnél szebb rajz érkezett a felhívásra.

Az eredményhirdetést követően a „Fekete Angyalok” együttes szórakoztatta a közönséget.

A délutáni programot Botos János és zenekarának műsora nyitotta.

Azt követően pedig Szilágyi Róbert, a Magyar Pünkösdi Egyház teológusának lemezbemutatója volt hallható. Az előadásokkal, valamint a programokkal párhuzamosan Közösségi Házunkban térítésmentesen igénybe vehetők voltak egész nap különböző szűrővizsgálatok, melyek iránt nagy volt az érdeklődés a lakosság részéről.

Ezúton is szeretnénk megköszönni mindazoknak a támogatókat, akik a rendezvényünkhöz hozzájárultak:

Rendezvény és rajzpályázat támogatói:
Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigány Misszió
Varga Zoltán MSZP Országgyűlési képviselője
Andó Ágnes Gyomaendrőd Járás vezetője
Várfi András Gyomaendrőd Város polgármestere
Poharelec László Önkormányzati képviselő
Hornok Ernő újságíró
Ujlaky Szabolcs vállalkozó
Farkas István vállalkozó

Továbbá szeretnénk megköszönni azoknak az önkéntes segítőknek a munkáját akik a rendezvény előkészítésében, megvalósításában önzetlenül részt vettek.

Szécsi Zsolt

képek

MISE A VOLT POGÁNY ISKOLA TANÁRAIÉRT ÉS TANULÓIÉRT

Április 27-én 10 órakor misére gyűlekeztek a volt iskola diákjai, idősebbek és fiatalabbak egyaránt.

Jó volt nézni azt az összetartozást, amelyet a mai napig is ápolnak, és örömmel vettek részt a szervezők által kezdeményezett ünnepségen.

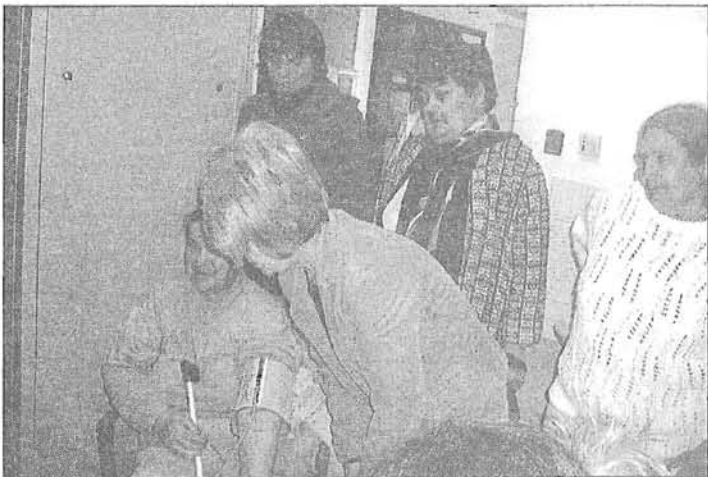
A plébános úr szép ünnepi beszédében hangsúlyozta a régi iskolák varázsát, a tanulókat próbátételét, egyszerűségét, összetartozásukat, ami a mai világunkkal nem hasonlítható össze.

Az akkori tanárok nehéz körülmények között szolgálva, nem egyszer kudarcokkal küzdve, erőt merítettek felnövekvő tanítványaik sikeres életútjából. Több generáció felnőtt ott is, ahol nem volt komfortos mosdó, melegedni sokszor füstölő kályhánál melegedtek, a padló is csak olajjal átitatott egyszerű padló, de azért egyszerűségében is tiszta volt. A tanulók megtanulták a becsületet, tiszteletet és emberséget, munkára ösztönzést. Ezt a sok jó tulajdonságot kell továbbadni, a gyerekeknek, unokáinknak és ápolni a volt iskola tanárainak és diákjainak emlékét, ahogy eddig is tették. Végül Reményik Sándor ide illő szép versével fejezte be plébános úr beszédét.

Köszönet a megjelenteknek, akik fáradságot nem ismervé eljöttek, hogy együtt ünnepeljenek és emlékezzenek, valamint a szervezőknek, akik a mise után megvendégelték a vendégeket.

Jövőre ismét szeretnénk találkozni.

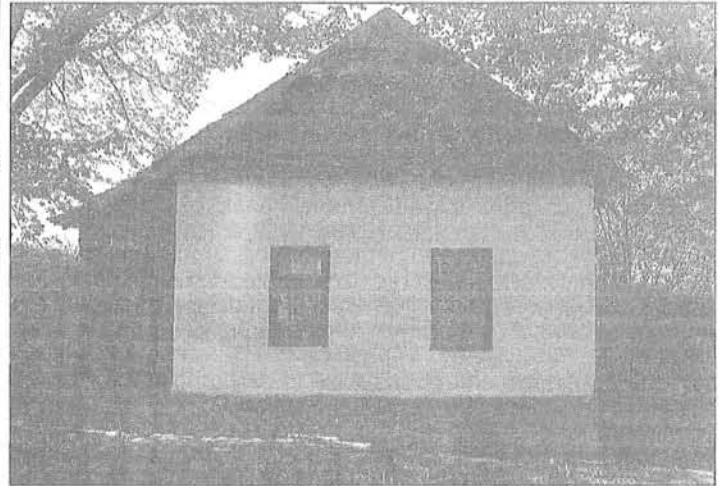
(több kép a 10. oldalon)

A hunyai egyházi-lak

Az egyházi lak (más néven harangozó ház) a Kossuth utca (régiben Szent Imre utca) legrégebbi épülete, községünk történetének szerves része.

A régi templom felépítése után szükséges volt egy harangozó lak felépítése, ezért őseink az endrődi templom ipartőkéjéből feivett 600 Ft-os kölcsönből 1898-ban fel is építették azt, tehát Idén már 115 éves az épület. A kölcsön háromnegyedét Gróc Béla nagyváradi kanonok, községünk nagy jótevője fizette vissza.

A ház felépítése első ránézésre semmiben sem különbözik az akkori hagyományos épületektől. Az épület keleti oldalán található a gang, amire az utcáról pár lépcsőfokkal juthatunk fel (mára ez az egyetlen ilyen ház falunkban), az utcára ugyanúgy két ablak nyílik, mint akkor minden egyéb háznál. Viszont ezek mögött nem a nagyház (vagy nagyszoba) helyezkedik el, hanem egy külön helyiség, amibe csak a gangról lehet bejutni. Ez a helyiség több funkciót is szolgált az évek során. Minden bizonnyal eredetileg is külön volt választva a ház többi részétől közösségi célból. Viszont a falon látható egy másik ajtó helye is, ami a fal mögött lévő konyhába nyílt. Ezt 1905-ben nyitották, amikor is még ez a ház volt kijelölve ideiglenes lelkészlaknak, de mivel a lelkészség végül csak 1912-ben alakult meg az utca és a Templom sor sarkán lévő Hunya József-féle házzal, ezért az egyházi lak a lelkészlak funkcióját soha sem töltötte be, az ajtót később vissza is falazták. Ahogy belépünk, lábunkat a padlóra téve érezhetjük, hogy már igen régóta-talán a kezdetektől a helyiség része. Ezt a padlót taposták Iványi György idején a KALOT fiataljai is, amikor a különböző színdarabokat és közösségi rendezvényeket itt szervezték meg. Volt itt még fodrásfüzlet is valamikor, sokszor kiadták bérbé. Velünk szemben láthatjuk még mindig a sokak által ismert kis fehér kályhát, ami ugyanúgy áll, mint 40-50 évvel ezelőtt. Ugyanis a '40-es évek végétől a tanítás színtere is volt a helyiség, hisz a meglévő tantermek ettől kezdve kicsinek bizonyultak, és egészen az iskola új szárnyának felépültéig folyt is benne az oktatás. 1948-tól kezdve a hitoktatás is ide volt száműzve. Ahogy visszafordulunk a bejárat felé, akkor a falra még mindig fel van rajszöggel rögzítve a „Palesztina Jézus korában” című, szemmel láthatóan gyermekkéz alkotta térkép, ami Lengyel László plébános atya hittanóráit idézi fel. A térkép melletti mélyedésben polcok lettek beépítve, de ha jobban megnézzük, bizony eredetileg itt is ablak volt, aminek köszönhetően elegendően fényes volt a terem. Az utóbbi években iskolai raktárként funkcionált.

A terem elhagyva menjünk tovább a gangon, és a legközelebbi ajtón térjünk be a konyhába, itt egykor katlan is volt. Ez a rész már az egyházi szolgálati lakásához tartozik, ebből nyílik – a hagyományos kiszoba helyett – a nagyszoba, ahonnan a konyhából fűthető kemence már hiányzik. Az ajtó és ablakok szemmel láthatóan az eredetiek, alig látszik meg felettük az eltelt 115 esztendő. Külön érdemes megfigyelni az ablakok fölött a boltíves teherhárítást, ilyen se nagyon látni már. A mennyezeten láthatók a gerendák, amik sárral vannak betapasztva, ez igaz minden helyiségre. Visszatérve a gangra befejezésül már csak egy kamrát és egy nyári konyhát/kiskonyhát láthatunk. A melléképületek már nincsenek meg.

Fel szeretném még hívní a figyelmet a telek keleti mezsgyéjén látható orgonasövényre, mely az emlékezet szerint már 80-90 éve elkeríti a portát, akárcsak egykor a templomkertnél.

Mint tudjuk, gazdasági okoknál fogva az egyházközségnek 2013 tavaszán meg kellett válnia az ingatlantól. Ezzel a kis írással és a fényképekkel, ha fizikailag nem is, de legalább vizuálisan továbbra is megőrzik eredeti állapotában az egyházi lakot.

Hegedűs Bence

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Magyar István

Egy endrődi levél a nyomasztó 50-es évekből

Kedves Olvasó!

Sajnos településünk történelem könyvének lapjait lapozva nemcsak falunk nagyjairól, büszkeségeiről, nagy tettekről és a köz javát szolgáló dolgokról olvashatunk, hanem az erőszakról, az igazságtalanságról a józan ésszel fel nem fogható helyzetekről.

Endrőd huszadik századi történelmének van néhány szégyenfoltja, akár a csendőrsortúzról vagy a kuláküldözésről is beszélhetünk. Mindkét esetben nemcsak a korabeli rendszerek durva szabályozása, hanem az azokat kiszolgáló egyének túlkapása és túlbuzgóága miatt történtek tragédiák. Az alább közölt levél és a válasza is egy ilyen lehetetlen helyzetről számol be 1952-ből.

„Községi Tanács Végrehajtó Bizottsága!
Endrőd

Alulírott Timár Béla endrődi Gorkij út 16 /előbb Stefánia u. 9.) sz. a. lakos a K. 2115/1952-53 számú beadási előírása ellen tisztelettel fellebbezéssel élek és kérem, szíveskedjék azt a való tényállásnak megfelelően helyesbíteni.

A való tényállás pedig, melynek alapján törvény, vagy rendelet szerint sem kulák nem lehetek és ez a kivétel sem helytálló, - a következő:

Nekem és a velem közös háztartásban élő feleségemnek, meg gyermekünknek összesen a beadási könyv szerint is csupán 17 kat.h. 1405 négyszögöl területű szántó ingatlanunk van és egy kettőszobás beltelkes lakóházunk, ennyi volt 1945-ben is, amikor azt örököltém apámtól s azóta változás nem történt abban, és amelynek összes kat. tiszta jövedelme: 267.45 K.

Ettől az ingatlantól adóztam 1945 óta és ma is, mert az teljesen különálló más személyektől, ezután teljesítettem, a beadást is egészen a múlt évig, amíg kulák sem voltam. A múlt évben azonban valószínűleg téves, rosszindulatú és politikailag sem időszerű intézkedései miatt időközben elbocsájtott közellátás vezető anyámmal - kívül közös háztartásban nem élek - egy beadási könyvre vett és mindkettőnk kuláknak nyilvánított, illetőleg közösen terhelt meg beadási kötelezettséggel. Tévedését világosan mutatja múlt évi beadási könyvünk címlapja is, mert kiténik belőle, hogy két különálló személyről van szó: Timár G. Lajosné és Béla. Ilyen alapon mindenki a szüleivel, vagy a nagyszüleivel is összeírandó és a falu jó része kuláknak nyilvánítandó lenne!

Más alapja nincsen tehát a kulákságomnak, mint az, hogy mivel a múlt évben egy politikailag éretlen és túlzó tisztviselő té-

ves összevonás alapján annak minősített, most már a különállás elismerése mellett is az vagyok. Pedig amint az ilyen és hasonló téves intézkedések foganatosításával szemben vezetői helyes kritikával éltek, úgy téves intézkedései is megfelelően mérlelendők és helyesbítők volnának. Hiszen semmilyen törvény, vagy rendelet nem írja elő, hogy 17 kat. h. 1405 négyszögöl területű, 267.45 K. kat. tiszta jövedelmű ingatlan birtokosa és tulajdonosa kulák, aki mezőgazdasági fejlesztési járulékkal megterhelve nem volt vagy magatartásával arra reá nem szolgált.

En és családom kizárólag földműveléssel foglalkozunk, más tanult mesterségünk vagy foglalkozásunk, de egyéb kereseti forrásunk sincsen a legszorgalmasabb és hozzáértő munkával mindig fáradoztunk, hogy adófizetési és beadási kötelezettségünknek a lehető legpontosabban és hiány nélkül eleget tehesünk, hogy dolgozó népünk országa a fasiszták által okozott rombolásokat mielőbb kiheverhesse és egy szebb jövő alapjait minél erősebben lerakhassa. Ezt bizonyítják eddigi adó és beadási könyveim, tehát ténykedéseim, melyekből megítélhető vagyok, és amely megítélés helyes kritikája nem a múlt évi téves vagy talán kissé rosszindulatú intézkedések nyomain fog haladni, hanem a kirívóan igazságtalan intézkedést orvosolni és egy dolgozót a családjával együtt a megbélyegzés alól felmenteni s dolgozó államunk hasznos tagjává tenni törekszik.

Endrőd, 1952. április 30.

Tisztelettel:
Endrődi, Gorkij u. 16. sz. a. lakos"

A Végrehajtó Bizottság rövid válasza:

„Endrőd község Tanács Vb.
Sztálin út 2. Telefon 1.

14-112/1952.ikt.sz.

Tárgy: Timár Béla endrődi lakos kérelme.

Értesítem a Címet, hogy az Endrőd községi Tanács Végrehajtóbizottsága kérelmét felülvizsgálta, annak helyet nem adott, elutasította.

Endrőd, 1952. május 8.

Magyar István
Vb. Elnök"

MISE A VOLT POGÁNY ISKOLA TANÁRAIÉRT ÉS TANULÓIÉRT (cikk a 9. oldalon)

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Régészeti lelőhelyek Gyoma nagyközség területén VIII.

„A 4/158. sz. lelőhely TELEK-PUSZTA, HODÁLY

Az úgynevezett teleki majortól nyugatra egy alacsony, alig észrevehető dombháton, kb. 400 méter hosszán és 150 méter szélességben fekszik ez a nagykiterjedésű lelőhely. A tőle keletre fekvő hajdani vízpart mára már teljesen feltöltődött. Az 52. sz. lelőhelytől egy kb. 200 méter széles mélyedéshajlat választja el (az 52. sz. lelőhelyet egy nagy digógödör pusztította. Ezen a lelőhelyen járt 1953-ban ZALOTAY Elemér régész s gyűjtött egy ovális dörzsölkövet, kőbalták darabjait, csipett díszű és kalászmintás edénytöredéket (Körös kultúra darabjai). Ezenkívül kova pengéket, s a szakálhái csoportnak nevezett szintén fenti kultúrába tartozó társadalom edénytöredékeit gyűjtötte be. 1955-ben KOVALOVSKI Júlia régész szintén ilyen jellegű anyagot gyűjtött innen. Itt található még a középkori elpusztult PÓHALOM falu területét jelző cseréptöredékek is (poháralj, kemence szem töredék, korsó bordás nyakrésze, edényfedők darabjai). Ezek a XV-XVI. századra keltezhetők.

4/163. sz. lelőhely PÓHALOM, ERDŐS TANYA

Póhalomtól keletre egy délkelet-északnyugati irányú érmeder nyugati partján magas kiemelkedés látható. Az érmeder a lelőhelyet körbevéve kanyarog. A területen nagy foltokban a tiszapolgári kultúra telephelyeit észleltük. Többek között paticsdarabok s jellegzetes edénytöredékek tömkelege jelentkezett. Az egyik ilyen folt kb. 14-15 méter hosszán s 5-6 méter szélesen terült el s a paticsdarabok csaknem teljesen befedték, vagyis itt a tiszapolgári kultúrába tartozott ház gyeptöréskor felszínre került maradványait láthatuk. A ház nagyjából négyszögletes alaprajzú lehetett. Számos más hulladékgödör és kisebb épületek törmelékei között embercsontok is a felszínre kerültek (egy felnőt s egy kisgyermek csontváza). A rendkívüli mennyiségű leletanyag felszínre kerülését a mélyszántás, talajlazítás kártétele, illetve régészeti szempontból pusztítása okozta. A tiszapolgári kultúrára jellemző edények zöme úgynevezett csótalpas edény, találtunk agancskapákat. ŐA szarmata korból néhány jellegzetes edénytöredék volt látható.

4/178. sz. lelőhely PÓHALOM-ÖRDÖGÁROK

A póhalmi major és Telek-pusztá között kb. észak-déli irányú régi vízfolyás keleti partján egy hátsársz rész látható. E hátat csaknem pontosan kelet-nyugati irányban vágja át az ÖRDÖGÁROK, amelynek nyomvonalát kelet felé csaknem 150-200 méter távolságig lehetett követni, sekély mélyedés formájában. Az árok szélessége 13-14 méter, mélysége 50 cm. A valamikori sáncot már megfigyelni sem lehet (az eke „lesimította”).

RÓMER Flóris néhai nagy részeink egyik első tagja 1878-ban művégen azt írta, hogy eza vonulat a nagyalföldi Ördögárok VI. vonulata.

4/214. sz. lelőhely ŐZEDI HALOM

A gyomai határ északkeleti szélén, a dévaványai út délkeleti oldalán – többször említett észak-északkelet-dél-délnyugati irányú keskeny hátán áll a halom, megcsontkítva. Az „Őzedi halom”, régi térképeken, feljegyzésekben sűrűn előfordul. Több régészeti tudósításban is szerepel. A halom környékét is erősen megbolygatták már. Digógödörök, szélesárok vágják át a partvonulatot. A halomból mindössze egy kb. 10 méter széles sáv maradt meg, szerencsére a közepéből. Ennek alapján egy 60-65 méter alapterületű 2,5-3 méter magas kurgánra lehet következtetni. Valószínű, hogy a halom rézkori alaptemetkezése még bolygatatlan. 1425-ben a Gyoma és Ege falu közötti határbejárás az Őzed-halom a processzió kezdőpontja volt. 1860-ban Menapace országos építészeti igazgató több régi sírt talált fel a halmon. Két urnát Szabó József is látott kiásva 1859-ben, „homokos talajból”. 1925 májusában a gyomai Pedagógiai Társaság (ilyen is volt itten!) Krecsmarik Endre tanár biztatására a halmon ásatást végeztetett, ahonnan ekkora már több honfoglalás idejére jellemző lelet került elő.

A pedagógusok ingujjra vetkőzve ásót ragadtak, és nekifogtak a halomnak feltárás céljából. Egy 17 méter hosszú kutatóárokot ástak a halom nyugati oldalán

és tetején, s ebben az árokban kilenc honfoglalás kori sírt találtak. Két bronzgyűrű, öt darab bronz halántékgyűrű gyűjtöttek be. Az egyik halántékgyűrű kékgönggyel volt ellátva. Krecsmarik ugyan e sírok „gazdáit” szláv etnikumának határozta meg, de a leletek alapján ezek XI. századi úgynevezett magyar köznépi – már keresztyén vallású – emberek sírjai voltak. Ezek a magyar köznépi viseletre jellemző úgynevezett „s”-végű hajfonatkarikák voltak. Krecsmarik-féle feltárás sírjai egy nagylétszámú X-XI. századi magyar köznépi temető sírjai voltak, É-D-i irányítású sírsorok s testek pedig Ny-K-i irányításúak (azaz fejfel nyugatnak irányítva, megjegyzem még, hogy itt Gyomán a régi Öreg temetőben és messze környéken egészen a 20. század közepéig így temetkeztek, vagy ahol még most is, pl. Sárrétudvariban).

Oklevelekben ez a hely a gyomai és iktári Bethlen családé, 1412-be „praedium Ewsed” azaz Őzed-pusztá néven Gyoma tartozéka. 1421-ben „Eused” alakban írják ugyanezen család birtokában. 1425. évi határbejárás is itt kezd a Gyoma-Ege közötti határbejárás, azaz „ab una colle Ewses halom vocata” 1473-ban „Wzed predium”. Utoljára 1490-ben jegyzik le „Used” alakban. A köznépi temetőből itélve itt egy kisebb Árpád-kori falu lehetett Őzed vagy Ősöd néven.”

Közreadja: Cs. Szabó István

Fényben...

/írta: Benke Mária/

A holdnak fényében gyönyörködöm az égbolton.
Az igazság fényében véleményemet elmondom.
A gyertya fényében figyelem a lángot,
repdesve pislákol, majd újra ad világot...

Mesés ez a sok fény, mind-mind más...
Mindegyik számomra valamiért csodás.
Fény és árnyék között nagy a különbség,
a fényt vágyom mindig, ez nem különbség.

A fényben szárnyalok boldogan, mint a lepke
a fényre áhítozom, álmodozva, keresve...
Napnak fényét vágyom egész évben,
holdnak fényét csodálom a messzeségben...

Lelkem fénye világít, mint a lámpás
Szívemnek gyönyöre egy nagy kiáltás...
A szeretet fénye mindig rám ragyog,
s ettől felhőtlenül vidám vagyok!

Vecsés, 2012. március 18.

SPORT

Újraindult a labdarúgó-bajnokság

A megyei labdarúgó-bajnokság április első hétvégéjén indult újra. A március közepén kezdődött rendkívül kedvezőtlen időjárás miatt – havazás, eső, újabb havazás – három bajnoki mérkőzés is elmaradt. A csapat csak edzett becsületesen, de mérkőzést nem tudott játszani. Számunkra talán még kedvezett is ez a szünet, hiszen az edzőváltás után a két fiatal edzőnek sikerült felrázni a csapatot, és elhítenni velük, hogy többre képesek. A lejátszott mérkőzéseken egy új szellemű társaság lépett pályára. Elhitték, hogy tudnak nyerni, de ahhoz többet kell nyújtani a pályán. Javult a küzdőszellem, az akarattal sem volt már probléma, mindez egy jobb játékkal párosult, ez az eredményességen is megmutatkozott. Sikert pontokat szerezni a mérkőzéseken, a tabellán is egyre feljebb léptünk, távolodunk a veszélyes zónától.

Április végétől kissé erőtetett menet kezdődik, hiszen három héten keresztül szerda – szombat ritmusban kell a bajnokságot folytatni. Most kell lejátszani a márciusi kedvezőtlen időjárás miatt elhalasztott mérkőzéseket. Nehéz időszak következik, hiszen mindezt a munka mellett kell teljesíteni a játékosoknak. Bízunk a felkészültségükben és várjuk a további sikeres folytatást.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2013. 03. 30. Gyomaendrődi FC – Kondorosi TE Elmaradt III

G.: --
Ifi.: G.: --

A hét közben lehullott sok csapadék miatt a gyomaendrődi sportpálya játéktere a mérkőzés lejátszására alkalmatlanná vált, ezért az elmaradt. A mérkőzés kijelölt új időpontja: 2013.05.08. – szerda – 18.00.

2013. 04. 06. Nagyszenás SE – Gyomaendrődi FC 1 : 3

G.: Werle T., Molnár T., Kovács R.
Ifi.: 0 : 3 G.: Burai T., Fekécs M., Kovács Z.

Rossz minőségű pályán került megrendezésre a mérkőzés. A csapatok becsületesen gyűrték egymást, némi vendégfölny azonban kialakult. A féldíó közepén egy szép támadást góllal fejezett be a gyomaendrődi csapat, ezt az előnyt a szünetig meg is tartotta. A második féldíó elején egyenlítették a hazaiak, de örömlük csak egy percig tartott, mert a vendégek is gólt szereztek és ismét vezettek. A mérkőzés végén jött az újabb vendéggól, a győzelem ezután már nem forgott veszélyben. Megérdemelt a Gyomaendrőd sikere, többet tettek a győzelemért, jobban játszottak az egész mérkőzésen a hazaiaknál. Sikert a visszavágás a balul sikerült őszi hazai mérkőzésen elszenvedett vereségért.

2013. 04. 13. Gyomaendrődi FC – Sarkadi Kinizsi LE 2 : 0

G.: Bányai R., Farkas J.
Ifi.: 0 : 0 G.: --

A mérkőzés az edzőpályán került lejátszásra, mert a főpálya még mindig alkalmatlan volt a játékra. Kezdetül fogva fölnyben játszott a hazai csapat, sok támadást vezettek, de a helyzetek ekkor még kimaradtak. A féldíó utolsó perceiben azonban a fölny góllá érett, így egy gólos hazai vezetéssel zárult az első játékrész. Nagyszerűen indult a második játékrész is, hiszen az első támadásunk ismét góllal zárult, megnyugtató lett az előny. A biztos vezetés tudatában továbbra is jól játszott a csapat, tartotta az előnyt. A mérkőzés egésze magabiztos hazai játékot hozott, megérdemelt győzelmet aratott a csapat, első a tavaszi szezonban hazai pályán.

2013. 04. 20. Mezőhegyesi SE – Gyomaendrődi FC 1 : 1

G.: Toldi B.
Ifi.: 0 : 2 G.: Mihalecz I., Csapó P.

A vendég gyomaendrődi csapat támadásaival kezdődött a mérkőzés, majd negyedóra után Toldi Balázs nagyszerű szabadrúgás góllal a vezetést is sikerült megszerezni. Ezt követően a hazai védelem sokat hibázott, sorba jöttek a vendéghelyzetek, de újabb gól nem született. A második féldíó rendezte sorait a hazai csapat, már ők is több támadást vezettek. Egy hazai kontra tizenegyest eredményezett, melyet biztosan értékesítették is, így kiegyenlítették az állást. Ezt követően mindkét csapatnak voltak helyzetei, de a legnagyobb a vendégek hagyták ki. A mérkőzés utolsó percében a gyomaendrődi csapat is büntetőhöz jutott, de a gyengén helyezett lövést a hazai kapus hárfította. Ellentétes féldíó után döntetlen született, de a vendégek jobban sajnálhatják a kihagyott büntető miatt meghiúsult győzelmet.

2013. 04. 24. Déványai SE – Gyomaendrődi FC 3 : 0

G.: --
Ifi.: 0 : 0 G.: --

A tizenkilencedik forduló elhalasztott mérkőzésére került sor ezen a szerdán. Nagyon rosszul indult a mérkőzés, a hazaiak már az első támadás végén elért

folytatás a 2. oldalon

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrődi civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kéri, az ez évi támogatást is. (2012-es lista)

Ha valahol változás történt volna, kérjük, értesítsék a Szerkesztőséget!

Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásokkal kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.

Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztje Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.

Adószám: 18389980-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrődi Füzetek, stb.

Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám: 18372276-1-04

Cukorbeteg Gyomaendrődi Klubja, célja a cukorbeteg oktatása, segítése.

Adószáma: 18378272-1-04

Önkéntes Tüzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608 -1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerálmányának gyarapítása.

Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrődi Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Öregszülői Gyermekekért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az

óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játéki feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást. Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrődi Mentőalapot, célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

Mozgáskorlátozottak és Hadirokkantak Gyomaendrődi Egyesülete

Egyesületünk számára nagyon fontos bevételi forrást jelent az SZJA 1%-a, ebből tudjuk működszünkünket finanszírozni, céljainkat, programjainkat megvalósítani.

Adószám: 19057134-1-04

Rózsashegyi Iskola alapítványai:

A Rózsashegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, úti-költsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.

Adószám: 18390162-1-04

Dr. Farkas János Tanulmányi Ösztöndíj Alapítvány

Célja a közép- és felsőfokú iskolákban tanuló diákok támogatása. Jelenleg több, mint 2 millió Ft alaptőke kamataival rendelkezik a kuratórium.

Adószám: 19062255-1-04

A Rózsashegyi Kálmán Diáksport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja. A befolyó tagdíjakból, pályázati forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, útiköltséget finanszírozzuk.

Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.

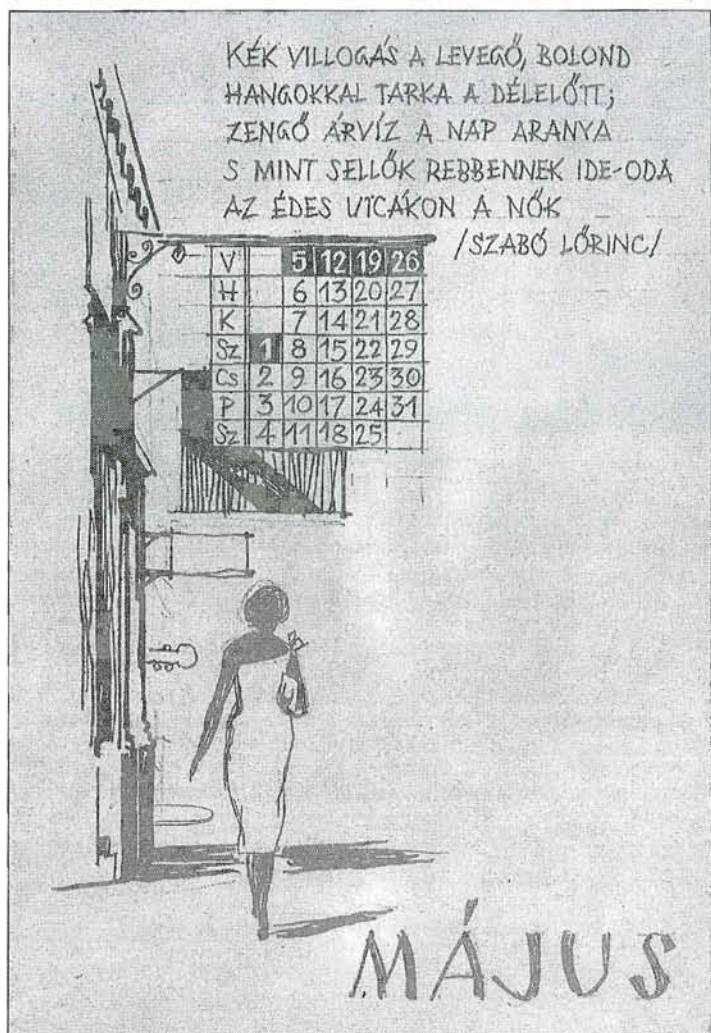
Adószám: 18387139-1-04

RÉGI-ÚJ KISNAPTÁR

KÉK VILLOGÁS A LEVEGŐ, BOLOND
HANGOKKAL TARKA A DÉLELŐTT;
ZENGŐ ÁRVÍZ A NAP ARANYA
S MINT SELLEK REBBENNEK IDE-ODA
AZ ÉDES LITCÁKON A NŐK

/SZABÓ LŐRINC/

V	5	12	19	26	
H	6	13	20	27	
K	7	14	21	28	
Sz	1	8	15	22	29
Cs	2	9	16	23	30
P	3	10	17	24	31
Sz	4	11	18	25	

Biczó Tamás rajza, 1956

A zene hatása...

(írta: Benke Mária)

Mint harmatcsepp hömpölyög,
a zene a testemen át dübörög.
Szétárad, elömlik a szívemen,
elmélázok egy ütemen.
Egy egész zenekar játszik,
s ettől lelkem már nem fázik.

Testem templomában didereg a lélek,
szívem vészharangja kong, s már nem félek.
Remegő lelkem érzi a zenét,
Istentől - lélekig szép üzenetét.
Zengj, szállj, dübörögj Te édes zene,
lelkemnek szépséges szép üzenete.

Vecsés, 2008. november 11.

Mint ezüst palást...

(írta: Benke Mária)

Mint ezüst palást,
úgy borult a tájra,
a hótakaró,
a természet ruhája.
Tavaszdodott,
a kis hóvirág
kidugta fejét
a hótakarón át.
Vakító fénysugárként
szikrázott a nap,
fényével szinte elvakított
öröm ujjongásként
szólt bennem egy zene,
ez már a tavasz üzenete.
Boldogság öntötte el a
szívemet
Lelkemben is kivirult
a kikelet.

Vecsés, 2013. február 21.

XVII. RÓZSAHEGYI NAP 2013 - PROGRAM

Május 10. (péntek)

8⁰⁰ - 9⁰⁰-ig: GYÜLEKEZŐ9⁰⁰ - 9³⁰-ig: MEGNYITÓ

Köszöntőt mond GIRICZ MÁTYÁS, nyugalmazott színházigazgató,
rendező. Ünnepi műsort adnak az iskola tanulói

ALSÓ TAGOZAT: 9³⁰ - 12⁰⁰-ig: VIDÁM GYERMEKMŰSOR Előadó:
VENDÉGELŐADÓK Téma: Bohócok és gyerekek interaktív játéka
Helyszín: Tornaterem

JÁTÉKOS FOGLALKOZÁSOK Helyszín: Alsó tagozatos épület
FELSŐ TAGOZAT: 9³⁰ - 10⁰⁰-ig VETÉLKEDŐ Téma: Rózsahegy
Kálmán

10⁰⁰ - 12⁰⁰-ig RENDHAGYÓ ÓRÁK, FOGLALKOZÁSOK

Előadó: FARKAS BERTALAN - úrhajós, úrkutató Téma: Az
úrhajózás története Magyarországon Helyszín: Színházterem
Előadó: GIRICZ LÁSZLÓ - mérnök, fotográfus. Téma: Kisköröstől

Segesvárig Petőfi nyomában Helyszín: Földszint 4. c terem
Előadó: NAGY GY. ESZTER - grafológus, írásszakértő Téma: Mit

árul el rólunk a kézírásunk? Helyszín: Földszint 3. a terem
Előadó: DR. GYURICZA CSABA - egyetemi docens, dékán Téma:

Szakmai pályafutásának érdekességei Helyszín: Színházterem
Előadó: TÍMÁR IMRE - villamosmérnök, az egykori BVSC sakk

szakosztályának vezetője Téma: Szimultán sakkparti Helyszín: I.
emelet 9. sz. terem

Foglalkozásvezető: SZENTPÉTERINÉ UHRIN ILDIKÓ pedagógus
Téma: Népi játék készítése Helyszín: I. emelet 8. sz. terem

Foglalkozásvezetők: SÜTŐ GYÖRGYI, VARGA LÁSZLÓNÉ
pedagógusok Téma: Weöres Sándor versek és illusztrációk - Kóra

Judit illusztrációinak elemzése Helyszín: zsbongó

2³⁰ - 13⁰⁰-ig EREDMÉNYHIRDETÉS, DÍJTADÁS13⁰⁰ - 14⁰⁰-ig EBÉD

17⁰⁰ - órától BEMUTATKOZIK A HATÁR GYŐZŐ VÁROSI
KÖNYVTÁR - „KÖZBEVÁGOTT PATÓ PÁL ÚR” Válogatott irodalmi
humor és gondolatébresztő gyöngyszemek régebbi és újabb

dalokkal fűszerezve - Előadó: MÉSZÁROS MIHÁLY színművész
Az új Városháza megtekintése VÁRFI ANDRÁS polgármester

vezetésével
19⁰⁰ - órától: TÁBORTŰZ, ÜNNEPÉLYES FAÜLTETÉS a ridegvárosi
játszóterén

LÉGGÖMBHAJTOGATÁS, ARCFESTÉS, ÜGYESSÉGI JÁTÉKOK
BÜFÉ (lángos, üdítő, édességek)

Május 11. (szombat)

9⁰⁰ - 14⁰⁰-ig SPORTRENDEZVÉNYEK - CSALÁDI SPORTNAP ÉS
KALANDPARK a ligetben - Szülők - gyerekek - pedagógusok
játékos sportvetélkedője, erdei kötélpálya, falmászás
RÓZSAHEGYI KUPA - Labdarúgó körmérkőzés a sportpályán
Békésszentandrás, Kondoros, Körösladány, Mezőberény, Mezőtúr,
Nyergesújfalu, Szarvas és Gyomaendrőd utánpótlás csapatai

között négy korcsoportban
09⁴⁵ - 10³⁰ - ig: SZENTMISE az endrődi Szent Imre katolikus
templomban

10³⁰ - 11³⁰ - ig: Gyülekező a nagylaposi Birkacsárdánál. (A mise
után autóbusz különjárat indul a templomtól Nagylaposra.)

11³⁰ - 12³⁰ - ig: A MÁRTON GÁBOR TÉR ÜNNEPÉLYES
FELAVATÁSA az egykori tanulók és az Endrődiek Baráti Köre
Egyesület szervezésében - Narrátor: Gellai József - Márton
Gáborra emlékeznek: Borosné Gellai Katalin volt nagylaposi
diák, Czibulka György volt nagylaposi tanító - Márton
Gábor verseiből adnak elő: Vaszkó Ágnes és Botos Pongrác a
Rózsahegy Kálmán Általános Iskola tanulói - Tárogatón játszik:
Fási István volt nagylaposi diák

12³⁰ - órától: KÖZÖS EBÉD, BARÁTI BESZÉLGETÉS A
BIRKACSÁRDÁBAN

17³⁰ - 19³⁰-ig: GÁLAEST - AZ ISKOLA TANULÓINAK ÜNNEPI
MŰSORA

19³⁰ - órától: BARÁTI BESZÉLGETÉS meghívott vendégeinkkel a
Hídfo Étteremben

Május 12. (vasárnap)

09⁰⁰ - órától: ÜZEMLÁTOGATÁS AZ IPARI PARKBAN - A Scylotec
Hungary Kft. hevedergyártó céget bemutatja Vodova János
igazgató - A Lourdes Honey Kft. mézkereskedést bemutatja Bajzák
Antal igazgató

12⁰⁰ - órától: EBÉD a Hídfo Étteremben

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Rendhagyó óra

Az InternetVers Fesztivál résztvevői megismerkedtek Timár Máté és Rózsahegyi Kálmán életével és munkásságával, majd megkoszorúzták az iskola előtt álló szobrokat. Rendhagyó irodalomóra keretében megzenésített verseket adtak elő ismert szerzőktől és saját szerzeményeket is bemutatták. A fesztivál díszvendége, Gergely Ágnes Kossuth-díjas költő, író, műfordító is meglátogatta iskolánkat.

Költészet napi versmondás

Iskolánk programkínálatában minden év áprilisában szerepel a versmondó verseny, amely a mostani tanévben két délután került megrendezésre. A rendezvény során az irodalmi műfajokban kiemelkedően tehetséges és felkészült diákjaink számára szeretnénk bemutatkozási és versenyzési lehetőséget biztosítani. A két napos programon közel 90 tanuló vett részt. Minden szereplőt jutalmaztunk.

A legjobbak a Költészet Napján részt vehettek a városi szavalóversenyen. Itt előkelő helyen végzett Burai Lénárd (2.o.), Gresó Boglárka, Gyetvai Máté és Sóczó Rebeka (3.o.), Nemes Ágota (4.o.), Szujó Cintia és Varga Petra (5.o.), Geszti Barbara és Vaszkó Ágnes (6.o.), Botos Pongrác, James Lucaš Lancaster és Trabach Veronika (7.o.), Kurilla Zoltán (8.o.) diákunk.

Versenyeredmények

A rajzolni szerető gyermekeknek sok pályázati lehetősége van, hogy megmutassák művészi tehetségüket. Dudics György hatodik osztályos tanuló az Így látom a parlament épületét című pályázaton, melyet a Lakitelek Népfőiskola írt ki, évfolyamában 5. helyezést ért el. Jutalmát az Országházban vehette át a parlament elnökének köszöntője után. Dinya Panna és Wéber Dorina rajzát is kiállították a Parlamentben.

A helyi Roma Polgári Szövetség által meghirdetett „Roma kultúra, hagyomány” országos rajzpályázatán Sülly Zsolt negyedik osztályos különdíjas lett. A szervezet elnökének különdíját kapta Meszlényi Jázmin (2. o.), Paróczai Bence (4. o.), Dávid Adrienn (6. o.), Lövei Zsuzsanna (7. o.) és Soczó Tamás (8. o.) tanuló.

Az én iskolám című járási rajzpályázat második fordulójára Dévaványán került sor, ahova 14 tanuló kapott meghívást. Az ott rajzolt alkotásokat korcsoportonként értékelve a következő eredmények születtek: I. helyezést kapott Sörös Petra (6. o.) és Nagy Dóra (7. o.), II: helyezést lett Meszlényi Jázmin (2. o.), Gellai Fanni (4. o.) és Dávid Adrienn (6. o.) tanuló. Különdíjat kapott Dinya Panna (6. o.) és Soczó Tamás (8. o.) tanuló.

A VI. InternetVers Fesztivál Weöres Sándor 100. születésnapja tiszteletére járási rajzpályázatot hirdetett a költő verseinek illusztrálására. A megadott versek alapján közel 400 rajz érkezett, a díjazás korcsoportonként történt. Iskolánkból a következőket díjazták: I. hely Wéber Dorina (6. o.), II. hely Szujó Cintia (5. o.), III. hely Szuróvecz Milán (8. o.), IV. hely Dávid Adrienn (6. o.) és Nagy Krisztofer (4. o.), VI. hely Nagy József (7. o.) és Vaszkó Ágnes (6. o.). Minden rajzot beküldött gyermek részt vehetett egy hangulatos koncerten, melyet a Hangraforgó együttes adott.

Iskolánk immár nyolcadik alkalommal kapott meghívást a színvonalas nemzetközi matematika versenyre Mezőberénybe, ahol idén is erős mezőny gyűlt össze. Intézményünk csapata (7. o: Berki Krisztián, Dobák Dóra, Szujó Róbert, Varjú Tamás – 8. o: Csapó Elek, Kurilla Zoltán, Martikán Attila, Székely Péter) végül az 5. helyen végzett, míg az egyéni küzdelemben Kurilla Zoli szintén az 5. helyet szerezte meg.

Csárdaszállási gyerekek bécsi keringője

Énekkarosok a Ki mit tudon

Kéri Éva 8. b. osztályos tanuló 2013. március 22-én Békéscsabán részt vett a minden évben megrendezésre kerülő Tiszán innen-Dunán túl Népdaléneklő Verseny Békés megyei döntőjében. Szép szerepléssel Ezüst minősítő Oklevelet kapott. Dávid Emese, Keresztes Kata és Kéri Éva alkotta csapat részt vett a III. Országos Komplex Ének-zenei Műveltségi Verseny dél-magyarországi regionális fordulóján, ahol negyedikek lettek. A Szentesen megrendezett versenyen többek között bemutatták a Gergely-járást, számot adtak elméleti tudásukról is.

Szinte téli viszonyok között került megrendezésre a körzeti mezei futóverseny. Itt iskolánk végzett az első helyen 4 arany: Szrnka Berzsián, Kovács Ágnes, Tarsoly Tamás és Nagy Csilla, valamint 2 ezüstéremmel. A megyei döntőből Nagy Sándor nyolcadikos tanuló jutott tovább a Gödöllőn megrendezett országos döntőre, ahol a középmezőnyben végzett.

A 3-4. osztályosok továbbjutott focicsapata

A Varga Lajos Sportszarnokban megrendezett körzeti focikupán, a II. korcsoportban iskolánk csapata emelkedett a mezőny fölé, összesen 11 góllal is legyőzték az összes ellenfelüket, így ők jutottak tovább.

21 produkciót láthatott a közönség a Ki mit tud?-on. Mátyás királyról szóló és állatmeséket, valamint mai témájú jeleneteket szerepeltek kicsik és nagyok. Bábosok és modern táncok mellett láthattunk bécsi keringőt, cigánytáncot és „éneket az esőben”. Az énekkar mozgással is megjelenített vidám dalokkal lépett fel. A zenélni tanuló gyerekeink furulyáztak, trombitán, klarinéton és gitáron játszottak. A lányok judo bemutatója is nagy sikert aratott.

Minden tanulóknak és felkészítőiknek gratulálunk!

Az iskola életéről további információkat, képeket találhatnak az iskola honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

Kedves Olvasó!

Tisztelettel kérjük, hogy adója 1 %-ával támogassa a **Rózsahegyi Iskola Diákjaiért Alapítványt**, melynek célja az iskola tanulóinak és közösségeinek támogatása.

Adószáma: 18390162-1-04

Jó barátok...

(írta: Benke Mária)

Egyszer régen egy medvecsalád papa-mama és három bocscuk beköltözött egy barlangba téli álmot aludni. Mikor kítavasodott, a bocscok már nagyon izgágák voltak, menni akartak ki a napfényre játszani az erdőben, a tisztáson.

Medve anyó óva intette őket minden veszélytől, elmagyarázta, mit ne csináljanak, és nagyon vigyázzanak magukra, no meg egymásra is.

Medve apó dörögve mondta anyóknak:

- Hagyd őket, hadd szaladgáljanak, játszadozzanak, ha valami rosszul sikerül, legalább megtanulják, hogy máskor jobban vigyázzanak magukra...

- Nem lehetünk mindig a sarkukban, mi is úgy tanultuk meg, hogy mi jelent veszélyt, hogy néha napján megtapasztaltuk. - Ezzel nagy brummogások közepette kedvesen elindult élelmet keresni az erdőbe.

A bocscok a napfényben zsibongtak, nagyon élvezték a tavaszi napsütést, vidáman hancúrozhatnak. A három bocsc közül az egyik, Barna Benő nagyon kíváncsi természetű volt. Sohasem elégedett meg azzal, amivel a két testvére, Barna Bella és Barna Borcsi. Hiába, a lányok szófogadóbbak, mint a fiúk – gondolta Benő és nem törődött a két lánybocsc játékával.

Mikor Bella körülnézett, nem látta Benőt sehol, így hát megkérdezte a testvérét Borcsit:

- Nem látad, merre ment ez az izgága Benő?

- Nem én, nem láttam, majd előkerül, ne is törődj vele... - mondta és játszadozott tovább.

Benő eközben egy szűrös bokorba úgy belegabalyodott, hogy nem bír kiszabadulni. Dörögött, siránkozott, hívta a húgait, de azok a nagy játék közben nem is vették észre...

Arra araszolt egy teknősbéka, aki megállt a bokor előtt és megkérdezte:

- Segíthetek valamit?

- Iliigeen! – kérlek, szabadíts ki innen – mondta fájdalmas hangon Medve Benő.

Próbálkozott, de eredménytelenül, segítségül hívta a Sün Sámuelét, aki szintén készségesen nekigyürkőzött, de ketten sem boldogultak...

- Várj csak, van egy ötletem – mondta hirtelen a sün, kis agyafúrt okos állatka volt.

- Itt van nem messze egy gazdaság, ahol van egy kisfiú, és annak egy pónilova, gyorsan idehívom, hogy hozzon egy kötelet, azt rákötjük a medvebocsc derekára, a másik végét pedig a pónira, és megkérjük, hogy húzza-húzza, akkor biztosan kiszabadul majd a mérges szömörce fogságából.

- Jó, csak gyorsan, mert nagyon szúr – mondta Barna Benő.

Nemsokára vissza is értek, a fiú értette, hogy mit szeretne a sün, megkérte kedvesen a póniját, hogy segítsen. A póni játékos kedvében ugrált, de végül engedte, hogy rákössék a kötélet egyik végét, és elkezdte húzni a macit a bokorból.

Mondanom sem kell, sikerrel jártak. A fiú nevetve kiabálta:

- Egységben az erő! A barátság a legfontosabb a világon, hogy segítsünk egymáson, igaz?

A többiek helyeselték, és ők is nevettek.

A sün, a póni, a fiú és a teknőc, mind segítettek a bundáját megtisztítani a bokorról rajtamaradt szűrös ágaktól.

A kíváncsi medvebocsc hálálkodott nagyon a segítségért, s megígérte, hogy ha bármikor szükségük lesz rá, ő is megy segíteni, hiszen erre valók a barátok, így hát barátok lettek.

A póni még utána szólt a macinak, aztán vigyázz, nehogy bajba kerülj, mert a barátság szép dolog, és segítünk is, de mi lesz, ha nem leszünk a közelében, tanulj meg vigyázni magadra.

- Megígérem – mondta megszeppelve a maci, - most pedig sietek haza, mert mackó-mama már biztos keres.

Nem elégedtek meg ennyivel, és faggatni kezdtek, mire Benő elmesélte, hogy, hogy járt, és hogy talált barátokra, megkérdezte a húgait, tudták-e, hogy a barátság a legfontosabb?

Gondolkozzatok el a medvebocsc kijelentésén Ti is, igaz volt Benőnek, tényleg fontos, hogy legyen mindenkinek barátja?

Fázós április...

(írta: Benke Mária)

Szaggatja a szél a síró fákat,
a fák ágai földig hajolnak.
A havas eső verdesi az ágat,
didergő madarak jajongnak.

Sír a szél, zenél, tépi húrjait
áprilisban, tavaszt várna már.
Az ember borzongva tördeli ujjait,
tavaszi lágy szellőt hívna már...

Fázósan reszket a természet
pedig már itt az április, mely szép,
nem kell már tél, enyészet,
rügyfakadás kell, ragyogó lét.

A hóvirág, s a tőzike színesen pompázik
virágát bontja már a sokszínű tulipán,
hótakarót nem kér, mert fázik,
tavaszt, tavaszt, csicsergi a kismadár...

Vecsés, 2013. április 3.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

IX. Darvas Tibor Versmondó Verseny

Diákönkormányzatunk 9. alkalommal rendezte meg hagyományos Darvas Tibor Versmondó Versenyét, melyet iskolánk egykori kiváló magyar-történelem szakos tanáráról neveztünk el.

A versenyre ebben a tanévben április 16-án került sor, külön helyszínen a kis- és nagydiákoknak. A nagydiákok versenyén 21 tanuló vett részt. Kónya Márta tanárnő, a Diákönkormányzat vezetője köszöntötte a versbarátokat.

A versmondókat 3 tagú zsűri értékelt: elnök Susányi Istvánné magyar-ének szakos nyugdíjas tanárnő; tagok: Dubis Ferencné magyar-országi szakos nyugdíjas tanárnő, Balla Károlyné magyar-történelem-német szakos tanárnő, munkaközösség-vezető.

A tanulók sok szép verssel mutakoztak be, komollyal és vidámmal egyaránt. A verseny minden résztvevője oklevelet kapott, a legjobbak pedig könyvjutalomban is részesültek.

Felkészítő tanárok: Kónya Márta, Hunya Jolán, Balla Károlyné, Forgácsné Gyetvai Krisztina.

A zsűri döntése alapján a következő eredmény született:

5. évfolyamon:

1. Gecsei Zita 5. c és Kövesy Lili 5. c
2. Gál Bence 5. b és Kósa Fruzsina 5. b
3. Almási Lili 5. b és Sás Alexandra 5. b

6. évfolyamon:

1. Varjú Dániel 6.b és Weigert Csenge 6. a

7. évfolyamon:

1. Kriszt György 7. a
2. Bátor Bernadett 7. c
3. Soczó Orsolya 7. a

8. évfolyamon:

1. Uhrin Barbara 8. b
2. Czikkely Hanga 8. b

Jó hangulatú, kellemes délután volt, ahol diák és tanár egyaránt jól érezhette magát.

Előadás a kreativitásról

2013. április 6-án a Kis Bálint Általános Iskola vendége volt Dr. Vass Vilmos, az ELTE Neveléstudományi Intézetének docense. A rendezvényt az Apáczai Könyvkiadó szervezte a Gyomaendrői Járási Tankerület iskoláiban dolgozó pedagógusok számára.

Gyomaendrőd iskoláinak nevelői nem mindennapi előadás részesei lehettek, melynek címe a **Kreatív iskola volt**. Az előadás témája szorosan kapcsolódik intézményünk nevelő-oktató munkájához, hiszen iskolánk 3. éve kiemelt figyelmet fordít a kreativitás fejlesztésére, a tehetséggondozásra.

Ágostonné Farkas Mária igazgató

Matematika versenyszinten

A Kis Bálint Általános Iskola ebben az évben első alkalommal csatlakozott a **Nemzetközi Kenguru Matematikaverseny** megoldóinak táborába. Hatvanhárom tanuló írta meg a versenyt az alsó és felső tagozatban. Az eredményeket megyékre lebontva közölték a verseny szervezői. Iskolánk tanulói a több száz Békés megyei tanuló közül a következő helyen végeztek:

Megyei helyezés	Név	osztály	pont	Felkészítő
7	Nagy Noémi	8	94.25	Fekécs Éva
12	Deli Csenge	8	91.5	Palicskáné Szegedi Katalin
23	Kovács József	8	81.25	Fekécs Éva
2	Bödör Balázs	7	101.25	Palicskáné Szegedi Katalin
16	Tótka Attila	7	78.75	Palicskáné Szegedi Katalin
27	Varjú Dániel	6	82.5	Fekécs Éva
11	Munkácsi Lili	4	88.75	Kovácsné Bácsi Ilona
12	Németh Regina	4	87.25	Kovácsné Bácsi Ilona
21	Deli Boglárka	4	82.5	Kovácsné Bácsi Ilona
17	Rácz Gréta	3	73.75	Magyar Béláné
24	Varga Bence	3	70.5	Magyar Béláné

2013. április 16-án iskolánkban a Holokauszt áldozatainak emléknapján két érdekes előadás hangzott el.

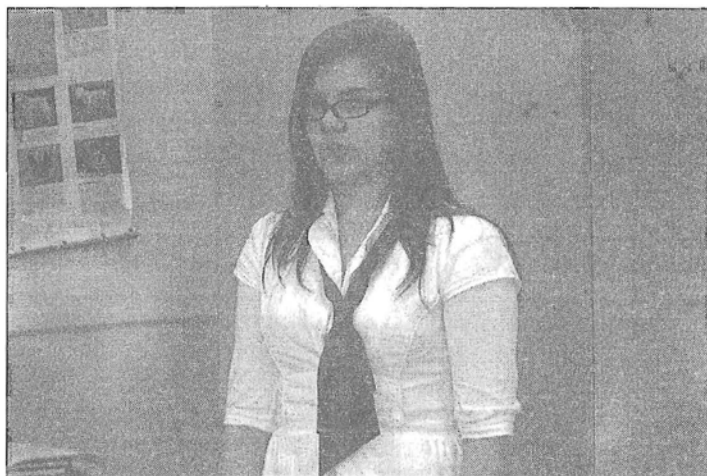
A magyar zsidóság történetét Megyeri Zoltán és Vincze Viktor mutatták be. Nagy érdeklődés kísérte Mészáros Gábor előadását is, aki a gyomai zsidóság múltjáról beszélt. A bemutatás rengeteg mai és korabeli képekkel illusztrálta. Mindhárom tanuló a 7. b osztály tagja.

A délutáni összejövetel a tehetséggondozó program egyik kiemelt rendezvénye is volt.

Felkészítő tanáruk: Simonná Szrnka Zsuzsanna.

„Szállj költemény, szólj költemény”

A Határ Győző Városi Könyvtárban a Költészet napja alkalmából nagyon sok kis – és nagy diák mondta el legkedvesebb versét. A Kis Bálint Általános Iskola felsős diákjai közül három versmondó ért el dobogós eredményt. Vinkovics Zoltán 5. a osztályos tanuló: első helyezett, Gál Bence 5. a : harmadik helyezett, míg Uhrin Barbara 8. a osztályos tanuló: első helyezés! Felkészítőjük: Hunya Jolán tanárnő.

Uhrin Barbara

A „Kettős törzsű tölgy, hajlik, de nem török” című komplex, nemzetközi történelem versenyen, 2013.04.06-án a Kis Bálint Általános Iskola csapata II. helyezést ért el. Az előkelő helyezésre azért vagyunk nagyon büszkék, mert ezt a középiskolákkal közös mezőnyben érték el a gyerekek.

A kis csapat dicsőségét az is emeli, hogy témája miatt (lengyel felkelések, török emigráció) a török online sajtó is méltatta.

Tagok: Fülöp Petra 7. b Kruchió Adrienn 7. b Tóth Izsák 8.b és Varjú Dániel 6.b osztályos tanulók.

Felkészítő tanár: Simonná Szrnka Zsuzsanna.

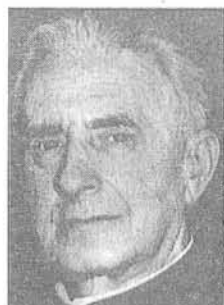

Díjkiosztó történelemből

K&H Bank Zrt. által meghirdetett K&H Vigyázz, Kész, Pénz! című pénzügyi vetélkedőn a Kis Bálint Általános Iskolából két csapat is bejutott a regionális fordulókba, amely Szegeden került megrendezésre április 5-én. A Dollár papa nevű csapat, melynek tagjai: Deli Csenge, Nagy Noémi, Tóth Bálint 8. osztályos tanulók 4. helyezést, Dagobert bácsi fantázianevet választó csapat pedig 5. helyezést ért el, tagjai: Bödör Balázs, Miklavicz Ákos, Vincze Viktor, Tótka Attila 7. osztályos tanulók. Felkészítő nevelők: Fekécs Éva és Palicskáné Szegedi Katalin.

Irodalmi oldal

Sík Sándor versei (1889-1963)

Te Deum

Téged Isten dicsérik
és hálát adok mindenért.

Hogy megvolt mindig a mindennapim
és nem gyűjtöttem másnapra valót,
hála legyen.

Hogy mindig jutott két garasom adni,
és magamnak nem kellett kéregetnem,
hála legyen.

Hogy értenem adatott másokat,
és nem kellett sírnom, hogy megérsenek,
hála legyen.

Hogy a sírókkal sírni jól esett,
és nem nevettem minden nevetővel,
hála legyen.

Hogy megmutattál mindent, ami szép
és megmutattál mindent, ami rút,
hála legyen.

Hogy boldoggá tett minden, ami szép
és ami rút, nem tett boldogtalanná,
hála legyen.

Hogy sohasem félttem a szeretettől
és szerethettem, akik nem szerettek,
hála legyen.

Hogy akik szerettek, szépen szerettek,
és hogy nem kellett nem szépen szeretnem,
hála legyen.

Hogy amim nem volt, nem kívántam,
és sohasem volt elég, aki voltam,
hála legyen.

Hogy ember lehettem akkor is,
mikor az emberek nem akartak emberek lenni,
hála legyen.

Hogy megtarthattam a hitet,
és megfuthattam a kicsik futását,
és futva futhatok az Érkező elé,
s tán nem kell a városba mennem
a lámpásomba olajért,
hála legyen!

Hogy tegnap azt mondhattam: úgy legyen!
és ma is kiálthatom: úgy legyen!
és holnap és holnapután és azután is
akarom énekelni: úgy legyen! –
hála legyen, Úram!
hála legyen!

Imádság a hegyen

Itt a hegyen, ahol minden levők:
Menny-kupola, hétágú-gyertya fák,
Kakukkfű-tömjén, hangyakörmenet,
Szóló madárdal és szellő-karének
Egy zsolozsmába olvad fel Tehozzád -
Hozzád, kit megnevezni nem tudok,
De a Te neved minden szó a számon,

Akit keresni hiábavaló,
Mert nem vagy ember-érhető helyen,
De kereslek, mert megtaláltalak,
És aki keres, az is csak Te vagy,
Akinek halló füle nincs szavamra,
De minden szómat visszahangozod,
Gondolatomat, a vérem verését,
És minden szómat Te vagy aki mondod:
Hadd tárom Hozzád én is mindenestül
Veled csordultig-édes lelkemet.

Első szavam a néma bámulat,
Az alázatos mámor: a csodán,
Hogy az útszéli csöpp üvegszilánknak
Engedtetted tükrözni a Napot.
Hogy aki nem is tudom biztosan még,
Vagyok-e hát, és mi az, hogy vagyok:
Tudom és érzem, élhetem a van-t,
A tudhatatlant, átérzhetetlent.
Hogy életem - e gyújtó-villanás,
Megpillantanom alig elegendő
Mind a sok mozgó, fényes furcsaságot,
Ami hozzám ér kívül és belül -
Ez a sikolynyi pillanat: elég
Meglátnom az egyellen Látomást:
Láthatatlan, időtlen Arcodat.
Hogy tapogató, vaksi ujjaim,
Amelyek még magamig el sem értek,
Fogják, szorítják a Megfoghatatlant
És ölelik és érzik ölelését.
Hogy bennem, ki magamnak szűk vagyok,
Elfér a Fértelen, a Végtelen.
Hogy imádkozhatom: hogy én, a semmi,
Tegezhetem a Mindent és Atyának
Szölongathatom és szerethetem
És kéréseket gügyöghetek Hozzá:

Add meg a mindennapi kenyeret,
És add meg a mindennapi kegyelmet,
Hogy jó lehessen, hogy ember lehessen,
És el ne rontsam a Harmóniát.
A mindennapi szépséget is add meg,
Hogy legyen mindig lehelnem belőle
És szétlehnem a testvér világnak.
És add meg, add meg ugyanezeket
Minden embernek és minden nap. Amen.

Amen, amen. Ládd, nem tudok én kérni!
Ő pedig mennyit volna kérni még!
Mindennapi bűnök-bocsánatát,
Bűnbánatot és különb holnapot,
Hogy jobb legyek, mindennap tiedebb,
És szeressem az embereket jobban,
S az emberek is jobbak legyenek
És okosabbak már és emberebbek.
Ő annyiért kellene könyörögnöm,
Nagy dolgokért! - de ládd, én nem tudok.
Nincsen szavam: én Téged láttalak,
S oly kicsi minden, ott, ahol Te vagy!
Glyan nem-fontos, ami nem Te vagy!
Elvesztegetél minden szó nekem,
Mely nem egyedül Tégedet dicsér!
Ő engedd, engedd csak azt mondanom,
Amivel lelkem színültig tele:
Az egyetlenegy boldog dadogást:
Hogy vagy, vagy, vagy, ó milyen nagyszerű!
Hogy énnekem vagy! milyen édes, édes!
Hogy Te vagy, nagy vagy, szép vagy, jó vagy, szent vagy!

A szégyen és a fájdalom vesélig
Hasít belém, hogy másra is fecseltem
Szép életem felséges perceit
És el nem óvtam fukar-boldogan
Teneked és nagyságod énekének.

Ő engedd legalább már ezután
Összefognom egyetlen markolással
Parányi létem minden pillanatját,
Az áhitat, az ihlet illanatját:
Egyé szorítani széthulló magam,
Oly földetlenné, olyan súlytalanná,
Hogy visszasóhajt, fölhelj magadba,
Belesóhajt, elhaló dallamot,
Az Örök Zengés egységébe. Amen.

Iges Igek

Május

Zelleres darált hús

Két közepes zellergumót megtisztítunk, és vékony csíkokra vágunk. 30 dkg darált húst és a zellert forró olajon átpirítunk, ízlés szerint paprikával, köménnyel, borssal, sóval ízesítjük, majd annyi tejet öntünk rá, hogy ellepje. Forró sütőbe tesszük, amíg a tej el nem párolog: addigra a hús is, a zeller is megpuhul. Tálaláskor tejfölt teszünk rá, rizzsel tálaljuk..

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

Tornádó elektromos kerékpárok,
gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények,
hűtőszekrények, fa-

gyasztóládák, mosógépek,
háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
szegek, csavarok, zárok, lakatok,
fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.

Tel.: (66) 386-909

**Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű
felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot
is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglal lerakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulás, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új
vendégemet teljes körű női-, férfi és
gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Nyelutanfolyamok, kezdőknek és haladóknak:

Egyéni oktatás 2.000Ft, páros 1.500Ft, kis csoportos 800-1.000Ft
Időpont meggyezés szerint: heti 2,4,6 óra; reggel, délután, este

- 40 órás alapozó külföldi munkavállaláshoz
- 60 órás általános tanfolyam

▪ **nyelvvizsga tanfolyamok szintfelmérés alapján:
középfokú német – március elején indult
- még csatlakozhat!**

www.tudasodajovod.hu

Tudásod a jövőd!

A júniusra tervezett angol és német tanfolyamok indításáról
várjuk a projektiroda pozitív döntését!

Addig is: 20-30 órás kedvezményes tanfolyamokat ajánlunk: 500-600Ft/6

Többet megtudhat a honlapunkról www.internyelvstudio.hu

20/2297022, info@internyelvstudio.hu

Cégek részére pályázati keretből támogatott nyelvi képzések

Inter Nyelvstúdió, Kossuth út 18. hétfő-péntek: 14.00-18.00óra

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGIBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

ÖZV. FOGLÁR BARNABÁSNÉ FEHÉR ANNA, aki Gyomaendrődön élt, április 7-én 81 évesen elhunyt. Gyászolja a családja.

GIRICZ VENDELNÉ HORNOK IRMA tanítónő, aki Endrődön élt és tanított, április 29-én rövid, súlyos betegség után életének 83. évében elhunyt. Gyászolja szerető családja

GOMBKÖTŐ GUSZTÁV, volt hunyai lakos, aki Endrődön a Rózsakert Idősek Otthonában élt, március 27-én életének 90. évében visszaadta lelkét Teremtő Urának. Temetése április 23-án volt a Rákospalotai Köztemetőben. Gyászolja családja

KURILLA MIHÁLY, aki Endrődön élt, április 27-én életének 86. évében elhunyt. Gyászolja: szerető családja

ÖZV. TÍMÁR ISTVÁNNÉ MIKÓ MÁRIA, aki Mátrafüreden élt, március 22-én 71 évesen elhunyt, Endrődön helyezték

örök nyugalomra. Gyászolja a rokonság

UGRIN ISTVÁN, aki Szegeden élt, 9 havi súlyos betegség után 79 éves korában elhunyt. Gyászolja testvére és családja

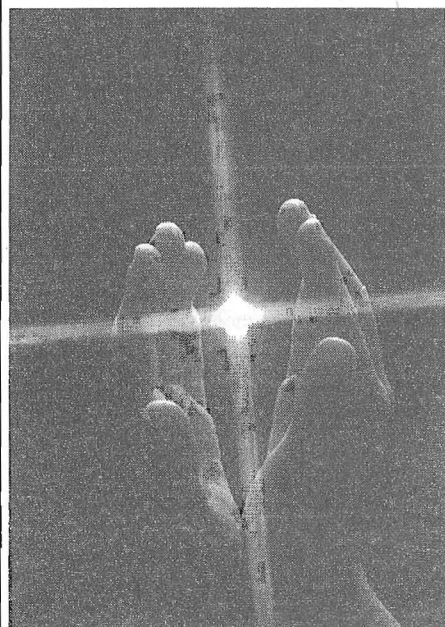
DR. VARGA FERENC, aki Szolnokon, utóbb Gyomaendrődön élt, április 23-án életének 83. évében csendesesen elhunyt. Gyászolja: szerető családja

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesén még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Guhász Gyula)

Fényképalbum

Hunya, 1943-as iskolások,
összevont osztály. Plébános:
Betucher Ferenc

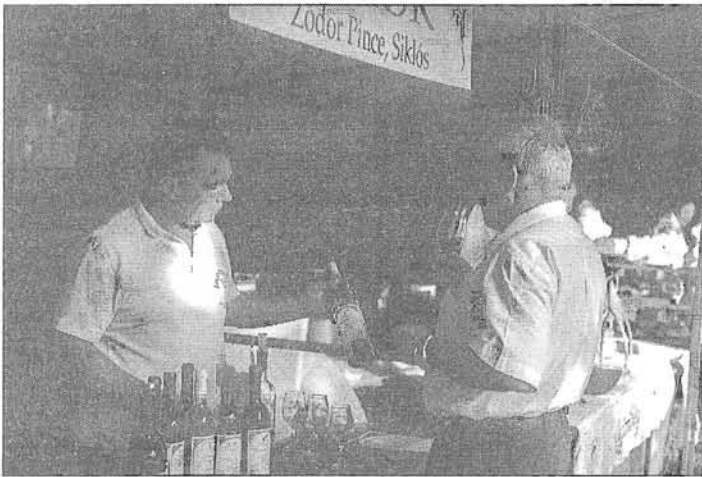
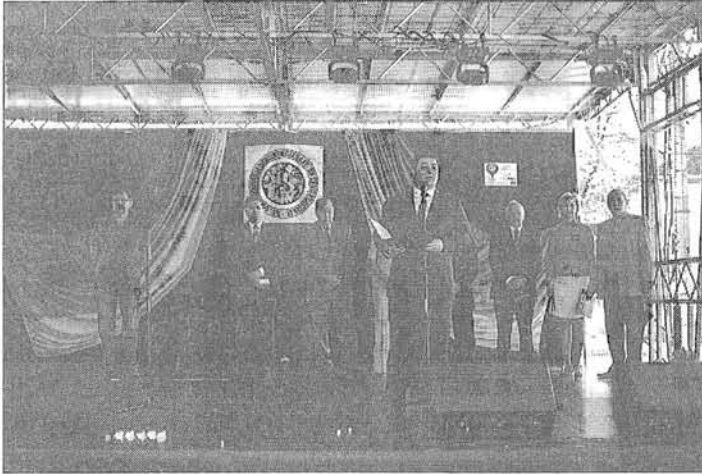

Hunyai Mária lányok 1942. László-nap
balról jobbra
Tímár Anna (Szabó Bálintné), Tímár Anna (Varjú Boldizsárné), Hunya Ilona (Pelyva Imréné), Hunya Margit (Kalmár Elekné)
(E két alsó kép beküldője: Pelyva Imréné Gyomaendrőd)

1942. Húsvét - hunyai Mária lányok, és néhány KALOT fiatal
Felső sor balról jobbra
Kótay András, Tímár Endre, Iványi György lelkész, Tímár Péter, Soczó Géza
Alsó sor: Tímár Anna (Szabó Bálintné), Tímár Anna (Varjú Boldizsárné),
Hunya Margit (Kalmár Elekné) Hunya Ilona (Pelyva Imréné)

XV. Nemzetközi Sajt- és Túró Fesztivál

Fotók: Weigert József

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizés szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Főfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Kedves vásárlóim!

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Tavaszi ajánlataim:

- Megérkeztek a tavaszi vetőmagok, bio burgonyák
- Zöldségfélék, virágmagok, virághagymák
- Kardvirágok, begóniák, dália, rózsatövek
- Tavaszi lemosóvegyszerek: Agrol, Vegesol, RS, stb.
- Rovarölők, gombaölők, virágtápok
- Műtrágyák, virágföldek, fűmagok
- Műanyag virágcserépek, virágládák, kaspók
- Fóliák, műanyaghátlók, zsákok, kötözspárgák
- Permetezők, fűnyírók, kéziszerszámok
- Barkácsgépek, szegek, csavarok, reisercsavarok
- Fesztékek, hígítók, festőszerszámok
- Berner- és Tytán termékek, púrhabok, silikon tömítések, stb.
- Munkavédelmi bakancsok, védőkesztyűk, esőruháik
- Izzók, elemek, elektromos kapcsolók, dugvillák, vezetékek, stb.
- Kandallók, szeneskannák, kályhacsövek
- Szőnyegek, 2x3m futószőnyegek

Várom vásárlóimat! - FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrédi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5555 Hunya, Kossuth u. 1. Tel., Fax: (66) 294-352, (20) 9457-843 varosunk@gmail.com * Alapítók: Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Cs. Szabó István, Czank Gábor, Gellai József, Fülöp Zoltán, Hegedűs Bence, Hunya Jolán, Lehóczkiné Timár Irén, Polányi Éva, Sóczó Géza, Seidl Ambrus, Dr. Szonda István * Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten minden hónap .

* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88 *

http://www.szentgellert.hu * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 195 Ft

XX. évfolyam 6. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2013. június

A tartalomból:

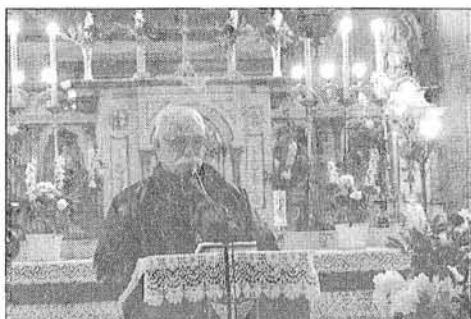
3. Önkormányzati hírek

4. IN MEMORIAM: Kovács fivérek

8. Szent László zárandoklat

9. Hunyai események

13. Hősök napja

13. Júniusi rendezvények

20. Endrődi találkozók, Rózsahegy napok (cikkek az 5. és 14. oldalakon)

ÖSSZETARTOZUNK

„Percre se feledd,

Juhász Gyula: Trianon

Nem kell beszélni róla sohasem,
De mindig, mindig gondoljunk reá.
Mert nem lehet feledni, nem, soha,
Amíg magyar lesz és emlékezet,
Jog és igazság, becsület, remény,
Hogy volt nekünk egy országunk e földön,
Melyet magyar erő szerzett vitézül,
S magyar szív és ész tartott meg bizony.
Egy ezer évnek vére, könnye és
Verejtékes munkája adta meg
Szent jussunkat e drága hagyatékhoz.

És nem lehet feledni, nem, soha,
Hogy a mienk volt a kedves Pozsony,
Hol királyokat koronáztak egykor,
S a legnagyobb magyar hirdette hévvel,
Nem volt, de lesz még egyszer Magyarország!
És nem lehet feledni, nem, soha,
Hogy a mienk volt legszebb koszorúja
Európának, a Kárpátok éke,
És mienk volt a legszebb kék szalag,
Az Adriának gyöngyös pártadísze!
És nem lehet feledni, nem, soha,
Hogy a mienk volt Nagybánya, ahol
Ferenczy festett, mestereknek álma
Napfényes műveken föltündökölt,
S egész világra árasztott derűt.
És nem lehet feledni, nem, soha,
Hogy Váradon egy Ady énekelt,
És holnapot hirdettek magyarok.
És nem lehet feledni, nem, soha
A bölcsöket és sírokat nekünk,
Magyar bölcsöket, magyar sírokat,

Dicsőség és gyász örök fészkeit.
Mert ki feledné, hogy Verecke útján
És ki feledné, hogy erdélyi síkon
Tűnt a dicsőség nem múlt egebe
Az ifjú és szabad Petőfi Sándor!
Ő egymaga a diadalmas élet,
Ut és igazság csillaga nekünk,
Ha őt fogod követni gyászban, árnyban,
Balsorsban és kétségben, ó, magyar,
A pokol kapuin is győzni fogsz,
S a földön föltaláld már a bölcsőt,
S tudnád feledni a szelíd Szalontát,
Hol Arany Jánost ringatá a dajka?
Mernéd feledni a kincses Kolozsvárt,
Hol Corvin Mátyást ringatá a bölcső,
Bírnád feledni Kassa szent halottját?
S lehet feledni az aradi őskert
Tizenhárom magasztos álmódóját,
Kik mind, mind várnak egy föltámadásra?

Trianon gyászos napján, magyarok,
Testvéreim, ti szerencsétlen, átkos,
Rossz csillagok alatt virrasztva járók,
Ó, nézzetek egymás szemébe nyíltan
S ösztintén, s a nagy, nagy sír fölött
Ma fogjatok kezét, s esküdjetek
Némán, csupán a szív verésével
S a jövődó hitével egy nagy esküt,
Mely az örök életre kötelez,
A munkát és a küzdést hirdeti,
És elvisz a boldog föltámadásra.

Nem kell beszélni róla sohasem?
De mindig, mindig gondoljunk reá!

1920. június 4. trianoni gyásznapi - június 4. Nemzeti Összetartozás napja

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Meghívó

az

Üldözött Gazdák emlékművének avatására

2013. június 30-án 9 órára

Szeretettel várjuk a meghurcolt családok leszármazottait, az együttérzőket és minden kedves érdeklődőt a Hősök terén elhelyezett emlékmű avatására.

Program:

9.00. Szentmise az áldozatokért az endrődi Szent Imre templomban. A misét celebrálja Czank Gábor plébános

10.00. Az emlékmű avatásának ünnepe:
Köszöntőt mond Várfi András polgármester.
A meghurcolt gazdák nevében emlékezik Dr. Turi-Kovács Béla országgyűlési képviselő.

Az emlékművet felszenteli Iványi László tb. kanonok, hunyai plébános.
Az ünnepségen közreműködik a Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórusa.

Az emlékmű a hozzátartozók és az együttérzők adományából valósult meg.

Tisztelettel: Civil Szervező Csoport

Információ: Gyuricza Zoltánné Bartos Margit
Telefon: 06-66-285-946

Üldözött gazdák emlékműve

Az üldözött endrődi és hunyai gazdáknak emlékművet állítunk.

Előző lapszámunkban részletesen írtunk már erről. Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy az emlékmű készül.

Kulák-lista nem áll rendelkezésre a levéltárakban, és több fontos okmány sem található. Eddig 150 nevet sikerült felkutatni, de sokkal többen voltak, közölni nem lehet, kérjük a jelentkezésüket, főleg, akik elkerültek Endrődrol. A sok szenvedés ellenére mégis emberek maradtak, és talpon maradtak. A szenvedő ősök nevét az emlékmű avatásakor felolvassuk.

Az időszakról könyvet szeretnénk írni egy későbbi időpontban, ehhez is kellenek a segítségek.

Az emlékmű avatása, mint ismeretes, folyó év június 30 án, vasárnap lesz. Meghívót a későbbi időpontban közöljük.

Anyagi hozzájárulást kérjük, az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet 53200015-15289630 sz. (Gellai László) számlára, a kulák emlékmű céljára befizetni. Átutalásnál a befizető nevét is kérjük beírni.

Kapcsolattartó: Gyuricza Zoltánné, 5502 Gyomaendrőd, László u. 3. Tel.: 66/285-946

Gyomaendrőd, 2013. április 23.

Sorstársi üdvözléssel: Civil Szervező Csoport
Gyuriczáné Bartos Margit

Az MKPK közleménye a 2011. évi népszámlálás végleges adatairól tartott sajtótájékoztató kapcsán

A 2011. évi népszámlálás végleges adatairól a mai napon tartott sajtótájékoztatót a Központi Statisztikai Hivatal, amelynek kapcsán az MKPK Titkársága közleményt adott ki.

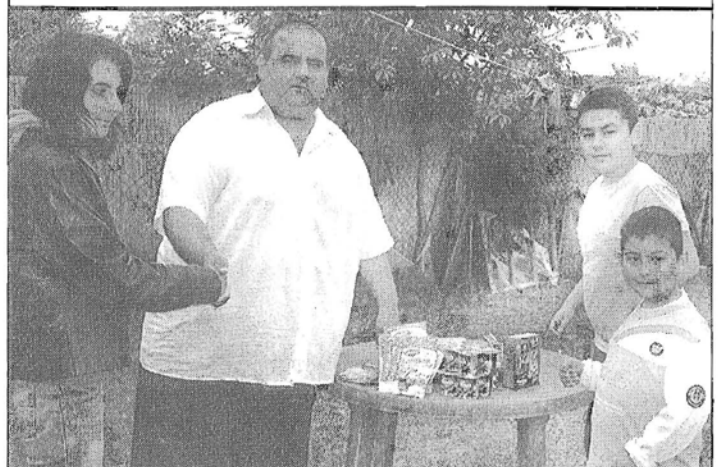
A 2011. évi népszámlálás végleges adatairól a mai napon tartott sajtótájékoztatót a Központi Statisztikai Hivatal. A vallási hovatartozásra vonatkozó kérdésre adott válaszok alapján a magukat a Katolikus Egyházhoz tartozónak vallók száma csökkent. Ezzel párhuzamosan igen nagy mértékben nőtt azok száma, akik erre a kérdésre nem válaszoltak. Amint azt már a népszámláláskor is szóvá tettük, erre a kérdésre a számítógépes rendszer napokig egyszerűen nem fogadta el a választ, ha valaki „katolikus”-nak vallotta magát, és ebben az értelemben tájékoztatták a számlálóbiztosokat is. Ugyanakkor a kérdésfelvetés is eltért a korábbi népszámlálásokétól, így az eredmények nem alkalmasak az összevetésre. Mindezek alapján a nyilvánosságra hozott adatokat a vallási hovatartozásra vonatkozóan nem tudjuk mérvadónak tekinteni.

Budapest, 2013. március 28.

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Titkársága

Élelmiszerosztás!

A Roma Polgárjogi Szövetség 2013. május 22. és 23-án élelmiszer csomagot osztott 50 gyomaendrődi és 10 békési család számára. A csomagoknak minden család nagyon örült, mivel elég nehéz a megélhetésük. A csomagok osztását a Magyar Élelmiszer Bank támogatta.

XI. Bogrács napja Paprikáskrumpli-Főző Verseny

Gyomaendrőd (Öregszőlő)

a Rózsahelyi Ház melletti szabad területen

2013. június 8-án 8-21 óráig

- 7.30-tól Regisztráció, főzőhelyek elfoglalása
- 9.00 A rendezvényt megnyitja Várfi András polgármester
Főzés, gépzene
- 10.30 Tulipános Óvoda társastánc bemutatója
- 11.00 Cibere, a bohóc
- 12.00 Jó ebédhez szól a nóta (Mraucsik - Timár duó)
- 13.00 Barátság Klub énekel
- 13.30 A Rumba TSE két párosa Nagy Márk - Gellai Cintia és
Nagy Bence - Szabó Eszter táncbemutatója
- 14.00 Kangoo bemutató
- 14.30 Színfolt Mazsorett Csoport fellépése
- 15.00 Eredményhirdetés
- 16.30 Gyoma Gráciái Hástanccsoport bemutatója
- 17.00 Tombolasorsolás
- 18.00 Aranyólyom Dobkör műsora
- 19.00 Retro party Kmetllár Mátéval

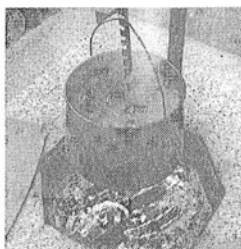
Rózsahelyi Házban Rózsahelyi Kálmán emlékkiállítás.

Kelt tészta sütés az udvaron lévő kemencében.

Egész napos büfé, tombola.

Légyvár, trambulín, népi játszótér, kötélhúzás.

Töltsön egy kellemes napot Öregszőlőben!

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület május hónapban

A Képviselő-testület több alkalommal is ülésezett ebben a hónapban. A rendkívüli testületi ülések időpontja: május 7., valamint május 10. napjai voltak. Megtárgyalásra kerültek azon napirendi pontok, amelyekről döntést kellett hozni a május 30-ra összehívott, soron következő testületi ülés előtt.

Kner Imre Gimnázium átadása a Szeged-Csanádi Egyházmegye fenntartásába

Városunk Önkormányzata 296/2012 (V.16) Gye. kt. döntés értelmében rendelkezett a Kner Imre Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium egyházi fenntartásba történő átadásának előkészítéséről. Akkor az idő rövidsége miatt csak a támogató nyilatkozat beszerzésére volt lehetőség. A Szeged-Csanádi Egyházmegye képviseletében eljáró dr. Kiss-Rigó László püspök úr azonban több alkalommal is jelezte átvételi szándékát, de érdemi tárgyalások nem történhettek.

Időközben, (törvényi változás következtében) a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ vette át a fenntartói jogokat, de a működtetés továbbra is az önkormányzat Képviselő-testületének feladata maradt, így az átszervezés előtt azok kötelesek egyeztetni egymással.

Az átszervezés azzal magyarázható, hogy a gimnáziumba jelentkező diákok száma folyamatosan csökkent, így az intézmény léte került veszélybe. A kialakult folyamat magasabb finanszírozással és fenntartó váltással várhatóan megállítható.

A Képviselő-testület a döntési javaslatnak megfelelően szavazta meg az előterjesztést.

A május 30-ra összehívott testületi ülés 13 órakor vette kezdetét, mivel az Intézményi Társulás Képviselő-testületeinek hét napirendi pontban kellett döntést hoznia.

Megvitatásra került többek közt, a *Rózsashegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola, a Térségi Szociális Gondozási Központ, a Térségi Humánsegítő Szolgálat és a Gyomaendrőd, Csárdaszállás, Hunya Kistérségi Óvoda 2012. évi zárszámadása. Ismertetésre kerültek az összefoglaló jelentések is a 2012. évi belső ellenőrzésekről, valamint döntést született a Térségi Humánsegítő Szolgálat kérelméről pályázat benyújtással kapcsolatban.* A pályázati kiírás a roma emberek képzését, foglalkoztatását célozza meg a szociális és gyermekjóléti ellátórendszerben.

Elfogadásra került a Kistérségi Óvoda nyári nyitva tartása

Telephelyek	Nyári nyitva tartás szüneteltetése
Székhely: Százszorszép Óvoda Kossuth út 7	Július 29 - augusztus 25
Margaréta Óvoda Jókai út 4	Július 1 - július 28
Csometekert óvoda Blaha út 8	Július 1 - július 28
Napsugár óvoda Szabadság út 6	Június 3 - augusztus 25
Napraforgó Óvoda Csárdaszállás Kossuth út 23	Június 14 - augusztus 25

A 2. sz. felnőtt háziorvosi körzet működtetése

Dr. Frankó Károly a 2. sz. körzet háziorvosa április 24-én arról tájékoztatta az Önkormányzatot, hogy háziorvosi tevékenységét 2013. július 31. napjával befejezi. A Képviselő-testület határozatban kívánta rögzíteni, hogy 2013. augusztus 1-től a működtetést a Városi Egészségügyi Intézmény vegye át. A működtetéssel kapcsolatos eljárásrendet jogszabályok szabályozzák, így a Városi Egészségügyi Intézmény erre figyelemmel fog erről gondoskodni.

Jelen esetben a 2. sz. háziorvosi körzet az átadástól, 2013. augusztus 1. napjától számított hat hónapon túl, 2014. 03. 1. napjától számítva válik tartósan betöltetlen körzetté.

A képviselő-testület a bejelentést tudomásul vette, és megbízta Dr. Torma Éva Intézményvezetőt a feladat ellátásával.

Városi Egészségügyi Intézmény 2013. nyári egységes szabadságolásának engedélyezése

Dr. Torma Éva az intézmény főorvosa egységesen: 2013. július 22-től 2013. augusztus 2-ig (10 munkanap) tervezi a nyári szabadság kiadását. Az első rendelési nap: 2013. augusztus 5. A korábbi éveknek megfelelően, a helyettesítést a Szarvasi Szakorvosi Kft. vállalta, illetve a területileg illetékes kórház a sürgős eseteket látja el.

A Képviselő-testület az előterjesztést a döntési javaslatnak megfelelően fogadta el.

Ridegvárosi autóbusz közlekedés beindítása

Lehóczkiné Timár Irén és Márjalaki József képviselők írásos kérelmet nyújtottak be a Ridegváros autóbusz-közlekedés újraindításával kapcsolatban. Az indítvány két járat bevezetését kérte a településrészen élő idős emberek mobilitásának elősegítése érdekében. A Mobilbusz Kft. álláspontja alapján, a napi két járat (7:00, 14:40) munkanapokon történő üzemeltetésének költsége havi bruttó 60.000 Ft. 2013. januárjában ugyan próbajárat indítása már megtörtént, de a csekély érdeklődés miatt véglegesítésre azok nem kerültek. Sajnálattal azonban, hogy a lakosok nagy része úgy nyilatkozott, hogy nem voltak kellően tájékoztatva a járat beindításáról, illetve a január elején több napig munka és tanítási szünet volt.

A Képviselő-testület úgy határozott, hogy 2013. szeptember 1. napjától támogatja a buszközlekedés beindítását.

Úszásoktatás támogatása 2013. évben

A Képviselő-testület döntése értelmében, 2013. évben is fűrdőszolgáltatást kíván megvásárolni az alábbi intézményeknek, egyesületeknek:

- Gyomaendrőd-Csárdaszállás -Hunya Kistérségi óvoda
- Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásában működő oktatási intézmények
- a közhasznúsági társaságok fenntartásában működő óvodák
- a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda
- Békés Megye Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény helyi egységébe járó tanulók
- Körös Kajak Sport Egyesület úszásedzésben részesülő tagjai
- iskolai oktatáson kívüli úszóedzésen részt vevő gyermekek és kísérőinek belépőjege

2013. január 1. napjától december 31. napjáig felhasználható támogatás összege: 12.700.000 Ft.

Az előterjesztés a döntési javaslatnak megfelelően került elfogadásra.

Ingatlanértékesítések

Városunk Képviselő-testülete döntött a funkciók nélkül álló ingatlanok hasznosításáról is. A törzsvagyonba tartozó alábbi ingatlanok lettek átminősítve forgalomképes üzleti vagyonná:

Sorsz.	Cím	Becsült érték/Ft
1.	Gyomaendrőd Kossuth Lajos út 50	14.600.000
2.	Gyomaendrőd Jókai út 6	Bérbeadásra kijelölt ingatlan
3.	Gyomaendrőd Fő út 81	2016. december 4-ig nem értékesíthető
4.	Gyomaendrőd Mirhóháti út 11	27.000.000
5.	Gyomaendrőd Damjanich J. út 1-2	4.550.000
6.	Gyomaendrőd Fő út 85	9.021.000
7.	Gyomaendrőd Sallai út 2	Bérbeadásra kijelölt ingatlan

A nyílt árverés várható időpontja: 2013. június 21-én de 10 óra
Helye: Gyomaendrőd Közös Önkormányzati Hivatal Selyem út 124

2500 m² alatti termőföldek értékesítése

Városunk Képviselő-testülete határozott a tulajdonában lévő termőföldek értékesítéséről.

Az árverés időpontja: 2013. június 14. 10 óra

Helye: Gyomaendrőd Közös Önkormányzati Hivatal Selyem út 124

A feltételekről érdeklődni lehet: Csényi István hivatali alkalmazottnál

Lehóczkiné Timár Irén
Képviselő

In memoriam

Szülőföld: Bölcse, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álomunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Tímár Máté

Jeles emberek Endrődön:

A KOVÁCS FIVÉREK: Dániel, István, Péter

Kovács Dániel

Dédapám. Magas szálfagyenes, hófehér hajú és nagybaszú ember volt. Hosszúszárú pipáját mindig szorongatta. Jó gazdálkodó volt és szorgalmas, eredményes. Tettei átgondoltak és modernek voltak. Ő alapította az Endrődi Részvénytársaságot. Az Apponyi és Kossuth utca sarkán volt a hatalmas üzlethelyiség. Más megyéből is idejöttek a vásárlók, mert itt a gombtól és ruhaszöveten át a cukorkáig, a konyhafelszereléstől és az építőanyagokon keresztül a tüzelőig minden megtalálható volt, haza szállítással. Nagyon nagy telek is tartozott az épülethez, meg egy kisebb ház is, ahol János bácsi lakott népes családjával. Ő a szekéren kocsis volt, a fekete hintón libériás fogatos, és ha kellett éjjeliőr is, egy személyben. Lányai, mikor felcseperedtek, a Kovács családokhoz vagy az RT. tagjainak családjaihoz álltak dolgozni, fizetést kaptak és férjhezmenetelükig megtanulták a háztartás okos vezetését.

Az államosítás után ez a család is elvesztette jövedelmét, ahogy a Kovács család két vezető férfi tagja, valamint az üzletvitel dolgozója is. Az új vezetőség felélte az üzlet áruit, majd az épületet irodaként hasznosították. Felszólították a Kovács családot, hogy az Erzsébet utca elején lévő házukból költözzenek ki pár nap alatt. Amikor a 90 éves öreget a szekére rakták, azt kérdezte: miért kell nekem elhagyni azt a házat, ahol a 11 gyermekem megszületett? Azért édesapánk, hangzott a válasz, mert a „Demokratikus Vadász Társaság” kiigényelte. Rokon fogadta be őket, ahol meghúzhatták magukat. Az öreg, akit a gyermekei annyira tiszteltek, hogy még az én Nagymamám is kezet csókolt neki minden látogatásakor, soha többet nem szólalt meg és ágyban fekvő betegként élt még 1-2 évet. Tisztelet és hála menyének, Julis Böske néninek, aki szeretettel ápolta és mindennap hófehér ingbe öltöztette apósát.

Családos, felnőtt gyermekei is elvesztették minden vagyonukat. Jövedelem nélkül maradtak. A koporsóra nem volt pénzük.

fia Ifj. Kovács Dániel

A fia, az RT. volt igazgatója az én Nagymamám speizának deszkáiból saját kezűleg eszkábált az Apjának koporsót. Munkát nem kapott, a pusztá éhhalál elől a Dunántúlra ment dolgozni, hogy a „káderjelentés” ne érje utol, és hétvégeken vonatozott haza a feleségéhez, aki beteges volt. Sok ember kényszerült abban az időben messzi tájakra menni a szerény megélhetésért. „Ingázóknak” hívták őket.

lánya Kovács Eszter – Hunya Andrásné (Selyem u)

Szintén jövedelem nélkül maradt. Földet, tanyát elvették – az épületet az anyaga miatt le is bontották és valahol felhasználták. Férjével a kiskertben termelt élelemből próbálták megélni 70 évesen. Földönfutók lettünk – így mondták. Négy gyermekük sem tudott segíteni, föld és tanya vagy ház tulajdonos miatt hasonló sorsra jutottak. Én a pesti unoka, a kezdő fizetésemből küldtem postán a pénzt havonta, hogy ne kapcsolják ki a villányt.

Az értékes bútorokat is elárvereztek, mert nem tudták fizetni a „Terv kölcsönt”. Ezt Nagyanyám írta alá sírva a tanácsházán, ahol Nagyapám már 3 napja raboskodott a pincében – sokadmagával. Mikor hazamentem látogatóba, a sarokba tett szalmazsákon aludtam.

A Kovács család Erzsébet utcai házat sok év múlva visz-szaadták, mert törvénytelen volt az elvétele, de a gazdasági udvar és épülete nélkül, mert azt időközben a Fő utcai Dózsa tsz-hez csatolták (Julis ház).

De hol van most a tsz? De hol vannak most a tsz-ek? Ingyen kapták a legszebb Fő utcai házakat, a földeket, a gyümölcsösöket, a tanyákat, a jószágokat, a gazdasági felszereléseket. Hová lett a „vagyon”, ami a régi dolgos gazdáknál csak gyarapodott?

Felérték, eladták, zsebre vágták. A mai családok el sem hiszik, hogy ez megtörténhetett. Pedig ezek tények – ez maga a történelem. Jó, ha tanulnak belőle.

Kovács István

Nagyon okos embernek tartották. Négy éven át haláláig volt Endrőd bírója. Ő volt, aki a Körösben talált etruszk sisakot megvette a halászkötől és a Szarvasi Múzeumnak ajándékozta, hogy megmentse az utókornak. Élete teljében vitte el a szívroham. Portréja megtekinthető a gyomai képtárban, mely a család adománya.

Özvegye Soczó Mónika az államosításkor földjét, tanyáját, állatait az egész gazdaságot elvesztette. De meg a szép Fő utcai házából is menesztették, mert a Lenin tsz tulajdona lett. Pár nap alatt kellett kipakolnia. Ősz hajú, sovány, gyermektelen idős asszony volt. Egy fiatal távolabbi rokonnő, K. I. befogadta a Király utcai házába és eltartotta, gondozta az idős asszonyt haláláig. Az eltartó – Isten éltesse még sokáig! – még most is él egy gyomai idősek otthonában.

Dr. Kovács Péter

Szálfá egyenes, magas termé-
tű ember, még megyén túl is híres
orvos volt. Hintón, szekéren jöt-
tek érte éjjel-nappal. Fáradhatatlan
volt, segített még idős korában is.
Abban az időben sok kisgyermeket
elvitt a félelmetes torokgyík. Akit
ő megműtött akár a tanyán, vagy
a falui lakásban, az megmaradt.
Gyomai házában meglátogattuk
Nagymamámmal. Egyetlen unokája
– akit én is ismertem – korai halála
nagyon megrendítette egészségét.

Hosszabb cikk életéről is munkásságáról már megjelent régebben

ebben az újságban.

Kalmár Bálintné Julis Veronika

Nagymamám keresztanyja volt. A Király utcában élt férjével egy szép nagy házban. Jómódú gazdák voltak, de nem született gyermekük. Annyira megszerették a házi szolgálatra tartott „kiscselédet”, hogy végrendeletileg minden vagyonukat a leányra hagyták. Volt a házuk, földjük, tanyájuk, ezekből szépen megélték. A férj korán meghalt, nem érte meg, hogy a gazdaságot elvették és nincstelenek lettek. Majd hivatalos levélben felszólították őket, hogy hagyják el a házat, mert azt az új orvosnak adták. A nagyon idős asszony már a halálát kívánta, mert jövedelem nélkül, most már fedél, hajlék nélkül hogyan éljen? Szerencsére az áldott emlékü jó orvos, Dr. Kolbusz, mikor megismerte a történetet, felajánlotta, hogy az udvaron lévő „sütőben” ellakhatnak. A „kiscseléd”, akiből már felnőtt nő lett az idők folyamán, a tsz-be járt dolgozni, házakhoz takarítani, minden kerti munkát is elvállalt, hogy megélhessenek. Eltartotta és ápolta az idős asszonyt, akitől már semmi örökséget nem remélhetett. Szeretettel és nagy-nagy tisztelettel gondolok rá akár él még vagy meghalt. A neve: BÁLINT ILONA.

Sarkadiné Selem Orsolya

Endrődi Baráti Találkozó

Három nap, amely megrengette Gyomaendrődöt....

Írhatnám, azonban ez nem fejezné ki pontosan a május 10-12 közötti **endrődi baráti találkozó** alatti érzéseimet.

Jó volt újra itthon lenni. Ha május, akkor **Rózsahegyi napok**, s ennek kapcsán endrődi baráti találkozó az Endrődiek Baráti Köre Egyesület és a Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola közös szervezésében immár 17 éve. Idén nagylaposi helyszínnel is bővült a rendezvény-sorozat, köszönet a nagylaposi, varjasi, csejti öregdiákokból alakult Nagylaposi Emlékhely Szervező Bizottságnak, fejet hajtva Marci bácsi, Márton Gábor emlékének.

E hétvégére szokás szerint sokan, mintegy százan, hazalátogattak a szívükben endrődiek (az Endrődről elszármazottak kifejezés olyan rideg), de máshol élő honfitársaink is, s mint mindig, **Rózsahegyi Marika** is, Kálmán bácsi unokája. Természetesen megmozdult GyomaENDRŐD is, szép számban vettek részt az előkészületekben s a rendezvényeken a helybéliek, élükön **Várfi András polgármester úrral, Csorba Csaba jegyzővel.**

Ez az ünnepségsorozat hagyományosan a jövőről szól, mindennek előtt az ifjúságról.

Az endrődi ifjúság idén is megmutatta oroszlánkörmeit. Sok tehetséggel találkozhattunk, messzé kiemelkedő nagy tehetség **Botos Pongrác** 7-es tanuló, melyet **Timár Imre** a Baráti Kör elnöke, sakkszakértőként is érzékelhetett, hisz Pongrác bírta legtovább ellene a küzdelmet a sakkjátszmában, a rendhagyó iskolai órán.

Giricz László mérnök, **Dr. Gyuricza Csaba** egyetemi docens, dékán és **Nagy Gy. Eszter** grafológus, írásszakértőnek, a Baráti Kör tagjainak is köszönet a sikeres rendhagyó órákért, közreműködésért.

A Rózsahegyi napok iskolai eseményeiről külön cikkben tudósít az iskola, így erre részletesen nem térek ki, de mindenképp ki kell emelni **Farkas Zoltánné**, a Rózsahegyi iskola igazgatója s a tanári kar lelkes és áldozatos munkáját, mellyel a rendezvényeket szervezték. Jó kezekben van GyomaENDRŐD ifjúsága.

Ha már jövő... Péntek délután a jövőt idézte a **Határ Győző** Városi Könyvtár bemutatkozása is új helyén, az új Városháza épületében, s maga a Városháza új épülete is, mellyel sokan első alkalommal ismerkedhettek a jelenlevő, mintegy kétszáz vendég közül. Pihentetőül a könyvtár szervezésében láthattuk, hallhattuk **Mészáros Mihály** színművész zenés, humoros irodalmi műsorát, mely többször kapott vaslapot.

Hogy a könyvtárösszevonás helyes volt-e, azt a jövő fogja eldönteni, mindenesetre **Dinyáné Bánfi Ibolya** könyvtárvezető lelkesedése, tenniakarása **Vaszkó Irénke** néniére emlékeztetett s ez igen pozitív számomra. Ő ugye egy sikeres Tájházat alapozott meg diákjaival, melyért örökké halás lehet a majdani utókor, s mi is. Én mondjuk hiányoltam a **Timár Máté** alkönyvtár megjelenítését, de örültem **Bella Rózsa** munkáinak az egyik könyvtárszoba falán.

Május 11-én, szombaton szép napra ébredtünk, még a természet is Marci bácsit ünnepelte. Igen, különleges nap volt, hisz GyomaENDRŐD lakossága, a volt diákok, kollégák **Márton Gábor tér ünnepélyes avatásáival** kívánt emlékezni mindenki Marci bácsijára - s talán egy kicsit az endrődi pedagógusok hősiességére is.

Reggel szentmise volt a Szent Imre Templomban Marci bácsi tiszteletére és a pedagógusokért. Felejthetetlen volt az a hangulat, ahogy gyülekeztünk a templomkertben, régi diákok, pedagógusok, ismerősök. Újraéledt egy pillanatra a gyermekkor is talán.

A szentmisét **Czank Gábor** atya, a Szent Imre Katolikus Egyházközség plébánosa és **Iványi László** tiszteletbeli kanonok, a hunyai Szent László Egyházközség plébánosa celebrálta.

Nem sokkal dél előtt, az ünnepség helyszínén, a nagylaposi iskola egykori épülete melletti téren, **Gellai József** tanító, egykori nagylaposi diák, az Endrődiek Baráti Köre, és az e célra alakult Nagylaposi Emlékhely Szervező Bizottság nevében köszöntötte a jelenlevőket. Ott volt szinte mindenki. A cikkben már korábban említett közszereplők, önkormányzati képviselők, pedagógusok, egyháziak, volt diákok és

vendégek mellett a **Márton család**, és tiszteletét tette **Andó Ágnes** a gyomaendrődi Járási Hivatal vezetője is.

A meghitt hangulatú ünnepi műsor keretében **Farkas Zoltánné**, a Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola igazgatója mondott ünnepi beszédet. **Márton Gáborné**, Jolika néni levelét lánya, **Márton Erika Katalin** olvasta fel.

Ezután a volt nagylaposi diákok, kollégák nevében **Borosné Gellai Katalin** és **Czibulka György** pedagógusok emlékeztek, **Vaszkó Ágnes**, **Botos Pongrác** rózsahegyi diákok pedig Márton Gábor verselből adtak elő, majd **Iványi László** tiszteletbeli kanonok megszentelte a névadó emléktáblát, s a vendégek elhelyezték a megemlékezés virágait. Ezt követően a Birkacsárda (köszönet a szíveslátásért **Takács Bálintnak** és feleségének **Csákvári Katónak**) „összes termelében” emlékeztünk Marci bácsira, s hisszük, Ő is velünk anekdotázott, miközben mosolyogva nézett bennünket a bárányfelhők mögül.

Nagyon találó volt Gellai Jóska bevezető gondolata, idézem:

„Aki a tanyákon tanított, az a szó legszorosabb értelmében, néptanító volt. Tanította a gyermekeket, foglalkozott a felnőttekkel. Ott volt velük a bajban, részt vett az örömeikben. Intézte az ügyeiket, mutatta az utat – „lámpás” volt.

Szüülőhelyünknek is voltak ilyen emlékezetes lámpásai, akiknek a hatása – akár tudunk róla, akár nem – máig bennünk él. Ilyen volt Márton Gábor is, mindnyájunk Marci bácsija, kedves tanítóm és kollégám, akinek az emlékére ma teret nevezünk el itt, Nagylaposon.”

Ezzel valójában vége is lehetne a beszámoló, hisz ezeket a gondolatokat nem lehet úberelni, pedig az ünnepélyes szombat esti záró vacsora a Domszögön (Hídfő étterem) minden igényt kielégített. Köszönet a minőségért **Poharalecz Lászlónak** és csapatának, az ünnepi hangulatért pedig az iskola dolgozóinak és a két iskolafenntartó szervezet képviselőjének **Poharköszöntőt** mondó **Várfi András** polgármesternek és **Fülöp Istvánnak**.

A vasárnapi programon egy más típusú élményben volt részünk, s az ipari parkban tett látogatáson úgy érezhettük, szintén a jövőbe utaztunk.

A **LourdesHoney** mézüzem **Bajzák Antal** ügyvezető irányításával és a **SkyloTech Hornok Béla** és **Vodova János** ügyvezetésével 21. századi modern technikát képvisel.

Mindkét helyen lenyűgöző volt a tisztaság, a szervezettség és a világszínvonalú gyártási folyamat, technológia.

Elkelne még néhány ilyen üzem a településnek.

A program végén a vasárnapi könnyű ebéd után mindenki megelégedéssel, azzal a gondolattal indulhatott utnak:

Jövőre Veled, Ugyanitti!

A fenti írást szeretettel ajánlom **Fülöp Imréné Kató**kának, s mindazoknak, akik nélkül ez a rendezvény-sorozat nem jöhetett volna létre.
Dr. Varju László

Lásd még: fotók 20. oldal

Katolikus oldal

JÚNIUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 19 óra,
hétköznapokon csütörtök kivételével: reggel fél 8-kor

Szent Gellért Iskola kápolnájában

legközelebb szeptemberben

Gyoma

Kedden és pénteken 18 órakor a templomban,
vasárnap és ünnepnap 11 óra
Búcsú: június 15-én, szombat 10 óra - főpap: Kövesdi Zsolt
kunszentmároni plébános

Hunya

hétköznapokon (csütörtök kivételével) és szombaton: 18 óra
vasárnap és ünnepnap 10 óra
Búcsú: június 29-én, szombat 10 óra

ÜNNEPEINK

Az ünnepek nem csupán arra szolgálnak, hogy egy-egy hittitokról, egyházi eseményről megemlékezzünk, és hogy az Isten iránti szeretetünket és ragaszkodásunkat azzal is megmutassuk, hogy keresztényekhez illő módon megüljük azokat, hanem másrészt azt a célt is szolgálják, hogy a szürke hétköznapok forgatagából időnként kiemeljenek bennünket, ünneplő ruhát öltve, a templom tömjén és virágillatú légkörébe, miliójébe áthelyezkedve az Isten mellett önmagunkra és egymásra is irányítsa figyelmünket. A Húsvét szent ünnepét követő időszakban pedig jó néhány ilyen ünnep található, melyeket a közelmúltban, vagy az elkövetkezendőkben ülnök meg.

Mennybemenetel (Áldozócsütörtök)

Ezen az ünnepen megemlékezünk egyházaunk a feltámadás utáni negyvenedik napról, amikor Jézus befejezte földi tartózkodását, elbúcsúzik apostolaitól, és visszatér a mennyi dicsőségbe.

Fontos ünnep: egyrészt a Menny felé fordítja figyelmünket. Azt akarja a szívünkbe vétni, hogy nekünk, keresztényeknek mindenkor úgy kell élni, viselkedni, beszélni, hogy sosem tévesztjük szem elől a végső célt, a lélek üdvösségét. Ugyanakkor az apostoloknak adott missziós küldetés hozzánk is szól: nekünk is hittérítőivé kell válnunk a mennybemenő Krisztusnak. Ott kell misszionálnunk, ahol élünk: a családban, a munkahelyen, iskolában, utcában, lakótömbben. „Úgy fényeskedjék a ti világosságtok az emberek előtt, hogy látván jócselekedeteiteket, dicsőítsék mennyei Atyátokat!”

Pünkösöd. A Szentlélek Isten eljövételének ünnepe és az Anyaszentegyház születésnapja. A mennybemenetel utáni tizedik napon nagy szélvihar közepette a Szentlélek tüzes lángnyelvek alakjában leszáll a felénk, aggódó apostolokra, s ez tüzeslelkű, bátor hitszónokokká, Krisztusért meghalni is kész misszionáriusokká teszi őket. S mivel ezután kezdik el a világ minden táján Krisztus evangéliumának hirdetését, ezért mint Egyházaunk születésnapját is üljük. Személyes pünkösöd-

dünkre, bérálásunkra emlékeztet bennünket minden évben a Szentlélek Isten ünnepe. Ekkor kaptuk meg az Ő hét ajándékát, amelyek: Bölcsesség, Értelem, Jótanács, Tudomány, Lelki erősség, Jámorság, Istenfélelem. Kérjük gyakran a Szentlelket: újítsa, frissítse fel bennünk e hét lelki ajándékot, hogy az Ő vezetése alatt, a szentírásbeli Máriához, Lázár nővérehez hasonlóan mi is mindig a „jobbik részt” tudjuk választani, - azt az utat, ami az élő Istenkapcsolaton, imádságon, a szentségeken, a jócselekedeteken keresztül az örök üdvösségre vezet.

Elsőáldozás. Május 12-én öt gyermek vehette magához először Jézus testét az oltáriszentségben. Az egyik legszebb napja a keresztény ember életének. Találkozás Jézussal... Mekkora az öröm az emmauszi tanítványokban, amikor felfedezik útítársukban a Feltámadottat. Mekkora örömmel karolja át Mária Magdolna Krisztus lábát, amikor fölismeri, hogy nem a kertész, hanem Krisztus áll előtte. Mekkora az öröm Péterben, amikor látja a feltámadt Jézust a Genezáreti tó partján ülni: nem tudja kivárni, amíg bárkájuk kiköt, hanem ruhástul ugrik a tó vizébe és úszik, hogy minél előbb Krisztussal lehessen! Ilyen öröm nekünk, katolikus keresztényeknek, amikor a szentáldozásban mi is találkozhatunk Jézussal. Ezért különös öröm nekünk a gyermekek e szép ünnepe.

Ürnapja, az Oltáriszentség ünnepe. Különösen szép, kedves ünnepünk. Az Oltáriszentséget díszes tartóban, virágszirommal teleszórt úton ünnepi körmenetben kivisszük a templom falain kívülre, hogy megmutassuk a világnak Egyházaunk legnagyobb kincsét, a Szentségben jelenlevő Krisztust. Fontos, hogy a körmeneteken imádkozva, énekelve, hitvalló módon vegyünk részt, ne beszélgetve, nevetgélve. Az ilyen hívó nem hogy hitvalló lenne, hanem a tiszteletlenség bűnét követi el a szentségi Jézus iránt.

Ez a szép ünnep az Oltáriszentség felé irányítja a figyelmünket. Arra, hogy mekkora ajándékot ad nekünk Krisztus, amikor az

JÚNIUSI ÜNNEPEK

1. szombat:	Szent Jusztinusz vértanú
2. vasárnap:	Ürnapja
3. hétfő:	Lwanga Szent Károly és társai vértanúk
5. szerda:	Szent Bonifác püspök, vértanú
6. csütörtök:	Szent Norbert püspök
7. péntek:	Jézus Szentséges Szíve
8. szombat:	A Boldogságos Szűz, Mária szeplőtelen Szíve
9. vasárnap:	Évközi 10. vasárnap
11. kedd:	Szent Barnabás apostol
13. csütörtök:	Páduai Szent Antal áldozópap, egyháztanító
15. szombat:	Árpád-házi Boldog Jolán szerzetesnő
16. vasárnap:	Évközi 11. vasárnap
19. szerda:	Szent Romuald apát
21. péntek:	Gonzága Szent Alajos szerzetes
22. szombat:	Nolai Szt. Paulinus püspök, Morus Szent Tamás
23. vasárnap:	Évközi 12. vasárnap
24. hétfő:	Keresztelő Szent János születése
26. szerda:	Alexandriai Szent Cirill püspök, egyháztanító
27. csütörtök:	Szent László király
28. péntek:	Szent Iréneusz püspök, vértanú
29. szombat:	Szent Péter és Pál apostolok
30. vasárnap:	Évközi 13. vasárnap

utolsó vacsorán nekünk adja megát a kenyérben és borban. Arra, hogy mekkora kegyelem, ha tiszta lélekkel magamhoz vehetem Őt a szentostyában. De Aquinoi Szt. Tamás szekvenciájában komolyan figyelmeztet is:

„Veszi jó és veszi vétkes, ám gyümölcse vajmi kezes: élet vagy elkárhozás...” Ezek az ősi sorok komolyan figyelmeztetnek: csak tiszta lélekkel, szentgyónásban megtisztulva járulhatok szentáldozáshoz. Téves az elgondolás, hogy a húsvéti gyónás elegendő ahhoz, hogy aztán egész évben áldozhassak! Rendszeres áldozónak rendszeresen kell gyónnia. (Erre szolgál pl. az elsőpéntek!) Csak végighallgatott szentmisében lehet áldozni! Ha elkésem a szentmiséről, abban a misében már nem áldozhatok. Odafigyelek a szentáldozáskor: összeszedetten, figyelmesen, imádkozva vegyem magamhoz az Oltáriszentséget, hiszen maga Jézus tér hozzám abban a pillanatban, hogy megerősítöm, útítársam legyen.

Kézbeáldozók figyeljenek, hogy az Oltáriszentség morzsái nehegy a földre hulljanak: a legkisebb, liszt-szemnyi morzsában is jelen van Krisztus! Ezért sokkal üdvösebb a nyelvre való áldozás, - nem áll fenn veszélye a szentostya tiszteletlen kezelésének, földre ejtésének, stb. Csak tiszta kézbe áldozzunk! Ezekre mind komolyan oda kell figyelni!

Kedves Testvérek! Ezek a szép ünnepek, mint látjuk, mind tanítanak bennünket, hogy mind tökéletesebben gyakoroljuk hitünket, mind elmélyültebben ismerjük meg a minket üdvözíteni akaró Krisztust.

Isten adja mindnyájunknak, hogy megérte ünnepeink üzenetét, megragadva az eszközöket, melyeket felénk nyújtanak, igyekezzünk a megígért Örök Boldogság felé!

A HIT ÉVE 2012-2013

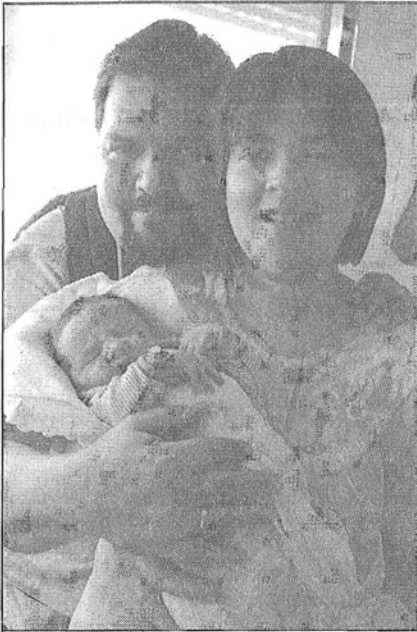
Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

MEGÉRKEZTEK!

Lukács Bence május 11-én örvendeztetette meg szüleit: Lukács László igazgató urat és Lukácsné Tyahur Ágnes iskolatitkárt, valamint a családtagokat és az iskolát világra jövetélevel.

Szabó Noel (alsó kép) május 8-án érkezett, édesanyja Szabó Anikó pedagógus, a családtagok és iskola-közösségünk öröme.

Isten adjon bőséges áldást az újszülöttekre és szüleikre!

Tanár-diák focimeccs

2013. május 22-én, szerdán iskolánk tornatermében sor került a tanár-diák focimeccsre. Délután kettő órakor kezdődött el, majd a két csapat kétszer 10 percen játszott egymás ellen, így a meccs fél háromkor lezárult.

A tanárok (és néhány diák) (Irimiás Róbert, Szűcs Ferenc, Lukács László igazgató úr, Hornok Roland, Pintér Ottó) 3:1-re verték a diákokat (Wolf Péter, Suha Martin, Hegedűs László, Rostás Krisztofer, Földi Imre és Zanyik Árpád).

Minden gólt heves visogás kísért, a nézők mind izgatottan nézték a megmérkőzést. A végén mindenki kifáradtan távozott. A visszavágást gyermeknapra tervezzük, reméljük, akkor már mi nyerünk!

Wolf Péter, Szalai Tímea, Simon Fatime, Dajkó A. Livia

Moziban voltunk

Minden tanévben, így az ideiben is többször volt lehetőségünk arra, hogy moziba mehessünk.

Május 9-én Az öt legenda c. filmet nézhettük meg városunk mozi-jában. Én már alsós koromban is mindig izgalommal vártam ezeket az alkalmakat, mer számomra különösen nagy élmény. Teljesen más a hangulata, mint a DVD-n vagy számítógépen megnézni egy filmet. Ahogy mi gyerekek nevezzük, „Mozis Rózsika néni” nagyon aranyos és lelkes, mindig eltalálja az ízlésünket a filmválasztásnál. Még nem fordult elő, hogy csalódottan jöttünk volna haza. A magam és diaktársaim nevében is mondhatom, hogy most is nagyon jól szórakoztunk. Köszönjük a szervezést Katinka néninek, reméljük a jövő tanévben is lesz lehetőségünk erre az élvezetes és szórakoztató időtöltésre.

Zsilinszky Erika 5. osztályos tanuló

„Az Óperenciás-tengeren is túl- a képzelet földjén...”

2013.05.17-én mesemondó és meseillusztráló versenyen vettünk részt Sarkadon az alsó tagozatosokkal. Gyermekeinknek egy szabadon választott és egy kötelező mesét kellett elmondaniuk, a meseillusztrálásnál pedig egy a helyszínen hallott meséhez kellett illusztrációt készíteni. Izgatottan vártuk az eredményhirdetést, míg a zsűri tanácskozott Hevesi Imre vezetésével a ZűrZavar zenekar szórakoztatott bennünket. **Tanulóink: Czibuika Imola 3. o., Bán Kitti Alexandra 3. o., Vári Zsófia 1. o., Tóth Patrícia 1. o., Kiszely Borbála 1. o., Tóth Adrienn 1. o.** eredményesen szerepeltek a megmérettetésen.

Czibuika Imola 3. o. mesemondásban 3. helyezést ért el.

*Szabóné Vaszkó Éva
Mészárosné Kiss Katalin*

Pingpongozni jó

Ebben az évben már több pingpongversenyen vettünk részt, mi szentgellérteseink. Tettük ezt azért is, mert a tanulók nagy része - kicsik és nagyok - nagyon szeretik ezt a sportot. Iskolánkban a két pingpongasztal folyamatosan „dolgozik”, használatban van szünetekben és délután, a szakkörön.

2013. áprilisában és májusában két verseny is volt a városban. Az első a Sajt- és Túró Fesztiválhoz kapcsolódó rendezvény, melyre sokan jelentkeztek. Iskolánkban is éremmel, oklevéllel tértek haza, vagy csak a tapasztalat és a játék örömeivel. A másik találkozóra még többen jöttek el, színvonalas meccseket játszottak. A nagy sikerre való tekintettel bejelentették a szervezők, hogy a jövőben havonta szeretnék szervezni versenyeket, és szeretettel látnak mindenkit, aki a sport iránt érdeklődik.

Wolf Péter és Timár Ádám 8. osztályos tanulók

Városi asztalitenisz-verseny

2. osztályos korcsoportban:

I. helyezett Kis Otília 2. osztály

III. helyezett Csasztek Tamás 2. osztály

Anyák napja 2013.

Idén is megható ünnepségen köszöntöttük az édesanyákat, nagymamákat. Az összes szentgellértesi diák aprósággal, ajándékkal lepte meg szeretteit. Czank Gábor katolikus atya és Papp Tibor református lelkész úr együtt emlékezett meg a család összetartó erejéről, az anyákról szentmise keretei között, az ökumené szellemében. Versek, énekszámok tette még meghittebbé, kedvesebbé az együttléteket a feldíszített tornateremben, illetve néhány osztály tantervében.

Helyesírási versenyen

Két nyolcadikos gyermek, Izsó Réka és Kővári Lili jutott tovább a Simonyi helyesírási verseny megyei fordulójába. Iskolánkban először rendeztünk meg, illetve nevezettünk a Kárpát-medencei versenybe. Diákjaink szép teljesítménnyel hetedik és kilencedik helyezettek lettek. Gratulálunk!

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

PRÁGAI SZENT ÁGNES

Ünnep: június 8.

* Prága, 1205. + Prága, 1282. március 2.

Ágnes Prágában született 1205-ben. Apja I. Ottokár cseh király, anyja Konstancia, III. Béla királyunk leánya volt.

A kor szokásának megfelelően apja már fiatalon eljegyezte a gyermeket a sziléziai herceg, Henrik egyik fiával. Ágnes így elkerülhetett a prágai udvarból és jövőendő férje édesanyjának, a későbbi Szent Hedvignek gondjaira bízta, aki a trebnitzi cisztercita nővérek kolostorában helyezte el őt. Ez a kolostor volt Hedvig legkedvesebb alapítója, s az a három év, amit Ágnes ezekben a magasán művelt nővéreknél töltött, döntő hatással volt egész életére. Amikor Ágnes jegyese egy vadászaton szerencsétlenül járt, a kislányt hazavitték Prágába, és egy időre a premontrai nővérekre bízta Doksonyban.

Édesapja ezután II. Frigyes császárral jegyezte el, amit apja halála

után Ágnes pápai engedéllyel felbontott, mert elhatározta, hogy Krisztusnak szenteli magát és szerzetesnő lesz. Elhatározásában nem kis szerepe lehetett a trebnitzi kolostorban szerzett tapasztalatainak, és unokahúga, Arpád-házi Szent Erzsébet akkor már messzi földön ismert életpéldájának.

1234-ben belépett a Klarissák prágai kolostorába. Assisi Szent Klárával igen jó barátságban volt, levelet is váltottak egymással. Ágnes buzgólkodása folytán templom és kórház is épült, ahol főleg pestises betegekkel és árvagyerekekkel foglalkoztak. Az egykori nyomornegyedből karitatív központ lett. Ágnes kolostora olyan vonzerőt jelentett, hogy II. Ottokár legidősebb leánya, valamint a legelőkelőbb nemesi családokból 12 leány kérte a fölvetélet. Hamarosan újabb és újabb kolostorokat tudtak alapítani. Ezekben a kolostorokban úgy tartották a szegénységet, mint az Assisi melletti San Damiano-ban Szent Klára körül. A nővérek, akik gyermekkorukat többnyire fényűzésben és bőségben töltötték, új életet kezdtek: kemény vezeklésben és a legteljesebb szegénységben táplálták, ápolták és gondozták a szegényeket, Krisztus legdrágább testvéreit. Ágnes kolostorai egészen 1782-ig, II. József szerzetesrend feloszlató rendeletéig megmaradtak. Ágnes templomokat építtettek Assisi Szent Ferenc, Mária Magdolna és Szent Borbála tiszteletére.

Hetvenhét éves korában, 1282. március 2-án halt meg Prágában. Sírját 1980-ban tárták fel a régi Jakab-templomban. II. János Pál pápa avatta szentté 1989. november 12-én.

(Szentek élete)

Szent László zarándoklat 2013

Második alkalommal indultunk Gyomaendrődről Nagyváradra, hogy gyalog zarándokolva hirdessük Szent László eszméjét és példáját. A zarándokcsoport négy nap alatt jutott el Nagyváradra, hogy részt vegyen a Varadinum ünnepségen, az ünnepi szentmisén és körmeneten.

Április 25-én reggel, az endrődi Szent Imre templomba hátságokkal, vándorbottal érkezünk. A misére igyekvők érdeklődéssel nézték a bakancsos társaságot. Áldásvétel után a hívők kicsiny csoportja, Czank Gábor plébános vezetésével kísérték egy darabig bennünket. Megható pillanatok voltak. A hídnál búcsúzkodtunk. Elénekeltek a Boldogsasszony anyánkat és a magyar himnuszt. Útnak indultunk a gáton Körösladány irányába.

Kellemes tavaszi idő volt. Az induló csapat tagjai voltak: Várfi András polgármester, Várfi Péter, Kovács László Erik, Polányi Éva, Szonda István, Krizsán András.

Az első kilométerek gyorsan elfogytak, pihenőnk a gyomai hídnál volt. A hídig Pepelán Ferenc elkísért bennünket.

A gyomai hídon léptük át a Hármasköröst és fordultunk rá a csaknem harminc kilométer hosszú szakaszra. Társaságunk beszélgetve haladt az egyre csendesedő, a város zajától távolodó földúton. A levegő tiszta és erős volt, szinte harapni lehetett a Körös felől érkező páradús légáramlatokba. Lassan kezdtünk elcsendesedni, hallgattuk a belső hangokat, imádkoztunk. Belső nyugalom áradt kicsiny társaságunkból. Nem siettünk, mindenki a maga tempójában haladt. Ha valaki eltávolodott a többiek bevárták.

Egyre melegebb lett, a gondolatok kavargóttak bennünk, az otthonról magunkkal hozott gondokat hátságunk legaljára tömőkdtük. Legalább erre a néhány napra felejtük el őket!

A Sirató-zugba értünk pihenőnk következő állomására. Dél volt, a nap erősen sütött, egy kicsit elnyújtóztunk az árnyékban. Folyattuk utunkat, a Kettős-Körös összefolyása következett, a gát teteje feltárcsázva, mintha apró, éles köveken jártunk volna. Megpillantottuk a Körösladányi templom tornyát, még tíz kilométer volt hátra. Az ártéren még kint volt a víz, a kubikgödrök apró tavakká váltak, a táj, ha csak néhány hétre is, de visszaállt eredeti állapotába. Időnként őzbakok futottak át előttünk és egy-egy megrémült vadnyúl ugrott

fel a magas fűből.

Este öt órára érkezünk meg Körösladányba. Lengyel Antal ladányi plébános úr és Hüse József atya nagy szeretettel fogadtak bennünket. Dénes Zoltán kanonok úr itt csatlakozott hozzánk, és vezette csoportunkat a templomba hálaadásra. Majd a plébánián pihentük ki a nap fáradalmait. Tóni atya meleg vacsorával fogadott minket.

Másnap, szentmise után indultunk útnak. Zarándokcsapatunkhoz Dr. Bartha Elek egyetemi tanár és Dr. Dénes Zoltán atya csatlakozott. A Sebes-Körös gátján haladtunk Újiráz felé. A töltés tetejét itt is felválták, így minden lépésnél, mintha sündisznókra tettük volna talpunkat. A táj továbbra is gyönyörű volt, a Körös itt már jóval keskenyebb, de ártere szélesen terül el, itt-ott galériaerdők tarkítják a vizes legelő képét. Első hosszabb megállónk a szeghalmi hídnál volt, a Vidra Csárda mellett. Hátságjainkból elővettük elemozsiánkat, majd a száraz ebéd után folytattuk utunkat. Erre a napra is jutott harminc kilométer.

A harmadik nap tele volt meglepetésekkel. Komádiban reggeltünk és Magyarhomoród, Körösszakál, Körösszegapáti érintésével megérkezünk a zöld határhoz, a Körösszegi várhoz. Román és a magyar határorok üdvözöltek bennünket, majd gyors útlel ellenőrzés után a vár tövében pihenőt tartottunk. A tizenhat főre felszaporodott zarándokcsapatot harangzúgással várták a köröstarjáni hívek. Hálaadás a templomban, majd szeretetvendégség a plébánián. Estére értünk be Nagyváradra a székesegyházba. Az éjszakát az idén is a kanonokosron, Römer Flóris egykori rezidenciáján töltöttük.

Vasárnap 11 órakor kezdődött a szentmise a Szent László székesegyházban. Felejtethetetlen órák voltak, több mint kétezer ember imádkozott egyszerre a magyarság megmaradásáért. A szentmise után, körmenettel zárult a Szent László ünnepség.

Innen már autóval érkezünk haza, de nem otthonunkba sietünk, hanem az endrődi templomba, a szentmisére. A plébános úr és a hívek harangzúgással fogadtak bennünket. A búcsúkeresztet és a zászlókat elhelyeztük a templomban és a búcsú áldását elhoztuk minden jó szándékú gyomaendrődi embernek.

Dr. Szonda István

Mária lányok és ministráns lányok találkozója Hunyán

Május 12-én a 10 órai szentmisére hívtuk a volt Mária lányokat és ministráns lányokat, akik az ország távolabbi helységeiből is eljöttek, hogy találkozzanak azokkal, akikkel együtt hordozták a Mária szobrot, vagy együtt ministráltak.

Két leány olvasta fel a szentleckét és a könyörgést, akik most is örömmel vállalták, mint kislány korukban, igaz, azóta már családok anyukái lettek. Azt hiszem, mindenkinek meghatározó érzés volt, amikor elkezdődött a szentmise és felidéztek az elmúlt évek. A plébános úr is méltatta a leányok szolgálatát, akik ugyanúgy helyt álltak, mint a fiúk, és azóta is majdnem annyi lány ministrál, mint fiú. A Mária lányok pedig minden nagy ünnepen fehér ruhába öltözve vitték a hordozható Mária szobrot, volt aki több éven át, amíg férjhez nem ment. Szinte versengtek, hogy ki következik, ki a legméltóbb, hogy a Máriát vihesse. A legidősebb Mária lány, aki itt volt a misén 90 éves, és nagyon örült, hogy meghívtuk erre a szép ünnepre.

Mise után egy kis megvendéglés volt, régi emlékek, fényképek nézegetése, felidézve az elmúlt éveket, évtizedeket. Mindenki, aki itt volt, nagyon örült, hogy találkozhatott az egykori volt Mária lányokkal és ministráns lányokkal is. Köszönjük azoknak, akik messziről eljöttek, hogy több év elteltével is fontosnak tartották ezt a találkozót, valamint a helyieknek is, akik megtisztelték az ünnepet jelenlétükkel. Reméljük, jövőre még többen eljönnek.

Hanyecz Vencelné

Esperesi gyűlés Gyomaendrődön

Május 21-én, kedden tartotta a sarvasi esperes-kerület papsága a tavaszi gyűlését, melyre ezúttal Gyomaendrődön került sor. Kerületünkhöz a következő plébániák tartoznak: Kunszentmárton, Békésszentandrás, Szarvas, Nagyszénás, Mezőtúr, Gyomaendrőd, Dévaványa, Hunya, Kondoros, Körösladány, Szeghalom.

A mostani gyűlés témája ez volt: „Iskolai és plébániai hitoktatás”. Ezért úgy döntöttünk, hogy ennek az összefüggésnek legméltóbb helye a Szent Gellért Katolikus Iskola lenne. Lukács László igazgató úr örömmel fogadta a felvetést, és a jó gazda szívélyességével adott helyet a gyűlésnek.

Az esemény szentmisével kezdődött, melyen az iskola növendékei és néhányan a hívek közül is részt vettek. A szentmisét és a szentbeszédet Lengyel Antal körösladányi plébános atya mondta. A mise után reggeli várta az atyákat, majd megkezdődhetett a gyűlés, melynek során előbb Ft. Ondavay Tibor esperes atya ismertette a legutóbbi körlevél főbb pontjait, majd mindegyik plébános beszámolt a plébániáján és a leányegyházakban történő hitoktatásról, s természetesen szó esett az ősztől beinduló iskolai hittan és etika oktatás kérdéseiről is.

A gyűlés a hagyományoknak megfelelően közös ebéddel és kötetlen beszélgetéssel zárult.

Czank Gábor

Egyházközségi vacsora Hunyán

Május 11-én este a hunyal egyházközség nagy sikerű egyházközségi vacsorát rendezett a Művelődési Otthonban.

Mi hióta életre ezt a rendezvényt? Hunya község, illetve a hunyal emberek életében az egyház mindig is meghatározó szerepet töltött be, számtalan lelki és anyagi jótétet segített az itt élőket. Egykor a polttikai község lakosai mind az egyházközség gyermekei voltak. Azóta jöttek ideológiák és divatok, de a hunyalak nagy része még ma is valamilyen szinten gyakorolja hitét. Feladatunk, hogy ennek az élő közösségnek

a tagjai között erősítsük az összetartozást, az esetleges kívülállókait pedig bevonjuk közös életünkbe. Így hát a válasz egyszerű: célunk a közösségépítés volt.

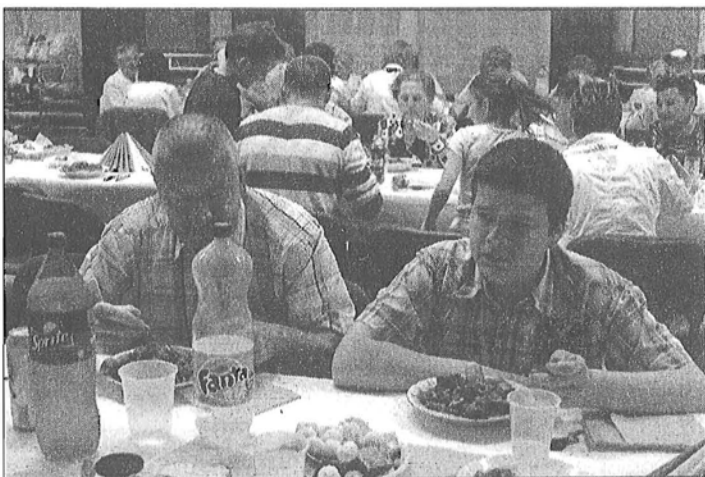
Az előkészületek már a vacsora előtt egy hónappal megkezdődtek, és lázasan folytak egészen annak kezdetéig az egyházközségi képviselőtestület és lelkes segítők részvételével. 11-én délután már minden készen állt, rotyogott is szépen a háromütnyi birkapörkölt Pintér László főszakács és a jelenlévő férfiak szakértelmének köszönhetően.

A program este 7 órakor kezdődött. Az eseményt megtisztelte jelenlétével Dankó Béla országgyűlési képviselőnk, Petényi Szilárdné polgármester asszonyunk, Czank Gábor gyomaendrődi plébános, Kiss Miklós szegedi diakónus, és nem utolsósorban Iványi László plébánosunk és a kedves helyi és vidéki résztvevők.

A meglepeteket először jómagam, majd országgyűlési képviselőnk és plébánosunk köszöntötte kedves szavakkal. Ezt követően a helyi Nyugdíjasklub előadásában hallhattunk egy szép, szívhez szóló előadást népdalokkal és szavakkal tarkítva. Nem sokkal később elkészült a vacsora, ami nagy tetszést aratott, igen jó fűz fogyasztottuk. Az este folyamán a zeneszót Pepelné Ferenc kántorunk és Botos János biztosította, játékkukra sokan táncra keltek.

Végül következett a tombolasorsolás. A nagylelkű felajánlóknak köszönhetően rengeteg értékes tombolatárgyat sorsoltunk ki sok izgalom közepette. A sorsolás végeztével, nem sokkal éjfél előtt véget ért az együttlét. Egész idő alatt kellemes és hangulatos légkör uralkodott, a visszajelzések szerint nagyon nagy sikert arattunk. Itt szeretném megköszönni mindenkinek az anyagi felajánlásokat, illetve a szervezésben és a lebonyolításban nyújtott segítségét. Ne feledjük: együtt és egymásért tettük!

Hegedűs Bence

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Reménysugár a Szent Antal ház felől

2001. június 13-án, a Szent Antal ház udvarán ünnepi keretek között felkerült a szent szobra újra a ház végében lévő fülkébe. A kedves ünnepségre eljöttek nemcsak a helyi hívők, hanem vidékről is érkeztek kultúremlékek. Knapcsek Bálint-né és Szosznyák Imre bácsi meghatódva fogadták házuk védőszentjét. Ugy tűnt, az ötvenes évek kommunista és ateista kultuszrombolásának vége szakad és a ház rehabilitációja megtörténik.

A dolgok sajnos másként alakultak. Az idős lakók halála után a ház új tulajdonosok kezébe került, akik a kultusszal mit sem törődve átalakították és végül az enyészet állapotába sodorták. A ház hamarosan lakatlanná vált és az udvarán csak gyűlt a szemét. Ide hordták az építkezési törmelékét, a zsákos szemetet és még - mint a takarításkor kiderült - egyéb ártalmas anyagokat is.

A ház állapotának védelmében többször felszólaltam és ennek az újságnak a lapjain is felhívtam a figyelmet a Szent Antal ház helytörténeti és kulturális értékére.

Eddigi kutatásaim szerint Magyarországon nincs ilyen jellegű, magánadományból épült, Szent Antal kultuszát hordozó szociális jellegű ház.

Kiszely Márton, endrői parasztgazda adományából épült a Szent Antal sütőház, melyet 1903-ban felszentelve, ünnepélyes keretek között adták át a lakosság szolgálatába. A ház kéthelyiséges, a nagyobbik helyiségben sütőkemence állt. Ebben a kemencében ünnepnapokon adományként összehordott alapanyagokból kenyeret és kalácsot sütöttek a falu rászorulóinak, a szegényeknek. Később szociális lakásként segítette a község elesettjeit.

A ház sorsa 1947 után másféle irányt vett, a lakást nem egy rászorulóknak utalták ki, hanem a végrehajtónak. Az élet furcsa firtora, hogy nem az lakott benne, akitől a javukat elvették, hanem aki ezeket a javakat elvette. Az idő elhomályosította a zűrzavaros időszakok történéseit és úgy nézett ki, hogy a Szent Antal sütőháza visszanyeri eredeti funkcióját. A történet innen már ismerős.

A fülkében, a 2001-ben elhelyezett szobor sokáig dacolt a körülményekkel. A házat megrongálták, az udvarból szemétdombot csináltak, de Szent Antal csak szelíden nézte a körülötte folyó változásokat, és reményt adott az arra járóknak. Magam is sokszor kanyarodtam arra, és megnyugvással töltött el a fülkében álló Szent Antal szobra. Körülötte a káosz uralkodott, de a szobor harmóniát sugárzott.

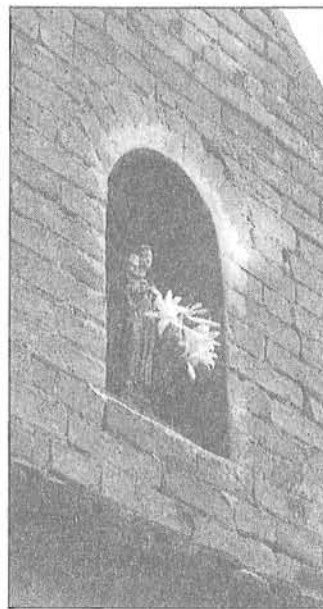
Eltelt tizenegy év, és egy nyári napon a szobor eltűnt a fülkéből. A szomszédok, a Szent Antal ház sorsát nyomon köve-

tő emberek kezdték kérdezgetni, hogy: Hol van Szent Antal?

A ház most árvult el igazán. Nincs ott a védőszentje, nincs ott a megnyugvási, reménységet sugárzó szent alakja.

Erőfeszítéseink eredményeként időközben a fél ház a város tulajdonába került. Kezdem bizakodni, hogy hamarosan megkezdhetjük a ház megújítását és megmentését, de a szobor eltűnt és ez lelkiileg visszavetett.

Elhatároztam, hogy lelkes segítők toborozva kitararítjuk a ház udvarát, mert városunk egyik szégyenfoltja volt ez a „szeméttelep”. Újra elkezdünk hinni a Szent Antal ház üzenetében és a szent meghallgatta fohászainkat, a szobor előkerült. Három darabra tört, amikor avataltan kezek letörték a helyéről, de gondoskodó emberek nem hagyták magára a szentet, felvették a földről, ügyelve minden darabra és megőrizték. Ahogy látták a ház körüli munkálatokat átadták nekem a szobrot. Nagyon megörültem és izgatottan mondtam minden ismerősömnek, hogy megvan a szobor, megvan a reménysugár.

Szent Antal szobra 2001-ben, a ház tűzfalán

Tisztelt Olvasók és kedves gyomaendrődiek!

A szemét elszállításra került, a házat talán sikerül megmentenünk. Szent Antal felújított szobrát 2013. június 13-án, 16 órakor visszahelyezzük a ház fülkéjébe, hogy védőszentjeként óvja tovább ezt a páratlan kultúrtörténeti értéket.

Erre a kis ünnepségre szeretettel várunk minden jó szándékú embert, csak annyit kérünk, hogy hozzon magával egy szál virágot, amellyel tiszteletét fejezi ki e hányatott sorsú kulturális emlék iránt.

Gyomaendrőd, 2013. május 23.

Tisztelettel:
Dr. Szonda István
Tel: 06-20-2380046

A törmelék elszállítása

A megtisztult udvar

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Régészeti lelőhelyek Gyoma nagyközség területén IX.

„Következő lelőhelyünk - mely említésre méltó - 4/236. sz. lelőhely NÉMET-ZUG. A Hármaskörözs É-i partján, melyet egy holtág közrefogott, eléggé lapos terület. A Holt-Körözs azaz a holtág ezen a területen egy háromszög alakú hátsó részét megkerül észak felől, s ennek legnagyobb része ma az ártérre (hullámtérbe) esik, mivel a gát az északi részén halad keresztül. A kiemelkedés területén sok edénytöredéket találtak, a hátsó rész nyugati oldala meredekebb, a keleti és déli része elapósodik. A nyugati magasabb rész közepe táján egy Árpád-kori templom maradványait is megfigyelhetjük: téglapaticstörödékeket, (ez utóbbi égett vagy égetetlen házfal-épületfal vesszőre, dongrafára tapasztás, agyag maradéka) embercsontokat. A lelőhely feketeszínű talaja élesen elvált a környezete sárgás színű, homokos-agyagos áradmányos hordalékától. A lelőhely egyrésze már így is a partvédelmi munkálatok áldozatul esett. Hasonlóan a 4/145 sz. EGE falu, s a 3/7. sz. KOCSORHEGY-Endrőd V. ker. lelőhelyekhez. Régebbi korokból való leletet; alföldi vonaldíszes kerámia, szarmata-kori, de az Árpád-kori kerámia az egész területet beborítja. Ennek alapján kimondhatjuk egy ősi folyókétparti (K. Tarcsa, Gyoma, Ege, Endrőd, Halásztelek, Tölgy stb.) település Árpád-kori település-falu állott itt egykoron. Árpád-kori cserépbográcstörödek, fazékdarabok, stb. tanúsítják.

Az Árpád-kor utáni időből egyetlen töredéket sem találtunk, mely tény azt jelzi, hogy ez a falucska igen korán, legkésőbb a tatárjárás idején elpusztult.

Azonosítható – feltételelesen – a XV. században MIKLÓSLAKA, MIKLÓS TELEKE, MIKÓLAKA pusztával, mely mindvégig Gyomához tartozott, mint birtoktesthez. 1412-ben iktári és gyomai BETHLEN Miklós fia Gergely (ők a későbbi erdélyi fejedelem Bethlen Gábor felmenői) az egy őstől származó – azaz a Bethlenekkel rokon – NECZPÁLI Imre és fia György osztozkodásakor pusztapraedium néven Gyoma birtok tartozéka volt, Mykolaka s BETHLEN Gergely kezén van. Utoljára 1496-ban találkozunk nevével, amikor a Neczpáli-Justh család kezén van.

4/245. sz. lelőhely NYILAS dűlő, Dózsá mgtsz. (hajdan Szendrei tanya). A gyomai határ délkeleti részén egy É-D-i irányú magaslaton van a lelőhely. Nyugatról és keletről lapos részek határolják. A lelőhelyet pontosan a közepén osztja ketté egy a háttal azonos irányú régi Körözs gát. 1974-ben villanykarók

ásása közben lapos téglából készült sírkamrát találtak, benne melléklet nélküli, nyújtott helyzetű csontvázakkal, melyek szorosan egymás mellett feküdtek. A tanya gazdája elmondta, hogy különböző ásások alkalmával rendszeresen találtak-találnak embercsontokat. Ezekből az adatokból feltétlenül templomkörüli temetőre kell gondolnunk. Az egykori Árpád-kori településhez tartozó templom valószínűleg a mai tanya alatt lehet. Okleveles adat híján a települést nem tudjuk azonosítani. Már a XIII. század elején elpusztulhatott s így a neve nem maradt fenn. Ezt a feltételezést támasztja alá az is, hogy középkori adatható töredéket nem találtunk. Előfordult még itt késő-bronzkori, vaskori, szarmata szórvány edénytöredék és bővebben avar kori cserepek. A legtöbb természetesen az említett Árpád-kori anyag (X-XIII. sz.) bogrács töredékek, díszítetlen fazéktöredékek, majd csigavonalas oldalukon díszített fazéktöredékek. A lelőhely átnyúlik a Gál Szabó tanya területére is (Tanya 436. Nyilas dűlő, 4/246. sz. lelőhely).

4/250. sz. lelőhely FATTYAS sarok, MÁRTON tanya. – A határ keleti részén a Hármasköröztől délre a széles árter délnyugati peremén, egy kisebb ármeder délnyugati partján van a lelőhely. Északi szélét egy silógödörrel, nyugati peremét egy csatornával bolygatták meg. Délnyugati oldalán halad el a régi Körözs gát is. Az egész területen bőségesen van Árpád-kori cseréptöredék, délkeleti végén embercsontok is vannak, de itt templomhely nyomát nem észleltük. Ennek ellenére az igen gazdag Árpád-kori leletanyag egy kisebb falu helyét bizonyítja. Talán a szomszédos Ege falu (4/144-145. sz. lelőhely) egy korábbi kezdeménye lehetett. Volt még itt késő-bronzkori, gepida, kora-avar, középső-avar-kori lelet.

4/261. sz. lelőhely BÓDOR halom. A határ keleti részén, egy ÉK-DK-i irányú part kíséri a Hármaskörözs széles árterét.

ÉK-i végén egy 50 méter alapátméről 1,5-2 méter magas kurgán áll, régi térképeken is szerepel. A háton húzódik a régi halom érintésével „felhasználásával” az öreg Körözs gát – mintegy belesimul a halomba – keleti egyharmadát belefoglalták az öreg gátba. Így csak helyszínen azonosítható, mert meszebről nem látszik, mivel a halom magassága azonos a gátkorona magasságával. Délnyugati oldalába belevágtak egy digógödört, ezzel megcsonkították. Itt szórványosan szkíta s szarmata kori leleteket gyűjthetünk igen kis mennyiségben. Dávidházi Bekes Sámuel gyomai református prédikátor krónikája szerint itt „embercsontokat találtak és Ege falu temetőjének vélték a helybeliek.” Találhattak ugyan embercsontokat, de teljesen valószínűtlen, hogy Ege temetője lett volna, hiszen ide kb. három kilométerre van Ege legkésőbbi településnyoma a ma már elpusztított Béres Mihály-féle tanyánál. Ott, ahol az Egei főcsatorna a Torzsási holtága torkollik. A 4/256. sz. lelőhelynél a régészek összekeverték a Pólusok halma a Gyoma-Csárdaszállás-Mezőberény műút déli oldalán van, illetve volt. A „Kis Két Halom” az út északi oldalán van, jószemű ember ma is láthatja, a hajdani „Község-tanya” mellett, az Oláh-laposi hátság peremén. Kis lapos halom, kettő egymás mellett. Neve dicséri magyar eleink névadásának igen szemléletes módját: „Kis Két halom”.

Cs. Szabó István

Kirándulás Kassán

Május 11-én a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola öt pedagógusa közös kiránduláson vett részt a dévaványai Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény munkatársaival és hozzátartozóikkal.

Az autóbuzos program célja a felvidéki Kassa város nevezetességeinek megtekintése volt. A hajnali indulás ellenére a csapat vidáman birkózott meg a hosszú út fáradalmával, és a meleggel. Kassa nevezetességei – az Óváros építészeti emlékei a Szent Erzsébet-dómmal, és II. Rákóczi Ferenc nyughelyével, az Orbán-torony, a Szent Mihály-kápolna és egyéb látnivalók, meg a hőségben frissítően ható, gyöngyöző sör – azonban mindenkit kárpótolta a kényelmetlenségért. A jó hangulat, a kellemes társaság, a kedves ványai „vendéglátók” szívélyessége mellett röptek a kilométerek és az órák. Hazafelé, a gyönyörű zempléni tájon áthaladva a messzeségben feltűntek a boldogkői és füzéri vár körvonalai. Ritka élményt jelentett a smaragd zöld erdők árnyas és kacskaringós útjain utazni. A visszaúton meg egy hosszabb megálló szerepelt a programban, egy tokaji pincelátogatás. Bár hazánk legjelentősebb borvidékének központja csak kiegészítő programként szerepelt kirándulásunk menetrendjében, ismerős mediterrán hangulatával, jellegzetes izvilágával, jó hangulatával cseppet sem maradt el a nap korábbi látnivalóitól, eseményeitől.

A részvételi lehetőségért ezúton is köszönettel tartozunk a dévaványai kollégáknak, és szeretettel várjuk őket a mi kirándulásunkra.

Gönczy Zsolt angoltanár

SPORT

Májusi labdarúgó mérkőzés dömping

A májusi hónap a labdarúgó mérkőzésekről szól. Egy hónap alatt hét bajnoki kellett lejátszani szerda – szombat ritmusban, a Pütkösdli hétvégén pedig péntek – hétfői napokon. Mindezt a márciusi kedvezőtlen időjárás miatt elhalasztott mérkőzések pótlása indokolta. A bajnokságot 2013. június 1-ig be kell fejezni a magasabb osztályok átszervezése miatt osztályozó mérkőzések végett. Sűrű volt a program és sokszor fárasztó is, hiszen a hétközi fordulóknak munkanapokra estek, a munka mellett kellett a bajnoki mérkőzéseket lejátszani. Nehéz időszak volt, nem is jöttünk ki belőle igazán szerencsésen.

Több mérkőzésen is kiütközött a fáradtság jele, a második félidők nem mindig úgy sikerültek, ahogy elképeztük. Sajnos a helyzetkihasználásunk továbbra is igen gyenge, a kapu előtt sokszor rosszul döntünk, ezzel kimaradnak a lehetőségek és pontokat veszünk el emiatt.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2013. 05. 01. Csabacsüd SE – Gyomaendrőd FC 3 : 0

G.: --

Ifi.: 1 : 1 G.: Mihalecz I.

A Megyei I. osztály egyik legjobb csapata otthonában léptünk pályára. Az első félidőben nagyon fegyelmezett, jó játékkal leptük meg a hazaiakat. A kidolgozott taktika bevált, szigorú védekezés a szélek lezárásával, majd ebből indulva ellentámadások vezetése. Sikerült is néhány helyzetet kialakítani, de ezek kimaradtak. A második félidő elején lazábban védekezünk, a hazaiak ezt kihasználták és tíz perc alatt két gólt szerezve el is döntötték a mérkőzés sorsát. A félidő közepén lőtt harmadik góljukkal végképp megpecsételték győzelmüket. Sajnos a gyomaendrőd csapat csak egy félidőn keresztül tudta játszani az igen eredményes védekező játékát és ez kevés volt a pontszerzéshez.

2013. 05. 04. Füzesgyarmati SK – Gyomaendrőd FC 3 : 0

G.: --

Ifi.: 2 : 4 G.: Oláh R., Dávid I., Gyuricza L., Csapó P.

Ismét egy nehéz mérkőzés idegenben. Jól kezdtünk, az előző fordulóban bevált szigorú védekezés ismét hatékonynak bizonyult. A hazaiak nem tudták megbontani a védelmünket, szörványos ellentámadásaink veszélyesek voltak, de gólt nem sikerült ezekből szerezni. A második félidőben is sikeresen alkalmaztuk tovább védekező játékunkat. A mérkőzés 70. percében azonban jött a rövidzárlat és negyed óra alatt három gólt is kaptunk hirtelen, ezzel eldőlt a mérkőzés. A jól felépített taktika sajnos köddé vált és ismét vereség lett a vége.

2013. 05. 08. Gyomaendrőd FC – Kondorosi TE 1 : 3

G.: Molnár T.

Ifi.: 0 : 0 G.: --

Hét közben kellett pótolni a márciusi rossz időjárás miatt elmaradt fordulót. Rosszul indult számunkra a mérkőzés, már a második percben gólt kaptunk egy kapu előtti kavarodás után. Ezt követően rendeztük sorainkat, kiegyenlítetté vált a játék, mindkét kapu előtt adódtak lehetőségek, de a csatárok pontatlanok voltak. A második félidő elején sikerült egálzást az állást, de tíz perc múlva a vendégek egy szöglet után ismét előnyhöz jutottak. Ezt követően sokat támadott a gyomaendrőd csapat az egyenlítésért, a helyzetek azonban kimaradtak, a védelem nagyon kinyílt és egy kontra végén a Kondoros megszerezte harmadik gólját, amellyel végképp eldöntötte a három pont sorsát.

2013. 05. 11. Gyomaendrőd FC – Mezőberényi FC 1 : 0

G.: Molnár T.

Ifi.: 1 : 0 G.: Oláh R.

Három vereség után lépett csapatunk pályára, nagyon fontos mérkőzésen. Szerencsére a tét nem bénította meg a játékosokat, harcban, erőszakosan játszottak. Változatos jó íramú mérkőzés alakult ki, helyzetekkel, amelyből egyet a félidő végén a hazaiaknak sikerült kihasználni, így előnyre mentek a szünetre. A második félidő is iramos játékot hozott, mindkét csapat felvállalta a támadó játékot. A félidő közepén a vendégek egy perc alatt kétszer is a kapufát találták el, de ennél közelebb nem jutottak a gólszerzéshez, így fontos mérkőzésen tartotta itthon a három pontot a gyomaendrőd csapat megérdemelten.

2013. 05. 17. Gyomaendrőd FC – Tótkomlói TC 1 : 0

G.: Boér Zs.

Ifi.: 6 : 1 G.: Dávid I.(2), Csapó P.(3), Gyuricza L.

A Pütkösdli hétvége péntekjén ismét elmaradt mérkőzést kellett pótolni a bajnokságban. Győzelmű kényszerrel lépett pályára csapatunk a biztos Megyei I. osztályú tagság megtartása érdekében. A tét kicsit bénítólag hatott a csapatra, mert hiába dolgozott ki helyzeteket, azok kimaradtak. A második félidőben sem változott a mérkőzés képe, élvezetes játék alakult ki. A félidő közepén a vendégek két alkalommal is mérkőzés labdát hibáztak, szerencsére. Ezt követően is tovább támadott a hazai csapat és a mérkőzés utolsó percében sikerült talán az utolsó támadást góllal befejezni. Nagy feszültség szakadt fel a csapatban a gólt követően, igen fontos mérkőzésen kicsit szerencsés körülmények között, de győzelemmel fejezte be a mérkőzést, megszerezve a létfontosságú három pontot.

2013. 05. 20. Méhkeréki SE – Gyomaendrőd FC 3 : 1

G.: Werle T.

Ifi.: 2 : 2 G.: Csapó P., Oláh R.

Pütkösdli hétfőjén ismét pályára lépett csapatunk a bajnokesélyes otthonában. Kissé megilletődött és sok hibával kezdtük a mérkőzést, ennek következtében már az első negyedóra végén kétféle hazai vezetés született. Műtán rendeztük sorainkat, felnőtünk a feladathoz és kiegyenlítetté vált a mérkőzés. A második félidő első percében sikerült gólt szerezni és csökkenteni a hátrányt. Ettől kezdve egyenrangú partnerrel lettünk a hazaiaknak, több helyzetünk is adódott, de ezek ismét kimaradtak. Büntetett is a Méhkerék, a félidő közepén ismét gólt szereztek. A megnyugtató előny bírtokában már nem erőltették a góllövést, Gyomaendrőd viszont még a mérkőzés végén is csak kihagyni tudta a kidolgozott helyzetét. Megérdemelt hazai siker született.

2013. 05. 25. Gyomaendrőd FC – Szarvasi FC 1 : 2

G.: Molnár T.

Ifi.: 1 : 2 G.: Kurilla V.

A szomszédvári mérkőzésen erősen kezdett a hazai csapat, már a hetedik percben góllal váltotta egyik helyzetét. Nem állt le a hazai csapat, továbbra is szép támadásokat vezetett, de mint eddig több mérkőzésen is ebben a szezonban mindet ki is hagyta. A félidőig több góllal is vezethettek volna. A vendégek helyzet nélkül zárták a félidőt. A második félidő elején kiegyenlítették a vendégek szinte a semmiből, az első lehetőségüket kihasználva. Tíz perc múlva egy „bombagóllal” a vezetést is megszerezte a szarvasi csapat. Ezt követően is támadott a hazai csapat, de képtelenek voltak bevenni az ellenfél kapuját. A helyzetek alapján gólokkal kellett volna nyerni a mérkőzést, de amíg nem tanuljuk meg berúgni a kialakított lehetőségeket, nem fogunk nyerni. A Szarvas érdemtelenül vitte el a három pontot Gyomaendrődől.

Fülöp Zoltán

Anyám keze...

(írta: Benke Mária)

Kezeimet nézem elmerengve,
Anyám fájós kezeit juttatja eszembe.
Ráncosodik, ujjaim görbülnek,
csukló ízületeim elferdülnek.
Szegény Anyám keze munkától kerges,
a sok dologtól száraz és érdes,
mégis simogatása bársonyos
szeretete odaad, otthonos.
Biztonságot adott, ahogy átölelt
szívem jóságával, szeretetével megtelt.
Boldogság áradt belőle, ahogy rám nézett
csillogó fáradt tekintete megigézett...

Jelen időben gondolok Rá.
Olyan mintha a kezemet fogná.
Itt van mindig, életem perceiben,
örömben, bánatban, múltó éveimben...
Beszélgetek vele, tanácsot kérek.
Szívem érzi, hogy vele élek.
Elment, de itt maradt bennem,
tovább él Ő mindig a lelkemben.
Ez a szeretet kísér az utamon,
melyet a gyermekemnek is átadhatom,
Ő is tovább adja az Ő gyermekének
milyen különös körforgás az ÉLET!

RÉGI-ÚJ KISNAPTÁR

JÚNIUS

V	2	9	16	23	30
H	3	10	17	24	
K	4	11	18	25	
Sz	5	12	19	26	
Cs	6	13	20	27	
P	7	14	21	28	
Sz	1	8	15	22	29

Mikor az ég, furcsa, ulla-kék
S találkára mennek a lányok
Ők, be titkosak, különösök
Ezek a nyári délutánok

/Agy/

Biczó Tamás rajza, 1956

HŐSÖK NAPJA

2013. május 26-án a Hősök terén ünnepi megemlékezés volt az első-, a második világháború és az 1956-os forradalom hősi halottainak emlékére. A városi ünnepség előtt a Szent Imre katolikus templomban és a gyomai Református templomban hálaadó szertartások voltak a hősök tiszteletére. A változókéony idő miatt a városi ünnepség az endrődi Szent Imre templomban került megrendezésre. Ünnepi megemlékezést tartott Wertheim Albert nyugalmazott ezredes. Az ünnepségen közreműködött a Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórusa.

ANYÁK NAPJA HUNYÁN

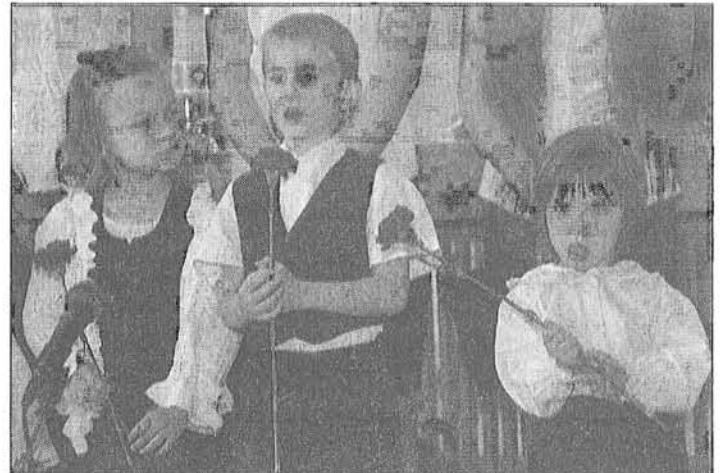
2013. május 5-én ünnepi szentmisére vártuk a hunyai hívőket, iskolás és óvodás gyermekeket. Már-már hagyományként, ismét a templomban köszöntötték Iványi plébános úr mellett a Nagymamákat, Édesanyákat.

Ünnepi volt az érzés a szívekben-lelkekben. A gyermekek ehhez méltóan, meghatóan, kellő alázattal nyújtották át verses-énekes csokrukat, majd kis ajándékukat a jelen lévő édesanyáknak.

A Plébános úr köszöntő szavai és Gárdonyi Gézától idézett sorral valamennyiünkben mély érzéseket váltott ki.

„Te minden erőnél erősebb erő anyai szeretet! Te emberi testbe öltözött napfény! Te Isten szívéből leszállott szent láng, haláltól nem félsz, erős gyöngesség!”

Mészáros Vendelné
óvodapedagógus

2013. júniusi programok:

08. „Bogrács Napja” XI. Paprikás krumpli főző verseny
Helyszín: Öregszőlő, Szent Imre Idősek Otthona udvara

13. 16. óra Szent Antal napi megemlékezés
Helyszín: Szent Antal ház

24-30. VI. Gyomaendrődi Holló László Művésztelep
Helyszín: Gyomaendrőd, Harcsás-zug

29. 10. óra XXI. Saab Autóstalálkozó
Helyszín: Liget Gyógyfürdő

30. 9. óra Üldözött Gazdák Napja
Helyszín: Szent Imre templom, Hősök tere

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Rózsahegyi Napok

Giricz Mátészínházi rendező nyitja meg a rendezvényt

Rózsahegyi pólós diákok koszorújában nyitotta meg Farkas Zoltánné intézményvezető a XVII. Rózsahegyi Napokat, és köszöntötte Rózsahegyi Mariakát. Az iskola előtt, a Ligeti holtág-parti fák árnyékában, Rózsahegyi Kálmán és Timár Máté szobra között helyet foglaló vendégek a természet lágy zsongása kíséretében hallgatták a diákok műsorát, és Giricz Mátészínházi rendező beszédét. A Jászai-díjas színházi rendező endrői polgári iskolai éveiről mesélt, szeretettel gondolt vissza egykori tanáira, köztük az akkor pályakezdő Márton Gáborra. Bár személyesen nem találkozott Rózsahegyi Kálmánnal, de sok kiváló tanítványával, neves színészekkel dolgozott együtt pályája során.

Az ünnepség után Kóra Judit, isko-

Meghívott vendégeink egy csoportja

lánk egykori tanulója Weöres Sándor gyermekverseihez készült illusztrációiból rendezett kiállítás megnyitójára került sor a zsibongóban. Itt a száz éve született költő életútját is bemutatták a gyerekek. Innen a Rózsahegyi emlékkiállításán át vezetett az út a színházterembe, ahol Dr. Gyuricza Csaba egyetemi docens, volt diákunk, a Szent István Egyetem dékánja tartott előadást a környezet és talajvédelemről, a vörösiszap katasztrófa által okozott károk helyreállításában szerzett tapasztalatairól.

Az irodalom és történelem iránt érdeklődő diákok és vendégek számára Giricz László, rendszeresen visszatérő volt endrői diák előadónk Petőfi életét mutatta be, úgy, hogy a költő életének minden fontosabb állomását vetített képekkel illusztrálta.

A Szent Imre díjas Botos Pongrác (a képen közepén) is fellépett a gálán

Nagy Gy. Eszter grafológus, írásszakértő előadására is sokan voltak kíváncsiak. A bátor jelentkezők írását ki is értékelte a szakember.

Timár Imre, az Endrődiek Baráti Köre elnöke ismét megőrizte veretlenségét a 20 táblás szimultán sakkjátékban.

Iskolánk pedagógusai két helyszínen foglalkoztatták a felsősöket. Sütő Györgyi és Varga Lászlóné felhasználva a zsibongóban látható gyönyörű rajzokat, Weöres Sándor életével ismertették meg az érdeklődőket. Verset mondtak, azok képi világát figyeltették meg. Párhuzamba állították a verseket és a rajzokat. Szentpéteriné Uhrin Ildikó és Szentpéteri Boldizsár kézműves foglalkozást vezettek. A lányok rongybabát készítettek, közben megismerték a képfestés munkafolyamatát. A fiúk papírsarkányt csináltak, melyeket ki is próbáltak az udvaron.

Az alsósok játékos ügyességi feladatokkal, szövással, fonással, origamival, nemezeléssel, aszfaltrajzzal, kvízzal, színézéssel töltötték a délelőtti egyik felét. Utána egy bohóc várta őket interaktív játékprogrammal.

A terebélyes udvari platánfa hűvösében került sor délben az eredményhirdetésre. Kiemelkedő munkájukért Rózsahegyi-díjat kaptak: Vaszkó András és Kopcsekné Fülöp Mária pedagógusok. Botos Pongrácé lett az idei Szent Imre-díj. A Rózsahegyi vetélkedő vándordíját és a vele járó tortát a 6. b és 7. b osztályok nyerték.

Estefelé sokan gyülekeztek a ridegvárosi játszótéren. A kitudtetettek elültették az emlékfákat és ezután lángra kapott a táborút. A gyerekek kitarotán futkároztak, csak az arcfestésnél, a lufi hajtogatásnál és az ügyességi játékoknál álltak meg. Tíz órára elhamvadt a tűz és hazamentek a fiatalok, hogy másnap újult erővel vegyék birtokba a Ligetben felépített kalandparkot.

Míg együtt kiütöcskéztek felnőttek és gyerekek a ligeti aszfalton, addig a két sportpályán 25 csapat részvételével zajlottak a Rózsahegyi Focikupa mérkőzései. Iskolánk csapatai egy első és egy harmadik helyezést szereztek és az eredményhirdetésen Dankó Béla országgyűlési képviselőtől vehették át a kupát.

Ebéd után egy kis pihenő, és lehetett készülni a gálaműsorra. Egész évi rendezvényeink remekbeszabott, szívet-lelket gyönyörködtető darabjait válogattuk össze erre az estére a lelkes közönség számára. A magyar és angol nyelvű jelenetek, versek sorát dalok, zeneszámok, tánc és bábjáték tette még színesebbé. Reméljük, még sokszor találkozhat ilyen kellemes körülmények között a hálás közönség tehetséges diákjainkkal.

Az iskola életéről további információkat, képeket találhatnak az iskola honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu.

Kopcsekné Fülöp Mária és Vaszkó András Rózsahegyi-díjasok emlékfát ültettek

Népszerű volt a lufi hajtogatás a táborútnél

Benke Mária:

Péter és Pál...

(népmesei átdolgozás)

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény legény, Péternek hívták, nem volt neki semmije csak egy szamara, „akivel” jól megértették egymást, őt pedig Pálnak nevezték.

Történt egyszer, hogy Péter minden kis holmiját egy batyuba kötötte és a szamár hátára rakta, így indultak ők ketten szerencsét próbálni a királyi udvarba tartva.

Sok nehézség és kaland esett meg velük, míg hét nap hét éjjel át vándoroltak, a sötét rengeteg erdőn, hogy a királyi palotához érjenek...

Egyik nap olyan volt mint a másék, a szamár még csak evett egy keveset, mert legelészett a dús fűben, de Péternek már nagyon korgott a gyomra. Ezért levette a kis motyóját a szamár hátáról és addig keresgélte, míg talált egy darab száraz kenyeret, azt elmajszolta, a patak friss vizéből ivott egy jót és álomba szenderült.

Nemsokára álmodott valamit, amitől igen nagyon megijedt. Gyorsan felpattant és kereste, hogy ki háborgatta az éjszakai nyugalma. Egyszer csak egy kis kobold állt vele szemben, a szemei világítottak a sötétben.

Ugy megijedt, hogy rákiáltott:

- Hát Te meg miféle szörny vagy?

A kobold sértődötten csak annyit mondott, hogy:

- Nagyon megbántottál, azonnal kérj tőlem bocsánatot, én nem vagyok szörny.

- Dehogyan kérek, hiszen azt sem tudom ki vagy és mivel bántottalak meg, talán inkább Te kérj bocsánatot, hogy rám ijesztettél és felvertél a legszebb álmomból.

Szó szót követett, míg végül a kobold a varázserejével megátkozta Pétert, azt mondta neki, hogy mivel nem kért bocsánatot tőle, átok üljön rajta, és akár mit mond ezután, a szamara mindig utánozza őt...

Péter csak nevetett az egészen.

- Még, hogy Pál, a csacsi őt utánozná? Az lehetetlen - gondolta.

Megvirradt, s folytatták útjukat a királyi palota felé, de nagyon sütött a nap, melegük volt, hamar elfáradtak, mire egy fogadóhoz értek.

Péter megörült. Azt remélte, hogy kap valami munkát, s annak fejében egy kis kosztot is, ezért hát illendően köszöntötte a fogadóst.

- Adjon Isten tisztelt bátyám-uram, volna-e számomra valami munka, bármit elvégeznék...

De amint a fogadós válaszolhatott volna a szamár is szó szerint elismételte az iménti mondatot...

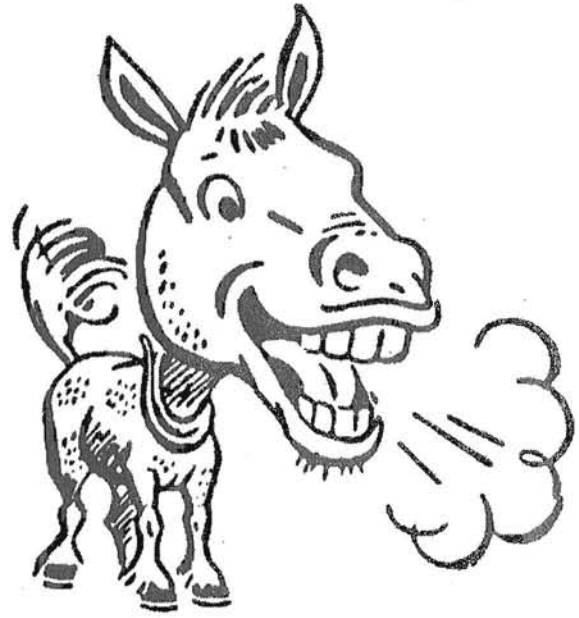
- Tyú, az áldóját, hát te a bolondját járatod velem? - kérdezte a fogadós. - Takarodj a szemem elé! - mondta.

- De én, csak én... hát - dadogott Péter - ő maga sem hitte, hogy a kis éjszakai kobold átka fogott. Megvakarta a fejét, s azon morfondírozott, hogy most mit tegyen.

Illendően ismét megszólította a fogadó tulajdonosát, hogy ez csak egy tréfa, egy barátja csúfot űzött belőle, de ő tényleg szeretne munkát kapni, egy tál ételért...

A szamár megint mindent szó szerint elismételt.

Erre a gazda kiebrudalta a kocsmából mindkettőjüket:

- Takarodjatok innen, soha többé ne is lássalak titeket, csavargók, gúnyt űztök a rendes becsületesebből? - Nahát!

Tovább haladtak, de Péter nagyon el volt keseredve, hogy ha ez így megy, soha sem tud sehol munkához jutni, főként nem a királyi udvarnál.

Meg kellene keresni a kis koboldot, hogy bocsásson meg neki és vegye le az átkot róla... Hívni kezdte amint beesteledett, de nem jelent meg a kobold. Próbálta ékes szólással csalogatni, de semmi...

Reggel szomorúan nekiindultak, ez már a hetedik nap volt a vándorlásukban.

A hetedik nap alkonyán megpillantotta Péter a királyi palotát, nagyon megörült a pazar látványnak és siettetette a szamarát, hogy még sötétedés előtt odaérjenek...

Mikor bebocsátást nyertek a királyi udvarba, a király meglátta a szegény embert a szamarral, intett, hogy vezessék őket elébe.

Péter mély meghajlással üdvözölte a királyt e képen:
- Nagy tisztelettel és hódolattal köszöntelek Téged király uram, Téged, aki a legbölcsebb vagy kerek e világon...

A szamár úgy szint' elmondta, szó szerint az iménti köszöntést.

A király csak nézett, hol a szamarra, hol a legényre, és nem tudta eldönteni, hogy a bolondját járatják-e vele...

Megkérdezte, hogy miért ismételte meg kétszer a legény az üdvözlést...

- Hát az a helyzet király uram... - eddig jutott a monológjában, mert Pál a szamár máris ugyanazt mondta.

- Szedve, vette teremtetted! - mordult a király, hát csak nem a bolondját járatjátok tényleg velem, hiszen a szamár az nem is tud beszélni...

- Ez tud - válaszolta Péter sóhajtván.

- Ez tud - mondta Pál, a szamár is.

A király jót kacagott.

- Még ilyen nem láttam, felveszlek titeket udvari bolondoknak, mert úgyis folyton unatkozom, senki sem szórakoztat, már idejét sem tudom, mikor nevettem egy jót utoljára...

Örömmel eiszegődött Péter és Pál a király szolgálatába, attól fogva a király mindig vidám volt, el sem engedte maga mellől a legényt és a szamarát. Kényeztetette őket, ettek ittak, szép ruhákba jártak, a szamár is arannyal kivart palástot kapott... Jól éltek a királyi udvarban, amíg meg nem haltak.

Igy végződött a mesém, hiszitek? - ha nem, járjatok utána...

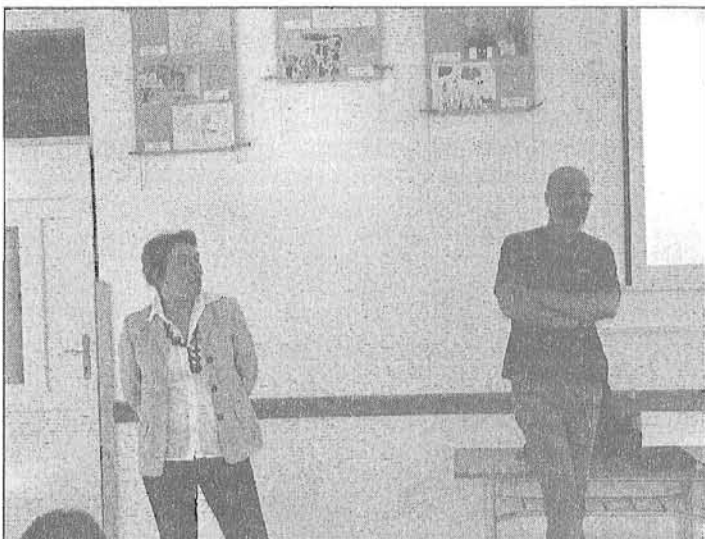

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Merj NEM-et mondanil »

2013. április 19-én, pénteken iskolánkba látogatott dr. Zacher Gábor, a budapesti Péterfy Sándor Utcai Kórház toxikológus főorvosa. A délelőtti folyamán egy érdekes előadást tartott a 7-8. évfolyamosok számára a tudatmódosító szerek hatásairól. A hallgatóságot teljesen lenyűgözte a doktor úr előadása, magával ragadó stílusa. Felhívta a figyelmet a kábítószeres és egyéb egészségkárosító, bódító anyagok veszélyeire, hogy azok megváltoztatják azok használatját, aki így viselkedését, cselekedeteit nem tudja befolyásolni, irányítani, olyan dolgokat tehet, amelyet normális körülmények között nem tenne.

Bízunk benne, hogy mindenki számára nagyon hasznos és tanulságos volt a toxikológiai előadás.

Ágostonné Farkas Mária és Zacher Gábor

„Körösök mentén” Tehetséggondozó verseny

A Körös - Maros Nemzeti Park növény - és állatvilága került a **komplex tanulmányi verseny** középpontjába 2013. május 23-án a **Kis Bálint Általános Iskolában**, ahol megrendezték a versenyt. Mindhárom általános iskola tanulói részt vettek a jó hangulatú megmérettetésben, különböző korcsoportokban, több állomáson kellett a diákoknak a természettudományi, irodalmi és kreatív tudásukat latba vetni. Az eredményhirdetéskor minden csapat tárgyjutalomban részesült.

Az 5-6. korcsoport első helyezett csapata

A 7-8. korcsoport első helyezett csapata

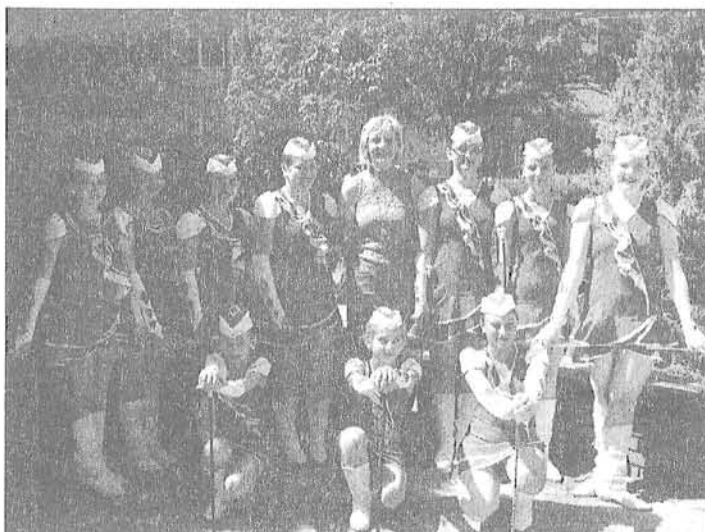
Versenyen a Színfolt

2013. május 18–20. között rendezte meg a Magyar Majorette Szövetség az Országos Mazsorett Bajnokságot Orosházán, három korcsoportban, több kategóriában. 28 település több mint 600 mazsorett táncosa versenyzett. A **Színfolt Mazsorett Csoport** is nevezett a versenyre, a következő eredményekkel tértek haza a legnagyobb táncosok, a senior és junior versenyzők:

- **Latyák Brigitta**: két botos szólójával – első helyezett
- **zászlós mini kategória**: negyedik helyezés
- **mix mini kategória**: hatodik h.
- **Latyák Brigitta – Polányi Aliz** párosa: hetedik h.
- **Polányi Aliz** szólója: nyolcadik h.
- **Gera Ilona Pilla** szólója: tizedik h.
- **juniorok** színpadi és összetett tánca: kilencedik helyezés

Köszönöm a mazsorettek egész éves munkáját, a szülők támogatását! A nyáron folytatódnak a próbák és a táborok is megrendezésre kerülnek.

Hunya Jolán
mazsorett csoport vezető

A juniorokkal

Izges Izgek

Június

Karalábé sajtmártással

6-8 zsenge karalábét megtisztítunk, félbevágjuk és enyhén sós vízben puhára főzzük. Világos rántást készítünk, melyet szükséges mennyiségű tejjel engedünk fel. Reszelt sajtot elkeverünk tojás sárgájával, majd a felöntött rántáshoz adjuk folytonos kavarással. A karalábékat tálba tesszük és leöntjük a mártással. Petrezselyem zölddel vagy metélőhagymával díszítjük.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok,

gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények,
hűtőszekrények, fa-

gyasztóládák, mosógépek,
háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
szegek, csavarok, zárok, lakatok,
fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.

Tel.: (66) 386-909

Hitelreható! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

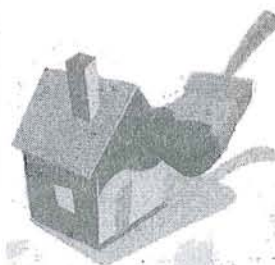
Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhöz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, siett elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalapak)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

Nyelvtanfolyamok, kezdőknek és haladóknak:

Egyéni oktatás 2.000Ft, páros 1.500Ft, létszámra 800-1.000Ft

Időpont - megfigyelés szerint: heti 2-4-6 óra; reggel, délután, este

- 40 órás alapozó külföldi munkavállaláshoz
- 60 órás általános tanfolyam

Nyári intenzív nyelvvizsga tanfolyamok: 4 hetes, 8 hetes alapfok és középfok, szintfelmérés alapján induló csoportok

www.tudasodajovod.hu

Tudásod a jövőd!

A júniusra, júliusra, augusztusra tervezett angol és német tanfolyamok indításáról várjuk a projektiroda pozitív döntését!

20-30 órási kedvezményes tanfolyamokat ajánlunk: 500-800Ft/ó

Jelentkezés június 10-ig: 20/2297022, info@internyelvstudio.hu

Többet megtudhat a honlapunkról www.internyelvstudio.hu

Cégek részére pályázati keretből támogatott nyelvi képzések.

Inter Nyelvtudió, Kossuth út 18. hétfő-péntek: 14.00-18.00óra

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

FAGYAS MÁTYÁSNÉ RÁCZ MAGDOLNA, aki Hunyán lakott, 82 éves korában, április 30-án visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja családja

ÖZV. PINTÉR VENDELNÉ HUNYA KATALIN, aki Endrődön élt, május 5-én rövid súlyos betegség után életének 93. évében elhunyt. Gyászolja a családja

SZEIVOLT FERENC, volt gyomai lakos, május 9-én munkahelyi balesetben életének 52. évében elhunyt. Gyászolja a családja

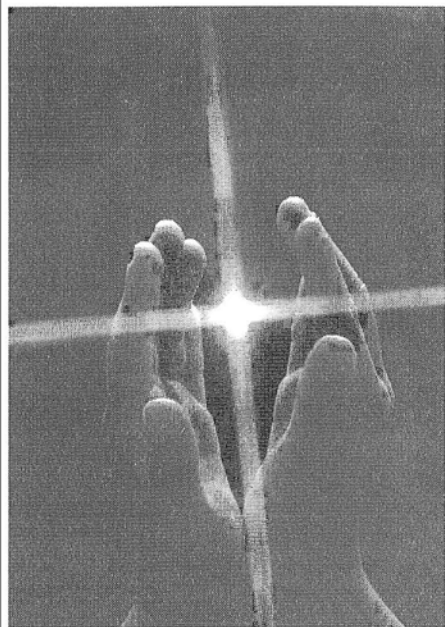
Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

Készpénzbevitel az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)

Fényképalbum

Kocsorhegyi általános iskola 1955/56 tanév 2.,3. osztályos tanulói. 1-4 összevont osztály járt ide (szerintem elő-tavaszkor készült a fénykép) A képen felül észak, hátul két dülönyire a Kisrét tanyái láthatók. (Ma már ott egy sincs..)

A tanulók nevei.

Első sor balról jobbra:

Pencsev László, Erdősi Katalin, Nem emlékszem a nevére 1., Gyuricza Julianna, ?.....László, Knapp József.

Hátsó sor balról jobbra:

Tímár Katalin, Szelei Bálint, Szakálos Aranka, Polányi Zoltán, ? Szosznyák Erzsébet, Erdősi István.

Ezen tanulókból Dr. Knapp József közgazdász, okl. könyvvizsgáló lett, Polányi Zoltán okl. gépmérnök és okl. gazdamérnök.

Lehetséges, hogy van többdiplomás is, de nem tudok róla.

Endrőd, kocsorhegyi iskola, 1954

1./ Kocsorhegyi iskola belső, szoc. réal freskó. Készítője, festője valószínű Homoki úr, aki kirakatrendező is volt.

1954-1958 között 1-4 osztályokban jártam ide, egybevont oktatás folyt itt. Középtájon a töltőceruzámat nyomogatva nézek a gépbe.

a./ Fényképet Vidákovits József készítette, aki az első munkahelyes Fehér Elvira 1954-1956 közötti ottani tanítónőnek akkor a vőlegénye volt, majd a férje lett. Csinos, reprezentatív fiatal hölgy volt.

A tanítónő Nagykamaráson született, most Szegeden él.

b./ 1956-1958 között 3-4-ben engem Kávai Gáspár tanító úr tanított, aki akkor már kb. 50 éves lehetett.

Fia Kávai Zoltán, aki az 1956-os melbourni olimpián a 4-es 1/? kajakban aranyérmert nyert.

Polányi Zoltán

Endrődi Baráti Találkozó

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizet szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Kedves vásárlóim!

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Júniusi ajánlataim:

- szivattyúk, öntözőcsövek, csatlakozók, szórófejek
- permetezők, vegyszerek, műtrágyák
- virágföldek, virágcserepek, virágtápok
- fóliák, műanyagfalók, műa. zsákok, p.p. zsákok
- fűnyírók, fűnyírókések, damilok, kerekék
- barkácsológépek, szegek, csavarok, kéziszerszámok
- festékek, lakkok, csemperagasztók, glettanyagok
- festőhengerek, ecsetek, kőművesszerszámok
- munkavédelmi bakancsok, védőkesztyűk, munkaruhák
- izzók, elemek, vezetékek, dugvillák, kapcsolók
- berner-titán silikonok, purhabok, tömítőragasztók
- szúnyogháló, szúnyogriasztók, légyirtók
- bográcsok, bográcsállványok, faszén
- alu-létrák, talicskák, betonkeverők, szerzőmnyelek
- állateledel, nyakörvek, pórázok
- szőnyegek 2x3m, és futószőnyegek, konyhai felszerelések

Várom vásárlóimat! - FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5555 Hunya, Kossuth u. 1. Tel., Fax: (66) 294-352, (20) 9457-843 varosunk@gmail.com * Alapítók: Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Cs. Szabó István, Czank Gábor, Gellai József, Fülöp Zoltán, Hegedűs Bence, Hunya Jolán, Lehóczkiné Tímár Irén, Polányi Éva, Sóczó Géza, Seidl Ambrus, Dr. Szonda István * Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten minden hónap

* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88 *

http://www.szentgellert.hu * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 195 Ft

XX. évfolyam 7. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2013. július

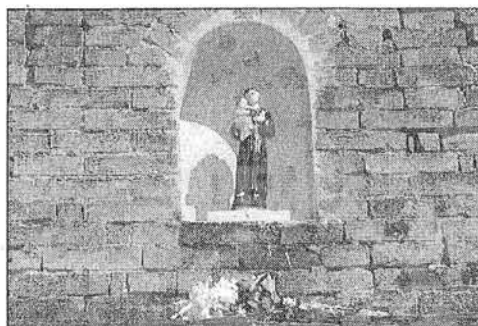
A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek

4. IN MEMORIAM: Giricz Vendelné Hornok Irma

7. Ballagás a Szent Gellértben

10. A védőszent újra a házon

13. Pedagógusnapi köszöntő

20. Családi nap Hunyán (cikk 5. oldal)

Kedves Olvasók! A nyári szabadságolás miatt az augusztusi szám előrelátólag némi késéssel jelenik meg. Szíves megértésüket köszönjük.

AZ ÜLDÖZÖTT MAGYAR GAZDÁK EMLÉKÉRE

Pólya Tibor (1886-1937) Pihenő arató

Végre megérhettük azt, hogy egy széles néprétegre, a sok-sok ezer becsületos emberre és családtagjaira hivatalosan is emlékezhetünk, fejet hajthatunk.

Nem csak akkoriban volt szörnyű átélni, ma is fáj csupán emlékezni a kegyetlenségekre. Sokat szenvedtünk, nélkülöztünk. Nem sorolom az üldözések minden formáját, nagyon hosszú lenne a sor. Csak röviden: értelmetlen adóztatás, verés, börtön, rabtábori munka, földelvétel, tanyák lebontása (a benne lévő érték közprédá), sokak házelvétele, üzletből, patikából, stb. kitéssékelés, eszközök, bútorok árverezése (adótartozás címén), gátolva a megélhetés lehetősége és a továbbtanulás, stb., stb.

Keresve a megélhetést – idős szülőket és nagyszülőket itt hagyva – sokan eltávoztak, vagyis elüldözték őket. Erős akarattal s élni akarással, tanulással hasznos tagjai lettek tönkretett országunknak. **Sokan** megbecsült értelmiségiekké váltak. Hírneves emberek, sőt tudósok lettek a „kuláccsémék”. Akik szakmát szereztek, azok is magas szinten végezték becsületos munkájukat.

„Akartak” felemelkedni és minél jobb életet teremteni családtagjaiknak. Senki sem vált nincstelen munkakerülővé és csavargóvá. Nagy kár, hogy nem településünk fejlesztésében tevékenykedtek.

Hogyan is lett valaki „kulák”? Régi elődeinknek nem ajándékoztak földet, tanyát, házat, malmot, üzletet és egyéb ingatlant. Rátermettséggel, tudással, tapasztalattal, erős ambícióval dolgoztak a családfő irányításával a népes családtagok. Sok jószágot neveltek, és gyarapították birtokaikat, hogy majd ki-ki önállóan dolgozhasson, ha felnőtté válik és családot alapít. Igyekezett a családfő minél jobb életet teremteni gyermekeinek: paraszt a föld által, az iparos nagyobb bolttal, az értelmiségi pedig sokrétű tudással. Idővel a birtok, bolt bővült, de a gyermekek száma mindjobban csökkent az egyre kevesebb szüléssel. Szükségessé vált külső segítség: részmunka, cselédség, inas, segéd, stb. Keresztény szellemiséggel és magatartással azonban a tulajdonos (nagy többséggel) megbecsülte őket. Kivételesen élet minden területén előfordul.

folytatás az 5. oldalon

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

GYOMAENDRŐDI SZENT FLÓRIÁN ALAPÍTVÁNY

Az 1996-évi CXXVI. Törvény 6.§ (3) bekezdés rendelkezésének megfelelően ezúton tájékoztatja a nyilvánosságot és értesíti Támogatóit, hogy a 2011-ben felajánlott SZJA 1%-ából az adóhatóság 31 054 Ft összeget utalt át. Ezt az összeget az alapítvány a helyi Tűzvédelmi feladatok megvalósítását biztosító szervezeti és technikai feltételei javításának elősegítésére használjuk fel.

Köszönjük a támogatást és kérjük, hogy a jövőben is támogassák alapítványunkat adójuk 1%-ával.
Gyomaendrőd 2013-05-26.

Dinya László
Az alapítvány képviselője

Gyomaendrőd tüzoltók is segítettek a dunai árvíznél

A Hunyai, Csárdaszállási, Gyomaendrőd Önkormányzati Tűzoltóságról 5 fő tüzoltó (Omiliák Csaba parancsnok, Gyuricza Lajos, Lénárt László, Brezovai Tamás, Szóke József) is elment, hogy segítséget nyújtsanak az árvízi védekezésben.

Istennek hála és köszönet a páratlan összefogásnak, túl vagyunk az árvízveszélyen, és nagyobb baj nem történt.
Köszönet mindazoknak, akik Hazánkat megvédték.

Meghívó!

Gyomaendrőd Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata sok szeretettel meghívja Önt és kedves családját, a **Békés Megyei Roma Labdarugó Tornára!**

2013. július 6-án

Labdarugó Torna kezdete:
8.30-tól -9 ó-ig: Regisztráció
9 órától: Köszöntők
9.15-től: Mérkőzés

Helyszín: Gyomaendrőd Népliget (Endrőd rész)
Rendezvény Fővédnöke: Teleki László

Országgyűlési képviselő (volt romaügyi államtitkár)
Védnöke: Várné András Gyomaendrőd város polgármestere

Gyomaendrőd Város
Roma Nemzetiségi Önkormányzata

Összetartozás Napja

Június 2-án az elmúlt évek hagyományainak megfelelően a református templomban tartott istentisztelettel majd ezt követően az országzászló megkoszorúzásával emlékeztek meg az Összetartozás Napjáról.

Június 21-én jövő október közepéig lezárják a vasúti átjárót

2013. június 21-én 14:00 órától előreláthatólag jövő év október közepéig a 46-os számú főúton, Gyomaendrőd belterületén található vasúti átjáró, a 46-os sz. főút 44+986 kmsz. átépítése, azaz az aluljáró építése miatt lezárásra kerül. A napokban nagyon felgyorsult elkerülő út építése a műszaki megoldásokkal egy zsúfolt nagyvárosi közlekedési csomópontjává változtatta a Penny Market és az OMV kút környezetét. Ezzel a forgalomeltereléssel megkezdődik a több évtizede várt vasúti aluljáró építése, amely elkészültét követően mobilisabbá és a belterületi közúti közlekedésben még élhetőbbé teszi városunkat. Köszönjük a városiakok megértését és türelmét az építkezés idejére.

GYOMAENDRÖDÖN, Tamási Áron 13 sz. alatti ház eladó. Érdeklődni: 06 30-705-1257 számon lehet.

A hittanoktatás európai körképe

Mivel Spanyolországban is hevesen ellenzi a baloldal az új oktatási törvényt, amely ismét a tanterv részévé teszi a hittant, a spanyol konzervatív ABC körképet készített az európai hittanoktatásról, de az Egyesült Államok tengerentúli iskoláiról sem feledkezett meg.

Az európai államok többségében létezik a hittan mint tantárgy, ezért könnyebb felsorolni, hogy mely uniós tagállamokban nincs iskolai hitoktatás: a Cseh Köztársaságban és Bulgáriában, valamint Franciaországban, ahol tavaly már bevezetésre készen állt a „vallásos tényeket” vizsgáló és kötelező tantárgy a közoktatásban, de az új szocialista államfő, François Hollande első dolga volt beiktatása után, hogy hatályon kívül helyezze az előd, Nicolas Sarkozy ezzel kapcsolatos pozitív döntését.

A rend kedvéért érdemes áttekinteni, hogy hol kötelező a hittan és erkölcs oktatása Ausztriában, Máltán, Cipruson, Dániában, Svájcban, Svédországban, Norvégiában, Írországban és Romániában.

Választható a hittan hazánkban, Lengyelországban, Andorában, Horvátországban, Szlovákiában, Hollandiában, Lettországban, Litvániában, Ukrajnában és Luxemburgban. Németországban és Belgiumban is választható tárgy a hittan, amely tartománytól függően beleszámít az átlagba. Portugáliában (EMRC) és Olaszországban is választható a tantárgy, de nem számít bele a tanulmányi átlagba az utóbbi országban a heti egy óra, a középiskolás diákok pedig ha nem akarják ezt tanulni, választhatnak az iskolák által felkínált képzések közül.

Nagy-Britanniában négy éves kortól 18 éves korig kötelező a vallásoktatás nevű tárgy, de az elmúlt évek megszorításai miatt Michael Gove oktatási miniszter rendelkezéseivel kivette azon tantárgyak közül, amelyekből érettségizni lehet. Az emiatt aggódó parlamenti képviselők szerint ezért csökkent a tantárgy jelentősége, és az általános iskolákban ma már kiegészítő, tehát képzés nélküli a tanárok egynegyede.

A spanyol állami távoktatási egyetemen (UNED) összehasonlító oktatást tanító José Luis García Garrido elmondta, hogy Európa határain kívül Kínában be van tiltva a hittan, de Japánban, amely szerinte a világ legkevésbé vallásos nemzete, most szinte rögeszmésen foglalkozik az erkölcstannal.

Az ABC New York-i tudósítója, María Pitacoste pedig arra emlékeztetett, hogy az Egyesült Államokban az alkotmány első módosítása kifejezetten tiltja, hogy bármely vallás vagy felekezet hátrányt szenvedjen vagy előnyt élvezzen a többivel szemben. Tehát egyik közintézmény sem kap állami, szövetségi vagy helyi támogatást vallásos tárgyú oktatáshoz, viszont kizárólag tárgyi- vagy semleges szempontú nevelésben részesíthetnek tanítványait.

ST/Magyar Kurír

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület június hónapban

A Képviselő-testület soron következő ülését, 2013. június 27-én, 14 órára hívta össze a Polgármester.

A hivatal új épülete előtt szokatlan látvány fogadta a megérkező képviselőket. Valóságos tömeg gyűlt össze szimpátiatüntetésre, illetve arra várva, hogy beülhessenek a nagyterembe és végighallgassák a Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola intézményvezetői állásra beérkezett pályázatok véleményezését.

Az előterjesztés szerint ez a napirendi pont a zárt ülés anyagát képezte, de a nagy érdeklődésre tekintettel képviselői javaslatra előbbre lett hozva annak tárgyalása, mivel Farkas Zoltánné pályázó hozzájárult a nyilvánosságához, illetve Szabadka Mariann jelezte, nem kíván részt venni az ülésen.

A szavazás eredménye: A Képviselő-testület Farkas Zoltánné kinevezését támogatta 9-3 arányban, illetve javasolni fogja a döntéshozó felé, (Klebsberg Intézményfenntartó Központ Gyomaendrődi Tankerülete) hogy az igazgató asszonyt újabb öt évre bízta meg a feladattal.

2013. június 27-iki soron következő ülés tartalmából:

Az általános iskolák napközis szolgáltatásainak megszervezése

A napközis foglalkozások iránti igények felmérését követően az a döntés született a nyári napközi keretein belül, hogy 2013. július 1. és július 26. között, hétköznapokon 7,30-tól 16,30-ig biztosítva lesz az arra igényt tartó családok gyermekeinek a felügyelete. A napközi bázisa a Katona József Művelődési Központ, de a programok függvényében további helyszínek is szerepet játszanak:

- Városi Könyvtár
- Liget Fürdő
- Sportcsarnok
- Sportpálya
- Képtár

A szülőknek a napi háromszori étkezés díját kell előzetesen megfizetni a Térségi Gondozási Központ konyhájának pénztáránál. 1-4 osztályos tanulók esetében 368 Ft/nap/fő, míg az 5-8 osztályos gyermeknek 419 Ft/nap/fő.

A gyermekek felügyeletét két, a közfoglalkoztatásban részt vevő személy fogja ellátni. Ehhez a feladathoz ugyan nem szükséges pedagógiai végzettség, a kiválasztás fő szempontja mégis a neveléssel kapcsolatos munkatapasztalat megléte volt.

Óvodák nyári nyitva tartása

A közhasznú társaságok fenntartásában működő óvodák nyári nyitva tartása illetve szüneteltetése az alábbiak szerint alakul a 2012/2013-as tanévben:

Óvoda	Nyitva tartás szünetel	Helyettesítő óvoda
Vásártéri Szivárvány óvoda	Július 29 - aug. 23-ig	Az óvoda nyitva tartása részleges, ezen idő alatt igény szerint felügyeletet biztosítanak az intézményen belül
Selyem úti Gyermekliget Óvoda	Augusztus 1-től 17-ig	Az óvoda nyitva tartása részleges, ezen idő alatt is tudja fogadni azon szülők gyermekeit, akik nem tudják megoldani a felügyeletet

Selyem úti Gyermekliget Óvoda	Július 22-től aug. 20-ig	Az óvoda nyitva tartása részleges, ezen idő alatt is tudja fogadni azon szülők gyermekeit, akik nem tudják megoldani a felügyeletet
Polyákalmi úti Tulipános óvoda	Július 15-től aug. 23-ig	Selyem úti - Gyermekliget Óvoda

Tájékoztató a város közbiztonsági helyzetéről, rendőrségi beszámoló

Paraizs Tamás r. alezredes őrsparancsnok úr elkészítette beszámolóját a 2012. évről, melyből megismerhettük a rendőrkapitányság elmúlt időszakban végzett munkáját, személyi, tárgyi feltételeit.

A hivatásos állomány 2012. évi létszáma 21 fő volt. A beszámoló szerint a létszám tekintetében pozitív változás tapasztalható, mivel az elmúlt év során a bűnügyi csoport 85%-os feltöltöttséggel, a közrendvédelmi csoport, pedig 84%-on működött.

Bizakodásra adhat okot az is, hogy jelenleg több gyomaendrődi fiatal is folytat rendőr szakközépiskolában tanulmányokat, akik a későbbiek során a meglévő állomány létszámát növelhetik.

A technikai feltételek szintén javultak, így a gépjárműpark is, hiszen alapvetően korszerű és a feladat teljesítéséhez elegendő számú gépkocsival rendelkeznek.

Megnyugtató, hogy városunkban a regisztrált bűncselekmények számának átlaga nem mutat jelentős eltérést az elmúlt öt év során. A bűncselekmények számát alapvetően a vagyon elleni bűnesetek alakították, amely az ismertté vált összes bűncselekmény 60%-át tették ki.

A betöréses lopások mellett jelentős szerepe van a kerékpár, a színesfém, és állat lopásoknak.

A közlekedési bűncselekmények számában változás nem történt, illetve a város közbiztonsági helyzete nem tér el lényegesen az elmúlt évektől.

PRÍMA-PROTETIKA Kft. kérelme

A Kft. írásban megkereste a Városi Egészségügyi Intézményt ingyenes, nem finanszírozott ortopédiai szakrendelés indításával kapcsolatban.

A meghatározott időpontban megtartandó rendelkezések egyik alapfeltétele a szolgáltatás lebonyolítására alkalmas helyiség biztosítása. A Városi Egészségügyi Intézmény véleménye szerint a Gyomaendrőd, Fő út 3. szám alatti felnőtt háziorvosi rendelő, - rendelésen kívüli időben - lehetne a helyszín az ortopédiai szakrendelés megtartására.

A Képviselő-testület elfogadta az előterjesztést.

A Békés Megyei Kormányhivatal kérelme

A Békés Megyei Kormányhivatal a Gyomaendrődi Járási Hivatalnak helyet adó Szabadság tér 1. szám alatti épület külső homlokzatának felújítását végzi. A tervezett felújítási munkák magukba foglalják a vakolat és bádogozás javítását, valamint a homlokzat felületének festését. A Kormányhivatal tájékoztatása szerint a munkálatok elvégzése bruttó 4.585.430 Ft-ba fog kerülni, melynek teljes költségét felvállalták.

Időközben tájékoztatták Önkormányzatunkat, hogy az eredetileg tervezett felújítási költséghez képest többletfordítások jelentkeztek, melyhez 4 millió Ft összegben városunk is járuljon hozzá.

A többletköltség oka, a homlokzat balesetveszélyessége, illetve a díszterem az átköltözés után alkalmatlanná vált az esküvők, rendezvények megtartására.

A Képviselő-testület hosszas vita után úgy döntött, hogy nem támogatja a Kormányhivatal kérését.

Léhóczkiné Timár Irén
képviselő

In memoriam

Szülőföld: Bölcse, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Tímár Máté

Giricz Vendelné Hornok Irma

(1930-2013)

2013. május 6-án az endrődi templomban búcsúztunk el a város és az egyházközség kedves tagjától, Giricz Vendelné Irmuskától. Személyében mindannyian egy szeretetreméltó asszonyt, egyházközségünk egy hitbuzgó személyt, családjá pedig egy igazi jó hitvest és szerető családlányát veszített el...

Nővérünk 1930. június 6-án született Endrődön, kétgyermekes családban. Iskoláit Endrődön, majd a Kalocsai Miasszonyunk Iskolánövéréknél végezte. A szerzetesrendek feloszlata után Szarvason folytatta tanulmányait, itt is diplomázott. Tanítónőként végig Endrődön működött: Varjason, Nagylaposon, Csejten, Öregszőlőben és bent, Endrődön.

1955. augusztus 14-én kötött házasságot Giricz Vendellel, akivel 57 esztendőig éltek boldog házasságban. Házasságukból három gyermek született, Irma, Klára és Anikó - majd érkezett sorra a nyolc unoka és a négy dédunoka.

Az 1990-es évek elején Békéscsabán elvégezte a hitoktatóképzőt, hisz lehetővé vált az iskolai hitoktatás, de hitoktatókban nagy hiány volt. Így nagy segítségére lehetett Iványi László kanonok úrnak a hitoktatásban.

Irmuska igazi hitves, igazi édesanya, igazi nagymama volt. Hobbiból kézimunkázott, de az igazi hobbija a család volt, - így, nagybetűvel. Élete értelme a család volt, a gyermekei, unokái, dédunokái.

Mélyen vallásos, templomba járó asszony volt mindvégig. Buzgó hitét, melyet a szülői házból magával hozott, s melyet a kalocsai zárdaiskolában továbbfejlesztett, egy életen át értékes kincsékként megőrizte, akkor is, amikor ezt

sokan nem merték föl vállalni.

S aztán jött a kérlelhetetlen betegség, amiről nem beszélt: nem akart sem megijeszteni, sem terhelni vele senkit. Részt vett a Virágvasárnap előtti böjti lelki gyakorlaton, meggyónt, megáldozott, fölvette a betegek szentségét. Aztán még nagycsütörtökön eljött a templomba - utoljára...

Nagyhétfőn rosszabbul lett, és elkezdődött az életének utolsó szakasza, amely 2013. április 13-án fejeződött be. 82 évet élt.

Gyászmiséjén Dániel könyvéből ezt a szakaszt olvastam: **„Az utolsó napon az Istent ismerők ragyogni fognak, mint a fénylő égbolt. S akik igazságra tanítottak sokakat, tündökölnek örökkön-örökké, minként a csillagok.”**

Nővérünk nemcsak ismerte az Istent, hanem egész életét az Isten törvényeihez szabta. És az igazságot, a becsületet, az emberséget kis tanítványai lelkébe ültette bent Endrődön, de ott, kint, a tanyasi iskolákban is. És mi, akik hiszünk a Szentírás szavának, tudjuk, hogy róla is szól Dániel próféta jóvendölése: Isten országában tündökölni fog örökkön-örökké, miként a csillagok.

Egy nagyszerű családlányát és egy buzgó keresztényt veszítettünk el. De tudjuk, hogy lesz viszontlátás az Isten országában.

Irmuska, - a viszontlátással!

Czank Gábor
plébános

Tanítónknak

Mi már tőled sokat kaptunk,
de tőlünk te keveset,
az arcodból, a hangodból
sugárzik a szeretet.

Fogadd tőlünk ezt a csokrot,
mit kötött a szeretet,
hála-hála mindig hála
jó tanítónk teneked.

Jankovich Ferenc

CSALÁDI NAP HUNYÁN

Június 8-án ismét megrendezték a hunyai Családi napot. A rendezvény során minden korosztály megtalálhatta a számára megfelelő programot. Nagy szerencsénkre az esős időszak után végre verőfényes napsütés ragyogta be be kis falunkat.

A sportpálya a gyermekeké és a fiataloké volt: egész nap ingyenes játékok várták őket, mint például ugráló vár, trambulín, jetsky, mászó ház, stb. A délelőtti folyamán ugyanitt még lehetőség volt kézműves foglalkozásokon, családi vetélkedőn és mézeskalács díszítésen is részt venni. Ezek mellett a hunyai ifjúsok jóvoltából ifjászkodni is lehetett.

9 órakor kezdődött a futballmérkőzés, amelyen négy csapat vett részt: két gyomaendrődi, egy kondorosi, és természetesen a házigazda hunyai csapat. A nagy küzdelem végeredményeként a bajnok a kondorosi csapat lett, így a tavalyi elnyert vándorkupát ismét egy évig magukénak tudhatják.

Délben következett az ebéd a Művelődési Ház udvarán, amihez persze nem hiányozhatott a hagyományos magyar nóta sem. Az ide látogatókat a szarvasi Ótemplomi Szeretetszolgálat ingyenes babgulyással vendégelte meg, igazi lakoma volt. Aki még esetleg másra is éhes volt, az a kondorosi Napsugár Étterem birka- ill. marhapörköltjét is megkóstolhatta.

A délutáni program motoros felvonulással kezdődött meg. Több mint 60 motoros járta körbe a falut, így jelezve, hogy nagy nap résztvevői lehetünk. Ezt követte a megnyitó, amely során Petényi Szilárdné üdvözölte a megjelenteket. Új momentum, hogy mostantól fogva a falu legidősebb és legfiatalabb lakóját is külön köszöntik, így a 95 éves Uhrin Lajos bácsi és a pár hónapos Parrag Ágota vehette át az ajándékokat.

A hagyományokhoz híven ismét kiosztották a „Hunya Községért” kitüntetést, amit idén a helyi Nyugdíjasklub vehetett át. Azt a hagyományörző és értéktartó munkát díjazták ezzel a kitüntetéssel, amellyel hozzájárulnak falunk kulturális életéhez, valamint az országos nyugdíjas találkozókon Hunya község hírnevét is öregbítik. A kitüntetés átvétele után meg is mutatták, hogy az bizony jó kézbe került. Az Apáca show című zenés, énekes előadásuk - amely az országos megmérettetésen ezüst díjat ért el - rendkívül nagy tetszést aratott a nézők körében.

Ezt követően több zenés, énekes, mulató előadó került a színpadra, úgy mint Hévízi Mariann, a Borvirág együttes, a Hídvégi Band és a Csongrádi fúvós zenekar. Természetesen a humor is helyet kapott, Maksa Zoltán humorista egy órán át szórakoztatta a közönséget.

A nap fénypontja Bunyós Pityu mulató műsora volt, amit már az udvarban kellett tartani a nagy érdeklődés miatt.

A levezetést a Reláció zenekar nosztalgia rock slágerei, majd Puj Feri mulatós zenéi biztosították.

Ezzel véget is ért a program. Akik jelen voltak, mind jó élményekkel térhettek haza.

Köszönet illeti polgármester asszonyt és a képviselőtestületet, akik megrendezték számunkra a Családi napot. Külön köszönet az anyagi támogatónak, és azoknak, akik a szervezés, lebonyolítás során közreműködtek, segítséget nyújtottak.

Hegedűs Bence

AZ ÜLDÖZÖTT MAGYAR GAZDÁK EMLÉKÉRE

(folytatás a címodalról)

Pozitív emberi tulajdonsága a magyar embernek a munka szeretete, ismereteinek bővítése, előbbre jutása. A törekvés. Igen, a vagyonszerzéssel jobb életmód teremthető meg

A kommunizmus nem szerette a „burzsujokat”, legkegyetlenebb módon üldözte őket. Bűn volt a gyarapodás? Micsoda politikai élet-szemlélet! Mindenkinek módjában állt az előbbre jutás, ha szeretett és akart dolgozni, tanulni. A tudás hatalom – régi mondás. Tény, hogy azokat lehetett (félre)vezetni és rossz irányba befolyásolni, akik minél kevesebb tudással, szakmai ismerettel, intelligenciával rendelkeztek. Így volt a múltban és így van ma is.

Az igazi becsületes, dolgozni szerető keresztény magyar ember mindig törekedett az élre jutni és gyarapodó ismeretekkel, szorgalommal nagyobb szelet kenyert tett az asztalra, s hasznos tagja lett társadalmunknak is. Erre bizony a jövőben is nagy szükség lesz. Mondhatnánk, az atlatra szintén lehet becsületes, jó dolgozó. Ez igaz. A különbség „csupán” annyi, hogy az igazi jó keresztény ember akkor sem lop, csal, ha azt senki sem látja. A jövőben is csak általuk jutunk előbbre, ha nem gátolják őket munkájukban, hanem hagyják érvényesülni, nemcsak önmaguk, egész nemzetünk javára.

Tisztelet az üldözötteknek, a még élő és eltávozott tagjainak. Adja Isten, hogy utódaikból se haljon ki a sokat tenni akaró vágy, a szebb és jobb élet reményében.

Hanyecz Margit

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA

- Civil sarok -

Augusztustól új rovattal jelentkezünk. Sokak kérésére ismét szeretnénk bemutatni a város kiemelkedő, megbecsült polgárai, civil szervezetei tevékenységét hónapról hónapra. Azon mindennapi embereket, civil szervezeteket, - tehát nem politikusokat - akik a hétköznapokon sokat tesznek mindennapjaink szebbé, jobbá tételéért, életminőségünk javításáért, akik nélkül a város léte **nem ugyanaz lenne.**

Gyomaendrődön mintegy száz egyesület, alapítvány, kulturális, sport stb. szervezet működik. Véleményünk szerint a bennük dolgozó polgárok, emberek sikeres tevékenysége, összefogása a város megújulásának elengedhetetlen feltétele. Követendő példa.

A rovatot dr. Varju László vezeti, aki a tragikusan elhunyt Szabó Béla helyett, többéves amerikai tartózkodást, munkavégzést követően csatlakozott szerkesztőbizottságunkhoz, az Endrődiek Baráti Köre képviselőjeként, s akit alábbiakban mutatunk be olvasóinknak pár sorban.

dr. Varju László

Nemzetközi gazdasági szakértő, szakközgazdász, doktor, universitas cím tulajdonosa.

Tanulmányait Magyarországon és az USA-ban folytatta. Angol, német nyelvismerettel rendelkezik. A Malév volt kereskedelmi igazgatóhelyettese és amerikai regionális igazgatója Chicagóban. Ezt követően a Century-Centech Holding amerikai cég gazdasági igazgatója volt.

Magyarország chicagói tiszteletbeli konzulátusának tanácsadója, a Chicagói Magyar Kultúratanács választott elnöke volt magyarországi visszaköltözéséig.

Jelenleg is az Amerikai Magyar Koalíció - amerikai magyar szervezet igazgatótanácsának tagja, a Chicagói Magyar Klub pénzügyi igazgatója.

Az elmúlt tizenöt évben számos magyar ügy aktív résztvevője volt. Segítette a magyar amerikai kapcsolatok fejlesztését, Magyarország image építését, a kulturális együttműködést, ország promóciót.

A jelenlegi kormány felkérte a Magyar Diaszpóra Tanács tagjának, ahol az észak-amerikai régiót - USA - képviseli két éve.

Új munkatársunk a Szent Imre Alapítvány februári rendezvényén a szervezők asztalánál a Tóth-Fekécs családdal

Katolikus oldal

JÚLIUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 19 óra,
hétköznapokon csütörtök kivételével: reggel fél 8-kor
a plébános szabadsága alatt hétköznapokon (július 8-13, és
július 15-20) nincs szentmise

Szent Gellért Iskola kápolnájában legközelebb szeptemberben

Gyoma

Kedden és pénteken 18 órakor a templomban,
vasárnap és ünnepnap 11 óra

Hunya

Plébános szabadsága alatt: vasárnap: délután 16 órakor
Szerdán, szombaton este 6-kor rózsafüzér, első pénteken
igeliturgia áldoztatással

JÚLIUSI ÜNNEPEK

2. kedd:	Sarlós Boldogasszony
3. szerda:	Szent Tamás apostol
4. csütörtök:	Portugáliai Szent Erzsébet
5. péntek:	Zaccaria Szent Antal áldozópap
6. szombat:	Goretti Szent Mária szűz és vértanú
7. vasárnap:	Évközi 14. vasárnap
9. kedd:	Zhao Rong Szent Ágoston áldozópap vértanú
11. csütörtök:	Szent Benedek apát, Európa fővédőszentje
13. szombat:	Szent Henrik
14. vasárnap:	Évközi 15. vasárnap
15. hétfő:	Szent Bonaventura püspök és egyháztanító
16. kedd:	Kármel-hegyi Boldogasszony
17. szerda:	Szent Zoerárd-András és Benedek remeték
18. csütörtök:	Szent Hedvig királynő
20. szombat:	Szent Apollinaris püspök és vértanú
21. vasárnap:	Évközi 16. vasárnap
22. hétfő:	Szent Mária Magdolna
23. kedd:	Szent Brigitta szerzetesnő, Európa társvédőszentje
24. szerda:	Árpád-házi Szent Kinga szűz és szerzetesnő
25. csütörtök:	Szent Jakab apostol
26. péntek:	Szent Joakim és Szent Anna, Szűz Mária szülei
27. szombat:	Szent Charbel Makhlof áldozópap
28. vasárnap:	Évközi 17. vasárnap
29. hétfő:	Szent Márta
30. kedd:	Aranyszavú (Krizológ) Szent Péter püspök
31. szerda:	Loyolai Szent Ignác áldozópap

JÚLIUS HÓNAP ÜNNEPEI

Július hava az év legforróbb hónapja. Sokan ezt a hónapot választják a nyári szabadság, nyaralás idejéül. Jól is van ez így, hisz az Úr maga is megpihent a teremtés nagy műve után, - nekünk sem árt néha kipihenni az egész évi munkát. S akik nem is utaznak el nyaralni, azok is figyeljenek oda, hogy a forró napokon legalább a „tisztaszoba” hűvösében pihenjenek egy-egy keveset.

Egyet azonban nem feledhetünk: a lelki életben nincs szabadság. A nyaralás, vakáció idején sem feledkezhetünk az imáról, a templomba járásról, az Istenről!

Ha júliusban ránézünk a kalendáriumra, három szép ünnepet is láthatunk:

Július 2. Sarlós Boldogasszony ünnepe.

Az anyagi üdvözet után Mária útra kel, hogy áldott állapotban levő rokonát, Erzsébetet meglátogassa és a szülész idejéig segítségére lehessen. Nem véletlenül van a naptárban ez a kedves ünnep. Mire is tanít? Odafigyelni másokra. Mária mondhatta volna: „Ó, hát most már én is gyermeket várok... Nem várhatja tőlem senki, hogy egy hosszú fáradtságos utat megtegyek a júliusi forróságban, és aztán még ki is szolgáljak valakit hónapokig...” Nem, Mária nem gondolkodott ilyen földies módon. Tudta, hogy Erzsébet idős már, áldott állapota is előrehaladottabb, - tehát neki segítenie kell... Ez az a kicsiszolódott szociális érzék, ami belőlünk már hiányzik. Gyermekkoromban sokszor tartózkodtam édesapám szüleinél. A közelben lakott egy idős, fájós lábú néni, aki a családjától nem, vagy alig kapott segítséget. Akkoriban nálunk még nem volt vezeték víz, a templom előtti vaskútról, vizes kantában hordtuk az ivóvizet. Amikor vízért küldtek, sokszor adott nagyanyám még egy kantát: „Eriggy, oszt vigyél Kata nénédnek is egy kanta vizet, mer neki nincs aki vigyén...” Akkor még figyelték egymásra az emberek. Ezt kellene nekünk is visszanyerni: tudni meglátni a rászoruló, nálunk is elesettebb embert, és segíteni is rajta. Az idős rokonát segítő Sarlós Boldogasszony, Szűz Mária erre tanít.

Július 16. Kármelhegyi Boldogasszony ünnepe.

Ezen a napon sokan zárandokolnak a környékbeli hívek közül a kunszentmártoni Kármelbe, teljes búcsút nyerni és szeretteikért imádkozni. Lassan ezer esztendeje kapta Stock Szent Simon egy látomásban szűz Máriáról a skapulárét, azt a páros zsinóron függő két barna posztódarabot, melyet megáldva bármely keresztény ember viselhet. Mária ezt az ígéretet fűzte a skapuláré viseléséhez: „Aki a skapulárét viseli, és mindennap elimádkozik 3 üdvözlőgyet

és 3 dicsőséget, a halálát követő első szombaton szabadul a tisztítózből!” Ezt a látomást a Vatikán kivizsgálta, és „*Bulla Sabbathina*” néven jóváhagyta, sőt pápák egész sora búcsúkkal megerősítette. (II. János Pál is viselte a skapulárét, - ez volt rajta akkor is, amikor 1981. május 13-án Ali Agca rálőtt a Szt. Péter téren.)

Akár viseljük Szűz Mária szent vállruháját, a skapulárét, akár nem, ez az ünnep mindenképp arra figyelmeztet, hogy lelkünk túlvilági sorsáról időben gondoskodjunk.

Nem elég csak a halálos ágyon kapkodni az Isten után! Hány magányos vagy idős(ebb) ember ráérne nem csak vasárnap, hanem hétköznap is eljárni a szentmisékre, vecsernyékre. Otthon eszi meg az unalom, egyik brazil sorozatot a másik után nézi, -de a templomba semmi pénzért el nem jönne, hónapokon, éveken keresztül... És itt nem a magatehetetlen, beteg emberre gondolok. Pedig a vallásos istenes élet biztosítja be számunkra az örök élet boldogságát. És a Kármelhegyi Szent Szűz ünnepén keresztül az Isten erre akarja felhívni a figyelmünket: Addig munkálkodj a lelked örök üdvösségén, amíg nem késő!

Végül július egy kedves ünnepet tartogat még számunkra: Jézus nagyszülei, **Szent Anna és Joákim ünnepe, július 26-án.** Ők a nagyszülők védőszentjei. Ezen a napon különös szeretettel gondolunk a nagyszüleinkre, akár köztünk vannak még, akár már fönt, az Isten Országában. Ők adták életet a szüleinknek, sokszor ők vittek el először a templomba, ők tanítottak meg az ősről ránk maradt imádságokra, énekekre, dalokra, nótákra. Sokszor imádkoztak értük, - és az esztendőnek ez a napja, Szt. Anna ünnepe, jó alkalom, hogy ily módon viszonzzuk szeretetüket és imádságos gondoskodásukat, hogy az Úr Jézus nagyszüleinek ünnepén imádkozunk értük. Július 26-án, pénteken este 7 órakor ünnepi szentmisét végzünk az endrői templomban. Igyekezzünk minél többen eljutni erre. Kérjük Szent Anna és Joákim közbenjáró imádságát kedves Nagyszüleinkért!

Szeretett Testvéreim, a nyaralás, a pihenés hava is tartogat számunkra kedves ünnepeket, megszívleendő üzenettel. Ne feledkezünk el róluk, és a nyaralás, a relaxáció idején is tartsuk szem előtt az Istent, hogy kedve teljék bennünk!

Czank Gábor
plébános

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Hulladékgyűjtés

Minden évben megrendezzük a hulladékgyűjtést iskolánkban. Most is nagy izgalommal vártunk, mert a tét nem más, mint egy budapesti kirándulás a Csodák Palotájába, valamint az iskola diákjai számára egy csocsószalag.

A hulladékgyűjtés ragyogó napsütéssel kezdődött. Minden tanuló lelkesen gyűjtötte a papírt, egyesek kerékpárral, kiskocsival, sőt voltak, akik autóval, kisteherautóval. Vasat is lehetett gyűjteni, ezt egyenesen a mételegpre vitték.

Nagy izgalommal vártuk az eredményhirdetést, amit végül a mi osztályunk, az 5. nyert meg. Második helyezett lett a 4. osztály, harmadik pedig a 6. osztály lett.

Nagyon örülünk neki, már várjuk a kirándulást!

Gubucz Szilvia 5. osztály

Kirándulás a Nimród lovas tanyán

2013. június 7-én az osztállyal elmentünk a Nimród lovas tanyára. Reggel 8 órakor indultunk el. Hamarosan megérkeztünk, és rögtön rávetettük magunkat a játékokra. A lovak közelében is sokat időztünk. Nemsokára befogták a pónikat a kocsik elé, ennek segítségével néztünk kicsit körbe a környéken. A két kis pónit Szépségnek és Szellőnek hívták, és nagyon aranyosak voltak. Mire mindenki visszatért, felnyergelték Rominát, a gyönyörű kancát. Szinte mindenki lovagolt rajta. Lovaglás után még játszottunk kicsit az előkészített játékokkal. Három órakor indultunk haza.

Az egész nap csodálatos volt. Reméljük, sok ilyen élményünk lesz még.

Bene Boglárka 6. o. tanuló

Ballagás 2013.

„Most megmarad a hit, remény, szeretet. Ez a három, de köztük a legnagyobb, a szeretet. Törekedjete a szeretetre!” 1 Kor 13. 13

2013. június 15-én ismét útra kelt egy osztálynyi diák iskolánkból. Elballagtak nyolcadikosaink. Megható ünnepségünkön Czank Gábor atya idézte fel a hittanórák hangulatát, az együtt töltött időt, majd Várfi András polgármester úr mondott néhány útravaló gondolatot. A hetedikesek búcsúja után valamennyien, azaz mind a tizenhatan színpadra álltak a ballagók, és szép pillanatokot szereztek megjelent hozzátartozóiknak, tanáraiknak, diáktársaiknak. A nyolcadikosok nevében Dajkó Lívია köszönt el, majd a Búcsúdal következett. A Szent Gellért-érmeket, okleveleket Lukács László Igazgató úr adta át az arra érdemes diákoknak. A többéves énekkari tevékenység, versenyeken, rendezvényeken való részvétel, aktív közösségi munka, templomi szolgálat, tanulmányi munka alapján Dajkó Lívია, Hajdu Tímea, Izsó Réka, Kővári Lili, Tímár Lilla, Wolf Péter érmet, míg Molnár Mónika, Kis Miklós, Pápai Kitti, Szalai Tímea, Oláh Evelin, Tímár Ábel oklevelet kapott.

A ragyogó napsütésben hamar magasba lendültek a kék léggömbök, melyek az elválást jelképezték, egy új életszakasz kezdetét.

Reméljük, valamennyien megállják helyüket a választott középiskolákban, és a jövőben vissza- visszalátogatnak régi Iskolájukba is.

Egyházaskozáron jártunk

Május végén a jó idő beköszöntével kétnapos osztálykiránduláson jártunk Tolna megyében. A Szuppi Ifjúsági Szálló, Erdei Iskola és Lovasudvar, a Hegyhát erdőkel-mezőkkel körülvett, dímbes-dombos vidéke nyújtott számunkra felejthetetlen élményt. Programjaink közt szerepelt Bicalon a Reneszánsz élménybirtok megtekintése, ahol egy lovagi tornát is nyomon követhettünk. Az utat lovas kocsival tettük meg a gyermekek legnagyobb örömeire. Estefelé betekintthettünk a batikolás rejtelmibe. Eközben már Hajni és Nándi, a két házigazda hozzálátott a vacsora elkészítéséhez, ami kemencében sült lángos és pizza volt. Az ínycsiklandó illatok hamar a megterített asztalhoz csalogattak bennünket. Másnap reggel a bőséges reggeli után Bazsi ló hátán sajátítottuk el a lovaglás alapismereteit. Ebéd előtt még honismereti foglalkozáson is részt vettünk, ahol a honfoglalás és a török kor közti időszakról, csatákról hallottunk, információkat, érdekességeket. Mini jurtát építettünk terepasztalon mely az eredetinek kicsinyített mása, gőzölt fából és nemzborítással. Különböző fegyvereket, kardokat, szablyát, fokost, kürtöt foghattunk a kezünkben.

A második részben kétfelé oszlott a csapat. Az egyik fele ijászkodott, célba lött gyerek ijjal. A másik fele fakardozott, és egy kis gyakorlás után csatáztunk.

Pénteken este élményekkel gazdagon tértünk haza.

3. osztály

Könyvtárban voltunk

A tanév utolsó hetében az első és negyedik osztállyal könyvtárlátogatáson voltunk a Határ Győző Városi Könyvtárban. Gyermekeink beiratkoztak és könyveket kölcsönöztek. Köszönjük a lehetőséget, reméljük tanulóink lelkes látogatói lesznek városunk könyvtárának!

Mészárosné Kiss Katalin
Molnárné Majoros Katalin

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

GUALBERT SZENT JÁNOS rendalapító

Július 12.

*Firenze, 1000 körül. +Passignano, 1073. július 12.

Giovanni Gualberto 995/1000 körül született Firenzében a Visdomini család sarjaként. Mint katona találkozott egy rokonának gyilkosával, aki letérdelt előtte az úton, és karjaival kereszt jelét formálva kegyelmet kért tőle. Bár Jánosnak neveltetése és kora szokása szerint meg kellett volna ölnie, rokonságán pedig bosszút kellett volna állnia, nem vette el a gyilkos életét. Amikor röviddel ezután belépett egy templomba, hogy imádkozzék, az oltárkereszt Krisztusa meghajtotta a fejét annak jeléül, hogy az Úr elismerte irgalmas gesztusát. János erre elhatározta, hogy életét teljesen a Megfeszített szol-

gálatának szenteli. Ezt követően a firenzei San Miniato bencés apátságban fogadalmat tett.

Amikor néhány évvel később meghalt az apát, utódja pedig megvásárolta hivatalát Firenze érsekétől, Jánosnak lelkiismereti nehézséget okozott, hogy simóniás apátnak kell engedelmeskednie. Egy Teuzo nevű firenzei remete azt tanácsolta neki, hagyja el a kolostort. Ekkor János az Arezzo melletti Camaldoliba ment, hogy csatlakozzék a remetéknek ahhoz a kis közösségéhez, amelyet Szent Romuáld nem sokkal azelőtt alapított.

Itt a Szentlélektől azt a különleges megbízatást kapta, hogy alakítsa ki saját közösségét. Vallombrosába indult hát, ahol Romuáld néhány évvel azelőtt remeteséget alapított a Szent Hilárius kolostor apátnőjének, Itának a földjén. Két remetét talált még ott, majd hamarosan új tanítványok csatlakoztak hozzá. Camaldoli mintára szervezte meg a közösséget, amelynek a priorja lett. A szerzetesek száma egyre gyarapodott, János egészsége viszont romlott, ezért mint priort tehermentesítették mindennapos adminisztrációs kötelezettségei súlyától.

1038 körül a közösség azt a földet, amelyen élt, ajándékba kapta Itta apátnőtől; Jánost szabályszerűen Vallombrosa apátjává választották.

A közösség Szent Benedek regulája, valamint a kiegészítő szabályzatok szerint élt, amelyeket János állított össze a regula szellemében. Az élet Vallombrosában nagyon szigorú volt: a kórustestvérek szigorú klauzúrában éltek és nem kevésbé szigorúak voltak a táplálkozásra, ruházatra, fegyelmre, hallgatásra vonatkozó utasítások.

Amikor a vallombrosai közösség szentségének híre ment, megkérték Jánost, hogy reformáljon meg egyes meglévő kolostorokat, és alapítson újakat, így például Moschetát, Passignanót és a Firenze melletti Szent Salviust. E házak ugyanolyan regula szerint éltek, mint az anyaház, apátjaik pedig a vallombrosai apát alá voltak rendelve, aki ilyképpen a vallombrosai rend általános apátja lett. János elrendelte a szürke habitus viselését, hogy Vallombrosa szerzeteseit már a ruházatukról meg lehessen különböztetni a fekete bencésektől és a fehér

kamalduliaktól.

János különös felelősséget érzett a szegények és betegek iránt. Számukra menedékházakat csatoltak minden vallombrosai kolostorhoz, János pedig felszólította a neki alárendelt apátokat, hogy senki se engedje el üres kézzel Krisztus szegényét; „inkább Istenbe vessék bizalmukat, mint a tele magtárba”. Az ő idejében nagyon szegény volt a rend, és a testvéreknek gyakran nem volt elég élelmük; János alkalomadtán még a kolostor felszerelését is eladta, hogy a szegényeket táplálhassa.

János minden erejével támogatta a reformapátságot abban a törekvésében, hogy emelje a papság erkölcsseit. A világi papokat is arra ösztönözte, hogy közösségben éljenek, és így könnyebben megvalósíthassák a cölibátust. Fő törekvése mégis a simónia elleni harcra irányult. Mivel a San Miniátót egy simóniás apát kinevezése elleni tiltakozásul hagyta el, nem meglepő, hogy ő lett az ellenállás magva Petrus Mezzabarbával szemben, aki II. Sándor pápától (1061-1073) megvásárolta a firenzei püspökséget. A püspök felbőszült a vallombrosaiak részéről őt ért bírálat miatt, és megparancsolta embereinek, hogy a Szent Salvius kolostort égessék fel, hogy ezzel a szerzeteseket elhallgattassa. Ez a gaztett azonban csak még inkább fokozta az ellenállást, úgyhogy végül háromezer firenzei a városi tanács vezetésével felszólította a vallombrosaiakat, hogy a püspök elleni vádjukat vessék alá tűzpróbának. A rend egy szerzetese sikerrel kiállta ezt az ítéletet, ekkor a pápához küldték, aki azután Petrus Mezzabarbát elmozdította a hivatalából.

Ez a küzdelem egész Itáliában megalapozta Jánosnak azt a híret, hogy ő az egyházreform előharcosa. Élete vége felé pedig a milánóiak arra kérték, hogy küldjön papokat az egyházmegyéjükbe, mert nem akarták a szentségeket elfogadni olyan papoktól, akiket simóniás püspök szentelt fel. János teljesítette kérésüket, és néhány noviciusát Todi püspöke pappá szentelte, hogy kiszolgáltathassák a szentségeket. János, mielőtt szerzetes lett, nem tanult sem írni, sem olvasni, hosszú betegségei alatt azonban közössége tagjaival felolvastatta magának az egyházatyák írásait, és így mély lelki tudásra tett szert. Halálos ágyán a testvérek oktatást kértek tőle a szeretetről. Ez a homíliája fennmaradt.

1073. július 12-én halt meg a passignanói San Michele Archangelo kolostorban. III. Celesztin pápa 1198-ban avatta szentté.

A hold fénye...

(írta: Benke Mária)

Sötét csend borul a tájra,
szétterül az est ruhája.
A teli holdon ringatózik
a csillagfényű est homálya.
A fákon árnyak suhannak
a kertben mindent betakarnak.
Altatót dúdol az esti szél
régmúlt szép időkről mesél...
Álom ül a szempillámon
álmodni, aludni vágyom.
Ágyamra dőlök, mint
égi párnán a csillagok,
álomban kicsit meghalok...

Vecsés, 2013. május 31.

A Százszorszép Óvoda év végi eseményei

Ragyogó sikerek rajzpályázatokon

A tehetséges gyermekek fellelérését és gondozását kiemelt feladatunknak tartjuk, ezért is igyekszünk minél több rajzpályázaton részt venni. Szeptembertől júniusig folyamatosan alkottak a gyerekek, számos témában, változatos technikákkal és sok sikerélménnyel. Büszkén mondhatjuk el, hogy országos, megyei, körzeti és helyi versenyeken is lehetett hallani óvodásaink nevét a díjazottak között.

Az Idel tanév eredményei a következők:

SZALÓKI LOLITA – Maci csoport

- megyei I. helyezett - Alföldvíz: Életet adó vizeink
- Járási I. helyezett – Internetvers fesztivál: Weöres Sándor vers-illusztráció
- városi I. helyezett - Kis Bálint Ált. Isk.: „Iciri-piciri” meseillusztráció

CSIKÓS ÁDÁM – Süni csoport

- országos III. helyezett - Fair Play: Kedvenc Játékom
- megyei III. helyezett és körzeti I. helyezett: Közlekedésbiztonság gyermekszemmel
- Járási kiemelt dicséző oklevél – Internetvers fesztivál: Weöres Sándor versillusztráció

KAKATI TAMÁS – Süni csoport

- országos II. helyezett- Generali Biztosító: Egészséges életmód
- megyei V. helyezett – Közlekedésbiztonság gyermekszemmel
- Járási kiemelt dicséző oklevél – Internetvers fesztivál: Weöres Sándor versillusztráció
- városi különdíj- Kis Bálint Ált. Isk: Iciri-piciri meseillusztráció

ALMÁSI KRISZTIÁN – Breki csoport

- körzeti különdíj – Közlekedésbiztonság gyermekszemmel

SALY TAMÁS – Maci csoport

- megyei különdíj- Közlekedésbiztonság gyermekszemmel

KAKATI LILI – Maci csoport

- Járási V. helyezett – Internetvers fesztivál: Weöres Sándor vers-illusztráció

MEDVE DORKA – Breki csoport

- megyei kiállítás díjazottja – Közlekedésbiztonság gyermekszemmel
- Járási IV. helyezett – Internetvers fesztivál: Weöres Sándor versillusztráció

BEINSCHRÓTH ENIKŐ – Breki csoport

- Járási kiemelt dicséző oklevél – Internetvers fesztivál- Weöres Sándor versillusztráció
- TÍMÁR FANNI – Breki csoport
megyei kiállítás díjazottja – Közlekedésbiztonság gyermekszemmel

GUBUCZ PANNA – Süni csoport

- Járási kiemelt dicséző oklevél – Internetvers fesztivál- Weöres Sándor versillusztráció
- megyei kiállítás díjazottja – Közlekedésbiztonság gyermekszemmel

RAFAEL VIRÁG – Süni csoport

- megyei kiállítás díjazottja – Közlekedésbiztonság gyermekszemmel

Az Iciri-piciri Mesemondó verseny eredményei:

- CSÁNYI BOGLÁRKA – Breki csoport I. helyezett
- MEDVE DORKA – Breki csoport I. helyezett
- MOLNÁR NÓRA – BREKI csoport III. helyezett

„Zöldovis” hírek

A nevelési év folyamán mindig igyekeztünk gyermekeink figyelmét a környezet felé irányítani. Növény- és állatfajok tisztelése, megbecsülése; a szülőföld, a lakóhely az ehhez kapcsolódó személyek megismerése, szeretete vezet el a környezettel való pozitív viszony kialakításához. Feladatunk: érzelmi nyitás a környezet felé, fák, növények védelme, ápolása, faültetés, állatvédelem, a hulladék helyes kezelése, egészséges táplálkozás, energiatakarékosság. Mindezek tudatosítása, saját lakóhelyünkön való alkalmazása a célunk.

Óvodánkban a műanyag, papír és kupakok szelektív gyűjtéséhez megteremtettük a feltételeket. A szerves hulladékot komposztálóba raktuk. Összel segítkeztünk a lombhulladék takarításában. Kertünk gesztenyefáinak termését egy gyógynövényfeldolgozó cégnek továbbítottuk. Ismerkedtünk az év madarával, az év fájával és vadvirágával. Folyamatosan nyomon követtük hagyományokat, jeles napokat. Télen nagy figyelmet fordítottunk madaraink gondozására, etetésére. Számos madáretetőt és madáritatót helyeztünk el. A Víz világnapján (márc. 22.) városunk vízelről szereztünk közvetlen tapasztalatokat. A Föld napján pedig udvarunk kiskertjeit és balkonjait ültettük be virágpalántákkal, növényekkel. Aktívan részt vettünk a városi szemétygyűjtésben. Május végén pedig a szülők segítségével csatlakoztunk a Kis Bálint Általános Iskola által szervezett papírgyűjtéshez. Terveink között szerepel, hogy **szeptemberben újra hulladékgyűjtést tartunk, ezért kérjük a kedves Szülőket, ismerősöket, hogy ne dobják ki az otthoni újságpapírt, műanyag palackot és kupakot.**

Gyermeknapon

Május végén nagyszabású Gyermeknapot rendeztünk a Kistérségi Óvoda valamennyi gyermekének, s vendégül láttuk a hunyai óvodásokat is. A délelőtti első felében mozgásos-ügyességi akadálypályák, vídám feladatok, játékok és finomságokkal megterített asztalok várták a csemetéket. Ezután aktív részesel lehettünk a híres **Kolompos együttes** zenés műsorának. Az ovi udvarán hamarosan felpörögtek az új kismotorok és játék fűnyírók, amelyeket e szép nap alkalmából vettek birtokukba a gyerekek. Délután mindenki lufival és labdával a kezében, vídámán indult haza. Szeretnénk megköszönni Dr. Csoma Antal Gáborné Ágika óvo néninek gyermeknap ajándékait.

A Tropicariumban

A Budapesti Tropicarium Óceánáriumba tett kirándulásunk feledhetetlen emlékként él bennünk, ahová 2013. május 17-én utaztunk el a középső- és nagycsoportos kis Százszorszépekkkel. Megcsodálhattunk egzotikus madarakat, selyemmajmokat, alligátort, sarkantyús teknősöket és a világ minden tengerét képviselő színpompás halak ezreit.

Ebben a pár órában azonosultunk a természettel, élőlényekkel, amellyel erősíteni szeretnénk a gyermekek környezetbarát, növény-és állatvédő értékrendszerének kialakulását.

Köszönjük szépen a Százszorszép Óvodában járó gyermekek szüleinek egész éves aktív segítségét, támogatását. Kívánunk mindenkinek pihenésben és élményekben gazdag, szép nyarat!

A Gyomaendrőd-Csárdaszállás-Hunya Kistérségi Óvoda Százszorszép Óvodájának Nevelőtestülete

Endrőt néprajza

Rovatvezető: Szonda István

A védőszent újra a házon

A Szent Antal ház történetéről és viszonytárságos sorsáról a korábbi számban írtunk. A védőszent 2013. június 13-án 17 órakor ünnepi keretek között újra felkerült a ház oromzatára. Már 16 órától gyülekeztek a ház sorsáért aggódók és mondták el többen közülük, hogy nagy megnyugvás számukra a szobor visszakerülése a fülkébe. Az ünnepség kezdetére csaknem félszáz ember érkezett. Várfi András polgármester köszöntötte a megjelenteket és elmondta, hogy a ház számára nemcsak egy történelmi emlék, hanem Kiszely Mártonhoz az adományozóhoz családi kötődése is van. Szonda István felidézte a ház történetét és felhívta a figyelmet Szent Antal tiszteletére, mely a huszonegyedik században különösen fontos szerepet tölthet be. Kiszely Márton áldozatkészsége mindannyiunknak példája lehet. Az elesettekről való gondoskodás, a szegények segítése és az embertársainkra való figyelés nélkül csak önző, egoistaként élhetjük életünket. Pádúai Szent Antal üzenete a mai embertelen világunkban még fontosabbá válik.

Czank Gábor plébános megszentelte a felújított szobrot, mely felhelyeződött a fülkébe. Az ünnepségen részt vett Ivá-

nyi László tb. kanonok, hunyai plébános is. Bízunk abban, hogy a Szent Antal ház sorsa jobbra fordul. Sikerül megoldani a köztulajdonba kerülést és akkor elkezdődhet a felújítás is. Többen kérdezték, hogy mi lesz a ház sorsa, milyen funkciót tölt majd be. Terveink szerint, ha sikerül megmenteni a pusztulástól a házat, akkor visszaépítjük a szobába eredetileg is lévő kemencét és folytatva az ősök hagyományát ünnepek-kor kenyeret és kalácsot sütnénk a település rászoruló családjainak. De nemcsak a kenyeret adnánk a szegényeknek, hanem tudást is szeretnénk mellé adni. A sütőházban ingyenes kelt tészta készítő tanfolyamokat lehetne tartani, ahol egy mai fiatal édesanya elsajátíthatja a kemencében készülő ételek és elsősorban a kelt tészták készítését. A tészta készítésen túl Szent Antalról, az endrői kultuszáról kiállítást rendeznénk majd be a másik helyiségben. A Szent Antal sütőháza mint kulturális emlék a zarándok turizmusnak egyik bázispontja lehet. A zarándok turizmus hazánkban egyre jobban éledő forma, amely városunkban is programokat nyújthat a zarándokoknak. Annyi értékes keresztény emléke van Gyomaendrődnek, amely segítheti a zarándokok városunkba érkezését. Nem beszélve arról, hogy már második éve városunkból indul a Szent László zarándoklat.

A Szent Antal sütőház mellett folytatnunk kell a megkezdett feltáró és megmentő munkálatokat is. A kondorosi út mellett lévő egykori kálvária köveit ki kell ásni és biztos helyre szállítani, a Gyomavégi temetőben kiásott Fájdalmas Mária szobrot restaurálva méltó helyen fel kell állítani. Ezekhez a munkákhoz szívesen fogadjuk a segítséget, akár fizikai, akár más formában. Hiszen csak összefogva tudjuk megőrizni utódainknak őseink örökségét.

Dr. Szonda István, Pepelán Ferenc és Czank Gábor plébános

Az ünnepségen részt vevők

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Régészeti lelőhelyek Gyoma nagyközség területén X.

4/265. sz. lelőhely EGEI HALOM, Víztorony (G. Nagy tanya volt). A határ délkeleti részén a békéscsabai országút északkeleti oldalán, a Dózsa mgtsz. területén, majorjában van a lelőhely. Itt egy félkör alakú partos rész kíséri a Hármaskörös széles áterét. A majorba vezető úttól nyugatra víztorony alapozása közben 1976-ban 80 cm mélyen női csontvázat találtak. A csontvázat szétdobálták, így sem a korát – mellékletek nélkül – sem a sír tájolását nem tudjuk megállapítani. Az építkezés környékén szórványosan szarmata-kori töredékeket találtunk. 1974-ben már ugyanezen a területen Maráz Borbála régész késő bronzkori, kelta és szarmata-kori cserepeket, átégett és hamus foltokat figyelt meg.

4/266. sz. lelőhely EGEI HALOM Dózsa mgtsz. majorja. Vízvezeték ása közben a kidobált földben néhány edénytöredéket találtunk, melyek kelta koriak. Maráz Borbála 1974-ben az Egei halomtól északra 200 méterre a bikaistálló alapozó árkában sok őskori (neolitikus, réz-, bronzkori) edénytöredéket, állatcsontokat, átégett paticsdarabokat, hamufoltokat, hamurétegeket, kelta és szarmata-kori cserepeket gyűjtött és figyelt meg.

4/272. sz. lelőhely ZSELLÉRFÖLDEK – Mezőgazdasági repülőtér. A határ keleti részén a körösladányi országút északi oldalán 1978-ban a gyoma mezőgazdasági repülőtér építése közben csontvázban sírokra találtak. Goldmann György régész békéscsabai múzeumból azokat feltárta. Sajnos erről feljegyzést az adattárban nem találtunk. A felszínen szarmata-kori cserepeket találtunk.

4/274. sz. lelőhely ZSÓFIA major. A lelőhelyről 1864-ben egy XIV. századi kardgombot szolgáltatott be a Nemzeti Múzeumba. E kisebb kiemelkedésen terepbejárásunkon megfigyelést nem tudunk tenni, mivel a hajdani Purgly kastély és a major épületek lebontásra kerültek s a felszínt ennek maradéka borította.

4/276. sz. lelőhely. TORZSÁS zug (1822. évi térképen még Tengeris zug, mert akkoriban itt termeltek először tengerit, még kerti növényként, e terület kertnek lett kiosztva a kevés földdel rendelkező jobbágyoknak.) A községtől keletre a Hármaskörös egyik „lemetszett” holtága veszi körbe a területet. Az átvágás 34. sz. átvágás és innen

kerültek leletek a Nemzeti Múzeumba. Sajnos ezeket a tárgyakat nem találtuk meg, s így az 1875-ben felvett jegyzőkönyv alapján ismertetjük (megjegyzés: 1958-ban; „elvesztek” bejegyzés van a leltárkönyvben). Őskori agancskalapács, késő bronzkori bronz lándzsacsúcs, bronz lemezdudorok, bronzfibulák, vascsengettyű, kagylóékszerek és bronzfibulák, gyöngyök, bronzkarikák, áttört bronz díszlap, díszpánt, bronztükrök, bronzcsat, karperecek, ezüst övpántok, övcsatok, láncocskák, ezek nagy valószínűséggel szarmata temető sírmellékleteinek látszanak. Egy avar kori csont henger, talán tűtartó, és egy csont lapocská. Talán szarmata kori ezüst övpánt és gyöngyök, kagylógyöngyök. Esetleg avar koriak; bronz szíjvégek, csatok, bronz hengerke. Öntött bronzérem. Bronzlemezből kivágott lemezek, talán avar kori övveretek bronzszegecskével. Átfúrt ólomkorongok, bronzcsengettyű, szíjvégek, övboglárók, bronzfüggő, övcsat, csiholó kovadarabja, bronz fülecske, mindezek szarmata és/vagy avar koriak. Csontfésű, vaskard pengéje, vaslándzsa, vaskés, kengyel zablá, nyílhegyek, vaspánt, egyrészük gepida, nagyobb részük avar kori. Több tucat vaskés, vaskard, vaspánt, vaskard fatokban, széles pengéjű, ezek leginkább avar kori sírmellékletek. Aztán Árpád-kori ék alakú, tokos „földmívelő eszköz”, vaskés, vaskapa, vas sarló, ekevasalás töredékek (íme, ékes bizonyítéka, hogy magyar honfoglaló eleink nem valamiféle barbár-nomád rablóhorda vala, hanem földmíveléssel /is/ foglalkoztak a X. században).

4/300. sz. lelőhely A KÖZÉPKORI GYOMA. A középkori Gyoma falu a mai település központjában a holt Hármaskörös (ma falualji holtág) bal partján elterülő magasabb platón terült el. Nagy valószínűséggel középpontja a mai református templom környékére esett. A terület teljesen beépített, s így terepbejárásra alkalmatlan.” Cs. Szabó István az 1980-as évek elején a Szabadság tér ref. templom északi oldalán a Körös Hotel előtt, a tornaterem-sportcsarnok földmunkái, alapozása alkalmával innen őskori és Árpád-kori cserepeket gyűjtött, középkori cserepek inkább a városháza udvaráról és a Körös Hotel elől kerültek ki. Egy 1816. évi (Munkácsy Múzeum Békéscsaba adattárában) térképen még jól látszik az a vízfolyás, mely a templom és ref. iskola között folyt bele a Körösbe az akkori községvárosa előtt, híd is volt rajta. Ez a vízfolyás a

mai városháza-téglahíd között szakadt a Körösbe. ennek neve akkoriban Danca árka volt, s ez lehetett a középkori oklevelekben emlegetett Sárosér.”

Gyoma neve pusztaszemélynévből keletkezett, de jelentése nem tisztázott (Cs. Szabó: Baskíriában van Gyoma folyó és Gyoma városkánál szakad be a Bjelaja folyóba, számos oklevélben előfordul a XI-XII. században mint személynév, a Szinyei-Merse nemzetség őse Gyoma). Az erdélyi fejedelem őseinek az iktári Bethleneknek ősi birtoka Gyoma, és egy őstől származó Neczpáli nemzetséggel osztozkodva kerültek el Gyomáról Zsigmond király által harci érdemeikért kapott Arad-Temes- és Zaránd megyei birtokaira. Mindenszentek tiszteletére emelt temploma Gyomának valahol a mai református templom vagy a városháza helyén állhatott. Erről és az idén kétszáz esztendő református templomunkról bővebben következő írásomban számolok be érdeklődő olvasóinknak. Aki bővebben érdeklődik községünk gazdag régészeti lelőhelyei iránt, azoknak továbbra is ajánlom: „Magyarország régészeti topográfiája 8. Szarvasi járás IV/2. (Akadémiai Kiadó Budapest, 1989. Gyoma 186-281. old.) Cs. Szabó István

A víz az Úr!

(írta: Benke Mária)

Napok óta esik, elpusztít mindent,
házat, vetést, s valamennyi kincset.
Emberk ezrei éjt nappallá téve,
mentik a menthetőt, mindent félre téve...

Jön az árvíz, s elmosza az utat,
Embertársaink nem használhatják a kutat.
Szennyezett az is, kétségbe esnek,
a sok esőzésnek Ők áldozatul estek...

Emberségből példát most mutatnak,
együtt mentik javaikat, összefognak!
Otthonaikat féltő „kis-emberek”
fájdalmas látni, nincs hová menjenek...

Kétségbe esve kémlelik az eget,
szomorúan látják a sötét felleget.
Megint esőt hoz, mondják keseregve,
imádkoznak az Istenhez esedezve...

Szűnik tán' a vihar, s az esőzés,
békésebb időt jósol az előrejelzés.
A teremtő az esdő imát meghallgatta,
a verőfényt, napsütést csakis Ő adhatja...

Vecsés, 2010. június 3.

SPORT

Véget ért a labdarúgó-bajnokság

Június első hétvégéjén befejeződött a 2012-13. évi Megyei I. osztályú labdarúgó-bajnokság.

Az őszi szezon nagyon jól indult, a közepéig jöttek az eredmények, úgy tűnt jól összeállt a csapat. A második részben azonban megtorpant a gárda és hét fordulóban mindössze egy pontot sikerült begyűjteni. Ezzel a hullámzó teljesítménnyel a tabella alsó harmadában végzett a csapat.

A téli felkészülés felemásra sikerült, az edzéseket még meg lehetett tartani, de több edzőmérkőzés is elmaradt a kedvez-

őtlen időjárás miatt.

A tavaszi szezon egészen kaotikussá vált a márciusi közepén kezdődött és három hétig tartó rendkívüli időjárás miatt. Ez alatt a három hét alatt nem lehetett mérkőzést játszani a pályák használhatatlansága miatt. Mindezt még tetőzte, hogy az edzőnk a sikertelen tavaszi rajtot követően felállt a felnőtt csapat kispadjáról. Az edzőt a Toldi Balázs, Farkasinszki László kettőssel sikerült pótolni, akik már vezették a csapatot hasonlóan nehéz helyzetben, igen jól. A sok elmaradt mérkőzést a későbbiekben szerdal napokon kellett bepótolni, mert a bajnokság végét nem lehetett módosítani. A szerda – szombat ritmus a munkavégzések mellett igen fárasztóvá vált, mindez sajnos az eredményességen is meglátszott. Nagyon hullámzó teljesítményt nyújtott a csapat, sokszor még egy mérkőzésen belül is. Voltak igazán jó eredmények, de bizony nem egy mérkőzés felejtetőre sikeredett. A bajnokság egészére a nagyon sok kihagyott helyzet volt talán a leginkább jellemző. Pozitívumként lehet értékelni, hogy a hullámzó teljesítmény ellenére sikerült megtartani a Megyei I. osztályú tagságot, ami minimális célul volt kitűzve a csapat számára. A két fiatal edző sajnos elfoglaltságára hivatkozva nem vállalta tovább a csapat vezetését, így az új szezonra a vezetőségnek új edző után kell nézni. Köszönet Toldi Balázsnak, és Farkasinszki Lászlónak, hogy vállalták a nem mindennapi feladatot, és becsületesen helytálltak. Jelenleg is folynak a tárgyalások a csapat edzőjéről illetően.

A 2013-14. évi bajnokság augusztus 10-én kezdődik, ennek megfelelően július elején meg kell kezdeni a felkészülést a bajnokságra.

A csapatok szezon végi helyezései:

Felnőtt csapat:

3. Gyomaendrőd FC 30 mérk. 9 győz. 5 dönt. 16 ver. 36-59 32 pont

U-19 csapat:

6. Gyomaendrőd FC 30 mérk. 11 győz. 10 dönt. 9 ver. 45-43 43 pont

U-16 csapat:

11. Gyomaendrőd FC 22 mérk. 6 győz. 0 dönt. 16 ver. 31-62 18 pont

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2013. 06. 01. Gyomaendrőd FC – OH. Rákóczi Vasas SE 0 : 2

G.: --

Íf.: 4 : 1 G.: Dávid I.(2), Oláh R., Burai T.

A bajnokság utolsó fordulójára már mindkét csapat számára tét nélkül volt, de a hazaiaknak egy győzelem szép búcsú lehetett volna a közönségtől. Ennek megfelelően kezdtek is a mérkőzést, helyzeteket alakítottak ki, de mint több mérkőzésen is ebben a bajnokságban sajnos azok sorra ki is maradtak. Kiegyenlített, gól nélküli játékot hozott az első félidő. A második félidőt a vendégek kezdték jobban, öt percen belül megszerezték a vezetést is. Ezt követően kitámadott a hazai csapat, megpróbált egyenlíteni, de a helyzetei ismét kimaradtak. A félidő közepe kissé „paprikássá” sikerült, a végeredmény kettős kiállítás lett. Az utolsó öt perc ismét eseménydússá vált, meg nem adott hazai gól, szünetelt a játékvezetővel, aminek eredménye ismét hazai kiállítás, majd vendég gól zárta a mérkőzés végét. Kiegyenlített mérkőzésen a jobb helyzetkihasználásának köszönhetően a vendégek elvitték a mérkőzés mindhárom pontját.

Fülöp Zoltán

Lakodalmas vőfély köszöntők

Menyasszony búcsúztató

Mielőtt itthagynánk ezt a tisztas házat
Illő Isten s ember előtt elbúcsúzni híven
Kedves menyasszonyunk is szólna,
de nem tud látom bús ajkáról.
Ezért hát elmondom én helyette
a mondókat, amit ő gondol.

Kedves édesapám, a szót hozzád fordítom.
Búcsúzó beszédem zokogva indítom.
Légy szerető apám; bár nem élek veled.
Áldja meg az Isten minden lépésedet.

Kedves édesanyám, tehozzád beszélek.
Szívemben igen nagy fájdalmat érzek.
Neked köszönhetem, hogy élek e földön,
Az Isten megáldjon örökkön-örökkön.

Kedves testvérek, rokonok, barátok,
Töletek is sok szeretettel elvállok.
Kisérjétek az Isten házába,
Kérjétek rám áldást életem napjára. „Vivá!”

Leves köszöntő

Íme itt is vagyok már az első adaggal
Gőzölgő tyúklevés van ebben a tálkában
Nosza muzsikusok, hadd szóljon a himnusz,
Dicséretessék az Úr Jézus Krisztus.

Sült hús köszöntő

Behoztam a kakast egész tarajával,
Hogy ne kapargáljon a szomszéd tyúkjával.
Finomra van sütve ezen pecsenye,
A szorgos szakácsok dicséretére.

Birkapörkölt köszöntő

Büszke volt a kos, de megadta magát,
Amikor meglátta a szakács bárdját.
Szép apróra vágva idehoztam néktek,
Széles jó étvággal belőle egyetek.

Bor köszöntő

Mikor Noé apánk Isten parancsára,
Vízözön elől futott a bárkába.
Minden állatból vitt egyet-egyét,
De legbölcsebben azt tette,
Hogy ezt a nemes vesszőt ki nem felejtette.

Torta köszöntő

Tiszta fehér lisztből készült e sütemény,
Cukorral vegyítve nem is olyan kemény.
Kívül-belül mázzal van bekenve,
Jó étvággal egyetek belőle.

Újasszony köszöntő

Kedves menyasszonyunk letette fátylát,
Felvette helyette asszonyi ruháját.
Derék új emberünk csak erre várt,
Hogy megforgathassa asszonyát.

Most pedig arra kérek mindenkit,
Táncoljon velem egy kurtát.
Csak arra vigyázzon, le ne tapossa
az új asszony cipője orrát.

Papp László (Hunya) elmondása szerint lejegyezve

RÉGI-ÚJ KISNAPTÁR

Olvasóink írják...

Tisztelt Kanonok Úr!

Nagy örömmel olvastam „A Jóisten látta” című emlékkötetet, mely Tímár Máté költő, író születésének 90. évfordulójára jelent meg. Tímár Máté szeghalmi öregdiákot az 1980-as évek elejétől ismerhettem meg személyesen. Úgy emlékszem Rá, mint egy zárkózott, szűkszavú, mindig elmélkedő emberre, akitől halála után Budapesten, a Szent Gellért-templomban vettem végső búcsút a szeghalmi Öregdiákok Baráti Körének nevében.

Az igazi Tímár Mátét valójában az Emlékkötetből ismerhettem meg, aki ténylegesen igaz ember volt.

Levelemben ezúton szeretném megköszönni az Emlékkötet szerkesztőjének, Dr. Szonda Istvánnak a lelkiismeretes munkáját, aki olyan szakszerűen állította össze a könyv szerkezetét, tartalmi mondanivalóját, hogy az az olvasót olyannyira magával ragadja, hogy le nem tudja tenni azt, amíg végig el nem olvasta.

A könyv olvasása során – többek között – mély együttérzéssel töltött el a néhai szeghalmi öregdiák, Tímár Máté érzése és értékítélete, mely őt egykori iskolájához, a Péter András Gimnáziumhoz fűzte.

Ismételten lapozgattam az Emlékkötetet, és támadt egy gondolatom, melyet szeretnék Önnel megosztani. A könyv 20. oldalán lévő fénykép (6. ábra) egykorú színhelye, jelenleg nagyjaink: Móricz Zsigmond, Szabó Pál emléktábláinak helyszínévé vált. E helyen, én személy szerint szívesen látnám Alma Materünk egykori öregdiákjának, Tímár Máté költő, trónak az emléktábláját is, aki egykor ennek az iskolának a falai között tanult.

Ugyancsak olvastam a Gyomaendrőd városának társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóiratát.

E folyóiratból értesültem arról a sajnálatos hírről, hogy a múlt évben Sztanyik B. László, a szeghalmi Öregdiákok Baráti Körének nagy tiszteletben álló öregdiákja eltávozott közülünk. Nyugodjon békében!

Utoljára, de nem utolsó sorban a Főszerkesztő úrnak gratulálni szeretnék a színvonalas, sokoldalú, sok-sok információt, programot nyújtó városi folyóirathoz, mely e nehéz gazdasági, társadalmi, természeti csapásokkal teli helyzetben mindenképpen hitet, reményt, szeretetet és felüldülést, kikapcsolódást nyújt az olvasónak.

Budapest, 2013. június 15.

Tisztelettel:
Borbola Györgyné

Biczó Tamás rajza, 1956

PEDAGÓGUSNAPI KÖSZÖNTŐ

Június első hétvégéje 1951 óta ünnep: pedagógusnap. Nem valami fontos, kitüntetett, hangos ünnep. Nem is kell, hogy az legyen. Csak egy lehetőség, hogy a gyermek és a szülei megköszönjék az óvónéninek, tanárainak, hogy sokat dolgoznak értük.

Régebben a pedagógusnap mögött komolyabb állami ünnepek is voltak. Manapság ezen a napon kis műsorral köszöntik

a gyerekek, a diákok oktatóikat, nevelőiket.

Mindenkinek eszébe jut ilyenkor az óvoda, az iskola, a ballagás, a diploma. A lecke és dolgoztatás, a dicséret és a feddés.

A pedagógusi munkát a csendes esőhöz lehet hasonlítani. A csendes esőhöz, amely jó sokáig tart, áztatja a földben megbújtó magokat. Azok magukba szívják a nedvességet, és később ezert aztán - akár szárazság idején is - képesek termőre fordulni.

A Földön minden ember sokat köszönhet a pedagógusainak. Akinek szerencséje van, az élete, tanulmányai során legalább egyszer találkozik egy olyan pedagógussal, aki valamit megmozdít benne, aki olyat mutat tetteivel, cselekedetével, tudásával, hogy az akár a diák egész életét meghatározza.

54 év várakozás

Az 56-os forradalom a Keresztény Magyarorszáért harcolt és egy hét alatt meg is nyerte, mert az egész ország népe azt akarta.

A katonaság, rendőrség, mind a forradalom mellé állt, csak az ÁVH maradt a kommunista kormány mellett, amit a forradalmi erők egy hét alatt felmorzsoláltak.

Kádárnak az oroszokat kellett segítségül hívni. A harcokban sok fiatal meghalt (a pesti srácok), életüket áldozták a Keresztény Magyarorszáért. Az idegen túlerő leverte az 56-os keresztény, magyar forradalmat, merthogy nyugatról semmi segítséget nem kaptunk.

1956 után kegyetlen terror következett.

Sokakat kivégeztek, bebörtönöztek, internálók táborokba menesztették a forradalmistákat. Több, mint negyedmillió pedig, hogy életét mentse, menekült nyugatra.

De a Keresztény Magyarország tüzeit nem lehetett kioltani. A szikra ott izzott bent.

Híába jöttek a tankok és utánuk a bankok, a szikrát többé kioltani nem lehetett. Igaz, hogy 54 évet kellett várni, míg megérjen a robbanásra, de megjött a kétharmados Keresztény Magyarország 2010-ben, a Fidesz és a Kereszténydemokrata Kormány győzelmével.

Örülök neki, hogy megélhettem, igaz, hogy a 90. évemet taposom, de nem állhatunk meg a győzeleminél, a harcot tovább kell folytatnunk, mert most olvastam az emigráns újságban, a Nemzetörben, hogy a Római Pápnak is azért kellett lemondani, mert Brüsszélből megtámadták. Hát nekünk, magyaroknak ezt a Brüsszél is fel kell szabadítani, hogy Európa visszataláljon az ősi, keresztény gyökereihez.

Tehát új harcra fel, keresztény magyarok!

Karczin Ferenc

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Dupla siker a Meséj Európa döntőjében

Nyolcadikosaink is elsősk lettek az angol nyelvi versenyen

Május 27-én került megrendezésre a Meséj Európa angol nyelvi vetélkedő március óta tartó versenysorozatának döntője Kecskeméten, a Kato- na József Könyvtárban. A döntő eredménye minden várakozást felülmúlt, mindkét csapatunk első helyen végzett a rangos mezőnyben. Jutalmuk egy-egy értékes Európáról szóló könyv, toll, pendrive, Európai Unió kártyajáték és sok más angol kiadvány, na és persze a versenyzés élménye a békéscsabai elődöntőben, majd a döntőben.

Hatodikos csapatunk utolsóként lépett színpadra. Ismét nagy hatást gyakoroltak a zsűrire, akik nagy elvárással tekintették meg az osztály népmesét. Értékelésükben kiemelték a kiváló csapatmunkát, a kreatív ötleteket, a játék örömeit, a remek színváltásokat, és nem utolsósorban a szép angol kiejtést.

Nyolcadikosainkban nagy volt a bizonyítási vágy, hiszen utoljára vehettek részt ezen a versenyen. Bognár Nóra és Kulik Adrienn már negyedik éve erősítette a csapatot, ehhez külön gratulálunk nekik. A produkció remekül sikerült. A dán sporttörténelem legfontosabb eseményének feldolgozása új szintre vitt az előadások sorába. Ismét a kreativitás, az összhang, az újszerűség és az angol nyelv magas szintű használata fogta meg a neves zsűri tagjait.

Végül úgy döntöttek, hogy mindkét csapatunk első helyezést érdemel.

A hatodikos csapat tagjai: Dudics György, Orbán Renáta, Paróczai Ger- gő, Vaszkó Ágnes, Wéber Dorina.

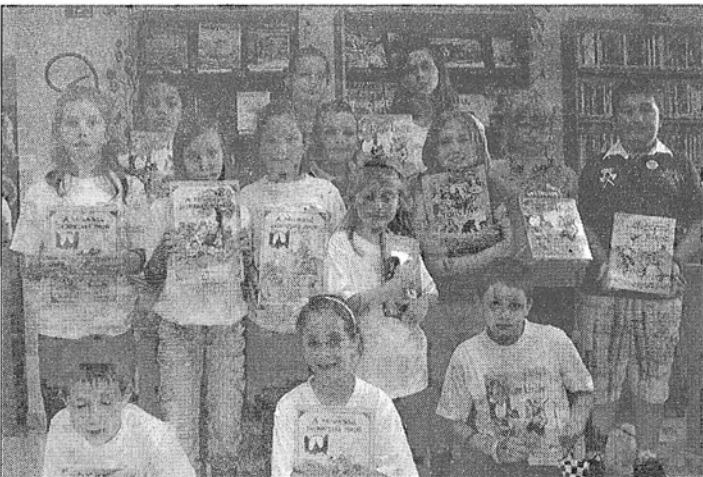
A nyolcadikos csapat tagjai: Bognár Nóra, Derzsi-Kovács Szávítri Virág, Kurilla Zoltán, Kulik Adrienn, Székely Péter.

Gratulálunk a győzteseknek!

Kellemes délutánok

Diákjaink sikeresen szerepeltek a Kis Bálint Általános Iskola szervezésében „Körösök mentén” címmel meghirdetett tanulmányi versenyen. Az iskolák korcsoportonként négyfős csapatokat állítottak ki, melyek a helyszínen vegyes csapatokká alakultak.

Érdekes és egyben játékos feladatokon keresztül a tanulók felfedezhették a Körös - Maros Nemzeti Park értékeit. Megtapasztalták a közös,

A szövegelők örültek az ajándékkönyveknek

együttműködés örömeit és hasznosságát. Az eredményhirdetés mindenki számára örömmel zárult, hiszen a szervezők itt is, akárcsak a verseny egészén, törekedtek a sportszerűsége és a játékoságra.

Iskolánk tanulói ebben az évben is nagy szorgalommal vettek részt a Határ Győző Városi Könyvtár által kiírt több fordulós „Szövegelő” versenyen. A levelezős fordulóban legjobban teljesítő gyerekeket meghívták a könyvtárba egy nagyon jó hangulatú, együttműködést, közös gondolkodást igénylő versenyre.

A 2-3. osztályosok vegyes csapatokban feladatlapot oldottak meg. A nagyobb feladataik megoldása után mesék dramatizálásával szórakoztatták a kisebbeket. A jutalmul kapott könyveknek nagyon örültek a gyerekek.

Ballagás

Színes lufikat röptettek az ég felé búcsúzó nyolcadikosaink, jelezve, hogy ők is szárnyra kelnek. Farkas Zoltánné igazgató kedves szavakkal búcsúzott el a 67 végzős diáktól és a legeredményesebbeket oklevéllel, könyvvel jutalmazta. Kiemelte kiváló sportolóinkat: Dudás Rékát, Nagy Csillát, Papp Károlyt és Nagy Sándort. Az idén Gergely diák-díjat kaptak: Kurilla Zoltán, Derzsi-Kovács Szávítri Virág, Kulik Adrienn, Bognár Nóra és Csapó Elek. A végzősök nagyon szép műsorral búcsúztak el az iskolától.

A szülői munkaközösség tagjainak virággal köszönte meg munkájukat az intézmény vezetője.

Búcsúznak a ballagók

Tanévzáró

Farkas Zoltánné igazgató köszöntője után Rácz Józsefné gyermekfelügyelőnek köszönte meg több évtizedes munkáját nyugdíjazása alkalmából.

Fekécs László tankerületi igazgató Pedagógus Szolgálati Emlékérmeket adott át Lehóczkiné Timár Irén és Nótári Józsefné nyugdíjba vonuló pedagógusoknak. Irénke a városi pedagógusnap ünnepségen Gyomaendrőd Város Nevelésügyiért kintüntetési oklevél elismerésben részesült. Gratulálunk és köszönjük lelkiismeretes munkájukat.

Gyomaendrőd város jó tanulója, jó sportolója kintüntetési címet Soczó Rebeka és Vaszkó Ágnes kapta Várfi András polgármestertől.

52 kintünő diák a tankerület igazgatójától vette át jutalmát, és sokan kaptak oklevelet tanulmányi eredményükért, szorgalmukért, példamutató magatartásukért és közösségi munkájukért.

A nagylaposi Birka Csárda által meghirdetett rajzpályázat nyertesei Hartman Dóra és Gyuricza Zsófia lettek. Jutalmuk egy-egy családi vacsora.

Az iskola életéről további információkat, képeket találhatnak az iskola honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

Lehóczkiné Timár Irén Pedagógus Szolgálati emlékérmeket kapott

Benke Mária:

Tavasszal a kertben...
- a változás -

Kellemes, langyos szél fújdogált, nagyanyó kiment a kertbe gyönyörködni a reggelben. Csend, béke, jó levegő volt, egy-egy kakas kukorékolt csak. Nézegette a csodálatos rügyfakadást, a tavaszi virágok színes kavalkádját.

Egy rigó szorgalmasan gyűjtögette a fészekrakáshoz szükséges apró ágakat, ószról maradt avardarabokat... Lábujjhegyen óvatosan bement az unokája szobájába, ahol a kislány még mélyen aludt. Csodálattal nézte egy ideig, majd kiosont, becsukta az ajtót és a reggeli teaafőzéséhez készülődött, mikor valaki átölelte a derekát.

- Nagyi, nagyi – mondta álmosan – én kakaót kérek.

- Jól van csillagom – azonnal készítem, gyorsan bújj vissza az ágyba, a tavaszi reggelek még picit hűvösek...

A gyermeket nézte, ahogy az álommanó épp csak elhagyta, és kis borzos haján, rózsaszín arcocskáját még ott volt az éjszakai alvás nyoma.

- Milyen gyönyörű – gondolta, és egy szempillantás alatt felnőtt lesz...

- Hiába, a változás megállíthatatlan – mondta csak úgy maga elé halkán.

Nem rég még Ő is szép fiatal volt, most meg már nagymama, hogy múlik az idő? – elszalad velünk az élet – elmélkedett -, minden megváltozik. De jó is lenne konzerválnunk azt, ami jó, mint mikor nyáron a gyümölcsöt leszedjük, és befőttnek eltesszük az üvegekbe, akkor megmarad olyannak, amilyen, nem változik... gondolkodott el rajta.

- Mennyi butaság jár a fejemben – mondta – meg-
rázta a fejét és elkészítette a kicsi lánynak a kakaót, egy finom pirított zsemelével, mert azt szerette, ágyba vitte neki a reggelit, mert kényeztetni akarta.

- Köszí, Mamácskám, te vagy a legjobb nagymama – mondta hízlegve a kislány, és egy puszit nyomott a mamája arcára. Mama persze elolvadt az örömtől.

- Mesélj nekem valamit! – kérte.

- Mit meséljek?

- Valami igaz történetet, azt úgy imádom.

- No, jó – mondta a mama – képzelj el Marcsikám, ma reggel elgondolkodtam a változáson, az évszakok az időjárás és az élet mindenféle változásán. Például azon, hogy Te nem rég születél, mintha tegnap léft volna, és már óvodás vagy, sőt jövőre már iskolába méész... mennyi változás, hogy rohan az idő. Majd hirtelen elhalgatott.

- Mondj valamit a változásról – kérte Marcsi.

- Gondold csak el, hogy nemrég még havat takarítottunk, nevetgélve hógolyóztunk, most meg rügyeznek a fák, nyílnak a kis tavaszi virágok, a rigók fészket raknak, hogy az új jövevényeknek legyen hol megszületniük. Ez mind a változást bizonyítja. Ma reggel is megfigyeltem egy rigót, hogy milyen szorgalmasan hordta a fészkepítő anyagot egy fára, mikor kész lesz, a párja tojásokat rak és ül a fészken, majd kikelnek a picik, etetik őket, gondoskodnak róluk, azután ha elég erősek, kirepülnek és megtanítják mindenre, ahogy téged is tanít anya és apa.

- Meg te! – válaszolta a kislány.

- Igen, meg én is, amire csak tudlak, megtanítalak, aztán a nagy változás közben felnőtt nagylány leszel. Te is családot alapítasz és neked is lesznek gyermekeid...

- Nagyi! – azok is a te unokáid lesznek?

- Nem, nem, azok már a dédunokáim lesznek – mondta nevetve a mama.

- Nagyikám! – mesélj még a rigókról.

- Mit meséljek?

- Mindent, amit tudsz róluk, kééééérlek!

- Jól van. Tudom, hogy egy rigópár többször is költ kisrigókat egy évben, hogy a rigó mama 5-6 tojást is tojlik, és többnyire kikölti. Azt is tudom, hogy rövid idő alatt megy ez a folyamat végbe. A fészek-készítés után pár napra megtojja a tojásokat, kb. két hétig ül rajtuk, és kikölti. Azután 10-15 napig a rigószülők hordják a kicsi csemetéiknek az élelmet, s mikor elérkezettnek látják az időt, elkezdik csirregve hívogatni őket, majd megtanítják repülni és önálló élelemszerzésre.

- Juj, de érdekes ez a változás Mami, majd én is megtanulok önállóan bevásárolni és főzni is magamnak?

- Bizony kicsikém, úgy lesz... – válaszolta szeretettel a mama.

- Most mi van a rigókkal? – kérdezte hirtelen Marcsi.

- Egyik másik ül a fészken, a harmadik pedig még csak most rak fészket...

- Hamar felkelek és nézzük meg, jó? – kérte a kislány.

- Rendben, menjünk...

Marcsi megmosakodott, felöltözött és futva ment a virágos kertben, kiskezével megsimogatta a virágok szirmait.

A mama csalogatta, hogy csendben, óvatosan közelítsék meg a kerítésnél lévő bokrokat, mert ott már kikelték a rigó fiókák, és ha szerencsésük lesz, meg is nézhetik őket. Mikor odaértek épp a rigópapa érkezett, leszállt a bokron lévő fészek szélére, sok kis éhes csőr tátogott, ő próbálta igazságosan adagolni, amit hozott nekik, majd huss, megint elrepült, és nemsokára ismét hozta a következő adag finom falatokat. A rigópalánták folyamatosan ettek, csipogtak. Mama felemelte a kis unokáját, hogy beláthasson a fészekbe...

Néhány nap elteltével egyik reggel a kislány kérte, hogy menjenek és köszöntsék a rigócsaládot... Elindultak a kert végébe a bokorhoz, és csak az üres fészket találták. A kicsi Marcsi elsírta magát.

- Mamikám! – Hol vannak?

- Kirepültek! – volt a válasz.

- De hát el sem köszöntek – hüppögött a kislány...

- Ne szomorkodj, ez az élet rendje, a változás – mondta elgondolkodva a mama, - látod erről beszéltem neked, minden és mindenki állandóan változik...

- Mami – válaszolt komoly képpel, dacosan a kislány – én nem szeretem a változást, én nem akarom. - Dobbantott a lábával.

- Azt akarom, hogy minden maradjon olyan, amilyen most... Érted mami?

- Értem kicsim, de azt nem lehet. Nem lehet megállítani az időt. Képzeld, ha lehetne, akkor te mindig ilyen kicsi lány maradnál...

- Nem baj, akkor sem akarom a változást – mondta a gyermek ellenmondást nem tűrő hangon, szája legörbült, majdnem elsírta magát...

Mamája vigasztalta, magyarázta neki az élet nagy kérdéseit, öle vette, dédelgette, majd ringatására Marika csendben álomba merült...

HIREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Sokszínűek vagyunk

Az idei **Kis Bálint Napok mottója**: Ünnepeljük együtt a sokszínűséget! És valóban változatos, érdekes, derűs programok vártak diákokra, tanárookra, szülőkre egyaránt a Kis Bálint Általános Iskolában.

2013. június 10-én a meghívott előadók rendhagyó órájával kezdődött a programsorozat, amelynek témája rendkívül széles skálájú volt - irodalom, történelem, színház, környezetkultúra, egészségügy, vitakultúra, zene közül választhattak a tanulók. Az előadások után következett a **Kis Bálint emlékünnepe**, az irodalmi színpad és az énekkar tagjai az iskola névadójának tiszteletére lírai műsorral készültek. **Ágostonné Farkas Mária** igazgatónő beszédében hangsúlyozta a tanár - diák kapcsolat harmonikusságát, folyamatosságát. A Hősök úton lévő kopjafánál helyezték el a diákok az emlékezés koszorúját. Kiderült az is, ki lett az Idei Kis Bálint-díjas felnőtt és diák kategóriában. **F Nagy Lajosné iskolatitkár és Deli Csenge 8. b osztályos tanuló** kapták a névadóról elnevezett díjat. A Diákkormányzat nevében Kónya Márta tanárnő és Kereki Irén tanítónő további díjakat adott át. **Az év pedagógusa - díjat Hunya Jolán tanárnő** vehette át. **Az év diákja: Czikkely Hanga** lett, az év szülője pedig: **Szabóné Farkas Beáta**. Legjobb közösség - díjjal jutalmazták: a **4. b osztályt**. Kiosztásra kerültek a Darvas Tibor Mese - és rajzillusztrációs versenyzők, valamint a Berenek Ottónéról elnevezett Szépiró versenyzők jutalma is. Az idei tanévtől egy **új díjjal** gazdagodott a Kis Bálint Általános Iskola tanulói ifjúsága: minden évben az a sportoló kaphatja meg a **Halász István - díjat**, aki méltó rá! Halász István - díjat kapott: **Timár Dóra 8. b osztályos tanuló**, a Kajak Sportban nyújtott kiváló teljesítményéért. A sok szép értékes díj után baráti beszélgetésre és állófogadásra a Gyomaendrődi Járási Hivatalban került sor. Délután a következő szabadidős foglalkozások közül választhattak a gyerekek: íjászat, kenuzás, lovas kocsihúzás, aszfalttrajzverseny, táncház, kézműves foglalkozás. **A második nap Gyomaendrőd utcáin, terelén a Kis Bálint- próba** zajlott, az osztályok vetélkedtek egymással, majd a Diákközgyűlésre került sor Kónya Márta tanárnő irányításával. A délután hagyományosan a népszerű **Családi nap** jegyében telt. Sportvetélkedő, Meg a sztár gála, sok játék, zsákbamacska és finom ételek, italok tarkították a színes programot. A gyerekek kérésére Majka és Curtis koncertjével zárult a vidám este.

Köszönetünket fejezzük ki az alábbi támogatóknak:

Kis Bálint Általános Iskola tanáral, dolgozóival
A Szülői Munkaközösség
Kis Bálint Általános Iskola „Gyermekekért Alapítványa”
Gyomaendrőd Polgármesteri Hivatal
Gyomaendrőd Járási Hivatal
Körösmenti Íjász Egylet
Köröskajak Egyesület
GYÚSZTE
Aranyólyom Dobkör
Pájer Pékség
Németh Kft.
Gyomápress Kft.
Gyomaendrőd Város Német Nemzetiségi Önkormányzat
Gyomaendrőd Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Körösmenti Táncegyüttes
Mokaszin Kft.
Hajdú Zoltánné egyéni vállalkozó
Papp László

Meg a sztár gála

7. c. a Kis Bálint próbán

Kis Bálint-próbán az alsósok

Sikerek a matematika versenyen

A Kis Bálint Általános Iskola tanulói egész tanévben részt vettek a békéscsabai Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Körösök Vidéke Egyesület által meghirdetett levelezős matematika versenyen. A legjobb eredményt elért tanulókat egy közös megmérettetésre hívták, ahol iskolánk diákjai a következő, kitűnő eredményeket érték el: Bődör Balázs a hetedikese, Varjú Dániel pedig hatodikosok mezonyében végzett a megyei első helyen. Felkészítő nevelők: Palicskáné Szegedi Katalin és Fekécs Éva.

Tródmalmi oldal

Rónay György (1913-1978): Szerápion legendák I.

Két férfi lépkedett a tengeren. Az egyik lassan, biztosan, mellette – fél lépéssel elmaradva, és mintha nem bíznék magában, kapkodóbban, néha bokáig lemerülve, el-elfúló lélegzettel – a másik (vagy a mása).

Mögöttük végtelen víz, előttük végtelen homok.

Talpunk alá a fövény úgy simult akár a víz, puhán és selymesen.

Két kő volt ott – csak két kő, semmi más – mélyen beásva a homokba; kerek, tömzsi kövek, amikhez hajók kötelét hurkolták valaha, mikor még hajók jártak erre.

Leültek a kövekre, előttük végtelen víz, mögöttük végtelen homok, mindkettő enyhén fodrozódva, éppen csak annyi különbséggel, hogy a tenger mozgékonyan, a homok mereven.

Ültek és hallgattak. Nézték a tengert.

Aztán – órák vagy napok múlva, mindegy – aki a társa volt (vagy mása volt) annak, ki elsőül lépett a partra, kezét egy kissé megemelte, olyképp, mint aki fétován nemlétező madár után mutat a messzeségbe.

Ki elsőül lépett a partra, lehunyta a szemét, mintha látná a madarat.

– Szólhatsz, Szerápion.

Mit ér, hogy itt vagyunk, ha nem tudjuk, hogy hol vagyunk?

– Annyit, hogy végül mégis itt vagyunk. A célnál! Nem tudom. A cél, Szerápion, sokszor maga az út, de csak ha nem céltalan, s minden célból, ha valóban cél volt, mindig új út vezet tovább. Úton vagyunk. Azt hiszem, épp elég, ha ennyit tudsz. A többi csak lidérc és délibáb, Szerápion.

Megállás soha nincs?

– Megállás! Nem tudom, mit értesz megálláson, Szerápion. Aki úton van, áll. Csak az áll igazán, aki úton van. Aki egyszer eltökélte, hogy útnak indul, attól fogva áll. Magában, mélyre gyökerezve, s minden lépéssel még mélyebbre. Úgy halad, hogy haladtában, valahol, mozdulatlan. Hogy nőttön nő valami titkos központ felé, míg lép, előre mindig, a titkos Cél felé. S a kettő végül, valahol összeér. Saját magába ér, ha célhoz ér, Szerápion.

S amíg ülünk s nézzük a tengert, a mozgót és a mozdulatlant (bár a mozgó is mozdulatlan, s a mozdulatlan is mozog) – amíg ülünk, mondom, egyben megyünk is, ha a csöndet halljuk, s látni tudunk, ott, ahol semmi sincs mások szerint, világokat, Szerápion. Mit tudhatod, a szem,

mely mint a szobroké, üresen néz a végtelenbe, kőmereven és mozdulatlanul (úgyhogy hiába löksz felé öklöt, követ vagy bármi mást, hogy megvakítsd vagy reflexeit próbáld: pillája meg se rezzen) – mit tudod, mit lát a szobrok élő kőszeme, s egyáltalán hová tekint: a távolba, vagy befelé? Halad, és figyel a belső lépteket.

Mindig a belső lépteket

figyeld, míg álltoddan haladsz, s haladva állsz, Szerápion.

Magányosan!

– Talán. Ha úgy tetszik, magányosan. De mielőtt felelnél, tudnod kell, mi a magány, Szerápion.

Nézheted börtönnek, s rácsain nem fog semmi ráspoly, s nézheted úgy, hogy végtelen szabadság.

Nézheted sivatagnak, amelyben körbejárás a szomjan pusztulásig, s erdőnek, melyben egyetlen zöld tengerré simítja

a sok külön lombot a szél. S ha akarsz, Szerápion, veheted Szélnek is, mely egy tengerré simítja a sok külön lombot, vagy fölkavarja tengerét

s tombolva zúg, nem tudhatod, a lombot tépi, vagy saját magát, míg végül el nem ül s egy mozdulatlan levélen el nem szunnyad, oly lágy álommal mint a csecsemők.

Ez az álom, ez volna a magány? Vagy az a sokszögű Szem, mely a levél alól, egy zöld testből figyel, oly áthatóan, hogy merevvé igézi; ha megmoccansz, hártás pillája rácsukodik, és mire durva kézzel érte nyúlsz, már csak egy surranás emléke rezdül az iménti Figyelem helyén, vagy az se tán!

Sosem voltam magányos.

Magányom tele volt Szemekkel, tele volt surranásra kész Figyelemmel, olyan magány volt mint a lomboké,

s benne madár is énekelt, mozdulatlan csőrrel a titkos belső hallásnak néma dalokat. Sosem voltam magányos.

Vagy beszéljünk, Szerápion, a Szélről! Mi sodor magvakat sziklára, s borzol évek múlva friss füvet vagy gyöngéd virágbibét a sziklán!

Mi hajt felhőt, s a szikkadt föld esőben ázik, s mi hozza vissza a Napot, szárítja föl a lucskot, bontogatja a rügyeket, s viszi egyik hegyről a másikra a szirmok mulékony mámorát, mikor kinyílnak!

De láttál már szelet, Szerápion? Fogtad már kézbe, mint napos csibét, hunyásztattad már szarvánál csavarva, mint őrzőngő bikát! A Szél, Szerápion,

az, ami van, de nincs; a mindenütt jelen levő, sehol sem látható – mert a tajtékzó víz, a jajgató lomb, ódon házak kéményében huhogó

Iszonyat pusztá jel, de nem a Szél, Szerápion, a titkos Nemlétező, Megfoghatatlan.

Szerettem a szelet, Szerápion. Szerettem a Magányt.

Hallod a habmorajt a mélyben, a kettős tenger mozdulatlan tükre alatt! Mindig magányban éltem,

és soha nem voltam magányos. Valami világszél fújt mindig a tenger alatt. Aki a tengeralji világszél énekére hallgat, sosem lehet magányos.

Nem ismertem a keserű magányt, a fortyogó levekben forgatót, a szakálltépő, káromló magányt.

Nem ismertem! Kilábaltam belőle,

leszártottam lábamról sarát, levertem sarkamról porát. Szabad voltam. Ablakom mindig nyitva volt a Szélnek.

Ma már azt is tudom, hogy bármi volt és bárhogy is volt, s akármit vettek el, minden hiánnyal

én lettem gazdagabb. Ma már azt is tudom, hogy boldog voltam. Boldog vagyok.

Elég.

Hallgassuk a tengert, Szerápion.

(folytatás a következő számban)

Izges Izgek

Július

Tökrém főzelék

Egy közepes tököt megtisztítunk, csikokra vágjuk és kevés sós vízben megpároljuk. Hagymát pirítunk olajon, majd lisztet adva hozzá gyenge rántást készítünk. Tehetünk bele pirospaprikát is. Hozzáadjuk a villával összetört tököt, kaporral izesítjük, tejjel gazdagítjuk, esetleg citromlével savanyítjuk. Tükörtojással tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÜZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz
Tornádó elektromos kerékpárok,

gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények,
hűtőszekrények, fa-

gyasztóládák, mosógépek,
háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
szegyek, csavarok, zárok, lakatok,
fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

**Hitelletőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

Házhoz jön a fodrász!

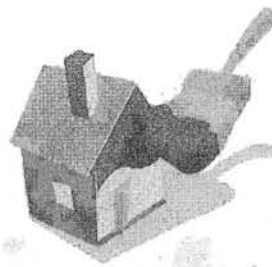
Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házzhoz is megyek! Hétféveken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőterek beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTÚDIÓ
Ny.sz.: 21381-2007
AKKREDITÁLT NYELVISKOLA

www.tudasodajovod.hu **INGYENES tanfolyamok!**

INGYENES NÉMET TANFOLYAMOK indulnak júliustól
1. csoport: indul július 03-tól; heti 2x4 óra, szerda, péntek, összesen 88 óra
2. csoport: indul július 16-tól; heti 2x3 óra, kedd, csütörtök, összesen: 60 óra
Helyszín: Gyomaendrőd, Kossuth út 18.

A részvétel feltétele: Regisztrálni kell a www.tudasodajovod.hu honlapon.
Érdeklődjön, kérjen segítséget a Nyelvtudátlóban: Kossuth út 18. H-P 15-18 óráig.
Telefonon: 20/947-1603, Hajdu Andrea: 20/22 970 22, Farha: Margit
Többet megtudhat a honlapunkról: www.internyelvstudio.hu

NYÁRI INTENZÍV TANFOLYAMOK:

Angol kezdő, újrakezdő, nyelvvizsga felkészítő
Német kezdő, újrakezdő, nyelvvizsga felkészítő

Intenzitások:

heti 3x3 ó – 7 hét/60 ó, heti 3x4 – 5 hét/60 ó, heti 5x4 ó – 3 hét/60 ó

Inter Nyelvtudó, Gyomaendrőd, Kossuth út 18.

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

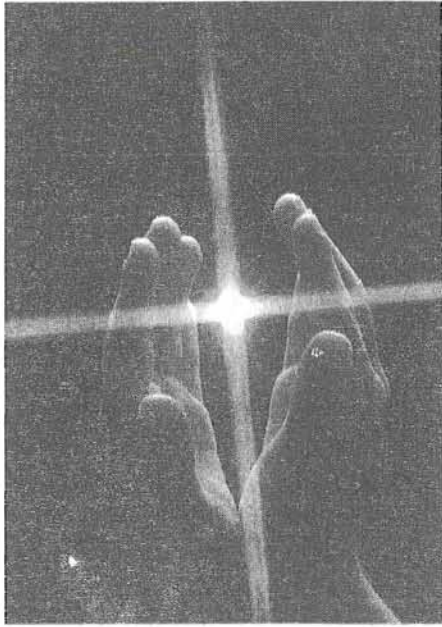
Híradásunkban csak azokról emlékeztünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

FARKAS MÁTYÁSNE RÁCZ MAGDOLNA, aki Hunyán lakott, 82 éves korában, április 30-án visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja családja (előző számunkban tévesen jelent meg)

HARMATI ELEK hunyai lakos, május 27-én, 96 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja családja

HORNOK ZOLTÁN hunyai lakos, 62 évesen június 3-án az Égi Hazába költözött. Gyászolja családja

SZILÁGYI ANDRÁSNE HEGEDŰS MARGIT hunyai lakos, 76 évesen rövid, súlyos betegség után Isten országába költözött. Gyászolja: férje, fiai, menyei, unokái és a család

„Nem múltak el ők, két szívémben élnek:
Hídba szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(*Juhász Gyula*)

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Ūr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Fényképalbum

A múlt hónapban, június 13-án az elveszett, de megkerült Szent Antal szobrot ünnepélyesen visszahelyeztük a Szent Antal ház homlokzatára.

Visszalapoztunk a digitális fényképalbumban, 2001. június 13-ig:

Szent Antal szobor ünnepélyes felhelyezése a Szent Antal ház homlokzatára 2001-ben

Erről az eseményről közlünk néhány képet - hisz ez már történelem.

Jobb oldali kép: Hegedűs Imre, Knapcsék Bálint valamint Knapcsék Bálintné Szosnyák Etelka

Családi nap Hunyán

fotók: Soczó Géza

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizés szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

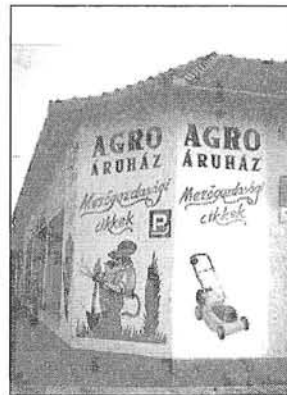
Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Júliusi ajánlataim:

- szivattyúk, öntözőcsövek, csatlakozók, szórófejek
- permetezők, vegyszerek, műtrágyák
- virágföldek, virágcserepek, virágtápok
- fóliák, műanyagfalók, műa. zsákok, p.p. zsákok
- fűnyírók, fűnyírókések, damilok, kerekék
- barkácsológépek, szegek, csavarok, kéziszerszámok
- festékek, lakkok, csemperagasztók, glettanyagok
- festőhengerek, ecetek, kőművszerszámok
- munkavédelmi bakancsok, védőkesztyűk, munkaruhák
- izzók, elemek, vezetékek, dugvillák, kapcsolók
- berner-títán siliconok, purhabok, tömítőragasztók
- szúnyogháló, szúnyogriasztók, légyirtók
- bográcsok, bográcsállványok, faszén
- alu-létrák, talicskák, betonkeverők, szerzőmnyelek
- állateledetek, nyakörvek, porázok
- szőnyegek 2x3m, és futószőnyegek, konyhai felszerelések

Várom vásárlóimat! - FARKAS MÁTÉ

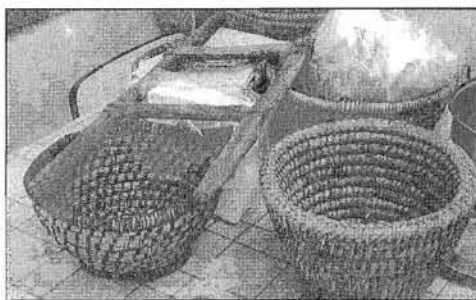
VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5555 Hunya, Kossuth u. 1. Tel., Fax: (66) 294-352, (20) 9457-843 varosunk@gmail.com * Alapítók: Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Cs. Szabó István, Czank Gábor, Gellai József, Fülöp Zoltán, Hegedűs Bence, Hunya Jolán, Lehóczkiné Timár Irén, Polányi Éva, Sóczó Géza, Seidl Ambrus, Dr. Szonda István * Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétféjéjén, Interneten minden hónap

* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88 *

http://www.szentgellert.hu * E-mail: varosunk@gmail.com

A tartalomból:

3. Hagyományőrző kenyérsütés Hunyán

4. IN MEMORIAM: Bálint Sándorné Kató Klára

5. Civil sarok - Dr. Jánosik Bertalan

18. Hittanos-Karítász tábor Hunyán

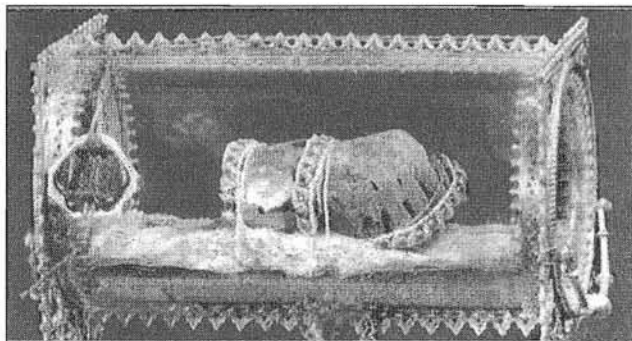
18. HugaRió 2013.

20. Üldözött endrődi gazdák emlékművének megáldása - képek (cikk 9. oldal)

A SZENT JOBB GYOMÁN

1938. július 3-án a Szent Jobb országjáró körútjának részeként a Tiszántúl városain, így Gyomán is keresztül utazott. A 75 évvel ezelőtti nagy eseményre a Hármas - Körös című egykori endrődi havilap cikkének részletével emlékezünk, melynek gondolatai ma is időszerűek.

„Julius harmadikán nagy ünnepre érte a Tiszántúl magyarsága.

Első apostoli szent királyának csodálatos módon épen maradt jobb keze „aranyvonaton” – gyönyörű ereklyetartóban – vonult keresztül Békés-, Szolnok-, Hajdu-, Szabolcs és a többi vármegyéken, hogy felsorakoztassa és egymás mellé állítsa a keresztény magyarság tíz- és százazereit, hogy a sűrű hétköznapi sivar tülekedésétől eltompult lelkekbe élni akarást és magyar öntudatot árásszon, hogy egykoron kardot vitézül forgató kemény jobbajával testvéri szeretetre intse, keresztényi és nemzeti hivatására, kötelességeire figyelmeztesse – még a trianoni börtönben is egymást maró, veszekedő, vallási, politikai és társadalmi széttagoltságban vergődő, könnyelmű, pártos magyarokat.

És mintha Szent István lelkének apostoli tüze világosságot árasztott volna a komor magyar lelkekben, vallás és nemzeti-ségi különbség nélkül hatalmas tömegek megilletődött lélekkel, bensejükben az ős magyar nagyság és dicsőség legkiválóbb képviselőjének tartozó hódolattal jelentek meg „udvarlásra” a drága ereklyének.

Békésvármegyében először a szépen díszített, gyönyörű virággyairyól messzeföldön híres gyomai állomáson

üdvözölte Endrőd-Gyoma és Dévaványa népe az „aranyvonaton” országjáró Szent Jobbot.

Mintegy kétezer ember élén Sorbán Jenő dr. főszolgabíró, a járás községeinek elöljáróságaival s vezető embereinek élén példás, katonás rendben fogadta a begördülő, csodásan szép vonatot. Gyoma és Endrőd község bírái és elöljárósági tagjai fátylak tüzevel jelképezték a két falu magyar népének tüzes magyar lelkületét. Amikor felhangzott az ének: „Ah, hol vagy magyarok tündöklő csillaga... Hol vagy István király, téged magyar kíván...” a megilletődés és régi dicső múltra való boldog visszaemlékezés könnyei csillogtak a faji együvértartozást átérző pópista és kálomista magyarok szemeiben egyaránt.

Ezután Csernus Mihály apátplebános, Dr. Tóth Viktor Zoltán pápai kamarás dévaványai és Csernay Géza püspöki tanácsos, gyomai plebános kíséretében lépett az aranyozott, ragyogó díszben pompázó kocsiban bársonyos emelvényen nyugvó ereklyetartó elé és mondotta el alábbi beszédét:

„Amidőn az első magyar király: Szent István csodásan fennmaradt Szent Jobbját szemléljük, egy évezred kódéből a nagy apostol megdicsőült, tündöklő alakjára gondol – a gyászos trianoni jelen sorsüldözött, koldus ma- folytatás a 3. oldalon gyarja.

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Mert a hegyek eltávoznak, és a halmok megrendülnek; de az én irgalmasságom földet el nem távozik, és békességem szövetsége meg nem rendül, így szól könyörülő Urad.*
(Ezeaiás 54,10)

A GYOMA
REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG PRESBITÉRIUMA
SZERETETTEL MEGHÍVJA
ÖNT ÉS KEDVES CSALÁDJÁT
2013. AUGUSZTUS 17-ÉN - SZOMBATON
DELUTÁN 3 ÓRÁKOR KEZDŐDŐ

Ünnepi Istentiszteletre
MELYEN FOTISZTELETO
Dr. Bölskei Gusztáv
PÜSPÖK, ÚR HIRDET IJÉGET
EZT KÖVETŐEN
Katona Gyula
ESPERES ÚR BEIKTATJA LEKIPÁSZTORI TISZTÉBE
Papp Tibort
EGYHÁZKÖZSÉGÜNK MEGVÁLASZTOTT
LEKIPÁSZTORÁT

EZEN ÜNNEPI ISTENTISZTELETEN ADUNK HALÁI
A MINDENHATÓ ISTENNEK TEMPLOMUNK
FELSZENTELÉSE 200. EVFORDULOJA ALKALMÁBÓL

„Ime, mily jó és mily gyönyörűséges, amikor együtt lakoznak az atyafiak!”
(Zsoltárok 133,1)

Az ünnepi Istentisztelet rendezője a meghívó hátsó oldalán található

Sajtóközlemény: A nyári szünetben is főtt ételt kaphatnak a rászoruló iskolások

A vakáció kezdete nagy öröm a diákságnak, ám gyakran nagy gond a nehéz anyagi helyzetben élő családoknak - kezdte tájékoztatóját Dankó Béla, Békés megye 2. sz. választókerületének Fideszes elnöke.

A rendszeres iskolai étkeztetéssel biztosított napi egy főtt ételt a nyári szünetben sok család sajnos nem tudja előteremteni, ezért a Kormány ebben az évben is jelentős keretet, mintegy 2,4 milliárd forintot különített el erre a célra, melyből legalább 44 napon keresztül, 1200 településen oldják meg a nyári gyermekétkeztetést. A pályázat kedvezményezettjei azok a szociálisan rászoruló gyermekek, akik gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek.

A választókerület települései kiemelő eredménnyel vettek részt a projektben - mondta el a képviselő -, hiszen 65.449 adag, kétfogásos meleg ebéd kiosztására nyílik lehetőség a településeken. A pályázatot komoly előkészítő munka előzte meg, mely során nem csak az igényeket kellett felmérni, de a főzést is meg kellett szervezni. Az ebédek elkészítésekor fő szempont volt, hogy egészséges és lehetőleg helyi nyersanyagokból készült ételhez jussanak a gyerekek. A programhoz a 2. sz. választókerület települései mintegy 53.601.560 forint állami támogatást kaptak.

A nyári gyermekétkeztetés mellett számos település táborok, napközbeni napközis ellátás szervezésével is segíti a rászoruló családokat - zárta beszámolóját Dankó Béla.

Kirándulás Poroszlóra

A Gyomaendrődi Idősekért Alapítvány 1998. év óta végzi szociális tevékenységét - kulturális és egyéb humán szolgáltatást - Gyomaendrődön.

Szolidáris az ezüst generáció szereplőivel, támogatja e célcsoport kulturális aktivitását. Fontosnak tartjuk, hogy az idős emberek szórakozhassanak, érezzék jól magukat, valamint részt vehessenek különböző városi rendezvényeken, nótasteen, színházi előadásokon, irodalmi műsorokon, gasztronómiai rendezvényeken, kirándulásokon. Ezért lehetőség nyílt az idős generáció számára ellátogatni 2013. június 24-én a Tiszta-tó mellett fekvő poroszlói Ökocentrumba.

A létesítmény turisztikai- és rendezvényközpont, amely egy helyen gyűjti össze és tárja látogatói elé a Tisza-tó és a Tiszavölgy természeti kincseit, bemutatva Magyarország második legnagyobb tavának gazdag élővilágát. Négyzetes látogatóközpontja 2.600 négyzetméteren várja az érdeklődőket, állandó kiállításai, háromdimenziós vetítőterme és hatalmas ösztérfogató édesvízi akváriuma révén igazi természet közeli élményt nyújt.

Időseink számára lehetőség nyílt megtekinteni Európa legnagyobb édesvízi akváriumát, ahol a legendás vizák, 3D mozi és még számtalan élmény várta az érdeklődőket. Kirándulásunkon nagyon sokan vettek részt, a Mobilbusz Kft. légkondicionált busza teljesen megtelt az idősekkel. A fáradságos utazás ellenére a szépkorúaknak csodálatos élményben volt részük.

A nagy érdeklődésre való tekintettel a Gyomaendrődi Idősekért Alapítvány egyik céljává tűzte ki egy hasonló élményben gazdag kirándulás megszervezését.

A Gyomaendrődi Idősekért Alapítvány kuratóriuma

Sajtóközlemény: Földtörvény

- A közelmúltban elfogadott földtörvénnyel óriási adósságot törlesztett a Kormány, melynek gyökerei egészen a rendszerváltásig nyúlnak vissza - kezdte sajtótájékoztatóját Dankó Béla országgyűlési képviselő, a FIDESZ választókerületi elnöke.

A külföldiek, sőt a korábbi hazai nagybirtokosok további termőföldhöz jutását meggátoló törvény megszületését komoly munka, széleskörű egyeztetés előzte meg.

Az idő sürgetett, hiszen eredetileg már 2011-ben szabadon vásárolható lett volna bárki számára a magyar termőföld, ám a Kormánynak sikerül haladékot kérni az EU-tól. Ezen idő alatt kellett gondoskodnunk a termőföld védelméről, amelyet a Gyurcsány-Bajnai kormány gyakorlatilag szabad prédaként hagyott a befektetési céllal vásárló külföldi és hazai spekulánsok előtt.

A mostani törvény egyértelműen a magyar gazdákat, közülük is a családi gazdálkodókat helyezi előtérbe. Csökken a vásárolható földterület maximális mérete, az adásvétel pedig csak a helyi gazdák jóváhagyásával, illetve egy erre hivatott állami szervezet szigorú ellenőrzése után jöhet létre.

- Ezek után cseppet sem meglepő a baloldal fájdalma az új földtörvény elfogadása kapcsán - jelentette ki Dankó Béla.

Az új szabályozás véget vet a szocialista agrárpolitika haszonélvezőinek, a külföldi spekulánsok, a haza a nagybirtokosok virágzásának. Ez a törvény lezár egy korszakot és egy újat indít, amely egyértelműen a magyar családok, a magyar gazdák kezébe adja a termőföld megművelésének lehetőségét. Az új földtörvény ellenzői között ezért is nem gazdákat, hanem politikusokat látunk. Ez a döntés nem csak ezen családok, de az egész magyar gazdaság szempontjából óriási lépés. Nem csupán a hagyományosan erős magyar mezőgazdaság további fejlesztéséről, hanem egyúttal a vidék, így a döntően agrárcentrikus Békés megye felemelkedéséről is szól.

A SZENT JOBB GYOMÁN

folytatás az 1. oldalról

Hatalmas, boldog magyar birodalom kormányrúdját vezette e szent kéz, mely bámulatos éleslátással és bölcsességgel a faji összetartozás egységébe foglalta, az összetartás és történelmi hivatás nemzeti öntudatára emelte és a krisztusi vallás tiszta erkölceiben újjászülte a nomád, széthúzó, pusztulásnak indult magyarságot.

Az idegen eszmeáramlatok és téves irányzatok útvesztőjébe került magyarság válságosan nehéz napjaiban – hitében és nemzeti érületében megújítva – hódolatos tisztelettel és hűséges szeretettel köszönti legdrágább ereklyéjét: a Szent Jobbot, mely mint vezérkéz komoly, intő figyelmeztetéssel emeli tekintetünket Krisztus kereszti felé és némán is hangos tani tást ad a régi magyar hagyományok és ősi erények követésére.

Légy áldott drága Szent Jobb, irányt mutató csodás kalauzunk!

A Hármas-Körös magyar népe fordul Hozzád könyörgő hódolattal Isten kiválasztott szentje: első apostoli Királyunk. Könnyelmű pazarlással eltékoztunk drága örökségedet. Gyöngék és erőtlenek vagyunk visszazerezni szétdarabolt országod értékes gyöngyeit. Imádóság közbenjárásodd engeszteld a bűneinkért haragvó Istent, hogy magunkra találva – az ő kegyelmével – visszatérjünk a krisztusi hit és erkölcs igaz mesgyéjére és a nemzeti feltámadás boldog ösvényére.

Vezess, irányíts és segíts minket, hogy a kereszténység isteni tanaitól megtermékenyített magyar őserő ugarjában szárba szökkenjen és virágzásnak induljon a boldogabb második évezred gyönyörű reménysége. Amen”

A beszéd után a magyar himnusz hangjai csendültek fel a nagy tömeg ajkán, miközben lassan kigördült állomásunkról a vonat.

Csekély idő: öt percig volt közöttünk a Szent Jobb. De ez is elég volt ahhoz, hogy a keresztény magyarság legnagyobb alakja, vezére, állami életének és jövőjének megteremtője – Szent István magához ölelje, megsimogassa, munkás, céltudatos életre, kitartásra serkentse nemzetének elárvult, késő utódait...

Szép volt, fenséges volt, feledhetetlen emléket hagyott az ünnepe. Adja Isten, hogy a jövő századok magyarjainak örökségül hagyassuk a bennünket átitató szent érzést!”

Közreadta: Hegedűs Bence

Hagyományörző kenyérsütés Hunyán

Július 11-én hagyományörzés céljából kenyérsütés volt a Falukemencében.

A kenyérsütés bemutatását az Idősek Klubja tagjai, munkatársai vállalták. Előkerültek a padlásokról a hozzá való eszközök, a dagasztó teknő, a kosár, a még stafirungba kapott konyharuha, melyet a kosarakba tettek a kenyértészta alá. Összegyűjtötték a kenyérsütéssel kapcsolatos népdalokat is, amit gyönyörű hangon elénekeltek.

A kenyérsütést nagy érdeklődés kísérte. Jelen volt a falu apraja - nagyja. Megtisztelt jelenlétével bennünket Várfi András, Gyomaendrőd város polgármestere és családja, valamint a Közös Hivatal jegyzője és aljegyzője.

Egyébként ebben a programban a Nemzeti Kulturális Intézet Békés Megyei Irodája felkérésére veszünk részt, akik szintén aktív segítők voltak.

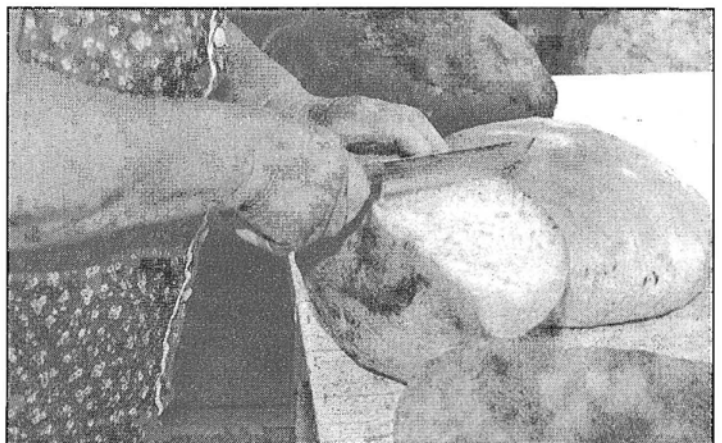
Fekete Gabriella előadást tartott a kenyérsütés történetéről, amit még az idősek is nagy figyelemmel kísértek. A gyerekeknek pedig kézműves foglalkozás volt. Az egész napos program a finomságok megkóstolásával zárult. Előkerült a zsír, a lekvár, a tejföl, amit a lángosra vagy a kenyérre kenve jó ízűen elfogyasztottak.

Jó lenne, ha tovább örökíthetnénk azt a sok tudást, tapasztalatot, értékeket a fiatalabb generációnak, amit az idősek képviselnek.

A hagyományörzés folytatódik a Falumúzeumban, ahol a házi tarhonya készítését fogják bemutatni időseink.

Köszönet és tisztelet jár nekik érte.

Petényi Szilárdné

Mazsoretről

A Színfolt Mazsorett Együttes Margaréta csoportjának öt napig tartott a nyári tábor, az intenzív felkészülés. Nagyon jó hangulatban folytak az edzések, a kicsik nagyon szorgalmasak, fogékonyak voltak. A novemberi szólóformációs versenyre reméljük, a legkisebbekből is sikerül egy - két mazsorett - táncost felkészíteni. Előtte azonban az augusztusi Európa-bajnokságra készül a csoport, valamint két táncos bekerült a Magyar Mazsorett Válogatottba, akik az Európa-bajnokságon adják elő közös koreográfiájukat, amelyet megelőz egy szegedi felkészítő hétvége.

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Bálint Sándorné Kató Klára (1919-2013)

1919. március 2-án született a délvidéki Zomborban a gyomai Dr. Kató József író, költő, lapszerkesztő, és a Lengyelországból hozott feleség, Bryk Angela egyetlen gyermekeként. Az édesapa Zomborban kapott állást, de a trianoni határrendezés rövide szabta az ott töltött időt. Mint többször emlegette a család: elvagytak Gyomárról, - de a sors szele mindig visszahozta őket.

A tanítóképzőt a kiskunfélegyházi zárdában végezte, s ott ismerkedett meg Bálint Sándorral, későbbi férjével.

A félig erdélyi, félig Balaton-felvidéki tanító Fűzfőn kapott állást. Következett két lányuk születése, és néhány boldog év Balatonalmádban, majd a háború elpusztította az idillt...

Többszöri katonai behívás, Don-kañyar, örömteli hazatérések,

Felső sor balról jobbra:

Dávid Vilmos, Hernádi András, Szilágyi Sándor, Hajdú József, Szosznyák György, Tarkovich Károly, Gonda Lajos, Joó András, Szilágyi Lajos, Márialaki Lajos, Nagy Károly, Balogh Tamás, Máté József, Morócz József

Középső sor balról jobbra:

Putnoki Ilona, Schubkégek Erzsébet, Cserven Mária, Pardi Éva, Imre Irén, Kovács Ella, Klárrika néni, Pintér Eszter, Sóczó Ilona, Vámhídi Eszter, Szatmári Gabriella, Karbinger Ilona, Mégyeri Erzsébet

Alsó sor balról jobbra

Szilágyi Erzsébet - óvodás, R. Nagy Ferenc, Szilasi Mária, K. Szabó Mária, É. Kiss Lajos, Vásári Éva, Csaba Erzsébet, kis Papp Imre, nagy Papp Imre, Varga Zsiga és Judit óvodások (közreda: Pintér Eszter)

- de az 1945-ös februári véres budai harcok nem kegyelmeztek: örökre eltűnt a szeretett férj, édesapa. Mindig visszavárta a családot, de hiába.

Gyoma a menedékhely: az öreg, de maig álló kis ház. A nagymama és az édesanya segít a talpra állásban. Évekig nem kapott ugyan tanítónői állást, de állandó munkával: kötéssel, horgolással, korrepetálással fenntartja a családot.

Tanyai iskolákban töltött évek következnek: Keselyős, Ugar. Nehéz, de szép időszak volt! Élete végéig büszkén emlegette, hogy ügyes, talpraesett, becsületes emberek lettek a kis tanítványokból, megállták helyüket az életben. Sokan szerették, talán csak a kor hatalmaskodói gáncsoskodtak olykor - nem sok sikerrel.

A városba bekerülve is szeretettel okítgatta, nevelgette a kicsiket. Sokan emlegetik ma is, hogy ő tanította meg őket írni, olvasni. Nemigen mehetett úgy végig a gyomai utcákon, hogy meg ne állították volna: „Hogy tetszik lenni, Tanító néni? Meg tetszik ismerni?” Bolt, orvosi rendelő, gyógyszertár: mindenütt találkozott volt kisiskolásaival.

Sokat tudott Gyoma történetéről, régi életéről is. Ismerte a Kner családot, játszott, tanult a Kner gyerekekkel. Határ Győző írónak ő mutatta meg, hol állt a szülőháza. Gondozta, ápolta édesapja írói hagyatékát. Ha többet nem is, de elérte, hogy kis utcája visszakapja a régi nevét, és emléktáblával jelöljék meg a szülői házat.

Szerette, ismerte a kedves gyomai kis katolikus templomot. Több alkalommal ismertette történetét az érdeklődőknek, látogatóknak. Az volt a kívánsága, hogy ott búcsúzzunk el Tőle.

Nyugdíjas éveiben vállalta a kántorságot. Szép énekhangja, zongoratudása lehetővé tette ezt. Büszkén emlegette, hogy diákkorában Bartók és Kodály előtt énekelt szólót a félegyházi kórusral.

Sokat segítette gyermekeit, unokáit, örömmel várta dédunokáit. Több kisebb betegség ellenére jó erőben, szellemi frissességben érte meg két hét híján a 94. évet. Mélyen vallásos, imádságos asszony volt, rendszeresen szentségekhez járult. Az utóbbi időben a plébánosok rendszeresen látogatták, mint első-péntekest, hogy az Oltárszentséget magához vehesse.

Tartalmas, szép élete volt a nehéz 20. század ellenére! Gyengülés, majd hirtelen fellépő tüdőgyulladás után Veszprém megyében érte a halál, - de porai újra csak Gyomára érkeztek haza, végső pihenésre.

A Tanító néni most hazament. Haza, egy szép, boldog országba, - és hisszük, hogy ott találkozott a 68 éve nem látott férjével, szüleivel, rég elköltözött szereteteivel, - s most már ott fenn, az Isten boldog országában imádkozik családjáért, szereteteiért, egykori kisdiákjaiért, a gyomaiakért, - míg majd egyszer mi is beléphetünk azon a kapun, újra láthatjuk őt, és újra megkérdezhetik Tőle: „Hogy tetszik lenni, Tanító néni? Meg tetszik ismerni?”

Klárrika néni, kedves Tanító néni, nyugodjék békében!

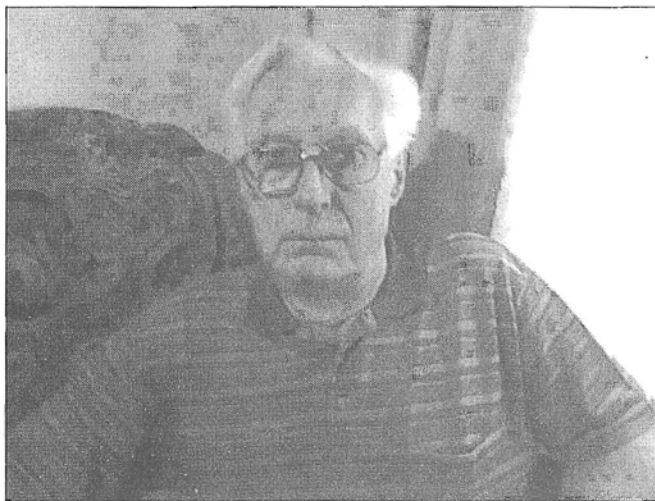
GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Dr. Jánosik Bertalan

Új rovatunkban elsőként **Dr. Jánosik Bertalant** méltatjuk, akinek a neve szorosan összefügg Endrőd, majd Gyomaendrőd történetével, hisz idén töltötte be 80. életévét, s pár hónap híján 50 éve él a településen.

Élő lexikon. Egész életét a tudás, tanulás, tanítás, gyógyítás, azaz mások, a betegek és a település szolgálata töltötte be. Ezek a gondolatok járnak fejében, mikor a megbeszélte időben, pontban három órákor csengetek házának kapuján.

Egy igazi úriember fogad, nyit nekem ajtót, s nem kevésbé úri a gesztus is, mikor megjegyzi: „A királyok erénye a pontosság.”

A doktor úrra viszont a nagyfokú szerénység a jellemző. Kellemes órát töltöttem társaságában, mely alatt elindultunk Csanád-Arad-Torontál Vármegyétől s megérkeztünk napjaink Gyomaendrődjére.

Battonya, Szeged, GyomaENDRÖD a három település mely meghatározó jelentőségű életében.

Fiatal korában, gimnáziumi éve alatt a „Bacilusvadászok” c. könyv igen nagy hatással volt rá. Felkeltette érdeklődését, mert komplex tudás kell a feladat megoldásához. Ez motiválta, így került a battonyai gimnáziumból a Szegedi Orvostudományi Egyetemre, ahol 1956-ban szigorlatozott. Mikrobiológiai Intézet, Szegedi Közkórház 2. Sz. Fertőző Osztálya, ahonnan eltanácsolták a nemzetörvényi tagsága miatt - az út kezdete.

Közben katona lett, majd az 1. Sz. Sebészeti Klinika Bakteriológiai Laboratóriumában dolgozott. Végigjárta a Klinika összes osztályát, elvégezte az aneszteziológiai tanfolyamot, 1962-ben szakvizsgázott.

Ettől kezdve anaesth feladatokat látott el, sebészeti traumatológiai, de főleg mellkas sebészeti műtéteknél.

Sebészeti ismereteit bővítette, s angol nyelvkészségét is finomította.

- Hogyan lett egy ilyen kezdeti karrier után ENDRÖD az újabb állomás? - kérdezem

Szegeden nem kapott lakást, keresztül húzták angliai szakmai útját, kapóra jött az endrői körzeti orvosi pályázat, ami szolgálati lakás biztosításával járt.

Nem habozott, ide költözött, amit a mai napig nem bánt meg.

„Otthonra leltem itt” - ahogy fogalmaz.

Felesége a gyomai gimnáziumban tanított, s itt született két gyermeke is, egy leány és egy fiú.

Sorsa egy a magyar sorsok közül... miközben mindig csak gyógyított. Így érte Gyoma és Endrőd egyesülése, majd a rendszerváltás is.

- „Az orvos a betegekért van...” - mondja. Ez volt a hitvallása.

Szakmailag sikere volt, ez felülírt minden egyéb nehézséget. Szakmai elismerésként az „Egészségügy kiváló dolgozója” kitüntetés is megkapta nyugdíjba vonulásakor, 65 éves korában.

- „Mit jelentett a két község egyesülése, hogyan élte meg?” - tudakolom.

Az Endrői Sport, Egészségügyi, Szociális Bizottság elnökeként megszavazta, mert helyesnek tartotta. „A jelenlegi Endrőd (városrész) fejlődött vele...” - vallja.

Képviselő, tanácstag, VB tag lett 1989-ig. Majd „jőjenek a fiatalok” címszóval visszavonult. Utolsó képviselői ténykedésére a mai napig büszke.

Egyike volt azoknak, akik nem engedték az állami tartalékföldet elkötyavetyélni a rendszerváltáskor.

Nyugdíjasként is tovább praktizált és állandóan tovább képezte magát.

Jutalma gyermekei s unokái, kiknek körében igazán boldog.

Szeret fényképezni, filmezni, barkácsolni és a természetjárás a megunhatatlan, örök szerelem. Ami talán nem is meglepő annál az embernél, aki mindig a természetet segítette gyógyító munkájával.

Bár ma már kevesebbet kirándul, hisz betegsége korlátokat szab...

- Mit kapott Endrődtől, Gyomaendrődtől? - kérdezem.

- „Otthont... ebben minden benne van...” - mondja, s tényleg.

Jánosik doktor úr közszeretnek örvend - amit én is megtapasztalhattam az elmúlt hónapokban -, ez volt mindig a jutalom a munkájáért: az emberek szeretete és megbecsülése.

2012. október 23-án GYOMAENDRÖDÉRT Emlékplakettet vehetett át a településfejlesztésben végzett kiváló munkájáért, kimagasló társadalmi, közéleti tevékenységéért, melyhez ezúton is gratulálunk.

Dr. Varju László

....

Örömmel várjuk olvasóink javaslatát ki érdemelte ki városunk közmegebecsülését példamutató munkájával, kiről olvasnának itt szívesen...

Katolikus oldal

AUGUSZTUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 19 óra,
Hétköznapokon, csütörtök kivételével: reggel fél 8-kor

Szent Gellért Iskola kápolnájában

legközelebb szeptemberben

Gyoma

Kedden és pénteken 18 órakor a templomban,
vasárnap és ünnepnap 11 óra

Hunyva

Vasárnapokon: 10 órakor,
hétköznapokon csütörtök kivételével 18 óra
Augusztus 20-án 10 óra

„FÖLVÉTELT MAGAS MENNYORSZÁGBA...” Nagyboldogasszony ünnepe

Augusztus hónap legszebb ünnepe a Boldogságos Szűz Mária mennybevitelének szép ünnepe - népies nevén Nagyboldogasszony. A nyugati (római és görög katolikus) és a keleti (ortodox, pravoszláv) keresztények egyaránt ezen a napon emlékeznek meg arról a szent hittitokról, hogy miután a Szent Szűz befejezte földi életét és jámborul, a szent apostoloktól körülvéve elszenderült az Űrban, teste, mely az Isten Fiának kilenc hónapig élő tabernakuluma, szentségháza volt, nem maradt az enyészet rabja, hanem a mindenható Isten testestől-lelkestől föl-

vette Őt a mennyei dicsőségbe.

Kezdetektől így vallotta ezt a kereszténység, de dogmaként, hittitokként csak 1950 novemberében mondta ki Isten Szolgája XII. Pius pápa őszentsége: „A Boldogságos Szűz Mária testestől-lelkestől fölvetett a Mennybe.” Ünnepe augusztus 15-e, de már augusztus 14-én este megüljük az ünnep vigiliáját, előestéjét. A II. Vatikáni Zsinatig (1962-65) az ünnep előtti nap böjt volt a Katolikus Egyházban, - sőt a keleti ortodox keresztényeknél máig két hétig tartó böjt, „Nagyboldogasszony böjtje” előzi meg az ünnepet. Sok vidéken a katolikus keresztények is böjtölnek augusztus 14-én.

Mária mennybevitelének történetét nem olvassuk az Evangéliumban, de az első századok keresztény írásai, így elsősorban Jeruzsálemi Szt. Jakabnál, Antiochiai Szt. Ignácnál és Areopagita Szent Dénesnél, akik az apostolok közvetlen tanítványai voltak, már olvasunk Szűz Mária életének végéről. Az apostolok veszik körül Szűz Mária halálos ágyát, és imádságuk közben száll el testéből lelke Isteni Fia kezei közé. Az apostolok tisztességgel eltemetik Szűz Mária testét a Jozafát völgyében, de Tamás apostol nincs jelen Mária elszenderülésénél és temetésénél. Harmadik nap megérkezve kéri a sír felnyitását, hogy utoljára láthassa a Szent Szűz arcát. Apostoltársai készséggel tesznek eleget kérésének, de a sziklasírban Szűz Mária holttestének helyén csak illatos virágokat találnak. Így

AUGUSZTUSI ÜNNEPEK

1. csütörtök:	Ligouri Szent Alfonz püspök, egyháztanító
2. péntek:	Vercelli Szent Özséb püspök
4. vasárnap:	Évközi 18. vasárnap
5. hétfő:	Havas Boldogasszony
6. kedd:	Urunk színévaltozása
7. szerda:	Szent II. Szixtus pápa és társai vértanúk
8. csütörtök:	Szent Domonkos áldozópap
9. péntek:	Szent Terézia Benedikta (Edith Stein)
10. szombat:	Szent Lőrinc diakónus és vértanú
11. vasárnap:	Évközi 19. vasárnap
12. hétfő:	Chantal Szent Johanna Franciska szerzetesnő
13. kedd:	Boldog XI. Ince pápa
14. szerda:	Szent Maximilian Kolbe áldozópap
15. csütörtök:	Nagyboldogasszony
16. péntek:	Szt. Ponciánusz pápa és Szt. Hippolitusz vértanúk
18. vasárnap:	Évközi 20. vasárnap
19. hétfő:	Szent Bernát apát és egyháztanító
20. kedd:	Szt. István király, Magyarország fővédősztjé
21. szerda:	Szent X. Piusz pápa
22. csütörtök:	Boldogságos Szűz Mária királynő
23. péntek:	Limai Szent Róza szűz
24. szombat:	Szent Bertalan apostol
25. vasárnap:	Évközi 21. vasárnap
27. kedd:	Szent Mónika
28. szerda:	Szent Ágoston püspök, egyháztanító
29. csütörtök:	Keresztelő Szent János vértanúsága

értik meg, hogy az a test, amely magában hordozta a Megtestesült Igét, nem válhatott enyészetté, hanem az Isten testét és lelkét fölvetta a Mennyei dicsőségbe.

Ezt ünnepelek meg a földkerekség keresztényei augusztus 15-én, Nagyboldogasszony ünnepén.

A szülőfalumban Pécskán van egy ősi szokás, amit a pécskaiak valószínűleg 1753-as betelepülésükkor hoztak magukkal őshazájukból, Heves és Nógrád megyékből.

Augusztus 14-én délután a temető közepén levő kisebbik templomban elkészítik Szűz Mária sírját. Az oltár előtt egy díszes ravatalt készítenek, rengeteg virággal díszítve. Ezen a ravatalon egy drága selymekkel bélelt hófehér koporsóban elhelyezik Szűz Mária halotti szobrát. Augusztus 14-én este aztán nagy tömeg zarándokol a temetőbe, és egész este énekelve, imádkozva virrasztanak Szűz Mária jelképes sírja mellett. Ez éjfélig tart. Éjfélkor a falu plébánosa szentmisét tart az összes elhunytért, majd a mise végén (ez éjjel 1 óra körül van), gyertyás körmenet indul a temetőt körüljárva, a mennybeviteli szép Mária-énekeket énekelve. Ezalatt a templomszolgá kiveszi Mária halotti szobrát a sírból, és csak virágokat tesz a helyére. Ezt a virágokkal teli koporsót találja a körmenetről visszatérő hívőssereg. Így elevenítik meg évről évre Szűz Mária mennybevitelének történetét, ünnepét. Másnap, augusztus 15-én pedig természetesen vasárnapi miserendnek megfelelő szentelmények vannak.

A virágcsoda emlékére pedig sok helyen szokás a gyógyfű és virágszentelés. A hagyomány szerint hét vagy kilenc féle gyógynövényből, virágból kötnek csokrot a hívek, ezt mindenki magával viszi augusztus 15-én a nagymisére, ahol a pap megszenteli ezeket a csokrokat, amit a hívek hazavisznek otthonukba, és a szentelt búzához, úrnapi virághoz hasonlóan mint szentelményt, egész éven át megőrzik házaikban. Ezt a virágszentelést idén Gyomaendrőd katolikus templomaiban is elvégezzük Nagyboldogasszony ünnepén.

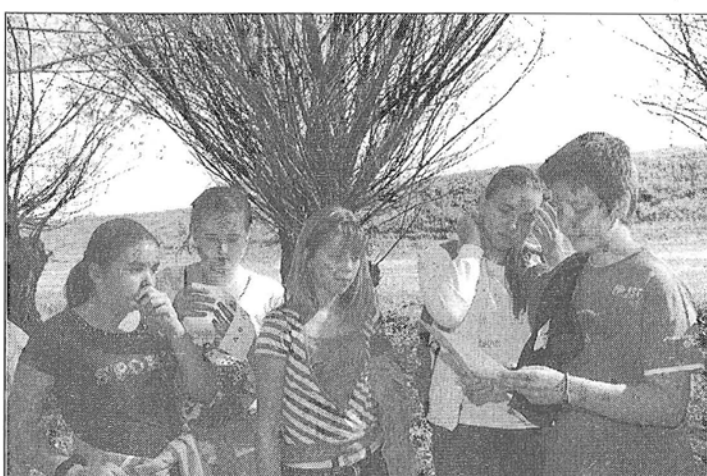
Ezek az ősi szép szokások is figyelmeztessenek legnagyobb Mária-ünnepünk méltó megünneplésére, és ami mindennél fontosabb: Szűz Mária erőnyeit, az Istenre-figyelő imádságos lelkületet, a szeretetet, az alázatot megtanulva tőle igyekezzünk Istennek tetsző életet élve méltókká válni arra, hogy földi életünk végeztével méltók lehessünk arra, hogy a mindenható Isten bennünket is magához emeljen a mennyei dicsőségbe! Amen.

A HIT ÉVE 2012
2013

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

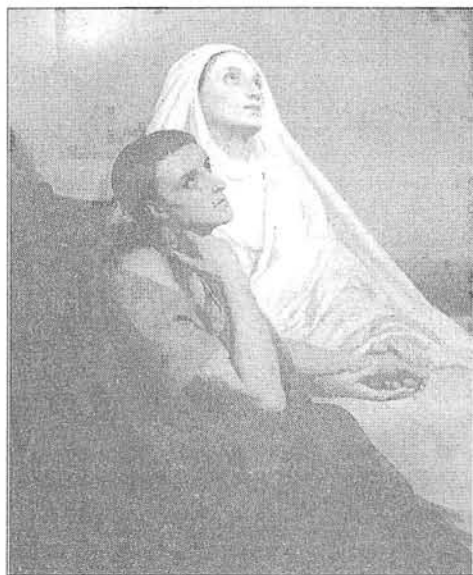

Szentelek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

Szent Mónika
Augusztus 27.

*Tagaste, 332. +Ostia, 387.

Szent Mónika Szent Ágoston püspök édesanyja volt. Mónikát a még pogány Patriciushoz adták feleségül. Sokat fáradozott azon, hogy férjét megnyerje Krisztusnak.

Ezt nem szavakkal, hanem tettekkel igyekezett elérni. Férje hűtlenségeit és lélektelen dühkitöréseit hallgat türelemmel viselte. A szeretetnek ez a nyelve, amelyben a bölcsesség és a

kereszt szeretete nyilvánul meg, végül meghódította a férfit. Patricius élete vége felé katekumen (kereszt-ségre felkészülő) lett és halálos ágyán megkeresztelkedett.

Özvegysége éveit Mónika a tevékeny szeretetnek szentelte. Erejét az oltárból merítette. Egyetlen napot sem mulasztott el szentmise nélkül, és esténként is a templomba sietett az imádság órájában.

Hitének rendíthetlensége és szeretetének ereje mégis főleg Ágostonnal szemben mutatkozott meg, mivel a legtöbb gondot és bánatot három gyermeke közül ő okozta neki.

Nem sokkal az után, hogy a világra hozta, kereszttel jelölte meg az újszülött homlokát és sóttá tette a száját. Ezzel a kor szokásainak megfelelően katekumennek tekintette fiát.

Azonban a nyugtalan és kereső Ágoston kora fiatal-ságától kezdve téveszmék és erkölcsi eltévelyedés áldozata lett. Ezzel nagyon sok gyötrelmet okozott édesanyjának, aki szünet nélkül imádkozott érte.

Hosszú éveken át könnyek között könyörgött fiáért. Istenbe vetett bizalma sohasem ingott meg. Biztatást kapott egy püspöktől, aki azt mondta neki: „Lehetetlen hogy ennyi könny gyermeke elveszen!” Ágoston elhagyta édesanyját, mert Isten terveiben ez a fájdalom is fontos szerepet játszott. Mindabból azonban, amit át szenvedett, megtanulta, hogy Isten kezére bízva a gyermekét, s végül egészen odaajándékozta Istennek. Bizonyos idő elteltével Mónika mégis követte Ágostont, aki akkor már Milánóban élt, és Szent Ambrus prédikációját hallgatta, amelyek nagy hatással voltak rá. 387-ben Ágoston megkeresztelkedett. Az édesanya vágya végre teljesült. Halála előtt elmondhatta: „Tétézten

teljesítette kérésemet az Isten... Az Úr szolgáljaképpen látlak már.”

Haza indulván, a tengerre szállás előtt Mónika megbetegedett; fia karjaiban halt meg 387-ben, Ostiában. Kívánsága szerint az ostiai Szent Aurea-templomba tették el. Erekiyét V. Márton pápa 1430-ban felemeltette, majd a római Szent Ágoston-templomban helyezték el.

Szent Ágoston Egyházunk egyik legnagyobb szentje lett. Vallomások című művében tanúságot tesz édesanyja töretlen hitéről és szeretetéről. A következőképpen ír: „Anyámnak köszönhetek mindent, ami vagyok. Ő kétszer szült engem, először erre a világra, másodszor Isten országára.”

„... ruházata szerint asszony, a hitére nézve férfi volt; olyan biztonság volt benne, amelyet csak az öregség ad meg az embernek; olyan szeretete volt, amilyenre csak egy édesanya képes; s olyan jámborság élt a szívében, amit csak egy keresztény nő hordozhat a szívében”

Az ágostonos remeték a 15. században május 5-én ünnepelték Ágoston megtérését, s az előző napot, május 4-ét választották arra, hogy megemlékezzenek Szent Mónikáról, kinek halála dátumát nem ismerjük. 1550 körül a római naptárba is felvették az ünnepet. 1969-ben Szent Ágoston ünnepnapja elé, augusztus 27-re helyezték át.

Szent Mónika élete példaképpül szolgál minden keresztény édesanya számára: „szüntelenül kell imádkozni, és nem szabad belefáradni.”

Életre nevelés a Tájházban

Nevelőotthonos fiatalok Gyomaendrődön

Folytatódott az évtizedek óta elkezdődött feldolgozó munka a Tájházban. A hagyományoknak megfelelően a fővárosi TEGYESZ által szervezett táborban a Kaffka Gyermekotthon fiataljai vettek részt. Támogatóink voltak a Nemzeti Alapítvány, a Barankovics Alapítvány és Gyomaendrőd Város Önkormányzata. Köszönet támogatóinknak!

Árkus Péter nevelőtanár

A mézeskalács készítést tanulják a Kaffka Gyermekotthon fiataljai

Üldözött endrődi gazdák emlékművének megáldása

A Magyar Országgyűlés június 29-ét, Szent Péter és Pál apostolok ünnepét, az aratás hagyományos kezdési napját, az Üldözött Magyar Gazdák Emléknepjének nyilvánította.

Ez alkalomra elkészült az endrődi üldözött gazdák, azaz kulákok emlékműve is a Hősök terén.

Lapunk korábbi szerkesztője, az azóta sajnos elhunyt endrődi születésű, de Budapesten élt Szabó Béla nagy erővel és lelkesedéssel szervezte az emlékműállítását. Korábban újságunkban is levéltári kutatások alapján cikksorozatokat írt Ragyog, ragyogj csillagom! címmel.

Sajnos, halála nem tette lehetővé, hogy megérje ezt az ünnepet.

A szervező munkát Gyuricza Zoltáné né Bartos Margit és Gellai László folytatták, melynek eredménye lett a június 30-án, vasárnap felavatott emlékmű.

Az ünnepség szentmisével kezdődött az endrődi templomban, melyet Czank Gábor plébános úr celebrált, megemlékezve az üldözöttekről.

Az ünnepség a Várfi András polgármester megnyitójával kezdődött.

Az ünnepségen többek között részt vett Dr. Latorcai János, a Magyar Országgyűlés alelnöke és családja, Erdős Norbert Kormány megbízott, valamint városunk vezetői.

Közreműködött a Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórusa, Gecseiné Sárhegyi Nóra vezényletével. Tóth Ferenc elszavalta Illyés Gyula: Egy mondat a zsarnokságról c. versét, melyet könnyezve hallgattak az emberek.

Az emlékmű leleplezése után a Rákosi-korszakban, 1948–1956 között meghurcolt endrődi gazdákra a Békés vármegyei Endrődön 1935. december 2-án született **dr. Turi Kovács Béla** emlékezett.

(Az ő beszédének kivonatát a hir6.hu hírtportálról vettük át)

„Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ez a kicsiny, de nagyon meghitt tér mára az emlékhelyek sokaságát fogadta be. Nekünk, magyaroknak fájdalmas, de sokszor dicsőséges időszakokat idéz fel. A mai napig hiányzott innen egy emlékmű, amely a szüleinkről, az őseinkről szól. Azokról, akiknek köszönhetjük, hogy itt vagyunk, akik itt, ezen a tájon hont és hazát alapítottak. Igen, azokról, akik a magyar föld megtartói voltak – a magyar gazdálkodókról, a magyar parasztokról. Ne szégyelljük kimondani, így, ahogyan most mondtam: a magyar parasztokról. Büszke vagyok rájuk, azokhoz hasonlóan, akik régebbi időkre vezetnek vissza a családfájukat. Emlékezzünk rájuk, barátaink! Az első világháborút, a trianoni országcsönkítést követően a kisgazdapárt vezette paraszti társadalom képes volt olyan egyezséget kötni az uralkodó osztályokat képviselő gróf **Bethlen Istvánnal**, amely tíz év alatt gazdasági csodát eredményezett. A második világháború utáni első nemzetgyűlési képviselő-választásokon pedig nemcsak a kisgazdapárt nyert, hanem a magyar szövetség. A kommunista **Rákosi Mátyás** 1948. augusztus 20-i, Kecskeméten elhangzott hírhedt beszéde indította meg a kulákküldözést, amely voltaképpen az egész magántulajdonon gazdálkodó parasztság felszámolására irányult. Eleinte 25 katasztrális hold, alig 14 hektár volt,

majd 8 hold lett a kulákká, gazdagparasztta való nyilvánítás alsó határa. Ezen a helyen nem lehet szó nélkül elmenni amellett, hogy a magyar parlament június 21-én szavazta meg a magyar vidéknek, a magyar mezőgazdaságnak reformokat hozó földtörvényt. Nem hiszem, hogy hibátlan törvényt fogadtunk el, nem hiszem, hogy nem szorul még módosításokra, de kisgazdaként is azért szavaztam meg jó szívtel, mert védelmet ad a termőföldtulajdonnak a külföldi tőke részéről leselkedő hatalmas veszéllyel szemben. S nem lehet ma nem megemlékezni arról az emberről, a körünkben helyet foglaló **Dr. Latorcai Jánosról** (tizenhárom éves koráig élt Endrődön – a szerző), az Országgyűlés kereszténydemokrata alelnökéről, a földtörvénytervezet zárószavazásának levezető elnökéről. Példamutatónak, a törvényesség keretei között vezette le az ülést az ilyen vagy olyan okok miatt obstrukciót elkövető ellenzéki országgyűlési képviselők akarata ellenére. Túl-ságosan kevesen vagyunk ahhoz, drága barátaim, hogy egymás ellen vívjunk ádáz és öldöklő küzdelmeket. Akkor leszünk hűségesek az egykori üldözött gazdákhöz, ha itt és most erősen megfogadjuk, hogy a magyar termőföldet közös erővel az utolsó leheletünkig megvédjük, és azt a saját kincsünknek tekintjük. Az Alaptörvény is kimondja, hogy a termőföld nemzeti kincs, a nemzet közös örökségét képezi, amelynek a védelme az állam és mindenki kötelessége.”

Az emlékművet Iványi László tb. kánok, hunyai plébános (korábban endrődi plébános) – akinek családja szintén kulákküldözött volt, áldotta meg.

Az áldás szavai előtt ezeket mondotta:

Hálával gondolunk Endrőd régi lakosaira. Szüleinkre, nagyszüleinkre, családtagjainkra. Azokra, akik becsületes munkával dolgoztak, gazdálkodtak, mégis üldözést szenvedtek. Kiszemmiszték őket, mindenüktől megfosztották, földönfutókká tették őket, elűldözték őket. Családjaikat is üldözték, büntették.

Előttük hajtunk fejet, és imádkozunk értük.

És az üldözötkért Jézus szavaival fohászunk: „Uram, bocsásd meg nekik, mert nem tudták, mit tettek.”

Az ünnepség végén koszorúzás következett, majd elhangzottak az üldözöttek nevei. Ezalatt egy-egy szál virágot tettek fiatalok az emlékükhöz adózva az emlékmű elé.

Tudomásunk szerint több mint 300 endrődi üldözött családról van szó. A most közzétett névsor még nagyon hiányos. Kérjük, akinek hozzátartozója itt nem szerepel, de valóban üldözött volt, jelentse Gyuricza Zoltáné Bartos Margitnak (Gyomaendrőd, Lásbas u.)

Kulákok névsora Gyomaendrődön

id. Ambrózi Mihály, Selyem u. 40. - Csejt Bácskai István, Csejt Balogh György, Csejt Balogh Péter, Csejt Balogh Mihály, Fő u. Bartos Máté, Lásbas u. 3. Buczkó Imre, Csejt

Bálint László, Petőfi u. (ma Décsi u.) Duda Lajos, Deák u. 9. Fekécs Mátyás, Arany J. u. Fekécs Ignác, Király u. Fekécs István, Ugar Fekécs Albert Ugar Fekécs Ambrus, Ugar Fülöp Gergely, Sugár u. Gellai László, Micsurin u. 41. Giricz Antal, Zöldfa u. Giricz Dániel, Csejt Gyuricza Imre, Csejt Gyuricza Mihály, Csejt Gyuricza Vendel, Csejt Gyuricza Elek szódás, Andrassy u. Gyuricza Béla, II. ker. 515. Szarvasi u. Gyuricza Antal, Selyem u. Gombkötő Elek, Kossuth u. 10. Gombkötő Bálint, Andrassy u. Gombkötő Lajos, Apponyi u. Hunya Béláné, Andrassy u. Hanyecz Frigyes, Fő u. Hanyecz Illés, Király u. Hanyecz Jenő, Király u. Hanyecz Libor, Sugár u. Hanyecz Vince, Király u. Hunya András, Selyem u. Hunya Ede, Sugár u. Hunya Imre, Lásbas u. 4. Hunya István, Temető u. Hunya László, Temető u. Hunya Máté, Temető u. Hunya Mátyás, Temető u. Hunya Vilmos, Andrassy u. Hunya István, Lásbas u. 8. Hunya Szilveszter, Sugár u. Habzda Bálint, Fő u. - Varjas Julis Imre, Fő u. - Dózsa Tsz Iványi István, Csejt Kalmár Károly, Andrassy u. Kalmár Imre, Stefánia u. Kalmár Bálint, Király u. Kalmár Vince, Fő u. Kovács Béla, Vida u. Kovács Illés, Temető u. Kovács István, Lásbas u. 2. Kovács Libor, Vida u. Kovács Vince, Temető u. Kovács Miklós, II. 563. Kovács Péter, Sugár u. Kovács Mátyás, Király u. Kovács Frigyes, Király u. Kovács Sándor, Arany J. u. Kovács István, Fő u. - Lenin Tsz Kovács Dániel, Erzsébet u. 2. Kulik István, Baross u. Kurilla Gellért, Csejt Kurilla Miklós, Csejt Latorcai-Lénárt János, Zöldfa u. 13. Oszlács Pál, II. ker. Pintér Vendel, Apponyi u. Pintér Imre, Hunya Pápai Géza, Fő u. ö. Szabó Józsefné, Sugár u. Szabó Mátyás, Selyem u. Szabó Bálint, II. ker. 482. Zs. Tímár György, Lásbas u. 12. Tímár Béla, Stefánia u. Tímár Imre, Selyem u. Tímár Lajos, II. ker. 472. Tímár János, Selyem u. D. Tímár József, Lásbas u. 11.

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szanda István

Kedves Olvasók!

A nyári szabadságolások miatt a szokásos Endrőd néprajza cikk nem érkezett meg. Ezért egy már régen közlésre váró írást közlünk ezen a helyen.

Schiefner Ede szentbeszéde Dinya János újmiséjén, 1877. február 11-én I.

Menjete az egész világra, tanítsatok minden népeket, tanítván őket megtartani mindazt, a miket mondottam nektek. Máté 28,20

Mielőtt isteni Megváltónk visszatért volna mennyei Atyjához, megjelent még egyszer szerette tanítványainak s hozzájuk intézett bucsiszavai ezek valának: <<Valamint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket; menjete az egész világra, tanítsatok minden népeket, megkeresztelvé őket az Atyának, Fiúnak és Szentléleknek nevében, tanítván őket megtartani mindazokat, a miket mondottam nektek, és ime én veletek vagyok a világ végezetéig.>> 'Urunk áldásos megbízását teljesíték az apostolok, teljesíték és teljesítik ezek utódai a püspökök és felszentelt papok. Tanítják a népeket, s a hivek lelki üdvére kiszolgáltatták a szentségeket. Mivel Te, oh Uram! pap vagy mindörökké a Melchizedek rendje szerint,² a te papságod ki nem hal, hanem isteni rendeleddel szerint megújul az nemzedékről nemzedékre! Gyarló embereket választál szolgálóiddá; halandókat emeltél isteni hatalmad gyakorlóivá, a Szentlélek erősítő kegyelmével ruháztad fel őket, hogy nevedben hirdessék az embereknek az örök igazságot! Krisztus Jézus papsága hasonló az örökzöld fához mely, életképességének bizonyítására az idők folytában új és új hajtásokat hoz létre. Ezt bizonyítja a jelen fényes ünnepély is, midőn e zöld fának egy új hajtása: t. Dinya János, ezen község polgári állású szülöttje, mint új felszentelt pap megjelent köztetek, hogy első szt. miseáldozatját a Mindenhatóknak bemutatassa és ezzel papi pályáját megkezdje. És a hivek oly nagy sokasága miért gyült össze ez örömteli ünnepélynél, melynek mását 17 év leforgása előtt látta e község? Mit akar jelenteni az oltár menyegzői ékessége? Nem az árnyékként elenyésző embert illetik ezek, hanem Jézus Krisztus örökzöld papságát, mely a Szentlélek működése folytán átszállott ez új felszenteltre is.

De a mai öröm sem egészen tiszta, e közé is bevegyl az aggodalom! Miért? Mert a nagy méltóság mellett, mely az Ur kiválasztottjait ékíti, ott látom a tengernyi veszedelmet, melyen keresztülhatolnia kell; a magasztos kötelmeket, melyeket Isten dicsőségére és az emberiség üdvére teljesíteni hivatva van; látom kísértetni a nehéz felelősségtől, melynek folytán egykor számolnia kell az örök Bíró előtt, s magas állása mellett látják szemeim alól a széditő mélységet, melybe oly könnyen eshetik, hacsak egy kis lépést tesz félre. De Isten egyházára is jelentőség-teljes nap a mai. Az Ur minden új választottjában kettős csillag támad, s hatásuk szerint vagy áldásos, vagy romboló reá nézve.

Ha hű marad magasztos hivatásához, ha kötelmeinek nagyszerűségét soha szem elől nem téveszti: akkor áldásos csillagként tűnik fel az egyház egén, mely világít és melegít, életet szül mindenfelé a merre jár; de ha magasztos hivatásáról megfeledkezve félrelépked, az alatta tántorgó mélységbe zuhan: akkor romboló üstökös csillaga lesz az emberiségnek, mely pusztítva s

Máté 28,20² 1
Zsid 5,12 2

átkot hintve vonul keresztül az Ur szántóföldje felett. Feltámadása és üdvössége lesz önmagának és hívó népének, ha hű szolgálja marad Istennek; romlása és ostroma magának és a hívó népnek, ha kötelmei s hivatásához hűtelen lesz.

Ha már most, kedves fiam, a nagy méltóság mellett, melynek birtokosa lettél; ha a nagy kötelmek mellett, melyek rád várnak, szemed elé állítom az óriás veszedelmeket, miket e világban legyőznöd kell: akkor azon álláspontot mutatom ki, melyet mint kath. pap mai időben elfoglalnod kell, s ezzel egyszersmind oly kérdést vetek fel megfajtásul, mely élted minden szakában iránytűd – a hivekre nézve pedig a legtanulságosabb leend. Azon szavakkal intlek, melyeket szt. Pál szeretett tanítványához Timotheushoz intézett: << Senkisémmel vesse meg ifjuságodat, hanem légy példája a hiveknek beszédben és társalkodásban, szereteiben, hitben és tisztaságban. Ne hanyagold el a kegyelmet, mely benned van, mely neked adatott a püspökök kezének feltevése által.>>³

S ezután megmutatom:

A magadra vállalt papi méltóság és köteleesség nagyságát.

A veszedelmeket, melyek közt a világban rendíthetetlenül megállnod, többet, legyőznöd kell.

Jézus nevében kezdem, ki legyen veled és kísérje lépteidet e zajos életen át.

Istennek kertjében van egy isteni kéz ültette szőlőtő, termékeny, s vesszőket hajt, melyek virágoznak és gyümölcsöznek. Ha itt-ott áldásos működés után egy-egy vessző elszárad, ott a tő bensejében működő erő új hajtásokat hoz létre s ekként a szőlőtő folyvást virul. Ezen szőlőtő magad vagy oh Jézus⁴ és tanításod szerinti örökös papságod, melyet Te alapítottál. Ezen szőlőtő vesszei az apostolok és tanítványok, ezek utódai az egyház püspökei és a felszentelt papok, kiket idő folytában Te hívsz meg, hogy általok a Szentlélek ereje és munkálása folytán a papi méltóság és hatalom föntartassék. És micsoda alapon nőtt fel ezen szőlőtő, mely Jézus Krisztus papsága? Gyökerének szála mélyen fekszik Istennek örök végzésében, mit a látók következő szavakban fejez ki: << Az Ur megesküdött és meg nem bánja, te örökké pap vagy Melchizedek rendje szerint!>>⁵ Ezen örökös főpap Jézus Krisztus.

De egy új kérdés merül fel: miért akart a Megváltó mint főpap a Melchizedek rendje szerint, megjelenni e világban? Ha megfontoljátok a bűnnek nagyságát és annak következményeit az egész emberiségre, minek eltávolítására emberi erő csekély volt: akkor könnyen felelhetek a feltett kérdésre. Halljuk csak szt. Pált: << Minden főpap - így ir ő - emberek közül választatik, az emberekért rendeltetik Isten előtti ügyeikben, hogy ajándékokat és áldozatokat mutasson be a bűnökért, ki szánakodhassék a tudatlanokon és tévelygőkön, miután ő is körül van véve gyarlósággal és azért kell valamint a népért, úgy önmagáért is áldozni a bűnökért.>>⁶

A papnak tehát az apostol tanításaként kötelessége a tudatlanokat tanítani, a tévelygőket jó útra terelni, az emberek bűneiért Istennek áldozatot bemutatni, szóval: az embereket Istennek egyesíteni. Most már fel tudjuk fogni örökös főpapunk az Ur Jézus megbízását, mit e szavakban fejez ki: << A mint küldött engem az Atya, úgy én

is küldlek titeket.>>⁷

Miért küldötte tehát az Atya egyszerűlt fiát a világra? Elküldötte, hogy hirdesse a szegényeknek az evangéliumot;⁸ hogy felkeresse a bűnösöket, hogy végrehajtsa a keresztfán az áldozatot, és ez által minket az örök haláltól megmentsen és Istennel kiengeszteljen. A mit egykor Krisztus Urunk az emberek váltságaért véghezvitt, azt akarja Ő továbbra is, hogy működése meg ne szakadjon, de folytattassék a világ végeig. << Menjete az egész világra, tanítsatok minden népeket, bocsássatok meg nevében bűneiket, mutassátok be nevében az új szövetség áldozatát.>> Bármit tegyetek és munkáltok: az én nevében, az én megbízásomból teszitek.>>

A mai nap, édes fiam, egy pont életedben, melytől kiindulva megkezdőd az isteni működés, melyre mint tanító az isteni Mester által küldetve vagy. Az ártatlan gyermekek meg nem fertőztetett tiszta lelkébe kellend az isteni félelem s szt. hitünket becsepegtetni, a serdülő s a hit-hidegsgben dermedni kezdő ifjuságot válásunk sz. melegével melengetni, a hívó és hitetlen népeknek hirdetni a megfeszített Jézust. A mily szép és fontos és hivatás, ép oly nehézséggel teljes, kivált napjainkban, midőn ezrenként lépnek fel Krisztus és fölkenntjei ellen és élet-hálárcot vivnak minden ellen, a mi keresztény. Siralmas nyomai e háborúnak látszanak is; a jó erkölcsök meglazultak, az erkölcstelenség óriás mérvben harapódzott el. S neked e harcban kell részt vened!

Harcolj is hűn és bátran, hirdesd az igét rendületlenül az anyaszentegyház szellemében, maradj hű és engedelmes fia mindig e jó anyának, mely említeni táplált s most áldozári méltóságra emelt. Mert jaj nekünk, ha bolygóttzé válunk mi, kiket az Ur gyertyául rendelt, hogy világítsunk a népeknek.

De az örök főpap nem fejez be működését az isteni igazságok hirdetésével, nem eléglé meg csupán, hogy az emberi elme boruját feloszlassa, hanem eljött mint szerető pásztor, hogy az éltevedt juhokat felkeresse. Neki adta át az Atya az ítéletet az emberek bűnei felett és általa lön váltságunk és bűneink eltörlése. De amint őt küldte az Atya, azzal a hatalommal küldé apostolait és ezek utódjait az anyaszentegyház papjait, hatalommal megbocsátani a bűnökét, mely isteni megbízást és hatalmat e szavakkal adá át apostolainak: << Vegyétek a Szentleket, a kiknek megbocsájtjátok bűneit, meg lesznek bocsátva, kiknek megtartjátok, meg lesznek tartva.>>¹⁰ A mai naptól fogva édes fiam te is fogod gyakorolni e pásztori hatalmat, gyakorolni fogod a gyóntatószékben, hol pásztori tisztet parancsolja felkeresni, a mi Istenre nézve elvesztett volt.

(folytatjuk)

Közreadta: Hegedűs Bence

A beszédet tartalmazó kiadvány címe: Szent beszéd melyet T. Dinya János nagyváradi l.s. áldozár Endrődön 1877-dik év február hó 11-én tartott első szent miséje alkalmával mondott Schiefner Ede prépost és endrődi lelkész, Budapest, Franklin-társulat nyomdája, 1877. Forrás: OSZK, Budapest Jelzet: Kny. C 4.743

I. Timoth. 4. 12-14 3
Ján. 15,1 4
109. Zsolt. 5. 5
Zsid. 5,1 6

Ján. 20,22 7
Luk. 4,19 8
Máté 28,18 9
Ján. 20,23 10

Rozsvetlő: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Emlékeztető sorok a 200 éves gyomai református templomról

A ma is fennálló szép, sugártornyos református templomunk augusztus 8-án lesz 200 esztendő. Kétszáz évvel ennek előtte, 1813. augusztus 8-án „lépték át először a hívek templomunk küszöbét”.

Az építkezés hosszan elnyúlt, 1791-ben kezdték a torony alapjait lerakni, 1794-re elkészült, de magassága akkor még csak a mai sétáló szintjéig ért. Majd hosszú évek teltek el anyagbeszerzéssel és az építkezéssel, ahogy azt a gyülekezet gazdasági helyzete engedélyezte.

Legnagyobb sajnálatomra az egyház levéltárában nem találtam írásos visszaemlékezést a felszentelési ünnepség lefolyásáról. Mindenesetre volt ilyen, mert néhány későbbi számadásból előbukkan erre vonatkozó adat. A toronyépítés elkezdésének idején itteni lelkész volt Marjalaki Dániel, s őt követte a teljes templomépítést irányító lelképásztor, Koláth Mihály. A templomépítő gondnok pedig Szántai Mihály volt.

A már említett számadásokból ilyen tételek mutatkoznak, mint; „a templom felszentelődési ünnepségére Jegyző Úr hozott puskaport Váradról...”, „színes selyem szalagokat, posztót vettem a toronygombra...” Más helységekből leírt ünnepségek menetéből tudjuk, hogy a hívek a templomon kívül gyülekeztek az Egyház külső és belső előljáróval. A külső előljárók a Bíró, a törvénybíró, esküdtek s a jegyző, alkalmankint a helybeli földesúr. Belső előljárók a lelkész, gondnok, egyháziak, presbiterek.

Ahogy húzták fel a feldíszített toronygombot, bizonyos távolságokon megálltak, s olyankor köszöntöket mondtak a királyra, a helység földesurrára, egyenként előljáróikra, végül a falu apraja-nagyjára (közben - közben zsoldárokat énekeltek és lúttak). A gyomai református egyház – mint az egyházmegye több gyülekezetében is – írásbelisége az 1810-es években teljesedett ki, királyi rendeletre.

Gyomán az anyakönyveket 1741-től kezdték vezetni, a presbiteri gyűlések jegyzőkönyve pedig 1820-tól folyamatos.

Az 1937/38. évi felújításkor „1938. május 25-én, amikor a toronygombot levéltük” értesülünk a presbiteri jegyzőkönyvből, abban két iratot találunk. Az egyik irat, amelyet az 1848. április 16-i tűzvész után helyeztek el a gombban – sajnos védőburkolat nélkül – súlyos károsodást szenvedett. A második iratot a Garzó Gyula lelképásztor által vezényelt 1879. évi felújítás után helyezték el. Az ebben talált adatok alapján egyházunk, templomunk történetét megírta Harsányi Pál esperes úr, (A Gyomai Református Egyház története, Mezőtúr, 1916.) ennek

egy példánya is bekerült a toronygomba.

Az 1879. évi felújításkor a toronygomba elhelyezett egyháztörténet rövid változata a következő; „Az 1682. évben Gyoma község lakosai, kik akkor mind helvét hitvallásúak voltak, a törökök által széjjelűzetvén, mint egyház is lenni megszűntek. Azonban 1717-ben a szétoszláskor és alatt érintetlenül maradt kő templomot újra birtokba vévén, községgé és így egyházzá is alakultak. E templomnak mikor és mily hitfelekezet által való építéséről semmi tudomás, annyi bizonyos, hogy azt a csaknem folytonosan tartó háborúskodás miatt kijavítani nem merészelték, hanem helyébe 1718-ban nádból oszlopokra építettek..., 1735-ben építettek vályogból, 1760-ban fából, és 1775-ben ismét vályogból. (Megjegyzések: helvét hitvallásúak – azaz Kálvin tanait követő reformátusok, a fennálló középkori eredetű templomot téglából, nagy valószínűséggel az Árpádok alatt építették római katolikus hívek és a falu kegyura a Bethlen nemzetség, ez állott fent 1718-ig).

Az elpusztult középkori templom helyét teljes bizonyossággal nem tudjuk, de szinte biztos, hogy Gyomának templomai mind azon a helyen – a körül voltak e szent-szakraális helyen, ahol a mai hatalmas és szép nagy templomunk áll. A régi kis „oratóriumocskák” (imaházak) méreteit nem ismerjük, de kiindulva a közlemült Békés megyei középkori templomhely feltárások eredményeiből belméretre 5-6 méter széles, 8-10 méter

hosszú kis templomocskára gondolhatunk. A jelenlegi, immár 200 esztendő templomunk méretei: 18 méter s 37 cm széles, és 40 méter 20 cm hosszú, a torony csillaggal együtt 30 öl magas (kb. 57 méter). 1879-ben a torony tűzóri sétálóval, őrhely szobával lett ellátva, s ezzel 3 ölrel megnövekedett a magassága (kb. 5,5 méter). Így lett aztán „sugártorony”.

1914 után történtek: a világháború súlyos próbára tette egyházunkat is. Katonának ment egyik lelkésze, a tanterület több tagja, számos férfi egyháztagnak katonának ment s közel 500-an odavesztek a csatatereken. Az egyház elsőrendű feladata lett a hadiözvegyek s árvák, gyászoló szülők vigasztalása. Három haragunkat ágyúöntésre adtuk az államnak. Nagy összegben jegyzett hadikölcsönkötvényünk semmivé vált az összeomláskor.

De még elvitték puszkagolyó öntésre az orgonánk sípjait is. A vörösök és oláhok 1919-ben többször belőtték templomunkat. Harsányi Pál lelképásztor 1922-ben új harangot öntetett, a háborús károkat kijavíttatta. 1922-1930-ig a Békés-Bánati református egyházmegye központja lett Gyoma Harsányi Pál esperessé választása által. Lelkészeink Dobby Béla, helyette jött Répás Pál, majd Harsányi Pál helyett Tiba András, az ő utóda lett Bay József, 1935 decemberétől. Az 50 esztendő központi fiúiskola renováltatott. Az endrődi és csejti fiókegyházaink missziói segédlelkészt kaptak, e helyeken 600 református lélek találtatott.

Az 1938. évi renoválás költségeit a gyülekezet ösgyűlése megszavazta, büszkén mondhatjuk, egyetlenegy egyháztagnak sem volt, aki nemmel szavazott volna. 1937-ben a külterületek gondozására missziói segédlelkész állítatott be. Gyoma református népe nagyobb részben hitbuzogó, egyházszerető és minden jóért lelkesedni tudó tagokból áll, és mint ilyen, határozottan építő gyülekezetnek nevezhető.

1923-ban önálló vallásoktató lelkész állítatott be Palotás László személyében, aki nagy buzgósággal és hozzáértéssel tölti be tisztét. A politikai község vezetői 1938-ban: Kovács Gábor községi főbíró, Dániel Emil főjegyző, Dr. Sorbán Jenő járási főszolgabíró. Az ágostai evangélikus egyház lelkésze: Feiler Ernő, Wagner Márton felügyelő, a római katolikus egyház lelkésze Csernay Géza plébános, Tápay Károly gondnok. Úgy községi, mint a felekezeti viszonylatban a községben béke van.

Cs. Szabó István

SPORT

Nyári pihenő és felkészülés a focistáknál

Szűkre szabott nyári pihenő volt a Gyomaendrődi FC labdarúgói számára.

A június első hétvégéjén befejeződött 2012-13. évi Megyei I. osztályú labdarúgó bajnokságot követően egy hónap pihenőjük volt a játékosoknak. A 2013-2014. évi bajnoki szezonra július 5-én kezdődött meg a felkészülés. Az előző évi sikeres fiatal edzőpáros – Toldi Balázs és Farkasinszki László – egyéb irányú elfoglaltságaik miatt sajnos nem tudták vállalni

a csapat további edzését. Munkájukkal a vezetés meg volt elégedve, jó és sikeres tevékenységet végeztek a csapat élén. A vezetés lázasan kereste a megoldást, hogy a lehető legjobb döntést tudja meghozni. Több lehetséges megoldás közül végül az igen eredményes játékos múlttal rendelkező Árgyelán Jánosra esett a választás. Benne bízott meg a vezetés, hogy a tapasztalatát átadva eredményes edzői tevékenységet tud végezni a gyomaendrődi labdarúgók élén.

A felkészülés július 5-én kezdődött egy bemutatkozó edzéssel. Ezt követően heti négy kemény edzést vezényelt az újdonsült edző, a hétvégék pedig edzőmérkőzésekkel zárultak. Ez a program folytatódik az augusztus 10-i bajnoki rajt kezdetéig. A felkészülés első hete után, a hétvégén megtartott első edzőmérkőzést a mezőberényi csapat ellen játszotta a hazai gárda, ahol vereséget szenvedett 5 : 3 arányban. A következő héten folytatódott a kemény felkészülés. A hét végén az előző szezonban a Megyei I. osztályból éppen kiesett dévaványai csapat volt az ellenfél. Az első félidő könnyed játéka után a másodikban felpörgött a gyomaendrődi csapat, és megnyugtató játékkal, hátránnyal fordítani tudott, és végül 5 : 2 arányban nyert. A felkészülés harmadik hetében már a hét elején edzőmérkőzés szerepelt a programban. A Gyomaendrődön edzőtáborozó RAEC U-19 korosztály volt az ellenfél. Magabiztos játékkal 4 : 1 arányban sikerült felülmúlni őket. Ezt követően a hét végén – július 26-27-28 – a romániai testvérváros meghívásának eleget téve, három napot töltött a csapat Nagyenyeden, ahol egy nemzetközi labdarúgó tornán vett részt, ezt is beillesztve a felkészülésbe. A következő hetekben hasonló ütemben folytatódik a felkészülés, mint eddig a bajnokság rajtjáig.

A játékosállományban is jelentős mozgás volt a csapat háza táján a nyár folyamán. Két rutinos játékosunk – Karászi László és Kéri Roland – is abbahagyta az aktív játékot. Békésre igazolt Ollé Péter és Takács Máté. Külföldi munkavállalása miatt nem számíthatunk a következő idényben a fiatal Urbán Dánielre. Munkahelyi és egyéb elfoglaltság miatt kiesik a játékosállományból Tímár Attila, Rácz Gergő és Csapó Zsolt.

Az érkezési oldalon még nem ennyire bő a létszám, jelenleg is több játékosal folyik a tárgyalás, hogy sikerüljön a hiányzókat pótolni. Várhatóan Gyomaendrődön folytatja pályafutását Erdősi Gyula, Mezőtúrról, valamint újrakezdte a labdarúgást Szabó Márkó és Raffael Hendrik.

Fülöp Zoltán

Békés Megyei Roma Labdarúgó Torna

2013. július 6.
(Beszámoló)

Nagy készülődéssel vártuk az immáron második alkalommal megrendezésre kerülő Labdarúgó Tornát. A futballmérkőzésen több Nemzetiségi Önkormányzat, illetve a Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigány Missziója mutatta meg tehetségét. A jeles nap menete a következő volt:

- 8.30-tól Regisztráció a csapatok részére

- 9.00-kor Szécsi Zsolt Gyomaendrőd Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke mint házigazda köszöntötte a megjelenteket, ezt követően Várfi András Gyomaendrőd Polgármestere köszöntötte a Város nevében a megyéből érkező játékosokat.

Rejtő József, az MSZP II. körzet választó kerületi felelőse támogatja Teleki László Országgyűlési képviselő jókívánságait és jó mérkőzést kívánt.

- 9.15 – kor Várfi András Polgármester kezdőrúgásával elkezdődött a futballmérkőzés. A nyolc csapatból az első helyezést Doboz, másodikat Szarvas, míg a harmadik helyezést Békés csapata nyerte el.

A futballmérkőzést követően Szécsi Zsolt mind a játékosokat, mind pedig a jelenlévőket megrögzítette egy finom babgulyásra. Az estebéd alatt Dósai Flórián szolgáltatta a zenét. A jó hangulat úgy felkorbácsolta a jelenlévőket, hogy volt, aki táncolt és énekelt. A nap folyamán mind a helyi lakosság, mind pedig a vidékről érkezett sokaság kérte Nemzetiségi Önkormányzatunkat, hogy a jövőben is rendezzük meg a Békés Megyei Roma Labdarúgó Tornát.

Végül megköszönjük Támogatóink segítségét.

Támogatóink:

Gyomaendrőd Város Önkormányzata

Roma Polgárjogi Szövetség

TÓTKAÉP Építőipari Kft.

Rejtő József MSZP

Mágus-Comp

Marton Ferenc

És még sokan mások, akik munkájukkal hozzájárultak e kelles nap létrejöttéhez.

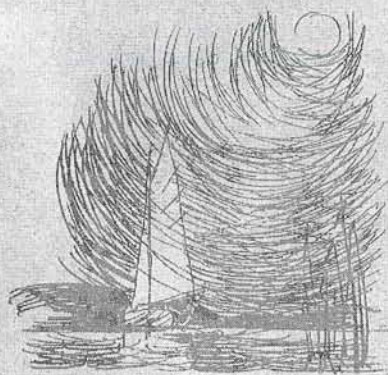
Farkas Sándorné

RÉGI-ÚJ KISNAPTÁR

Az ablakok kinyílnak, mint a rózsák.
 Az éjszakákat göncölszekerek hozzák.
 S kelyhekkkel kocintanak a fák.
 A csend szoros, a levegő tág.
 S a holdról, lila pókhalón
 leereszkedik az álom.

/Kiss Jenő./

AUGUSZTUS

CS	1	15
P	2	16
SZ	3	17
V	4	18
H	5	19
K	6	20
SZ	7	21
CS	8	22
P	9	23
SZ	10	24
V	11	25
H	12	26
K	13	27
SZ	14	28
CS		29
P		30
SZ		31

Biczó Tamás rajza, 1956

Üldözött endrődi gazdák emlékművének megáldása
(folytatás a 9. oldalról)

Tímár János, Hidfő u. 8.
 Timár Péter Pál, Fő u.
 Timár Károly, Selyem u. 43.
 F. Timár Gergely, Polányi u. 11.
 Timár Vincéné, Zöldfa u.
 D. Timár Lajos, Selyem u.
 Uhrin György, Csejt
 Uhrin Károly, Csejt
 Uhrin Mátyás, Csejt
 Uhrin Miklós, Csejt
 Uhrin Benjamin, Temető u.
 Uhrin Gáspár, Temető u.
 Dr. Uhrin Vendel, Stefánia u.
 Uhrin Imréné, Fő u.
 Ung Imre, Fő u. - Bölcsőde
 Uhrin Károly, Polányi u.
 Dr. Uhrin Nándor orvos, Hősök tere
 Varjú Elek, Hidfő u. - Csejt
 Varjú Ferenc, Hidfő u. - Csejt
 Varjú Fülöp, Domszög
 Varjú Imre szódás, Apponyi u.
 Varjú Miklós, Kossuth u. 15.
 Varjú Miklós, Kossuth u. 21.
 Varjú Vendel, Csejt
 Varjú Vince, Kossuth u. 19.
 Vaszkó Mihály, Selyem u.
 Vaszkó Pál, Sugár u.

Varga Mátyás, II. ker. 516.
 Venczák Ede, Selyem u.
 Venczák János, Erzsébet u.
 Zay Mihály, Csejt
 Ujházi Ernő, Kölcsey u. 3.
 Ujházi Elemér
 A névsort összeállította: Gyuricza Zoltánné

Az emlékmű felirata:

EMLÉKEZÜNK

AZ ÜLDÖZÖTT ENDRŐDI ÉS HUNYAI GAZDÁK LÉTSZÁMA
MEGHALADTA A 300 FŐT.

1948 ÉS 1956 KÖZÖTT

KULÁKLISTÁRA KERÜLTEK, SOKAKAT BEBÖRTÖNÖZTEK,
 VAGYONUKAT ELKOBOZTÁK, MÓDSZERESEN KÍNOZTÁK,
 TÖNKRÉTET TÉK ŐKET.
 TÖBBEK HÁZÁT ELVETTÉK. MUNKÁT ITTHON NEM KAPTAK,
 IDEGENBEN MUNKÁSSZÁLLÁSRA KÉNYSZERÜLTEK.

FÖLDÖNFUTÓK LETTEK!

CSALÁDTAGJAIKAT IS ELKÍSÉRTE A KÁDERLAP,
 ÉS HÁTRÁNYOS MEGKÜLÖNBÖZTETÉS VOLT
 AZ OSZTÁLYRÉSZÜK, AZ ÉLET MINDEN TERÜLETÉN.

A MÉG ÉLŐ ÁLDOZATOK ÉS A LESZÁRMAZOTTAIK MA IS
 ŐRZIK A TRAGÉDIA SZOMORÚ EMLÉKÉT.

EMELTETTÉK AZ ENDRŐDI ÉS HUNYAI ELSZENVEDŐK,
 UTÓDAIK, VALAMINT AZ EGYÜTTÉRZŐK

2013. június 29. Péter-Pál napján

Valaki azt mondta, az emlékművön lévő kalászkok olyanok, mintha
 a jég elverte volna...

Igen, elgondolkodtam ezen. Ez a gazdák sorsa. Nagy ellenségük a
 jégverés, mely elpusztítja akár az egész évi termést is... és akkor hiába
 dolgoztak, fáradtak, a vetőmag ára is kidobott pénz.

Az endrődi gazdák életében a legnagyobb „jégverés” a kulákküldö-
 zés volt, hisz mindenük odaveszett.

Az emlékművön a két elvert kalász mellett ott egy harmadik is,
 mely a jégverés ellenére is büszkén magasba tartja a fejét.

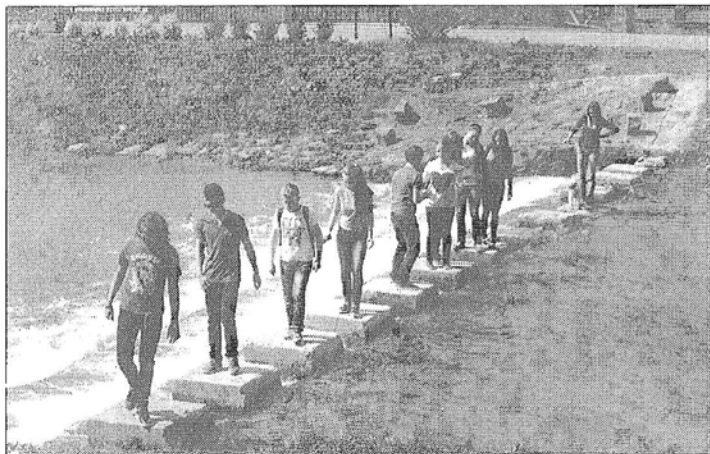
A természeti csapás után is egy idő múlva újraéled a természet. Ma-
 gyar Gazdák! Tartsátok büszkén magasra a fejeteket! Van újraéledés!

Iványi László

Fotók: Soczó Géza
(20. oldalon is)

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Lengyel, magyar - két jó barát...

Vízen járás Lengyelországban

Testvériskolánk meghívásának eleget téve négy gyönyörű napot töltöttünk **Pilznoban** és Szczawnicában sikeres angol nyelvvizsgát tett és eredményesen versenyző tanulóinkkal. A gyerekeket családok látták vendégül, akik így bepillantást nyertek a lengyel kultúrába és mindennapokba. Kétnapos kirándulást tettünk a festői szépségű Szczawnica üdülővárosába. Sífelvonóból Palenica sípályáját láthattuk, majd ezt követően a Dunajec folyó mentén egészen a szlovák határig sétáltunk. Két várba is ellátogattunk, melyből az egyiket gyönyörű hajóúton közelítettük meg. A kirándulás és a testvériskolai programunk célja ez alkalommal is megva-

Lengyel és magyar gyerekek iskolánk főbejáratánál

lósult, a gyerekek idegen környezetben gyakorolhatták az angol nyelvet. A hagyományokhoz híven néhány hét múlva viszonzták a látogatást lengyel vendéglátóink. Július 1-jén végre elérkezett a várva várt nap és az esti órákban megéreztek lengyel vendégeink: 6 diák, 2 tanár és 1 buszsofőr kíséretében. Az első estét a Bowling étteremben töltöttük, ahol a közös vacsora elfogyasztása után a gyerekek bowlingoztak, csocsóztak, biliárdoztak, ami kiváló alkalom volt arra, hogy a gyerekek jobban megismerkedjenek, összekövacsolódjanak és az angol nyelvet használva nyelv-tudásukat is fejlesszék.

A következő nap Európa legnagyobb fürdőkomplexumába, a hajdúszoboszlói Hungarospa strandjára látogattunk el, ami mindenki számára kitűnő programnak bizonyult a nyári melegben. Sokat fürödtünk, úsztunk, labdázunk, de legnagyobb élményt mindenki számára a csúszdapark jelentette, ahol 12 különböző csúszdát próbálhattunk ki. Volt itt négy pályás versenycsúszda, kétféle kamikázé, óriás csavarcúszda, 'fekete lyuk', 'örült folyó'. A csúszdázás fáradalmait pedig a sodró folyóban tudtuk kipihenni.

A harmadik napot Gyomaendrődön töltöttük. Dél előtt a város külterületén lévő Telekparti szabadidőparkba mentünk, ahol izgalmas programot vártak ránk. Kipróbáltuk az íjászokdást, falmászást, lengőket, majd pingpongoltunk és röplabdázunk is. Ebéd után körbevezettük vendégeinket iskolánkban, majd a Tájháza látogattunk el. A helytörténeti kiállítás megtekintése után megismerkedtünk a mézeskalács sütésének rejtelmeivel. Az előre begyűrt tésztából egyedi figurákat formáztunk, melyek villámgyorsan kiszülettek a kemencében. Ezután a kötélvérést próbáltuk ki,

lengyel, illetve magyar nemzeti színű köteleket készítettünk. A délután további részét a mindenki által kedvelt Liget fürdőben töltöttük.

Estére a magyar gyerekek szülei búcsúestet szerveztek, ahol sok finomsággal vártak minket. Sokat beszélgettünk és felelevenítettük az elmúlt napok eseményeit. Utolsó nap délelőtt a Kner nyomdába látogattunk el, ahol megismertük a Kner nyomda és a Kner család történetét és kipróbáltuk a különböző nyomdaipari gépeket. A közös ebéd után hosszasan tartó búcsúzkodás következett, majd fájó szívvel intettünk búcsút lengyel vendégeinknek.

Tartalmasan és rendkívül eseménydúsán telt el ez a négy nap, rengeteg új élménnyel gazdagodtunk, sok új barátság született és nem utolsósorban nagyszerű lehetőség volt iskolánk tanulói számára, hogy fejlesszék angol nyelvtudásukat, bizonyítsák talpraesettségüket, problémamegoldó képességüket.

Résztevők: Bognár Nóra, Csapó Elek, Derzsi-Kovács Szávitri Virág, Kulik Adrienn, Kurilla Zoltán, Székely Péter. Kísérők: Szedlák Réka, Tóth Magdolna angol nyelvtanárok.

Színházlátogatás

Iskolánk többször szervezett már a Szolnoki Szigligeti Színházba látogatást a gyerekek számára. Idén is igyekeztünk a színes repertoárból olyan műsort kiválasztani, ami felkeltheti a tanulók érdeklődését. A sok érdekes darab közül a Made in Hungaria című musicalra esett a választás, melyet Radó Denise rendezésében láthattak a gyerekek.

Igazán jól szórakoztunk a humorban és látványban gazdag előadáson, amelynek a végén a színészek a színpadra invitálták a közönséget egy közös tánc erejéig. Reméljük, jövőre is lesz lehetőségünk ellátogatni a színházba.

Kirándulások

A vakáció előtti utolsó hetekben tanulóink sokfelé kirándultak. A legkisebbek a dévaványai tűzok rezervátumban jártak, ahol megismerkedtek a környék állat- és növényvilágával. A második évfolyam és az ötödikesek egy része Szedged nevezetességeit, a Vadaspark lakóit látogatta meg.

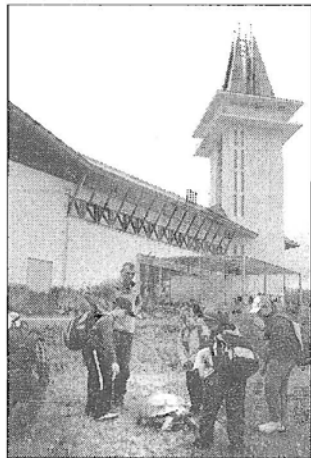
A legtöbbben a poroszlói Tisza-tavi Ökocentrumba mentek el. A harmadik évfolyamosok és az ötödik bések 1-1 napot töltöttek el a szépen kialakított bemutatóhelyen. A hatodik bé osztályosok egy éjszakát töltöttek a sarudi kempingben, voltak kalandparkban, kenusztak a Tiszán, „vízenjárva” ismerkedtek a folyó élővilágával.

Két negyedikes osztályunk Makóra látogattak el. Megnézték a Hagymatikumot, erőnlétüket megmutatva falra másztak, a múzeumban kézműves foglalkozáson vettek részt.

Több osztály a környéken tett kisebb-nagyobb kirándulást gyalog vagy kerékpárral, megismerve közben a Körös árterének növényvilágát. A negyedikesek a Bónum-zugban töltöttek el több napot, ahol éjszakai túrán is voltak.

Bármerre is jártak-keltek, a rózsahegyis diákok mindenhol jól érezték magukat.

Az iskola életéről további információkat, képeket találhatnak az iskola honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

Poroszlón óriás teknőssel is találkozottak a gyerekek

6. b-sek kenutúrája a Tiszán

GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

A bölcsek köve...

írta: Benke Mária

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény kolduló szerzetes, aki naphosszat elmélkedett, imádkozott, és abból élt, amit a jóra való emberek alamizsnát adtak neki.

Nem volt semmije, mégis gazdagabb volt bárkinél...

Ahol ráesteledett, ott álomra hajtotta a fejét, s ha megvirradt, „kakasszóra” továbbállt. Járt a világot, barangolt, tapasztalatokat gyűjtött, szemlélődött...

Nem vágyott vagyoni, házra, kincsekre, többre tartotta a belső értékeket, ezért sokat olvasott, gondolkodott, meditált az ÉLET értelmén...

Volt a birtokában egy kő, amit mindig magánál tartott, ha leült elmélkedni, ezt a követ forgatta a kezében...

Elhíresztelték róla az emberek, hogy a bölcsek kövének a birtokosa ő, egyébként is igen különcként tartották.

Egyszer egy kapzsi ember kifigyelte, amint esteledett.

Egy barlangnál megágyazott magának friss szénából, faágakból fabrikált ágyat, a forrás vizében megfisztálkodott és aludni tért.

A kapzsi ember csak arra várt, hogy elaludjon, oda-lopakodott – próbált nagyon csendben lopódzni – de mégis zajt csapott, gyorsan benyúlt a szundikáló szerzetes ruhájának zsebébe, és ellopta a „bölcsek kövét”, azt gondolta, hogy a kő birtokában teljesülni fog minden vágya...

Múltak az órák, feszengett, sehogy sem tudott nyugodni a gondolattól, hogy a szerzetes, vajon aludt-e amikor ő meglapta? Ha nem aludt, miért nem akadályozta meg a lopásban?

Már hajnalodott, de nem jött álom a szemére. Talán lelkiismeret-furdalása volt? Addig morfondírozott, amíg nem hagyta a gondolat nyugodni, és visszament a meglapított szerzeteshez, s megszólította:

- Te tudad, hogy elvettem a Te kincsedet, amit a bölcsek kövének hívnak az emberek? És ha igen, akkor miért nem akadályoztad meg?

A szerzetes szelíden így válaszolt:

- Tudod, jóember, én a kő nélkül is gazdagnak mondhatom magam.

- De hát miért? – kíváncsiskodott a tolvaj. - Hiszen nincs is semmiid...

- Elmesélek neked egy történetet - mondta a szerzetes -, és belekezdett a meséjébe:

- Minden embernek a sors könyvében meg van írva a SZEMÉLYES TÖRTÉNETE, és az a feladata ezen a földön, hogy kövesse azt, és valósítsa meg az életben. Ha követi mindenki a szíve szavát, akkor végigéli a személyes történetét, és ebben útja során minden és mindenki a segítségére lesz.

A tapasztalatok bölccsé teszik az embert, így birtok

kába jut az életbölcsességnek, a bölcsek köve csak egy jelkép, de igazán bölcs itt legbelül lehet az ember - és a mellkasára mutatott.

Majd a szerzetes kedvesen elbocsátotta lsten hírével a tolvajt, hogy gondolkodjon el azon, amit mondott neki...

- Lopni nagyon csúnya dolog, sőt bűn elvenni a másik ember birtokában lévő holmit, bármi legyen is az. Jó, ha ezen is elgondolkodsz - mondta.

- Ha a belső hangra figyelünk, és mindig becsületesen élünk, az élettapasztalat bölcsésé tesz, előbb-utóbb mindannyiunkat, s máris a bölcsek kövének birtokosai lehetünk...

Ember! Fontold meg, mit teszel!

Élj őszintén és becsületesen.

Meglátod, milyen boldog és elégedett lehetsz te is...

- mondta, majd elbocsátotta a tolvajt...

A tolvaj nagyon sokat gondolkodott a hallottakon, és belátta, hogy a szerzetesnek igaza lehet, mert nem érezte jól magát attól, hogy elvette a másik ember tulajdonát, ami neki kedves volt, hiszen nem is volt szüksége rá...

A felismeréstől jobban érezte magát, attól kezdve segítette másokon, rádöbbsent, mi az ő személyes feladata az életben...

Hát ez történt a szerzetessel, a tolvajjal és a bölcsek kövével, kik olvassátok a mesémet, gondolkodjatok el rajta.

Mesét írni...

(A mesepályázat emlékére)

Mesét írni gyönyörűség,
előnt a gyermeki hűség...
Mesében minden lehetséges,
bárki lehet tehetséges!

A jó, a rossz, a csúf, a szép,
mind fontos személyiség.
Intrika, gond, izgalom,
a gonosznak nincs irgalom!

Mesélj sokszor, majd meglátod,
milyen sok lesz a barátod.
Örül neki felnőt, gyerek,
jutalmadat így elnyered.

Vecsés, 2012. május 20.

írta: Benke Mária

Hittanos-Karitásztábor Hunyán

Tizedik éve rendezzük meg a hittanos-karitásztábort az iskolai év befejezése után. Az idei június 1-től 6-ig tartott, reggel 8 órától délután 4-ig sok programmal, hasznos foglalkozásokkal.

Az első nap templomlátogatással, rózsafüzér imával kezdődött, utána kézműveskedés, asztaliteniszezés, cso-cso, foci, kinek mihez volt kedve. Ebédet a helyi napközi konyhájáról hoztuk, naponta 40-45 adagot. Délután a sportpályán íjászat, métázás és focizás volt.

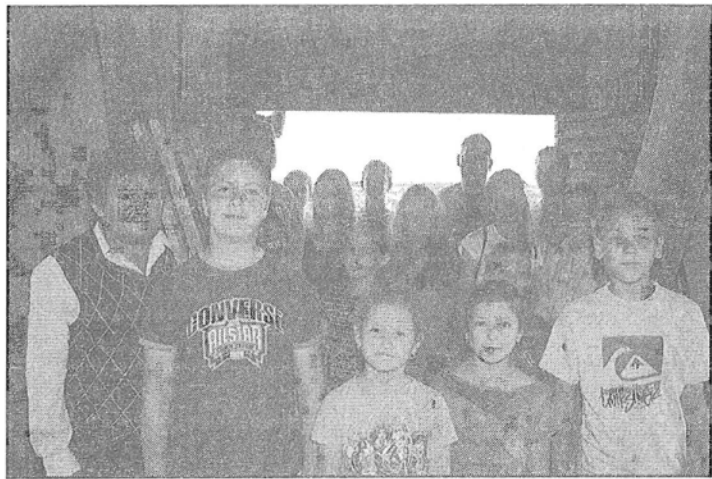
Másnap kedden kirándulás az endrődi tájházba, ahol Dr. Szonda István tartott előadásokat, majd ellátogattunk a Szent Antal házhoz, ahol a szobor nem régen került vissza a ház homlokzatára. Később a temetőben emlékeztünk meg a hősök emlékművénél az elesett katonákról. Utána bográcsban paprikás krumpli főzése következett kolbásszal és virslivel. Ezzel egy időben a kemencében kelt tészta sült, amit a tábor résztvevői jóízűen elfogyasztottak. Köszönet érte az ottani segítőknek, akik lehetővé tették a főzést, sütést.

Szerdán a hunyai keresztek látogatása következett a program szerint, amit kerékpártúrának is lehet nevezni, mivel igen messze vannak egymástól. Az első megálló a Tímár keresztnél volt, majd a G. Tímár kereszt. Itt a szabadban fogyasztották el a gyerekek az ebédet, ami élmény és pihenő is volt egyben a kerékpározás alatt. Ez után következett a Pogány iskola keresztye, majd végül a Pintér kereszttel fejeződött be a túra.

Csütörtökön Gyulára indultak a gyerekek, az utat autóbusszal tettük meg. Megnéztünk két templomot, majd a Szűz Mária Kegye- és Emléktárgyak Gyűjteménye és a Boldog Apor Vilmos- emlékszoba kiállításai következtek. Ebédre pizza lett rendelve, melyet mindenki szívesen fogadott. Ebéd után a városi kisvasúttal megnéztük Gyula nevezetességeit.

Pénteken a Kapunyitogató bábjáték és a Körös Néptánc rendezvény keretében szórakoztak a gyerekek. Ebéd után egy bűvész mulattatta a gyerekeket, majd egész délután lovas kocsizás volt, amit szinte minden résztvevő igénybe vett. Jól szórakoztak a gyerekek az egész tábor alatt, és az idő is kedvező volt. Köszönjük a segítséget segítőinknek, a karitásztábor tagjainak, tanároknak, hitoktatóknak, a Püspöki Hivatalnak, Petényiné Anikó polgármester asszonynak és mindenkinek, akik anyagilag és munkájukkal támogatták a tábor megszervezését.

Hanyecz Vencelné

HUNGARIÓ 2013.

„Menjetek és tegyetek tanítványommá minden népet” vö Mt.28,19

Július 24 és 28 között - a Rio de Janeiróban tartott Katolikus Ifjúsági Világtalálkozóval egy időben - került megrendezésre a HungaRió Katolikus Ifjúsági Találkozó Pécsen. A találkozó lehetőségét teremtett arra, hogy azok a magyar fiatalok is megtapasztalják a világtalálkozó hangulatát, akiknek a nagy távolság okozta anyagi nehézségek miatt nem volt erre lehetősége. A Rióban lévő 15 fős magyar csapattal interneten tartottuk a kapcsolatot, a főbb eseményeket közvetítőként keresztül néztük, lélekben egyesülve a 2-3 millió fiatallal.

Az összes magyar egyházmegyéből - határon innen és túl - mintegy 1800 fiatal vett részt a találkozón. A Szeged-Csanádi Egyházmegyéből két busznyi fiatal kelt útra, sőt még egy gyalogos zarándokcsoport is indult.

Udvardy György pécsi püspök, a találkozó házigazdája a megnyitón azt kérte tőlünk, hogy mindig lelkes mosoly legyen az arcunkon, amely örömet és reményt sugároz.

A hét folyamán színes programokat szerveztek nekünk. Dél-éltőlként katekézist tartottak a jelen lévő püspök atyák, melyeket aztán csoportos műhelyekben beszélünk meg. Ezt követően szentmisén vettünk részt. Mindezek olyan lelki táplálékot nyújtottak, amelyek egy egész életre szólnak.

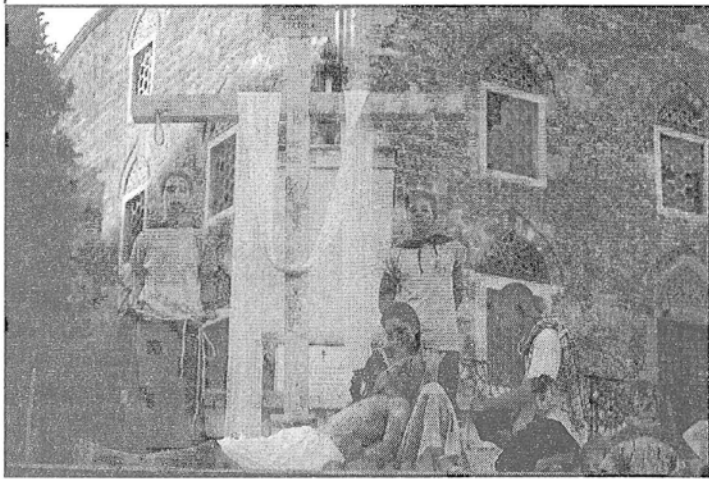
Délutánonként fakultatív programok vártak bennünket. A sportcsarnokban a Ladik Keresztény Könyvzenei Fesztivál, a székesegyház lábánál felállított sátrakban pedig különböző egyházi szervezetek, szerzetesrendek, lelkiségi mozgalmak mutatkoztak be. Ezekon kívül még a helyi múzeumok ingyenes belépést biztosítottak nekünk.

Igyekeztünk a pécsieket is bevonni a közös ünneplésbe. A Dóm téren esténként koncertek voltak, szabadtéri szentségimádások. Péntek este ifjúsági passiót tartottunk a városközpontban, szombaton pedig a riói találkozó hivatalos táncát, a flashmobot adtuk elő, vasárnap pedig karneváli felvonulással vonultunk át a városon, a kinti találkozón jelenlévő nemzetiségek zászlait és szenteket, boldogokat ábrázoló zászlókat lengetve.

A rendezvény vasárnap este 18 órakor ünnepi szentmisével zárult, melyet Erdő Péter bíboros mutatott be Alberto Bottari de Castello apostoli nunciussal, a jelenlévő püspökökkel és papokkal közösen. A nuncius tolmácsolta Ferenc pápa üzenetét:

„Menjetek és tegyetek tanítványommá minden népet. Jézus szavait ma a fiatalokhoz intézi. Szép élmény volt a világtalálkozón való részvétel, az, hogy a négy égtájról érkezett fiatalok közösen éltek meg a hitet. Ám most neked menned kell, hogy ezt az élményt közöld másokkal is. Jézus arra hív, hogy légy tanítványa ebben a küldetésben.”

Hegedűs Bence és Ungvölgyi Péter

Frodalmi oldal

Rónay György (1913-1978): Szerápcion legendák II.

S mit hallgassunk, ha nincs?

– A tenger mindenütt van és mindig van, Szerápcion. Ahol te vagy, ott van a tenger. Két tenger közt egy hullámsáv, félig még fodrozó, félig merev már, ez vagy, Szerápcion. Ezek vagyunk: két tenger közt az Átmenet hullámai, elporladók s mindig megújulók; a mindig éppen elmúló, a mindig éppen változó öröklét: ez vagyunk. Magunkkal visszük tengerünket. Hajtottad már kagylóra füledet! Rózsaszín kőfodrai közt hallottad már a tengert! Hallottad már a kagylóban a csöndet! Ahol a csönd van, ott a tenger. Ahol a csönd van, ott a zúgás. Hallottad már a rózsában a nyílás titkos hullámverését, a mély morajt, amint a szirmok szétválnak! Hallottad a Nyílás mérhetetlen messziről érkező néma hullámverését! Ahol a rózsza, ott a tenger. Ahol a Nyílás, ott a tenger. S a fordított nyílás, a Hervadás: az is a Tenger. Bennünk él és benne élünk. Meríts egy hullámot az árból: kagylóvá kristályosul tenyeredben. Egy pillanatnyi tenger, rózsaszín kőfodraival, a zsongó Hallgatás, a végtelenség néma ajka, mielőtt visszaolvad elemébe. Ez vagyunk. Hallgassuk a tengert, Szerápcion.

S az emberek? „A mások: a pokol”?

– Nem. A mások, Szerápcion, az Irgalom. S ha azt hinnéd, elméjében fogyatkozó aggastyánként beszélek, mint ki néz, de mit se lát már, mert hályogos szemét, utolsó anyaként, az emlék emléke is elhagyta már – nem, nem vagyok még gyermekké bárgyult vén, ki rángó nyelvvel nyöszörög, s nem tudja mit motyog. A mások, ismétlem, nem a Pokol. A mások az Irgalom. Nem mintha nem tudnám a Butaság s a Hatalom gaztetteit. Nézz végig festemen: bőröm bokától homlokig csupa sebhely. Mégsincs bennem harag már, csak irgalom. Pedig láttam röhögve gyilkolót, gyermekbordákon táncolót, anyákat tiprót, koponyákat szürsölőt, szúrtak hátamba kést, tolvaj szentek türelmet prédikáltak, láttam kiűzetést, prófétát mohó disznóhabzsolással zabálni a pusztába kergetettek alig hűlt ételét, s még mennyi mindent! Hát nem mint élelmes írástudók, kik széljárás szerint fogják a tollat: úgy szólhatok, mint aki tanú s áldozat volt egyszemélyben. Nekem hihetsz, Szerápcion: mégsem a mások a Pokol. Épp eléggé megjártam poklukat, hát mondhatom: a Pokol nem a mások, ha bennünk nincs pokol. Ha nincs mit égessen, fegyvertelen a láng. Mit lehet attól elvenni, aki mindent odaad? Mitől lehet megfosztani a semmiért sem törtetőt, a semmihez sem ragaszkodót? Egy Angyal mindig készen áll, hogy érted jöjjön, ha szólítod. Ezért nincs is pokol, Szerápcion, ha magadban kioltod. A másokét is. Tehetetlenek. Jegyezd meg: bármely pillanatban kézen foghat – már kézen is fogott a Szabadság, és kivezet, Szerápcion.

Hová?

– Hová? Igen, hová, Szerápcion! A kérdéshez. Minden kérdés az indulás, és minden indulásban ott lappang a Cél. De ehhez indulni kell. Kilépní. Mintha egy (bármilyen nagy) körbe lennél bezárva, s kilépsz a körből. Túllépsz a körön, amerre a Sugár mutat. Minden sugár túlmutat a körön, mely bármilyen nagy, magába tér vissza, míg a sugár, túllépve a körön, valahová a körön tútra tart. A Végtelenbe! Vagy egy körön kívüli központba! Néztél már gyerek szemébe, mikor ő maga elnéz, messzire, játékan tútra! Semmiségbe! Végtelenbe! Láttad szeme tükrében saját arcodat! Egy szem, maga a tisztaság, s ártatlan iriszen egy másik szem, tétován és mohón, mint késhegy, cél nélkül rezegve még – potenciális gyilkosok vagyunk mindannyian, Szerápcion. De nem mindenki öl. Dobd el képletes késedet. Ne ölj. Lépj ki a körből. Indulj el, keress egy gyermeket, és kérd meg, hogy szemébe nézhess, sokáig, addig, míg a késhegy el nem tűnik, s egyé nem lesz a két szem, hogy megláthasd a Tengert. Csak a gyermek járhat a tengeren: könnyű és tiszta, mint a hullám, vagy mint a Szél. Elindul, soha nem kérdi: hová! – csak túllép a körön, s biztos benne, hogy nem hiába. Megpihen, és megy tovább, mert biztos benne: túl a tengeren másik tengert talál. A tengerek, Szerápcion, változnak halmazállapot szerint, de lényegük, a hullám, mozgón, mozdulatlanul, mindig a körön tútra csap. Aki látta a tengert, aki kortyolt tengervizet rózsák szirmai közt vagy gyermekek szeméből, s érzett bőrén szelet, rugalmas tenger-horzsolásút, nem vágyik vissza a körön belültre. Meguntam a piacokat, Szerápcion. A kikiáltók ágálását a napi árfolyamról, s az ájtatos tülekvők együgyűen átlátszó törvéteit. Hiszen tudod, mint bukdácsolnak más ellen vetett hurkaikban, vagy a hálókban rángatóznak, miket azért feszítenek, hogy más belé akadjon. Meguntam az agórákat. Ítélet nélkül. Csak mert meghallottam a Tengert. Ítélet nélkül. És nem érdekel ítéletük. Már csak a Tenger. Látod ott a madarat! A fél eget átszelte már, mióta itt vagyunk, neszét se hallani, csak száll, hasítja egyenletes szárnycsapással a maga tengerét, mindig tovább. Hová? Míg nyarába nem ér. Indulhatunk, Szerápcion.

S a halhatatlanság?

– Akik az alvilágban, holtuk túlélve bár, létlen árnyékérettel vándorolnak, előbb-utóbb, ötven, száz, kétszáz után mind kijutnak a fényre. Csakhogy akkor már mit sem ér nekik, Szerápcion.

Két férfi lépkedett a sivatagban. Elöttük végtelen homok, mögöttük végtelen víz. Mögöttük a tenger hullámai, előttük a homok hullámai. S fölöttük egy Madár.

Fölülről minden hullám mozdulatlan. De annak, aki száll, minden hullám mozog. A világ egy-egy hullám-szárnycsapás, amellyel túlgördül magán.

Ha mozdulatlan, akkor is. Ha sivatagban, akkor is. A két kő, amin ültek, rég eltűnt már. Elnyelte a víz vagy a homok árja.

Mentek a homok tengerén, a némaságban hallgatták a tengert.

A tenger lassú szárnycsapásait, ahogy biztos Nyarába hömpölyög.

S mielőtt eltűnt volna, távol, a kéken ködlő messzeségben, a két alak egyé mosódott.

Iges Igek

Augusztus

Sült spenót

Bő fél kiló spenótot megtisztítunk, megmosunk, és margarinnal üvegesre pirítjuk, kevés vízzel félkészre pároljuk. Kikent tűzálló tálba tesszük a spenótot, lefedjük ementáli sajtszeletekkel, és sütőben pirosra sütjük. Bundás kenyérral tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondoroszi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitellelhetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhöz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempé, járólapp, márvány, gránit lerakása,
- ill. téglá lerakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

Ingyenes tanfolyamok!

Német kezdő Hunyán indul aug. 6-án és 13-án, hedd, csütörtök
Gyomáról át lehet járni a tanárral is.

A részvétel feltétele: Regisztrálni kell a www.tudasodajovod.hu honlapon.

Ha nem tud regisztrálni, hívjon és segítünk!

További információk a honlapunkon: www.internyelvstudio.hu

Várható még további ingyenes tanfolyam: **angol újrakezdő, angol középhaladó (B1), német középhaladó (B1).**

A projektiroda minden hónap 31-én tölti fel a tanfolyamokat a tudasodajovod.hu oldalra.

Nyári intenzív tanfolyamok

Angol, német, olasz: kezdő, újrakezdő, nyelvvizsga felkészítő

heti 3x3 – 7 hét/60 ó, heti 3x4 – 5 hét/60 ó, heti 5x4 – 3 hét/60 ó

jelentkezés: aug. 9-ig.

Inter Nyelvtudó. Gyomaendrőd, Kossuth út 18. H-P: 15-18 óráig

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

ÖZV. BUKVA SÁNDORNÉ VINCZE ERZSÉBET volt endrődi, később gyomai lakos, június 27-én közel a 99. születésnapjához elhunyt. Gyászolja: a családja

HUNYA IMRE volt hunyai lakos, aki Dunakeszin élt, 76 éves korában az örök hazába költözött.

Gyászolja felesége, gyermekei, unokái és a rokonság. Temetése július 22-én Dunakeszin volt.

ÖZV. JÁNOSIK ELEKNÉ KURILLA ILONA, aki Endrődön élt, júl. 8-án 85 évesen elhunyt. Gyászolja: leánya és családja, és a rokonok

ÖZV. JAMBRIK BÉLÁNÉ PAPP ERZSÉBET, aki Gyomán élt, július 24-én 86 éves korában elhunyt. Gyászolja: családja

ÖZV. TÍMÁR GYULÁNÉ KISZELY KATALIN, aki Endrődön élt hosszú betegsége után július 29-én 89 évesen elhunyt. Gyászolja: családja

TÍMÁR LAJOS, aki Endrődön élt, június 27-én életének 83. évében elhunyt. Gyászolja: családja

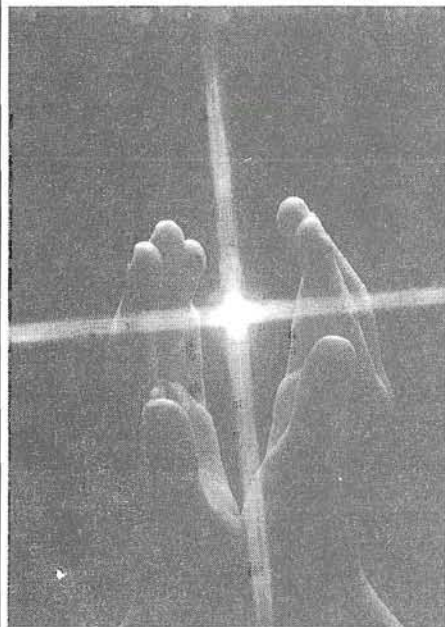

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogatják adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

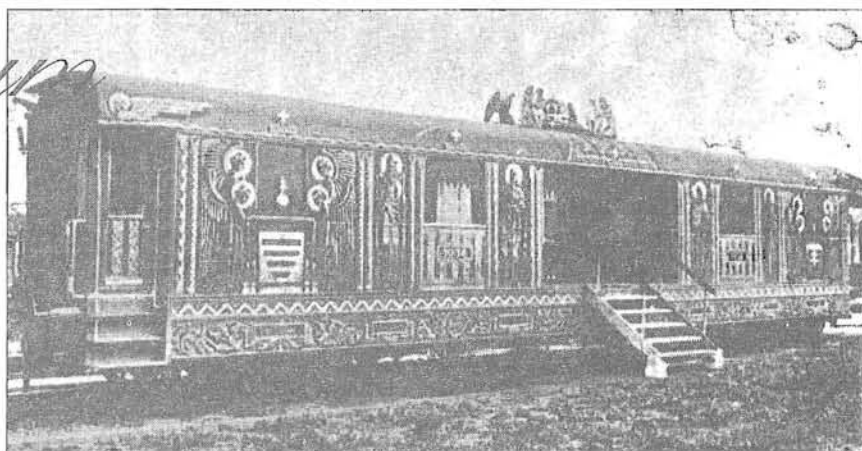
Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

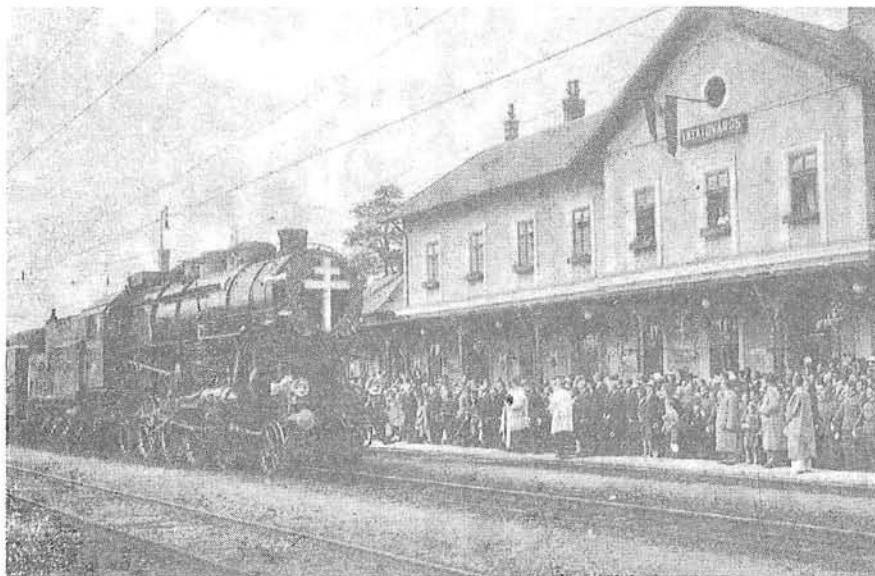
*„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak annyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)*

Fényképalbum

Az Aranyvonat: a Szent Jobbot 1938. országjáró körútján szállító vonat. - A püspöki kar 1937. III. 17-én közös pásztorlevelében hozta nyilvánosságra szándékát, hogy a Szent Jobbot körülhordozza Magyarországon Szent István király halálának 9. centenáriuma alkalmából. A Szent István-év ünnepi eseménysorozatába illeszkedtek az Aranyvonat tömegeket megmozgató útjai. - Az Aranyvonat egy vontató mozdonyból és 5 pullmankocsiból állt. Két 4 tonnás termes kocsi fogta közre az ereklyét szállító, bizánci stílusban díszített aranykocsit, amelyet a MÁV egy 4 tengelyű szalonkocsijából alakítottak ki Urbányi Vilmos és Márton Lajos tervei szerint. A kocsi (arany, ezüst, bíbor és zöld színű) külső oldalait függőlegesen futó ornamensek tagolták mezőkre; ezeket a magyar szentek - István, Gellért, Imre, Gizella, Margit, Mór, László, Erzsébet - egészalakos képei díszítették. A kocsi tetején 4 imádkozó angyal között a Szent Korona nagyított mását helyezték el, amelyet este

kivilágítottak. A kocsi belső tere 3 részre tagolódott, a szolgálaton kívüli koronaőrök tartózkodási helyéül szolgáló 2 kisebb terem fogta közre az ún. dísztermet. Ennek közepén egy rezgéscsillapító-rugós állványon nyugodott az ereklyetartó. Az emelvényt címeres brokát terítővel takarták le; a díszterem oldalfalait és padlóját vörös bársony, mennyezetét fehér selyem borította. Az ereklyét reflektorok világították meg. A díszterem eltolható oldalakkal készült (szabad nyílásmérete: 1790 x 3300 mm), lezárására aranyozott keretekbe foglalt 3 részes üveg tolóajtó szolgált. A mozdony elején bronz babérkoszorú és olajág volt, amelyet este kivilágítottak, s esetenként Szt. István képével és nemzeti zászlókkal is kiegészítették. - Az Aranyvonatot minden útjára elkísérte Mészáros János budapesti érseki helytartó, a Szent Jobb őre, 4 irgalmasrendi szerzetes, akik a körmenetekben az ereklyét vitték, és a koronaőrök 16 tagja, Pajtás Ernő őrnagy, ill. Máriássy László ezredes vezetésével. Mások csak egy-egy útra csatlakoztak a kísérethez; így egyházi méltóságok (pl. a 4. úton Angelo Rotta apostoli nuncius, az utolsón Serédi Jusztinián hercegprímás), valamint az Actio Catholica és a katolikus sajtó vezetői. Alkalmanként ünnepélyesen búcsúztatták és fogadták budapesti főpályaudvarokon az Aranyvonatot. Útvonalra mentén a vasúti őrházakat és állomásokat földszíntették, a falvak népe templomi zászlók alatt, körmenetben vonult ki az állomásokra. A vármegyék határán küldöttség várta az Aranyvonatot, amely a városokban néhány órát, a közbülső állomásokon pár percet tartózkodott. Az 1938. V. 31-X. 2. közötti időben - a nyári mezőgazdasági munkák miatti szünetet kivéve - minden héten 1-3 napos utakon járta az országot.

Üdözött endrődi gazdák emlékművének megáldása

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Kedves vásárlóim!

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Augusztusi ajánlataim:

- szivattyúk, öntözőcsövek, csatlakozók, szórófejek
- permetezők, vegyszerek, műtrágyák
- virágföldek, virágcserepek, virágtápok
- fóliák, műanyagfalók, műa. zsákok, p.p. zsákok
- fűnyírók, fűnyírókések, damilok, kerekek
- barkácsgépek, szegők, csavarok, kéziszerszámok
- festékek, lakkok, csemeragasztók, glettanyagok
- festőhengerek, ecetek, kőművszerszámok
- munkavédelmi bakancsok, védőkesztyűk, munkaruhák
- izzók, elemek, vezetékek, dugvillák, kapcsolók
- bernertitán silconok, purhabok, tömítőragasztók
- szunyogháló, szunyogriasztók, légyirtók
- bográcscok, bográcscsallványok, faszén
- alu-létrák, talicskák, betonkeverők, szer-számnyelek
- állateledélek, nyakörvek, porázok
- szőnyegek 2x3m, és futószőnyegek, konyhai felszerelések

Várom vásárlóimat! - FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5555 Hunya, Kossuth u. 1. Tel., Fax: (66) 294-352, (20) 9457-843 varosunk@gmail.com * Alapítók: Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Cs. Szabó István, Czank János, Gellai József, Fülöp Zoltán, Hegedűs Bence, Hunya Jolán, Lehóczkiné Timár Irén, Polányi Éva, Sóczó Géza, Seidl Ambrus, Dr. Szonda István * Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap

* MŰVELŐI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHE/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88 *

www.varosunk.hu * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 195 Ft

XX. évfolyam 9. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

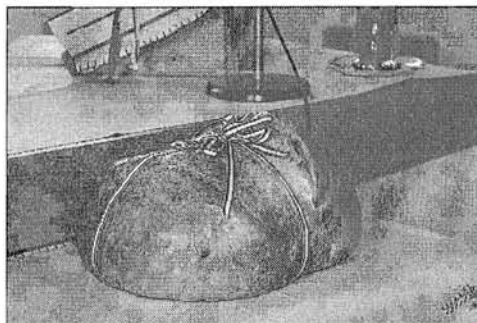
2013. szeptember

A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek
4. IN MEMORIAM: Zsigri Mária
5. Civil sarok - Solymosi János

7. Tábor Balatonszárszón

8. Kenyérszentelő Hunyán

13. Esküvők

20. Szent István nap Gyomaendrődön

Böjte Csaba testvér üzenete tanévkezdésre

Jóságoddal, fényeddel öntözgesd a rád bizottakat! – a ferences atya tanév eleji üzenete nem csak pedagógusoknak szól.

Még a virág is a fényre fordul, és ha nem kapja az áldott nap sugarait, meghal. Hogy mellettem ki mennyire jó és alkalmas gyermek, munkatárs, főnök vagy beosztott, az attól függ, hogy én mennyire tudom őt szeretni, mennyire bízom meg benne, mennyi jóság, empátia van bennem iránta.

Szeretnék elmondani most egy nagy titkot: az emberek szeretnek vidámak, jókedvűek lenni. Meg kellene tanulnunk egymást jó értelemben szórakoztatni, felvidítani. Mária látogatása Erzsébetnél jókedvet, örömet, ujjongást váltott ki, és Erzsébet ujjongására Mária Magnificatót énekelt – a jókedvű öröme örömmel válaszolt. Milyen szép lehetett az az együtt töltött idő! Úgy gondolom, hogy a ferenceseket a máriás lelkület nagyon megérintette, és számukra talán ezért is ez a máriás jókedv, a mindennapi nehézségek ellenére is Magnificatót éneklő lelkület irányadó.

Milyen jó lenne, ha a másik ember számára öröm lenne a velünk való találkozás, együttlét. Így a mellettünk való munka, tanulás is örömmel fog válni a másik számára. Ha só és bors nélküli ételt tálalunk fel, abban senki nem fogja örömet lelni, pedig minden jó benne lehet, tápérték, vitamin, kalória – az íztelen étket nagyon nehéz lesz legyűrnünk a torkunkon.

Próbáld meg a reggeli találkozást, az óra első percét egy tréfás megjegyzéssel, egy kedves viccel indítani. Ha jól, kacagva indul a nap, akkor több esélyetek van, hogy eredményes, szép napot fejezzetek be. A mai világban az emberek lejárják a lábukat, hogy őket szórakoztassák. Legyetek egymás számára ti a szórakozás, a vidámság forrásai. Nem tudsz néhány jó poént elsűtni?! Dehogynem, és ha valóban nem tudsz, akkor tanul meg! Nem lehetetlen! A gyermekevelésben, a munkatársi viszonyban a jókedv, a derű elengedhetetlen.

A jó, szászvárosi kilencvenéves Antal atya mondotta, hogy ő rossz, negatív dolgot nem visz, nem hurcol magával, és kacagva mutatta az évek súlya alatt elnyomódott kezét: „Ezekkel nem is tudnám!” Minek emlékezni arra, aminek meg sem kellett volna történnie?! Neki mindig mindenre van jókedvű, vidám megjegyzése. A minap azt mondta, hogy lám kilencven éves, és utána huncutul rám nézett, és azt mondta: „Na, ugye ehhez már pofa kell!” És vidáman kikacagtuk a közel egy évszázad minden súlyát, terhet, a kommunista verőlegényeket, a nincstelenséget, mindent, ami őt nem lehúzta, hanem fényrel és életörömmel töltötte el. Én tőle még panaszt, rossz szót senkiről nem hallottam, jó is vele együtt lenni, találkozni. Hány idős ember van, aki mindig

sopánkodva, siránkozva fogad, ha meglátogatjuk, aztán egy kis ideig fog-összeszorítva állunk mellette, hallgatjuk, nézzük, ahogyan szenved, és utána fáradtan kereket oldunk, és kerüljük a vele való találkozást! A veled való találkozás ne legyen egy béka, amit a másíknak erőszakkal le kell nyelni.

Ebben az új tanévben arra kérek szívem minden melegével, hogy légy áldott napfény, meleg őszi eső, jóságoddal, fényeddel öntözgesd a rád bizottakat, és meglásd, a gyermekek, a munkatársaid, de még a hatóságok is, akár a sivatag szélén évek óta tőpörödő, aszalódott kis magvak, megerednek, kihajtanak, majd csodálatos virágszirmokba borulva elkezdik kibontakoztatni csodás gyümölcsüket. Hidd el, hogy arra vár mindenki, hogy kiszerezzék aszalódó létükből az életet dicsőítő jókedvet, színes virágokat, bomló gyümölcsöket. Nem taktikás fortélyokkal, mindenféle „okos eszközök” trükkös felhasználásával kell színes kartonból szirmokat ügyeskedni a megszáradt magvakra, hanem a bennük lévő csodás életet kell hitteddel, jóságos szent jelenlétteddel kibontakoztatnod. Csodás, izgalmas, nagy kaland!

Testvérem, te nem egy szépségverseny zsűrije vagy, hogy megállapítsd valakiről, hogy mennyit ér, te ne a száraz magvat lásd magad előtt, hanem az életet, a csodás szirmokat, és a jövőre érett gyümölcsöket a „tőpörödött”, rád bízott gyermekben, a melletted dolgozó munkatársban. Azért kaptunk egy újabb évet az élet Urától, hogy türelmes jósággal kiszerezzük egymásból az értékeket.

Ez a ti csodálatos, mindennél szebb feladatotok! És ha jól dolgoztok, akkor a drága fizetésetek is!

Isten áldása legyen munkátokon, jó tanévet kívánok mindenkinek! (Magyar Kurír)

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

A megyei útiügyi biztos megkezdte az egyeztetést

Miniszteri biztosok kinevezésével teszi még hatékonyabbá és célirányosabbá a közúthálózat fejlesztését a Kormány. Az erről szóló utasítást 2013. június 15-i hatállyal adta ki Németh Lászlóné, nemzeti fejlesztési miniszter.

A döntés által minden megyében a helyi és regionális viszonyokat jól ismerő politikusok segítik majd az úthálózat fejlesztését.

Békés megye közútfejlesztésért felelős miniszteri biztosául Dankó Béla, országgyűlési képviselőt, a 2. számú választókerület Fideszes elnökét nevezte ki a szakminiszter.

A képviselő elmondta, hogy elsődleges feladatának az önkormányzatok választókerületi és megyei szintű igényeinek felmérését tekinti, ezért mind a településekkel, mind a választókerületekkel megkezdte az egyeztetést a 2014-gyel kezdődő uniós költségvetési ciklus előtt.

„Az útiügyi biztosok legfontosabb feladata az igények és problémák felmérése és az előkészítés megkezdése”- mondta el Dankó Béla.

Ezzel együtt fontosnak nevezte a folyamatban lévő Regionális Operatív Programok keretében megvalósuló útfelújítások felgyorsítását, nyomon követését, és az EU-s források hatékony lehívásának elősegítését is.

Dankó Béla Békés megye jövője szempontjából kulcsfontosságúnak nevezte az úthálózat mielőbbi fejlesztését.

Arra, hogy mindezt a Kormány is így látja, példaként az M44-es gyorsforgalmi út hamarosan induló megépítését emelte ki Dankó Béla, Békés megye útiügyi biztosja, aki elmondta: biztos abban, hogy a következő időszak közútfejlesztést célzó beruházásai nyomán a megye még hatékonyabban kapcsolódhat be a Dél-Alföld és a határ menti régiók gazdasági vérkeringésébe.

GYOMAENDRŐDÖN, Tamási Áron 13 sz. alatti ház eladó. Érdeklődni: 06 30-705-1257 számon lehet.

Eladó Gyomán, a Vásártéri lakótelepen, földszinti, egyszobás lakás, cserépkályhával és gázfűtéssel ELADÓ! Ár: megegyezés szerint
T: 06203754567

Aranymenyegző

Hunyán augusztus 18-án vasárnap ünnepelte házasságkötésének 50. évfordulóját **Iványi Sándor és Dávid Margit**. Családjuk, rokonok és a hívek körében adtak hálát az elmúlt ötven év minden ajándékáért.

A szentmise végén külön áldásban is részesültek. Isten adjon nekik további boldog életet, egészséget!

Hunyai meghívó

Szeptember 15-én vasárnap 10 órakor ismét megrendezük a tavalyi jól sikerült rendezvényünkhöz hasonlóan az Öregministráns találkozót – fiúknak. Szeretettel hívunk és várunk minden volt ministráns fiút.

Szennyvíztisztító telep korszerűsítése

A gyomaendrői szennyvíztisztító telep az 1980-as évek elején épült, majd 1994 és 1996 között bővítették és modernizálták, ezekben az években készült el a város teljes területén a szennyvízcsatorna hálózat. A meglévő tisztítási technológia nem alkalmas a beérkező szennyvíz ma elfogadott módon történő teljes megtisztítására. A projekt célja a hazai és az uniós irányelvek figyelembe vételével a szennyvíz előírt határértékekre történő megtisztítása. A projekthez vissza nem térítendő támogatásként 700 270 465 forintot nyert el Gyomaendrőd városa.

Kitüntetés - 2013. augusztus 20-án a Magyar Köztársaság Elnöke Ungváry János Andrásnak a LIA Alapítványi Óvoda és Szakközépiskola Szolnoki Tagintézmény igazgatója részére magas színvonalú intézményvezetői tevékenysége elismeréseként **MAGYAR ARANY ÉRDEMKERESZT** kitüntetést adományozta. Gratulálunk!

Gyomaendrői megemlékezés a Roma Holokauszt emléknapján

Gyomaendrőd Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata 2013. augusztus 2-án délelőtt 10 órakor néma gyertyagyújtással emlékezett meg a második világháborúban elhurcolt, meggyilkolt cigányszármazású emberekről.

1944. augusztus 2-ről 3-ra virradó éjszaka számolták fel az auschwitz-birkenai II/E. cigánytábor, kivégezve utolsó 3000 lakóját.

Egyik egykori táborlakó így emlékszik vissza az eseményekre: „Egyik éjjel a férfiak tábora több ezer ember kiabálására ébredt. Amint kiléptünk a barakkokból, láttuk, mi történt. A cigányok táborát fényszórók világították meg, a cigány férfiakat, nőket és gyerekeket az SS-ek sorba állították ötösével, hogy a krematóriumba vigyék őket. A szerencsétlenek minden erejükkel ellenálltak, olyan hangosan kiabáltak, hogy egész Birkenauban hallatszott. A dulakodás egész éjjel tartott, de reggelre a cigányok tábora már üres volt.”

Soha többé rasszizmust!

Szécsi Zsolt
elnök

Önnek joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület augusztus hónapban

Az idei év nyári szünet a Képviselő-testület számára ismét a július hónap volt. Ezen idő alatt azonban a Polgármester két alkalommal is összehívta a döntéshozókat, mivel néhány pályázathoz kapcsolódó napirendi pont megtárgyalása halaszthatatlanná vált.

Napirendi pontok:

-KÉOP-1.1.1./C/13 sz. hulladékgazdálkodás fejlesztésével kapcsolatos pályázat benyújtása

A pályázat települési szilárdhulladék-gazdálkodásnál használt eszközpark fejlesztését szolgálja, amennyiben azt támogathatónak ítélik meg. A konzorciumban több település önkormányzata is részt vesz, ebből Gyomaendrőd igénye 148.842 590 Ft. Az önerő várható mértéke 2.036.508 HUF

A Képviselő-testület egyetértett az előterjesztés tartalmával.

2013 augusztus 29-iki ülés tartalmából:

Gyomaendrőd Város 2013. évi költségvetésének első féléves teljesítése

A 2013. év sok változást hozott mind az önkormányzat, mind a hivatal életében. Több jogszabályi környezet is megváltozott, át kellett térni a feladatalapú finanszírozásra, amely másféle gondolkodást igényel, illetve átalakult a hivatali struktúra, a közös hivatal alapításával új szabályozó rendszert kellett kiépíteni.

Az előterjesztésben bemutatásra került az önkormányzat egészének 2013 I. félévi bevételeinek és kiadásainak alakulása.

A költségvetés I. félévi alakulása:

Megnevezés	Eredeti ei.	Módosított ei.	Teljesítés	Telj/mód. ei. %-ban
Bevételek				
Költségvetési támogatások	700530	802621	1171777	145.99
Közhatalmi bevételek	421260	379260	212768	56.10
Saját Bevételek	346354	349054	203424	58.28
Működési célú pénzeszköz átvételek	692755	623405	269434	43,22
Felhalmozási célú pénzeszköz átvételek	537885	537885	34447	6.4
Támogatási kölcsönök Visszatérülése (műk. és felh)	21900	21200	10511	49.58
Előző évi pénzmaradvány	708551	793093	18920	2.38
Függő bevételeinek			8150	
Bevételek összesen	3438235	3515518	1936613	55.09
Kiadások				
Személyi juttatás	800229	820190	381961	46.57
Munkaadót terh. járulék	179869	183776	82208	44.73
Dologi kiadás	612498	722456	383684	53.11
Pénzeszköz átadás műk. cél	259592	181818	97517	53.63
Tartalékok működési célra	87335	86336	0	
Ellátottak juttatása	244476	244476	79597	32.56
Működési kiadás összesen	2183999	2239052	1037417	46.33
Felújítások	42000	45203	4333	9.58
Beruházások	566303	591927	59688	52.11
Pénzeszköz átadás felh. cél	44726	48648	8200	16.86

Felh. célú kölcsön nyújtása	3873	3873	326	8.42
Tartalékok felh. c	386821	376302	0	
Egyéb finanszírozási kiadás	210513	210513	830821	0394.66
Függő kiadások			421	
Kiadás mindösszesen	3438235	3515518	1941206	55.22

Beszámoló a kötvényből származó forrás 2013. I. félévi menedzsmentjéről

2008. február 27-én Gyomaendrőd Város Önkormányzata 6 316 000 CHF értékben 10 éves futamidőre kötvényt bocsátott ki.

A 2011 decemberi ülésen hozott döntés értelmében a kötvényforrás kezelésénél 2012. január 1. napjától az önkormányzat nem kíván külső szakértői szolgáltatást igénybe venni. A Képviselő-testület létrehozott egy három főből álló munkacsoportot, (polgármester, alpolgármester, Pénzügyi Bizottság elnöke) aki a feladatot ellátja, illetve a döntéseket meghozza. 2012. december 31-én rendelkezésre álló kötvényforrás összege: 571 521 201 Ft volt.

2012. 06. 28-ig eszközölt lekötésekre a Raiffeisen Bank Zrt-nél került sor, majd 2012. 06. 29-től az akkor rendelkezésre álló 640 millió Ft elhelyezése az önkormányzat számlavezető pénzintézeténél történt.

2013. január 1-én a nyitótétel összesen 571 521 201 HUF, reálizált hozam 19 828 086 Ft, míg 2013. I. féléve után 443 000 000 Ft áll az önkormányzat rendelkezésére, a főszámlán 16 000 000 Ft jelenik meg, mely összeg 2013. július 4-én lekötésre került.

A Képviselő-testület a kötvényről készült pénzügyi beszámolót elfogadta.

Gyomaendrőd Város Önkormányzata fennálló adósságának átvállalása

Törvényi lehetőség adódott arra, hogy az Önkormányzat, mint hitelező, kezdeményezze az államháztartásért felelős miniszternél a 2012. december 31-iki adósságából az átvállalást követően megmaradt adósságállomány rendezését.

Az átvállalás feltétele, hogy a hitelező az adósságrész 7%-ának megfelelő összeget a központi költségvetésbe utalja át. A hitelező pénzügyi döntése értelmében úgy tud részt venni az adósságkonszolidáció második körében, ha az önkormányzat vállalja azt, hogy a pénzügyi helyett a fennmaradó hitel 7%-át megfizeti, és az esedékességet megelőző napon a bank rendelkezésére bocsátja, mint pénzügyi adósságot.

A Képviselő-testület egy korábbi döntés értelmében felhatalmazta a polgármestert a tárgyalásokra, most pedig a szerződés megkötésére adott utasítást.

A Rózsahelyi Iskola Diákjaiért Alapítvány kérelme

Az alapítvány-mint a Rózsahelyi Ház Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér működtetője pályázatot nyújtott be játszótér építésére Öregszőlőben, melyet a támogató hatóság pozitív elbírálásban részesített. A projekt 100%-ban támogatott, így önerőt nem igényel. Viszont az utófinanszírozás miatt az önkormányzatnak vállalni kell a 4 999 543 Ft belekerülés megelőzését.

A játszótér várhatóan még ez évben el fog készülni, ezért a megelőlegezett támogatás ebben az évben nem fog visszatérülni.

A Képviselő-testület 12 szavazattal elfogadta az előterjesztést.

Helyi járat üzemeltetési közszolgáltatási szerződés módosítás

A Képviselő-testület a 2013. május 30-iki ülésen elfogadta a ridegvárosi autóbussz közlekedés szeptember 1-től december 31-ig történő beindítását, illetve a finanszírozáshoz szükséges anyagi fedezetet is biztosította. Az ezzel járó menetrend módosulás szerint: tanítási és munkanapokon a MÁV állomásról történő autóbussz indulás 6.30-ról 6.20-ra módosul, a Nagylaposról induló autóbussz 6.55 h helyett 6.45-kor indul.

IN memoriam

Zsigri Mária (1928-2013)

„Jól van, te hűséges, derék szolga. Mivel a kevésben hű voltál,
sokat bízok rád: menj be urad örömébe!” (Mt 25,23)

A hitet kisleány korában jó szüleitől kapta, melyet egész

Augusztus 13-án vettünk búcsút az endrődi templomban Zsigri Máriától, aki hosszú éveken át volt az endrődi plébánia dolgozója. Gyászszertartását Iványi László volt endrődi és Czank Gábor jelenlegi endrődi plébánosok végezték.

1928. május 28-án született Endrődön. Édesapja Zsigri Gusztáv kereskedő, az egyházi temetők gondnoka volt hosszú éveken keresztül.

életében ápolt.

Máriának két fiútestvére született: Gusztáv és József.

Polgári iskolát végzett. Az ötvenes évek végén a Cipész Szövetkezet szakmunkás dolgozója lett.

Iskolás kora óta az egyházi énekkar tagja volt. Oltáranya is volt. Díszítette az oltárokat éveken át.

Nyugdíjba vonulása után még hosszú ideig az Endrődi Szent Imre Egyházközség adminisztrációs munkáját végezte. Három helyi plébános úrnak volt segítségére lelkiismeretes munkájával.

Jó humora volt, tudott vidám lenni. Barátnői szerették.

Szülei és testvérei elhunytak, egyedül maradt.

Unokatestvérei legtöbbször elköltöztek Endrődről, amikor hazalátogattak, többször meglátogatták őt, különösen Gizike, Klári és Idukáék, valamint Iduka lánya Zsuzsa. Látogatta még Ilona unokatestvérének a lánya Nóra, szekszárdi barátnője, Hunya Judit is.

Ágyban fekvő beteg volt hosszú évekig, de türelemmel viselte. Havonta a helyi plébános kijárt Szentségekkel ellátni.

Utolsó éveiben haláláig Vári Péter és családja gondozta nagy türelemmel és szeretettel.

Lelki támasza volt Tímár Mária, aki barátnője volt fiatal kora óta egész haláláig.

Kórházba szállítása után 2013. augusztus 1-re virradó éjszaka visszaadta lelkét Égi Urának.

Zsigri Mária, Tímár Mária és Bálint Magda

OLVASÓI LEVÉL

„Városunk”- Szerkesztőség

Tisztelt Főszerkesztő Úr, Munkatársak!

Köszönet

A család nevében nagyon szépen köszönjük a Városunk Gyomaendrőd c. újság **IN MEMORIAM** rovatában **Bálint Sándorné Kató Klára** nyugdíjas tanítónőről megjelent emlékezést.

Köszönet Pintér Eszter kedves képéért, a névsor közléséért.

Czank Gábor plébános úr megható, kegyeletteljes búcsúztatóját a gyomai templomban a Móra Ferencről idézett találó részlet elgondolkodtatóvá tette.

Köszönjük a búcsúztatón megjelent s a távolból együtt érzők részvételét, hiszen betegség és a nagy hőség miatt többen nem

vállalhatták a megjelenést.

Köszönet Ádám Gyöngyi és munkatársai tevékenységéért.

Szeretnénk a figyelem központjába állítani egy fiatalembert: Benga Ferencnek hívják. Önzetlenül sietett mindig, kevés szabadidejét feláldozva nemcsak édesanyánk, más idős, egyedülálló ember segítségére jó tanáccsal, műszaki, fizikai tevékenységgel. Jó, hogy vannak még ilyen emberek!

Áldja meg az Isten, többszörösen kapja vissza a jót!

Még egyszer köszönve minden segítséget, együttérzést,

tisztelettel:

Horgosné Bálint Klára
Eckhardtné Bálint Katalin

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Solymosi János

A júliusi kánikula kellős közepén toppantam be Solymosi tanár úrhoz, akiről nem sokat tudtam korábban. A kilenc ikszét meghazudtoló, fiatalos lendülettel tessékelt beljebb a házába, a gyomai városrész egyik csendes utcájában.

A dolgozószoba hangulata valóban olyan, mintha egy iskolai igazgatói szobában ücsörögnék. Beszélgetünk, közben meglevenedik a múlt, többször be-köszön a történelem. Mindjárt születési dátuma Trianont juttatja eszembe.

A tanár úr 1922-ben született Békés megyében, Orosháza mellett Pusztaföldváron.

Iskoláit Orosházán majd az ötéves tanítóképzőt Kiskunfélegyházán végzi el.

„Tanító mindenhol kellett” - érzékelteti a pályaválasztás miérettét...

1941. június 23-án beléptünk a háborúba, édesanyja meghalt, Délvidék, Erdély visszakerült Magyarországhoz, s 1941. augusztus 4-én már Délvidéken, Bácsújfalun tanított.

1200 új tanító közül az egyik.

A pontos dátumokat olyan könnyedén sorolja, mintha egy történelem tanár s nem egy orosz-angol szakos pedagógus tanítana engem az életre. Meglepo szellemi és fizikai frissesség kilencvenegy éves korban.

Két évig tanított Újvidéken, majd bevonult katonának, az újvidéki határvidékekhez került.

Az 1943-44-es tanév már a tiszt iskolában találja, ahol - milyen a véletlen - SZABÓ ERNŐ endrői gyerekekkel együtt holtversenyben lettek elsőszázegyház tanuló közül a tanulmányi versenyen, akit az eredményhirdetésekor ismert meg, hisz ő más fegyvernemnél volt. 130 maximális pontból 127-et ért el.

(Csak halkan jegyzem meg, hogy hiába no, azért az endrői iskolai oktatás mindig kiváló volt.)

A háború vége felé Budapestre, az Üllői úti laktanyába került, ezt követően az ellenállási mozgalom Kiss János vezette katonai szárnyával felvették a kapcsolatot.

A front már Tökölnél volt, ahol az első bevetéskor megsebesült, három helyen is gránátrepesz érte.

A János Kórházba, majd a soproni kórházba került, ahol úgy döntöttek, nem veszik ki a repeszeket, nehogy lebénuljon. A repeszek ma is a tanár úr testsúlyát gyarapítják, sajnálatos módon.

„Szerencsés fickónak tartom magam” - fűzi hozzá.

Teszi ezt annak ellenére, hogy a háború után 1945. január 30-tól két és fél év „málenkij robot”-ot szovjet hadifogságban töltött, ahonnan 1947. július 30-án tért haza.

A fogságban tanult meg oroszul és angolul is, utóbbit egy angol hadifogolytól, cigarettáért cserébe.

Hazatérve állást keresvén Csorváson ismerkedett meg feleségével, aki magyar-történelem-német szakos tanár volt, s akit meglátni és megszeretni egy pillanat műve volt... ahogy mondja a régi fáma, s akivel pár hónap híján hatvan évet éltek együtt.

1949-ben tanári diplomát szerzett Budapesten, majd 1951-ben kerültek GYOMÁ-ra. Solymosi tanár urat az általános iskola igazgatójának nevezték ki, felesége pedig a Szarvasról áthelyezett óvónőképzőben tanított.

1958-ig vezette az általános iskolát, majd az időközben megalakult gyomai gimnáziumba került feleségével együtt, ahol ismét találkozott az „endrői gyerekekkel”, SZABÓ ERNŐ-vel, akinek a nevéhez fűződik a gimnázium megalapítása 1954-ben. Kicsi a világ, mondják.

1964-72 között gimnáziumi igazgatóhelyettesként dolgozott. Az évek során nagyon sok ismertté lett vagy épp kevésbé ismert gyomaendrői lakost tanított, generációk nőttek fel a kezei közül, vagy dolgoztak vele együtt.

Márton Gábor, Fülöp Imre, Ladányiné Varju Margit, Hunyáné Varju Marianna, Varju József tanítók, hogy csak egy párat említsék

a teljesség igénye nélkül.

Huszonöt év gimnáziumi tanítás után 1983-ban ment megérdemelt nyugdíjba.

Mindemellett alakította a falu, Gyoma, majd Gyomaendrőd életét is. Hosszú évekig tanácsstag is volt, a Kulturális, Oktatási, Ügyrendi Bizottság elnöke, az oktatásügy kiváló dolgozója.

A gyomai gimnázium megalakításának 50. évfordulóján 2004-ben elsőként kapta meg feleségével a KNER EMLÉKPLAKETTET.

Tudás, tettvágy és szakmai siker jellemzi gyermekeit is (két fiú s egy leány született), akik szakterületeiken szintén öregbítették a Solymosi név hírért. Valamennyien a Gyomaendrői Ki Kicsodába is bekerültek.

„Csak itt vagyok otthon” - mondta búcsúzóul - „körül vesz a volt kollégák, tanítványok szeretete, tisztelete.”

Ha lenne a városban bölcsek tanácsa, mindenképpen jelölném oda...

Sok erőt, egészséget kívánunk Solymosi tanár úrnak a mindennapokra.

Dr. Varju László

Az Endrői Baráti Kör híreiből...

A Szent István napi ünnepségek nyitányaként augusztus 18-án rendezte meg a GYÜSZTE a XV. Gyomaendrői Nemzetközi Halfőző versenyt az endrői ligetben.

Sokan hazalátogattak erre a kiemelkedő eseményre az Endrői Baráti Kör szervezésében is, s kellemes napot töltöttünk együtt. A finom halételek versenyében a Baráti Kör benevezett halászeve idén is aranyérmeket kapott a zsűritől.

A hosszú hétvége legkiemelkedőbb élménye azonban kétségtelenül az augusztus 20-án este az endrői Szent Imre Templomban megtartott hangverseny volt.

A 150 fős erdélyi Szentegyházi Gyermekfilharmonia kórus felejthetetlen előadását a mintegy hatszáz fős ünnepi közönség vastapsa kísérte több alkalommal.

Jó volt magyarnak, GYOMA-ENDRŐDinek lenni kedd este, s ezen az ünnepi hétvégén...

A szokásos szavakkal bucsúztunk: Jövőre, Veled, Ugyanitt...

Dr. Varju László

A halfőző verseny közönsége

Katolikus oldal

SZEPTEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 18 óra,
Hétköznapokon, csütörtök kivételével: reggel fél 8-kor

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Szeptember és 28-án 17 óra

Gyoma

Kedden és pénteken 18 órakor a templomban,
vasárnap és ünnepnap 11 óra

Hunya

Vasárnapokon: 10 órakor,
hétköznapokon csütörtök kivételével 18 óra

„IN CRUCE SALUS! - KERESZTBEN AZ ÜDVÖSSÉG!” A szent kereszt tisztelete

A római katolikus Egyház naptárában szeptember 14-én találjuk Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepét. A szent hagyomány szerint Konstantin császár édesanyja, Szent Ilona császárné találta meg Jézus Krisztus keresztjét a Jeruzsálem környéki ásátások során, és ezen a napon, szeptember 14-én ünnepélyesen elhelyezték a tiszteletére épített Szent Kereszt bazilikában.

A szent kereszt megtalálásának legendája a következőképpen maradt fent: Jeruzsálem mellett, a Golgotán végeztetett Szent Ilona császárné ásátásokat, és egyszer csak három egyforma keresztre bukkantak a földben: Jézusét és a két latorét, akiket Jézussal együtt feszítettek meg. Azonban nem tudhatták, hogy melyik volt Jézus keresztje. Ekkor valakinek eszébe jutott, hogy egy súlyos beteg, haldokló (más forrás szerint már halott) asszonyon kéne próbát tenni vele. Megérintették előbb két kereszt maradványaival az asszonyt, de nem történt semmi. Amikor azonban a harmadik kereszttel érintették meg, életerő szállt az asszonyba., és egészségesen kelt fel ágyából. Innen tudták meg, hogy ez utóbbi volt Jézus keresztfája. Eddig az ősi legenda.

A szent kereszt ereklyéit három részre osztották: A legnagyobb darabja Rómában, a Santa Croce de Gerusalemme bazilikában, másik része Jeruzsálemben, míg a harmadik része az Athosz hegyre, az ortodoxia fellegvárába került.

Ezekről a helyekről aztán a világ számtalan templomába került ereklye a Szent Keresztből apró szilánkokat leválasztva, így az endrődi Szent Imre templom is őriz egy kereszt ereklyét a Szent Kereszt oltárban. Nagybőjtben ezt kihelyeztük a misézó oltárra, és a keresztúti ájtatosságok végén a hívek hódolhattak előtte.

Sokakban feltevéthet a kérdés: igaz-e a kereszt megtalálásának legendája? Valódiak-e a templomokban őrzött Szent kereszt-ereklyék? Én azt gondolom, ez a hit dolga, és ki-ki eldöntheti, hogy elhiszi-e. Nem dogma, nem hittétel, tehát a döntés a miénk. De a Szent Kereszt tiszteletében nem is ez a lényeg. Én azt érzem fontosnak, hogy elsősorban a szívünkben tiszteljük a szent keresztet, az üdvösség fáját, amelyen szenvedett értünk az Isten szent Fia.

Akik részt vettek a nagybőjti háromnapos lelkigyakorlaton,

SZEPTEMBERI ÜNNEPEK

1. vasárnap:	Évközi 22. vasárnap
3. kedd:	Nagy Szent Gergely pápa és egyháztanító
5. csütörtök:	Kalkuttai Boldog Teréz
7. szombat:	Szent Márk, István és Menyhért kassai vértanúk
8. vasárnap:	Évközi 23. vasárnap
9. hétfő:	Claver Szent Péter áldozópap
12. csütörtök:	Szűz Mária szent neve
13. péntek:	Aranyszájú Szent János püspök, egyháztanító
14. szombat:	A Szent Kereszt felmagasztalása
15. vasárnap:	Évközi 24. vasárnap
16. hétfő:	Szent Kornél pápa és Szent Ciprián püspök vt.
17. kedd:	Bellarmin Szent Róbert püspök, egyháztanító
19. csütörtök:	Szent Januáriusz püspök és vértanú
20. péntek:	Kim Taegon Szent András és társai koreai vértanúk
21. szombat:	Szent Máté evangélista
22. vasárnap:	Évközi 25. vasárnap
23. hétfő:	Pietrelcinai Szent Pio áldozópap
24. kedd:	Szent Gellért püspök, vértanú
26. csütörtök:	Szent Kozma és Damján vértanúk
27. péntek:	Páli Szent Vince áldozópap
28. szombat:	Szent Vencel vértanú
29. vasárnap:	Évközi 26. vasárnap
30. hétfő:	Szent Jeromos áldozópap, egyháztanító

Konstantin és Ilona

talán emlékeznek Ft. Kozovits Attila perjámosi plébános atya beszédére, aki arra hívta fel a figyelmünket, hogy a keresztnek két szára van: egy függőleges és egy vízszintes. A függőleges, fölfelé mutató ága az Istenre emlékeztet minket: milyen az Isten-kapcsolatunk? Milyen az imaéletünk? Mennyire éljük mindennapjainkat az Isten jelenlétében? A kereszt vízszintes, szerzetmutató ága pedig az embertestvéreink, felebarátaink felé irányítja figyelmünket. Milyen a kapcsolatunk az emberekkel, a szűkebb és tágabb környezetünkkel? Hogy próbáljuk megélni a felebaráti szeretet törvényét?

Amikor látjuk otthon, a szobánk falán a feszületet, amikor egy útszéli kereszt mellett elhaladva keresztet vetünk, amikor megcsókoljuk a rózsafüzérünkön függő keresztet, amikor a város bármely pontjáról vagy kint, a földjeinken dolgozva megpillantjuk a templom tornyán égbet mutató keresztet, akkor ez juthat eszünkbe. Hálát adni az Istennek a megváltás nagy ajándékáért, melynek eszköze volt a szent kereszt; és mindig magunk előtt tartani az Isten- és emberszeretet gyönyörű törvényét, mely Jézus Krisztus tanításának alapköve.

Idén, szeptember 14-én az endrődi és gyomai hívekkel az Arad megye Tornyára zarándokolunk, a Szent Kereszt felmagasztalása tiszteletére szentelt templom búcsúünnepére. Ezen zarándoklat, búcsújárás során azon kéréseink mellett, amit a lelkünkben magunkkal viszünk, legyen ott az a kérés is, hogy Isten nap nap után erősítse bennünk a jó elhatározást a szeretetparancs szerint élni. De ezen kívül is, az ősi fohászt gyakran imádkozva: „Ave Crux, spes unica! Üdvözlégy, Kereszt, egyetlen reményünk!”, - imádkozva kérjük a Mindenható Istent, hogy a keresztthordozó Krisztus szeretetének legalább egy töredékét segítsen elsajátítani, hogy majd, amikor a sírhalmunkra tűzzük le a keresztfát, a lelkünk örökre örvezhessen az Isten véget nem érő szeretetében!

„In Cruce salus! Keresztben az üdvösség!”

Czank Gábor plébános

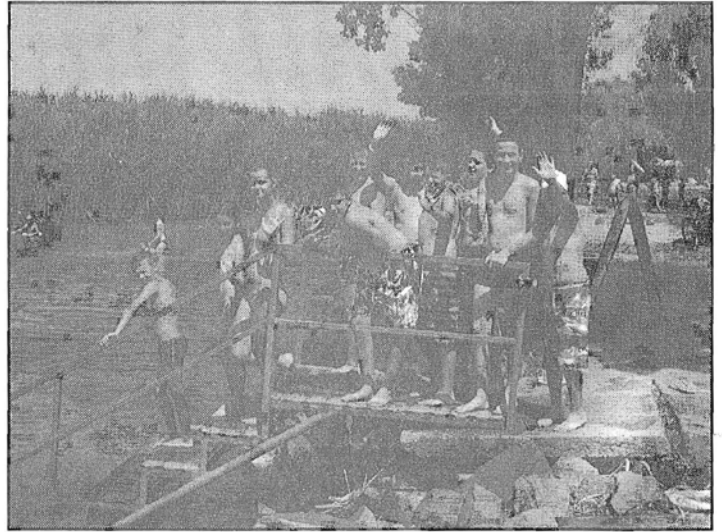

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Tábor Balatonszárszón

Július második hetében felejthetetlen élményekben volt részünk. Lelkes kis csapatunk nagy izgalommal várta az indulás napját. Az utat vonattal tettük meg. Az első két napot fürdőzéssel töltöttük el. Az időjárás nyáris, a Balaton vize kellemes volt. Lehetőségünk nyílt Keszthelyen a Festetics kastély, a Pálmaház, a Hintómúzeum, a Vadászati Múzeum, és a Történelmi Modellszobor kiállítás megtekintésére. Miközben a kastélyhoz sétáltunk, megcsodálhattuk a város hangulatos utcáit, épületeit. A következő napon Balatonfüredről indulva áthajóztunk Tihanyba. Mindnyájunkat elvarázsolt az apátság épülete és a benne megtekinthető kiállítás. Fáradtan, de élményekben gazdagon tértünk vissza a táborhelyre. Utolsó nap még megmártóztunk a Balaton vizében, majd fájó szívvel búcsúztunk Szárszótól. Nagyon jól éreztük magunkat, köszönjük Évike néninek, Erzsike néninek, Szilvi néninek, Betti néninek és Editke néninek, hogy elvittek bennünket erre a sok szép helyre.

A tábor lakói

Támogatóink:

Gyomai Református Egyházközség

Polgármesteri Hivatal

Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Felújítások inzéményünkben

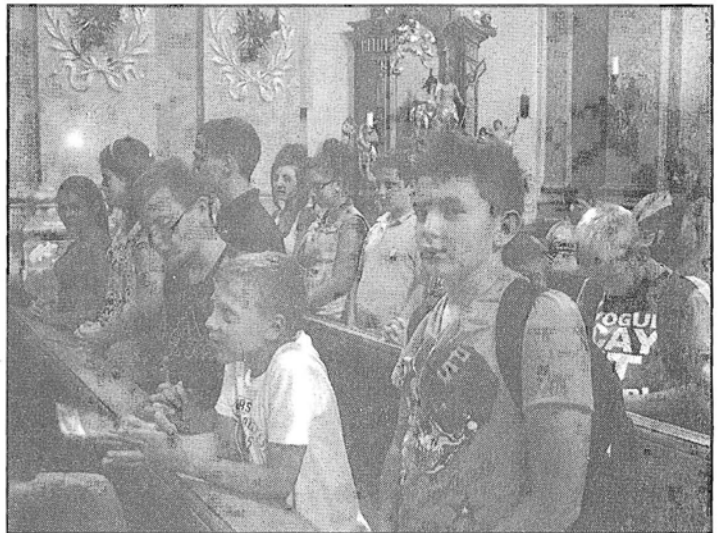
A nyári szünet diákjaink számára a vakáció ideje, kollégáimnak pedig a jól megérdemelt pihenésé. Az iskola falai viszont mégsem álltak üresen, hiszen a szülők és tanulók is hozzászokhattak, hogy minden évben történik valami „új” intézményünkben. Idén sem volt ez másként, még akkor sem, ha nem jár érte kitüntetés, mivel a mi igazi bérünk a gyermekek csillogó tekintete. Ezért nem is szaporítom tovább a szót, hanem beszámolok a nyári munkákról.

Először is örömmel szeretném megosztani a kedves olvasóval, hogy 3 hete kaptuk a hírt, miszerint megújuló energetikai pályázatunkon 12.000.000 Ft-ot nyertünk. Az már csak hab a tortán, hogy úgy sikerült megkötnöm a szerződést: a 15% önrész sem fogja terhelni iskolánk költségvetését, így közel 2 millió Ft-ot sikerült spórolnunk, vagyis a teljes összeg 14.000.000 Ft.

Az épület külsején is történ „egy kis” változás. Messziről nézve nem szembetűnő, hiszen ugyanolyan maradt az iskola összképe: megmaradtunk a zöld ablakoknál. Az épület Lidl felőli homlokzatán és a főhomlokzaton láthatjuk a változást: nyílászárókat cseréltünk. Ettől a megújulástól azt várjuk, hogy a fűtés kevesebbe fog kerülni. Ezen felül új fénymásoló vásároltunk, két miniprojektort, valamint néhány hangszert.

Úgy gondolom, hogy egy ilyen nyár után a legfontosabb dolgunk hálát adni a Jóistennek, mivel ebben az évben is kirendelte mindazt, amire szükségünk volt.

Lukács László
igazgató

Nyári napközis tábor

2013.07.15-19-ig napközis tábort szerveztünk. A gyermekek színes programokban vettek részt. Két napot töltöttünk a Liget Fürdőben. Voltunk vízitúrán, kipróbáltuk az íjászkodást, falmászást, kürtöskalács sütést. Meglátogattuk az endrődi tájházat, ahol agyagoztunk, körmönfontunk, kötelet vertünk, és kalácsot süttöttünk.

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

PÁLI SZENT VINCE

Szeptember 27.

*Ranquine, 1581. április 24.

+Párizs, 1660. szeptember 27.

1581. április 24-én, Dél-Franciaországban, Pouy falucskában született, amelyet 1823 óta St. Vincent-de-Paul-nak neveznek. Ez a kis helység közel fekszik Lourdes-hoz és az óceánhoz.

Szülei szegény földművesek voltak. A közeli Dax városkába, a ferencesekhez küldték iskolába. Atyja, ökreit eladva, egyetemi tanulmányait is biztosította. Vince a spanyol Saragossában, majd Toulouse egyetemén végezte tanulmányait: egyházjogot és teológiát tanul.

Tizenkilenc éves korában szentelték pappá.

Egy hajóúton török kalózok fogságába esett, nyíllal megsebesítették, Tuniszban eladták rabszolgának, ahol keményen dolgoztatták. Egy hitehagyott, volt ferencesnek lett a rabszolgája, akit sikerült visszatérítenie a keresztény hitre, s közösen visszaszöktek Franciaországba.

Plébánosként, majd egy főúr házi lelkészeként szolgálva ismerte meg a vidéki lakosság vallási tudatlanságát és elhagyatottságát. Ezen indításra az 1625-ben szerzetesrendet alapított: a Misszió társaság népmissziók indításával a szegény falusi nép oktatását tűzte ki célul, továbbá

a papság mélyreható képzését, jó papok nevelését. A társaság anyaháza a párizsi Szent Lázár kolostor lett. Innen származik a társaság népies neve: lazaristák.

Női szerzetet – a Szeretet Leányai, ismertebb nevükön Irgalmas Nővérek – valamint más társulatokat is alapított. Az Irgalmas Nővérek rend megalapításának nagy segítőtje volt Marillac Szent Lujza.

Sokféle intézmény alakult ki körülötte, melyeket Párizsból irányított. Felkarolták a szegényeket, az elhagyottakat és a betegeket; foglalkoztak a gályarabokkal. 1640-ben az árva gyermekek felkarolására egy újabb intézményt alapított. Életre hívta a papi rekollekciókat.

Nagy munkabírás jellemezte, prédikált, írt; pusztán leveleinek száma: 30 ezer. A legmagasabb politikai köröknek volt tanácsadója.

Sokat imádkozott, virrasztott. Híveit Isten szeretetére igyekezett vezetni. Már életében szentként tisztelték.

Párizsban halt meg, 1660. szeptember 27-én. Derűs arca üvegfedél alatt, rendje központi templomában (rue de Sevres) ma is látható. 1729 augusztusában boldoggá, 1737 júniusában pedig szentté avatták.

1885-ben XIII. Leó pápa az egész világ minden karitász egyesülete pártfogójává nyilvánította.

Reá is érvényesek másoknak mondott szavai:

„Nem kell kapkodással megelőzni a Gondviselést, de amint utat nyit előttünk, az ember már nem lépkedhet, hanem futnia kell!”

„Szeressük Istent, de a két kezünk munkája és arcunk verítéke árán!”

„Én soha nem gondoltam, hogy nagy dolgokat viszek végbe, hanem egyszerűen tettem, amit tennem kellett.”

(Szentek élete - Magyar Kurír)

KENYÉRSZENTELÉS HUNYÁN, AUGUSZTUS 20-ÁN

Diplomaosztás – rubinra hangolva

„Az időben minden megmarad, de olyan szintelen lesz, mint azok a nagyon régi fényképek... De egy napon fény hull valahonnan, s akkor megint látunk egy arcolt.”

Márai Sándor

Ilyen fénysugár volt az a meghívó, amely édesanyámat, Kovács Antalnét, Gyomaendrőd egykori védőnőjét hívta Szegedre, hogy átvehesse rubindiplomáját.

Fényt hozott ez az esemény mindannyiunk életébe, előjöttek az emlékek, megmerítettünk a múltban anyukánk történetei nyomán. Megláttuk az ő fiatalkori arcát: a szorgalmas diákot, a céltudatos fiatal nőt, a gyermekekért tenni akaró, a családot segítő védőnőt.

Megindító élménye volt életemnek, hogy én, a legidősebb lánya kísérhettem el erre a nagyszerű eseményre. A gondos készülődés izgalma, a 91 év nehézségei mind semmibe veszttek, anyukám ugyanolyan „lelkes tanítvány” volt, mint régen, aki élete egyik legszebb élményét várja!

Köszönet ezért a szervezőknek, akik szeretettel hajoltak oda az idős védőnőkhöz, példát adva ezzel a fiataloknak, hogy becsüljék meg egymást és azokat, akik előttük jártak. Hiszen tanítanak ők ma is megjelenésükkel, aktivitásukkal, céltudatos életükkel.

Én nagyon büszke vagyok az édesanyámra, s legyenek büszkék Önök is rá, hiszen egy ember ő Önök közül.

Jó szívvel olvassák az ő történetét, és gondoljanak rá szeretettel!
Megérdemli.

Tisztelettel: dr. Lovas Sándorné
nyugalmazott pedagógus

„2013. június 28-án vettem át a Szegedi Tudományegyetem Egészségtudományi és Szociális Képzési Kar ünnepi ülésén a Rubin Díszoklevelet, amely bizonyítja, hogy 70 évvel ezelőtt szereztem meg a védőnői képesítésemet a Szegedi Állami Védőnőképző Iskolában.

1943. február 19-én 34 vettük át a diplománkat. Háromévi tanulás eredményével és tapasztalatával indultunk szét az ország minden tájéka felé, hogy egy-egy elhanyagolt magyar falu egészségügyének harcos katonái legyünk.

A Rubin Díszoklevelet csak ketten vehettük

át. Hiába, az idő nagy úr...

Magamról annyit, hogy Endrődön születtem 1922-ben. Édesapám, Takács Imre képesített ácsmester, építési vállalkozó volt. Ő tervezte és építette Endrődön a Népházat 1930-ban. Édesanyám, Hajdú Eszter a háztartást vezette.

A gyomaévi elemi iskolában végeztem, majd érettségi vizsgát édesapám inspirálására, támogatására a mezőtúri Állami Teleki Blanka Leánygimnáziumban tettem 1940-ben. Ezután jelentkeztem a Védőnőképzőbe.

A diploma megszerzés után Dombegyházra kerültem. Nagy várakozással indultam 1943. március 1-jén az első munkahelyemre. A fogadtatás kedves volt a Hivatal részéről is, hisz azelőtt még nem dolgozott védőnő a faluban. Ahogyan megismerkedtem a falu lakosaival, köztük a bárók és nagybirtokosok uradalmi cselédeivel is, elkezdtem felvilágosító gondozási munkámat, családlátogatásaimat. Döbbenet figyeltem fel többek között a sok-sok babonára, amelyek teljesen átszöttek életüket, helytelen káros szokásokra étkezésben, ruházkozásban, viselkedésben. Talán hihetetlennek tűnik, de olyan lakásban volt a tanácsadó, ahol búbos kemence mellett melegedtünk. Akkor fiatalon, 21 éves nagyot akarással úgy gondoltam, hogy kifordítom sarkából a világot. A fiatalság nagyot akarása persze nem az ilyen elképzelések szerint valósul meg, de a világ mégis kifordult a sarkából. Az évek múlásával kitűnt, hogy emelkedett az egészségügyi színvonal, csökkent a csecsemőhalálozások száma, terjedt az egészségügyi kultúra.

Családi életem alakulásában is nagy szerepet játszott első munkahelyem. Még az első évben férjhez mentem a község orvosához, akivel együtt dolgozva örömmel láttuk azokat az eredményeket, melyeket közös erővel, közös lelkes munkával együtt értünk el. Sajnos a háború sok bajt okozott – férjem meghalt katonai szolgálat közben, kislányunk születése után néhány héttel.

Második házasságomat is Dombegyházán kötöttem hat év múlva. Férjemet a battonyai járás megszűnte után Gyomára helyezték. Én egy évig Dévaványán dolgoztam, majd ezután én is Gyomára kerültem.

Pályám és védőnői munkám szeretete mindvégig megmaradt. 1965-től járási vezető védőnőként dolgoztam, majd a gyomai járás megszűnte után a szarvasi járásban kaptam vezetői munkát. Mindvégig Gyomán laktam és lakom.

Végezetül elmondanám még, hogy három lányom van – mind egyik pedagógus. Szerettem volna, ha a védőnői pályát választják, de persze az is igaz, hogy így is gyermekekkel, szülőikkel foglalkoznak, ha nem is olyan formában, mint én, de hasonló nagy szeretettel és ragaszkodással.

Ha előlről kezdeném az életemet, ismét ezt a foglalkozást választanám.”

Kovács Antalné
nyugalmazott
védőnő

A Márton család levele

Tisztelt Endrődiek Baráti Köre!

Néhai Márton Gábor tanár (akit Endrődön talán mindenki csak „Marci bácsi”-nak nevezett) családja nevében engedjék meg, hogy megköszönjük fáradtságos szervezőmunkájukat, mely lehetővé tette, hogy 2013. május 11-én Nagylapason parkot (teret) nevezhessenek el róla – életének talán legkiemelkedőbb, legtermékenyebb alkotó szakaszát jelképező nagylaposi általános iskola szomszédságában.

Köszönjük a szép és színvonalas megemlékezést, a meghívást a rendezvény utáni ebédre, valamint legfőképpen azt, hogy így szívükbe zárták „Marci bácsi” emlékét. Megható volt hallani volt kollégái, barátai és egykori tanítványai kedves visszaemlékezéseit, anekdotáit róla, és nem csak azért, mert ezáltal mi is újra átélhettük a régi, szívünknek oly kedves történeteket, ismert epizódokat az életéből, hanem legfőképp azért, mert számos olyan visszaemlékezés is elhangzott, melyet korábban még mi sem hallottunk. Így tovább gazdagodott a róla szóló emlékek, valamint a rokonok, családtagok, jóbarátok által ránk hagyományozott történetek tárháza.

Köszönjük, hogy emlékét ily lelkiismeretesen ápolják!

Marci bácsi özvegye, Jolika néni, sajnos meggyengült, személyesen emiatt a megemlékezésen nem tudott részt venni, de gondolatban ő is köztünk volt, nagy lelkesedéssel várta a találkozózt, és ez alkalomból tollat is fogott, hogy megemlékező sorai az ünnepségen tolmácsolásra kerülhessenek a családtagok, nagylaposi és endrődi jóbarátok előtt. Ő – Marci bácsi elhunytá után – Kecskemétre költözött kisebbik lányához, mert közvetlen családtagja sajnos nem maradt Endrődön.

Házuk – ahol naponta megfordultak kollégák, barátok, gyakorta volt tanítványok, nem ritkán szakdolgozatot készítő főiskolások, akik ott mindig értékes és kiapadhatatlan forrás-anyaghoz juthattak az egykor Endrődhez tartozó tanyavilág iskoláival kapcsolatos témákban – ma üresen áll. Reménykedünk benne, hogy egyszer talán újra hasonló hivatású és érdeklődésű lakója (vagy lakói) lesz(nek) – ott a (ligeti) Rózsahegyi Kálmán iskola tőszomszédságában.

Szíves segítségüket, édesapánk, nagyapánk emlékezetének ápolásában nyújtott kiemelkedő erőfeszítéseiket hálás szívvel köszönjük.

Öszinte tisztelettel:

A Márton család

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Tisztelt Olvasó!

Az endrődi folklór hagyományok mellett igen jelentős az egyházi és műköltészeti írott irodalmi jellegű hagyatéka a falunak. Ebbe a csoportba tartoznak a névnapi köszöntők, az anekdoták, a korabeli ünnepek szónoklatai, valamint az egyházi búcsúztatók. A római katolikus temetési liturgia máig élő része a versbe szedett, megzenésített búcsúztató. Endrőd eddig leghíresebb kántorának Ujházi Miklósnak halotti búcsúztatóiból nyomtatott gyűjtemény készült. De a legtöbb búcsúztató sajnós elkallódott az idők folyamán.

Vaszkó Irén gyűjtésében több búcsúztató leírása szerepel. A jelenlegi közlésünk ebből a gyűjtésből adja közre Hunya Mátvás 1873-ban írt búcsúztatóját.

„Hunya Mátvás búcsúztatója (részlet)

Kelt. 1873. május 16.

Dallama: Bűnös lélek hol bujdosol...

Végre hát eljött az óra, melyben kínom tengerén,
Átevezve a nyugalom révpártjára értem én.
A halál jótevő álmot s örök békét ad nekem,
Az élet már úgy is kín volt, nyugalom csak itt lelem.

A jó Isten megeléged a kint, mit rám bocsájtott,
Meglátogatott engemet, mint a jámbor szent Jóbót.
De érette békén viseltem fájdalmas sebeimet,
Megnyugodva vártam meddig, halálom elérkezik.

Minden akként történt velem, mint Istenem akarta,
Azért Jóbként így sóhajtok, legyen Szent akarátja.
S ki Jóbnak mindenből mit bírt, kétszerte annyit adott,
Engem is szegény szolgáját, ő soha el nem hagyott.

Mert ha elvette is tőlem, legdrágább vagyonomat,
Egészségemet helyette, bocsájtott rám kínokat.
Vár ezért fenn az égben ezerszeres örök bér,
Mely minden földi vagyonnál, s boldogságnál többet ér.

Azért szívesen hajtom le fejemet nyugalomra,
Jézus érdemébe bízva, megyek örök álomra.
Kedveseim, hát ne sirjatok, hiszen ítélet napján,
Ismét ölelhetjük egymást, az Úr Jézus szent Jobbján.

65 éves életemet, koporsóba letettem,
Majd félévi nagy szenvedés, elhozza végső percem.
De mielőtt nyugalomra, gyászsiromra indulok,
Hitvestársam, s nemzeteim tőletek búcsúzóok.

Kovács Mária hitvesem, ó mily gyász ért tégedet,
Látván sebekbe gyötrődni hűn szerető férjedet.
S most mily fájdalom lelkednek, hogy örökre válni kell,
S hogy tetőled hű szívemet, gyászkoporsó zárja el.

Negyvenötöd s fél esztendő békés együttlétünket,
Zord halál véget vetett, boldog házas életemnek.
De azért a síron túl is szeret lelkem tégedet,
Kéri Istent, hogy áldja meg, a te földi életedet.

Köszönöm, hogy kínjaim közt, hűn áptáltál engemet,
A jó Isten fizesse meg az értem tett lépésedet.
Az Úr Jézus vigasztaljon, gyászos özvegységeden,
Szeretett jó hitvestársam, Isten legyen teveled.

Hunya Mária édes lányom, vedd áldásomat,
Áldja Isten veled együtt Farkas István társadat.
Az Istennek oltalmába s boldogságba éljétek,
Egykor, ha jön végórátok, üdvösséget nyerjétek.

Hunya István édes fiam, vedd atyádnak áldását,
S ezzel együtt adja Isten rád kegyelmes áldását.
Varjú Rozália nőddel éljétek békességben,
Lehessetek mindenkoron a Jó Isten kedvében.

Hunya Ilona édes jó lányom bús napod vagyon,
Édesatyádnak halálán szíved kesereg nagyon.
Dinya Mihály hitveseddel Isten áldjon tégedet,
Siron túl az ég honába nyerd örökös béredet.

Hunya Terézia lányom hallgasd végső búcsúmat,
Katona József társaddal vedd áldást kérő szómat.
Enyhüljön, már fájdalmatok értem ne keseregjétek,
S földön sokáig békében s boldogságban éljétek.

Hunya Veronika édes jó lányom Isten hozzád így teszi tehozzád édes
Végbúcsúztást tehozzád édesatyád Pajor Ignác hitveseddel,
Áldjon meg az ég ura, hogy boldogságban,
Folyhasson földi éltetek sora.

Hunya Elek kedves fiam, fogadd atyád áldását,
Te viseld már családomnak és vagyonomnak gondjait.
Istápcold édesanyádat, megáld Isten tégedet,
Uhrin Veronika nőddel, élhess boldog életemet.

Hunya Mátvás édes fiam, szómmal hozzád térek,
Mint mindég úgy végórám csak jóra intlek kérék.
Nőtelen életemben élj az Isten félelmében,
Tiszteld édes jó anyádat, s légy mindenkor kedvében.

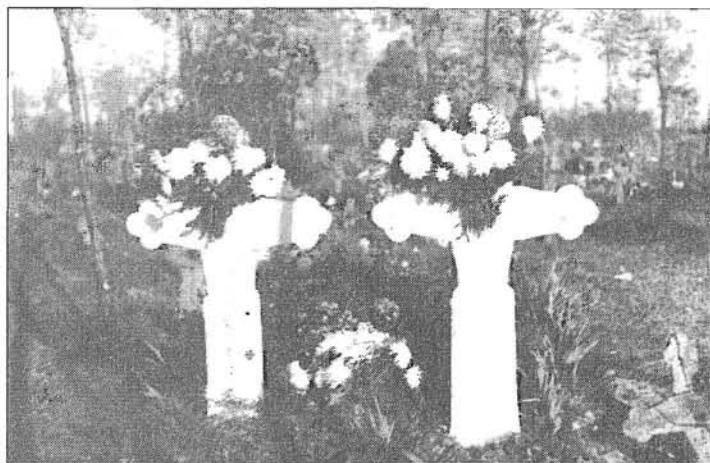
Mindnyájatoknak gyermekeim, nagy köszönetet mondok,
Mert sokszor betegségemben engemet ápoltatok.
Jutalmazza a Jó Isten a földön hűségteket,
Szívtelességetekért adja meg örökös béretek.

Tímár Mihály kedves vőmhöz intézem már szólásom,
Áldjon meg minden léptedben téged édes Jézusom.
Sóczó Mária társaddal, a kedves jó hitveseddel,
Jutalmazás földön jókkal s Mennyben örök életem.

Tímár János és Mária unokáim éljétek,
Hitveseitekkel együtt itt boldogok legyetek.
Úgy Tímár Erzsébet kedves hajadon unokámra,
Szálljon égből az Istennek oltalma és áldás.

Katonaéletben lévő Farkas Imre unokám,
A távolba küldi hozzád végbúcsúját megrendült szám.
Hozzon Isten egészségben jó anyád karja közé,
Ki éretted könnyeivel sokszor arcát öntözte.

Ezeken kívül még összes tizenkilenc unokám,
Áldjon titeket fejenként az én mennyei atyám.
Nagyatok végszavai jókat kérnek reátok,
Hosszú éltetek után, majd legyen Mennyben hazátok..."
Énekelte Ujházi Sándor kántor

Endrődi hagyományos fejfák a Szarvasvégi temetőből

Gyoma néprajza

Rövidítve: Cs. Szabó István

Gyomai legények a császár és királyi hadseregben birodalomszerte az osztrák császári korona szolgálatában 1800-1870. I. rész

Felsorolásunkban a Gyomáról katonának elvitt legények házassági-, elbocsajtó-, végelbocsajtó (azaz abschied-obsit) leveleiről adunk közre válogatást. Az eredeti okmányok a gyomai református egyház irattárában őrzöttek. Minden egyes darabja az illető katonai alakulattól adatott ki a célnak megjelölt felhasználásra, legtöbb esetben úti okmányként is. Legszomorúbb esetről, a halálesetről is adtak ki hivatalos értesítést, amelyet a születési hely szerinti és vallásának megfelelő település egyházának küldtek meg. Egytől egyig német nyelven íródtak vagy németnyelvű formanyomtatványon adták ki a katonának. Néhol feltüntetve az ismerősebb német kifejezéseket – melyek a magyar nyelvbe is „átmentek” – igyekeztem magyar nyelvre fordítani.

ARANYI János házassági engedélyt kapott a császári és királyi (továbbiakban: cs. kir.) 5. Pionir Batalion (=utász zászlóalj)tól, ma műszaki) Klosternaumburgból 1866.

ARANY József elbocsajtó jegyet kapott a Ferenc József cs. kir. 2. huszárezredtől Radkersburg 1866.

ARANY Bálint házasságkötésre elbocsajtó jegy Báró Rodich 68. cs. kir. gyalogezredtől Bécs 1867.

BÁRDOS György elbocsajtó jegy cs. kir. katonai kórház lelkészétől Magyarország olvashatatlán helységnev.

BÍRÓ József házassági engedély a cs. kir. Gróf Gyulay 33. sorgezredtől Prága 1863.

BOGÁR Imre házassági engedély 33. Fróf Gyulay cs. kir. sorgezredtől Prága 1865.

CZEGLÉDI Gergely házassági engedély katonai szállító (szekerész) hadtest parancsnokságtól Bécs 1862. Cs. kir. Tábori egyházi főnökség Buda 1862.

CSELEI Mihály házassági engedély cs. kir. Báró Steininger 68. sorgezredtől Csernowitz (Galícia) 1866.

CSERI Gábor házassági engedély cs. kir. Báró Steininger 68. sorgezredtől Csernowitz 1866.

CSIKOS Antal házassági engedély József főherceg 37. sorgezred-

ezredtől 9. századától Lemberg (Galícia) 1860 (ma Ukrajna Lviv-Lvov)

CSÖKÖNYI Sándor házassági engedély cs. kir. Gróf Gyulay 33. sorgezredtől Prága 1864.

DIÓSZEGI Ferenc házassági engedély cs. kir. Hessen-Kassel választófejedelem 8. huszárezredtől Ezredtörzs állomás Klattau 1858.

DIÓSZEGI Gábor házassági engedély cs. kir. József főherceg 37. sorgezred Lemberg 1860. II. oszt. Sztaniszlau.

DOMOKOS István házassági engedély elbocsajtó levél cs. kir. Larnon-Culoss 31. sorgezred Villafra Franca 1860.

EKE Ferenc házassági engedély Varsó nagyhercege 37. cs. kir. sorgezred (fürst von Warschau) Nagyvárad Raktárparancsnokság Nagyvárad.

FEHÉR Sándor házassági engedély cs. kir. Gróf Gyulay 33. sorgezred Agram 1866.

FEKETE Gábor házassági engedély cs. kir. Báró Steininger 68. sorgezred Josefstadt 1864.

FEKETE József házassági engedély cs. kir. 10. huszárezred 1867.

FEKETE Péter házassági engedély Ferenc Károly bajor királyi herceg cs. kir. 3. huszárezred. Klagenfurt 1865.

FEKETE Sándor házassági engedély Szász-Meiningeni herceg cs. kir. 46. sorgezred Conegliano 1862.

FÜSŰS Sándor házassági engedély cs. kir. Hessen-Kasseli választófejedelem 8. huszárezred ezredparancsnokság Klattau 1858.

GÁBOR János házassági engedély cs. kir. Báró Steininger 68. sorgezred Josefstadt 1864.

GÁLL András halotti bizonyítvány cs. kir. Báró Máriaassy 37. sorgezredtől Lemberg 1821.

GÁL Sándor házassági engedély cs. kir. Gróf Gyulay 33. sorgezredtől Prága 1864.

HARMATI János házassági engedély cs. kir. lovag S. Jüptner 11. tábori tüzérezred Bécs 1867.

HARMATI József halotti bizonyítvány cs. kir. Pétervárad Hadikórház 1815.

HERTZEG József halotti bizonyítvány cs. kir. Báró Máriaassy 37. sorgezred Lemberg 1827.

HORVÁTH Sándor házassági engedély cs. kir. József főherceg 37. sorgezred Prága 1858.

IMRE olvashatatlán keresztnév, házassági engedély szül. Gyoma 1845. anyja neve: Kováts Erzsébet cs. kir. Báró Rodrich 68. sorgezred Bécs 1867.

IZSÓ Bálint házassági engedély cs. kir. 10. huszárezred Florisdorf 1858.

IZSÓ János káplár házassági engedély cs. kir. 39. Dom Miguel sorgezred Bécs 1856.

JÁRAI Sándor házassági engedély Katonai szállító hadtest parancsnokság Bécs-Buda 1862.

JÓZSIK Sándor házassági engedély cs. kir. Hessen-Kassel választófejedelem 8. huszárezred Csehország Klattau 1857. Tábori Lelkészegység Állomás.

KÁSA Sándor házassági engedély cs. kir. Katonai Mènesparancsnokság Mezőhegyes 1862.

KATÓ Péter házassági engedély Ferenc József 1. huszárezred parancsnokság Radkersburg 1866.

CS. KÉRI Péter Káplár házassági engedély Szász-Meiningeni herceg 46. sorgezred Udine 1844.

KIRÁLY Mihály házassági engedély cs. kir. Báró Máriaassy 37. sorgezred Gyula 1839.

F. KISS Bálint házassági engedély cs. kir. Gróf Schlick 4. huszárezred

KIS Imre házassági engedély cs. kir. Károly bajor királyi herceg 3. huszárezred Klagenfurt 1865.

(megjegyzés: az egyes ezredek száma előtt az éppen aktuális ezredtulajdonos neve szerepel, ez végeredményben egy protokolláris jelenség volt amolyan diplomáciai gesztus is „külföldi” esetében, s egyfajta kitüntetés)

Közreadja: Cs. Szabó István

SPORT

A labdarúgók már pontokért játszanak

Rövid nyári pihenőt követően mintegy öt hetes felkészülési ideje volt a Gyomaendrődi FC labdarúgóinak az augusztus 10-én rajtoló 2013-2014. évi Megyei I. osztályú labdarúgó-bajnokságra. Az új bajnoki idényre új edzővel vágtatott neki a felnőtt csapat. Árgyelán János személyében egy tapasztalt, eredményes játékos múlttal rendelkező rutinos edző érkezett a csapat élére.

A játékos állományban is jelentős változás történt, többen abbahagyták az aktív játékot, ill. munkahelyi és

egyéb elfoglaltság miatt távoztak a csapattól. Az érkezési oldalon sajnos nem volt ekkora a mozgás, kevesebb rutinos játékost sikerült igazolnunk a hiányzó pótlására. A labdarúgó csapatra is jellemző, ami egyébként a városra is, fiatal korosztályok hiányoznak a sportból is vidéki vagy külföldi munkavállalás miatt. Az elkövetkező években ez a jelenség komoly gondokat fog okozni a labdarúgó csapat életében.

A bajnokság végére nem tűzünk ki elérhetetlen célt a csapat számára, szeretnénk magabiztosan megőrizni a Megyei I. osztályú tagságunkat, és az első nyolcban végezni a bajnokság végére.

Az U-19 korosztályú csapatot az elmúlt félévben szép eredményeket elérő Gál István irányítja ebben a szezonban.

Az U-16 korosztályú csapatot az elmúlt évben a labdarúgás vérkeringésében visszatért Pelyva Miklós irányítja ebben a szezonban.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2013. 08. 10. Füzesgyarmati SK – Gyomaendrődi FC 4 : 1
G.: Werle T.
Ifi.: 1 : 2 G.: Dávid I.(2)

Több hiányzó játékos is volt a Gyomaendrődi FC csapatában a bajnokság nyitó fordulójában. Ennek ellenére nagyon jól indult a mérkőzés, az első öt percben több veszélyes támadást is vezetett a csapat, majd 6. percben a vezetést is megszerezte egy szép szabadrúgás góllal. Sajnos az öröm nem tartott sokáig, két perc múlva egy szögletnél a vendégek védői elaludtak, a hazai csatár ezt kihasználva közelről gólt fejt. Kiegyenlített játék folyt az első félidőben, de a hazaiak egy eladott labdával meglóduztak a vendégek kapuja felé és egy szélről leadott lövéssel a 32. percben már náluk volt az előny. A második félidőben a labdát többet birtokló hazaiak a félidő közepén két perc alatt újabb két gólt szereztek és ezzel végleg eldöntötték a három pont sorsát. Sajnos a vendégek csak az első negyedórában voltak méltó ellenfelei a Gyarmatnak, így megérdemelt hazai siker született.

2013. 08. 17. Gyomaendrődi FC – Szabadkígyósi SZSC 1 : 1
G.: Werle T.
Ifi.: 3 : 3 G.: Fekécs M.(2), Dávid I.

Összeszedettebb és motiváltabb hazai csapat lépett pályára az első hazai mérkőzésen, mint egy hete a nyitó fordulóban. Látszott a csapaton, hogy nem szeretnék veszíteni. Bátran és ügyesen játszottak, kevés helyzettel ugyan, de az ellenfelet sem hagyták kibontakozni. A jó játéknak meg is lett az eredménye, a félidő 29.

A X. EUROPEAN MAJORETTES CHAMPIONSHIP - Tatabánya, HUNGARY

Latyák Brigitta

hónapban a kezdő majsorett – táncoktatásra a jelentkezőket a következő telefonszámon: 06- 30- 374-7152, valamint a Színfolt Majsorett Csoport Facebook oldalán- üzenetben.

Hunya Jolán
művészeti vezető

A X. Majorette Európa Bajnokságon, Tatabányán büszkeséggel és örömmel töltött el, hogy a Színfolt Majsorett Csoport örökös tagja: Nyíri Dóra magyarul és angolul konferált, Knapcsék Kitty és Latyák Brigitta a Nemzeti válogatott majsorettek között táncolt, valamint Brigitta: két botos szóló kategóriában az előkelő: negyedik helyezést érte el. A Színfolt táncosai a nyár folyamán 12 alkalommal örvendeztették meg változatos táncukkal a közönséget a különböző rendezvényeken. Az őszi folyamán szintén számos alkalommal színesítik a programok műsorait a csinos majsorett lányok és nemcsak Gyomaendrődön. **Várjuk szeptember**

percében megszületett a hazai vezetés. Ezt követően is folytatódott a bátor férfias játék. A második félidőben a vendégek fokozták a tempót, de a hazaiak jól tartották a veszélyes vendégcsatárokat, és még kontratámadásokra is volt erő, amelyek sok gondot okoztak a kígyósi védelemnek. Sajnos a folyamatos vendég nyomás a 73. percben góllá érett, egalizálták a vezetést. Ezt követően tovább fokozták a tempót, nyerni szerettek volna vendégek, de a hazaiak jól védekeztek és néha a szerencse is segített. Jól megszervezett játékkal értékes pontot szerzett a gyomaendrődi csapat egy igen jó játékerőt képviselő kígyósi csapattal szemben.

2013. 08. 25. Csabacsúd SE – Gyomaendrődi FC' 3 : 2
G.: Boér Zs., Werle T.
Ifi.: 1 : 2 G.: Csapó P., Dávid I.

A kisméretű csabacsúdi sportpálya mindig nagy kihívást jelentett a gyomaendrődi csapatnak, hogyan tud alkalmazkodni hozzá. Jól megszervezett védelem, erős középpálya, ügyes csatárok kellenek valamint a taktikai fegyelem betartása. Mindez úgy tűnt az első félidő nagy részében meg is volt a vendégek részéről. Jól működött a csapatrészek közötti összhang, nem is boldogultak a hazaiak az időnként veszélyes támadásokat is vezető vendégekkel. A félidő végén azonban elég volt egy kihagyás a hazaiak vezető góljának megszerzéséhez. A második félidőben sem változott a játék képe, a vendégek továbbra is jól küzdöttek. A 69. percben azonban egy szabadrúgás után már kettővel vezetett Csabacsúd. Ekkor úgy tűnt eldőlt a mérkőzés. A gyomaendrődi csapat azonban nem adta fel, magához tért a második gól okozta sokkból. A 83. és 84. percben két perc alatt kiegyenlítette a kétfólos hátrányt és támadott tovább a győzelemért. Sajnos azonban a 91. percben a hazaiak, mint már annyiszor az utóbbi években, kihasználva a kis pálya előnyét egy óriásbedobásból keletkező kavarodás után a hálóba kotorták a győztes gólt. Nem érdemelt vereséget az igen jól küzdő gyomaendrődi gárda, a döntetlen realisabb eredmény lett volna.

Fülöp Zoltán

RÉGI-ÚJ KISNAPTÁR

SZE P TEMBE R

V	1	15
H	2	16
K	3	17
Sz	4	18
Cs	5	19
P	6	20
Sz	7	21
V	8	22
H	9	23
K	10	24
Sz	11	25
Cs	12	26
P	13	27
Sz	14	28
V		29
H		30

Sötétzöld színű s tömött a tő,
egy-egy vörös levéllel néha tarka;
édesen lankad, érve csüggedő,
kékes fürtjével a nemes kadarka.
/ Babits Mihály /

Biczó Tamás rajza, 1956

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT...

Augusztus 10-én kötött házasságot az endrődi templomban
Hornok Zoltán és Giricz Annamária.
Kívánunk nekik sok boldogságot, életükre Isten áldását!

*Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről színre.
Most még csak töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem mindent, ahogy most engem ismernek.
Addig megmarad a hit, a remény és a szeretet, ez a három, de közülük a legnagyobb a szeretet. (1Kor 13.12-13)*

Dógi László és Beinschroth Adrienn augusztus 24-én a gyomai katolikus templomban kötött házasságot, és szeretetükre kaptak áldást. Legyenek boldogok egész életükön át!

Augusztus 3-án a gyomai katolikus templomban **Ádám Csaba és Székács Beáta** mondta ki a boldogító igent és kapott áldást. Közös életüket kísérje Isten áldása, legyenek boldogok!

A Rózsahegyi Iskola oldala

Márton Gábor tér - I.

Május 11-én Nagylaposton, az egykori iskola épülete melletti tér a Márton Gábor nevet vette fel. Marci bácsi 23 évig volt nagylaposi pedagógus. Az ünnepélyes avatáson Farkas Zoltánné, a Rózsahegyi iskola igazgatója mondott ünnepi beszédet. Ennek első részét olvashatják itt:

Tisztelettel köszöntöm az ünnepi megemlékezés résztvevőit, a családtagokat, az egykori varjasi és nagylaposi diákokat és tanítókat, és minden kedves érdeklődőt!

„Aki engem szeret, mind Marcinak hív” - mondta Marci bácsi, és valóban nehezen jön a szánkra hogy Márton Gábor tanító úr. Szeretetet és tiszteletet fejeztek ki ezek a közvetlen szavak, hiszen számunkra ő volt a TANÍTÓ. Csupa nagybetűvel.

Gyakran volt alkalmam Marci bácsit hallgatni, olvastam az írásait, többször fogom szó szerint idézni, hiszen még mindig a fülemben csengnek a szavai. Lássuk, milyen életút van e mögött a név mögött, mi áll a közösség tisztelete és szeretete mögött.

Marci bácsi 1924. december 11-én született Endrődön. Édesapja Erdélyből származott, aki többféle iparos mesterség kitanulása után a vasútnál kapott munkát.

Megnősült, született 6 gyermeke, de 1918-ban elvitte a spanyolnátha a feleségét és egyik gyermekét. Ott maradt özvegyen 5 gyerekkel. Aztán a sors úgy hozta, hogy egyik endrődi ismerőse, Szurovecz Imre ajánlott számára egy jóra való lányt, akinek odaveszett orosz fogságba a vőlegénye. Az ajánlatból házasság lett, és a család Petrozsényba költözött. Később a trianoni béke miatt eljöttek onnan a köröstarcsai tanyákra. Innen pedig szülői segítséggel hazajöttek Endrődre. Született még 6 gyerek, akik közül egy 2 éves korában meghalt.

Aztán 1931-ben újabb tragédia történt, a családfőt elvitte a tüdőbaj. Ott maradtak az árvák. „Hát, borzasztó idők voltak” emlékezett vissza Marci bácsi egyik írásában.

Az volt a szerencsésük, hogy a vasutas árvákról gondoskodott az állam. Így került be Marci bácsi a testvéreivel a szegedi MÁV nevelőintézetbe. A Boldogasszony sugárúton lévő intézetről úgy mesélt, hogy az maga volt a csoda. Szép környezet, fürdőszoba, könyvtár, játékerem, mindenük megvolt az ott lakó diákoknak. És ami ennél is fontosabb, kiváló tanárai voltak a fiúnevelőnek. Közülük leggyakrabban Paku Imrét emlegette, aki megszerette vele az irodalmat.

Kiválóan tanult, szívta magába a tudományt, és élvezte a tudós pedagógusok társaságát. Jó eredményének köszönhetően beírták a szegedi tanítóképzőbe. Ekkor ismerte meg Juhász Gyula költői munkásságát, amit áhítással csodált, és ekkor kezdett el verseket írni.

Amikor visszacsatolták Magyarországhoz Bácskát, akkor Újvidéken is nyílt egy nevelőintézet, és áthelyezték ide nevelőnek. Tanította a fiatalabbakat. Volt köztük olyan is, aki csak törte a

A Rózsahegyi kiállítás anyagának nagy részét Marci bácsi gyűjtötte

magart, de nagyon jó barátságban voltak. Marci bácsit elvarázsolta a történelem, az irodalom és élete részévé vált a sportolás.

Meglett a képesítő, beiratkozott a tanárképzőbe irodalom-történelem szakra, de közbejött a háború. Egy társával együtt gyalog indultak haza nagy kerülővel a csapatmozgások miatt. Erre így emlékszik: „Két nap után hazaértünk, hát édesanyám meg volt lepve, mert 5 gyereke közül egyről se tudott semmit.”

Néhány nap múlva felkereste Csókási Béla, a polgári iskola igazgatója, hívta tanítani, mert a tanítók a fronton voltak, üresen álltak az iskolák. Elvállalta, és közben levelezőn folytatta a főiskolát.

Amikor visszajöttek a tanítók, Csejten kapott állást, ott maradt 5 évig. 1-8. évfolyamon váltva folyt a tanítás egész nap. Több mint 100 gyerek volt a keze alatt. A családok örültek, hogy van tanítójuk, ellátták mindennel, amire szüksége volt. Itt kezdte a színdarabokat írni, előadni, hogy a téli szezonban ne unatkozzanak a tanyasi emberek.

Itt kezdett a dolgozók iskolájában tanítani. Akinek 6 elemije volt, az lehetette a 8 osztályról a vizsgát. „Szívesen tanítottam a felnőtteket, mert szép számmal voltak, és értelmes emberek voltak” - mondta. A gyerekekkel előadásokat tartottak, meghívták a szülőket, szépen összekovácsolta a közösséget.

Közben ideát megszervezték a Barátság labdarúgó csapatát, részben ennek tulajdonítható, hogy bekerült Endrődre tanítani. Itt Borbély Sándor igazgatása alatt tanított, az ő támogatásával szenvedélyesen rendezte a színelőadásokat, és neki köszönhetően színvonalas kulturális élet alakult ki a községben.

Kutató, helytörténeti és írói munkáját töretlenül végezte és javaslatára adtuk az endrődi iskolának a Rózsahegyi Kálmán nevet.

Az iskola életéről további információkat, képeket találhatnak az iskola honlapján: www.rozsahegyiskola.hu

Ha nem alkotott, gyakran úton volt.
- Hogy vagytok, csillagszeműek? - kérdezte

Hallgass a szívedre és valósítsd meg az álmaidat!

Blanka boldogan szállt le Zafir nyergéből.

- Ma nagyon jól dolgoztatok! - mondta a ló tulajdonosa, és megveregette Zafir vállát.

- Zafir érdemel - szuszogott a lány. - Azt hiszem, ma már nem edzünk többet, hanem kimegyünk az erdőbe.

- Remek ötlet! Zafir megérdemel egy kis kikapcsolódást, mielőtt elmentek a versenyre.

Blanka és Zafir egy rangos díjlovagló versenyre gyakoroltak. Már csak alig egy hónap volt hátra a megméretetésig, de a páros nagyon szépen fejlődött.

A lány gyorsan bevitte a lovat a bokszába és alaposan lecsutakolta, azután kilovagoltak az erdőbe. A fák levelei között átszűrődött a fény, és halk vízcsobogás hallatszott a patak feől. Blanka felsóhajtott.

- Az erdő gyönyörű, és semmi pénzért nem szakadnék el a látványától. De van valami, ami még szebb. Tel - mondta és átölelte a ló nyakát.

Zafir boldogsága jeléül felhorkantott. Hamarosan visszaindultak a farmra. Ott a lány szépen lekefélté Zafir szőrét, és meg is etette a lovat. Azután kivezette a legelőre, de mielőtt eleresztette volna megölelte, és egy pusztit nyomott az orrára.

- Te vagy a legjobb barát és a legjobb ló az egész univerzumban!

Úgy gondolta, neki van a legcsodálatosabb élete a világon. Még akkor is, ha Zafir nem volt teljesen az övé.

Egy héttel később Blanka falfehéren lépett ki a házából. Néhány perccel ezelőtt hívta Zafir tulajdonosa, hogy eladja a lovat. Imádta Zafir, ő volt a kedvenc lova. Ő gondozta már csikókora óta. Nagyon megszerette, és képtelen lett volna elválni tőle. Ráadásul már csak három hét volt a díjlovagló versenyig, és így nem indulhattak volna. A lány az istálló felé indul. Nagyon gyorsan futott. Borzasztón félt, hogy elkésik és nem búcsúzhat el Zafiról. Hamarosan befordult a bekötőútra, ami a lovardához vezetett. Eddig mindig örömmel jött ide, most azonban összeszorult a gyomra. A nagy kovácsolt vaskapu előtt lelassított, mert nagyon kimerült, de amikor meglátta Zafir a lószállítóban, eszeveszetten rohanni kezdett. Majdnem nekiment az úrnak, aki Zafirét jött.

- Könyörgöm, ne adja el Zafir! - kérlelte Blanka a tulajdonost lihege.

- Sajnálom Blanka, de már nem változtathatom meg a szerződést. Rengeteg ló van még itt, majd választasz egy másikat.

- De ő más! Egyébként is, hogy induljunk így a versenyen? - mondta a lány, és a rémült lóra mutatott.

- Sajnálom! Már nem változtathatok!

Blanka felrohant a lószállító rámpáján, és átölelte Zafir nyakát. Az eddig visszatartott könnyek most lefolytak az arcán és a ló fekete sörényébe hulltak. Nem az ejtette kétségbe, hogy Zafir többé nem ebben a lovardában lesz, hiszen bármikor meglátogathatta volna. Hanem az, hogy az ember, aki megveszi, egyáltalán nem tud bánni a lovakkal. A legutóbb, amikor elment a farmja mellett éppen az egyik állatot ütötte. Félt, hogy Zafir is bántani fogja.

- Ne aggódj! Ki foglak menteni ennek az állatkínzónak a karmai közül - suttogta Zafirnak, aki idegesen kapált a lábával.

- Gyere kislány, most már indulnom kell! - mondta az új tulajdonos.

A lány megvetette a lábait, és nem mozdult a ló mellől. Bevetette utolsó fegyverét, a hisztizést. Remélte, hogy ezzel elérni a célját. De nem így történt.

- Nem mondom még egyszer! Azonnal gyere le! - kiál-

totta az úr.

Blanka nem engedett, és mereven állt Zafir mellett. Végül az új tulajdonos felment és lerángatta a lányt. Blanka hiába erőlködött, nem tudta megvetni a lábát, így az úr könnyedén felemelte és levitte az utánfutóról. Azután beszállt a kocsjába és elhajtott. Zafir régi tulajdonosa erősen szorította Blanka karját, nehogy az autó után rohanjon. A lány kétségbeesetten próbálta kitépni magát, szeméből már ömlöttek a könnyek.

- Nel Zafir! Nel - kiabálta.

Amikor a kocsi eltűnt a bekötőútról, a tulajdonos elengedte Blanka karját, aki azonnal kirohant a kapun, és házáig meg sem állt. Otthon rögtön kérlelni kezdte a szüleit, hogy vegyék meg neki Zafir. Persze ők azt mondták, hogy milyen lehetetlen ötletei vannak, és hogy ez nagyon sokba kerülne. Erre Blanka sértődötten bevilharzott a szobájába, az ágyra vetette magát és keservesen sírni kezdett.

Lassan elfogytak a könnyei, és körbenézett a szobában. Tekintete a falra vándorolt, ahová a kedvenc idézetait rakta ki. Sorban végigolvasta mindet, míg végül a számára legfontosabbhoz jutott.

„Hallgass a szívedre, és valósítsd meg az álmaidat!”

Ekkor kipattant az ötlet a fejéből. Mi lenne, ha ő maga mentené meg Zafir. Felkapta a táskáját, belepakolt néhány almát, és kímászt az ablakon. Halkan kiosont a hátsó ajtón és Zafir új helye felé vette az irányt. A telihold megvilágította az utat, ezért mindig igyekezett az árnyékban maradni, nehogy valaki meglássa.

- Olyan, mintha rosszban sántikálnék - suttogta.

Hamarosan körvonalazódott a karám. Blanka óvatosan odament és körbenézett. Legnagyobb örömeire sehol sem látott embert, de imádott lovat sem talált. Azért halkan kimondta a nevét, mire egy hatalmas árnyék közeledett felé. A lány először megijedt, de mikor az árny odaért és halkan felnyerített, megnyugodott.

- Zafir! - mondta boldogan a lány.

Körűnézett, hogy senki nem látja-e, és mikor azt tapasztalta, hogy egy lélek sincs a környéken óvatosan bemászott a karámba. Nem volt egyszerű átjutni a villanypásztoron, és sokszor csak egy hajszálon múlt, hogy nem rázta meg az áram. Amikor bent volt, felszállt Zafir hátára. Még sosem ülte meg nyereg nélkül, de most hajtotta a szabadság utáni vágy, így megmarkolta a ló puha fekete sörényét. Blanka vágtába ugratta a barna kancát, és tekintetét az akadályra szegezte Zafir tökéletes ívben ugrott át a kerítés felett, és a lehető legtökéletesebben ért földet.

- Igen! Végre szabad vagy! - kiáltotta.

Gyorsan elváltak a legközelebbi rendőrségre, ahol elég furcsán néztek rá. Amikor azonban elmondta, hogy hogyan néz ki Zafir tulajdonosa, a rendőrök összenéztek. Hamar autóra szálltak és kimentek a helyszínre. Kiderült, hogy a férfit már régóta körözték állatkínzás miatt, de eddig mindig kicsúszott a kezükből. Most azonban bilincsekre verve szállították a legközelebbi börtönbe. Blanka megkönnyebbülten sóhajtott fel, de még mindig nem tudta, hogy hova kerül Zafir. Az is lehet, hogy egy nagyon távoli helyre viszik el, ahol még meglátogatni sem tudja. Szülei azonban mosolyogva beszélgettek a rendőrfőnökkel. De hamarosan komoly arccal fordultak lányukhoz.

- Tudod mekkora veszélyben voltál?! Meg is sérülhettél volna! - korhólták.

- Tudom - felelte Blanka szemlesütve. - De nem hagyhattam, hogy Zafirnak baja essen. Egyszerűen nem tehettem!

A szülők hamar megbékéltek és közölték a lányukkal, hogy Zafir mostantól az övé, megvették neki. Blanka háttartalanul boldog volt, hiszen valóra vált a legnagyobb álma.

Ne feledd: hallgass a szívedre, és valósítsd meg az álmaidat!

Bene Boglárka /12 éves/
(Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda)

Boglárka ezzel a történettel a Pennygirl club által meghirdetett novellairó pályázaton vett részt. Írásával korcsoportjában harmadik helyezést ért el. Gratulálunk neki!

Schiefner Ede szentbeszéde Dinya János újmiséjén, 1877. február 11-én II rész.

Dinya János

ahagya, s ki azt a végtelen szeretetből kifolyó nagy áldozatot a Golgota ormán, a kereszt oltárán bemutatta: egyszersmind akarta, hogy e nagy áldozat az idők végeig ismétlődjék. Azért hátra hagyta nekünk az Ur Jézus sz. testének és vérenek áldozatát s parancsolá ezt cselekedni, ezen áldozatot bemutatni az ő emlékezetére.²

Te is, kedves fiam, oda lépsz az oltárhoz, hogy legelőször bemutasd az Istennek az új szövetség eme nagy áldozatát. Valamint ez az áldozat sz. hitünk központja, akként legyen ez papi életed központja is. *Oh bár csak jól megismernénk, mélyen megfontolnánk és szelptelen megőriznénk* – mondja sz. Ambrus – *a papi méltóságot*. Hanem te is, hívő nép, ápolj szivedben a mély tiszteletet és szeretetet papjaid iránt, kik üdvösséged munkálói, s kiket e nagy munkára sokak közül választott ki az ég. –

Fájdalmas hírokat pendittek, midőn szólok ama veszélyekről, melyekkel teljes a pap élete. Nem ok nélkül mondta isteni Mesterünk tanítványainak: *hogy adjanak el mindent és vegyenek kardot*³. Hiszen ugy küldötte őket mint bárányokat a farkasok közé, mint gyenge hajósokat a hullámzó tengerre. Mindazáltal nem hagyta őket felsőbb segély nélkül, erősítésül, vigasztalásul adta az ígéretet: *<< ime én veletek vagyok a világ végezetéig! >>*⁴ Ez neked is szól, kedves fiam, neked is megadatott a segély, mely a világ veszedelmei és zátonyai közt felelem és elveszni nem hagy.

A papi élet veszedelmei közül rámutatok legelőször is a benső veszedelmekre. *Legyetek szentek* – mondá az Ur az ő szövetségben Áron papjainhoz – *miként én is szent vagyok*⁵. Jézus pedig mielőtt visszatért volna mennyei Atyjához, apostolaiért ekként könyörgött: *<< Atyám ő érettek könyörögök, kiket nekem adál, tartsd meg őket nevedben. >>*⁶ Nem külső igazságra, nem közönséges erénygyakorlatra hívta őket, hanem legyőzni a világ minden oldalról kinálkozó csábjaikat és ingereit, hogy magasztos hivatalukat helyesen, az ő akarata és kívánalma szerint kezeljék; azért mondá: *<< Ugy világossodjék a ti világosságtok, hogy az emberek látván cselekedeteiteket, dicsőítsék az Atyát mennyekben? Legyenek körülölvözve ágyékaitok és égő szövétnek kezeitekben, hogy a világosságnak gyermekei legyetek. >>*⁸ Ezen világosság az igazság, jóság és igazságosság. Ezek azon világosság, mely által a pap életének ragyognia kell, s melyre törekedni a papnak elengedhetetlen kötelessége, hogy rátekintve a hívek, dicsőítsék az Atyát, ki az égben van. De hogy ily nagy tette képes legyen, megvan-e szabadtva az emberi természet gyarlóságaitól? Oh nem! Az emberi természetet a felszentelés nem változtatja meg, az emberi természet telve fogyatkozások – és gyarlóságokkal ép oly tulajdona marad a papnak a felszentelés után, mint előtt volt. Érezzük mi a nemzetek apostolával a nagy harcot, érezzük tagjaink törvénye mint vi a lélek törvénye ellen!⁹ Harcolnunk kell a test és vér – a sötétség hatalmasságai ellen. Tudjátok, érzitek ti is mennyi veszedelem kínálkozik a három vágy, az élv-vágy, bírvágy és dicsvágy által!

A legnagyobb mesterség – igen mint sz. Gergely pápa igen szépen kifejezi – *minden mesterségek mestersége: a lelkek vezetése*. A mily szép, ép oly nehéz, különösen napjainkban, midőn Isten igéjének hallgatására csaknem mindenkinek zárvák fülei. Szépen inti e tekintetben is sz. Pál kedves tanítványát: *<< Senki se vesse meg ifjuságodat, hanem légy példája a híveknek beszédben és társalgásban. Ne hanyagold el a kegyelmet, mely benned vagy és adatott a püspök kezének feltevése által. >>*¹ Az örökös főpap, ki a mi üdvünkért a földre szállott s mint igaz Isten és ember érettünk s bűneinkért testét megtörni s szentes vért pataként kiömleni

És neked, fiam, ezek ellen kell magadat felfegyverkezned, ezek ellen kell harcolnod, s ha harcod megszűnik, elvesztél!

S most vegyük szemügyre a külső veszedelmeket. Szent Pál apostol Krisztus harcosának nevezi a papot, s mint ilyennek készen kell lennie bármikor arra, hogy a világ minden hatalma ellen sikra szálljon. Te is kedves fiam, e harcra hivatál, légy készen rá, mert tudod, hogy Krisztus szelleme meg nem áll a világ szellemével. Mától fogva kilépsz a sikra, hol a küzdőnek egy félvilággal van baja; magas méltóságod, magasztos kötelességed élénk érzete dobogtassa kebledet, hogy a veszélyek közt bátran és rendületlenül állj meg, hogy le ne győzzön a félvilág daca, s ha erőd fogyatkozni kezd, ne félj! megnyered a buzgó ima által ezt is. *Három dolog fontos a pap életében* – mondja sz. Bernát – *az Isten igéjének hirdetése, a példa és imádság; s ezek között első az ima, azért rendelte, azért követeli az anyaszentegyház papjától oly szigorral napi zsolozsmájának elvégzését.*

Legyenek élteden keresztül vezércsillagaid az alázatosság, szelidség, bölcsesség és az imádság. Védj mélyen szivedbe sz. Pálnak ama rövid, de fontos intését: *<< Senkinek semmi botrányozást ne adjunk, hogy ne szidalmaztassék a mi szolgálatunk, hanem mindenben úgy viseljük magunkat, mint Istennek szolgálói. >>*¹⁰ *<< Ugy fussad a pályát, hogy a jutalomra magadat méltóvá tegyed, nehogy talán midőn egyebeknek predikálsz, magad elvetessél. >>*¹¹ Azonban fáradalmaid jutalmát ne várd itt a földön, mert hidd nekem, hitvány érdem az, mit földi jutalom is képes kielégíteni. Magasb légy mint a föld! onnan fölülről várd a jutalmat, mert azért küzd, fárad, a ki pap s ki honát itt lelé, az hitvány gyöngye rab. Szóval élted minden ideje, lelked egész ereje, szíved minden dobbanása csak Isten dicsőségének s a lelkek üdvének előmozdítására legyen irányozva.

De látom már, hogy lelked, mint szomjazó szarvas a vízforráshoz, csak az oltár felé eseng; azért nem is tartlak tovább, menj, végezd sz. foglalatosságodat, mely után buzgó szíved lángoló érzelmé oly ellenállhatatlanul vonz; menj tehát a szentek szentébe, hol az angyali karok láthatatlan serege már várakozik reád, hogy leborulva imádjja a kezeidben legelőször csudálatosan átváltozott kenyér és bor színe alatt rejülő istenséget. Legyen első áldozatod az imádandó isteni gondviselésnek, – a veled közölt számtalan jótéményekért – bemutatott hálaáldozat! És ha a <<Memento>>-hoz érsz, emlékezzél meg sz. egyházunk dicső fejről a halhatatlan IX. Pius pápáról, a betegség rabbilincsei fogva tartotta hön szeretet meggyűspüspök Atyánkról és arról, ki téged felszentelt. Emlékezzél meg kedves Szüleidről, kiknek szíve most örömrában uszik, kedves fiukat céljánál, az Ur oltáránál látván! Nemde 12 év előtt nem mertétek hinni, fiatalok mai nap papi diszben álljon először az Ur oltáránál, és ime szívetek legforróbb óhaja ma teljesezésbe ment. Igen, kedves Szülők, hisz csak ti tudjátok, értitek és érzitek, hogy a mai édes öröm mennyi küzdés, fáradság s önmegtágadás árán lön megvásárolva. De örvendjétek! a mai édes és zavartalan lelki öröm ezerszeresen kárpótolja a hozott áldozatokat, élveztétek is ezt az édes érzelmét hosszú évek során át. Szüleid után emlékezzél meg kedves testvéreidről, rokonaidról, egykori tanítóidról, jötevőidről s mindazokról, kik ma oly elragadó örömmel siettek Isten házába, hogy élted legszebb ünnepélyén jelen legyenek. Minden testi és lelki jötevőidnek ezerszeresen fizesse vissza a Mindenjók Adója mindazt, miben ifjú élteden át részesítettek. Emlékezzél meg paptársaidról, kik első áldozatod bemutatásánál segédkeznek! Végre emlékezzél meg rólam is, ki innen a szószékről üdvözöllek, és segédkezet nyujtok, vezettek sz. ténykedésedben! Igen kedves fiam és testvérem, imádkozunk egymásért, te érettem, hogy adjon nekem az Ur erőt s kegyelmet magas de nehézséggel telt hivatásom betöltésére; én pedig te érted, hogy te jó, igazi s méltó papja légy a sz. római kath. anyaszentegyháznak.

Mi pedig buzgó fohászaikkal fogjuk kisérni áldozatodat, s kérjük az eget Urát, hogy adjon neked szerencsés életet, töltsön be a bölcsesség, értelem és minden ajándékaival, hogy sz. hivatalodat Isten dicsőségére, a lelkek üdvösségére és az egyházi rend diszére sokáig viselhesd és teljesedjenek be rajtat Istennek e szavai: *<< Hiv papot támasztottam magamnak, ki szívem és lelkem szerint cselekszik és az én Krisztusom előtt jár minde napon. >>*¹² Ámen

Közreadta: Hegedüs Bence

A beszédet tartalmazó kiadvány címe: Szent beszéd melyet T. Dinya János nagyváradi l.s.z. áldozár Endrődön 1877-dik év február hó 11-én tartott első szent miséje alkalmával mondott Schiefner Ede prépost és endrődi lelkész, Budapest, Franklin-társulat nyomdájára, 1877. Forrás: OSZK, Budapest Jelzet: Kny. C.4.743

10 II. Kor. 6,3. 4.

11 I. Kor. 9.

12 Kir. 1,35

1 I Timoth. 4,12-14

2 Luk. 22,19 I. Kor. 11, 24-25

3 Luk. 22,36

4 Máté 28,20

5 3. Móz. 10

6 Ján. 17.

7 Máté 5,16

8 Eph. 6,14

9 Rom. 5.

Tródmí oldal

És nézek a láthatáron túlra...

Bella János, Németországban élő festőművész, sok szállal kötődik hazájához, szülőföldjéhez, anyanyelvéhez. Kiállításain, könyvbemutatóin képek és szavak segítségével adott eddig is hírt az őt foglalkoztató kérdésekről, mutatta meg művészetét. Legutóbbi könyvbemutatója 2006-ban volt az endrődi Népházban. Most a festőművész életéről, a művészetről, terveiről beszél készülő újabb verseskötete, az *És nézek a*

láthatáron túlra... kapcsán.

1950-ben kezdtem el a művészeti tanulmányaimat a Budapesti Művészeti Gimnáziumban. Hálás vagyok tanárainak, hogy már a második évben rajzolásban (és magyar nyelvben is) az osztály legjobbjai közé tartozhattam. Noha ez csak a kezdet volt, de már akkor tudtam és éreztem, hogy vagy művész leszek, vagy semmi!

Kollégista társaimmal minden vasárnap a képtárakat és múzeumokat jártuk, és nem csak az iskolában, de szabadidőnkben is rengeteget rajzoltunk festettünk, vitatkoztunk, tanulva nemcsak tanárainktól, de egymástól is.

Az érettségi után azonnal felvételt nyertem az Iparművészeti Főiskola díszítő-festő osztályára, de miután a rajz és a festés számomra fontosabb volt, mint marxizmus órákra járni, elretentő példaként kirúgtak a főiskoláról. Akkor sok mindenhez fogtam, de végül is Szegeden kötöttem ki a rajz-földrajz szakon. Ott ismertem meg a legcsodálatosabb művészembert, professzort és barátomat, Vinkler Lászlót!

Sajnos a kapcsolatunk a forradalom idején, amikor én nyugatra szöktem, megszakadt. Ezután már csak levél és rövid hazai látogatásaim jelenthették a kapcsolatot közöttünk, korán bekövetkezett haláláig. Azt mondják festés közben halt meg!

1956 karácsonyán már a Necker-parti Tübingen városban voltam, és állhattam a szigeten, szemben azzal a toronnyal, ahol Hölderlin elborult aggyal még évtizedekig élt és verseket írt. Ő az, aki a német költők közül a legnagyobb hatással van még ma is rám, miután Heinével és Brechtel is igen behatóan foglalkoztam. Mind-egyiküktől rengeteg verset is fordítottam magyarra.

1957 tavaszán már a Stuttgarter Akadémia festő osztályára nyertem felvételt. Ott voltam, kisebb-nagyobb megszakításokkal hét szemeszteren keresztül, majd a Stuttgarter Operaházhoz szegődtem, színházi festőnek. Amit ott megtanultam nyolc évben keresztül, az, hogy hogyan kell hatalmas munkákat gyorsan és jól kivitelezni. S mindez egy olyan csodálatos környezetben, ahol otthon volt a színjátszás, az opera és a balett is.

Ezt az állást önszántamból hagytam ott, miután az éjszakákba nyúló munkák, különösen az egymást követő premierek, már-már családi életem hamisniáját veszélyeztették, és magam is nyugodtabb életre vágytam.

Igy lettem a lakhelyünkön lévő reáliskolában rajztanár, majd népfőiskolai docens és szabadiskolai mentor a nyugdíjba menetelemig. Ez utóbbi posztot még a mai napig is betöltöm.

A versírás, festés, rajzolás kezdettől fogva hű maradt hozzám. Sok könyvbemutatóm és képkiallításom volt eddig itt is, ott is.

Ami azonban nekem a legfontosabb volt serdülő koromtól a mai napig, hogy elhivatottságomnak megfelelően tevékenykedhettem, tevékenykedhetek mind a költészet, mind a művészet terén. Emellett rengeteget olvasok, kiállítást látogatok, és több helyen a kiállítást én nyitom meg. Érzem, idős koromra már a kultúra közelében magam is annyira átfomálódtam, hogy számomra más már nem is létezik. Ennek élek, ennek halok. A reális, valós élettől kissé már el is távolodtam. Különös, különleges lettem, de olyan valaki, aki még ma is tanul, fejlődni kíván...

Végigjártam az egyiptomi, görög-római művészetek után (de a barlangrajzok művészetét sem szabad kihagynom!) a reneszánsz művészetét, majd a nagyszerű manierizmus után a barokk művészteken át Csoyáig, a romantikusokon át a modernekig mindent. Alig van művészeti stílus, amit már csak kíváncsiságból ki ne próbáltam volna. Szerettem mindennel és mindig a legnagyobbakkal mérni magam, függetlenül attól, hogy ez sikerült vagy nem. Tanulni akarom mindenből! Ez az alapállás a versírásomra is hatott. Egyszer csak azon vettem észre magam, hogy miután nagyon behatóan foglalkoztam Schubert dalaival és Bartók zenéjével, vagy Heine és Hölderlin költészetével, magam is más lettem. Hatott a gondolkodásomon túl a művészetemre, és azóta másként rajzolok, másként festek, másként írok!

Nem, én sosem tagadom meg a múltam, sőt szeretettel gondolok rá, ám én nem csak a tavalyi, de a mai szemmel is szeretném fel-fogni a megváltozott kulturvilágot, mert érdemesnek tartom magam a fejlődésre is. Észrevettem, hogy mindennek mindenhez köze van, és az ellentétek nem azért vannak, hogy egymást megsemmisítsék, hanem hogy egymást kiegészítsék.

Magyarnak vagy németnek érzem magam?

Kimondhatatlanul hálás vagyok az Égnek, hogy magyar szülőktől magyar földön születtem, és miután a gonosztevéőknek már megbocsátottam, szabad vagyok érdemeim szerint. (Noha még mindig fájdalommal viselem azt a megállapítást, hogy otthonomban ez nem történhetett meg...)

Hogy festőnek vagy költőnek érzem magam?

Életem során minden a festészet felé terelgetett, amiben megítélésem szerint meglehetősen otthonos vagyok. Ezt bizonyítják az önálló kiállításaim itt(hon) és otthon is. A költészet azonban mégis legalább olyan kedves nekem, mint a képzőművészet, noha ehhez később fogtam. Először 1957-ben jelentek meg a müncheni „Nemzetörben” verseim, és a kölni emigrációs Vörösmarty Kör is tagjai közé választott, ahol egy közgyűlésen már saját verseimből szavaltam. Ez a Könyvbarátok hasábjain meg is jelent. 1960-at írtunk elkor, és ebben az évben nyertem el egy svájci kiírás pályadíját is. De hamarosan abbahagytam irodalmi-közéleti szereplésemet, mert ezzel megtarhattam egy esetleges hazalátogatási reményemet, ami 1963-ban az amnesztia után meg is történhetett. Azóta csak magamnak írtam verseket, mindaddig, míg otthoni kapcsolataim annyira megszilárdulhattak Szabó Ferenc, Szabó Ernő jóvoltából, hogy Magyarországon is több kiállításom és könyvbemutatóm jöhetett létre.

Írtam a Napórába, a Jászkunságba is verseket. Eddig négy verseskötetemet mutattuk be Endrődön is. Ha Isten éltet és lehetőség adódik, ötödik kötetem is megjelenik, melynek előkészületei elkezdődtek.

Tehát a vers legalább olyan kedves és fontos nekem, mint a festészet. Miért is ne lehetne? Egyik sem zárja ki a másikat, sőt testvéreként, jól megvannak egymás mellett testvéri szeretetben. Nem ritkán megesis az is, hogy amíg elkészül egy versem, már ugyanazon a papíron rajzolom az illusztrációt hozzá... Vagy egy friss rajz mellé verset írok.

A Népfőiskolán minden évben kiállítást rendeznek a magukat rám bízó, művészet iránt érdeklődők munkáiból. Egykori tanítványaim közül is sokan választották a művészi pályát, van köztük grafikus, kirakatrendező, művészeti újságíró és művészettörténész is... Ami a képzőművészetet illeti, itt megbecsülnék, várják a következő kiállításomat, többen meglátogatják a műtermemet.

Nem így van a versírással! Sokan el sem hiszik, hogy verseket is írok. Kérdésükre, hogy miért nem írok németül verseket, mindig azt válaszolom, mert nem tudok... Noha a nyelvüket magas fokon beszélem...

Hát ez a misztérium, amit gyakran versben meg is fogalmazok! Az anyanyelvemen... magyarul...

Iges Igek

Szeptember

Rakott krumplinudli

Krumplinudlit készítünk (főtt burgonyához annyi lisztet gyúrunk, hogy összeálljon, nudlikat sodrunk belőle és lobogó sós vízben kifőzzük). Kikent tűzálló tálba rétegeljük a nudlit juhtúróval, szalonnaszírral kevert tejföllel. Sütőben átfőrösítjük. Metélőhagymával díszítjük.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok.
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

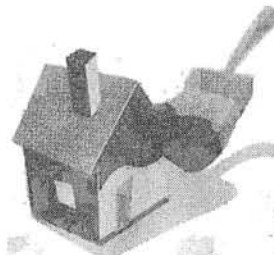
Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTUDIO
Nyoz: 21381-2007
AKKREDITÁLT NYELVISKOLA

Ingyenes tanfolyamok!

Német kezdő indul Gyomán 09.03-én, kedd, csütörtök.

A részvétel feltétele: Regisztrálni kell a www.tudasodajovod.hu honlapon.

Ha nem tud regisztrálni, hívjon és segítünk!

További információk a honlapunkon: www.internyelvstudio.hu

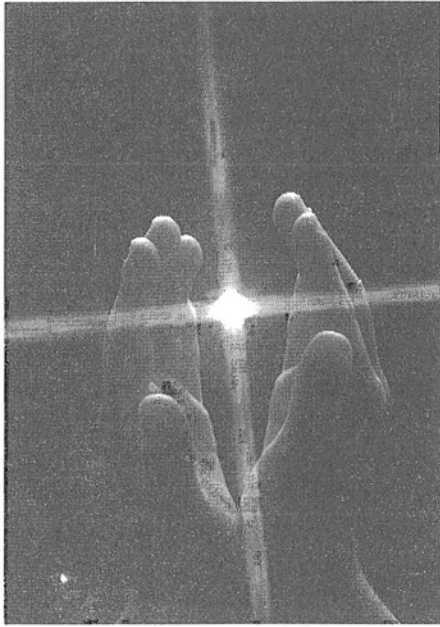
Várható még további ingyenes tanfolyam: angol újrakezdő, angol középfeladók (B1), német középfeladók (B1).

A projektiroda minden hónap 31-én tölti fel a tanfolyamokat a tudasodajovod.hu oldalra.

Inter Nyelvstúdió, Gyomaendrőd, Kossuth út 18. H-P: 15-18 óráig

Telefon: 20/947-1603, 20/229- 7022
e-mail: info@internyelvstudio.hu

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

BURAI GYÖRGY JÓZSEFNÉ SZÉCSI ILONA, aki Endrődön élt, 59 évesen hosszú súlyos betegség után elhunyt. Gyászolja a családja.

KATONA ESZTER, aki Endrődön élt, augusztus 16-án 72 évesen váratlanul elhunyt. Gyászolja a családja.

ZSIGRI MÁRIA, aki Endrődön élt, 85 éves korában, augusztus 1-jén hosszú betegség után megtért Teremtőjéhez. Gyászolja mindenki, aki szerette.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Bélfenyéri gyermekek

„Cselekedet nélkül a hit meghalt”

(Jakab apostol)

2013. augusztus 13-17. között vendégül láttuk a bélfenyéri gyermekotthon néhány kis lakóját a saját Templom-zugai vendégházunkban.

A gyermekek rendkívül hátrányos környezetből kerültek a gyermekotthonba, Marci atya védőszárnyai alá.

Pünkösöd előtt jelentős mennyiségű élelmiszert vittünk ki Várfi András polgármester úrral és Varga Zoltán önkéntes segítővel, innen ismertem meg a körülményeket, valamint az ott élő gyermekeket.

A „látogatás” hatására úgy döntöttünk a férjemmel, hogy néhány gyermeknek megpróbálunk örömet szerezni azzal, hogy rövid időre feledtetni tudjuk velük a kilátástalan helyzetüket.

Közösen főztünk, csónakáztunk a holtágon, sokat beszélgettünk velük. Az egyik napon Dr. Szonda István segítségével kemencébe sütöttünk kis kalácsokat, valamint hagyományos kelt tésztát.

Gyalogosan a gáton tettük meg az utat oda-vissza, ami igen nagy élmény volt a Hármaskörös partján sétálva.

Augusztus 15-én este az endrődi templomban szentmisén vettünk részt, ami szintén fontos volt a gyermekeknek, hiszen ők egyházi otthonban élnek.

Az idő rövidsége, valamint az a tény, hogy nem érkezett velük kísérő, behatárolta a lehetőségeinket, hiszen a nap 24 órájában gondoskodni kellett az ellátásukról, a felügyeletükről, így nem túl sok idő jutott városunk nevezetességeinek

bemutatására.

Ez a nyaralztatás nem jöhetett volna létre a családom segítségével nélkül, köszönettel tartozom Nekik.

Nem hirdetem ezt az eseményt, csak nagyon szűk körben, mégis segítő emberekre találtam.

Külön köszönetet mondok **Várfi András** polgármester úrnak, úgy is, mint magánember, hiszen ő meg is látogatta a gyermekeket és nem jött üres kézzel.

Köszönet **Dr. Dénes Zoltán** atyának, ami minden nap eljött a gyermekekhez.

További támogatók, akik átéreztek, hogy ezeknek a gyermekeknek milyen nagy szükségük van a jó szóra, a szeretetre.

Varga Zoltán önkéntes segítő

Sikér Kft

Dr. Szonda István

Nagy László Rostélyos Húsbolt

László Anikó Diadem Patika

Varga József és felesége

Vargáné Marik Henrietta

Iványi Lajosné

Szabó Balázsné

Szakálos Tibor és felesége

Binges Vince és Cselei Lászlóné

Gellai Béliáné Binges Katalin

Bajusz Éva és Kakati Zsolt

A búcsúzkodásunk során értettem meg ennek a néhány napnak a jelentőségét, valamint azt, hogy ez egy felemelő cselekedet volt, amit nem a külvilág számára csináltunk.

Gyomaendrőd,

2013. augusztus 26.

Vaszko Sándorné

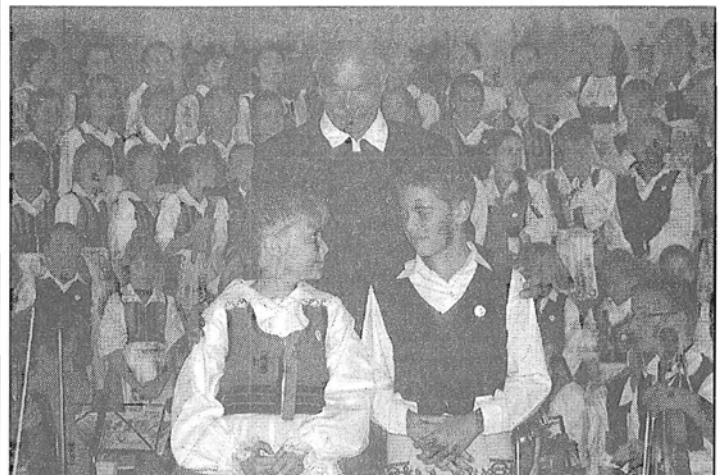
Gyermekfilharmónia Gyomaendrődön

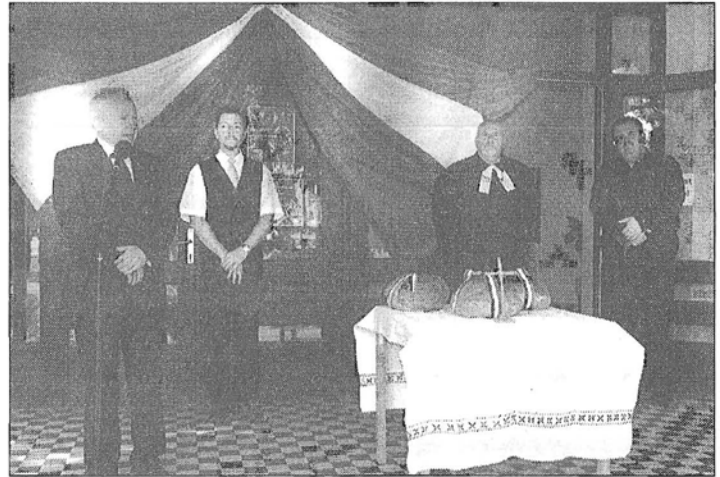
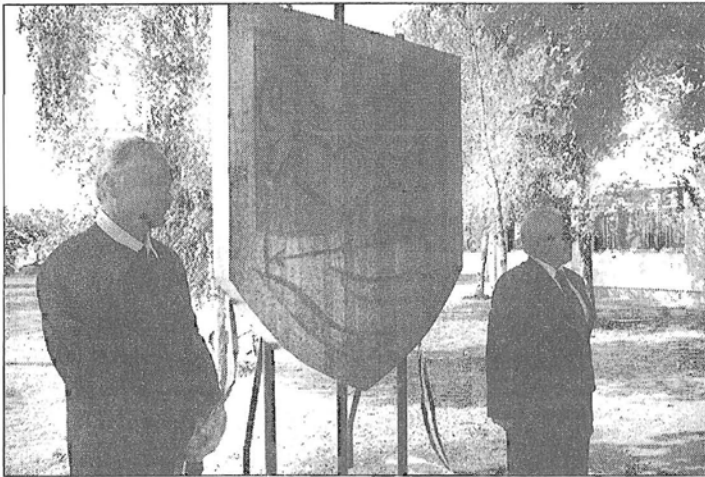
A szentgyházi székegyházi székely gyermekkórus együtt ünnepelte Szent István napját városunk lakóival. Augusztus 20-án a városi ünnepség a Polgármesteri Hivatal előtti téren volt, ahol felavatták a Gyomaendrőd címerét ábrázoló fafaragást. A 150 fős székegyházi gyermekkórus részt vett az ünnepségen, ahol a három történelmi egyház képviselői megáldották és megszentelték az új kenyeret.

Este, 19 órakor az endrődi Szent Imre Katolikus Templomban csaknem ezer ember előtt ünnepi koncertet adott a Gyermekfilharmónia Haáz Sándor karnagy vezetésével. A három napig vendégeskedő kórus ellátását sokan segítették. Köszönöm minden adakozónak és segítőnek a munkáját!

Dr. Szonda István

Szent István nap Gyomaendrődön

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Kedves vásárlóim!

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Őszi ajánlataim:

- Kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek, csőtisztítók
- Zománcos üstök, üstházak, tároló rekeszek, savanyító edények
- Szivattyúk, műanyagtömlők, bilincsek, csatlakozók
- Foliák, műanyagfalók, műanyagzsákok, p.p. zsákok
- Kerítédrótok, szegek, csavarok
- Barkácsgépek, kéziszerszámok, védőkesztyűk
- Munkaruhák, munkavédelmi bakancsok
- Virágföldek, virágcserepek, őszi virághagymák
- Festékek, ecsetek, festőhengerek, csemperegasztók
- Izzók, elemek, vezetékek, kapcsolók, stb.
- Borászati kellékek, parafadugók, üvegek, demizsonok
- Alu létrák, talicskák, betonkeverők, kőműves szerszámok
- Szőnyegek - 2x3-mas, és futószőnyegek
- Konyhai felszerelések, fürdőszobaszőnyegek, viaszosvásznak

Várom vásárlóimat! - FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 195 Ft

XX. évfolyam 10. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2013. október

Idősek világnapja

Az ENSZ 1991-ben hirdette meg az Idősek Világnapját, s azóta a Föld szinte minden országában megemlékeznek október elsején a szépkorúakról. Szerkesztőségünk is szeretettel köszön-

ti az időseket, kívánva nekik Isten áldását, egészséget, hosszú szép életet.

„Becsüld meg az ősz fejet, add meg a tiszteletet az öregeknek....”, (Lev 19,32).

A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek

4. IN MEMORIAM: Ugrin Gábor

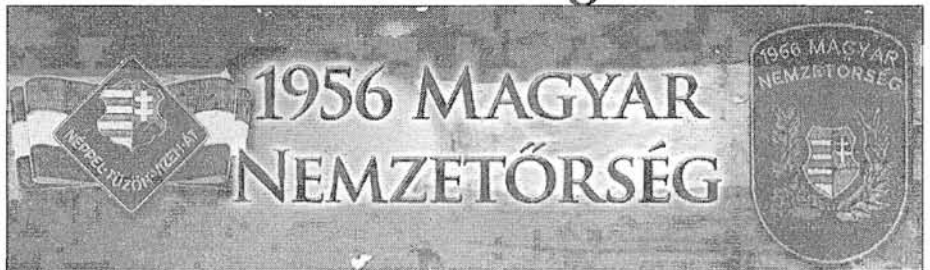

7. Szent Gellért Nap

20. Hunyai öregministráns találkozó

Endrőd Nemzetőrsége 1956-ban

A felelősen gondolkodó emberben benne kell, hogy éljen a polgári kötelességtudat. Ennek következménye az, hogy belső indítatásból önként vállal segítő tevékenységet – mint napjainkban az árvíz elleni védekezésnél – természeti katasztrófáknál, vagy háború esetén. Ezt Deák Ferenc fogalmazta meg leg-szebben: „A köz érdekében vállalt feladat nem egyéb, mint az, hogy hűen teljesítem polgári kötelességem. Ennél többet senki sem tehet, kevesebbet tenni senkinek sem szabad”. Ezt 1848-as nemzetőrség szervezése alkalmával mondta.

Valahogy mi is így éreztünk az 1956-os forradalom kitérésekor. Endrődön a Nemzeti Bizottmány október 28-án alakult meg. Mindjárt határozatot hozott a nemzetőrség felállításáról. A Bizottmány elnöke Vaszkó Mihály volt, akinek a jelszava az volt: „Endrődön egy puska-övéis sem történhet”. Ismerte az endrődiek vérmérsékletét és elkeseredettségét. A „polgári kötelességtudat” vezetett bennünket is, amikor mi is jelentkeztünk Édesapámmal a nemzetőrségben. Ő a kapott börtönbüntetése miatt és a teljes földvagyona, tanyája elvesztése miatt érzett ellenszenvet a rendszerrel szemben, hiszen vándor-építő-munkásként élte az életét. Én október 21-én szereltem le, amikor megfogadtam, hogy „többet kapcát nem tekerek a lábamra”. Fegyvert nem fogok. Mikor ezt elmondtam, a nagybátyám, Timár Miklós azt mondta: Őcsém, mi végigharcoltuk a II. világháborút. Voltam megsebesülve, voltam hadifogságban, a másik Nagybátyád - Vince - meghalt a háborúban. Most rajtatok a sor, ez a ti háborútok. Ezt megfogadva jelentkeztem, és végeztük rendfenntartó tevékenységünket. Vezetőnk Dienes Izra volt, aki a polgári iskolában tanárok is volt. Kiegészüllyozott, megfontolt ember volt, aki a lázongó egyéneket is le tudta csillapítani. Ennek is köszönhető, hogy Endrődön senkit se bántottak, nem történt semmi atrocitás. Ezért az orosz megszállás után az újjáalakult MSZMP vezetői köszönetet mondtak a Nemzeti Bizottmánynak. Összesen 192 személy jelentkezett nemzetőrnek. Ezek éjjel, nappal szolgálatban voltak. Az akkori politikai nyomozó osztály 1959.

április 9-i keltezéssel „Szigorúan Titkos” összefoglaló jelentést küldött az Állambiztonsági Szolgálat számára. Ez volt az a tikos káderlap, amely végigkísérte az embert élete végéig, mint megbízhatatlant. Endrődön 130 személy volt a nemzetőrök közül rajta. Számomra még a kislányom középiskolai jelentkezésénél is kizáró ok volt, a kulákszármaszással együtt.

A forradalom leverése után 1957-ben azért sokan kerültünk a „Csontbrigád”, a pufajkások keze közé. A Bizottmány vezetőit elítélték. Ezt teljes részletességgel leírja Szendrei Géza: 1956, gyomai, endrődi, környékbeli események című könyve.

A rendszerváltás után újjáalakult a nemzetőrség. Somogy megyében telepedtem le. Itt jelentkeztem én is. Elfogyunk lassan. Tagja vagyok az 1956-os Nemzetőrség Budapesti Tanácsának is. Itt az éves közgyűlésen (körülbelül még 300 élő tagunk van) mindig előadást tartanak egy-egy megye 56-os eseményeiről. Legutóbb Békés megyei események kerültek ismertetésre. A létszámi adatokat és a névsort az előadótól tudtam meg. Három név szerepel Endrődri: Vaszkó Mihály, Balogh Elek, és Dienes Izra. A Történeti Levéltár, csak rólam szóló adatokat szolgáltatotta ki. Az 56-os országos tagság segített hozzá az 56-os nemzetőri lista megszerzéséhez. Azt hiszem, ezen lista már csak egyetlen élő tagja vagyok.

Ezért adom közre.

Tisztelettel:

Timár Mihály
56-os nemzetőr alezredes
Balatonlelle

folytatás a 9. oldalon

Meg kell említenem még egy nevet az 56-os forradalmi eseményekkel kapcsolatban Endrődön. Ő pedig: **OSZLÁCS BÉLA** - élt: 16 évet, meghalt 1956 novemberben. Agyonlőtték a karhatalmisták. Ő az egyetlen személy, aki az életével adózott az 56-os forradalomnak Endrődön.

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Aranydiploma

Hunyán végeztem az általános iskolát, Gyomán érettségiztem 1960-ban.

1963-ban államvizsgáztam a szegedi Felsőfokú Tanítóképzőben, ősszel már elkezdtem tanítói munkámat a hunyai általános iskolában. Az alsó tagozatban tanítottam első, második osztályban, majd éneket a felső tagozatban és énekkart is vezettem. 12 évig dolgoztam Hunyán.

Mivel családommal Kondoroson éltem a korai oda-vissza utazgatás egyre több problémát okozott, ezért 1975-ben kértem az áthelyezésemet a kondorosi iskolába. Itt is mindig első, második osztályt tanítottam. Az utolsó évben napközis tanító voltam. 1998-ban mentem nyugdíjba.

2004-től a kondorosi Rózsa Pávakört vezetem jelenleg is, ami elég sok munkát, elfoglaltságot jelent számomra, főleg a szlovák nyelvű dalok tanulása miatt.

Az idén 2013 szeptember elsején vettem át a szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Karán az arany oklevelet, mivel ötven éve vagyok pedagógus.

Ha újra kezdeném, akkor is ezt a szép foglalkozást választanám.

Látkóczy Miklósné Gyuricza Juszтина

1974-75; Ülő sor: Arnótszky Edit, Hamza Mária, Raczkó Erika, Fabó Berta, Gyuricza Juszтина tanító néni, Giricz Edit, Szmoia Hajni, Hanyecz Magdi, Fülöp Erzsébet - középső sor: Sóczó Géza, Hunya Béla, Sóki Lajos, Rau Ádám, Timár György, Dúzs Imre, Hanyecz Vince - felső sor: Polányi István, Bélteki Ferenc, Timár László, Molnár György

Tisztelt Szépkorú Lakosok!

A bennünket felnevelő generációk erőt adó példája, biztatása ma minden korábbinál fontosabb. Október elsején, az Idősek Világnapján mondjunk köszönetet mindazoknak, akik oly hosszú éveken át rakták le azt az utat, amelyen ma mindannyian járunk. Szeretettel és tisztelettel köszöntök minden szépkorú lakost, életükhöz további jó erőt, egészséget kívánok! Isten éltesse Önöket!

Tisztelettel: Dankó Béla országgyűlési képviselő

Az „Egy közülünk” kezdeményezés elérte a kitűzött egymillió aláírást

Az „Egy közülünk” európai polgári kezdeményezés elindító szeptember 12-én bejelentették, hogy összegyűlt az egymillió aláírás, amely szükséges ahhoz, hogy hivatalos petíciót nyújtsanak be az Európai Bizottsághoz. Az aláírásgyűjtés október 31-ig folytatódik. Legalább hét EU tagországból kell összesen egymillió állampolgárnak aláírnia a kezdeményezést, amely hivatalos felhívás az Európai Bizottság számára, hogy jogi változtatást vezessen be és ezáltal függessze fel az embrionális őssejt kutatás EU finanszírozását.

A kezdeményezés elindító nyilatkozatukban kiemelik, hogy 11 ország állampolgárai aláírásukkal kifejezték egyet nem értésüket az embrionális őssejt kutatás nagyon ellentmondásos EU finanszírozásával. Ezek az országok: Ausztria, Franciaország, Németország, Magyarország, Olaszország, Litvánia, Hollandia, Lengyelország, Románia, Szlovákia és Spanyolország. A siker egyben erős európai konszenzust is jelent azon a téren, hogy szükség van az embriók nagyobb védelmére.

Az egymillió aláírással az „Egy közülünk” a második olyan európai polgári kezdeményezés, amelynek sikerült megfelelnie az Európai Bizottság által felállított követelményeknek, hogy hivatalos európai petícióvá váljon.

GYOMAENDRÖDÖN, Tamási Áron 13 sz. alatti ház eladó. Érdeklődni: 06 30-705-1257 számon lehet.

Iskolai találkozó

Az Endrőd 2. Sz. Általános Iskola 1968 évben végzett tanulói és a tantestület 45 éves osztálytalálkozóra gyűltek össze az ország több városából, külföldi munkából, Gyomaendrődről 2013. szeptember 14-én, hogy fáradtságot nem kímélve bizonyítsák az összetartozás erejét, szépségét.

Köszönjük, hogy e számunkra fontos eseményre elfogadták meghívásunkat és jelenlétükkel megtiszteltek bennünket Tanáraink. (lásd a képeket a lap alján)

Ez alkalomból látogatást tettünk egykori Iskolánknál Öregszőlőben és megkoszorúztuk az emlékhelyeket.

Csoportkép:

Elöl: Korcsok Katalin, Hritz Ilona, Jakus Imre, Alt Jánosné, Omilják István, Omilják András, Oláh Gizella, Tóth Béla, Farkas Éva

Hátul: Medvegy László, Gombkötő Béla, Gubucz György, Gyuricza Sándor, Timár Sándor, Vaszkó Gergely, Giricz Lajos

Gácsi László

Alt Jánosné

Giricz Vendel
igazgató

Pésó Béláné

Timár Sándor

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület szeptember hónapban

2013. szeptember 26-i ülés tartalmából:

A mai ülésen 31 napirendi pontban, a legtöbb esetben az előterjesztéssel egyetértve hozott döntést a Képviselő-testület.

Az ülés végén, a bejelentéseknél, képviselői hozzászólásból megtudhattuk, hogy a járásunkhoz tartozó települések (Csárdaszállás, Dévaványa) levelet intéztek Gyomaendrőd Város Képviselő-testületéhez, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumba Dr. Navracsics Tibor úrhoz, valamint a Békés Megyei Kormányhivatal Kormány megbízottjához Erdős Norbert úrhoz. Ebben a levélben tudatták, hogy csak abban az esetben kívánnak a jövőben járásunk tagjai maradni, amennyiben annak irányításában nem fog változás következni.

Hetekkel ezelőtt röppent fel a hír, hogy Andó Ágnes Hivatalvezető Asszonyt a Gyomaendrődi Járási Hivatal éléről le kívánják váltani. Határozott véleményük az, hogy a Hivatalvezető Asszony szakmai tudása, emberi hozzáállása és törekvése, a járásban lévő települések közigazgatásának minőségi megszervezése, kiszolgálása tette sikeressé és elismertté Békés megyében. Kiemelkedő munkáját Erdős Norbert kormány megbízott úr is több fórumon hangsúlyozta.

A Képviselő Asszony aggodalmának adott hangot, s egyben reményét fejezte ki, hogy az ügy tisztázása után a 2013-ban megalakult Gyomaendrődi Járás mindenki melegegdedtségére folytathatja hatékony működését.

Vidovszky - kép és Corini - grafikák megvásárlása

A Közalapítvány Gyomaendrőd Város Közgyűjteményeiért Kuratóriuma azzal a kéréssel fordult a Képviselő-testülethez, hogy járuljon hozzá egy Vidovszky-kép, illetve Corini - grafikák megvásárlásához.

A gyulai KöröspArt Galéria tulajdonosa felajánlotta megvételre /100.000. Ft-ért/ a „Tavaszi kertben” című Vidovszky-képet, valamint egy magát megnevezni nem kívánó helyi lakos 9 db. Corini-grafikát, illetve olyan rajzokat, amelyeket a művész barátai készítettek, szintén 100.000. Ft-ért.

Egy másik gyomaendrődi lakos is felkereste a képtárat azzal, hogy 3 db. Corini képét eladná 1.300.000.Ft.-ért

Az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális, Kisebbségi és Esélyegyenlőségi Bizottság javasolta a Képviselő-testületnek a képek megvásárlását azzal a feltétellel, hogy a képtár kuratóriumának elnöke kérjen fel értékbecslőt az alkotások értékének megállapításához.

Katona József Művelődési Ház nagytermének használata

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete az augusztusi ülésen utasította az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális, Kisebbségi és Esélyegyenlőségi Bizottságot, hogy szeptemberi ülésre készítsen előterjesztést arra vonatkozóan, hogy a városban működő civil szervezetek az év hátralévő részében ingyenesen használhassák a művelődési ház nagytermét. (Civil szervezet fogalmán az a bíróságilag bejegyzett szervezet értendő, amely nyilvántartásba vétellel rendelkezik.) A felmérések alapján az ingyenes teremhasználat várhatóan 500.000. Ft-tal terhelné az idei év költségvetését.

Az előterjesztést tárgyalta a Pénzügyi Bizottság, aki egyértelműen elutasította a térítésmentes használat lehetőségét, illetve az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális, Kisebbségi és Esélyegyenlőségi Bizottság azzal egészítette ki a Pénzügyi Bizottság javaslatát, hogy a 2014. évi pályázatok során gondoljanak a Civil szervezetek pályázati konstrukcióira is.

A Képviselő-testület elfogadta a javaslatot.

7. sz. háziorvosi körzet működtetése

Dr. Bánki Gyula a 7. számú felnőtt háziorvosi körzet orvosa

2013. december 31. napjával meg kívánja szüntetni egészségügyi vállalkozását, a praxis működtetési jogát pedig vissza kívánja adni az önkormányzatnak.

Az egészségügyi alapellátásban kialakult gyakorlatra tekintettel, az átvétellel és működtetéssel kapcsolatos feladatok ellátásával a Képviselő-testület megbízta a Városi Egészségügyi Intézmény Igazgató Főorvosát, Dr. Torma Éva asszonyt. A praxis átvétele során kerül felmérésre a rendelő felszereltsége, valamint az átvétellel kapcsolatos költségek számbavétele, amelyről a Képviselő-testületet a novemberi ülésen az Egészségügyi Intézmény tájékoztatni köteles.

A Képviselő-testület jóváhagyta az előterjesztést.

Beszámoló az oktatási vagyron működtetéséről

A működtetés tapasztalatairól és az elvégzett feladatokról utólag a júniusi testületi ülésen kaptak tájékoztatást a képviselők.

Az oktatási intézmények állapotfelmérésére, bejárására június 25-én és 26-án került sor. Az ÁNTSZ Szarvasi Kirendeltségével történt egyeztetés alapján évente kötelező jelleggel el kell végezni a vízszelvények, öltözők, étkeztetéssel kapcsolatos helyiségek tisztasági meszelését, melyet a Zöldpark Kft. minden oktatási intézményben végrehajtott. A helyszíni bejárás során meghatározott munkálatokat több csoportba sorolták a fontossági sorrend figyelembe vételével. Így:

- 2013-ban elvégzendő feladatok
- 1 éven belül elvégzendő feladatok
- 2-3 éven belül elvégzendő munkálatok
- 4-5 éven belül elvégzendő munkálatok

Az idei évre kijelölt feladatokra 3 árajánlat érkezett, amelyek közül a legelőnyösebb lett elfogadva: Gyomaszolg Ipari Park Kft.

2013. augusztus 30-án és szeptember 4-én a már elkészült munkák megtekintésére került sor az erre kijelölt személyek részvételével.

Az oktatási vagyron működtetéséhez kapcsolódóan 2013. szeptember 6-ig az alábbi kiadások jelentkeztek:

A 2012-es évet terhelő, de 2013-ban jelentkező 14 M. forint szinte teljesen felhasználásra került, míg a 2013-as évre betervezett 62 M Ft-ból 25 M Ft lett felhasználva.

A Képviselő-testület egyhangúan elfogadta a beszámolót.

Beszámoló a települési játszóterekről

Városunk tulajdonában 8 db játszótér van. (Erzsébet ligeti, Vársártér, Besenyszeg, Október 6 lakótelepi, Csókási B téri, Hősök tere, Népliget)

2013 októberéig településünk kettő új játszótérrel bővült: Besenyszeg, valamint a Csókási Béla téren lévő játszótérrel. (A szabványnak megfelelő kétüléses lengőhinta került elhelyezésre)

Megállapításra került, hogy szinte mindenhol találtak olyan játékokat, amely csak részben felel meg a követelményeknek. A játszótéri eszközök javítási költségeinek felmérése folyamatban van, és előreláthatólag október 31-ig a szükséges munkálatok elvégzésre kerülnek.

Csatlakozás a 2014. évi Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjrendszerhez

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma minden évben meghirdeti a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjrendszer pályázatot. Az önkormányzatoknak az idei évben október 11-ig van lehetőségük csatlakozni a 2014-es fordulóhoz. A támogatást kizárólag szociális rászorultság alapján lehet elnyerni.

A Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázatnak két típusa van, az „A” és „B”. Az „A” típusú felsőoktatási intézetben jogviszonnyal rendelkező hallgatók nyújthatják be, míg a „B” típusú a 2013/2014 évben érettségiző tanulók.

A 2014-es forduló pályázataink benyújtási határideje november 15-e lesz, a támogatás mértékéről a novemberi Képviselő-testületi ülésen kell dönteni, melynek mértékét a beérkezett érvényes pályázatok száma fogja meghatározni.

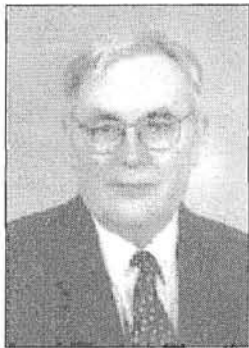
Léhóczkiné Timár Irén
képviselő

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkesíllag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Ugrin Gábor zenepedagógus, kóruskarnagy (1932-2013)

Ugrin Gábor zenepedagógus, kóruskarnagy bár nem Endrődön született, mégis mély kötelék fűzte Endrődhöz. Számára Endrőd volt a gyökérzet, az általa igen tisztelt elődök élő- és nyugvóhelye. Az eredendő otthon. Mert apai és anyai nagyszülei is az endrődi Temető utcában laktak egymás mellett - az Ugrin- és a Hunya család még a XIX. század végén, a XX. század elején.

gén, a XX. század elején.

1932. március 13-án Gyulán jogvégzett tisztviselő második fiaként látta meg a napvilágot.

Kisgyermek korában a család Szarvasra költözött, kapcsolata a zenével itt kezdődött, amikor zongorázni tanult Tauth Antal kántortanítótól. Később az ő helyét vette át a templomban - ám amikor pályaválasztásra került a sor, nem zenész akart lenni. A II. Világháború után a jogi karra felvételizett, ám úri származása miatt nem vették fel, így érettségi után segédmunkásnak állt, majd vasesztergályos lett: „volt egy olyan személyi igazolványom - őrzöm ma is -, amibe az van írva, hogy szakképzettsége vasesztergályos, foglalkozása zenetanár.”

1952-ben felvételt nyert énektanár szakra Budapesti Pedagógiai Főiskolára. Tanítási gyakorlatra a nagybányai általános iskolába került, ahol kórust szervezett a diákokból.

A tanárképző elvégzése után felvételizett a Zeneművészeti Főiskolára. Olyan zenei jártassága volt, hogy mindjárt a másodévre vették fel. 1955 és 1959 között tanult az ének-zene tanár és karvezetés tanszakon. Tanították többek között Ádám Jenő, Bárdos Lajos, Járdányi Pál, Ligeti György, Szőnyi Erzsébet, Ujfalussy József és Vásárhelyi Zoltán.

Közben 1959-ben tanított a zuglói Egressy Gábor Fiúgimnáziumban, majd 1960-tól 1978-ig a Veres Pálné Gimnáziumban tanított, ahol komoly kórus életet is szervezett és vezetett, és ahonnan számos tanítványa választotta a zenei pályát.

1963-tól Fasang Árpád meghívására a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában is tanított, szolfézst, zeneelméletet és karvezetést oktatott, és a Konzervatórium énekkarát is vezette 2011-ig. 1985-től a Zeneakadémia tanára lett, a Középiszkolai Énektanár és Karvezetőképző Szakon docensként oktatott tanítási módszertant.

Életútjáról így vall:

„Mielőtt életpályámról szólnék, sietek megjegyezni, hogy szüleim és nagyszüleim körében és később, családi életemben mindig meleg, ösztönző szeretet áradt felém. Ugyanezt éreztem - kivétel nélkül - tanítóim, tanáraink részéről is.

Így alakult ki bennem, és egyik vezérlő meggyőződésemmé vált, hogy embertársaim többnyire jóakaratók, és ezért én törlesztési kötelezettséggel tartozom. Hogy nem elég elfogadni (sőt, igényelni) mások jötteit, hanem azokra rá is kell szolgálni. Ha néha csalódtam, a jó oldal döntő fölénye hamar megvigasztalt.

Az életemet megalapozó jó tündérek közül hármat mégis kiemelek. Dandé Etát, a bölcsőmnél vigyázó pesztonkát, akinek - Édesanyám elmondása szerint - reggeltől estig be nem állt a szája, egyfolytában népdalokat énekelt. Így előbb tudtam énekelni, mint beszélni. Innen a zenei anyanyelvünkhöz fűződő örök szerelmem. (S innen már csak egy lépés a készletés, hogy ezt a szerelmet másokkal is megosszam.) Tauth Antalt, a káprázatos zenei felkészültségű szarvasi kántortanítót (akkor még voltak ilyen drágakövek az elemi iskolákban), aki elképesztően magas színvonalon szolgálta kis közösségét, és szerény, megelégedett emberként élte mindennapjait. Ő jegyzett el a zenével, ő tette rá kezemet először, hatéves koromban az orgona billentyűire, az ő példája nevelt az alázatos, szorgalmas munkára.

És érettségim után a másik nagy tanítóm, Dezső bácsit, a MÁVAG legnagyobb gépén dolgozó szakmunkás zsenit, aki kétéves kényszer - és később olyannyira áldásosnak bizonyuló - vasesztergályosi pályámon a számomra különösen kegyetlenül nehéz ötvenes évek elején cifra káromkodásokba burkolt arany-szívvel megtanított a munkásember sokszor rejtőző értékeinek megbecsülésére, a „kaliberes”, néhány ezred milliméteres tűrésű munkavégzés felelősségére. És arra is, hogy ha a tohonya vasnak odavágunk az ólomkalapáccsal, az arrébb is mozdul...

Ezek a látszólagos véletlenek, kitérők és a sok gyakorlás, bujkálva végzett kántorizálás, kórusvezetői próbálkozások alakítottak, gyúrtak és vezettek el végül is húszéves korom táján a főiskolai évekhez, a zenepedagógusi hivatáshoz. Azt hiszem, néhány tanulságot le lehet vonni ebből a kanyargós prelúdiumból. Például, hogy a nagy hagyományt, népmesét, népdalt, szép magyar nyelvet gyermekeink lehetőleg az anyatejjel szívják magukba. Így válnak igazán maradandóvá és személyiség-formálóvá. Hogy a hétköznapiakban is találhatunk kimagasló, sorsfordító példaképeket... stb.

Nevelésemet a Zeneművészeti Főiskolán Kodály Zoltán szellemisége fejezte be. Tiszteisége, roppant tudása, koncepciója, filozófiája elementáris erővel hatott rám; követése szent köteleseggemmé vált.” ...

Számos kórust vezetett az iskolai énekkarok mellett, többek között a Tatabányai Bányász Vegyeskart, a Csepeli Munkás Kórust, évtizedeken át a Fővárosi Énekkart és pár évig az Állami Énekkart is.

1965-ben létrehozta az Ifjú Zenebarátok Központi Kórusát, melynek a legutóbbi időkig fáradhatatlan vezetője volt. Az énekkar hamar bekerült a magyar zenei életbe, mind az 'a capella', mind az oratóriuméneklés terén. Azt az időt jellemzi a korszak vezető zenekaraival és karmestereivel közös koncertek, így többek között Bach Máté-passiója a Liszt Ferenc Kamarazenekarral, akkor még Sándor Frigyes vezetésével (ebből a koncertből a Hungaroton lemezt is készített), vagy Kodály Zoltán Budavári Te Deuma Ferencsik Jánossal (melyet a Magyar Televízió felvétele őriz). A kórus több mint 45 éves fennállása óta Európa szinte minden szegletében megfordult, legutóbb 2011 decemberében Belgiumban turnézta, 2012 őszén Krakkóban szerepeltek.

Ugrin Gábor nevéhez összesen hét hanglemez és kilenc gimnáziumi ének-zene tankönyv fűződik, melyeket ma is használnak a középiskolákban. Rendszeresen tartott kurzusokat itthon és külföldön - többek között Japánban, ahol évtizedeken át visszajáró vendég volt -, emellett számos kórusversenyen zsűrizett. 1978 óta volt a Magyar Kodály Társaság elnökségi tagja, Liszt Ferenc és Kodály Zoltán-díjas, a Bartók-Pásztory-díj kitüntetettje. Ugrin Gábor köszöntése címmel hetvenedik születésnapja alkalmából portréfilm készült róla Horváth Tünde rendezésében, nyolcvanadik születésnapját a Művészetek Palotájában tartott jubileumi koncerttel ünnepelték meg.

Ugrin Gábor, az Ifjú Zenebarátok Kórusának alapító karnagya, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem és a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanára 2013. június 21-én hunyt el, temetésére július 11-én volt a Farkasréti temetőben.

A Farkasréti temető Makovecz-termében Somogyi-Tóth Dániel orgonált, az Ifjú Zenebarátok Kórusát Magyaróvári Viktor vezényelte. A szertartást Horváth Zoltán, a Teréz templom plébánosa, egyben az Ugrin család lelki vezetője és barátja vezette, s ugyanő mondta Ugrin Tanár Úr lelki üdvéért július 16-án a gyászmisét a Bartók Konzervatórium és a Zeneakadémia között felúton álló Avilai Nagy Szent Teréz plébániatemplomban.

A róla megjelent írások alapján összeállította:
Iványi László

GYOMAENDRÓDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Bukva Imre és Dinya Irma

Kedves Olvasóim! Önök szoktak nosztalgiázni a régmúlt időről? Bizonyára, hiszen múlik fölöttünk az idő, és egyre jobban rádöbbenünk, hogy az értékrendünk megváltozott. Fontos a gyermek, s az ifjúkor...

A világon utazgatva mindenhol találkozhatunk magyarokkal, s ez jó, de még ennél is jobb, ha szülőhelyünkről földinkkel találkozunk... erre mondjuk, ha felbukkan valaki a régmúltunkból, hogy „kicsi a világ.” Másként beszélgetünk, régi ismerősökkel, szülőföldünktől elszármazottan is értjük a tájszavakat, jól eső érzés elmerülni a múltidézésben...

A vecsési temetőkert csendes békét árasztó magánya mellett, majdnem a szomszédságban lakik egy kedves cipész mester, aki falumbéli.

No, ő sem fiatal már, de az édesanyja 94. életévét töltötte be a mai napon.

Bukva Imréről van szó és az édesanyjáról, Bukva Lajosné Dinya Irma néniről, aki 1919. augusztus 13-án született Endrődön.

Szépkorú, interjúmat vele készítettem el, melyet megírok, hogy Önöknek is tanúságnak szolgáljon élet története.

Édesapja kubikos, alkalmi föld- és idénymunkás volt, édesanyja háztartásbeli. Tíz gyermeket szült, három fiút és hét leányt, Irma néni volt a sorban a második szülő. A családja átmenetileg kiköltözött Hunyára 1928-ban, Irma néni ott járta ki a négy elemi iskolát, majd 1933-ban visszaköltöztek Endrődre, a Gyomavégbé.

Ezután Irma néni hetven évig élt ugyanabban a házban a Mátyás király út 21. sz. alatt. Tizenkét éves korában a szülei már elküldték napszámba, később házakhoz cselédnek. Minden munkát elvégzett, kellett a keresete, s a munkáskéz egy ilyen nagycsalád ellátásához.

Kemény élete volt, mindig nagyon sokat dolgozott, de soha sem panaszkodott.

Abban az időben mindenhol ez járta, rengeteg fizikai munkával keresték meg a család betevő falatjait... Vallásos neveltetést kapott, az egész családja katolikus vallású volt, de nem csak az ő családja, hanem egész Endrőd lakossága. Abban az időben Szent Endrődnek is neveztek a falunkat, ami kb. 6000 lélekszámmal rendelkezett. Szép nagylánnyá érett, és járt répát szedni a testvéreivel napszámba, ahol megismerte későbbi élete párját.

Mikor – nagy ritkán – volt egy kis szabadidejük, akkor eljártak bálba, szuháréba (a mai házibuli őse) és muzsikáltak, táncoltak, ez volt a szórakozásuk. Egy legénynek nagyon megtetszett, udvarolni kezdett volna – meséli szégyenlősen – de ő nem akarta, aztán a testvére rábeszélésére szóba állt vele. A bátyja azt mondta, hogy ez egy jóra való legény, így hát engedett, félévi udvarlás után 1938-ban feleségül ment hozzá az Endrődi Szent Imre Templomban és hatvan évig éltek boldog házasságban. Két fiuk született, Lajos 1939-ben, Imre 1941-ben. Mindkét fiú Endrődön a „mirhói” iskolába járt.

A férje is, ő is eljártak dolgozni szezonális munkákra, nyáron az aratás idején a cséplőgépnél, máskor az alkalmi munkáknál szegődtek el kevés bérért, gabonáért. Dolgoztak a megélhetésért, hogy a kenyerük meglegyen...

A fiúk a hetvenes évek közepe tájékán mindketten elhagyták a szülői házat, a jobb megélhetést keresve elindultak önállósnál...

Lajos Szentendrén, Imre Vecsésen telepedett le, és itt él most is.

Irma néni férje jobb létre szenderült 1998-ban, így szegény egyedül maradt, hatvanévi házasság után. Baromfit tartott, megművelte a kis háztáji kertjét és élte a csendes özvegyi életét egyedül. Télen néhány hónapra eljött hol az egyik, hol a másik fiához, jól érezte náluk magát, de azután csak vágyott haza.

Múltak az évek, egyszer rosszul lett, kórházba került, s az orvosok azt tanácsolták, hogy ne maradjon már egyedül, betegsége és hajlott kora miatt inkább költözzön valamelyik gyermekéhez. Őt évvel ezelőtt került a cipész fiához, Imréhez Vecsésre, ahol az egész család szeretettel veszi körül.

Nyolc unokája és három dédunokája született.

Kedvesen mesél az ifjú koráról, Endrődről és minderről a múltból.

Sok közös emléket idéztünk fel együtt, jól ismerte az én szüleimet, testvéremet is, sőt a testvérbátyám az ő kisebbik fiával járt iskolába.

Felidéztek milyen békés, nyugodt élet volt a falunkban, mindenki ismerte, tisztelte egymást. Endrődön a családjából már csak

a keresztlánya él, Vaszkóné Fási Kati, szintén a Gyomavégben... Két éve járt otthon utoljára, már nehezebbé esik a hosszú autót is, bár mindig megdobogtatja a szívét, ahogy a falunkhoz – ma már városhoz – közeledik, még a fák is köszönnek neki.

A közelmúltban Hunyán járt, sajnos szomorú esemény, temetést készített az utazásra. A húga, Dévai Gizella halt meg, ő nem ment férjhez, nincs családja, vízkárosultként éveken át a katolikus egyház adott neki otthont. Hunyán dadusként dolgozott az óvodában, onnan ment nyugdíjba.

Érdeklődöm, hogy milyen most Hunya, azt mondja, hogy egy időben sokan elköltöztek, majdnem elnéptelenedett, de most újra lassan gyarapszik a lakossága. Olyan szokatlan, gyermekkoromban voltam ott utoljára, de ezek az emlékek nagyon élénken élnek bennem, ott lakott édesanyám testvére.

Beszélgünk a szép koráról, hiszen 94 évet élni, erőben, egészségben ilyen sok fizikai munka, megpróbáltatás mellett nem lehetett könnyű. Azt mondja, hogy a jó Isten mindig erőt adott neki, és most is csak azt kéri, hogy amíg él, el tudja látni magát. Kedves derű sugárzik mosolygós arcáról. Meséli, hogy az ő kora még nem is olyan sok, két hete Endrődön 99 évesen ment el a sógornője, Bukva Sándorné, ott is temették el. A családjában mindenki szorgalmas Istenhívó és egészséges volt. Gondolkodásmódja is egészséges, soha sem panaszkodik, tette, teszi a dolgát, ott, ahová Isten állította.

Mindig megkérdezem, hogy mi a hosszú élet titka, de tőle már meg sem kérdezem ezek után, mert a beszélgetésünkből ez kiderült. Szorgalom, tisztesség, szeretet, emberség, Isten hit...

Kívánok Neki nagyon jó egészséget és még hosszú boldog életet, szeretett családja körében.

Tisztelettel: Benke Mária

Vecsés, 2013. augusztus 13.

Fohász az én Istenemhez!

Felitem való nagy ISTEN!
Segíts kérlek, megértenem,
miért gonoszak az emberek?
Miért tesznek rosszat ellened?
Uram, te Teremtő Mindenható
az „írás” szerint mindent tudó
kérek, ne engedd, hogy káromoljanak
Tőled, s Országodtól elítélodjanak.
Törekeny rövidke életem alatti
feladatam szüntelen akadt...
néha nehéznek, érezttem a sorsot
cipeltem könnyezve sok-sok koloncot...
mára már megértettem a célt.
megedzett az Élet, mint acélt...

Érzem jószágod, utamon ierelgeisz
elkárháznai bűnbén, soha sem engedsz.
Erőt adsz, hogy vigyem keresztemet
öröm és bánat, szinezik életemet.
Hozzad fohászokodom, hogy segíts!
Tőled kérem, hogy el ne veszíts...
Imáim Te mindig meghallgatod,
érdem szerint a jót, jutalmazod...
Kérek, mutass utat a keresőknek,
adj vigasztalást a csüggedőknek,
emeld fel Embertársaim jószágoddal
jutalmazd őket önzetlen irgalmaddal.

Vecsés, 2013. július 17.

Benke Mária

Katolikus oldal

OKTÓBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 17 óra,
Hétköznapokon, csütörtök kivételével: reggel fél 8-kor
Októberi rózsafüzér 17 órakor

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Október 12-én és 26-án, szombaton, 16 óra

Gyoma

Kedden és pénteken 18 órakor a templomban,
vasárnap és ünnepnap 11 óra
Misék előtt fél órával rózsafüzér

Hunya

Vasárnapokon: 10 órakor,
hétköznapokon csütörtök kivételével 17 óra
Misék előtt fél órával októberi rózsafüzér
Október 5-én, szombaton 17 órakor szentmise az idősekért-
Idősek világnapja alkalmából

OKTÓBERI ÜNNEPEK

1. kedd:	Lisieux-i Kis Szent Teréz
2. szerda:	Szent Örzöngyalok
4. péntek:	Assisi Szent Ferenc
6. vasárnap:	Évközi 27. vasárnap
7. hétfő:	Rózsafüzér Királynője
8. hétfő:	Szűz Mária, Magyarok Nagyszónoka
9. szerda:	Szent Dénes püspök és társai vértanúk
11. péntek:	Boldog XXIII. János pápa
13. vasárnap:	Évközi 28. vasárnap
14. hétfő:	Szent I. Kallixtus pápa és vártanú
15. kedd:	Avilai Nagy Szent Teréz egyháztanító
16. szerd:	Szent Hedvig szerzetesnő
17. csütörtök:	Antiochiai Szent Ignác püspök, vértanú
18. péntek:	Szent Lukács evangélista
19. szombat:	Keresztes Szent Pál áldozópap
20. vasárnap:	Évközi 29. vasárnap
22. kedd:	Boldog II. János Pál pápa
23. szerda:	Kapisztrán Szent János áldozópap
24. csütörtök:	Claret Szent Antal püspök
25. péntek:	Szent Mór püspök
27. vasárnap:	Évközi 30. vasárnap
28. hétfő:	Szent Simon és Szent Júdás Tádé apostolok
31. csütörtök:	Boldog Romza Tódor püspök, vértanú

APOSTOLI LEVÉL A RÓZSAFÜZÉRŐL

II. János Pál pápa 2002. október 16-án a Szent Péter téren, az általános audiencián ünnepélyesen írta alá a **ROSARIUM VIRGINIS MARIAE** apostoli levelét.

A püspököknek, a papoknak és minden hívő embernek ajánlott apostoli levelével a pápa a figyelmet az egyháznak erre az évszázadok óta imádkozott jámborsági formájára akarja irányítani, amely a számtalan jó szándékú kezdeményezés ellenére az utóbbi évtizedekben sokat vesztett vonzerejéből, valószínűleg a mai rohanó életstílus következtében.

A levél nem változtatott lényegében az ősi imádság alapstruktúráján, ám a liturgikus időszak igényeit szem előtt tartva új elemeket vezet be, az ún. „világosság titkai.” Így elkerülhető lesz az - a jelenlegi gyakorlattal ellentétben -, hogy a hét napjaihoz kötődő titkok, pl. karácsony ünnepén a fájdalmas olvasó titkai legyenek.

A Rózsafüzérről szóló pápai apostoli levél három fejezetből, valamint egy bevezető és egy záró részből áll.

A bevezető rész a szentolvasó eredetével, történetével, a pápákkal való kapcsolatával, értelmével, időszerűségével, valamint a béke és a család egysége megőrzésében betöltött szerepével foglalkozik.

Az első fejezet főcíme: Krisztust szemlélni Máriával
E fejezeten belül a következő alcímeket találjuk:

- Mária, mint a szemlélődés mintaképe;
- A szentolvasó, mint szemlélődő imádság;
- Máriával Krisztusra emlékezni;
- Máriától megtanulni Őt (Krisztust);
- Máriával hasonlítani Krisztushoz;
- Máriával könyörögni Krisztushoz;
- Hirdetni Krisztust Máriával.

A második fejezet címe: Krisztus titkai - az édesanya titka

Az apostoli levél e második fejezete a Rózsafüzér hagyományos 15 titkával, tehát az örvendetes, a fájdalmas és a dicsőséges szentolvasó háromszor öt titkával foglalkozik. Ezek mellé azonban kiegészítést javasol: „Ahhoz, hogy a Rózsafüzér valóban teljes mértékben az Evangélium kompendiuma (összefoglalása) legyen, hasznos lenne, hogy - miután az örvendetes titok által visszaemlékeztünk a megtestesülésre és Jézus rejteltségben leélt életére, és mielőtt a fájdalmas titkokban elidőznénk Jézus szenvedésénél és kereszthalálánál, valamint a dicsőséges titkokban a feltámadás győzelmét szemlélnénk -, Jézus nyilvános működésének különösen jelentős mozzanataira is felfigyelünk.” A szentatyát ezeket az új titkokat János evangélista szavai nyomán, „a világosság titkainak” nevezi, hiszen a valóságban Krisztus egész misztériuma nem más mint fény, világosság. „Én vagyok a világ világossága.” Jézus életének e jellemző vonásai főként nyilvános működése során kerülnek felszínre.

A szentatyát ennek nyomán öt új titkot javasol a szentolvasó végzéséhez...

Mindezek a titkok Isten Országának eljöttét hirdetik Jézus személyében és minden egyes titokban, a kánaeni menyegzőt kivéve, Mária je-

lenléte húzódik meg a háttérben. A szentatyát ezen új titkok ajánlásával együtt hangsúlyozza, hogy ez a kiegészítés semmiképpen nem borítja fel az imádság hagyományos formáját, hanem azt szeretné elérni, hogy a keresztyén lelkeség iránt új érdeklődést ébresszen, és hogy bevezessen Jézus Krisztus szívének rejtelmeibe, amely az örvendetés, a világosság, a fájdalom és a dicsőség kiapadhatatlan forrása.

A harmadik fejezet főcíme: „Számomra az élet Krisztus”

A szentatyát ebben a részben a szentolvasót Jézus misztériuma befogadásának kiválóan alkalmas és ma is érvényes útjának nevezi, az ismétlésen alapuló módszere révén, ami azonban nem jelenti azt, hogy ne lehetne azt még jobbra tenni. Éppen ezt a célt szolgálja a titkok új sorozata, a „mysteria lucis” („világosság v. fény titkai”), és más apró kiegészítések, amelyek a pápa levelében részletesen leír. Ezek között szerepel például az a javaslat, hogy a titok bejelentését a témának megfelelő szentírási szöveg kövesse, mely nagyobb lélegzetet és szélesebb háttérrel ad, továbbá az egyes részek után legyenek szünetek, mivel a meghallgatás és az elmélkedés a csöndből táplálkozik.

A pápa dicsőremléssel emlékezik azokra, akik naponta elmondják a teljes szentolvasót, majd gyakorlati tanácsokat ad arra vonatkozóan, hogy a világosság misztériumait miként lehetne beilleszteni a hét napjaiba. Hétfőn és csütörtökön hagyományosan az örvendetes olvasót mondjuk, kedden és pénteken a fájdalmas titkokat, szerdán, szombaton és vasárnap pedig a dicsőséges titkokat imádkozzuk. Mivel a szombati nap erőteljes máriás jelleggel bír, ajánlatos lenne szombatra áttenni az örvendetes titok imádságát. Így a csütörtöki nap felszabadulna a világosság titkainak szemlélésére. Az apostoli levél hangsúlyozza, hogy ezek javaslatok, amelyek egyáltalán nem akarják korlátozni az egyéni és közösségi szabadságot. Ami valóban fontos, hogy a Rózsafüzér a szemlélődő imádság iskolája legyen.

A levél utolsó, befejező részében a szentatyát emlékeztet rá: ezt az imádságot az egyház mindig rendkívül hatékonyan tartotta, mivel egyesíti a népi imák egyszerűségét a teológiai mélységével, amely révén alkalmas azok számára is, akikben él az érettebb elmélkedés igénye. „Ma ennek az imának a hatékonyságába helyezem jó szívvel a világ és a családok békéjét” - írja apostoli levelében a pápa. „A szentolvasó a család imája és ima a családjáért. Az együtt imádkozó család együtt marad. A Rózsafüzér szép és gyümölcsöt hozó imádság a gyermekek nevelésében. A szentolvasót imádkozni a gyermekeinkért és velük együtt, egészen kicsiny koruktól kezdve nem old meg természetesen minden problémát, de olyan lelki segítséget nyújt, amelyet nem szabad lebecsülnünk.”

A szentolvasó újra felfedezésre váró kincs, amelyet a pápa a püspökökre, papokra, teológusokra, szerzetesekre, a keresztyén családokra, a betegekre, idősekre és a fiatalokra bíz, e szavakkal: „Fogjátok újra kézbe a Rózsafüzért, fedezzétek fel az ima erejét a Szentírás fényében, a liturgiával összhangban, a mindennapi élet körülményei között. Bár ez a felhívásom ne lenne pusztába kiáltott szó!” VR/MK

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Új elsősök

„Elsős leszek
Akár hiszed, akár nem,
Nagyon jó az én kedvem.
Tudod minek örülök?
Iskolába kerülök.”

(Matos Maja)

Ebben a tanévben 24 aprócska elsős ült be a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda legkisebb padjaiba. Nagyon színes a csapat, a gyerekek hat- és hétéves korukat meghazudtoló magabiztossággal nyilvánítják ki mindenről őszintén a véleményüket. Szeptember 2-án egy új világ nyílt meg előttük. A legtöbben izgatottan, kíváncsian és kérdésekkel telve lépték át az iskola kapuját. Vannak, akik félelmet hoztak magukban, mások bátran mesélték, hogy már tudnak számolni. Él bennük a tudásvágy és boldogok, ha sikerül leírniuk egy betűt, számot vagy tökéletesen elmondaniuk egy verset. A sikerélmény, a biztatás, a motiváció szárnyakat ad nekik. A reggeli áhítatok, a hittanórák mind-mind azért vannak, hogy életük szilárd alapon álljon, hogy tudják, hol a helyük a világban, és tudatosítsák azt, hogy mindegyikük élete egyedi és különleges. Nagyon fontos az első év munkája, ugyanis az itt szerzett tudás lesz majd a feltétele a további tanulásnak.

Fekécs Edit
tanítónő

Szent Gellért Nap

Szeptember 23-án iskolánk névadójáról, Szent Gellért püspökről emlékeztünk meg.

Reggel összegyűltünk az iskolában, ahol az ÁPISZ rajzpályázatának ünnepélyes eredményhirdetése volt. A reggelit követően elindultunk a gyomai Jézus Szíve Templomba. Az osztályok a gáton vonultak végig, több helyen pihenőt is tartottunk. A kisebbfajta túra után megérkeztünk a templomhoz. Itt részt vettünk az ünnepi szentmisén. Az első osztályosok és az ez évtől „szentgellértés” diákok, felnőttek ekkor tettek fogadalmat. Ezután lesétáltunk a ligetbe, ahol Robi bácsiék felállítottak nekünk egy kötélpályát. Birtokba vettük a játszóteret, bejártuk a ligetet, majd megébédeltünk az árnyas fák alatt. További időt a fürdőben töltöttük. Úszunk, lelocsoltuk egymást, és jókat nevtünk. Négy óraor lett vége a Szent Gellért Napnak, amikor visszaindultunk az iskolába.

Ez a nap nagyon jó volt, és reméljük legközelebb is ilyen jól fogunk szórakozni.

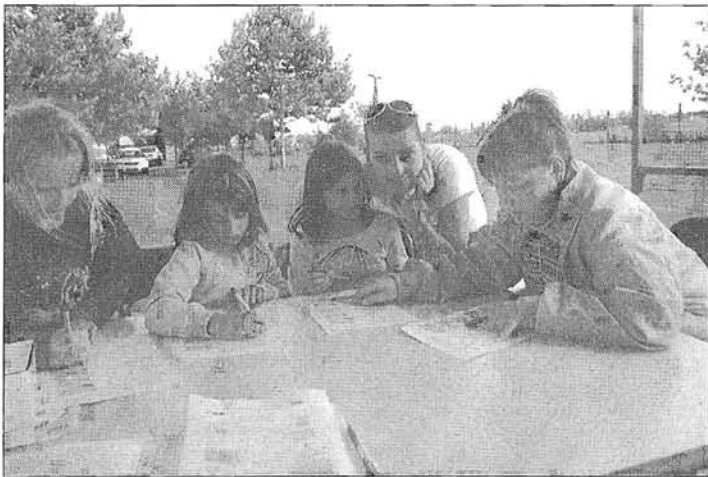
Itt szeretnénk köszönetet mondani Nagy Attilának és Zalai Ernőnek, az ÁPISZ munkatársainak a rajzpályázat ötletéért és az értékes díjakért.

Bene Boglárka 6. osztályos tanuló

Autómentes Nap

Az Európai Mobilitási Hét keretein belül Gyomaendrőd Város Önkormányzata Autómentes Napot tartott 2013. szeptember 20-án pénteken. A rendezvényen diákjainkkal mi is részt vettünk. A gyermekek KRESZ tesztet töltöttek ki, valamint kerékpáros akadályversenyen próbálhatták ki ügyességüket. Remek volt a hangulat, a legjobb eredményt elért gyermekeink értékes nyereményeket kaptak.

Mészárosné Kiss Katalin

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

CLARET Y CLARÁ SZENT ANTAL MÁRIA

Október 24.

*Sallent (Katalónia), 1807. december 23.

+Fontfroide, 1870. október 24.

Claret Antal a spanyol egyház legnagyobb alakja volt a 19. században. A napóleoni idők viharai közepette, 1807. december 23-án született Barcelona közelében, Sallentben. Egész kicsi korától nagy buzgósággal imádkozott a papi hivatás kegyelméért: „Teljesen kilátástalan dolog számomra, de Istenem, te mindenható vagy!” Azért látszott valószínűtlennek a papsága, mert testvérével együtt apja szövőműhelyében kellett segítenie. Amikor tizenhét éves lett, apja Barcelonába küldte, hogy tovább tökéletesítse magát a takács szakmában. Antalnak pedig olyan jó gyakorlati érzéke volt, és

olyan szövési módokat és mintákat talált ki, hogy huszonegy éves korában rábízták egy nagy szövőüzem technikai irányítását. O azonban hamarosan lemondott a csábító megbízásról, mert egészen Istennek akarta szentelni az életét.

A katalóniai Vich püspöke 1835-ben szentelte pappá. Mivel akkoriban Spanyolországban igen sok volt a pap, Antal elindult Rómába, hogy felajánlja szolgálatait a missziókat irányító Propaganda Fide vezetőinek. A római jezsuitáknál lelkigyakorlatot tartott, és felvételét kérte a rendbe. Meg is kezdte a noviciátust, de lábában olyan reumatikus fájdalmak jelentkeztek, hogy néhány hónap múlva elbocsátották a rendből. A jezsuita generális, Roothan páter tanácsára visszatért Spanyolországba. Nem kapott plébániai beosztást, hanem missziós prédikátorként, „mint az esőfelhő, amelyet csak a Szentlélek fuvallata irányít, vitte Isten igéjének harmatát és esőjét a szomjazó lelkekhez”. Mindig gyalog járt, pénzt vagy ajándékot soha el nem fogadott, csak ennivalót adhattak neki. Azok az évek veszedelmesek voltak Spanyolországban. Polgárháború folyt és a politikai szenvedélyek elszabadultak.

Antal bárhová érkezett, mindenütt felajzott kedélyek fogadták. Mindegyik párt úgy tekintette, hogy biztosan a másik bérence, akit kémkedni küldtek. Ő ennek ellenére prédikálni kezdett (hat-nyolc óra hosszan!), majd beült a gyónatószékre és rendkívüli megtérések sora jelezte hatását.

Szárnyra kapott a hír, hogy egy szent jött a nép közé, és seregestül kezdtek özönlöni hozzá az emberek. Mikor aztán elbúcsúzott valahonnan, kimondhatatlan szomorúság szállta meg a népet. Ezt a szomorúságot - amely éppen olyan rendszeres volt, mint az ellenséges fogadtatás, a rágalom és élet-szentségének híresztelése - a Sztán kísértéseként fogadta. A rendkívüli jelek, amelyekkel Isten kísérte, bizonyosságot adtak a vele találkozó lelkeknek, hogy a kegyelem eszközeként van közöttük.

Antal egyike a legtermékenyebb spanyol lelki íróknak, és korának legolvasottabb szerzője volt. Életre hívott egy vallásos könyvek kiadásával foglalkozó társulatot, amely könyvek millióit juttatta el a néphez. Írásaival azt akarta elérni, hogy prédikációinak és alapításainak gyümölcse maradandóvá váljék.

Hétéves katalóniai működése alatt az egész tartomány ismét keresztény lett. Hasonló eredményeket ért el a Kanári-szigeteken, ahová püspöke mentette ki, amikor Spanyolországban életveszélyessé vált számára a helyzet.

A forradalmak nagy esztendejében, 1848-ban távoli misz-

zióba ment. Amikor visszatért a szigetekről, öt pappal 1849. július 16-án Vichben megalapította a Szeplőtelen Szűz Mária Fiainak Missziós Társaságát. Alma megvalósulásának boldogságában - mint derült égből a villámcsapás - érte a hír, hogy a Kuba szigetén lévő Santiago érsekévé nevezték ki. Teljes erejével tiltakozott, de mindazok, akikhez tanácsért fordult, azt javasolták neki, hogy fogadja csak el a kinevezést. A santiagoói érsekség akkor már tizennégy éve üresen állt - ez a spanyol államegyháziság következménye volt -, a városok több milliós lakossága már évtizedek óta nem látott püspököt, s az egyházmegyének mindössze negyven plébániája volt.

Antalt püspökké szentelték és útnak indult. 1851. február 16-án kötött ki Santiagóban. Azonnal lelkigyakorlatra hívta össze a papságot. A papok pedig, ámbár hihetetlenül zilált állapotok között éltek, örömmel fogadták és remélték, hogy új életet támaszt a szigeten.

Azután az érsek hamarosan megkezdte a népmissziókat. Mindenütt, ahol főpásztori ellenőrzést tartott, először a népet misszionálta. Eredménye ugyanaz volt, mint Katalóniában. De nagyon sok ellensége is támadt: titkos szövetségek, pártok, de mindenekelőtt az a több százezer férj, akik ágyast tartottak és sem házasságot kötni, sem kapcsolatukat felszámolni nem voltak hajlandók. Ebben az időben sokszor meg is támadták, az életére törtek. Az egyik férfi, akit az érsek szavának hatására elhagyott az ágyasa, borotvával támadt rá és az arcán megsebezte, úgy, hogy átvágta a nyálmirigy csatornáját. Az orvosok azonnal próbáltak segíteni rajta egy kínos műtéttel, de hasztalanul. Egy csoda azonban meggyógyította. Ez a merénylet szinte vezényszó volt, amelyre elszabadult a rágalmozás áradata.

Miközben tombolt körülötte a gyűlölet, 1857 márciusában kapta meg II. Izabella királynő levelét, amellyel visszahívta Madridba. Izabella súlyos csalódások következtében nagy vallási krízisen esett át, és most azt kívánta, hogy Antal legyen a gyónatója. Hamarosan kényes feladattal kellett szembenéznie. Rá kellett vennie a királynőt kedvese elbocsátására és házasságának helyreállítására. Nagy ellenkezések után a királynő engedett, Antal vezetésével lelkigyakorlatot tartott és új életet kezdett. Ezzel a királyi udvar erkölcsi élete is megváltozott. Egy anarchista megállapítása szerint a forradalom szempontjából katasztrófa volt Antal Madridba jövele, s különösen az, hogy távol tartotta magát a politikától.

A madridi évek alatt Antal elérte, hogy csak érényes, kifogástalan és jól képzett papokat szenteltek püspökké. Ha a királyi pár utazott valahova, velük ment és mindenütt népmissziót tartott. A rágalomhadjárat most is megindult ellene: újságokban, könyvekben, színházakban, gúnyrajzos postai levelezőlapokon s még a gyufaszkatulyákon is. Az érseknek ez volt a meggyőződése, hogy „korunkban Isten akarata szerint a világban élő embereknek nagy szerepe van a lelkek megmentésében”. Ezért szerette nagyon rendje mellett (melynek 1980-ban közel háromezer tagja volt!) azokat az egyesületeket és társulatokat, melyeknek tagjai fogadalmat tettek ugyan - némelyek a cölibátust is megfogadták -, de a világban maradtak, és főleg a gyermekek nevelésével és a rászorulóknak gondozásával foglalkoztak.

Antal püspök számtalan prédikációjával és írásával a nép apostola és lelki tanítója lett. A lelki életet hirdette és tanította minden rendű és rangú hívőnek. Sürgette a laikusok apostolkodását és hiteles keresztény lelkiületét. Fő műve, Az egyenes út, mintegy kétfélmillió példányban jelent meg. Tanítása olyan egyszerű és gyakorlati, evangéliumi és apostoli, hogy mindenki számára érthető; abból indult ki, hogy bármilyen állapotban él is valaki, hivatása az életszentségre szól.

1868-ban, amikor a forradalom Spanyolországban is kitört, a királyi családdal együtt Franciaországba menekült. Mikor pedig ellenségei a száműzetésben is ártani akartak neki, visszavonult a fontfroide-i ciszterci kolostorba. Fájdalmas betegség után itt halt meg 1870. október 24-én. XII. Pius pápa 1950-ben avatta szentté. Ünnepe 1960-ban vették fel a római naptárba, október 23-ra. 1969-ben áttették az ünnepet halála napjára, október 24-re.

(Szentek élete)

Endrőd nemzetőrsége 1956-ban (folytatás a címlapról)

BM Békés megyei Rendőr kapitányság
Politikai Nyomozó osztálya
SZIGORÚAN TITKOS!

ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS
Békéscsaba, 1959. április 9.

Endrőd:

Endrőd község „Nemzeti Bizottmány” vezetője és aktív tagjai – akik az ellenforradalom alatt vezető és irányító tevékenységet fejtettek ki – az alábbi személyek voltak:

1. Vaszkó Mihály 1897. júl. 26. Endrőd, Kiszely Terézia kulák származású, volt FKI országgyűlési képviselő, Endrőd, Selyem u. 35. sz.

Nevezett községi „Nemzeti Biz.” elnöke volt, mint ilyen aktív szervezője, irányítója volt az ellenforradalmi tüntetéseknek, sztrájkoknak és egyéb megmozdulásoknak, mint ilyen részt vett a községi volt törvényes vezetők elbocsajításában, üldözte a kommunistákat, részt vett a nemzetőrség megszervezésében. Tevékenysége miatt bírósági eljárás volt ellene, ítélete ismeretlen.

2. Dr. Ugrin Vendel 1911. okt. 14. Endrőd, Kovács Eszter volt ügyvéd, kulák származású, Endrőd, Gorkij u. 14.

Nevezett személy eszmei irányítója és vezetője volt a községi „Nemz. Biz.”-nak, mint biz. tag tanácsokkal, javaslatokkal látta el a bizottmány többi tagjait. Tevékenysége miatt internálva volt.

3. Balogh Elek 1910. jún. 4. Endrőd, Czmarkó Veronika, kiskereskedő származású, alkalmi munkás, volt SzDP tag, Endrőd, Lenin u. 17. sz.

Nevezett tagja volt a „Nemz. Biz.”-nak, üléseken rendszeresen részt vett, ott állandóan felszólalt, a határozatokkal egyetértett, sőt ő maga is javaslatokat tett, élesen támadta a pártot, a kormányt és annak vezetőit, aktív szervező tevékenységet fejtett ki az ellenforr. tüntetéseket és sztrájkokat illetően. Tevékenysége miatt internálva volt.

4. Márton Gábor 1924. dec. 11. Endrőd, Tímár Terézia szegényparaszt származású, tanár, EndrV., ált. isk. lakos.

Nevezett „Nemz. Biz.” tag volt, az alakuló gyűlést ő hívta össze és ő tartotta meg, ahol megalakították a „Nemz. Bizottmány”-t. Az alakuló ülésen izgatott tartalmú beszédet mondott, mely alkalmas volt arra, hogy a lakosság nyugalomát megzavarja és a párt-, kormány ellen uszítsa. Tagja volt a nemzetőrségnek, annak szervezésében részt vett. Tevékenysége miatt jegyzőkönyvileg lett figyelmeztetve.

5. Dienes Izra 1900. febr. 7. Ikafalva, Török Mária, tanító, Endrőd, Dózsa Gy. 1. sz.

Nevezett tagja volt a „Nemz. Biz.”-nak, majd később megszervezte a nemzetőrséget és nemzetőrpárancsnok lett, utasítására a községi MDP szervezet helyiségét átkutatták, és az ott talált iratokat, marxista könyveket megsemmisítették. Tevékenységéért bírósági eljárás volt ellene. Jelenleg börtönbüntetését tölti.

6. Giricz Antal 1899. ápr. 9. Endrőd, Kurilla Rozália, kulák származású, Endrőd, II. 410. sz.

Nevezett tagja volt a „Nemz. Biz.”-nak, mint ilyen uszított a párt-, kormány-, a népi demokratikus rendszer ellen, követelte a tsz-ek feloszlását, ezenkívül követelte, hogy az államosított házakat volt kulák tulajdonosainak adják vissza. A bizottmányon belül mint jegyző tevékenykedett. Felelősségre vonva nem volt.

7. Hornok Máté 1900. aug. 2. Endrőd, Tímár Mária, kulák származású, múltban malomigazgató és FKP tag volt. Endrőd, II., 473. sz.

Nevezett tagja volt a „Nemz. Biz.”-nak, mint ilyen aktív tevékenységet fejtett ki az ellenforr. megmozdulások megszervezésében. Tevékenysége miatt felelősségre vonva nem volt.

8. D. Tímár Gergely 1907. máj. 6. Endrőd, Farkas Mária, kulák származású, volt FKP vezető, Endrőd, III., 212.

Nevezett tagja volt a „Nemz. Biz.”-nak, mint ilyen aktív tevékenységet fejtett ki az ellenforr. megmozdulások szervezésében. Támadta a tsz-eket és követelte azok feloszlását.

9. Bulla Vincze 1893. szept. 20. Endrőd, Rácz Erzsébet, középparaszt származású, Endrőd, III. 86. sz.

Nevezett tagja volt a „Nemz. Biz.”-nak, mint ilyen aktívan részt vett a bizottmány munkájában, kezdeményezője és vezetője volt az ellenforr. megmozdulásoknak. Követelte a tsz-ek feloszlását.

10. Habzda Bálint 1897. márc. 29. Endrőd, Lapatinczki Teréz, középparaszt származású, Endrőd, Sztálin u. 46. sz.

Nevezett tagja volt a „Nemz. Biz.”-nak, fő hangadó volt, uszított a tömeget a párt-, kormány, valamint a Szovjetunió ellen. Nem ismerte el a Kádár kormányt.

11. Tóth Imre 1891. Endrőd, Szulyó Veronika, Endrőd, Molotov u. 15. sz.

Nevezett tagja volt a „Nemz. Biz.”-nak, mint ilyen uszított a népi dem. rendszerünk ellen. Tevékenységéért preventív őrizetben volt.

12. D. Tímár Gergely 1892. Endrőd, Papp Mária, Endrőd, III. 6. sz.

Nevezett tagja volt a „Nemz. Biz.”-nak, mint ilyen, fő hangadó volt, uszította a tömeget a párt-, kormány-, valamint a Szovjetunió ellen. Részt vett az ellenforr. megmozdulások szervezésében.

13. Hunya Dénes 1897. Endrőd, Hunya Etelka, kulák származású, Endrőd, VI., 102. sz.

Nevezett tagja volt a „Nemz. Biz.”-nak, mint ilyen aktív ellenforr. tevékenységet fejtett ki, az ellenforr. megmozdulásokon részt vett, ott főhangadó volt, mely magatartásával uszította a tömegeket a párt- és kormány ellen.

14. Csuvár Illés 1906. júl. 20. Endrőd, Bacsa Anna, Endrőd, III., T. 263. sz.

Nevezett tagja volt a „Nemz. Biz.”-nak, mint ilyen a tömeg előtt lázító beszédet mondott. Uszított a párt- és a kormány ellen. Tevékenységéért jegyzőkönyvileg lett figyelmeztetve.

Endrőd községben a „Nemzeti Bizottmány” megalakulása után a bizottmány határozata alapján megszervezték a Nemzetőrséget. A Nemzetőrség vezetőjének, ill. parancsnokának Dienes Izra volt horthysta tisztet neveztek ki. A Nemzetőrség tevékenységét illetően megállapítottam, hogy a közrendvédelem szolgálat mellett több kommunista elvtársat őrizetbe vettek, azoknál házkutatásokat tartottak, ezenkívül figyelték a kommunisták mozgását és azok lakásait, valamint kommunista elvtársakat kihallgattak különböző kérdésekre vonatkozóan. Őrizetbe vettek államvédelmi tiszteteket és azoktól államtitkot képező anyagokat akartak maguknak megszerezni. A Nemzetőrség tevékenységéhez tartozik az is, hogy az endrői községi pártbizottság épületét is átkutatták, és az ott talált bizalmas iratokat és egyéb anyagokat megsemmisítették.

A nemzetőrség vezetője és aktív tagjai az alábbi személyek voltak:

1. Dienes Izra 1900. Ikafalva, Zemlényi Margit, tanító, volt horthysta katonatiszt, Endrőd, Dózsa György u. 6. sz.

Nevezett nemzetőrpárancsnok volt, megszervezte a nemzetőrséget, tagja volt a nemzeti bizottmánynak, azon belül aktív ellenforr. tevékenységet fejtett ki. Utasítására kommunista vezetőket és áv. tiszteteket vettek őrizetbe, azokat kihallgatták. Lakásukon házkutatásokat tartottak. Ugyancsak az ő utasítására a községi pártszervezet helyiségét is átkutatták a nemzetőrök.

2. Dr. Ugrin Vendel 1911. Endrőd, kulák származású, Kovács Eszter, ügyvéd, Endrőd, Gorkij u. 14. sz.

Nevezett nemzetőrpárancsnok-helyettes volt, valamint tagja volt a „Nemzeti Biz.”-nak, részt vett a Nemzetőrség megszervezésében, a nemzetőrpárancsnok neki számolt be a végrehajtott intézkedésekről. Nevezett több esetben eligazítást tartott a Nemzetőrség tagjainak. Az ilyen eligazításoknál mindig a fokozott éberségre, a „hazafias” helytállásra buzdította a Nemzetőrség tagjait.

3. Hunya András 1913. Endrőd, Kovács Eszter, könyvelő, volt horthysta hivatásos tiszt, Endrőd, Vörös hadsereg u. 13. sz.

Nevezett mint fegyveres nemzetőr tevékenykedett, részt vett a községi MDP szervezet helyiségében való kutatásokban és az ott lévő iratok megsemmisítésében. Uszított a párt-, kormány- és a kommunisták ellen. Az ellenforr. alatt követelte vissza a régi épületét, üzlethelyiségét.

4. Tímár Imre 1903. Endrőd, Hanyecz Anna, kulák származású, Endrőd, VI., 94. sz.

Nevezett mint fegyveres nemzetőr tevékenykedett, mint ilyen részt vett kommunista elvtársak előállításában, azok kihallgatásában, uszított a párt-, kormány- és a helyi párt- és tanács vezetőik ellen.

5. Varju József 1924. Endrőd, Szabó Regina, kulák származású, endrői lakos.

Nevezett mint fegyveres nemzetőr tevékenykedett, főleg járőrszolgálatot teljesített, a községbe vezető fő útonalakon igazoltatásokat eszközölt. Uszította a hely- párt és tanácsvezetők ellen a tömeget.

6. Gombkötő Bálint 1922. Endrőd, Véha Mária, kulák származású, Endrőd, II. 515. sz.

(folytatás a 13. oldalon)

Endrőd néprajza

Rovartörténet Szandra István

Kubikosok az endrődi régészeti ásatásokon

A kubikosság a többi napszámos, cseléd, mezőgazdasági szezonmunkáshoz viszonyítva különbséget jelentett, mert sajátos munkaszervezetükkel, munkamódszerükkel és szakértelmükkel bizonyos időszakokban (itt értem a nagy állami beruházásokat, ahol jól fizettek) eltértek az előbb említett földmunkásoktól. A kubikosság egyfajta szakmát jelentett.

Veres Péter így jellemezte őket: „Akkor már jó fél százada ásta a magyar kubikos az árkokat, csatornákat és fundamentom-gödöröket, és mert mindig nehéz volt megkeresni belőle a vastag szalonnát, fehér inget és a jó csizmát, úgy megtanulták a munkát, hogy egy mozdulat se essen feleslegesen vagy hiába. Egy köbméter földet tizenhárom vagy tizennégy talicska fordulóval kellett kivinni. Igen, de ehhez meg kellett tanulni, hogy miképpen lehet a talicskát úgy megrakni, hogy se fél fuvarral ne járjon az ember, se útközben a járaton vagy deszkán, vagy éppen a lengő pallón ne omoljon túl tetősen a felrakott föld, mert akkor csak a ráadásunka szaporodik.” (Veres P.: Balogh család története. 1978.38-39.)

A kubikmunkák az 1860-as években kezdődtek Endrődön, erre az időszakra tehetjük a kubikosság kialakulását is. A gátépítések, valamint a talajjavítások jelentették az első számú kubikos tevékenységet, amelyet a folyamszabályozások mederásása szélesített ki. A későbbiekben az útépitések szívták fel a nagyszámú kézi munkaerőt, majd a csatornatisztítások kerültek a kubikosok munkakörébe. Az endrődi kubikosok a környék földmunkálatain kívül jelentős számba mentek a Dunántúlra, majd Budapestre is.

A Trianon előtti időkben az endrődi kubikosok dolgoztak Temesváron, Aradon, majd Boszniában, Hercegovinában, Fiumében, sőt részt vettek Ankara (Törökország) építésében is.

A fentiekben vázolt endrődi kubikosság jól képzett földmunkásai megjelentek a régészeti ásatásokon is. A XIX-XX. század fordulója fontos dátum a régészeti terepmunkában, hiszen a múzeumi egyletek és szakmúzeumok már tervszerű és szakszerű ásatásokat folytattak az ország területén.

Endrőd tekintetében a nem szakszerű, leletmentésben részt vettek kubikosok is.

- 1875-ben a Körösből a 23. csatorna ásásakor mamutcsont került elő.

- 1878-ban Gács János endrődi lakos az endrődi Anya-Körös medréből előkerült 4 ágú szarvasagancsot adományozott a gyulai múzeumnak.

- 1881-ben a gyomai körgát építésein „több urnára és edényre találtak a munkások”.

- A Hármaskörös új medrének ásásakor, 1881-ben megtalálták a régi templom romjait.

- 1888-ban a Körös meder 29. számú átvágásában egy bronzkard került elő.

1929-ben a Lyukashalomban digózásakor rézkori leleteket találtak. Az ásatást Móra Ferenc indította. Az eseményt Márton Gábor endrődi helytörténész Élők, holtak vallomása című kötetében írja le.

Sajnos Móra nem tudta folytatni az endrődi ásatást és ezzel a momentummal egy időre félbeszakadtak a szakszerű ásatások a falu határában. Természetesen a földmunkával foglalkozók gyakran találtak különféle leleteket, melyek közül néhányat beadtak vagy eladtak a gyomai vagy endrődi magángyűjtőknek. Arról is van tudomásunk, hogy

a földmunkások közül néhányan nagy érdeklődéssel álltak neki a gyűjtésnek. Néhányuk csak haszonszerzésből, de egy-kettő tiszteletből gyűjtött.

Az 1950-60-as években tanyai tanítók figyeltek fel a felszínre került leletekre, mely kapcsán diákjaikkal gyűjtéseket szerveztek. Budai Béla varjasi iskolai tanító a Lyukashalom melletti báger gödör ásásakor diákjaival több zsáknyi őskori fél és egész edényt gyűjtött össze. Vaszkó Irén endrődi tanárnő ugyancsak lelkesen gyűjtötte a falu tárgyi emlékeit. A tanárnő visszaemlékezésében elmondta, hogy a kubikosgyerekek gyakrabban hoztak régészeti anyagot, mert az apa a földmunkák során talált érdekességeket hazavitte.

A szakszerű ásatások Endrődön újra az 1970-es évek közepén indultak el. Makkay János 1975 május 17-30. között végzett szondázó ásatást a Szujókeresztnél lévő régészeti lelőhelyen. A munkára Öregszőlőből toborzott kubikosokat. A földmunkára Fülöp Mihály, Jakus István, Szmola István, Gyebnár Lajos, Mészáros István, Héjja Sándor és Czikkely László kubikosok jelentkeztek. Az ásatást Makkay 1976 szeptemberében folytatta, a munkások ugyanazok voltak. Akkor még az ásatáson a szelvények kiásása és a föld kitermelése kézi erővel történt. A kubikosok a korábbi munkáikhoz hasonlóan és a saját kubikos szerszámaikkal dolgoztak. Ásóval, lapáttal, talicskával termelték ki a földet. Ketten közülük még a talicskázáshoz hámot is használtak. A budapesti régészek nagy meglepedésére az endrődi kubikosok mintaszerű munkát végeztek. A szelvények nyílegyenesek, derékszögűek voltak. A földmunkások jól ismerték a föld rétegződését ezért, ha forgatott földet találtak óvatossággal dolgoztak.

Legendás kubikos volt közülük Szmola Pista bácsi, aki bandagazda volt, - rá Árkus Péter régész így emlékezik:

„Életem nagy élménye volt, hogy találkozhattam igaz kubikosokkal. Endrőd híres központjuk volt. Hihetetlen tisztesség, szerénység, szívósság, felhalmozott tudás jellemezte őket. Látszólag komótosan dolgoztak, ám, ha valaki beállt közéjük, a tempót rövid ideig bírta. Szerszámaik egyénre szabott műszerek voltak. Beszédük nyomán megelevenedett a valóságos múlt. A magyar régészeti szerencséje, hogy hosszú időn keresztül igénybe vehette szolgálataikat.

Szmola bácsi ásója a földben valaminek nekikoppant: „Csont”-mondta az öreg. Hitetlenkedve néztem rá, hiszen a tárgyat nem lehetett látni. Aztán előkerült anélkül, hogy összetört volna. Csont volt.”

Az akadémiai ásatások folytatódtak 1976., 1977. és 1978-ban, a kubikosok kitanulták a régészkedés fortélyait. A néhány évvel későbbi Kecskemét melletti ásatásra is elvitték a Szmola féle kubikos csapatot, mert ilyen jól képzett földmunkásokat ott nem találtak. Képesek voltak minden nap busszal el- és visszaszállítani a kubikosokat annyira megbecsülték őket - mondta el Árkus Péter régész.

A kubikosok nyomdokaiba a gépesített földmunkások léptek, közülük a traktorosok jelentősek. Endrődön és a környező településeken a traktorosok közül kerültek ki a régészeti anyagokat, a földeken talált régiségeket összegyűjtő emberek. Többet ismerek közülük és a beszélgetéseink során világossá vált előttem, hogy kicsoda helyismerettel rendelkezik egy-egy földterületre vonatkozóan. A munkájuk során már látják, ha a föld más színű és megállnak, ha valami érdekeset kifordít az eke. Ezeknek a traktorosoknak köszönhetően sok régészeti lelőhelyet sikerült azonosítani és feltárni, ők lettek a kubikos régészek utódai.

Gyomai legények a császár és királyi hadseregben birodalomszerte az osztrák császári korona szolgálatában 1800-1870. - II. rész

Amint már az első részben is olvashattuk, a gyomai legények az osztrák birodalom számos országában szolgáltak, főleg Csehországban, Ausztriában, Olaszországban (ennek akkor még különböző tartományában), valamint a korabeli nagyhatalmak által felosztott Lengyelország egyes területein, nevezetesen Galíciában, Sziléziában.

- TÚRI KIS Bálint házassági engedélyt kapott Gróf Schlick 4. Huszár ezredben.
- KIS Imre házassági engedélyt kapott a Károly Bajor királyi herceg 3. Huszár ezredben Klagenfurt 1865.
- KISS József házassági engedélyt kapott a József főherceg 37. Sorgyalog ezredben Lemberg 1860.
- KIS Sándor házassági engedélyt kapott a hadi szállító hadtestnél Bécs, 1866.
- KIS Sándor házassági engedélyt kapott a 10. Huszár ezrednél Cremavini 1859.
- KOCSIS Péter házassági engedélyt kapott Báró Steininger 68. sorgyalozrednél Prága 1862.
- KOVÁCS Balázs házassági engedélyt kapott a Katonai szállító hadtest parancsnokságtól Bécs 1862.
- KOVÁCS Dániel házassági engedélyt kapott a Báró Máriássy 37. sorgyalozrednél a gyulai főparancsnokságtól Gyula 1841.
- KOVÁCS János huszár házassági engedélyt kapott Frigyes Vilmos porosz király 10. huszárezredtől Floridsdorf 1858.
- KOVÁTS János házassági engedélyt kapott Varsó Nagyhercege 37. sorgyalozredtől Nagyvárad, 1852. Összeíró (hadkiegészítő) Parancsnokságtól.
- KOVÁTS Sándor házassági engedélyt kapott József főherceg 37. sorgyalozredtől Temesvár 1857.
- KRUCSÓ Gábor házassági engedélyt kapott Katonai szállító parancsnokságtól Bécs, 1862.
- KRUCSÓ Gergely halotti bizonyítványa Báró Steininger tábornagy 68. sorgyalozredtől Prága, 1864.
- KRUCSÓ János házassági engedélyt kapott a Hessen-Kasseli 8. huszárezredtől törzsparancsnokságtól Klattau, 1857.
- KRUCSÓ Péter házassági engedélyt kapott a katonai szállító parancsnokságtól Bécs, 1861.
- KUN Mihály házassági engedélyt kapott Báró Steininger 68. sorgyalozredtől Bécs, 1866.
- LÉNÁRT Imre házassági engedélyt kapott az I. Ferenc József huszárezredtől Tarnow 1867.
- LUKÁCS József házassági engedélyt kapott katonai szállító parancsnokságtól Bécs, 1861.
- MAGYARI Ambrus házassági engedélyt kapott Báró Rodrick tábornagy 68. sorgyalozredtől Bécs, 1867.
- MÁRTON Tamás házassági engedélyt kapott szállító parancsnokságtól Bécs, 1860.
- MOLNÁR János házassági engedélyt kapott a katonai szállító parancsnokságtól – menyasszony: R. SZÜCS Julianna – Bécs, 1863.
- MONAKI János halotti bizonyítványa Pancsováról 1815.
- K. NAGY Bálint házassági engedélyt kapott a Gróf Gyulay 33. sorgyalozredtől Prága, 1860.
- S. NAGY Sándor házassági engedélyt kapott Báró Steininger 68. sorgyalozredtől Csernowitz, 1865.
- NÁDUDVARI Mihály házassági engedélyt kapott a katonai szállító parancsnokságtól Bécs, 1860.
- NÉGYESI Gábor elbocsájtó levelet kapott I. Ferenc József 1. huszárezredtől Tarnow, 1867.
- NYITRAI Sándor házassági engedélyt kapott Báró Steininger 68. sorgyalozredtől Csernowitz, 1865.
- OLÁH Péter végelbocsájtó levelet kapott a Báró Steininger 68. sorgyalozredtől Prága, 1862.
- OLÁH Salamon végelbocsájtó levelet kapott Wasa herceg 60. sorgyalozredtől Josefstadt, 1859.
- OLÁH Sándor házassági engedélyt kapott a Hessen-Kassel választó fejedelem 8. huszárezredtől Klattau törzsparancsnokság, 1858.
- PÁLINKÁS Mihály házassági engedélyt kapott Báró Rodick 68. sorgyalozredtől Bécs, 1867.
- PUTNOKI Sándor házassági engedélyt kapott katonai szállító parancsnokságtól Bécs, 1861.
- SOMOGYI István házassági engedélyt kapott József főherceg 37. sorgyalozredtől Lemberg, 1860.
- SOMOGYI Mihály házassági engedélyt kapott Báró Steininger 68. sorgyalozredtől Csernowitz, 1865.
- SZABÓ György házassági engedélyt kapott Báró Steininger 68. sorgyalozredtől Csernowitz, 1865.
- B. SZABÓ István házassági engedélyt kapott Báró Steininger 68. sorgyalozredtől Prága, 1860.
- B. SZABÓ József házassági engedélyt kapott a katonai szállító parancsnokságtól Bécs, 1860.
- SZABÓ Sándor huszár házassági engedélyt kapott a Gróf Schlick 4. huszárezredtől Pardubitz, 1849.
- SZENDREI Lőrincz végelbocsájtó levelet kapott az I. Ferenc József 1. huszárezredtől Tarnow, 1867.
- SZENDREI Antal házassági engedélyt kapott az I. Ferenc József 1. huszárezredtől Tarnow, 1867.
- SZATHMÁRI Bálint házassági engedélyt kapott a katonai szállító parancsnokságtól Bécs, 1865.
- SZILÁGYI László házassági engedélyt kapott a Hessen-Kassel 8. huszárezredtől Klattau, 1859.
- SZÜTS Károly házassági engedélyt kapott Báró Rodick tábornagy 68. sorgyalozredtől Bécs, 1867.
- TAMÁSI Antal házassági engedélyt kapott a Porosz király 10. huszárezredtől Mennkirchen, 1856.
- TARI Ferenc ugyanonnan Bécs, 1865.
- VARGA Ferenc házassági engedélyt kapott Báró Steininger 68. sorgyalozredtől Csernowitz, 1865.
- VARGA Sándor házassági engedélyt kapott Dom Miguel 39. sorgyalozredtől Bécs, 1855.
- VÉKONY József házassági engedélyt kapott Károly bajor királyi herceg 3. huszár ezredtől Klagenfurt. 1865.
- KOVÁCS János végelbocsájtó levelet kapott a Báró Máriássy 37. sorgyalozredtől Lemberg 1822.
- SZABÓ József házassági engedélyt kapott a Gróf Gyulay 33. sorgyalozredtől Prága, 1865.
- CZEGLÉDI Ferenc házassági engedélyt kapott a József főherceg 37. sorgyalozredtől Prága, 1859.
- CZEGLÉDI János eltávozási engedélyt kapott Báró Máriássy 37. sorgyalozredtől Olmütz 1838.
- CSAPÓ Mihály házassági engedélyt kapott a Saint-Julien 61. sorgyalozredtől Temesvár 1820.
- KISS Albert házassági engedélyt kapott a Gróf Radetzky tábornagy 5. huszárezredtől Saar, 1859.

A 91 legényből 24 fő huszár, 1 méneskari huszár, 1 fő műszaki katona, 1 fő tábori tüzér, 12 fő szekerész (fuhrwäser), 1 fő kórházi katona, 1 fő ismeretlen fegyvernem, 50 fő gyalogos katona volt.

SPORT

Labdarúgó hírek a Megyei I. osztályból

Folytatódott a bajnokság őszi szezonja a Gyomaendrődi FC labdarúgói számára. A hónapban lejátszott hazai mérkőzéseken csak döntetlenig jutott a csapat, míg vidéken győzelem és vereség volt a mérleg. Dicséretes az idegenbeli győzelem, ami igen jó játékkal párosult. Hazai pályán azonban még nem érezték a játékosok a győzelem ízét, pedig a szurkolók már nagyon várják tőlük. Sajnos több mérkőzésen is előfordult, hogy nem tud a csapat két féldőn át egyforma jó játékot produkálni, így hiába szerez előnyt az első féldőben, azt nem képes megtartani a mérkőzés végéig. Meg kell találni ennek az okát, hogy a további mérkőzéseken ez ne következzen be és győzelmekkel örvendeztesse meg a szurkolóit a csapat.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2013. 08. 31. Gyomaendrődi FC – OH. Rákóczi Vasas SE 2 : 2
G.: Erdősi Gy., Boér Zs.
Ifi.: 5 : 4 G.: Csapó P., Kovács Z., Fekécs M., Dávid I.(2)

A hazai csapat még a mérkőzés kezdetét izlelgette, a vendégek pedig már teljes lendülettel robogtak és a hatodik percben már a vezetést is megszerezték. Ez a gól felébresztette a hazaiakat és elkezdtek ők is a mérkőzést. Kiegyenlített, változatos első féldő vált a találkozóból. A másodikban is a vendégek kezdtek jobban, és egy negyedórát követően megduplázták előnyüket, kihasználva a hazai védelem megingását. Öt perc múlva egy szép támadást vezetve viszont a hazaiak is gólt szereztek, így csökkent a vendégek előnye. Ezen felbuzdulva tovább támadott a gyomaendrődi csapat, aminek következtében a mérkőzés végén egy újabb fejesgóllal egalizálták az eredményt. A kétgólos hátrányból nagy küzdelem árán sikerült egyenlíteni és itthon tartani legalább egy bajnoki pontot.

2013. 09. 07. Mezőhegyesi SE – Gyomaendrődi FC 0 : 2
G.: Toldi B., Erdősi Gy.
Ifi.: 2 : 2 G.: Csapó P.(2)

A Gyomaendrődi FC csapata az utóbbi években, sorozatban sikeres és eredményes mérkőzéseket játszott Mezőhegyesen. Ebben a fordulóban is erre készültek a vendégek. Szépen kombinálva építettek fel támadásaikat, mezőnyfölényben játszottak az első féldőben. A második féldőben is a vendégek akarata érvényesült inkább, de ebben a féldőben mindez már gólokban is megmutatkozott. A féldő elején és végén szerzett egy-egy találattal magabiztos győzelmet aratott a gyomaendrődi csapat a gyengén játszó hazaiakkal szemben. Folytatódott a vendégek sikeres mezőhegyesi szereplése. Az ifjúsági csapat mérkőzését megővta a Gyomaendrődi FC, mivel a hazaiaknál két játékos is jogosulatlanul szerepelt.

2013. 09. 14. Gyomaendrődi FC – Körösladányi MSK 3 : 3
G.: Öngól, Erdősi Gy., Molnár T.
Ifi.: 1 : 3 G.: Csapó P.

Az én utam...
(írta: Benke Mária)

Több mint hatvan éve,
hogy megszülettem.
Sok-sok tavasz, nyár,
ősz és tél múlt el felettem.
A sors kijelölte az utamat,
egyenesen haladtam,
nem tettem kerülő utakat.
Utamon néha meg-megállók.
Utamon néha meg-megállók.
Visszatekintek, medítálok.
Mit tettem? – jól tettem?
választ várok...
Az előttem lévő úton,
lassabban haladok.
Szép volt ez az út,
mára kicsit elfáradok...
Szeretet, tisztesség
család és munka,
terelgetett erre az útra.
Kerülő út, vargabetű
kevés volt rajta, pedig az
élet nem egyszerű fajta.
Változunk, körülöttünk
változik minden.
Jó recept az életre,
sajnos nincsen.
Az út maga az ÉLET
fontos, hogy úton legyünk.
A megérkezés még ráér
az út végén elmélkedhetünk...

Vecses, 2013. július 14.

Remény...
(írta: Benke Mária)

Lelkem lámpásai
fényesítik az éjt.
Szerető szívem
sugallja a reményt.
Ha az égre nézel
Téged is megérint.
Szeretetet érzel,
szikrázón fénylik...
Gondolkodj, Ember
mi az Életben a fontos.
Találd meg a fényt
mi világit, s reményt oszt.
Aprócska szikrák,
mik örömet okoznak,
kicsi szilánkok
boldogságot hoznak.
Nagy dolgokat ne keress
mi boldoggá tesz
benned lesz - szeress!
Ne vesd el a szépség
egyetlen morzsáját,
hiszen pont abban látod
az élet csodáját...

Vecses, 2013. július 31.

Nagy várakozás előzte meg az ismét Megyei I. osztályú Körösladányi vendégjátékát. A hazaiak megnyomták a mérkőzés elejét, és a 33. percben megérdemelten, igen jó játékkal már három gólt szerezve tetemes előnyhöz jutottak. A féldő végén szinte a semmiből gólt szereztek a vendégek, így két gólról csökkent a szünetre az előny. A második féldő elején még tartott a hazai lendület, kapufát is rúgtak nem sok hiányzott az újabb gólhoz. Ez azonban a 62. percben ismét a vendégeknek jött össze. Ettől kezdve nagyot változott a játék képe, a hazaiak beszorultak a saját térfelükre, a vendégek pedig rohamoztak az egyenlítésért. A 80. percben sikerült is az egyenlítés, így az utolsó tíz perc nehezen telt el, nagy erőfeszítés kellett még a döntetlen kiharcolásáért is. Három nullás vezetést követően majdnem vereség lett a vége, két ellentétes féldő eredménye lett a pontosztokodás.

2013. 09. 21. Jamina SE – Gyomaendrődi FC 3 : 1
G.: Takács J.
Ifi.: 4 : 0 G.: ---

Az első féldő a Jamina ellen is a Gyomaendrődé volt. Folyamatos mezőnyfölény, és jelentős labdabirtoklás jellemezte a mérkőzés első felét. A vezető gól is összejött a féldő közepén a gyengén teljesítő hazaiakkal szemben. A mérkőzés ezen szakaszában jó játékkal rukkolt ki a vendégcsapat. A szünetet követően azonban megváltozott a szereposztás teljesen érthetetlen módon. A hazaiaknak mint-ha most kezdődött volna a mérkőzés, a vendégek pedig nem tudták felvenni ezt a ritmust. Sokszor teljesen beszorult a Gyomaendrőd, csak szórványos kontrák jelezték, hogy ők is a pályán vannak. A Jamina mezőnyfölénye sajnos gólokban is megmutatkozott, hármat is szereztek a második féldőben. A mérkőzés utolsó percében szépíthettek volna a vendégek, de a megítélt büntetést Árgyelán kihagyta. Ismét két ellentétes féldő, amelyből ezúttal a hazaiak kerültek ki győztesen, a második félidei eredményes játékuknak köszönhetően.

RÉGI-ÚJ KISNAPTÁR

V		6	13	20	27
H		7	14	21	28
K	1.	8	15	22	29
Sz	2.	9	16	23	30
Cs	3	10	17	24	31
P	4	11	18	25	
Sz	5	12	19	26	

OKTÓBER

Rajta társak, hát ígyunk egy

Huzamost;

Bú, szerelmek, házi gondok

Félre most:

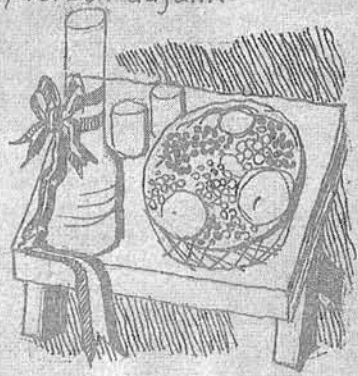
A legszentebb, legdicsőbbért

Most csak bort,

De ha kellend, vérben adjunk

Gazdag tort!

(Vörösmarty)

Biczó Tamás rajza, 1956

Endrőd nemzetőrsége 1956-ban

(folytatás a 9. oldalról)

Nevezett mint fegyveres nemzetőr tevékenykedett, fő hangadója volt az ellenforr. megmozdulásoknak, fenyegette a helyi párt- és tanács vezetőket, uszította a tömeget a párt-, kormány- és a Szovjetunió ellen. Tevékenységéért internálva volt.

Nem aktív tagok:

7. Katona Miklós Endrőd, VI., 116. sz. kisparaszt származású.
8. Ugrai Árpád d, V., 110. sz. kisparaszt származású, traktorvezető.
9. Katona Imre Endrőd, Petőfi u. 15. sz. kisparaszt származású, egyénileg gazdálkodó.
10. Pataj István Endrőd, V., 242. sz. kisparaszt származású.
11. Gellai László Endrőd, V., 149. sz. középparaszt származású.
12. Mészáros Illés Endrőd, VI., 100. sz. középparaszt származású.
13. Timár Károly Endrőd, III. 97. sz. középparaszt származású.
14. Jakus János Endrőd, II. 97. sz. középparaszt származású.
15. Timár Gergely Endrőd, III. 212. sz. középparaszt származású.
16. Vári József Endrőd, Temető u. 5. sz. középparaszt származású.
17. Bohrát Miklós Endrőd, III., 233. sz. középparaszt származású.
18. Bukva Menyhért Endrőd, Sztálin u. 9. sz. alatti lakos volt, középparaszt származású, ellenforradalom után nyugatra disszidált.
19. Hornok Elek Endrőd, Selyem u. lakos, középparaszt származású.
20. Gonda Boldizsár Endrőd, V. ker. Középparaszt származású egyénileg gazdálkodó.
21. Tóth József Endrőd, V., 3/1. sz. Kisparaszt származású.
22. Tóth Tibor Endrőd, VI. T. 3. sz. kisparaszt származású, egyénileg gazdálkodó.
23. Medvegy György Endrőd, III. T. 163. 1. sz. kisparaszt származású.
24. Herda Ignác Endrőd, Gyógyszertár, volt horthysta továbbszolgáló

tiszthelyettes.

25. Gyuricza Vincze Endrőd, Vöröshadsereg u. 26. kulák származású, egyénileg gazdálkodó.
26. Maradék Mihály Endrőd, Molotov u. 3. sz. kisparaszt származású volt csendőr.
27. Farkasinszki Ignác Endrőd, Honvéd u. 5. sz. kisparaszt származású, egyéni gazda.
28. Majoros Elek Endrőd, Zrínyi u. 20. sz. Kisparaszt származású, egyéni gazdálkodó.
29. Bordács Ignác Endrőd, Kossuth u. 6. sz. Kulák származású.
30. Gyuricza József Endrőd, III. 101. sz. középparaszt származású.
31. Véger Lajos Endrőd, Selyem u. 97. sz. kisparaszt származású.
32. Timár Mihály Endrőd, Damjanich u. 1. sz. kulák származású.
33. Szulyó Lajos Endrőd, III., kisparaszt származású.
34. Soczó Imre Endrőd, III. 40/1. sz. kisparaszt származású, alkalmi munkás.
35. Pocsai Mihály Endrőd, III. T. 140. sz. szegényparaszt származású, kubi-kos foglalkozású.
36. Juhász József Endrőd, II., T. 464. sz. kisparaszt származású, egyénileg gazdálkodó.
37. Kozma Mátyás Endrőd, II. T. 439. sz. kisparaszt származású.
38. ifj. Gácsi Mihály Endrőd, III., T. 216. sz. kisparaszt származású.
39. Mészáros István Endrőd, II. 214. sz. középparaszt származású.
40. Vaszkó György Endrőd, III., T. 5. sz. kisparaszt származású.
41. Timár Péter Endrőd, Temető u. 12. sz. kulák származású.
42. Hanyecz Libor Endrőd, Vöröshadsereg u. 32. sz. kulák származású.
43. Kalmár Vincze Endrőd, Kossuth u. 21. sz. kulák származású.
44. Levente György Endrőd, Mátyás u. 25. sz. kulák származású, volt vitéz.
45. Gonda György Endrőd, V., T. 241. sz. kisparaszt származású.
46. Szentesi Antal Endrőd, v., 340. sz. kisparaszt származású.
47. Forgács Imre Endrőd, V., 340. sz. kisparaszt származású.
48. Tóth Vilmos Endrőd, Selyem u. 87. sz. kisparaszt származású, egyénileg gazdálkodó.
49. Timár Tibor Endrőd, III., T. 108. sz. kisparaszt származású, egyéni gazdálkodó.
50. Vaszkó Vincze Endrőd, III. T. 83. sz. kisparaszt származású, egyéni gazdálkodó.
51. Varga Lajos Endrőd, II., T. 430. szegényparaszt származású.
52. Dinya Péter Endrőd, III. T. 47. sz. kisparaszt származású.
53. Nehéz Imre Endrőd, Kossuth Lajos u. 28. sz. agrárproletár származású, kubikos.
54. Gyuricza Pál Endrőd, III. 170. sz. kisparaszt származású.
55. Fülöp Béla Endrőd, III. 211. sz. középparaszt származású.
56. Szekeres Imre Endrőd, V., T. 217. kisparaszt származású.
57. Varga Zsigmond Endrőd, V., T. 222. sz. kisparaszt származású.
58. ifj. Timár Vincze Endrőd, V., 221. kisparaszt származású.
59. Kulich Gergely Endrőd, V., kisparaszt származású, egyéni gazdálkodó.
60. Gellai József Endrőd, V., 238. sz. kisparaszt származású.
61. Gellai Mátyás Endrőd, V., 238. kisparaszt származású.
62. Gonda Vincze Endrőd, VI., kisparaszt származású, egyéni gazdálkodó.
63. ifj. Gonda Vincze Endrőd, VI., kisparaszt származású, egyéni gazdálkodó.
64. Gonda Benedek Endrőd, V., 204. sz. kisparaszt származású.
65. Szabó Gergely Endrőd, Zöldfa u. 7. kisparaszt származású.
66. Pelyva Elek Endrőd, T. III. 93. sz. kulák származású.
66. Kulich Miklós Endrőd, III. T. 94. sz. kisparaszt származású, egyéni gazdálkodó.
67. Majoros Imre Endrőd, VI., T. 85. sz. kisparaszt származású.
68. Kurucz József Endrőd, Sugár u. 91. sz. kisparaszt származású. egyénileg gazdálkodó.
69. Szabó Zsigmond Endrőd, III., T. 22. kisparaszt származású.
70. Gyuricza Vendel Endrőd, III. 101. sz. középparaszt származású, egyénileg gazdálkodó.
71. Gubucz Máté Endrőd, III., T. 99/1 sz. középparaszt származású.
72. Szmola Miklós Endrőd, V., T. 90. sz. középparaszt származású.
73. Czikely Imre Endrőd, V., 179. sz. kulák származású, kupeckodással foglalkozik.
74. Timár Pál Endrőd, V., 176. sz. középparaszt származású, egyéni gazda.
75. ifj. Timár Sándor Endrőd, V., 176. középparaszt származású.
76. Keresztes Tibor Endrőd, V., T. 178. középparaszt származású.
77. Timár Vince Endrőd, Hajdu-tanyai lakos, kulák származású.
78. Tóth Bálint Endrőd, VI., Tanya 3. sz. középparaszt származású.
79. Hunya István Endrőd, Lábás u. 8. sz. kulák származású, egyéni gazdálkodó.
80. Hunya Imre Endrőd, Lábás u. 8. sz. kulák származású, egyéni gazdálkodó.
81. Kulich László Endrőd, III. 156- sz. középparaszt származású, egyéni gazdálkodó.
82. Pataj József Endrőd, V., Tanya 242. sz. kisparaszt származású, egyéni gazdálkodó.
83. Gyuricza József Endrőd, III., 182. sz. kisparaszt származású.
84. id. Timár Sándor Endrőd, V., kisparaszt származású.
85. Keresztes János Endrőd, V., kisparaszt származású, egyéni gazdálkodó.

(következő számunkban folytatjuk)

A Rózsahegyi Iskola oldala

Márton Gábor tér - II.

A nagylaposi időkre így emlékezett:

„1953-ban megnősültem és feleségemmel együtt kimentünk Nagylaposra. Ez megközelítés szempontjából is jobb volt, aztán ketten voltunk össze-vissza egy alsós, egy felsős csoportra, és így jól elboldogultunk. Megszerveztük az úttörő szervezetet ott is. Saját magunknak vásároltunk egy Munkácsi tévét, ezt esténként bevittük az iskolába. A szülői munkaközösség önkéntes adományokat gyűjtött az úttörőcsapat javára. Minden esztendőbe kirándultunk. Volt, hogy autóbuzos, volt, hogy táborozás, volt, hogy vándortábor, volt mindenféle. Bejártuk az egész országot.

A gyerekek is nagyon jók, nagyon szorgalmasak voltak. Nyáron, akik részt vettek a kiránduláson azok még különféle mezőgazdasági munkát is vállaltak. Én is velük mentem, Czibulka, Varjú Jóska meg a többi nevelők is, hát így összeszedtük a pénzt, amire a gyerekeknek a kiránduláshoz szükség volt. De csináltunk évközben is kirándulásokat, és ezekre a szülőket is magunkkal vittük, úgyhogy a művelődést is amennyire lehetett tápláltuk ebből a szempontból. Közbe én meg ráérő

A nagylaposi tabló közepén Marci bácsi mosolyog

Mindig érdeklődve hallgatták a történeteit

időmben – no, úgy értem rá, hogy éjszaka - csináltam színműveket, írogattam versekből, balladák, mesékből. Nagyon szerették a gyerekek. És egész jó kis színjátszó csoportot csináltunk. Tanulmányi versenyek is divatba voltak, és én nem a tanyai iskolák versenyére vittem őket, hanem a rendes, osztott iskolákéra.

Közben, hogy szaporodott a gyereksereg, sokan visszajöttek, úgy hogy fölszaporodtunk négy tanerős iskolává. A kinti iskolák: Varjas, Csejt, fokozatosan megszűntek, és tulajdonképpen beközpontosították Nagylaposra. Ez abból a szempontból is nagyon jó volt, hogy komoly gyereklétszám volt, akikkel dolgozhattunk. Sokkal érdekesebb volt így tanítani négy tanulócsoporthoz, mint kettőben. A gyerekek nagyon szorgalmasak voltak, önként vállalták a munkát, ha volt valami, amit meg tudtunk tenni. Volt, amikor gyapotot szedtünk, kukoricát böngészünk és ilyen ehhez hasonló, könnyebb dolgok. De hát jól gazdálkodtunk.

Nagylaposon több mint húsz évet töltöttem el, ez alatt elvégeztem a magyar-történelem szakot, jelesen sikerült elvégezni, szerettem nagyon mind a kettőt. De, hogy a tanulóink - mert hát szép számban jelentkeztek az első évtől kezdve gimnáziumba, továbbtanulásra - ne érezzék hátrányba magukat, megtanultam oroszul. Érdekem volt, hogy ne kezdők legyenek a gimnáziumban, hanem haladók. Három gyermekem volt, magam tanítottam őket is, szerencsére mindnyájan kitűnően végeztek ők is...

Aztán felépült a diákotthon, és 1975-től elindult az iskolák körzete-sítése, így Marci bácsi ismét Endrődre került. Nyugdíjazásáig a kollégiumban dolgozott, és ebben az időszakban kiteljesedett helytörténeti és írói munkássága, hiszen nemcsak tanítói, hanem írói munkásságáért is tisztelték őt az emberek. Jó néhány, számunkra kedves és értékes könyvet írt.

Verseik regények, önéletrajzi írások, anekdoták, mesék kerültek ki tollából: *Sodró ár, Iskolapad és katedra, Így éltünk mi Endrődiek, Szent zűrzavar az én sok álmom, Élők és holtak vallomása*

Helytörténeti kutatómunkája Endrőd történetének megírásától indult, az endrődi iskolák történetével folytatódott, majd az endrődi tszek, üzemek történetének összegyűjtése következett: *Endrőd története, Az endrődi iskolák története, Adatok és emlékek az endrődi iskolák történetéhez.*

Sorra mutatta be Endrőd, kimagasló tehetségű, jeles szülőit: *Uhrin Péter az endrődi festő, Farkasinszky Imre az endrődi primás, Rózsahegy Kálmán az endrődi színészpédagógus.*

És az örök szerelem: a sport, Endrőd és Gyoma focicsapatainak története: *Hajrá Gyoma, Tempó ETK!*

Alapítója és rendszeres írója volt a Városunk című helyi lapnak az in memoriam és a sportrovat szerkesztőjeként.

Emlékszem az utolsó találkozási, amit a verses kötetének bemutatására szerveztünk a könyvtárban. Aggódtunk, hogy bírja-e majd az izgalmat, a fáradságot. De ő az érdeklődő tekintetek láttán kivirult, és mesélt, mesélt. Ismét megcsillant szemében egy kis kópés vidámság, előjött a jól ismert virtuosus hangulat. Élete történetének sorolása közben is tanított. Azt mondta: „A tanítás nekem nem munka volt, hanem életforma.”

Munkájának elismeréséül kapott díjai, kitüntetései.

Az oktatásügy kiváló dolgozója volt 1951-ben és 1959-ben

Kiváló dolgozó 1981-ben

Gyomaendrőd díszpolgára 1994-ben

Újságírói tevékenységéért kapott kitüntetést 1999-ben.

Marci bácsi soha nem vágyott sokra, nem kergette az anyagi javakat. „Mindig szegény voltam – mondta – de én vagyok a leggazdagabb, mert nagyon sok tanítványom volt!” Ma is magunk előtt látjuk szemének huncut villanását, kópés mosolyát.

Azt vallotta, hogy ha szeretet van, akkor minden van, és semmi baj nem érheti az embert. A derűs, szeretetteljes elfogadás jellemezte az egész életét. Ha családjáról mesélt, különös melegség járta át a hangját. „Nagyon meg vagyok elégedve az életemmel. Gyermekeim közül kettő tanító lett, egy építész mérnök, mindegyik családot alapított. Nagyon szeretnek hazajönni, az itteni életről sokat mesélek, sokat beszélgetünk.”

2010. január 7-én bekövetkezett, amit oly sokszor emlegetett, eljött érte a kaszás.

Marci bácsira gondolva Keszei Imre sorai jutnak az eszembe:

A mélybe csak a tested merült el,
Csak ő tűnt el a föld alatt,
De lényed lényege ezerfelé
Szóródva is köztünk maradt.

Az iskola életéről további információkat, képeket találhatnak az iskola honlapján: www.rozsahegyiskola.hu

A görög szegény halász...

(írta: Benke Mária)

Ez a történet egy görög kis halászfaluban játszódik, ahol a szegény Anrejja halászatból tengette az életét. Mindig arról ábrándozott, hogy szép gúnyába öltözve sétál a főutcán. Egyik éjjel is azt álmodta, hogy egy kelmekereskedő kirakatába gyönyörűsége tűzpiros posztó anyag volt kirakva, amit ő megvásárolt, és Jorgossal, a szabóval olyan kabátot varratott magának, hogy mindenki megcsodálta.

Majd hirtelen felébredt és kissé csalódott volt, hogy csak álmában történt veie ez a dolog a szép kabáttal...

Telt-múlt az idő. Egyik alkalommal esteledett, éppen hozta hazafelé az aznapi fogást, hogy eladja a halpiacon, mikor megszólította egy kelmekereskedő.

- Tisztelettel köszöntelek, kedves Andrejja! – Milyen volt a mai fogás?

- Kaliméra! - Tűrhető! - válaszolt fáradtan a halász és már éppen tovább akart menni, mikor megpillantotta a kereskedőnél az álmában látott csodás piros posztót. Ámulattal nézte, csodálta és megkérdezte:

- Te Assziosz, nem adnál nekem egy kabátra való kelmét abból a szép piros posztóból, én ellátnálak életed végéig téged meg a családodat hallal cserébe. - No, mit szólsz?

- Nem bánom, csapj bele - és kezét nyújtotta Andrejjának.

A halász boldogan pakolta le a halakat, és kérte a kelmét.

Sietve ment Jorgoszhoz a szabóhoz, aki méregette nézegette, centizgette, mire végre olló után nyúlt, nyírt, szabta, tűt vett elő varrni kezdte... s majd elkészült egy csodálatosan szép kabát belőle.

Andrejja felvette és nézegette magát a tükörben, úgy érezte, mintha egy gazdag kereskedő lenne. Büszke volt magára, megváltozott az élete. Majd elindult az utcán, kihúzva magát.

A járókelők megcsodálták, az utcai árusok nagy hajlongással köszöntötték, érezte, hogy a kabát megváltoztatta az életét.

Hét év, hét hónap, hét hét és hét napig hordta, de már nagyon kopott, szakadt volt a kabát, és érezte, hogy tennie kellene vele valamit, ezért hát elhatározta, hogy elmegy megint Jorgoszhoz, a szabóhoz.

- Elvásott a viselésben a kabát, Jorgosz, tudnál vele valamit kezdeni? - kérdezte.

Jorgosz nézegette, forgatta a kabátot, jobbról balról méregette, centit vette elő, majd ollót, szabta, varrta, végül egy gyönyörűsége mellényt készített Andrejjának.

Andrejja belebújt a mellénybe, kihúzta magát és végigvonult a főúton, ahol az emberek megbámul-

ták, összesúgtak, sőt előre köszöntek neki.

Hordta a mellényt hét év, hét hónap, hét hét, hét napig, mire a mellény már itt-ott kikopott, elszakadt, ismét felkereste Jorgoszt, a szabót.

Megmutatta neki a mellényt és sóhajtván kérdezte:

- Jorgosz, barátom! - Tudnál valamit kezdeni a mellényemmel, a sok használatban teljesen tönkrement...

- Tudnék - mondta elgondolkodva Jorgosz. - Add csak ide!

Andrejja levetette a mellényt, odaadta a varázsszabónak, aki sokáig nézegette, forgatta jobbra-balra, méregette, centizgette, míg végül ollót ragadott, szabta, tűbe fűzött és varrni kezdte... Egy idő elteltével csodálatosan szép díszes tűzpiros posztó sapka vált belőle.

Andrejja a tükör előtt boldogan felvette az okos fejére, és nézegette magát, billentette jobbra-balra a fejét és gyönyörködött a látványban, majd kihúzta magát és büszkén lépdelt az utcán a járókelők, árusok előtt, akik megcsodálták, „megkalapolták” őt.

Az idő sajnos telt, s egyre múlt, míg eltelt hét év, hét hónap, hét hét, sőt hét nap, és a sapka szétfeszült a fején, már ki is lukadt...

Ekkor újra felkereste Jorgoszt, sóhajtván kérdezte, hogy tudna-e még valamit kezdeni az ő piros sapkájával.

Jorgosz a fejét vakarta, s egy darabig nem szólt, csak nézegette, forgatta a sapkát, míg végül méricskelt, ollót vett elő, tűt és cernát, szabta, varrta, és a végeredmény egy csodálatosan szép nagy piros gomb lett, amit felvarrt Andrejja ingének a nyakára.

Andrejja büszkén vonult az utcán a piros gomb díszítette ingében...

De mivel az idő nem áll meg, telt s múlt, megint eltelt hét év, hét hónap, hét hét, hét nap, majd szétment a gomb is, csak egy szál piros cérna maradt belőle.

Andrejja állt a tengerparton, nézegette a cernát, amit a szél jobbra-balra fújdogált, majd kikapta a kezéből és elfújta a tengerre...

Andrejja bánatosan nézett utána, s arra gondolt, hogy talán nem a szép piros kabátja, mellénye, sapkája, gombja miatt tisztelték az emberek, hanem önmagáért, mert rendes, szorgalmas, becsületes halász volt egész életében...

Így volt, mese volt, vagy mégsem? - Nem a ruha teszi az embert - tartja a mondás... Gondolkozzatok el ezen a kis mesén, hátha tanulságul szolgál számotokra is...

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Erzsébet táborban

A Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola 60 tanulója és 7 pedagógusa 2013 júliusában Erzsébet táborban vett részt Fonyódligeten. A gyerekek és kísérők egy csodálatos hetet tölthettek el a Balaton partján. Az időjárás is kedvezően alakult, így minden nap volt lehetőség a Balaton vizében lubickolni. Gazdag programkínálat várta a diákokat: pl. Ki mit tud, színházi előadás, éjszakai túra, vízi akadályverseny, kalandpark, focibajnokság, tábori olimpia. Az iskola csapata jól szerepelt a különböző versenyeken, sok-sok oklevéllel valamint arany-, ezüst- és bronzéremmel tért haza az iskola kiránduló ifjúsága.

Nyári táborozás

A Kis Bálint Általános Iskola a Gyerekekért Alapítványa az idei évben Balatonszárszóra szervezte a hagyományos nyári táborát, 30 kisdíák, 3 pedagógus és az alapítvány vezetőségének 4 tagja részvételével.

Az odaút fáradalmait, nehézségeit már aznap délután a Balaton vizében lubickolva feledtük el. Ez a hét a pihenésről, játékról, vidámságról és természetesen a sok-sok fürdőzésről szólt. Az étkezést az alapítvány vezetőségének tagjai biztosították számunkra. Andi néni, Zsóka néni, Zsuzsa néni és Tibi bácsi finomabbnál finomabb ételekkel várták a megfáradt fürdőzőket nap mint nap. Az ételek olyan izletesek voltak, hogy volt, aki (szó szerint) a rosszuléig teleette magát. Esténként beszélgettünk Szárszó központjába, ahol kedvünkre vásárolhattunk, a téren játszó zenekarok játékát hallgathattuk. Egyik este pedig az Alma együttes szórakoztató és vidám koncertjén vehettünk részt. Az egy hét nagyon gyorsan elrepült. Elményekkel gazdagon hazatérve ölelhattük át szüleinket.

Ágostonné Farkas Mária igazgatónő a Kis Bálint Általános Iskola tanulóival a nyári táborban.

Megyeri Kinga és Fekécs Fanni 8. osztályos tanulók

KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA

ISKOLA

BÁLT

19 órai kezdettel!

A Fő úti iskolaudvar szépítéséért
a szülői munkaközösség jótékonyági bált szervezi!

Támogatási lehetőségek:

- Vacsora jegy
- Támogatói jegy
- Tombolatárgyak
- Egyéb felajánlások:
 - építő-, festék- és faanyagok
 - kerti kiegészítők és kellékek

2013. október 12.

JEGYINFO: 06/30-553-6937.
Vacsorajegyek elővételben október 7-ig: 2500 Ft / fő

Helyszín: Bowling Treff Étterem

Reméljük, hogy a következő tanév végén is lesz lehetőségünk az alapítvány által szervezett táborban részt venni.

TeSzedd!

Szeptember 14-én országosan több mint ezer település nevezett be a TeSzedd! szemétszedési akcióba, köztük Gyomaendrőd is.

Iskolánk több mint negyven kis és nagydíákja szedte szorgalmasan a szemetet iskolánk és az ebédlő környékén. Közöttük már bizonyára nem lesznek olyanok, akik a közterületeket szennyezik.

Köszönjük tanulóinknak és szüleiknek az önkéntes munkát!

Szemétszedés a Hősök úti iskola előtt

irodalmi oldal

Weöres Sándor (1913-1989) „Isten-élményem a gyerekkorból ered”

1970. február 28-án közvetítette a Vatikáni Rádió azt a beszélgetést, melyet P. Szabó Ferenc, a rádió jezsuita munkatársa készített a Weöres Sándor-Károlyi Amy költőházaspárral. Ennek részletével emlékezünk a száz éve született költőre.

Weöres Sándort nem kell bemutatnunk a magyar közönségnek. Már a harmincas évek végén, harmadik verskötetének megjelenésekor Rimbaud-hoz, a csodagyerekekhez hasonlították. Fialat fejfel a nyugatosok nagyjai közé emelkedett. A Weöres-kötetek megjelenése mindig eseményszámba ment. Az utóbbi években a Tűzkút, a Hold és a sárkány és a Merülő Saturnus című kötetivel, valamint briliáns Mallarmé-fordításaival örvendeztetett meg bennünket.

Sz. F.: Nagyon hálásak vagyunk Önnek, hogy vállalkozott az interjúra. Ezt a magam részéről valahogyan az idők jelének tekintem. Az evangélikus vallású költő a Vatikáni Rádió jezsuita munkatársával beszélget. Ma ugyan a párbeszéd korában élünk, mégis figyelemre méltó ez a tény. De most nem a felekezeti párbeszédre akarom terelni a szót. Mindenekelőtt a szépség katolicitása kapcsol össze bennünket. Nyolcadikos gimnazista koromban Pécsen pár költőjelölt barátommal lapot indítottunk, és ezt a Claudel-idézetet írtuk fel rá mottóul: „Ami szép, az egyesít, ami szép, az Istenhez emel. Nem is tudom másképp nevezni, mint katolikusnak.” Azt hiszem, ilyen értelemben Weöres Sándort, a szépség csodálóját és a magyar költői nyelv egyik legragyogóbb mesterét is katolikusnak nevezhetjük.

W. S.: Valóban, a katolicizmust – egyetemesség értelmében – mindig sajátosnak éreztem. Azonkívül, annak ellenére, hogy evangélikus-lutheránus vagyok, édesanyám katolikus volt, és mindig a katolikus vallásban is éltem. Sokat olvastam életemben a katolikus misztikusokat, főleg Keresztes Szent Jánost, Avilai Szent Terézt, azonkívül Siénai Szent Katalint. Nagyon szeretem a Szent Viktor-i filozófusokat, különösen Szentviktóri Hugót, nem is beszélve Szent Ágoston, Szent Tamás, Szent Jeromos műveiről. A katolicizmusból mindig igyekeztem sokat tanulni, sokat meríteni. Hogy ez mennyiben sikerült, az megint más kérdés.

Sz. F.: A múlt évben Győr Sándorral, fiatal evangélikus teológus barátommal beszélgetett rózsadombi lakásán. E beszélgetés során jelentette ki: „költészetem alapjában véve vallásos költészet”. És sajátos Isten-élményéről beszélt. Kérem, röviden magyarázza meg hallgatóinknak, hogyan értette ezt?

W. S.: A misztikus olvasmányok körében telt ifjúságom. Isten-élményem a gyerekkorból ered. Bajos lenne most, ilyen rövid interjú keretében minden Istennel kapcsolatos olvasmányélményt vagy eseményélményt, tárgyi élményeket részletezni. Azt hiszem, hogy verseimben ezek konkrétan is megmutatkoznak.

Sz. F.: Tudjuk, hogy a Kelet bölcsessége, mitológiája sokat foglalkoztatta. Nemcsak a Gilgames-eposz, vagy Lao-ce bölcsessége, hanem, úgy érzem, a keleti misztika is ihlette költészetét. Gondolok itt az Upanisadokra. Fordítás közben annyira beleélt magát ebbe a világba, hogy sokszor költeményeiben is szinte átköltözött hősei énjébe. Szó szoros értelemben eksztázis állt elő.

W. F.: Ez az átalakulás eksztázis vagy metamorfózis. A keleti misztikusok ugyanúgy hatottak rám, mint a keresztény misztikusok. Nem tudok köztük lényegbeli ellentétet. Lao-ce szellemét ugyanúgy megtaláljuk az evangéliumokban, mint az Upanisadokban, vagy a Badavatgítá-ban, vagy a Szent Viktor-i kolostor filozófusainál, úgyhogy számomra a keresztény misztika vagy keleti misztika meglehetősen azonos.

Sz. F.: Mint evangélikus ember, bizonyára szereti a Bibliát. Milyen élményforrást jelent költészet számára a Szentírás?

W. S.: Állandó élményforrás, amit a Dávid-zsoltárok jelentenek, az Énekek éneke, vagy a sokkal későbbi profetikus könyvek, vagy a még későbbi evangéliumok és az Apostolok Cselekedetei, állandó élményt jelentenek, és nagyon sokfélék.

Sz. F.: Pár évvel ezelőtt a londoni BBC egyik stúdiójában hosszabb beszélgetést folytatott Cs. Szabó Lászlóval. A beszélgetés végén Jézusról esett szó. Ön kijelentette: „Szerintem csak egyetlen Ember létezik, és ez Jézus. A többi ember annyiban van, vagy annyiban nincs, amennyiben Jézussal azonos, vagy nem azonos.” Mondjon pár szót erről a jézusi azonosságról.

W. S.: Úgy érzem, hogy mindaz, ami bennünk individuális, ami velünk született, amit tanultunk, amit megszereztünk, nagyon is halandó, mulandó. Nem hiszem, hogy egyéni aspektusokat át tudjunk vinni a halálunk utáni korszakba. Így gondolom, hogy ami megmarad belőlünk, az nem individuális, nem a szerzett és nem a velünk született, hanem az örök emberi. És Jézust érzem az örök Embernek.

(Megjelent a Vigília 1970. májusi számában)

Az Isten

Az ember, akit jönni-menni látsz: zárt, egyéni, s az emberkalt legmélyebb rétege nem zárt, nem egyéni, mindennel összefüggő, azonos a minden alakzat mélyén rejlő egyetlen létezéssel.

Az időbeli véges személyiség mögül kibontakozó időtlen végtelenség: a lélek. A kibontakozásra nem szoruló időtlen végtelenség: az Isten.

Külön-külön határok csak a térben és időben vannak, ami tértelen, időtlen: bontatlan. A személyiség burkából kiemelkedő emberi lélek azonos az Istennel, mint a csönd a csönddel, hanem mint a zaj megszűnése a csönddel.

Az ember, mikor zártságából megszabadul, háromféleképpen látja az Istent: mint "van"-on túli, vonatkozás-nélküli lényegét; mint a mindenséget beburkoló és telesugárzó szerelmet: s mint a véges személyiség leomlása után felragyogó végtelen lelket.

Az Istenbe-olvadó ember számára nincs többé kívánatos és nemkívánatos, nincs többé semmiféle fokozat, mindent végtelenül és kívánság nélkül szeret. Számára minden ugyanegy: minden a Teljes-Változatlan, melyből a számtalan változó jelenség árad. Isten tartalmazza a mindenséget, s a felszabadult lélek Istenben tartalmazza a mindenséget.

(Weöres Sándor: A teljesség felé - részlet)

ARS POETICA

Öröklétet dalodnak emlékezet nem adhat.
Ne folyton-változótól reméld a dicsőséget:
bár csillog, néki sincsen, hát honnan adna néked?
Dalod az öröklétből tán egy üszköt lobogtat
s aki feléje fordul, egy percig benne éghet.

Az okosak ajánlják: legyen egyéniséged.
Jó, de ha többre vágyol, legyél egyén-főlötti:
vesd le nagy-költőiséged, ormótlan sárcipődet,
szolgálj a géniusznak, add néki emberséged,
mely pont és végtelenség: akkora, mint a többi.

Fogd el a lélek árján fénylő forró igéket:
táplálnak, melengetnek valahány világevét
s a te múltó dalodba csak vendégségbe járnak,
a sorsuk öröklét, mint sorsod öröklét,
társukként megölelnek és megint messze szállnak.

ÖNARCKÉP

Barátom, ki azt mondod, ismeresz engem,
nézd meg szobámat: nincsenek benne díszek,
miket magam választottam; nyisd szekrényemet:
benn semmi jellemzőt sem találsz.

Kedvesem és kutyám ismeri simogatásom,
de engem egyik sem ismer. Ócska hangszereim
rég megszokta kezem dombját-völgyét,
de ő sem tud mesélni rólam.

Pedig nem rejtőzöm -- csak igazában nem vagyok.
Cselekszem és szenvedek, mint a többi,
de legbenső mivoltom maga a nemlét.

Barátom, nincs semmi titkom.
Átlátszó vagyok, mint az üveg -- épp ezért
miként képzelheted, hogy te látsz engem!

Ízes Ízek

Október

Sajtos karfiol

A megtisztított karfiolt szétbontjuk és nem túl sok, enyhén sós vízben puhára főzzük. A karfiolt kikent tűzálló tálba szedjük. A főzőlevébe paradicsompürét keverünk, és a karfiolra öntjük. Reszelt sajttal megszórjuk, és sütőben pirosra sütjük. Rizzsel tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

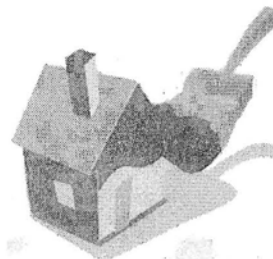
Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelés
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (guruló, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

Ingyenes tanfolyamok!

Várható még további ingyenes tanfolyam: angol újrakezdő,
angol középfeladók (B1), német középfeladók (B1).

A projektiroda minden hónap végén tölti fel a tanfolyamokat.

A részvétel feltétele: Regisztrálni kell a www.tudasodajovod.hu honlapon.

Ha nem tud regisztrálni, hívjon és segítünk!

További információk a honlapunkon: www.internyelvstudio.hu

Őszi nyelvtanfolyamok: angol, német, olasz nyelvből
500Ft/órától

Skype oktatás: angol és német nyelvből

Inter Nyelvtudió, Gyomaendrőd, Kossuth út 18. H-P: 15-18 óráig

Telefon: 20/947-1603, 20/229-7022
e-mail: info@internyelvstudio.hu

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGIBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak angyalok, élnek, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Guhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

PELYVA IMRÉNÉ HUNYAI ILONA aki Endrődön élt, 90 éves korában augusztus 28-án az örökkévalóságba költözött. Gyászolja családjá

TÍMÁR BENŐ, aki Hunyán lakott, szeptember 16-án 80 éves korában visszatért az Örökkévalóságba. Gyászolja felesége és családja.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

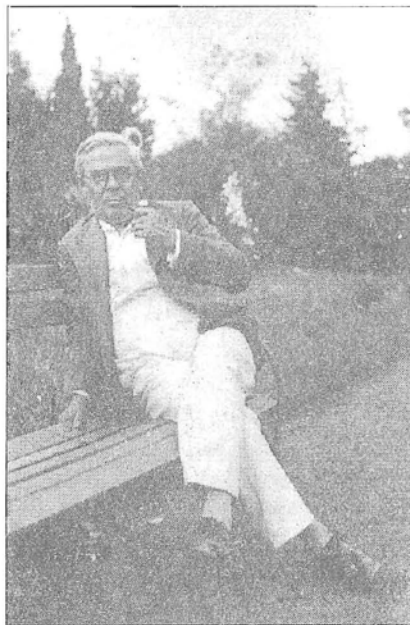
Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

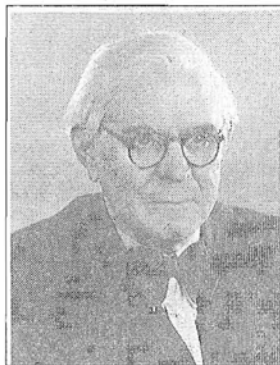
Fényképalbum

Rózahegyi a realista színjátszás egyik legjelentősebb képviselője volt, aki nem a szó művésze volt, hanem az egyszerű, természetes, közvetlen játéka. Skálája meglehetősen széles volt, szerepei a bohózatától az érzelmes humorig minden árnyalatot felölleltek.

Endrődön született 1873. október 6-án. Édesapja, Rózahegyi Ödön nyomdokaiba lépve ő is a világot jelentő deszkákat választotta, és diplomás színészként végzett a Színiakadémián. Színi pályáját a Dobó Sándor társulatánál kezdte 1892-ben, majd Debrecenben és Kolozsvárott

140 éve született

Rózahegyi Kálmán

működött. 1898-ban a Magyar Színházhoz szerződött, ahol operettszerepeket játszott. A századforduló évében került a Nemzeti Színházhoz, melyhez hűségesen kötődött, és amelyet az intézmény is viszonozott számára, amikor 1923-ban örökös tagjai sorába választotta. Egyéb fellépései és vendégszereplései során sem vált meg anyaszínházától, melynek 1935-ös nyugdíjazásáig „rendes” tagja volt.

Rózahegyi Kálmán neve és arca az 1910–20-as években kabarészínészként is népszerű lett, melynek köszönhetően a határon túlra is eljutott. 1926-ban az USA-ban vendégszerepelt, 1935 után pedig különböző magánszínházakban lépett fel.

Máig híres színiiskoláját 1909-ben alapította feleségével, Hevesi Angelával, melyben később lányával együtt tanított, egészen haláláig. Kiváló színészpédagógus volt, tanítványai sorából sok jeles művész került ki. A vizsgaelőadásokat általában a MOM Kultúrházban tartották.

Származása miatt a második világháború alatt nem léphetett színpadra, 1945 után pedig Major Tamás nem engedte, hogy visszatérjen a Nemzeti Színházba. A következő évtizedben alkalmanként játszott a Pesti, a Vig-, a Magyar, a Fővárosi Operett és a Madách Színházban. Minden műfajban otthon volt, legyen az operett, népszínmű, vígjáték, kabaré

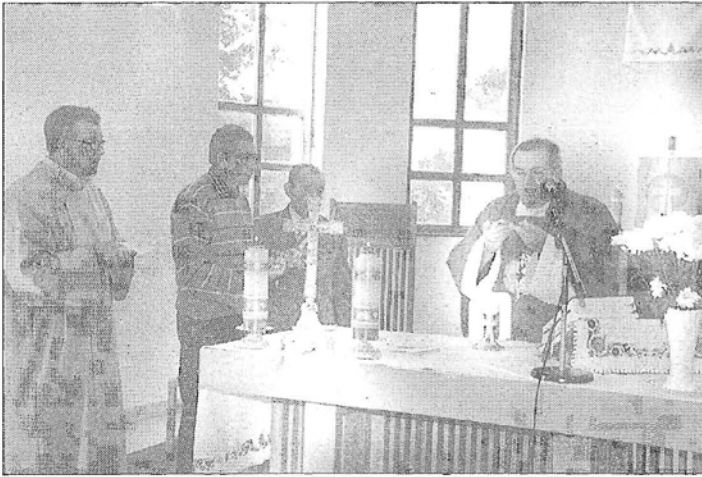
vagy klasszikus dráma.

Shakespeare Hamletjének egyik sírásóját, a Lear király bolondját, A velencei kalmár Gobbóját adta, Szigligeti Liliomfiának Szellemfije, Katona József Bánk bánjának Tiborca, Mórincz Zsigmond Rokonokjának Berci bácsija volt. 1932–56 között sok filmben aratott sikert. 1942-ben megjelent Zörög a haraszt... című könyvében vidám vadásztörténeteit mesélte el.

A jellegzetes hanghordozású, mosolygós Kálmán bácsit tanítványai éppúgy szerették, mint a közönség. Szülővárosa sem feledte el, díszpolgárává választotta. Kitüntetései: Gyémánt diploma 1957-ben, Pro Arte-díj 1956-ban, Signum Laudis és Farkas-Ratkó-díj 1901-ben.

Rózahegyi Kálmán, a Nemzeti Színház örökös tagja, a Színiiskola alapítója, kiváló művész (1960). 1961. augusztus 27-én halt meg Budapesten.

Hunyai öregministráns találkozó

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizés szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Kedves vásárlóim!

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Őszi ajánlataim:

- Kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek, csőtisztítók
- Zománcos üstök, üstházak, tároló rekeszek, soványító edények
- Szivattyúk, műanyagtömlők, bilincsek, csatlakozók
- Főliák, műanyagfalók, műanyagzsákok, p.p. zsákok
- Kerítésdrótok, szegek, csavarok
- Barkácsgépek, kéziszerszámok, védőkesztyűk
- Munkaruhák, munkavédelmi bakancsok
- Virágföldek, virágcserepek, őszi virághagymák
- Festékek, ecsetek, festőhengerek, csempe-ragasztók
- Izzók, elemek, vezetékek, kapcsolók, stb.
- Borászati kellékek, parafadugók, üvegek, demizonok
- Alu létrák, talicskák, betonkeverők, kőműves szerszámok
- Szőnyegek - 2x3-mas, és futószőnyegek
- Konyhai felszerelések, fürdőszobaszőnyegek, viaszosvásznak

Várom vásárlóimat! - FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 195 Ft

XX. évfolyam 11. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2013. november

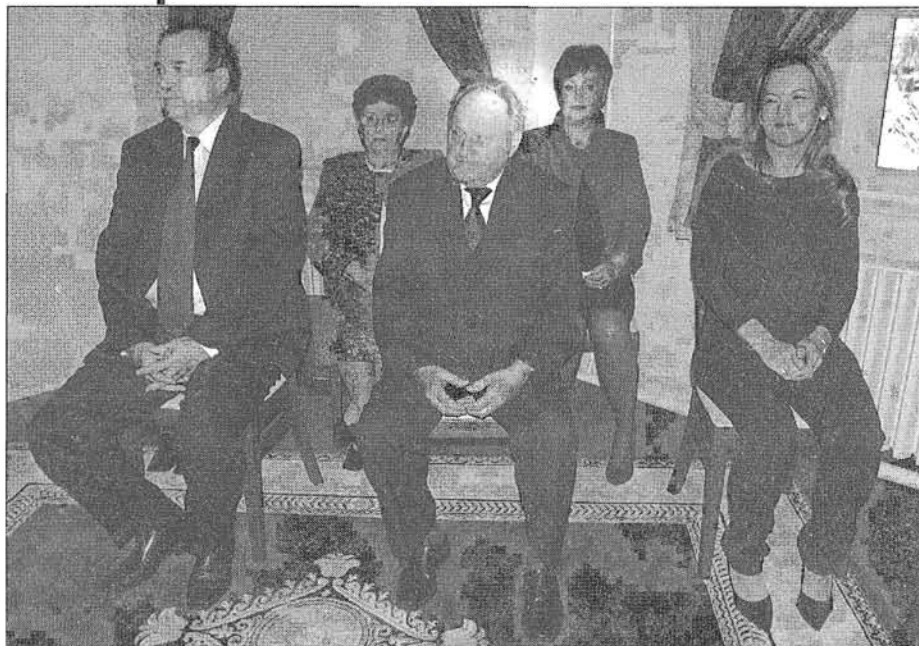
A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek

4. IN MEMORIAM: Zeőke Gabriella

Ünnepi testületi ülés október 23-án

Az október 23-i Nemzeti Ünneplés tiszteletére összehívott Képviselő-testületi ülés keretében helyi kitüntetések átadására került sor.

„Gyomaendrőd díszpolgára”

Kovács Imre 1913. március 10-én született Alcsúton. A két világháború közti népi mozgalom kiemelkedő alakja, népi író, később parasztpárti politikus, aki a Magyar Kommunista Párt hatalomátvétele előtt emigrált.

Apja, Kovács Imre gyomai kálvinista szabad parasztkészarmazottja, fiatalon elhunyt. Anyja, Kék Karolina Mária bognármester lánya volt az uradalomban.

1980. október 27-én New Yorkban elhunyt.

Gyomaendrődért emléklapok kintünetés: **Dr. Palya József** 1937. szeptember 18-án született Jászalsószentgyörgyön.

1967. november 8-án kezdte a munkát az Endrődi Központi Rendelőben. A körzeti orvosi munka mellett éveken keresztül ellátta a bölcsődei orvosi teendőket is.

Az eltelt évek alatt munkája elismeréseként 1967-ben Megyei Tanácselnöki Dicséretet, 1977-ben a Vöröskereszt Munkáért kintünetés bronz fokozatát és 1989-ben a Minisztertanács Kiváló Munkáért kintünetést kapta.

1967 óta folyamatosan dolgozott, az elmúlt év végéig. Munkáját a jó munkahelyi, és a segítőkész, nyugodt családi légkör megkönyvitette, ezért tudott egyéb, a közösség érdekében végzett feladatokat is ellátni.

A 45 évnyi munka igazi eredménye a volt betegek iránta érzett kifejezett tisztelete, megbecsülése és ragaszkodása.

A Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórusa

A Kamarakórust 1996-ban alapította Hunya Alajosné nyugalmazott zeneiskolai igazgató a volt növendékeiből.

A kórus az eltelt évek során a város kulturális arculatának meghatározó eleme lett. Városunk lakossága ismeri, szereti és várja a már megszokott rendszerességgel visszatérő programjaikat: a diplomáinkban rendezett ünnepi hangversenyeket, a városi rendezvények ünnepi műsorainak bemutatott előadásokat.

Gazdag, változatos repertoárjukkal mindig meglepi a hallgatókat. Sok örömet szereznek a szőlőmök tiszta hangzásával, az előadás érzelmi hitelességével, a kórusművek szakmailag is magas szintű tolmácsolásával.

Szakmai elismerésként a 2003-as kórusminősítőn bronz fokozatot kaptak, majd a 2009-ben a „Szülőföldünk, Békés megye” rendezvény-sorozatban karnagyuk Gecseiné Sárhegyi Nóra vezetésével arany minősítést szereztek.

A kamarakórus egész tevékenysége városunkat szolgálja. Példa arra, hogy egy közösség a maga erejével, tehetségével a szülőhely kulturális életében meghatározó szerepet tud betölteni, a hazai és nemzetközi kapcsolataival pedig a város jó hírnevét is gyarapítja.

9. Az endrődi kulák emlékmű születése - 2010-2013

20. Az 1956-os forradalom ünneplése Gyomaendrődön

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Negyven éve érettségiztek

2013. október 12-én találkozót szerveztek a Kiss Lajos Gimnázium – ma Gyomaendrődi Kner Imre Gimnázium és Kollégium - 1973-ban végzett egykori diákjai. A cipőipari szakközépiskolai osztály osztályfőnöke néhai Csüllög Ferenc tanár úr volt. A 40 éve érettségizett 29 tanuló közül sajnos ma már csak 22-en élnek. A találkozón résztvevő 12 öregdiák az iskola előtt, majd az osztály valamikori tantermében köszöntötte egymást, azt követően pedig a Fészek Panzióban, vacsora mellett folytatták a nosztalgiaást.

Első sor: Varga Klára, Urbán Jánosné (Bíró Mária), Csik Erzsébet, Borbíró Imréné (Szenczi Teréz), Bere Józsefné (Takács Ida)

Második sor: Dinya Béláné (Oláh Erzsébet), Gyalog László, Orovecz Ferenc, Németh Istvánné (Bíró Rózsa), Korcsok Istvánné (Mészáros Margit), Gyalog Irén
a képről hiányzik: Nagy Etelka

Dankó Béla országgyűlési képviselő sajtóközleménye

A dévaványai és gyomaendrődi helytörténeti gyűjtemény is támogatásban részesül.

A települési önkormányzatok által fenntartott muzeális intézmények 2013. évi szakmai támogatására kiírt pályázat eredményei megszülettek - tájékoztat Dankó Béla országgyűlési képviselő.

A helyi önkormányzatok, által fenntartott muzeális intézmények szakmai fejlesztésének támogatására, a 2013. évben rendelkezésre álló keretösszeg minden eddiginél magasabb, 300 millió Ft, ami közel a duplája a tavalyi költségvetési támogatásnak - mondta el Dankó Béla. - Így ez egy hosszú távú változásokat előidéző szakmai program, melynek sikeres és következetes végrehajtása a teljes magyar múzeumi hálózat munkáját befolyásolja, és jelentősen hozzájárul a kulturális vidékfejlesztéshez.

A települési önkormányzatok által fenntartott muzeális intézmények szakmai támogatásának 2013. évi szabályairól szóló 40/2013. (VI. 7.) EMMI rendelet állandó kiállítások előkészítésére, létrehozására, teljes körű felújítására vagy korszerűsítésére, illetve közérdekű muzeális gyűjtemények és kiállítóhelyek esetében – a fentiekben túl - infrastrukturális fejlesztésre biztosított pályázati lehetőséget.

Idén összesen 68 pályázat érkezett a kiírásra. A Kultúráért Felelős Államtitkárság alapvető szándéka volt minél több pályázót támogatásban részesíteni, így 57 muzeális intézmény támogatását hagyta jóvá.

A minőségi kultúra támogatása a Nemzeti Együttműködés Kormányának számára kiemelt feladat, így nagy örömmel fogadtuk, hogy Békés megye 2. számú választókerületében a Dévaványai Bereczki Imre Helytörténeti Gyűjtemény infrastrukturális fejlesztésre 2 000 000 Forint, illetve a Gyomaendrődi Endrődi Tájház és Helytörténeti Gyűjtemény állandó kiállítás fejlesztésére szintén 2 000 000 Forint támogatásban részesült - tájékoztatott Dankó Béla országgyűlési képviselő.

Idősek sétahajó kiránduláson

A Gyomaendrődi Idősekért Alapítvány az Idősek Világnapja alkalmából sétahajó kirándulást szervezett a festői szépségű Hármas-Körösön 2013. október 3. napján.

A hajó az endrődi közúti hídtól indult. Az út során az idősek jókedvű nótázással töltötték az időt miközben gyönyörködtek az őszi tájban. Az alapítvány minden résztvevő számára kemencében sült friss szilvalekváros kelt kiflivel kedveskedett, amelyet a Térségi Szociális Gondozási Központ Ószikék Idősek Otthonának udvarán sütöttek az intézmény munkatársai.

A Gyomaendrődi Idősekért Alapítvány kuratóriuma

GYOMAENDRŐDÖN, Tamási Áron 13 sz. alatti ház eladó. Érdeklődni: 06 30-705-1257 számon lehet.

Ház eladó Endrődön, Temető út 14. sz. Érdeklődni lehet: Temető út 5. sz. alatt.

Közösségért végzett munka kitüntetésének átadása

2013. szeptember 27-én már kora reggel lázas előkészületek folytak a Gyomaendrőd Város Roma Nemzetiségi Önkormányzatánál, ahol aznap délután 14 órai kezdettel két személyt (egy roma és egy nem roma) tüntetett ki Önkormányzatunk. Az ünnepségen kitüntettük Burai György Józsefet, aki a fiatalokat összefogja, sportolásukat szervezi, és ezt mind díjmentesen teszi. A másik kitüntetett Jambrik József, aki a közösségi ház karbantartásában segít. A kitüntetéseket Várfi András poigármester és Szécsi Zsolt elnök adták át. Még ezen a napon délután 16 órától szeptemberi mulatság vette kezdetét, ahol sok gyermek és szülő érezte jól magát.

Farkas Sándorné

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület október hónapban

Október hónap általában eseménydús programokkal szolgál a város és a Képviselő-testület számára.

Városi programok közül néhány:

- Október 5-6-án került sor a Magyarországi Baromfi Fajtaklubok V. Szakmai Napja és a gyomai kitenyésztésű Magyar Atosex Tyúkgalamb Fajtaklub bemutatójára a Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Intézetben
- 2013. október 5-én került sor a Gyomaendrődi Őszi Tárlat megnyitójára a volt endrődi könyvtár helyén. Megnyitó beszédet mondott Dr. Pataj Pál.
- Október 13-án vette kezdetét a Határ Győző emlékévé a költő 100. születésnapjának tiszteletére
- A Gondozási Központ szervezésében, egységenként rendezték meg az idős emberek köszöntését az Idősek Hónapja program keretében
- Az Október 23-iki Nemzeti ünnep központi rendezvénye a gyomai városrészen volt. Ünnepi beszédet mondott Körmen-di Gyula, a Kovács Imre Társaság elnökségi tagja. A színvonalas műsort az idei évben a Bethlen Gábor Szakképző Iskola és Kollégium adta.
- A díszpolgári cím, illetve a Gyomaendrődért emléklapok átadására a Járási Hivatal dísztermében került sor, ünnepi képviselő-testületi ülés keretében. Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete Kovács Imre író, politikus részére posztumusz díszpolgári címet adományozott, míg Gyomaendrődért kitüntetett emléklapokat vehetett át Dr. Palya József nyugalmazott háziorvos és a Gyomaendrődi Zenebarátok Kamara-kórusa.
- Október 24-én került átadásra az endrődi Népligetben az a kerékpáros gyakorló pálya, amelyet városunk önkormányzata alakított ki a gyermekek KRESZ tudásának fejlesztésére

Október 16-án rendkívüli ülés keretében került sor a Gyomaközszolg Kft. társasági szerződés módosítására, melynek oka a hulladékról szóló törvény és az ahhoz kapcsolódó szabályozás változása.

Szintén a törvényi háttér változás az oka, hogy az oktatási intézményekben meg kellett alakítani az Intézményi Tanácsot. Előzetes egyeztetés alapján lett delegálva minden oktatási intézménybe egy-egy képviselő az alábbiak szerint:

- Kner Imre Gimnázium és Kollégium: Betkó József
- Kállai Ferenc Művészeti Iskola: Marton Dániel
- Gyomaendrőd Kis Bálint Általános Iskola: Nagyné Perjesi Anikó
- Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola és Kollégium: Fülöp Zoltán

Az önkormányzati képviselők feladatukat az Intézményi Tanácsban az önkormányzati ciklus lejártáig látják el.

A Képviselő-testület egyetértve az előterjesztésekkel, megszavazta azokat.

Október 31-iki ülés anyagából:

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának 2014. évi költségvetési koncepciója

A koncepció Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat alapján lett összeállítva.

A tervezés jelenlegi szakaszában kell megállapítani az alapvető célokat, számba kell venni az átengedett, illetve helyben képződött bevételeket, valamint át kell tekinteni az önkormányzatnál és intézményeinél maradó feladatok körét.

A 2014. évi koncepció várható bevételeinek és kiadásainak alakulása.

E Ft-ban

Bevételek	2.844.859
Működési bevételek	1.809.120
Felhalmozási bevételek	532.149

Finanszírozási bevételek	503.590
Forrás hiány	244.893
Kiadások	3.089.752
Működési kiadások	1.911.175
Felhalmozási kiadások	1.118.537
Finanszírozási kiadások	60.040

A 244.893 E Ft összegben megjelenő hiányból 86.978 E Ft a működéshez, 157.915 E Ft pedig a fejlesztéshez kapcsolódik.

Települési értéktár létrehozása

Az elmúlt évben fogadta el az Országgyűlés a magyar nemzeti értékekről és hungarikumról szóló törvényt, melynek célja: az országos és helyi értékek tudatosítása, számbavétele, és védelmének biztosítása.

Az önkormányzat a törvénynek megfelelően Települési Értéktár Bizottságot hozhat létre, amelynek Szervezeti és Működési Szabályzatát a képviselő-testület határozza meg. A bizottság legalább három tagból áll, valamint félévente köteles beszámolni a tevékenységéről, illetve bevonja munkájába a helyi szakmai és civil szervezeteket.

A Képviselő-testület egyetértett az értéktár létrehozásával.

Városi Egészségügyi Intézmény 2013. decemberi egységes szabadságolásának engedélyezése

A város Egészségügyi Intézményét vezető főorvos, Dr. Torma Éva azzal a kérelemmel fordult a Képviselő-testülethez, hogy engedélyezze az intézményben dolgozók egységes, 2013. december 19-től december 31-ig a szabadság kivételét. Az első rendelési nap 2014. január 2.

A korábbi évekhez hasonlóan a testületi döntést követően a vezető eleget tesz az ÁNTSZ felé tájékoztatási kötelezettségének, értesíti a lakosságot, a háziorvosokat, valamint a betegszállításban és ügyeleti szolgáltatásban résztvevőket.

Területvásárlás gyümölcsös kialakításához

A közfoglalkoztatási program bővítési lehetőségei közt felmerült a vegyes gyümölcsös telepítése, művelése mintegy 2,5 ha területen. Ebben az évben vegyes gyümölcs fajták lennének telepítve, illetve elkészülhetne a gyümölcsöst körülvevő kerítés is. Két év múlva kerülne sor az őshonos, területre jellemző gyümölcsökből álló fák telepítésére. A telepítésben a Ceglédi Gyümölcsstermesztési Kutató-Fejlesztő Intézet munkatársai segítenének. A termés egy része értékesítésre kerülne, illetve a további feldolgozás lehetősége is felmerült a testület előtt.

A program megvalósítása az önkormányzati közös hivatal mögötti lévő, részben magán, részben önkormányzati területen valósulhatna meg 2,3995 ha területen, melyből 1,6489 ha magánszemélyek tulajdonában van.

Értékbecslés alapján a területek forgalmi értéke fajlagosan a terület nagyságától függően 120 és 150 Ft/m² között lett megállapítva, amely összesen 2 100 000 Ft kiadást jelent a költségvetés terhére. A kiadás forrásául a 2013. évi többlet adóbevétel lett kijelölve.

Területvásárlás sport csónak és kishajó kikötő létesítéséhez

A Képviselő-testület 2011-ben döntött arról, hogy elvi támogatást nyújt az önkormányzati tulajdonban lévő és a mellette elhelyezkedő területen sport csónak és kishajó kikötő létesítéséhez. A magánterület megvásárlása végett egyeztetés folyt a tulajdonossal, aki a jelenlegi piaci árhoz hasonlóan hajlandó eladni a magántulajdonban lévő részt. A becsült értékek: 2.015 ezer Ft.

A tulajdoni hányad megvásárlásának feltétele, hogy a többi tulajdonos, a Magyar Állam elővásárlási jogáról való lemondás.

In memoriam

Szülőföld: Bölcso, majd koporsó!
Sarkesillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

Új kenyér íze, lepergő könnyű sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmlunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Zeőke Gabriella (1926-2013)

Budapesten született – felmenői anyai ágon – tősgyökeres endrődiek voltak. Apai ágon is kötődött a településhez – nagybátyja dr. Zeőke Antal a második világháború előtt, két cikluson keresztül, a térség kisgazdapárti országgyűlési képviselője volt.

Az 1944/45-ös budai ostromot szüleivel igen megszenvedte, a háború miatt halasztott érettségi után a Budapesti Műszaki Egyetem Építésztechnológiai karára iratkozott

be, ahol 1950-ben kapott diplomát.

Először az „Iparterv”-nél helyezkedett el, ahol az akkori erőltetett iparosítás folytán – bőven volt tervezési feladat – ő is komoly munkákban vett részt, többek között a Dunai Cementmű központi épületének építész tervezője volt, valamint a Debreceni Gördülő Csapágygyár tervezésénél és művezetésénél voltak feladatai.

1954-ben született Anikó lánya – aki belsőépítészként sokat tanult tőle, és – sajnálatosan korai haláláig – az a szakmai

vonal, stílus jellemezte, mint őt.

Az 1956-os forradalom győzelmében – mint oly sokan, – ő is hitt, forradalmunk és szabadságharcunk elbukása egész életében keserű emlék maradt.

1958-ban született Márton fia, aki a család közéleti érdeklődését, szerepvállalását vitte tovább.

Szakmai munkáját később a „BIVÁTI” - Budapesti Városépítő Tervező Intézetnél folytatta, ahol szép műemléki felújítási feladatai voltak, elsősorban a budai Várban. Műemlék épületeknek megőrzése volt a feladat – modern funkciók kialakítása mellett. Néhány évig a „Vegyterv” – Vegyipari Tervező Irodánál dolgozott, ahol szintén az akkori konjunktúra miatt – ezt nevezték akkor az OLEFIN programnak – komoly tervezői feladatokat kaptak a tervezők. Részt vett az akkor nagyszabású nyergesújfalui Viscosa gyár rekonstrukciós munkáiban is.

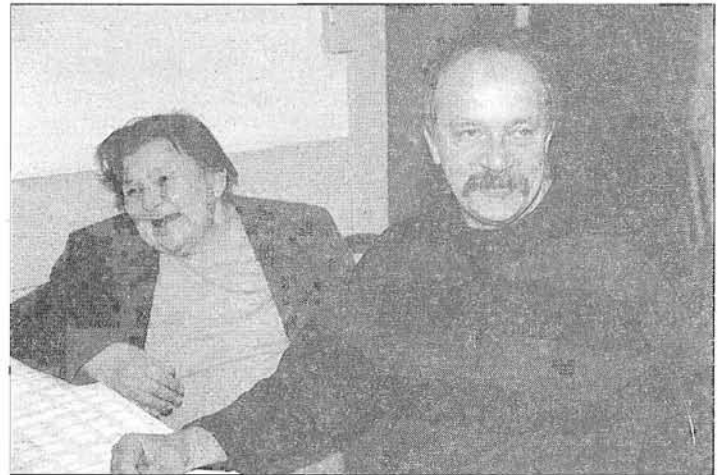
1976–1981 között férje - Kékesi László munkáját segítette Nigériában, sok érdekes munkájuk volt, többek között egy bank épületének tervezése.

Nyugdíjas korában is sokáig aktív, mind szakmai téren, mind a közéletben, így az Endrődiek Baráti Körének is tagja, szervezője volt.

Rövid szenvedés és a betegek kenetének vétele után 2013 augusztusában hunyt el.

Endrődi és más barátai, ismerősei - szakmai és közéleti tevékenységét, szerepvállalását emlékezetükben még sokáig megőrzik.

Kékesi Márton

OSZTÁLYTALÁLKOZÓ HUNYÁN

55 éve végzett általános iskolások találkoztak augusztus 4-én. Először szentmisén vettünk részt, hogy hálát adjunk az eltelt évekért, majd az iskolában emlékeztünk meg elhunyt tanárainkról, osztálytársainkról. Tanárok közül már nem él senki, akik a tablón velünk voltak, szintén a diáktársak közül már kilenc személy nincs közöttünk. Az élő 12 iskolásból 10-en jelen voltunk, nagy örömkünkre. Tanárnőt azért választottunk, ill. meghívtunk, a matematika tanárunk feleségét, aki szívesen elvállalta az osztályfőnök főnök szerepét. Nagyon jó hangulatban telt el a nap, jól kibeszéltük magunkat, ha Isten segít bennünket, öt év múlva újra szeretnénk találkozni.

Balról első sor Busa János, Szurovecz László, Timár Margit, Timár Lászlóné tanárnő, Hornok Gizella, Farkas Lajos

Hátsó sor balról: Horváth Gábor, Hunya Lajos, Farkas Erzsébet, Hegedűs Gizella, Gubucz Viktor

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA - Civil sarok - Fekécs Vencel

...avagy szubjektív gondolatok egy temetés, a halottak napja alkalmával

Nem érte meg, hogy ez a cikk megjelenjen... elment egy hónappal ezelőtt. December 3-án lenne 83 éves. Messziről indult s messzire jutott, mint megannyian az endrődiek, gyomaiak közül. Az Öregszőlő egy kis házában született s lett később a Malév egyik sokak által tisztelt s becsült vezetőjévé. Miközben megfordult Európa számos nagy városában, sosem felejtette el honnán indult, Ő ismertetett meg anno az Endrődiek Baráti körével is... Tervezte, újra hazajön, de már nem volt hozzá ereje.

Temetésén már nem volt ott Marci bácsi, hogy hazai, endrődi földet szórjon a sírjára, mint megtette azt oly sokszor, korábban, a Budapesten eltemetett földik gyászszertartásán. Ő sincs már velünk.

Ez az a korosztály, amelyik újjáépítette az országot a II. Világháború után, átélte a személyi kultuszt, 1956 szépségét és az azt követő megtorlásokat is. Mindig újrakezdték, ha kellett... s mindig volt extra erő, ha kellett. Fáradhatatlanul küzdöttek környezetük jobbításáért, amíg bírtak, így adtak példát a következő generációnak.

Így vagy úgy, sokan elmentek a szó fizikai és átvitt értelmében is. Hosszú a lista, szinte leírhatatlan, kegyelettel emlékeztünk a napokban is rájuk.

Sajnos, fogy a város hírnevét öregbítő csapat. Papp Zsigmond, Kállai Ferenc jut eszembe, aztán Sztanyik B. László, Varju Vilmos, hogy csak néhány nevet említek. Utóbbiak maguk területén világszinten alkottak, s világhírnévre tettek szert, Gyomaendrőd díszpolgárai is, de egy utca sem jelzi nevüket itthon. Talán még nem késő.

Mint ahogy nem késő odafigyelni ezen generáció még élő tagjaira, akik itt vannak közöttünk, megharcolták a maguk igazát. Endrődön, Gyomán, Gyomaendrődön mutattak példát kitartással, a faluért, a városért, az ifjúságért végzett munkával, s rajtuk is múlt, hogy a város gyarapodott, a fiatalabb generáció fejlődött, kiművelt lett.

Vaszkó Irénke néni, Vaszkó Bandi bácsi, Sárhegyi Bandi bácsi, Dinya Laci bácsi, s még sokan mások, akik maradandót alkottak, le-tették névjegyüket a város érdekében, éljenek hosszú, nyugodt életet közöttünk, közmegebecsülésben.

Lassan a mostani ötvenes korosztály is elgondolkodhat azon, mi mit hagyunk az utókornak. Ideje összefogni, megbékélni azoknak, akiknek van elszámolnivalójuk Istennel s emberrel, s közösen élhetővé tenni a várost, Gyomát és Endrődöt, s akkor lesz igazából élhető város GYOMAENDÖD.

Nagybátyám, Isten nyugosztalja, nagyon jól érezne magát benne.
Dr. Varju László

Endrőd nemzetőrsége 1956-ban - II.

86. Varga Imre Endrőd, Somogyi u. 3. sz. kisparaszt származású, egyéni gazdálkodó.
87. Katona Lajos Endrőd, V., T. 21. sz. kisparaszt származású tanító.
88. ifj. Szabó József Endrőd, VI., T. 14. sz. kulák származású, egyéni gazdálkodó.
89. Varju Illés Endrőd, V., T. 1286. sz. középparaszt származású, egyéni gazdálkodó.
90. Bordács Ignác Endrőd, Kossuth u. 6. sz. kulák származású.
91. Fekécs Árpád Endrőd, III., 124. sz. kulák származású.
92. Tímár Károly Endrőd, Selyem u. 43. sz. kulák származású, volt községi gazda.
93. Szépvölgyi Péter Endrőd, Petőfi u. lakos, volt csendőr.
94. Gyuricza Imre Endrőd, II., 526. sz. kisparaszt származású.
95. ifj. Tímár Lajos Endrőd, III., 114. sz. kisparaszt származású.
96. Uhrin Péter Endrőd, VI., 103. sz. kisparaszt származású.
97. ifj. Bartha István Endrőd, VI., 144. sz. kisparaszt származású.
98. Lapatinszki Péter Endrőd, III., 72/1. sz. kisparaszt származású.
99. Balogh Frigyes Endrőd, VI., 140. sz. középparaszt származású.
100. Gózon József Endrőd, VI., 130. sz. középparaszt származású.
101. Bula Imre Endrőd, VI., 87. sz. középparaszt származású.
102. Vattai László Endrőd, VI. 80. sz. kulák származású.
103. Majoros Károly Endrőd, VI., 90. sz. kisparaszt származású, egyéni gazda.
104. Vaszkó Tibor Endrőd, III., 131. sz. kisparaszt származású.
105. Tímár Miklós Endrőd, III., 125. sz. kisparaszt származású.
106. Kiszely Imre Endrőd, III., 68. sz. kisparaszt származású, egyéni gazdálkodó.
107. Pintér Vincze Endrőd, III., 144. sz. kisparaszt származású.
108. Tímár Vincze Endrőd, III., 12. sz. kisparaszt származású.
109. Hadi István Endrőd, VI., 86. sz. volt csendőr,
110. Gonda Imre Endrőd, VI., 78. sz. kisparaszt származású.
111. Gonda Ignác Endrőd, VI., 77. sz. kisparaszt származású.
112. Hunya Lajos Endrőd, Selyem u. 18. sz. kulák származású.
113. Gellai Béla Endrőd, III. 94/1. sz. középparaszt származású.
114. Papp László Endrőd, II., 296. sz. középparaszt származású.
115. Iványi Sándor Endrőd, II., 655. sz. középparaszt származású.
116. Kulik Miklós Endrőd, III., 49/1. sz. középparaszt származású.
117. Tímár János Endrőd, III., 5. sz. kisparaszt származású.
118. Szakálas Tibor Endrőd, III., 6. sz. kisparaszt származású, kúpec foglalkozású.
119. Fülöp Lajos Endrőd, III., 129. sz. kisparaszt származású, egyéni gazdálkodó.
120. Gyuricza Lajos Endrőd, III., 1. sz. kisparaszt származású, egyéni gazdálkodó.
121. Paróczai László Endrőd, V., 115. sz. kisparaszt származású.
122. Bulla Imre Endrőd, III., 50/1. sz. kulák származású.
123. Gombkötő Vilmos Endrőd, Kossuth u. 18. sz. kulák származású.
124. Kovács Mihály Endrőd, Selyem u. 26. sz. kulák származású.
125. Földvári Béla Endrőd, VI., 79. sz. középparaszt származású.
126. Lengyel István Endrőd, VI., 79. sz. kulák származású.
127. Földvári Sándor Endrőd, VI., 43. sz. kisparaszt származású.
128. Tímár Sándor Endrőd, III., 81. sz. középparaszt származású.
129. Majoros Imre Endrőd, VI., 85. sz. középparaszt származású.
130. Duda Béla Endrőd, Deák u. 9. sz. kulák származású.

Katolikus oldal

NOVEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 17 óra,
Hétköznapokon, csütörtök kivételével: reggel fél 8-kor
November 9-én szombaton **Szent Imre búcsú**,
szentségi körmenettel.
A búcsú főcelebránsa Ns. Ft. Szabó Péter kanonok,
újzimándi plébános, máltai lovag lesz.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Érdeklődés hiányában megszüntetve.

Gyoma

Kedden és pénteken 16 órakor a templomban,
vasárnap és ünnepnap 11 óra

Hunya

Vasárnapokon: 10 órakor,
hétköznapokon csütörtök kivételével 17 óra

HALOTTAK NAPJA

„Szent és üdvös dolog a holtakért imádkozni, hogy bűneiktől feloldozást nyerjenek.” - olvassuk a Szentírásban, a Makkabeusok második könyvében. November hónapban Katolikus Anyaszentegyházunk erre a bibliai igazságra nyitja fel szemünket, amikor a megholtakra emlékeztet bennünket.

November 2- a csaknem ezer esztendeje a megholtakra való emlékezés napja a Római Katolikus Egyházban. (A görög szertartású keresztények ezt Húsvét másnapján ülik meg.) Ezen a napon a temetőbe megyünk, halottaink sírját feldesztjük, gyertyákat, mécseseket gyújtunk értük, felidézzük emléküket, és imádkozunk lelki üdvükért. A templomokban ilyenkor ünnepélyes gyászmiséket celebrálunk, a temetőben pedig halotti vecsernyét végzünk, megszentelve elhalt szeretteink sírjait.

Miért tesszük mindezt? Mert ez által a tisztítótűzben szenvedő lelkek mielőbbi szabadulását akarjuk segíteni. Katolikus egyházunk tanítja: ha valaki ugyan nem halálos, azaz kárhozatot okozó bűnben, de nem is a kegyelem állapotában, azaz a legutóbbi gyónása óta büntetlenül hal meg, akkor a halála után egy ideig a Tisztítótűzben (latin nevén: Purgatóriumban) kell szenvednie mindaddig, amíg bocsánatos bűneiért eleget nem tesz.

A tisztítótűzben szenvedő lélek önmagáért nem tud tenni semmit, de az itt maradó szerettei igen. Elsősorban a szentmiséknél az elhunytakért való bemutatásával. Ezért szokás a halottainkért szentmisét mondani. A szentmise végtelen kegyelmei által reméljük, hogy az elhunyt szeretteink, akikért a misét szolgáltattuk, mihamarabb a tisztítótűzből az üdvösségre juthat.

A szentmisén kívül búcsúnyerési lehetőséggel (zarándoklatok, búcsújárások felajánlásával), alamizsnaosztással, jótékonykodással, különféle imádságok (pl. keresztúti ájtatosság, rózsafüzér) imádkozásával tudjuk segíteni elhalt szeretteink túlvilági szenvedésének rövidülését.

Őseink közkedvelt búcsújáró helye volt az Arad megyei Mária-Radna. Az itt található kegyképen is a Boldogságos Szűz Mária, mint Kármelhegyi Boldogasszony látható, a kép alján pedig a Tisztítótűzben szenvedő lelkek láthatók, amint egy angyal vigasztalja, illetve az örök dicsőségbe emeli őket.

A mai felgyorsult, rohanó, énközpontú világban sokszor elfelejtünk halottainkra gondolni. Vagy azt hisszük, hogy értékes, sok-százéves síremlékek, méregdrága koszorúkkal, virágokkal mindent megtettünk értük. Pedig ez csak a szeretetünk, ragaszkodásunk jele, - de ezekkel a lelki üdvükön nem segítünk. Ha a lelküket is segíteni akarjuk, akkor a szentmisék mondatása, a búcsúk elnyerése, jótékonykodás, értük való gyakori imádkozás által adhatjuk meg ezt nekik.

Egyszer, káplán koromban egy idős bácsi azt mondta nekem:

NOVEMBERI ÜNNEPEK

1. péntek:	Mindenszentek
2. szombat:	Halottak napja
3. vasárnap:	Évközi 31. vasárnap
4. hétfő:	Borromeo Szent Károly
5. kedd:	Szent Imre herceg
9. szombat:	A Lateráni bazilika felszentelése
10. vasárnap:	Évközi 32. vasárnap
11. hétfő:	Toursi Szent Márton püspök
12. kedd:	Szent Jozafát püspök és vértanú
13. szerda:	Magyar szentek és boldogok
15. péntek:	Szent Albert püspök, egyháztanító
16. szombat:	Skóciai Szent Margit
17. vasárnap:	Évközi 33. vasárnap
18. hétfő:	Szent Péter- és Szent Pál bazilikák felszentelése
19. kedd:	Árpád-házi Szent Erzsébet
21. csütörtök:	Szűz Mária bemutatása a templomban
22. péntek:	Szent Cecília szűz, vértanú
23. szombat:	Szent I. Kelemen Pápa vértanú
24. vasárnap:	Krisztus Király
25. hétfő:	Alexandriai Szent Katalin szűz és vértanú
28. csütörtök:	Marchiai Szent Jakab áldozópap
30. szombat:	Szent András apostol

A HIT ÉVE 2012-2013

„Gyakran megszegem Isten negyedik parancsolatát...” Felkaptam a fejem: egy nyolcvan esztendő ember nem tiszteli a szüleit? Hát hogy is tisztelné őket, hisz már rég nem élnek! „Épp ez az!” - mondta a bácsi - valahányszor elfelejték értük imádkozni, a lelkük üdvéért szentmisét mondani, jócselekedeteket vagy épp a szenvedéseimet értük felajánlani, úgy érzem, hogy tiszteletlenül viselkedem rég elhunyt szüleim iránt!”

Halottak napja, a feldiszített temetők, a pislákoló mécsesek fénye erre a keresztény kötelességünkre emlékeztessen minket. Ne feledkezzünk meg elhunyt szeretteinkről. November hónapban különösen is vigyük őket imádságainkban Isten elé, és kérjük: Adja meg nekik az örökké tartó boldogságot.

Egy régi imádsággal zárom elmélkedéscsémét. Ezt novemberben naponta elvégezhetjük azokért, akik kedvesek voltak számunkra:

„Isteni Megváltóm, arra kérlek Téged,
Mutasd meg kegyesen áldott Istenséged.
Könnyezve könyörgöm, - de most nem magamért,
Hanem a szenvedve tisztuló lelkekért!
Kik a gyötrelmek közt imáinkat kérik,
Ezáltal a Mennyebe följutást remélik.
Szenteld meg hát őket Szentséges Véreddel,
Gyötrelmeik lángját, óh kérlek, oldsd el!
Engedd el kegyesen büntetésüket,
Oldalsebed vize oltsa el tüzüket.
Add, hogy bejussanak a mennyei fénybe,
A Téged dicséző Szentek seregébe.
Fogadd el cserébe jócselekedetimet,
Értük felajánlott szenvedéseimet.
Így akarom őket én is segíteni,
A szabadulás percét nekik kiesdeni.
Kérlek, add meg nekik a szent üdvösséget,
Szenvedésük díja legyen Örök Élet! Amen.”

Czank Gábor
plébános

BÉRMÁLÁS

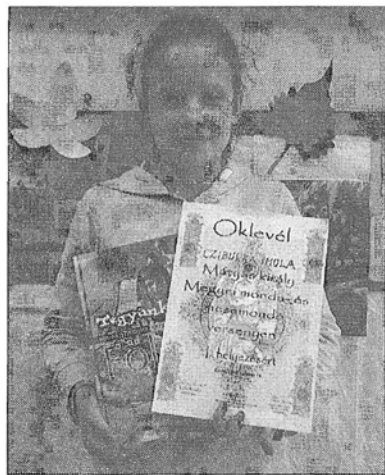
2014 tavaszán bérmálás lesz, - ezúttal a Gyomai templom a soros. Az időpont még ismeretlen, majd hirdetjük, ha a püspök úr kitézi. A plébániai felkészítő november 16-án, szombaton indul az endrői plébánián, ekkor kapják meg a jelentkezők a misenaplókat is. Jelentkezni a hitoktatáson keresztül lehet.

Ha nagyobb fiatal vagy felnőtt szeretne bérmálkozni, a plébánián jelezze.

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Mesét mondtam a várban

Három hete tanító néni kezembe nyomott egy szórólapot a Mátyás király Megyei Mondá- és Mesemondó Versenyről. Nagyon szeretek ilyen eseményeken részt venni, ezért jelentkeztem.

Izgalmasnak találtam, hogy a gyulai vár lovagtermében rendezték meg. Még aznap este kiválasztottam a Bécsi diákok című mesét. Izgatottan vártam 2013. október 18-át, a verseny napját. Még a mesét illusztráló diák jelmezhez is kölcsönkértem néhány ruhadarabot, mivel jelmezben is lehetett mesét mondani. Eljött a verseny napja. Mikor beléptem a várba, lenyűgözött az udvara, mintha egy más világba léptem volna be. A

lovagterem ajtajában kérdezték a nevem, és húztam egy sorszámot, a 15-öst. Alighogy elhelyezkedtünk, a zsűri is megérkezett. Elkezdődött a verseny. Először a 4. osztályosok meséltek, addig az 5. osztályosok tárlatvezetésen vettek részt. Bár 17 versenyzőből 15.-ként mondhattam el a mesét, mégis hamar rám került a sor. Addigra elmúlt a lámpalázam, így csak a mesére figyeltem. Szerencsére nem akadtam meg. A negyedikesek versenye után ebédszünet következett. A szervezők szendvicscel, süteménnyel, meleg teával és üdítővel vendégelték meg bennünket. Az 5. osztályosok versenye alatt megnéztük a várat. Bejártuk a termet, a várbörtönt, az éléskamrát, sőt még a vártoronyba is felmentünk. Kipróbáltam milyen nehéz lúdtollal írni. Hamar elérkezett az eredményhirdetés ideje. Szívem a torkomban dobogott. Alig tudtam figyelni a mesét, amit a zsűri elnöke, Kóka Rozália énekes, mesemondó, népdal- és népmesegyűjtő mondott. Csak arra koncentráltam, nehogy elszalasszam, ha esetleg díjat kapok. Mikor meghallottam, hogy a nevemet szólítják, határtalanul boldog lettem. Első helyezést értem el.

A győzelem feldobta az egész napomat. Elhatároztam, hogy jövőre is benevezek a versenyre. A sikeres szereplésen túl különösen jó volt, hogy barátot is találtam a gyerekek közül.

Czibulka Imola
4. osztály

(Felkészítő tanára Szabóné Vaszkó Éva volt.)

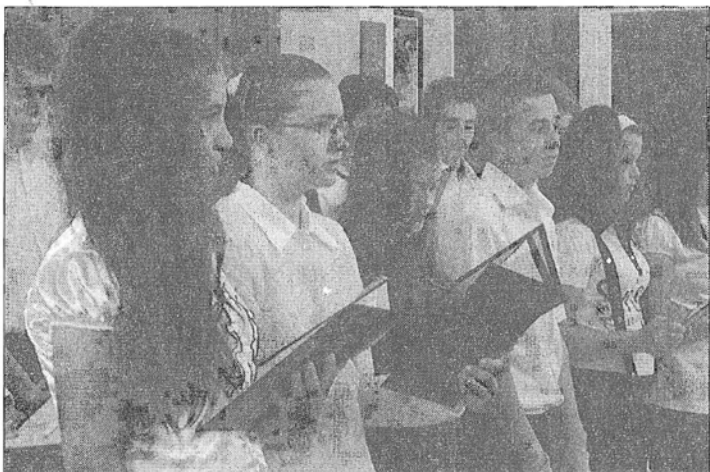
Gratulálunk!

Iskolánk 3. osztályos tanulója **Szabó Eszter** 2013. október 20-án országos táncversenyen vett részt. A kislány Gyermek-Kezdő-Latin kategóriában IV. helyezést ért el.

A díjat Kozma Gábor a CIT-CARTáncsoport Egyesület Elnöke adta át. Felkészítő tanára: Megyeri László
Gratulálunk a kislánynak és felkészítőjének!

Megemlékezéseink

„Ki tehet arról, hogy ilyen a magyar sorsa? Krisztus keresztje tövén érett apostollá az apostolok lelke és bitófák tövében kell forradal-

márrá érni a magyar lelkeknek”- mondta kivégzése előtt Lázár Vilmos honvéd ezredes, aradi vértanú. Hőseink utolsó szavai azon az iskolai ünnepségen hangzottak fel, melyen nyolcadikosaink emlékeztek az 1848-49-es szabadságharc bukásának, megtorlásának októberi napjaira.

Ropogó gépfegyverek hangja, a lyukas zászló, Nagy Imre beszéde, Beethoven Egmont nyitányának jól ismert dallamai tették emlékeztetőssé a hetedikesek és nyolcadikosok tisztelgését '56 mártírjai előtt. Énekarunk két énekszámot énekelt. Pap Tibor református lelkész úr jelenlétével megtisztelte ünnepségünket, majd a **SZABADSÁGRÓL** mondta el gondolatait idézve János evangéliumát. „**Azért ha a Fiú megszabadít titeket, valóssággal szabadok lesztek.**” (Jn 8.36.)

A Szózat eléneklésével ért véget közösségünk megemlékezése.

A Mária radnai zarándoklat

Mivel rendszeresen járok szentmisére és különböző ájtatosságokra, ezért Czank Gábor plébános úr jutalomból elvitt a Mária radnai buszos zarándoklatra.

Reggel Gyomáról háromnegyed ötkor, Endrődről öt órakor indult a busz a templom felé. A magyar-román határra fél hét körül érkeztünk, amelyet kisebb várakozás után átléphetünk. Ezután az első település, amit érintettünk: Kisjenő (Crisinau-Cris). Kilenc órakor már Mária Radnán voltunk. A mise magyar idő szerint tíz órakor kezdődött, amelyet a temesvári püspök Roosz Márton celebrált. Mise után közvetlenül a templom mögötti kálvárián keresztutat végeztünk. A hetedik stációnál átadtam Petinek a keresztet. A Radnai Székesegyház főoltárán látható az a kép, amelyen a Szűzanya látható a kis Jézussal. Belül nagyon színes és látványos. A kóruson hallgattam végig a misét. Az orgona egy pneumatikus, erőteljes és tiszta hangzású hangszer. A templom külső és belső homlokzatán (mind a két toronyban) jelenleg is restaurálás folyik. Nagyon sokan voltak, mert évente egyszer (október 8.) van ide zarándoklat. Két óra körül elhagytuk Radnát. A szomszédos faluban, Ópáloson (Paulis) megnéztünk két katolikus templomot, ahol az egyikben a mai napig német nyelven miséznek. Vilagoson (Siria) áthaladva láttuk a vilagosi várat. A határ felé közeledve még megálltunk Gyula-Varsándon (Varsánd), és itt megnéztük a Szent Anna tiszteletére felszentelt templomot. Délután hat órakor léptünk hazai földre.

Nagyon jó hangulatban telt el a nap, lelkileg feltöltődve sok szép emlékekkel érkeztünk haza. Ha lehetőségem lesz máskor is elmegyek. Köszönöm Czank Gábor plébános úrnak, hogy részt vehettem ezen a híres zarándoklaton.

Iványi István
7. osztályos minisztráns

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

ÁRPÁD-HÁZI SZENT ERZSÉBET

November 19.

a világegyházban november 17.

*1207. +Marburg, 1281. november 17.

Szent Erzsébet az endrődi templomban

1207-ben valószínűleg Sárospatakon született. Édesapja II. Endre magyar király, édesanyja pedig az andechserméri családból származó, Katona József Bánk bánjából ismert Gertrúd volt. Szüleitől, környezetétől nagyon sok váltságos indíttatást kapott, de ő magában is nagyon kiskora óta megvolt az imára és a szeretetszolgálatra való hajlam. Játék közben is be-beugrott a templomba picit imádkozni. Szívesen ajándékozta dolgait szegényebb társainak, korán kezdett koldusoknak alamizsnát osztogatni. Nemcsak a saját szájától megvont falatokat adta oda, hanem a konyháról szerzett ennivalókat is vitte a

szegényeknek.

Négyéves korában Wartburg várába került, mert Hermann türingiai tartományi gróf Hermann nevű fiával jegyezték el, ott kellett nevelkednie. Hatéves volt, amikor édesanyja meghalt (I. Bánk bán), ettől kezdve szinte csak az ima volt egyetlen vigasztalódása.

Hirtelen meghalt a kijelölt vőlegény, ekkor annak öccsének, Lajosnak lett a menyasszonya. Az udvar intrikái ellen Lajos nagy határozottsággal vette védelmébe szeretett menyasszonyát, és 1221-ben házasságot kötöttek. Boldogan éltek. Lajos teljesen partner volt Erzsébet vallásosságában, kölcsönösen segítettek egymás életszentségét.

Közismert a rózsalegenda életéből. Abból az időből, amikor sógora, Henrik kormányozta a grófságot, elmondják, hogy Erzsébet változatlanul folytatta jótékonyságát a szegények között. Az egyik napon Henrik váratlanul tért haza a vadászatról, és találkozott vele, amint épp kosárral a karján igyekezett valahová. Henrik föltartóztatta, és látni akarta, mit visz a kosárban. Erzsébet engedelmesen átadta neki kosarát, melybe a szegények számára élelmet csomagolt, Henrik azonban illatozó rózsákat látott benne, s megszegyenülve útjára kellett bocsátania Erzsébetet.

1227-ben férje hirtelen meghalt. A gyász fájdalmát a sógorainak üldözése még fokozta. Három piciny gyermekével megpróbált Eisenachba menekülni, de ott nem fogadták be őket. Egy ólban kellett nyomorognia, gyermekeit is elvették tőle, dolgoznia kellett. Mindez a szenvedés azonban csak közelebb vitte őt Isten szeretetéhez.

1228-ban elvonult Marburgba, és ott ferences harmadrendi lett. Sokat imádkozott, alamizsnálkodott, böjtölt.

1281. november 17-én súlyos betegség után halt meg. Halála után négy évvel szentté avatják.

(Iványi László: 200 éves az Endrődi Szent Imre templom)

A Selyem úti Óvodáért alapítvány köszönete

A Selyem Úti Óvodáért Alapítvány október 19-én, mint minden évben jótékonysági vacsorát rendezett a Bowling Treff Étteremben. A résztvevők és a támogatók adományaiból az óvodás és bölcsődés gyermekek részére Mikulás csomagot készítettünk és karácsonyi ajándékokat vásárolunk, valamint a gyermeknap kirándulás autóbusz költségét és az óvoda, bölcsőde udvarán rendezendő gyermeknap ünnepség kiadásait fizetjük.

Köszönjük támogatóinknak(vállalkozók és magánszemélyek) , valamint a Szülőknak, a Szülői munkaközösségnek a támogatását és a segítségét.

Támogatóink voltak:

Giriczné Farkas Judit, Endrődi Húsbolt, Szécsi Henrietta, Péter Szabó Hajnalka, Fehér Mihályné, Szujó Zoltán, Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet, Fekécs Edina, Gyomai Iparcikk Bt., Metál-Stop Vasműszakibolt, Csekő-Kurilla Zsanett, Kurilla Istvánné, Endrődi Illatszer, AZUL-Fürdőszoba Szalon, Obis Mária, Dávid Imréné, Csákiné Mészáros Anitka, Kazainé Fekete Ildikó, Gyomai Kner Nyomda Zrt. Pavilon Pizzéria, Madizol Kft., Kolibri Bolt, Dógi Viktória, Brezovai Edit, Gellértné Vaszkó Tímea, Dinya Lajos, Kovács Péterné, Gyoma Hús, Szerető Anna, Gecsei Richárdné, Szarka Csilla, Fülöp Imréné Gyermekruházat, Andor Károlyné, Farkas Katalin, Gondozási Központ, Magyar János, Uhrin Attiláné, SIKÉR, Gyuricza Beáta, Szabó Istvánné, Porubcsánszki Sándorné, T-Mobile, Boldis János, Nagyné Rácz Ildikó, Wolfné Kereki Tünde, Welvet-Bútor, Kovács Szilvia, Oszlács Csabáné, Narancs Turi, Botos Gábor, Hoffman József, TAPÍR-PAPÍR, Rövidáru Bolt, Watt Gmk., Bartalák Tímea, Csökéné Hornok Ilona, Körös-Bútor Kft., Kert-Kivi Kft, Endrődi Cipőkellék Bolt, Vaszkó Béláné, Lizák Virágüzlet, Szujó Kft., TURUL Kft., Feketéné Bielik Julianna, Hegedűsné Timár Edit, Mini Pékség, Tandí Sándor, Fülöp Imréné, Fülöp Zoltán, Magyar Éva, Fülöp Imre, Fülöp Imréné, Mamut Tex Kft., Hungarofresch Bt., Bowling Treff Étterem, Nagyné Rácz Ildikó, Bajzákné Bukva Anikó, Gyomápress Kft., „Diadem” Gyógyszertár, Nagylaposi Birkacsárda, Endrődi Patika, Beláné Szabó Anikó, Koloh Judit, Réka Turi, Novák Rita, Mágus - Comp Kft., Festék Center, Rostélyes Húsbolt, Gyomai Gazdabolt, Dinya Imre, Hanyecz Katalin, Vaszkó Zoltán, Varga Béla, Berill Ékszerüzlet, Szendrei Dóra, OMART Könyvesbolt, Giricz Klára, BBB-

Glas Kft, Bárkai Zsolt, Ágostonné Farkas Mária, Farkas Zoltánné, Adeola Fasola, Timárné Binges Irén, Lehóczkiné Timár Irén, Szeretőné Szujó Katalin, Lapatinszkiné Kucsik Andrea, Gazdi Bolt, Kalamáris, METT PEC Számítástechnikai Bolt Varga Zoltán, Körös Lászlóné, Zádori Zoltánb, Bujdosó János, Samu Istvánné, Zsögön Renáta, Vargáné Zsadányi Zsuzsanna, Farkas Viktória, Bela Csaba, Gonda Edit, Nánási Éva, Peschak Anikó, Zsombok Ferencné, Kertész József, Fekécs Attila, Papp Ilona, Szujóné Balogh Beáta, Nagy Márikné, Kurilla Zsolt, Szőkéné Dógi Róza, Csákvári Katalin Takács Bálint, Kovács Anikó, Kakati Edit, Neibortné Mravik Andrea, Szabó Anikó, Botos Melinda, R.Nagy Emese, Alt János, Bajzákné Bukva Anikó, László István, Tóth László, Lehóczky Zita, Varga János, Pál Levente, Tarsoly Zoltánné

ÓTOS
LOTTÓ

SKANDINÁV
LOTTÓ

Tisztelt Fogadóink!
Ezúton tájékoztatom Önöket, hogy a

lottózó

új helyre költözött, Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz. alá.

Megújult környezetben, de továbbra is sok nyerési
lehetőséggel és eséllyel várjuk
játékos kedvű fogadóinkat!

KENŐ

LUXOR

Az endrődi kulák emlékmű születése 2010-2013-ig

Az endrődi üldözött gazdák emlékművének létesítése nem a megáldással kezdődött. Több éves előkészítő és 8 hónapos kemény munka eredménye. Mindenki, aki a legkisebbet tette, az is hozzájárult a sikerhez, köszönet érte!

A 2006-os évtől, a tavaszi Hősök napján már érlelődött a gondolat, hogy emléket állítsunk a kommunizmus áldozatainak. 2010 őszén a kulák neveket kezdtük gyűjteni – a szenvedéseket felsorolva – Endrődön, Budapesten és más városokban is, ahol az elszármazottakat kutattuk.

105 gazda neve került – családtagjaikkal együtt – az endrődi üldözöttek listájára, melyet Szabó Béla állított össze. Ezt a névsort 2011. március 26-án, az Endrődiek Baráti Körének budapesti gyűlésén mutatta meg nekünk. Itt volt szó először a kulák üldözöttek emléktáblájáról, de ott emlékmű létesítése is szóba került.

Hunyad S. Péter, Szabó Béla és még többen szorgalmaztuk az emlékezés szükségességét.

Szabó Béla kutatásokat kezdett a békési, majd a gyulai levéltárban és mi, korábbi gyűjtők tovább tevékenykedtünk, mivel hivatalos kuláklista nem volt fellelhető.

Szabó Béla „Ragyogj, ragyogj...” címmel a Városunk újságban 2011. májusától sorozatban közölte a kutatás részeredményét, hogy mik történtek a gazdákkal és családtagjaikkal 1948-tól. 2012. január 20-án emlékmű létesítésére javaslatot adtunk be az önkormányzathoz és a szükséges 50 aláírás gyűjtését vállaltuk, ami helyben és Budapesten összejött. Március 26-án az Országgyűlés az Üldözött Magyar Gazdák Emléknapjává nyilvánította június 29-ét, Péter, Pál napját. Május 22-én a kérelmet és az összegyűjtött aláírásokat beadtuk a polgármesteri hivatalba. Az emlékmű állítását június 29-re terveztük, az országban elsőként között szeretnénk volna ünnepelni.

Az emlékmű felállításához az Országos Lektorátusi Hivatal engedélyezése kellett. A kérelmet Szabó Béla a szükséges okmányokkal együtt beadta, majd november 7-én jött ki a szakértői csoport. Tervünket megfélelőnek találták, csak néhány apróbb változtatást javasoltak, valamint az emlékmű helyét is kijelölték. November végén érkezett az engedélyező okmány. A szakértői díjat az önkormányzatnak számlázták, amit továbbszámoltak Szabó Bélának, de ezt Béla már nem kapta meg. December 6-i sajnálatos balesete minden tervét áthúzott. Aggódva vártuk a felépülését, ami sajnos nem következett be, így ránk maradt a további intézkedés.

2013. január 7-én összejöttünk – az idő sürgetése miatt – Szonda István, Fülöp Pál (Szeged), Gellai László és én, az emlékmű létesítése volt a téma. Tervünkről tájékoztattuk Budapesten Sarkadi Zoltánné és Kovács Zoltán, akik bekapcsolódtak a munkába. Január 25-én Iványi László atyát telefonon informáltam a tervekről és az emlékmű szövegéről, amit jónak tartott.

Február 26-án a fenti csoport a polgármesteri hivatalban megbeszélést tartott. Iványi László atya Dr. Kovács Péter egykori gránit sír-emlékét javasolta emlékműnek. Megkeresésünkre Czank Gábor plébános úr térítés nélkül átadta a követ a nemes célra. A bizottság az értékes, időt álló és impozáns sötétszürke gránit követ választotta.

A Városunk újság márciusi számában felhívást tettünk közzé, szórólaponkat küldtünk szét, és a folyószámla megnyitása február 27-én megtörtént.

Új idő kezdődött: február 22-én meghalt Szabó Béla. A hír mindenkit lesújtott. Temetése március 14-én volt.

A gránitkő variációnak örültek Dr. Kovács Péter rokonai: Sarkadiné Selem Orsolya (Bp.) és Holubné Hunya Anikó (Szarvas), hogy méltó helyre került az enyészett elöl.

Március 19-én Sarkadiné Budapesten a gránitkő fénymásolatát szöveggel együtt eljuttatta többeknek. Hunyad S. Péter a „hunyai” szó beírását kérte. A felhívások hatására az adományok gyűjtése nagy léptékben haladt.

Helyben Gellai László és családja, Budapesten Sarkadiné, Szegeden Fülöp Pál és jómagam segítőtünk a kulák leszármazottak felkutatásában. Májusban érett be a szervezés, akkor érkezett a legtöbb adomány.

Április 21-én E. Szabó Zoltán (Békéscsaba) telefonon kértem, hogy járjon el a levéltárban, az ötvenes évek kulák listáit kérje ki részünkre. Névsort küldött eseményekkel, így a meglévő nevek 163-ra kiegészültek, Dr. Erdész Ádám segítségével. Az összegyűjtött kulák neveket regiszterbe szedtem, hogy a névsor ABC-be gyűjtve az ünnepélyen felolvasásra kerüljön.

Közben sok nevet, címet telefonon felkerestem.

Nagy segítség volt a további szervezésben Szonda István, aki a forgatókönyvet is elkészítette az ünnepséghez. Az ünnepség nagyon jól sikerült. Az ünnepi szónok Dr. Turi-Kovács Béla volt. Az emlékmű leleplezői: Dr. Latorcai János, Erdős Norbert, Várfi András és Dr. Turi-Kovács Béla. Az ünnepség utolsó mozzanata a gazdák nevének felsor-

rolása volt egy-egy szál szegfű elhelyezésével. Koszorúzás és a hozzátartozók virágainak elhelyezése zárta az ünnepséget.

Emlékmű pénzügyi elszámolása:

Bevétel: 738.880 Ft Kiadás: 736.575 Ft
Pénzmaradvány: 2.305 Ft

Gyuricza Zoltánné ügyintéző
Gyomaendrőd

Emlékműre adományozók névsora:

Kelt	Név	Helység	Megjegyzés
04.09.	Gyuricza Zoltánné, Endrőd,	családom	szülei emlékére
02.27.	Gellai László, Endrőd,		szülei emlékére
03.11.	Uhrin Péterné, Endrőd,		szülei emlékére
03.11.	Dr. Hunya Jozsefa, Budapest,		szülei emlékére
03.11.	Szakálos Tiborné, Endrőd,		szülei emlékére
03.12.	Sarkadi Zoltánné, Budapest,		nagyszülei emlékére
06.13.	Sarkadi Zoltánné, Budapest,		Kovács fivérek emlékére
03.12.	Hunya Eszter, Budapest,		szülei emlékére
03.13.	Szakálos Dezsőné, Endrőd,		Szülei emlékére
03.14.	Ladányi Gáborné, Endrőd,		nagyszülei emlékére
03.14.	Varjú László, Endrőd,		szülei emlékére
03.18.	Tímár István, Endrőd,		szülei emlékére
03.18.	Iványi László plébános, Hunya,		nagyszülei emlékére
03.19.	Kis Lajosné, Gyoma,		szülei emlékére
03.25.	Szakálos Gyuláné, Gyoma,		Szülei emlékére
03.28.	Tímár Károlyné, Endrőd,		férje emlékére
03.28.	Hanyecz Libor, Endrőd,		szülei emlékére
04.03.	Hunya Elek, Gyoma,		szülei emlékére
04.04.	Fülöp Pál, Szeged,		szülei emlékére
04.05.	Varjú Sándorné, Budapest,		szülei emlékére
04.08.	Dr. Kovács Béla, Gyoma,		Szülei emlékére
04.08.	Dr. Tímár Vendel, Szarvas,		szülei emlékére
04.17.	Tímár Sándor, Endrőd		
04.18.	Oszlács Pál, Endrőd,		szülei emlékére
04.18.	Uhrin Gábor, Pilisszentkereszt,		adomány
04.19.	Hunyad S. Péter, Budapest,		Szülei emlékére
05.13.	Hunyad S. Péter, Budapest,		hunyai emlékére
04.25.	Dr. Laponyiné K. M., Szentendre,		szülei emlékére
05.06.	Kovácsnai Ferenc, Endrőd,		adomány
05.13.	Kovácsnai Ferenc, Endrőd,		adomány
05.07.	Dr. Szabó Zoltán E., Békéscsaba,		nagyszülei emlékére
05.08.	Ifj. Gellai László, Endrőd,		nagyszülei emlékére
05.09.	Szabó Béláné, Budapest,		hunyai emlékműre
05.10.	Tímár Józsefné, Szeged,		szülei emlékére
05.14.	Tímár Mihály, Balatonlelle,		nagyszülei emlékére
05.15.	Dr. Latorcai János, Budapest,		családom emlékére
05.16.	Dr. Tímár László, Hódmezőv.h.,		nagyszülők emlékére
05.16.	Dr. Tímár Ildikó, Hódmezőv.h.,		nagyszülők emlékére
05.16.	Hanyecz Margit, Endrőd,		szülei emlékére
05.17.	Dr. Kása Gyuláné, Békéscsaba,		szülei emlékére
05.17.	Kovács Lajosné, Tiszaújváros,		Kovács Péter és Vince eml.
05.21.	Homoki József, Budapest,		szülei emlékére
05.22.	Gellai Imre, Budapest,		szülei emlékére
05.22.	Vaszkó Sándor, Gyoma,		szülei emlékére
05.23.	Dr. Veréb Lajosné, Gyoma,		szülei emlékére
05.24.	Balázs Lászlóné, Endrőd,		nagyszülei emlékére
05.27.	Karuczka Józsefné Dr., Miskolc,		Liziczai György nagypapa
05.27.	Dr. Tímár Éva, Békéscsaba,		emlékére
05.27.	Tímár Vincéné, Endrőd,		férjem emlékére
05.28.	Holubné Hunya Anikó, Szarvas,		nagyszülei emlékére
06.05.	Dinya Elekné, Gyoma,		szülei emlékére
06.07.	Kiss Edéné, Endrőd,		szülei emlékére
06.10.	Fülöp Lajos, Endrőd,		szülei emlékére
06.10.	Hunya Imréné, Békéscsaba,		nagyszülei emlékére
06.10.	Giricz Lászlóné, Endrőd,		szülei emlékére
06.10.	Tímár Lajosné, Szeged,		szülei emlékére
06.12.	Hunya Mátyásné, Endrőd,		szülei emlékére
06.13.	Tímár Lajos, Endrőd,		szülei emlékére
06.14.	Szabó Bálint, Gyoma,		adomány
06.17.	Dr. Gyuricza Béla és neje, Szolnok,		nagyszülők emlékére
06.18.	Horváth Gáborné, Gyoma,		szülei emlékére
06.20.	Véha Imréné, Gyoma,		szülei emlékére
06.29.	Tímár Vince, Tárnok,		nagyszülei emlékére
06.30.	Kovács Zoltán, Budapest,		szülei emlékére

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Hunya Falu fejlődése (1922)

Előkelő város lesz már Kondoros tanyából
Kikötő állomás lesz a Csárdavölgy partjából
A medrébe ott folyik a Tisza, Dráva, Száva
Gőzhajón járunk a Község-sor és Örménykúton

Akik majd Rómába mennek, annak út ki jóra
Mert a templom mellett ülnek fel a gőzhajóra
Nem kell nekik kerülni Pestre, Fiumébe
A Csárdavölgyön hajóznak egész a tengerre

Egy kikötő állomás az Örménykúton is lesz
Kiszállunk, ha Kiszely Maris néni otthon nem lesz
De, ha otthon lesz, akkor meg sem merünk állni
Mert a hajó is reszket, ha elkezdi kiabálni

Nem kell nekünk a Keresztút, mert az nagyon sáros
Bekerülni meg úgysem hagy Doktor Hanyecz János
A derék utat sem kell már nekünk kinyitni
Mert ott meg a repülőgépek fognak működni

Endrődre meg sodronypályán motorvonat jár már
Alatta még a gyalogos finom beton járdán
Berényből is jár egy vonat erre, Kondorosra
Eppen ezért nincsen szükségünk már a Keresztútra

Az utcáink városiasan vannak berendezve
Krumpli, misling és akácfával van beültetve
A krumplicsár lepucolja a poros csizmánkat
Az akáca lekeféli bőrgé a ruhánkat

A járdán az akácfától nem lehet már járni
Kifogjuk a járdát majd a kocsútra rakni
Mert esőbe az akáca megmosdat bennünket
Szárzóságba ki akarja kaparni a szemünket

Ha végre a kocsúton se lehet majd járni.
Földalatti villanyoson fogunk majd grasszálni
Itt van már a villanyos is csak még nincs üzembe
Mert a krumpli és a misling nincsen még felszedve

A telefon is meglesz már Endrőd-Kondoros közt
Beszélhetünk Véháákkal, de csak úgy négy szemközt
Mert a karók oda vannak Szolnok-dobokába
A drótot meg most csavarják Salgótarjánba

A piac is megnyílik már csak még nincsen mázsza
De az is úgy hallok készül Franciaországba
Uszodát is építenek a Pintér dombjára
Korcsolya pályát, pedig a Keselyűs halmára

Előjárókat is kapunk most már nemsokára
Építik a városházát Csanádpalotára
A jegyzőség is érkezik ez év tavaszán
Itt lesz majd a lakásuk a Kmellár tanyájába

Csendőrséget is kapunk mink ez évnek nyarára
Itt lesz majd a lakásuk a Kamuti csárdába
Finác is kell, mert, nincs aki a forgalmat szedje
A laktanyájuk itt lesz a bakonyi erdőbe

Doktort is kapunk már mink ilyen városba
Hisz e nélkül az ember tán soha meg nem halna
Kenőasszony is lesz meg egy okleveles bába
Mindjárt több gyerek fog születni majd halva

A megye házát építik majd Hunyad vármegyébe
A főispán lakása lesz Hajdúböszörménybe
Ezerkilencszáz-kilencvenkilenc tavaszára
Minden meg lesz, csak legyen ki türelmesen várja

Lovas csőzeink is vannak, mégpedig kétféle
A fiataljait lovasították egészbe
Az öregeknek is hallom meg van már ígérvé
Hogy ők is majd lovat kapnak, de csak részletekbe

Kakas bácsi nótái I.

Népszámlálás 1926.

Hunya falu lakosa
Mind össze van számlálva
Ennyin vannak mindössze
Elmondom a nevüket

Tímár Gergely, Kis Mihály
Hanyecz Lajos, Tímár Pál
Gubucz Mihály, Szabó Pál
Gubucz István főmolnár

Gubucz Imre, két Véha
Dávid, Kovács meg Dinya
Tanító és plébános
Harangozó Szakálos

Szmola Lajos, Ugrai
Két Gubucz meg Turcsányi
Lakatos, Paróczai
Két Farkas, Vágó, Smíri

Hegedűs, Köles, Hanyecz
Szurovecz meg Cserenyecz
Tímár Ágós meg Imre
Gubucz Mátyás meg Vince

Vaszkó Imre, Nagy Gyebnár
Hát a ház nélkül való
Orlics, Kakas meg Vaszkó

Még kettő van azon túl
Gubuczai meg Csapó úr

Jó a kifli, ha lekváros
A Zsidó sor mind János
Hunya István, Kontra János
Kontra József, Németh János

Hunya Vince, Hornok János
Hunya András, Szurovecz János
Bula Imre, Tímár János
Szurovecz András, Hunya János

Most jön Lapatinszki János
Azon kívül nincs több János
Nem is kell nekünk több János
Elég nekünk Gyebnár János
Bort inni!

Véget ért a népszámlálás Hunya falujába,
Kakas bácsi szedte össze ilyen versformába.
Ezerkilencszázhuszonhat esős esztendőben,
Vigadatok hunyaiak a Csárdavölgyében.

Két csattanós pofonért

Épül már a harmadik iskola
Hunya földre az Ördög-oldalra
Két csattanós pofonért az új iskoláért.

De addig mi hozzá nem foghatunk
Míg valakit föl nem pofoztatunk
Két csattanós pofonért az új iskoláért

Megkérjük a püspöki széket
Állítson nekünk pofozógépet
Két csattanós pofonért az új iskoláért

Dávid István a múltkor megjárta
Bement Endrődön a parókiára
Két csattanós pofonért az új iskoláért

Dávid István mi van a zsebedbe
Tisztelendő Úr lezárt levele
Két csattanós pofonért az új iskoláért

Levelet vitt a papnak az árva
De nem tudta mi van bele zárva
Két csattanós pofonért az új iskoláért

A pap a levelet elolvasta
A két pofont rögtön oda nyomta
Két csattanós pofonért az új iskoláért

István, hogy a két pofont megkapta
Kalapját, botját odabenn hagyta
Két csattanós pofonért az új iskoláért

A neje hozta ki a kalapot
Ő meg messziről szidta a papot
Két csattanós pofonért az új iskoláért

István, ha benőtt a fejed lágya
Ne vigy levelet a parókiára
Két csattanós pofonért az új iskoláért

Üdvözljük a püspöki széket
Állított nekünk pofozógépet
Két csattanós pofonért az új iskoláért

Felépülhet már a nagy iskola
Az Ördög-oldal fel van pofozva
Két csattanós pofonért az új iskoláért

Vadászaink is vannak, már mégpedig nagy számba
Beszámolnak minden nap öt, hat, hét lőtt kutyával
Ha valamék véletlen nyulat talál lőni
Rendesen, az más területre megy megdögleni

Tegnap is egy veres szőrű kuvasz kutyát lőttek
Amit zúzos szőre miatt nyuszikának néztek
De akkor tudták meg ők is milyen nyuszt lőttek
Mikor közel mentek hozzá megugatta őket

De mivel, hogy elkészültek a nyúl vacsorára
Beszalajtottak egy embert lóháton Csabára
Azt mondták, hogy hozzon nyulat bármi lesz az ára
Legalább ne csirkét együnk nyúlvacsorára

Rozmározó: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

A „paraszt” a közgondolkodásban Adalékok a műveletlenség, butaság szinonimájaként használt „parasztozáshoz”

Említésre méltónak tartom gondolatimat olvasóinkkal megosztani, annál is inkább, hiszen a hajdani Endrőd és Gyoma paraszttársadalom volt. Az ún. – magát úri rétegnek tartó – értelmiség s a kettő között „libegő” iparos társadalom a lakosság kisebbik részét alkotta. Előjáróban célszerűnek látszik néhány fogalom tisztázása. „Közgondolkodás” – főnév, a sajtóban alkalmazva, a társadalmi, közéleti jelenségek megítélésének a társadalomban kialakult formája, módja. „Paraszt” főnév, - három értelemben.

1. faragatlan modorú személy
2. foglalkozás
3. földműves, ezzel élethivatásszerűen foglalkozó személy.

„Prosztó” – főnév, melléknév – régies szláv eredetű szó, parasztot jelent, pejoratív értelemben használt.

„Tahó” – főnév, melléknév – népi fogalom, faragatlan, bumfordi ember. Számos szólás-mondás foglalkozik a „paraszt” fogalomba belegyömészölt különböző emberi viselkedésformákkal, pl.: „Nekidülleszkedik, mint az egészszelkes (egész helyes) paraszt” – gögösen, fennhéjázóan viselkedik (táji jellegű). „Akkor higgy a parasztnak, a szórt látsz a fogán” – a dolgozó népet lenéző, kizsákmányoló osztályok tagjainak használatában, vagyis a parasztember sohasem őszinte az urakhoz (régies), - „Huncut a paraszt, mihelyst egy araszt” – az urak nem hízhatnak meg a parasztlaban (elavulóban).

„Sülve jó a paraszt, akkor is a fene egye meg!” – a kizsákmányolóknak a parasztság iránt érzett gyűlöletét leplezetlen durvasággal feltáró közmondás. (Magyar értelmező kéziszótár és O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások). Az írott sajtó jó százötven esztendeje, napjainkban az „elektronikus sajtó” is bőségesen szolgál és szolgál adatokkal, meglehetősen rosszindulatú, alantas kitételekkel a paraszt, mint olyan bemutatásához. Nevezetesen a paraszt buta, képtelen a megújulásra, fafejű, maradi, nem akar a helyes úton járni, amit a maguktól elszállt „megmondó emberek” (filozófus, politológus, politikai elemző, szociológus, egyéb „véleményformáló” kínálnak neki. A parasztembert a tájszólás okán is megvetették, mélységesen lenézték. A leglenézettebb tájnyelven megszólaló parasztember volt az „l”-zö. nyelvjáráson beszélő, s ilyenek voltak gyomai eleink. Jömagam is, amikor elkerültem tizennégy esztendősen Gyomáról Vácra középiskolába, másfél év alatt „leszoktam” e számomra oly kedves tájnyelvről,

mert annyi gúnyolódást kaptam miatta. Mára már végtelenül sajnálom. S szent irigységgel hallgatom magas műveltségű emberek eredeti palóc nyelvjárásban elmondott szavait. Lélekemelő felüdülés hallgatni erdélyi véreink kalotaszegi, mezőszéki, székelyföldi, s nem utolsósorban bihari, „kárpátaljai” izes tájnyelvi beszédjeit.

Csak Gyula neves paraszt írók is írt erről az „l”-zö „ösbünről” a „Szikföld sóhaja” c. munkájában.

Diáktársaim Vácott csokorba szedték szavaimat és egyfajta rigmust szerkesztettek: „Gyönnek a gyomaiak csüstül, aggyák a lúnak a színát, jaóféle hereszínát, mer’ kík az ég, zöd a fű, górálnak a kölykök, fattyúk, gyerekek, megfűsüllek eriggy arrebbe, kojtol a kímíny... és így tovább.”

A marxista indíttatású munkás-paraszt szövetség legalább akkora aljas hazugság volt, minthogy a szocializmusban a legfőbb érték az ember, mert nem volt az. Számos általam jól ismert agrárproletár, törpebirtokos származású, tehát paraszt származású kádert hallottam nagy átéléssel büdös parasztolni, vagy buta paraszt, bunkó paraszt, sunyi paraszt, lábszagú paraszt, s mindezt fűszerezve osztályharcos átéléssel, megtetézve kulákozással.

1990 után a parlamentben belvárosi bel tenyésztett „politikuskok” a kiscgazdapártiakat nagy átéléssel „lábszagú politizálással” vádolták. (Ld.: Lábszagú paraszt). E körből származnak az olyan aljas indíttatású javaslatok, hogy a falut fel kell számolni, mert a falu feudális csökevény. Az 1948-1990 közötti rendszer legfőbb bűne a paraszti társadalom megtartó, fenntartó rétege, utódaiknak engedelmessé fogyasztói alattvalóvá süllyesztése, folyamatos írott és elektronikus sajtóterror által. Az utódok megjelölése: östermelő, mezőgazdasági kisvállalkozó, családi gazda, s mindenek a tetejébe: farmer.

Az alulművelt, a szó szoros értelmében neveletlen ifjúságtól lépten-nyomon hallható: „hülye paraszt, kóro paraszt”, stb. Andrásfalvy Bertalan kitűnő néprajzkutató professzor szavai teljes mértékben találóak: „Ezt a földet kirabolták, a föld népet megalázták. Gyálázatosan megsemmisítették az önálló paraszt gazdaságokat, megosztották a falut és belekényszerítették a kolhozokba. Most mára már nincs elég ereje, pénze, hite, segítsége, hogy feltámadjon, de lesz, ha akarjuk! A mezőgazdasági földmunka, a paraszti életforma mindmáig lenézett, megvetett maradt. Elsősorban azért, mert mindmáig nem írta meg senki a

századfordulón még az ország lakosságának kétharmadát kitevő parasztság embertelen és megalázó felszámolásának, megsemmisítésének történetét, a kolhozokba, azaz a tsz-ekbe való belekényszerítésének aljas módszereit...”, „... mindez a magyar történelem egyik leggyalázatosabb fejezete.” Mint ahogy az 1958-1962 között elkövetett lómészárlás is az – teszem hozzá jómagam.

Következzen néhány, a fent említett káderektől hallott parasztutálatról tanúszkodó „mondás”:

„A fene essen magába, sunyi parasztja, az istenit annak a fafejű parasztjának, döngöljön éhen a proli, mi?” Tudniillik az okányi gazda feletette a búzaocsút az aprójószággal, de hát a pesti munkás-paraszt kádernak hiába magyarázta, az azt állította, hogy tiszta búzát etetett, tetejébe még felpofozta az önérzetes fiatal gazdát...

Az újkígyósi „büdös parasztról” értekezett egy itteni születésű, fővárosi pártlapbeli újságíró gyerekkori, ifjúkori élményeiről: „A szag. Aki idillinek képzeletli a mára csaknem teljesen eltűnt falut, gondoljon erre.

Még a sültrealista Veres Péter is szemérmesen hallgatott róla, hogy az amúgy átvitt értelmű büdös parasztozás a fölkapaszkodott sértő pimaszkodása ugyan, de a szó szoros értelmében az egykori paraszt büdös volt. ... de hát Vers Péter is öreg lett Zelk Zoltán munkaszolgálatos századában keretlegény.” Ezt tudta leírni ez a lelki nyomorult „nagyon marxista műveltségű sajtómunkás, aki Veres Péternek a sarkáig nem ér fel. „Kisújszállási születésű, a szegénysorról káderezett megyei tanácsi osztályvezető; „a paraszt csak sülve jó, de akkor is ki kell dobni, mert rágós...” mindezt azért találta agyfingos agyából kidörrenteni, mert nehezen haladt a tsz szervezés... Elképesztő és érthetetlen parasztundorf tapasztaltam tudottan másod, harmadrendbeli parasztszármazású „értelmiségiektől” (tehát nagyszülők, dédszülők parasztok voltak).

Felfoghatatlan számomra a cigányság szinte minden rétegétől tapasztalt, nagy átéléssel, göggel kihangsúlyozott „parasztozása”, ti. magyar szinonimájaként – „paraszt”.

Ajánlom elolvasásra, elmélkedésre Timótheus II. levele 3; 1-3

Cs. Szabó István

(Egy harmadrendbeli, mindkét ágon paraszt származására igen büszke „értelmiségi”)

SPORT

Labdarúgó hírek a Megyei I. osztályból

megörvendeztetik a mérkőzésekre kilátogató szurkolókat.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2013. 09. 28. Gyomaendrődi FC – Szeghalmi FC 3 : 0
G.: Werle T.(2), Molnár T.
Ifi.: 4 : 7 G.: Putnoki T.(2), Csapó P., Poharelec Cs.

A hazai csapat játékosai már hét közben fogadkoztak, hogy a hét végi mérkőzésen a három hazai döntetlen után megszerzik első győzelmüket. Ennek megfelelően kezdték a mérkőzést, mindjárt a kezdettől támadólag léptek fel az ellenféllel szemben. Szép támadásokat vezettek, az első negyedóra végén pedig két perc alatt két gólt lőttek. Ezután sem álltak le, továbbra is támadásban maradtak, és a harmincadik percben újabb szép gólt szerezve már háromra nőtt az előny. A féldíj hátralévő percei is hazai támadásokkal és helyzetekkel zárult. A második féldíjban sem következett be a visszaesés, mint az előző hetekben. Továbbra is támadott a hazai gárda és helyzeteket dolgozott ki. Ekkor már a vendégek is vezettek néhány támadást, de nem veszélyeztették igazán a hazai kaput. Nagyszerű első féldíj játékkal megérdemelt hazai győzelem született a kissé enervált Szeghalom ellen.

2013. 10. 05. Szarvasi FC – Gyomaendrődi FC 2 : 1
G.: Takács J.
Ifi.: 2 : 2 G.: Csapó P.(2)

A hazai pályán még nyertlen Szarvashoz látogatott a Gyomaendrődi FC. A győzelem reményében bizó hazaiak ennek megfelelően már a kezdetektől támadólag léptek fel. A féldíj közepén góllá is érett a fölény, de ehhez kellett a vendégek védelmének nagy hibája, egy rossz labdakihozatalt követően a hazai csatár lecsapott a labdára, majd a hosszúba gurított. A szünetig már nem változott az állás. A második féldíjban sem változott a játék képe, a hazaiak támadtak ugyan, de nem volt igazi átütő erő ezekben, a vendégek pedig erőteljesen mozogtak a pályán. A féldíj közepén ismét a vendégvédelem hozta össze a hazai gólt, ekkor egy beadás után a gyomaendrődi védő lyukat rúgott, így a labda a hazai csatár elé került, aki élt a lehetőséggel (2 – 0). A hajrában aztán szépíteni tudott a vendégcsapat, Takács J. távolról végzett el szabadrúgást, és a kapu rövid felső sarkába vágta a labdát. A mérkőzés végéig azonban már egyenlíteni nem tudott a Gyomaendrőd, az újabb gól helyett egy piros lapot gyűjtött be a csapat reklamálásért. A Szarvas jól használta ki a vendégcsapat hibáit, így megérdemelten tartották otthon a három pontot, az idén elsőnek!

2013. 10. 12. Gyomaendrődi FC – Békéscsabai MÁV SE 1 : 0
G.: Werle T.
Ifi.: 1 : 0 G.: Dávid I.

Kedvezőtlen előjelekkel készült a nagyon fontos mérkőzésre a Gyomaendrődi FC, eltiltások, sérülés és egyéb elfoglaltság miatt négy kezdő játékos nem állt az edző rendelkezésére. Ezen okok miatt két ifjúsági játékos is helyet kapott a kezdőcsapatban. Mivel mindkét csapat számára nagyon fontos volt a győzelem, küzdelmes, de nem igazán magas színvonalú játék alakult ki. A hazaiak a féldíj 31. percében egy jól elvégzett szabadrúgás után vezetést szereztek. A vendégek szerencsére csak kapufával tudtak válaszolni a gólról. A második féldíjban is a küzdelem dominált, azonban mindkét oldalon volt helyzet is, de ezek sorra kimaradtak. A hazaiak a mérkőzés végén többször is eldönthették volna a találkozó sorsát, nem tették, így végig kiélezett mérkőzés volt. Kis szerencséjével, és nagy lelkesedéssel a tartalékos Gyomaendrődi FC labdarúgói fontos győzelmet arattak a végéig küzdő vendégekkel szemben.

2013. 10. 19. Kondorosi TE – Gyomaendrődi FC 4 : 1
G.: Boér Zs.
Ifi.: 11 : 0 G.: ---

A továbbra is tartalékos gyomaendrődi csapat a jó erőkből álló, bajnokesélyes Kondoroshoz látogatott a hét végén. A hazaiak ennek megfelelően nagy erővel támadtak, több szép támadást vezettek. A vendégek inkább csak védekeztek, kevés erejük maradt a támadások vezetésére. A nagy nyomást a tizenhetedik percig bírták. Ezt követően a Kondoros negyedóra alatt három gólt lőtt, amivel meghatározta a mérkőzés további menetét. A továbbiakban sem változott a játék képe, azonban egy ellentámadást követően a féldíj utolsó percében sikerült szépíteni a gyomaendrődi csapatnak. A második féldíjban sem változott a mérkőzés képe, tízpercnyi játékot követően ismét gólt szereztek a hazaiak. Ezután kicsit engedtek a szorításból, nem erőltették a góllövést, így telt el a második féldíj. A tartalékos gyomaendrődi csapat nem tudta megállítani a kondorosi rohamokat, megérdemelt hazai siker született még úgy is, hogy a második féldíjot kicsit lazábbra vették a KOTE játékosai.

2013. 10. 26. Gyomaendrődi FC – Nagyszénás SE 3 : 2
G.: Takács J., Molnár T.(2)
Ifi.: 1 : 4 G.: Csapó P.

Nehéznek ígérkező mérkőzés elé nézett a Gyomaendrődi FC, hiszen a Nagyszénás soha nem adja meg magát könnyen, tapasztaltuk ezt egy évvel ezelőtt is. Hazai támadásokkal indult a mérkőzés, a kilencedik percben egy kipattanó labdát Takács J. bombázta az ellenfél hálójába, így hamar vezetéshez jutott a hazai csapat. Ezt követően a küzdelem dominált mindkét oldalon. A második féldíj elején a kapusról kipattanó labdát a vendégek csatára vágta a hazai hálóba. Félő volt, hogy a hazaiakat megfogja a kapott gól, de szerencsére nem így történt. Győzni szerettek volna, ezért újult erővel támadásba lendültek. A 67. és a 69. percben újabb gólokat lőttek, a második egy igen korszerűen felépített támadás végén született. Ilyet szoktak mutatni a televízióban, ha a focit reklámozzák. A vendégek sem adták fel és a 78. percben szépítettek. Ezt követően a hazaiak védelme már jól zárt és megőrizte az egygólos előnyt. Egy végig nagyon küzdelmes mérkőzésen a Gyomaendrődi FC labdarúgói itthon tartották a nagyon fontos három pontot.

Fülöp Zoltán

Benke Mária versei

Ősz van már...

Görgeti a szél a falevelét,
Mit a fűgefa ma levetett.
Tegnap még szépen pompázott
mára már a szélben „tornázott”.

Nyárvégi napsütés...

Álmosan, sápadtan kelt fel a Nap.
Eljött a reggel, lassan erőre kap.
Már érezni, hogy fáradt, erőtlén,
halványul fénye, nem felhőtlen...

A diófa is csendben bólogat,
lerázta magáról a diókat.
Hullatja leveleit vadul
a szél tombol, majd csitul...

Múlik a nyár, közeleg az ősz,
hull a falevél, a természet győz.
Hívogaton kitérom karom,
maradjon még, azt akarom...

Nézelődöm kinn a kertben,
eltűnődöm, a nagy csendben.
Az örökzöldek bólogatnak,
együtt érzően hívogatnak.

Kérem, hogy legyen mindig nyár.
Van olyan földrés, ahol ez dukál.
Nem szeretnék máshol élni,
Hazámban szeretnék sütkérezni.

Itt az ősz, színeivel csalogat,
zord, hívós lett, azért a szél cirógat...
a meztelen fák fáznak, megfagynak,
hullott levelekkel betakargatnak...

Vecsés, 2012. október 30.

Vecsés, 2010. október 24.

Csillagfény...

Csillagfényes éjszakában,
álmatlanul fekszem ágyban.
Süt a hold az ablakomon
fénycsóva a szobafalon...

Varázslatos volt,
szétfoszlott
mint a felhő,
elfújta a szellő.

Beragyogja az egész tájat,
aranyozva kertet, házat...
Esthajnalcsillag a legfényesebb
az égbolton a legékesebb...

Lágy ölelés
gyöngéd sóhaj.
Öröm és bánat,
élj a mának!

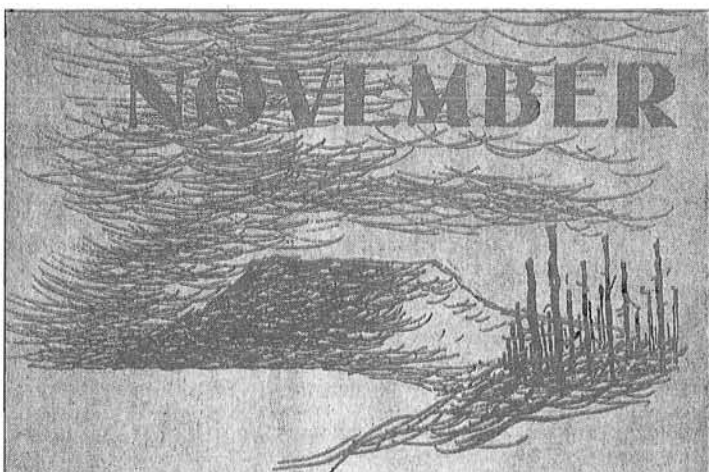
Jó érzés bámulni az eget,
ettől az ember boldog lehet...
A sok csillag rám ragyog,
tőlük én derűs vagyok.

Csak egy pillanat
életem töredéke,
egy kimondatlan szó,
borzongató...

Csillagfényes éjjeleken
nem jön álom a szememen.
A Göncöl szekeret csodálom,
véle száguldani vágyom.

Egy pillanat
s eisuhan az Élet.
Elillan, mint a lepke
szárnyú pillanat...

RÉGI-ÚJ KISNAPTÁR

A vén szőlőhegy zordan felmered,
Viharra vár a néma. Badacsony.
Őszi villámok sárga fénye lobban
S az avaron rubint gyilkokat űz,
És felneszel s dúdolni kezd titokban
A hegytetőn rakott venyigetűz...
(Tóth Árpád)

V		3	10	17	24
H		4	11	18	25
K		5	12	19	26
Sz		6	13	20	27
Cs		7	14	21	28
P	1	8	15	22	29
Sz	2	9	16	23	30

Biczó Tamás rajza, 1956

Vurum József püspökre emlékeztek Nagyváradon - Őszentefe fel az endrődi templomot 1824. május 9-én -

Október 12-én délelőtt a nagyváradai püspöki palota dísztermében, Böcskei László püspök meghívására, Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök tartott előadást az egykori székesfehérvári, majd nagyváradai püspökről, Vurum Józsefről, fehérvári munkásságát méltatva.

Vurum József három egyházmegyének állt az élén. Halálakor mégsem számos gyakorlatias tettet sorolták az öt búcsúztató szónokok, hanem magáról az egyéniségéről beszéltek.

Vurum József Nagyszombatban született 1763. november 27-én, polgári családban. Szülővárosában, majd Trencsénben és Pozsonyban végezte iskoláit, kiemelkedő eredménnyel. 1781-ben a nyitrai egyházmegye kispapjaként kezdett teológiai tanulmányokba Pozsonyban, amelyet Bécsben, a nagyvárú Pazmaneumban fejezett be. 1788. szeptember 18-án szentelték pappá. Pályakezdeként a nyitrai püspöki aulába került szertartónak és jegyzőnek. 1791-ben az újjáalakuló szemináriumban egyháztörténet tanára, majd 1803-ban szentszéki bíró lett. Rendezte a nyitrai püspöki levéltárat. Püspöke, Fuchs Ferenc 1805-ben Eger érsekévé emelkedett, és megbízható munkatársát magával vitte

új székvárosába.

I. Ferenc császár és király 1816. június 2-án nevezte ki székesfehérvári püspökné. VII. Plus pápa 1816. szeptember 24-én erősítette meg a döntést. Báró Fischer István egri érsek szentelte püspökké 1816. november 10-én a Budavári Nagyboldogasszony-templomban, Kámánházy László és báró Perényi Károly püspökök segítségével. Székesfehérvári beliktatására 1816. november 16-án került sor.

Olyan főpásztor volt, akinek mentalitása leginkább Ferenc pápáéhoz hasonlítható. Úgy rendelkezett, hogy amit csak az ünnepségre szánt anyagiakból meg lehet spórolni, azt juttassák a szegényeknek. Az esetek, a legszegényebbek, a fogyatékkal élők felé fordult egész életében. Halála előtt pár hónappal írt végrendeletével a zsolnai árvaházat, a nyitrai szegényházat (amelyet maga alapított 1831-ben, a kolerajárvány idején), a váci süketnémákat ellátó és a pesti vakokat gondozó Intézeteket, a nyitrai aggpa-pok házat segítette anyagiakkal; nagy összegű alapítványokat tett szülőlközdő iskolamesterek megsegítésére is.

Sokat tett a papjai közötti egység kialakításáért. Szisztematikus munkával bejárta az egyházmegyét: 1817-1818 folyamán összesen nyolcvan plébánián vezett canonica visitációt. Fehérvári püspökként két új plébániát alapított, Pákozdot és Sármentelét. Megszámlálhatatlan templom felszerelését támogatta bőkezűen. Váradoliasziban kórházat alapított, Nyitraán a nő-

Az endrődi születésű Kovács Zoltán és Kormos Erzsébet október 19-én ünnepelte Tatabányán, a Szent Mihály templomban házasságkötésük 50. évfordulóját. Fiaik ezúton is hálás szeretettel kívánnak sok boldogságot kedves szüleiknek.

Október 20-án ünnepelte Hunyán Rau Ádám és Kmeilár Ilona házasságkötésük 50. évfordulóját. Az ünnepi szentmise végén külön áldásban is részesültek.

Szerkesztőségünk mindkét házaspárnak gratulál, és kíván jó egészséget, Isten áldását további életükre.

nevelésnek vetette meg az alapjait.

Tisztelte a múlt forrásait, azokra épített e jegyzőkönyvekben. Összegzésel a következő évtizedekre meghatározó, szilárd jogi alapot teremtettek minden utóda számára a kormányzáshoz. Támogatta Jeles történetírók munkáit. Tehetséges papjait könyvekhez juttatta és bőkezűen támogatta őket, ha a doktorátus megszerzését tűzték ki célul. Támogatta a vármegye tömlőcében raboskodók taníttatását. Gondosan és szakszerűen felügyelte uradalmainak gazdálkodását; sokat tett a Sárvíz környéki mocsarak lecsapolásáért és a terület gazdasági művelés alá vonásáért.

Vurum püspökben a bölcs és elvhű hazafit is láthatjuk. Rá hárult annak a feladata, hogy I. Ferenc császár és király pesti látogatásakor 1820-ban az ünnepi köszöntőt elmondja. E Jeles pillanatban óvatosan bár, de hangot adott a magyarság elégedetlenségének az ország rendi hagyományaitól elrugaskodott, országgyűlés összehívását mellőző, pusztán rendeletek által történő kormányzása miatt. Nem tette ezt harsányan, nem tette ezt kemény szóval – de ő volt az egyetlen, aki az ünnepségsorozat alatt nem pusztán hajbókol az uralkodónak, hanem igaz tükröt tartott neki. Később több reformországgyűlésen is részt vett, s aktívan bekapcsolódott az azokat előkészítő bizottsági munkálatokba is.

Szívén viselte a magyarországi katolicizmus egészének ügyét. Kortársai az 1822. évi pozsonyi nemzeti zsinat lelkének nevezték. (M. K.)

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Régi-új vezetés a Rózsahegyiben

Örömmel értesítjük minden kedves támogatónkat, hogy Hoffmann Rózsa államtitkár asszony Farkas Zoltánnét bízta meg az intézmény vezetésével.

A megbízás az újonnan kiírt pályázati eljárás eredményes befejezéséig, de legfeljebb 2014. augusztus 15-ig szól. Számunkra azonban az első pályázati eljárás is érvényes és eredményes volt. Sikeres zárult az intézményvezető helyettesek pályázata, amelynek eredményeként – viharos körülmények között – végül a belső pályázók, Almási Gergelyné és Uhriné Darvas Erzsébet kaptak megbízást.

Gratulálunk a nevelőtestületnek, a szülői közösségnek, a támogató szervezeteknek és magánszemélyeknek, és végül, de nem utolsó sorban a kitartó vezetőknek!

*Timárné Tóth Adrienn
a Szülői Munkaközösség elnöke*

Őszi túra

A szeptemberi őszi túra keretében az alsós osztályok a Pájer kemping területén, gyönyörű környezetben töltötték a délelőttöt. A kisdíjakok a foglalkozásokon ügyességi játékokban, kötélhúzásban próbálták ki magukat, természetes anyagokból játékokat, kötelet készítettek, mézeskalácsot és perccet sütöttek.

Felsős osztályaink a folyó árterén keresztül haladva akadályversenyyel összekötött gyalogtúrán vettek részt. Napsütéses őszi reggel indultak el a csapatok, hogy megbirkózzanak az akadálypálya ügyességi feladataival és a kilométerekkel, amíg elérték a Pájer kempinget. A pontszámok összesítése után eredményhirdetésre és jutalmazásra is sor került, az igazi jutalom mégis az volt, hogy jó időben, együtt túráztak a szép természetvédelmi területen a gyerekek.

Irány London!

A Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola két angoltanára, Szedlák Réka és Tóth Magdolna tanulmányi kirándulást szervezett Londonba a Student Lines Diákutaztatási Iroda segítségével. Az utazáson iskolánk jelenlegi és volt tanulói, pedagógusai, szülők, valamint más helyi iskolák diákjai vettek részt.

Szeptember 15-én indult útnak 70 fős csapatunk kiegészülve egy kitűnő idegenvezetővel, Tóth Gáborral. Első állomásunk Passau, a három folyó városa volt. Itt megcsodáltuk a Szent István Dómot, Gizella királynő síremlékét és a három folyó torkolatát.

Vasárnap délelőtt átkeltünk a Csalagúton, és Dover fehér sziklához érkeztünk. Verőfényes tengerparti séta után Canterbury-be indultunk, ahol megtekintettük a katedrális, majd bebarangoltuk Dickens városát, Rochestert. Elsétáltunk a kastélyhoz, majd a belvárosban megkóstoltuk a brit specialitások egyikét, a fish and chips-et. Este érkezünk meg a Temze partján található gyönyörű Allhallows Holiday parkba, ahol 6-8 fős mobil home-okban szállásoltak el bennünket.

Londoni tartózkodásunk első állomása a Westminster negyed volt, ahol először a Parlamentet, a Big Bent, a Westminsteri apátságot tekintettük meg. Ezután a Whitehall és a Downing Street 10 következett. A Buckingham palotánál megnéztük a zenés őrsváltást. Délután szemerkélő esőben a Piccadilly Circuson, a Soho-ban, a China Townban és a Covent Gardenben sétáltunk, majd elérkeztünk a Trafalgar térre és a National Gallery-be, ahol egy játékos kvíz kitöltésével egybekötve fedeztük fel a páratlan gyűjteménnyel rendelkező képtárat.

A második nap délelőttjét a British Museumban töltöttük, ahol ismét feladatlap segítségével ismerkedtünk a világ legnagyobb, emberi történe-

lemmel és kultúrával foglalkozó múzeumának kincseivel. A délután folyamán vásárolhattunk az Oxford Streeten, majd a City-n áthaladva, a Temze parton sétálva, számos nevezetesség tárult elénk: a Szent Pál székesegyház, a Globe Színház, a Shard torony, és a Tower Bridge, melyet egy hajó áthaladása miatt épp akkor nyitottak fel. A naplementét és a város pazar éjszakai látképét az óriáskerékről, London Eye kapszuláiból csodáltuk meg.

Londoni tartózkodásunk utolsó napján a Natural History Museum gazdag gyűjteménye és interaktív kiállításai után a Hyde parkban barangoltunk. Délután a legjobban várt program, Madam Tussauds panoptikuma következett. A híres emberek viaszfiguráinak megtekintése után fekete taxiból végigkövethettük a brit történelem legfontosabb eseményeit is.

Hazautazásunk során Greenwichben, a 0° hosszúsági körnél, majd az észak Velencéjeként is emlegetett belga Brugge-ben tettünk rövid városnéző sétát. Utolsó megállónk az osztrák Pannonhalma, a Melki apátság volt.

Az utazás remek alkalom volt arra, hogy közelebb kerülhessünk a nyugat-európai és brit kultúrához, megismerkedjünk a szigetország nevezetességeivel, hagyományaival, bepillantást nyerjünk a brit élet mindennapjaiba. Iskolánk tanulói anyanyelvi környezetben próbálhatták ki angol tudásukat, lendületet szerezve a további szorgalmas nyelvtanuláshoz.

Bolyai Matematika csapatverseny

44 diákkal vett részt iskolánk Szarvason a Benka Gyula Általános Iskolában megrendezett matematika versenyen. Négyfős csapatokban birkóztak a gyerekek a feladatokkal. A verseny nevezési díja önköltséges volt, az utazást a Rózsahegyi Alapítvány fizette. Tanulóink derekasan helyt álltak a verseny során, a középmezőnyben végeztek.

Ősz témahét

Október harmadik hetében rendeztük meg az őszi projekt hetet. A gyerekek hétfőn őszi leveleket és terméseket gyűjtöttek, kirándultak a természetbe. Kedden az egészséges életmódról beszélgettek és a központi konyha ételkóstolót tartott. Szerdán termésképeket csináltak, kiállítást ren-

Az őszi túra egyik állomása

A csoportkép Greenwichben készült

deztek a munkáikból, horror-sütit készítettek, majd természetfilmeket néztek. Csütörtökön vitamin nap keretében gyümölcsből, zöldségből készült ételekkel, italokkal, süttikkel vendégelték meg a szülők a gyerekeket, akik végig kóstolhatták a gazdag kínálatot. Délután vitamin-futáson lehetett leadni a fölösleges kalóriát. Ez az egyhetes program kiemelt figyelmet fordított a természet szépségeire és értékeire, valamint segítette meggyőzni a gyerekeket az egészséges táplálkozás fontosságáról.

Ez egyben a TÁMOP-3.1.4./08/2. „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben” című pályázatunk fenntartási feladata is.

Az iskolai életről sok információt és képet találunk az iskola honlapján:
www.rozsahegyiskola.hu

GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

A beszélő alma...

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy nagyon kíváncsi kisfiú, aki anyukájával bevásárolni ment a nagy szupermarketbe. Mindig ezernyi kérdést tett fel, a bevásárlás ideje alatt folyton csacsogott, szaladgált... Tolták a bevásárló kocsit és a gyümölcsökhöz érve anyukája vizsgálódni kezdett, vajon milyen gyümölcsöt vegyen a családjának, ami egészséges és vitaminban gazdag. Egy ideig tanácstalanul állt.

Csodálkozva látta, hogy sokkal többféle gyümölcs van, ami külföldről származik, mint hazai, még az almánál is csóválta a fejét, mikor meglátta, hogy milyen magas az ára és egyenként van az almára ragasztva valami kis címke... Meg is jegyezte, csak úgy maga elé mormolva, elég szegény, hogy még az almát is külföldről szerzik be. Hiszen hazánk almaatermesztő nagyhatalom volt, nem is olyan régen. Most meg, hihetetlen...

Volt vagy ötféle alma, de mégis bizonytalanul állt a polcok előtt. Milyen almát vásároljon?

Közben kisfia Dani, elkészült a gyümölcsöknél, s nézelődött. Édesanyja hívta és kérte, hogy ne menjen messzire, mert a sok vásárló között eltévedhet. A gyermek megígérte, hogy ott marad anyja közelében...

Egyszer csak furcsa dolog történt, egy alma megszólította Danit:

- „Mucsácsos kis szenyor, szólsz te mamád, hogy engem válaszl meg, mert a napsugár országából származ én, spányol honból, ahol a déli vidéken terem legfinomabb alma...” - Tört magyarsággal beszélt, ami az öt éves Daninak borzasztóan tetszett...

- Anyuci!!! Gyere gyorsan! - kiabált Édesanyjának.
- Itt vagyok Danikám, mit szeretnél? - kérdezte anyja.

- Van itt egy jópofa alma, aki arra kért, hogy vegyük meg, mert ő itt a legfinomabb, a nap országából, vagy honnan érkezett.

- Mit beszélsz? - kérdezte szemöldökét felhúzva anyu.
- Ő mondta, kérek, gyere, vegyük meg - kézen fogva húzta magával és nyúzta édesanyját a gyerek.

- Itt vagyunk! - szólt Dani az almához, ez itt a mamám, mondtam neki, amit mondtál, de nem hisz nekem, kérek neki is mondd el, amit nekem mondtál...

Az alma a többi alma között némán pihent. Dani próbálta édesanyjának elmagyarázni, hogy úgy történt, ahogy elmesélte, de a mamája csak mosolygott.

- Nem azt az almát vesszük meg, kisfiam, mert az nagyon drága és nem is biztos, hogy olyan finom, hihetetlen micsoda fantáziád van... - mondta édesanyja.

Dani csalódott volt, nézett a mamájára, majd az almákra és szétfárta kiskezét, valami sajnálat felét mondott az almák felé...

Mikor tovább gördült a bevásárló kocsi, anyu lába elé gurult a spanyol alma és mondott valamit. Dani mamája annyira megdöbbsent, körülnézett, de senkit nem látott az almáknál állni, pedig most már ő is hallott valamit...

Morfondírozott magában, mi történhetett, nem lökte le senki, hogyan gurult a lába elé ez a furcsa „beszélő alma”? Tényleg beszélt volna? - A bevásárlók zsongása között nem tudta eldönteni, valami furcsa akcentusú beszédet vélt hallani, de nem volt biztos benne, megírta a fejét, nohát - gondolta - ez a kis lurkó! - micsoda fantáziája van... Dani gyorsan felvette a földről és megsimogatta, majd az alma megköszönte a kisfiúnak.

- Gráciász mucsácsos - motyogta. - Te vagy rendes

nagyon gyerek...

- Mi az a gráciász mucsácsos? - kérdezte Dani.

- Nálatok, úgy mondani, hogy köszönöm uram... - válaszolt az alma.

- Mit csinálsz kisfiam? - kérdezte édesanyja.

- Beszélgetek az almával.

- Ez hihetetlen, mindig ki-találsz valamit...

- Nem, dehogy, ez igaz anya, hidd el, hogy tud magyarul... - mondta Dani háttározottan.

- Egy alma nem tudhat magyarul, sőt semmiféle nyelven, gyermekem, az alma egy gyümölcs, ami táplálja az embereket, és nem tud beszélni, érted?

- Általában így van, de ez tud - mondta dacosan a gyerek.

- Jól van, kicsim, akkor is tedd szépen vissza a helyére... - kérlette anyja.

- Visszateszem, pedig úgy szerettem volna, ha hazavisszük... -

Anyja megvárta, hogy Dani visszaszaladjon a polc-hoz, odarakta az almát a helyére, még nézegette, mija futva érkezett mamája után.

Igen ám, de az alma ismét a kocsijuk elé gurult.

- Hát ezt nem hiszem el, mondta anyu, ez tényleg valami varázssalma?

- Az hát! - én mondtam válaszolt széles mosollyal a gyerek.

- Mondj valamit az anyukámnak, hogy ne kételkedjen abban, amit mondok neki, és akkor biztosan megveszünk és hazaviszünk téged - kérlette.

- Hát jó! Én nem bánom... - volt a válasz.

- No, akkor? - mi lesz már? - sürgette a gyerek.

Megint elkezdett egy férfi hangján beszélni az alma tört magyarsággal, anyu ámulva haligatta, majd egyszer csak a háta mögül nevetve előkerült a párja és kedvesen átölelte a vállát...

- No, milyen a spanyol tudásom? - kérdezte.

- Te voltál? - nézett csalódottan apura Dani.

- Én hát! - mit gondoltál, hogy egy alma tud beszélni?

- Iliigen, már úgy beleélttem magam - mondta elnyújtott hangján a gyermek.

- Beszélő alma nincsen kisfiam, csak a mesékben, ott minden lehetséges, ha hazamegyünk, megígérem, hogy estére mesélek Neked, amiről csak akarsz... Jó lesz?

- Jó - mondta kicsit csalódottan Dani, az almát visszavitte a polcra, megsimogatta és elkészönt tőle.

Hazaérték, Anyu elkészítette a vacsorát, megették, majd étkezés után Danit fürödni hívta a fürdőszobába. A gyermek egy ideig még pancsolt, de apa hívó szavára gyorsan törölközni kezdett, várta, hogy mi lesz az aznapi mese. Apa ugyanis nem könyvből, hanem a „fejéből” szokott mesélni, amit a kis csemete nagyon élvezett mindig...

Apu addig mesélt a Napfény Országáról, a banán és alma termesztéséről, míg Dani szeméire az álommanó rá nem települt...

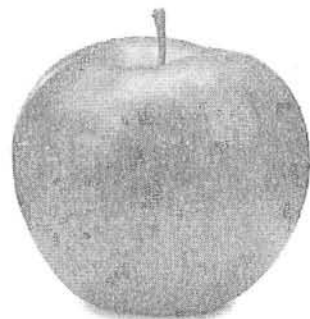
Azt álmodta, hogy „szomblérós” almaatermesztők szedték a sok-sok almát nagy ládába, és Ő beszélgetett velük, almában tudott spanyolul.

A nap ezer ágra süttött, és ő nagyon jól érezte ott magát...

Apu átölelte Anyu vállát és boldogan nézték együtt az alvó gyermeket, aki mosolygott, Anyu csendben betakarta és finoman egy puszit nyomott a buksijára, majd azt mondta:

- Álmodj szépeket kicsim, álmodban minden megtörténhet, ugyan úgy, mint a mesékben...

Benke Mária

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Fecskeavató és Szüreti mulatság

Október 4-én elsős diákjainknak Fecskeavatót rendeztek az iskola negyedik osztályos tanulói.

A vidám próbatételen az elsős gyerekeknek a Buborék együttes Madárijesztő dalát kellett énekelniük, és előre megadott mozdulatsorral kísérniük. A sikeres feladatvégzés után fecskék kítűzővel avatták fel a kisdíjakokat „igazi elsősökké”. A Fecskeavatóra városunk három óvodájából közel 60 nagycsoportos óvodás gyermek is meghívást kapott, akik örömmel csatlakoztak az elsős diákok próbatételéhez. Jutalmul barackmag madárkákát vihettek haza.

Ugyanezen a napon, „Az őszi gyümölcssei” témahét zárásaként Szüreti mulatságot rendeztek az alsós kisdíjakok, mely a kukorica jegyében zajlott.

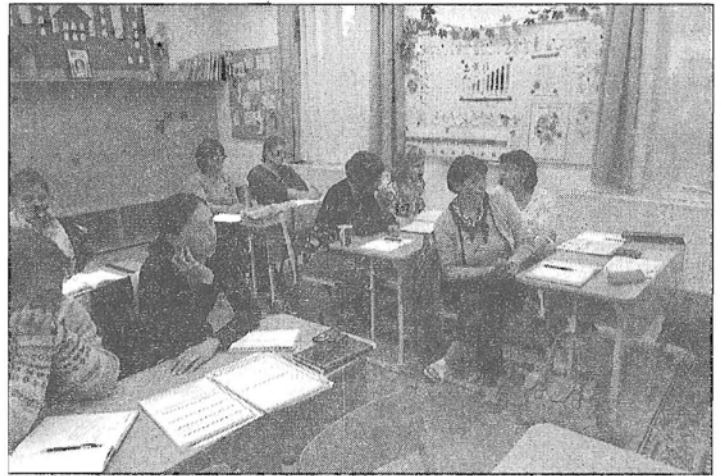
Az alsós osztályközösségek kukoricából készített dísztárgyakkal, játékokkal rendezték be az aula tárlóit. A szülők, nagyszülők jóvoltából finom kukoricás süteményekből, ételekből lakmároz-

Vaszkán Gabriella tanítónő előadás közben

Fecskeavató a Hősök úton

Tanítónők az előadáson

hattak a gyermekek. A szép őszi délután Hevesi Imre őszi dalokból összeállított koncertjével és közös énekléssel zárult.

Kölyökatlétika

Alsós bemutató foglalkozáson Vaszkán Gabriella tanítónő

Felsőss tanulók a rajtvonalnál

szemléltette, hogyan építsük be a Kölyök Atlétikai Program mozgásanyagát a mindennapos testnevelésbe. A Nemzetközi Atlétikai Szövetség felajánlásával jutottak a sporteszközökhöz azok az iskolák, akik az ehhez kapcsolódó képzésen részt vettek.

DIFER Programcsomag alkalmazása

A Békés Megyei Pedagógiai Intézet szervezésében olyan előadáson vehettek részt az alsós nevelők, ahol a DIFER tesztek alkalmazásával ismerkedhettek meg. Az érdekes előadást Sáriné Zentai Gabriella, az intézet munkatársa tartotta. Ígéretet kaptunk arra, hogy a tesztek elvégzése után, egy újabb megbeszélésen értékeljük az eredményeket. Egyben útmutatót kapunk arról is, hogyan tervezhető a gyermekek egyéni fejlesztése a tanév folyamán.

A Magyar Diáksport Napja

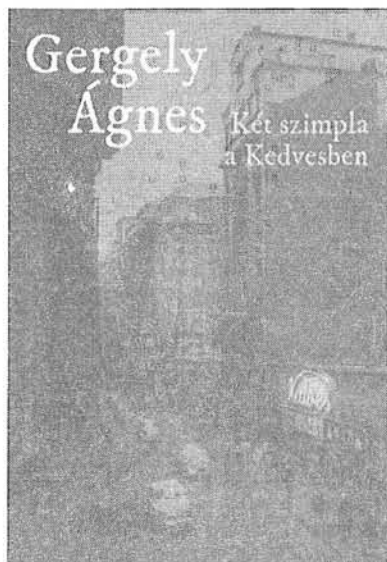
2013. október 11-én, a Magyar Diáksport Napja alkalmából rendezett megmozduláson iskolánk kisebb- és nagyobb diákjai lefutották a 2013 méteres távot, sőt néhány vállalkozó szellemű tanár is futott a gyerekekkel együtt.

Irodalmi oldal

KÉT SZIMPLA A KEDVESBEN

Kötetbemutató Gergely Ágnes 80. születésnapján

Gergely Ágnes 2013. október 5-én lett nyolcvan éves. Idehaza azonban az ünneplést megelőlegeztük neki, ugyanis az április 18-20-ig tartó háromnapos VI. InternetVers Fesztivált az ő tiszteletére hozhatta Gyomaendrődre az OMart Kulturális Műhely, ezzel kívántuk jelezni, milyen fontos ő nekünk.

A tényleges, októberi születésnap sem maradt méltó megemlékezés nélkül. Október 7-én (az Európa Könyvkiadó, a Digitális Irodalmi Akadémia és a

Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia szervezésében) a Petőfi Irodalmi Múzeumban születésnap köszöntővel egybekötött kötetbemutatóra került sor. Erre a rendezvényre - Várfi András polgármester úr vezetésével - városunkból is elutazott egy közel húsz fős delegáció. A megjelenteket E. Csorba Csilla a Petőfi Irodalmi Múzeum főigazgatója köszöntötte, majd az est további részében a házigazda szerepét Barna Imre, az Európa Könyvkiadó főmunkatársa, egyben a *Két szimpla a Kedvesben* kötet főszerkesztője töltötte be.

A beszélgetés Lator László levélben elküldött laudációjával indult, de szót kapott az unokatestvér, Fenákel Judit és Ferencz Győző költő, irodalomtörténész is. A bemutató után a hallgatóság hosszú sorban köszöntötte az ünnepeltet. Ezt követően meghívott vendégként egy torta mellett koccinthatunk Ágnes egészségére, aki a tőle megszokott kedves szerénységgel fáradhatatlanul dedikált, beszélgetett, mosolygott, sőt volt tanítványai-val énekelt is.

A *Két szimpla a Kedvesben* az író harmadik kötete, lehetetlenül magával ragadó olvasmány. Alcímében a műfaji megjelölés: **memoár**. A bemutatón Barna Imre többször titulálta regénynek a művet, s az elolvasás után magam is hajlok rá, hogy egyetértsek vele.

Az új könyv az endródi gyermekkortól, a háborús üldöztesen és az édesapa elvesztésén át, a háború utáni otthontalanságig, a nem felhőtlen szegedi diákévektől, a kora ötvenes évek gyári, színi- és bölcsészvilágán át, a tanári és végül a költői pályáig követi végig Ágnes életét. Ilyen értelemben valóban memoár. Azonban az egyetemi évek leírásától folyamatosan jelen van az író-olvasó találkozókra gyakran megemlégett nagy szerelem

A Petőfi Irodalmi Múzeum díszterme

története, s talán ettől érezzük mégis regényszerűnek ezt a visszaemlékezést.

Ágnes kihangsúlyozta, hogy igyekezett a legegyszerűbben fogalmazni, kerülte a metaforákat és egyéb bonyolult nyelvi eszközöket, hogy tárgyilagos, „sallangmentes” stílusban közölje az eseményeket. Ez a sok munkát igénylő lecsupaszítás elegánsan megszerkesztett, tökéletesre csiszolt, elliptikusan érzékletes, közvetlen hangvételű mondatokat eredményezett, melyeket olvasni gyönyörűség. Oka lehet ennek az is, hogy Gergely Ágnes alapvetően költő, s prózáját is óhatatlanul áthatja a poétai szemlélet.

Jóllehet, számtalan találkozón részt vettem már, ahol Ágnes művei kapcsán az életéről is beszélt, a *Két szimpla a Kedvesben* mégis egészen felzaklatott. A bemutatón elhangzott, hogy e memoárban - a különben nagyon is szemérmes alkotó - „szemérmetlen sztriptízzel” tárja fel múltját: mindent és mindenkit nevével nevez, vállalva az ezzel járó kellemetlenségeket. Zavarba ejtő, mikor valaki, akivel akár holnap találkozhatunk, így kiadja magát.

Kedves Ágnes! Köszönjük, hogy ennyire a bizalmába fogadott minket, olvasókat. A *Két szimpla a Kedvesben* ott ér véget, ahol a költői pályája elkezdődik, bízunk benne, hogy lesz ereje megírni a folytatást is. Jó egészséget kívánunk!

Oláh Gizella

Izès Izek

November

Narancsos krémleves

Lisztel, vajjal világos rántást készítünk, és rostos narancslével öntjük fel, kevés tejszínnel sűrítjük, cukorral ízesítjük. Feldarabolt narancsot, rumba áztatott mazsolával, tejszínhabbal tálaljuk. (Lehet melegen is, lehet hidegen is.)

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

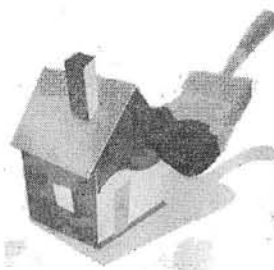
Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sutt elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, szíhezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglal rakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérebeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTÚDIO
Nysz.: 21381-2007
AKKREDITÁLT NYELVISKOLA

Ingyenes tanfolyamok!

Várható még további ingyenes tanfolyam: angol újrakezdő,
angol középfeladók (B1), német középfeladók (B1).

A projektroda minden hónap végén tölti fel a tanfolyamokat.

A részvétel feltétele: Regisztrálni kell a www.tudasodajoved.hu honlapon.

Ha nem tud regisztrálni, hívjon és segítünk!

További információ a honlapunkon: www.internyelvstudio.hu

Őszi nyelvtanfolyamok: angol, német, olasz nyelvből
500Ft/órától

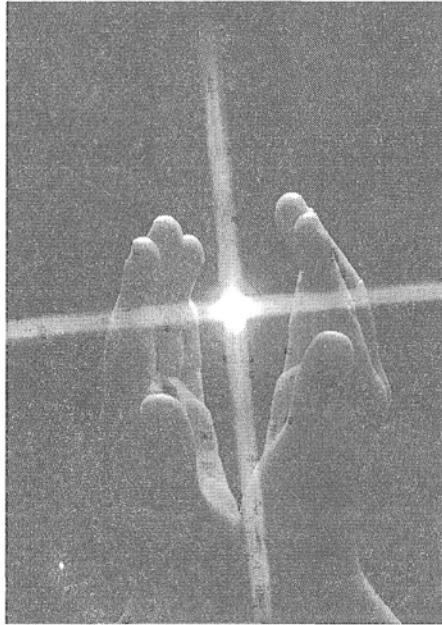
Skype oktatás: angol és német nyelvből

Inter Nyelvstúdió, Gyomaendrőd, Kossuth út 18. H-P: 15-18 óráig

Telefon: 20/947-1603, 20/229- 7022

e-mail: info@internyelvstudio.hu

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

VÉHA ANTAL hunyai származású szeghalmi lakos, október 19-én 65 éves korában az Égi Hazába költözött. Temetése október 28-án volt Hunyán. Gyászolja családja.

VÉHA OLGA, aki Endrődön élt, 81 éves korában, október 5-én hosszú betegség után megtért Teremtőjéhez. Gyászolja a családja.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

*„Nem múltak el ők, lélek szívémben élnek;
Hízába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)*

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Gyomaendrőd-Csárdaszállás-Hunya Kistérségi Óvoda októberi eseményei

Intézményünk 2013. június 24-ével pályázatot nyújtott be Az óvodai tehetségsegítő programok, erdei óvodai programok támogatására (A pályázat kódja: NTP-OTM-MPA-12).

A tehetséggondozó program címe:

„Kincskereső” – sokszínű óvoda tehetségsegítő program

A tehetséggondozó program rövid leírása:

Folytatni kívántuk a megkezdett tehetséggondozó programot a Gyomaendrőd - Csárdaszállás - Hunya Kistérségi Óvoda tehetséggondozási felteletrendszerének fejlesztésére, a gyermekek eltérő szociális helyzetéből fakadó esélykülönbségek mérséklésére, a tehetséggondozási szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására. A projekt keretében kidolgozott: komplex tehetséggondozó/tehetségfejlesztő program által a tehetséges gyermekekkel való integrált foglalkozás valósul meg a tehetséggondozás módszereivel. Törekszünk arra, hogy a kiválóan kreatív, átlag feletti intellektuális és szociális képességekkel és az ehhez kapcsolódó nagyfokú motivációval rendelkező tehetségigéretnek olyan tanulási helyzeteket teremtsünk, ami a tág érdeklődési területüket kielégíti, illetve tovább bővíti.

Jelen pályázaton elnyert támogatás összege: 900 000 Ft

Megvalósítás ideje: 2013. október 16-18.

Erdei óvoda, mely a Bónom-zugban került megrendezésre.

A három nap programja:

Október 16. szerda

délelőtt: Ismerkedés - Csapatépítés, Játékos ismeretszerzés – vizuális, ének-zene, természetismeret, matematika, mese - vers, anyanyelv, mozgás képességfejlesztő játékok szabadon, délután: Táncházt

Október 17. csütörtök

délelőtt: Csapatjáték, délután: Játékos vetélkedők, Hajókirándulás a Hármaskörös folyón (1 óra időtartamban)

Október 18. péntek

délelőtt: „Kincskereső” – tehetségek versenye, délután: Záró rendezvény, eredményhirdetés

Szeptember 30-án tartottuk az első hagyományteremtő papírgyűjtési akciónkat.

Mint egy nagy család, úgy szorgoskodtunk és gyűjtöttük a papír és PET palackokat, amelyből összesen 5926 kg papír és 486,5 kg műanyag gyűlt össze a nap végére.

Ezúton is köszönjük a kedves Szülők és magánszemélyek példaértékű összefogását!

Mindannyiunk számára fontos, hogy tiszta és szép környezetben éljük mindennapjainkat, és a legkisebbek is védjék, óvják a természetet!

Kiemelt támogatóink voltak: - Turul Cipő Kft. Hunya István, - Kónya Zöldség-Gyümölcs bolt Kónya István, - Mamutec Hungary Kft., - Róza Papírdoboz Kft. Róza Vendel

Ovis hírek

Október 4-én, az Állatok Világnapján a Bethlen Gábor Szakképző Iskola nagylaposi farmjára kirándultak a kis „Százszorszépek”. Saját környezetükben figyelhetők meg az ott élő háziállatok, akik jóízűen fogyasztoták el a gyerekek által kínált eleséget.

Százszorszép ovisok sikerei

Ismét örömmel számolhatunk be kis ovisaink sikereiről. Nagyon büszkék vagyunk eredményeikre, hiszen az elmúlt tanévben minden benyújtott pályázaton nyertek óvodásaink.

A Generáli Biztosító által meghirdetett Szimba „Éljünk egészségesen” c. országos rajzpályázatra még a nyáron készítették el alkotásaikat. Az eredményhirdetésre és a díjátadóra most ősszel az óvoda Szüreti mulatságán került sor. A díjakat a Generáli Biztosító részéről Timár Menyhért adta át a gyerekeknek. Mindegy 1000 rajzból 25 db-ot választottak ki, s büszkén mondhatjuk, hogy a Százszorszép Óvodából 5 gyermek rajzát ítélték a legjobbnak. Két kisgyermek: **Kakati Tamás** (Süni csoport) és **Medve Dorka** (Brekli csoport) első helyezettek lettek. Nyereményük 50-50.000 Ft-os utalvány. **Szalóki Lolita Vita** (Maci csoport), **Kakati Lili** (Maci csoport), **Timár Fanni Lilien** (Brekli csoport) a legjobbak között szerepeltek. Az ő nyereményük: 25-25.000 Ft-os utalvány.

Szintén a nyáron nyújtottuk be az *Európai mobilitás hét* „Tiszta levegő – Mozdulj érte!” c. rajzpályázatát. Ez is országos szintű pályázat volt, melynek eredményeként **Csikós Ádám** (Süni csoport), **Szalóki Lolita Vita** (Maci csoport), **Kakati Lili** (Maci csoport) egy-egy rollel lettek gazdagabbak.

A fent említett gyermekek már iskolások, de szeretnénk nekik megköszönni, hogy eredményeikkel öregbítették a Százszorszép Óvoda hírnevét.

Az 1956-os forradalom ünneplése Gyomaendrődön

2013/10/23

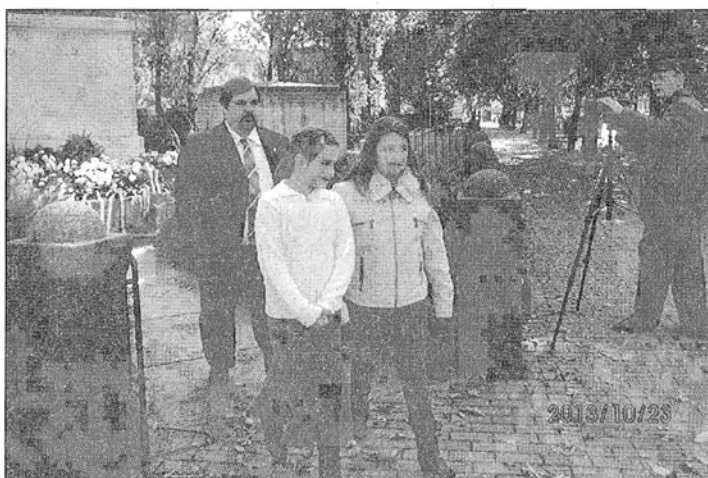

2013/10/23

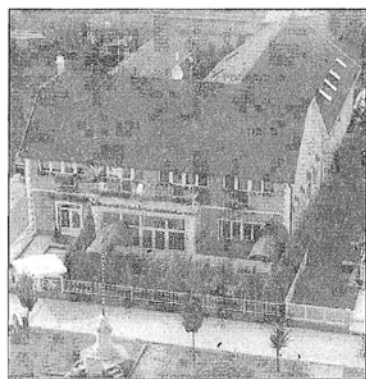
Fotók: Kiss Katalin

2013/10/23

2013/10/23

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Kedves vásárlóim!

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Őszi ajánlataim:

- Kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek, csőtisztítók
- Zománcos üstök, üstházak, tároló rekeszek, savanyító edények
- Szivattyúk, műanyagtömlők, bilincsek, csatlakozók
- Főliák, műanyagfalók, műanyagzsákok, p.p. zsákok
- Kerítésdrótok, szegek, csavarok
- Barkácsgépek, kéziszerszámok, védőkesztyűk
- Munkaruhák, munkavédelmi bakancsok
- Virágföldek, virágcserepek, őszi virághagymák
- Festékek, ecsetek, festőhengerek, csempereagasztók
- Izzók, elemek, vezetékek, kapcsolók, stb.
- Borászati kellékek, parafadugók, üvegek, demizsonok
- Alu létrák, talicskák, betonkeverők, kőműves szerszámok
- Szőnyegek - 2x3-ás, és futószőnyegek
- Konyhai felszerelések, fürdőszobaszőnyegek, viaszosvásznak

Várom vásárlóimat! - FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 195 Ft

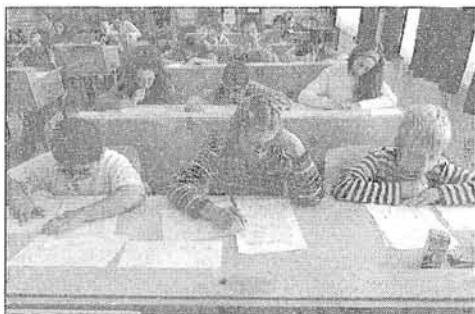
XX. évfolyam 12. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2013. december

A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek
4. IN MEMORIAM: Kálló Ferenc
5. Civil sarok - Dr. Palya József

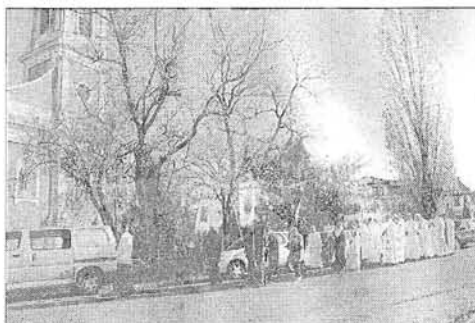

7. Matematika verseny

8. Előfizetőink figyelmébe!

9. Határ Győző Emléknapok

20. Endrődi Szent Imre búcsú képekben

Áldott karácsonyt!

Sík Sándor:

Karácsonyi álom

Magyar karácsony fekete-fakója
És minden, ami mostani, múltjon,
Száz pici gyertya gyújtatlan gyúljon,
Csillagos álom pelyhes takarója.
Álom, álom karácsonyi álom! –

Álom, álom... Betlehemben
Kicsike Jézus megszületett.
Szép Szűz Mária, egék ékessége,
Mi bűnös lelkünk egy édessége
Csókkal hajol a jászolka tövébe,
Kicsi Jézuskára rájanevet.
Édes kicsi Jézus, mindenlátó Jézus,
Ügyefogyott népre, ránk mosolyog
Csilló levegő-égben, boldog fényességben
Nekünk dalolnak angyali karok.

„Dicsőség, dicsőség mennyben az Istennek,
Békesség, békesség földön az embernek!”

Álom, álom... Kegyes kicsi Jézus,
Panaszkodjunk-e teneked?
Okos kicsi Jézus, igazlátó Jézus,
Hiszen te jól tudsz mindeneket!
S te, fényes szép angyalsereg,
A békességet is ismered!
A békesség – te jól tudod, – meleg cipő:
És édesanyja a bánsági búza.
A békesség a nagy hegyek nyugalma:
És homlokukat a Táttra koszorúzza.

A békesség egy csendes kicsi napsugár talán,
Amely a mély komoly vizek tükrén remeg:
De máshol még nem látják szegény magyar szemek,
Csak Pozsony ős Dunáján és Szent Anna taván,
A békesség a kassai harangszó,
S a székely falukon a pásztorok miséje
Kétszerte szent!...
Dicsőség a magasban... Kicsi Jézus,
Tedd, hogy legyen békesség idelent!

Dicsőség, dicsőség a magasságoknak,
Békesség a földön, békesség, békesség
Szegény magyaroknak.

Áldott karácsonyt és boldog
új évet kíván minden kedves
Olvasónak

a Szerkesztőség

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Hajóval a természetbe

Várfi András polgármester úr meghívására a Mozgáskorlátozottak és Hadirokkantak Gyomaendrődi Egyesületének 53 tagja egy emlékezetes hajóút részese lehetett szeptember 28-án délelőtt.

Az endrődi hajóállomástól a gyomai szabad strandig és vissza tartott a közel egyórás kirándulás.

Útközben melegengető napsütésben csodálhattuk meg az őszi természet pazar színeit.

A Balatonboglárról származó Boglár nevű hajó tulajdonosa

Székely János és Csikász Lajos, kapitánya Laklót József.

Mint megtudtuk, a hajó üzemeltetése önerőből történik, nem részesülnek semmiféle pályázati forrásból.

Köszönjük a vezetőség és a tagság nevében Várfi András polgármester úrnak ezt a szép délelőttöt, a hajó üzemeltetőinek munkájához, céljaik megvalósításához minden jót kívánunk. (Céljaik között szerepel, hogy jövőre már a szarvasi arborétumig és vissza is lehet hajózni!)

A csodálatos élmény egyik részese:

Bukva Csilla

GYOMAENDRŐDÖN, Tamási Áron 13 sz. alatti ház eladó. Érdeklődni: 06 30-705-1257 számon lehet.

Ház eladó Endrődön, Temető út 14. sz. Érdeklődni lehet: Temető út 5. sz. alatt.

Gyomán, a Vásártéri lakótelepen földszinti, egyszobás lakás cserépkályhával és gázfűtéssel ELADÓ! Ár megegyezés szerint! Telefonszám: 0620/376-4567

FELHÍVÁS jótékony célú adakozásra

Az Élet Másokért Közhasznú Egyesület
XII. „SEGÍTSÜNK A RÁSZORULÓ GYERMEKEKEN!”
jótékony célú adakozását.

Terveink szerint az Élet Másokért Egyesület részéről 25 gyomaendrődi, tartósan beteg gyermeket nevelő családot szeretnénk ebben az esztendőben is megajándékozni a nagylelkű segítségüknek köszönhetően.

Helye: Jézus Szíve Katolikus Templom
(Gyomaendrőd – gyomai városrész)

Ideje: 2013. december 20. (péntek) du. 14⁰⁰ óra

Gyűjtünk: az elmúlt évekhez hasonlóan tartós élelmiszert, édességet, írószert, játékokat, könyveket, stb, ami egy gyermek számára örömet jelenthet.

A felajánlásokat a következő címre várjuk:
Vaszkó Sándorné, Gyomaendrőd volt OTP melletti könyvelőiroda

**AKLANYAGILAG SZERETNE SEGÍTENI, AZ A KÖVETKEZŐ CÍMEN
TEHETI MEG:**

Számlaszámunk: Élet Másokért Egyesület

K&H Bank: 10402245-50505148-49571008

Gyomaendrőd, 2013.november hó

Vaszkó Sándorné egyesületi elnök

Passz ide!

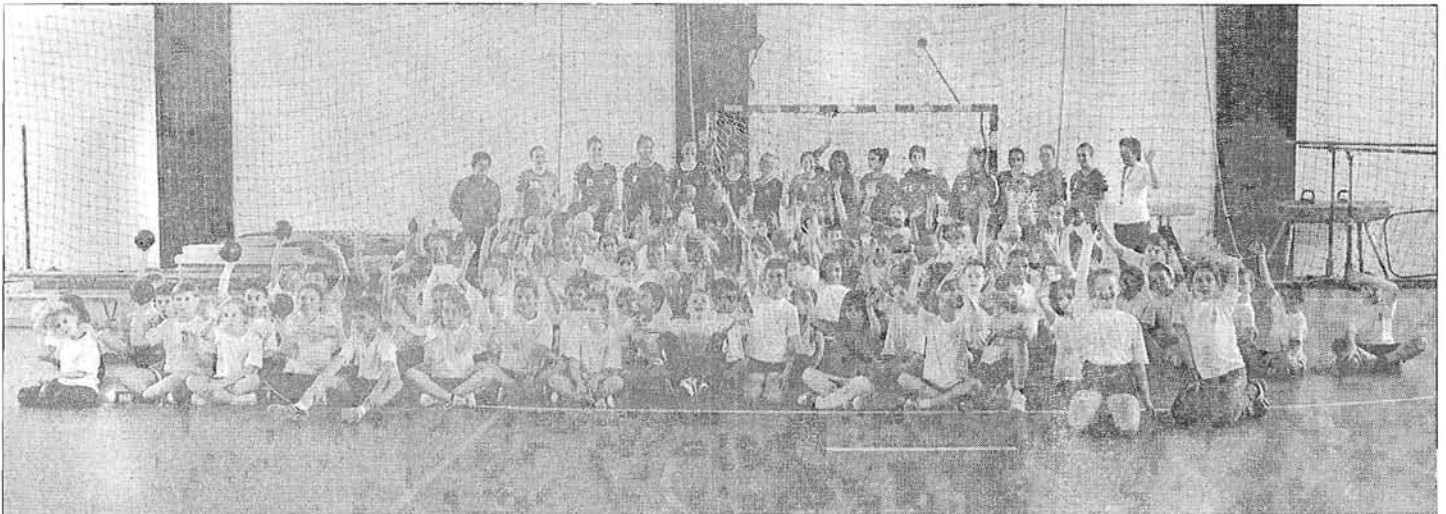
A Rózsashegyi Iskola az Emberi Erőforrás Minisztérium által kiírt, A Nemzeti tehetség Program NTP-SV-MPA-12-075 jelű „A tehetségazonosító diák-sportversenyek támogatása című pályázat keretén belül „Seregfogyasztó” (tűzharc) labdajáték csapatversenyt szervezett 2013. november 5-én a gyomaendrődi Varga Lajos Városi Sportcsarnokban.

A „Passz ide!” című projekt sportversenyén a dévaványai Ványai Ambrus Általános Iskola, a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola, a Rózsashegyi Kálmán Általános Iskola és a Rózsashegyi iskola csárdaszállási telephelyének labdajátékban tehetséges tanulói vettek részt. Iskolánként két korcsoportban (2-3. és 4-5. osztályos) versenyeztek a gyerekek. A verseny végzetével hangulatos és látványos kézilabda bemutató részesei lehettünk, majd a gyerekek aktívan részt is vehettek a játékos feladatokban, amit a Gyomaendrődi NKSE játékosai szerveztek és vezettek le Lakatos Tibor edző vezetésével.

A rendezvényen közel 100 tanuló vett részt, és töltött el egy kellemes hangulatú napot, amely a mozgásról, a mozgás örömről szólt.

A pályázatot írták és megvalósították Gyetvai Jánosné és Takácsné Rojik Gizella, a Rózsashegyi Iskola pedagógusai.

Kép lenn: Seregfogyasztók a Sportcsarnokban

Önnnek joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület november hónapban

2013 november 26-án közmeghallgatást tartott a Képviselő-testület a Városháza üléstermében (Selyem út 124.szám) 17 órai kezdettel.

Napirendi pontok:

- Tájékoztató az önkormányzat 2013. évi gazdálkodásáról, kitekintés a 2014. évre
- Tájékoztató a települési hulladékgazdálkodási szabályok változásairól
- Gyomaendrőd szennyvíztisztító telepének korszerűsítése KEOP-1.2.0/09-11-2011-0055 pályázat megvalósulásának jelen állásáról
- Bejelentések

Igen szerény érdeklődés mellett ülésezett a Képviselő-testület. A polgármesteri beszámolót követően a napirendi pontok elfogadásra kerültek. Mivel hozzászólás, kérdés, vélemény nem hangzott el, így szűk egy óra alatt ért véget a közmeghallgatás.

2013. november 28-án 28 napirendi pont megtárgyalására tett javaslatot a polgármester a soron következő testületi ülésen.

A gyermekek részére nyújtható pénzbeli és természetbeni ellátásokról és a személyes gondoskodásról szóló 10/2009. (III.5) önkormányzati rendelet felülvizsgálata II. forduló (1)

Törvényi változás miatt vizsgálta felül a Képviselő-testület az önkormányzati segélyezés rendszerét. Az átalakítással az Országgyűlés és családokat szeretné majd támogatni, így az első alkalommal folyósított óvodáztatási támogatást a Gyvt.-ben kapott felhatalmazással természetben kívánja nyújtani a családoknak hivatalunk, illetve részletesen kidolgozta a támogatás kifizetési és ellenőrzési rendjét is. A természetbeni ellátás formája vásárlási utalvány lesz, mely ruházati cikkek megvásárlására nyújt lehetőséget.

Gyermekjóléti szolgáltatás: A családgondozó személyének bevonásával ellenőrzi az önkormányzati segély rendeltetészerű felhasználását.

A gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosítja a bölcsődei, óvodai, iskolai és kollégiumi tanulók étkeztetését, valamint a gyermekek átmeneti gondozását önálló helyettes szülő alkalmazásával kívánja megoldani.

A képviselő-testület jóváhagyta az előterjesztést.

Az egyes pénzbeli és természetbeni szociális ellátások nyújtásának módjáról és feltételeiről szóló 3/2009. (I. 30.) Kt. rendelet felülvizsgálata II. forduló (2)

A helyi szociális rendeletek felülvizsgálata szintén törvényi változás következménye. Kedvezőbb lett megállapítva a magas gyógyszerárak enyhítésére szolgáló segélyezés. Múltányossági közgyógyellátásra jogosult az a személy, akinek jövedelme nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 230%-át.

Természetbeni tűzifa támogatást, a köztemetés költségének 50%-át engedheti, illetve szociális ellátásként az arra rászoruló személyeknek a szociális földprogramban való részvételt biztosít az új rendelet. Az aktív korúak ellátására jogosult rendszeres szociális segélyre jogosult a kritériumoknak való megfelelés esetén, amennyiben az együttműködés szabályait betartja. Önkormányzati segélyben részesíthető az a személy, aki önmaga, illetve családja átmeneti létfenntartásáról alkalmanként jelentkező többletkiadás miatt más módon nem tud gondoskodni. (Elismert többletkiadás pl. tanévkezdési kiadás, 5 napot meghaladó kórházi kezelés esetén felmerülő költségek, tanuló, nyugdíjas kedvezményes bérletek megvásárlása, eseti magas gyógyszerköltség, elemi kár esetén felmerült költségek, temetési költségek, stb.)

Önkényuralmi rendszerekhez köthető megnevezést hordozó közterületnevek módosítása

A Képviselő-testület 19/2013. (I. 31.) Gye. Kt. Határozatával az Ügyrendi Bizottságot bízta meg az önkényuralmi rendszerhez köthető személyekről és fogalmakról elnevezett közterületnevek módosításának előkészítésével. A munka szakmai segítségével a bizottság egy szakértői testületet hozott létre, amely összeállította azt a közterületi névsort, amelyben szereplő személyek valószínűleg köthetők valamely önkényuralmi rendszerhez. E névsor továbbítva lett a Magyar Tudományos Akadémiához javaslattevés végett.

A MTA Bölcsész tudományi Kara megküldte véleményét, amely alapján a szakértői testület javaslatot tett a Képviselő-testület felé az aggályos utca-utca nevek esetében. Az albizottság az alábbi prioritások figyelembevételével tette meg javaslatát:

Törvényi megfelelés (2011. évi CLXXXIX. tv. 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában vett részt.) A törvénynek való megfelelés jelenti, hogy nem maradhat olyan utcánév, amely a törvény tilalmába ütközik és ez a törvény rendelkezéseiből az MTA állásfoglalásaira figyelemmel közvetlenül vagy közvetve levezethető.

Az új utca-utca nevek esetében a helyi kötődéssel bíró elismert személyek neveit és olyan megnevezéseket hordozzanak, amelyek a település földrajzi,

történelmi, kulturális, vallási stb. identitást fejezik ki.

Változtatásra javasolt utca-utca nevek:

B Molnár Imre utca	Géza fejedelem
Dobi István utca	Csernus Mihály
Fürst Sándor utca	Dr. Pikó Béla
Hámán Kató utca	Papp Zsigmond
Kiss Lajos üdülő-telep	Dr. Szilágyi Ferenc
Korvin Ottó utca	Varjasi utca
Kulich Gyula utca	Szent István
Martos Flóra utca	Ujházi Miklós
Micsurin utca	Dr. Tóth Elek
Polányi Máté utca	Szent Imre
Rózsa Ferenc utca	Határ Győző utca
Ságvári Endre utca	Kállai Ferenc
Sallai Imre utca	Luther Márton
Sebes György utca	Kovács Imre
Tanács utca	Kálmán Farkas
Tokai Ferenc utca	Egei utca
Zalka Máté utca	Dávidházi Sámuel

A képviselő testület részben fogadta el az utca-utca nevek megváltoztatását, így várhatóan a decemberi testületi ülésen újra fogja tárgyalni az alábbi közterületek elnevezését.

Dobi István utca, Hámán Kató utca, Martos Flóra utca, Micsurin utca, Polányi Máté utca, Rózsa Ferenc utca, Tokai Ferenc utca

7. számú felnőtt háziorvosi körzet működtetése, a körzet működtetése, a körzet átvételével kapcsolatos költségek viselése

2013. szeptember 26-iki ülésen a Képviselő-testület megbízta a Városi Egészségügyi Intézményt, hogy működtesse a 7. számú háziorvosi körzetet, mivel Dr. Bánki Gyula 2014. január 1-től be kívánja fejezni háziorvosi tevékenységét. Dr. Torma Éva - a Városi Egészségügyi Intézmény igazgató főorvosa - az alábbi tájékoztatást adta az elvégzett feladatról:

Dr. Petrikó Attila a Fő út 3 szám alatti rendelésben, vállalkozás jellegű megbízási szerződés keretében fogja ellátni a helyettesítést 6 hónapon át. Rendelési idő: hétfőtől-péntekig 8-9 óráig és 13-4 óráig. Asszisztens: Kiss Edit.

A rendelő felszereltségének felmérése megtörtént, a tárgyi eszközök átvétele és költségei annak függvényében kerültek meghatározásra, hogy a képviselő-testület döntött a praxisösszevonás lehetőségéről is. Ennek értelmében elegendő lehet az endrői városrészben két rendelő minimumfeltételeit biztosítani, illetve a két fiatal háziorvos látná el a későbbiekben a feladatot.

A Liget Fürdő Kft kérelme, a fürdő területének bővítése

A fürdő igazgatója november 13-án kelt levelében kérelemmel fordult a Képviselő-testülethez, melyben jelezte, hogy önkormányzati támogatáson felül (20.663 E Ft) további 10 millió Ft összegű kiegészítő támogatásra lenne szüksége annak érdekében, hogy a Kft.-nek 2013. december 31-én ne legyenek likviditási problémái.

A 2012. évben a működési kiadások finanszírozása 34.353 7.000.000 Ft összegben valósult meg, közvetlen szolgáltatás vásárlása pedig 7.000.000 Ft-ba került. A Fürdő helyett törlesztett hitel összege 10.000.000 Ft volt.

2013. november 14. napjáig a biztosított támogatás 20.663.000 Ft, a szolgáltatás vásárlás pedig 12.700.000 Ft összegben valósult meg. A fürdő helyett törlesztett hitel az idei évben 15.000.000 Ft.

Megvizsgálva az adatokat, megállapítható, hogy míg 2012. évben a fürdő feladatellátásához 51.353.000 Ft-ot biztosított az Önkormányzat, addig a 2013. évben ez az összeg 58.363.000 Ft-ot tesz ki.

Az Önkormányzat javaslata alapján a Képviselő-testület 10.000.000 Ft összegű keretet hagyott jóvá a feltétellel, hogy tényleges lehíváskor a Fürdőnek megfelelő bizonylatok benyújtásával kell igazolni a támogatási összeg szükségességét. A támogatásra biztosított forrás a többlet adóbevételek terhére lett kijelölve.

Egy másik, a fürdő működéséhez kapcsolatos előterjesztésben utalva a szeptemberi határozatra, melynek értelmében a fürdő vezetése feladatul kapta annak megvizsgálását, hogy milyen lehetőség adott a fürdő területének bővítéséhez a holtág felé, ahol pihenő, csónakázó hely kerülhetne kialakításra.

A Hantoskert felé történő pihenő és csónakázó kialakítására lehetőség van, a Gyomai Kner Nyomda Zrt. tulajdonában lévő Kis Lajos Üdülőtelep 1-4. szám alatti üdülő és a szabadság térre vezető gyalogútjáró közötti Erzsébet ligethez tartozó zöldterületen.

Képviselő-testület többségében megszavazta a kiegészítő támogatást, illetve felkérte a társaságot, hogy a következő testületi ülésre dolgozza ki a tervezett csónakázó és pihenő hely megvalósításának részleteit a bruttó bekerülési költségekkel együtt.

Helyi járat üzemeltetési közszolgáltatási szerződés módosítása

A Mobilbusz Kft. írásban kereste fel az önkormányzatot és kérte, hogy hagyja jóvá a helyi járat menetrendjének változását 2013. december 1-től. Ennek oka, a Rózahegyi Kálmán Általános Iskola kérése, mivel megváltozott a vonat indulása Békéscsaba felé.

A képviselő-testület a kérésnek helyt adott. (Az új menetrend megtalálható a Mobilbusz Kft. honlapján.)

Lehoczkiné Timár Irén képviselő

In memorian

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkesillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Tímár Máté

Ember az embertelenségben

Kálló Ferenc

volt endrődi káplán, tábori esperes emlékezetére

(1894-1944)

„Minden alkalmat megragadok arra, hogy mind a szószéken, mind magánbeszélgetésekben a béke áldásait szembeállítsam a háborúval... Én pap vagyok, nekem ez a kötelességem, nekem nincsen családom, nincs gyermekem. Ha engem ezért megölnék, akkor kapok egy gyorsvonati jegyet a mennyországba – átszállás nélkül.” Ez volt ományi Kálló Ferenc tábori esperes hitvallása.

1944. október 28-án egy sötét színű személygépkocsi állt meg a Márvány utca 23. szám előtt, amelyből bőrkabátos férfi szállt ki, és bement a házba. Néhány perc múlva egy beteg, elesett kis embert kísért a kocsihoz, amelybe beszálltak, majd elhajtottak. Másnap hajnalban megcsörrent a telefon az Alkotás utcai 11. szám alatt működő

helyőrségi kórház ügyeletén: „Ha hiányzik a papjuk, menjenek ki Budakeszire, ott megtalálják” – kiabálta valaki a telefonba, majd lecsapta a kagylót.

Kálló Ferenc megkínzott, golyókkal átszaggatott testét zsidó munkaszolgálatosok találták meg egy árokban, kezében rózsafüzérének leszakadt feszületével... Vajon miért volt olyan fontos a nyilasok számára, hogy hatalomátvételük után egy héttel elrendelték elhallgattatását, kivégzését pedig rá egy héttel később már végre is hajtották? Vajon miért félték ennyire egy egyszerű tábori esperestől? Ki is volt ez a törekeny, madárarcú kis ember, aki hat fiútestvér közül a legidősebb, mégis a legkisebb volt, ezért a családban a „Kicsi” becenevet kapta?

Kálló Ferenc 1894. december 8-án született Szegeden, de csecsemő korától fogva Szarvason nevelkedett, ahol édesapja 40 évig volt népi tanító. Őt fiútestvére volt. A család elsőszülött fiaként, 1913-ban érettségizett jeles eredménnyel, majd teológiai tanulmányokat kezdett Nagyváradon. 1917-ben szentelték pappá. A Viharsarokban, Békés megyében szegény kis településeken, Békésen, Endrődön, Békésszentandráson, Újkígyóson, Csorváson szolgált káplánként. Mindenütt a szegények, a nincstelenek és a gyámoltásra szoruló káplán papja volt. Prédikációira még a más vallásúak is eljártak, mert azokból sohasem hiányzott a krisztusi szeretet és az élet ellentmondásaira való utalás. Szociális érzékenységét mind állami, mind egyházi részről bizalmatlanság fogadta, emiatt többször felfüggesztették, de igaza végül mindig bebizonyosodott.

1927-ben azonban végül kérte elbocsátását az egyházmé-

gyétől, és tábori lelkész lett a Magyar Királyi Honvédségben. Családjának a következőképp indokolta átlépését: „A szociális igazságtevés eszméit a honvédek lelkébe plántálva széjjel-küldhetem az egész országba.” Katonai pályafutása során elsősorban katonai kórházak lelkészeként szolgált Budapesten, Szombathelyen, Szolnokon. A kárpátaljai bevonuláskor, 1939-ben a gyorshadtest 2. lovasdandárjának beosztott lelkésze volt. 1940-től haláláig a 11. helyőrségi kórház lelkészeként, 1942. szeptember 1-jétől már tábori esperesként szolgált.

Katona hívei rajongásig szerették. Aki akár csak egyszer is találkozott vele, az sohasem felejtette el Őt, az igazságtalanságok kíméletlen ostromozóját, a minden bánatra vigaszt nyújtani, és az elbukásokból gyengéden felemelni tudó, megértő embert. Természetes, hogy egy ilyen lelkületű és felfogású ember semmitől sem irtózik jobban, mint a háború borzalmaitól. A kezdetektől ellenezte a háborút, a hadba lépést Németország mellett, és minden alkalmat megragadott arra, hogy a háborút szembeállítsa a béke áldásaival. Szónoklatai hírére a környék polgári lakosai is eljártak miséire, és végül a 11. helyőrségi kórház kis kápolnája olyan szűknek bizonyult, hogy azt ki kellett bővíteni.

Ezt a kormányzó né közbenjárásával – akinek két évig a gyóntatója volt – sikerült elérnie. Egyik miséjét, amely során nyíltan kiállt a szabadság mellett és a háború ellen, 1944. március 15-én ebből a kápolnából a rádió is sugározta. Az adást fiktív légiveszély miatt megszakították, de addigra a beszéd egy része már adásba ment.

Négy nappal később a németek megszállták Magyarországot... Kapcsolatban állt antifasiszta érzelmű politikusokkal, katonai vezetőkkel. A kórházban nagyon sok üldözött talált menedéket, akiket hamis okmányokkal láttak el, a legnagyobb veszélyben levőket pedig a fertőző osztályon rejtették el. A megmentettek között volt Básti Lajos, Latabár Kálmán és Egri István színészek, Ortutay Gyula néprajzkutató és még sokan mások, munkaszolgálatosok, hadifoglyok, katonaszökevények, zsidók és keresztények...

Mindeközben áldozatos szeretettel végezte lelképásztori szolgálatát. Sebesült és beteg katonák papja volt, aki nem sajnálta a fáradságot és áldozatot, ha katonákról volt szó. Éjszakákat virrasztott súlyos betegek mellett, pedig maga is állandóan beteg volt. A nyilas hatalomátvételt követően barátai kérték, hogy ne tegye ki magát a veszélynek, és rejtőzzön el. Erre azt a választ adta, hogy míg testvérei a harctéren életüket kénytelenek kockáztatni minden percben, addig Ő a szószéket is harctérnek tekintti, ahol nem szégyen elesni.

Elfogását követően a Gestapo svábhegyí székházába vitték, ahol kegyetlenül megkínnozták, órákon át vallatták. Ennek ellenére az embermentő tevékenységében Őt segítők közül senkire sem tett terhelő vallomást, tőle nem tudták meg neveket hóhérai. Temetésekor légiriadó volt Budapesten. Bombák robbanása és a légvédelmi ütegek bömbölése volt gyászzenéje. A koporsóját borító virágerdő az Ő szavait égette minden utolsó útjára kísérőnek emlékezetébe: „Végül mégis a szeretetnek kell diadalmasodnia a gyűlölet felett”.

Dacára annak, hogy embersegítő tevékenységét még a kommunista vészorkorszakban is elismerték és reverendáját – milyen ellentmondásos – még a Munkásmozgalmi Múzeumban is kiállították, testvéreit, akik közül kettő is katonatisztként szolgált a II. világháborúban, meghurcolták, kisémmizték, kitelepítették.

Halálának évfordulóján, 1946. október 29-én a Honvédelmi Minisztérium post mortem lelkész ezredessé nevezte ki. A jeruzsálemi Yad Vasem intézettől 2005. november 28-án kapta meg a Világ Igaza kitüntetését, amelyben azon nem zsidó emberek részesülhetnek, akik a vészorkorszak idején életük kockáztatásával, minden ellenszolgáltatás nélkül mentették az üldözötteket. Reverendája a Hadtörténelmi Múzeumban van kiállítva, vértanúi emlékért róla elnevezett utca őrizi Budapesten, Budakeszin és Monoron.

„Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mintha valaki életét adja barátaiért” – áll ományi Kálló Ferenc sírján a Farkasréti temetőben, amelyet a Honvédelmi Minisztérium 2013. őszén helyreállított, hogy méltóképpen őrizze meg egy igaz ember emlékét. Sírját október 29-én katonai tiszteletadással szentelték újra Magyarországon honvédelmi minisztere jelenlétében. Ományi Kálló Ferenc, a pap, katona, embermentő emlékét megőrizzük...

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Dr. Palya József

Állok a Kondorosi út és az Endrődi út kereszteződésében, pár méterre attól a háztól, ahol születtem, illetve ahol születésem-től fogva jó pár évet éltem.

A régmúlt és a jelenkor képei keverednek. Az egyik sarokon a volt Nagyszövetkezet és a Melódia épülete, arrébb Német Dezső bácsi háza... még a Liziczai bácsi trafikja is ott árvalkodik, csak az artézi kút és fényképész Lacika bácsi üzlete hiányzik.

Ezekkel a gondolatokkal araszolok úticéлом felé. A pár méterre levő épület kapujához érve, mielőtt rátenném a kezem a csengőre, nyílik a ház ajtaja, s Palya doktor úr lép ki rajta a megbeszéltd időpontban, s tessékel beljebb. Ez az épület is sok éve itt áll a helyén, mint ahogy a doktor úr is a település szolgálatában. Negyvenöt év megszakítás nélkül munkában töltött idő után kezdte meg megérdemelt nyugdíjas életét.

A volt orvosi rendelőben beszélgetünk a kezdetekről.

Jászsószentgyörgyön született, a Zagyva mellett nőtt fel, a Jászságban. A jászapáti iskolaévek után Debrecen következett, ahol 1964-ben végzett a DOTE-n, a Debreceni Orvostudományi Egyetemen.

Itt ismerkedett meg feleségével is, aki követte a végzett orvost a hosszú úton, s ma is egyik legfőbb támasza.

Debrecen után kórházi gyakorlat a mezőtúri kórház sebészeti osztályán, majd Telekgerendás következett. Itt éri a pályázati lehetőség az endrődi körzeti orvosi állásra, melyet elnyert, s 1967. november 8-án kezdte meg szolgálatát.

- Nehéz volt a kezdet? – kérdezem.

Szűkös körülmények között a védőnői lakásban lakva, bútorai az egészségház egyik helyiségében beraktározva, de optimistán indult neki az új kihívásnak.

- „A Körös a Zagyvát idézte, s mindjárt otthon éreztem magam” – mondja.

A körzeti orvosi teendők mellé a bölcsődei orvosi feladatokat is megkapta, így volt munkája bőven. Szerette a gyerekeket, tudott velük kommunikálni, s amikor felnőttek, továbbra is mentek hozzá bizalommal, előre köszöntek az utcán.

Ez munkájának egyik fokmérője volt, úgy érezte.

Hamarosan a Kossuth utcába költözhetek, a mostani lakás közvetlen szomszédságába.

Később az orvosi rendelője is itt működött.

Mi a jó házi orvos titka? – kérdezem.

„- A nagy szakmai rutin, s mindig odafigyelni a betegekre. A betegnek mindig igaza van, tehát a bánásmód emberséges, közvetlen kell, hogy legyen.”

Visszaemlékszem, hogy szüleimnek is ő volt a házi orvosa, s nem volt olyan napszak, amikor ne lehetett volna zavarni félfogadási időn kívül is, ha kellett.

Ugyanolyan kedvesen, udvariasan fogadta a páciens, vagy segített sürgősségi esetekben késő este, mint máskor, s

ez nem volt egyedi.

Nem csoda, hogy népszerű volt, ezt nem lehet másképp csinálni évtizedeken keresztül, csak nagyfokú szakmai alázattal s a másikon való segítség veleszületett természetességével.

Hogyan jutott mindenre idő, hisz munka mellett társadalmi aktivitása is jelentős volt? – jegyzem meg.

„A házi orvosi munka team munka, csapat munka” – mondja... Kölcsönösen segítették egymást a kollegákkal. Amíg az egyik társadalmi munkán dolgozott a másik kiegészítette a beteg rendelésnél és fordítva, így együtt tehát sokkal hatékonyabban tudtak dolgozni, mert így mindenre több idő jutott.

A Vöröskeresztes munkája mellett - amiért kitüntetés is kapott anno - a későbbiekben az egyházközség vezetőségének is tagja volt két cikluson keresztül 2007-ig.

2006-10 között pedig Gyomaendrőd város Képviselő-testületének volt megbecsült tagja, aminek végén átadta a stafétát a fiatalabbaknak.

Mi tudta felfrissíteni ennyi munka közben? - keresem a titkot.

„A szakma – válaszolja. - Jó érzés volt tudni, hogy tudok segíteni.”

Jelenleg - nyugdíjba vonulását követően - a horgászat, a templomzugi fák, színházlátogatás tölti ki egyebek mellett mindennapjait. No és a két felnőtt korú gyermek Lilla és Attila, akikre méltán büszkéek feleségével együtt. Külön öröm, hogy Lilla az orvosi szakmát viszi tovább a családban.

Mit jelent Gyomaendrőd a doktor úrnak ennyi év után?

„Sikerült beilleszkedni ide. Megtaláltuk azt a közvetlenséget, ami irányunkban tartósan megnyilvánul, ez jóleső érzésel tölt el minden nap” – mondja búcsúzóul.

Dr. Palya József közel félévszázados, a településért végzett odaadó munkájának elismeréseként „Gyomaendrődért emléklakett” kitüntetésben részesült 2013. október 23-án.

Kitüntetéséhez ezúton is szívből gratulálunk, és további nyugodt békés, boldog éveket kívánunk.

Dr. Varju László

Katolikus oldal

DECEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 17 óra,
advent hétköznapjain csütörtök kivételével reggel 6-kor Rorate

Gyoma

Kedden és pénteken 16 órakor a templomban,
vasárnap és ünnepnap 11 óra

Hunya

Advent hétköznapjain csütörtök kivételével reggel 6-kor Rorate
hajnali mise, szombat 17 óra, vasárnap és ünnepnap 10 óra

DECEMBERI GONDOLATOK

Az év utolsó hónapjához érkezünk. A keresztény világ az Advent beköszöntével az egyik legnagyobb ünnepünkre, a Karácsonyra készül. A sorra gyúló négy gyertya az adventi koszorúkon arra készíti bennünket, hogy lelkünket készítsük fel a Messiás születésének gyönyörű ünnepére.

Kisgyermekkoromban élt nálunk egy nagyon idős apáca, Ida néni, aki besegített a sekrestyési teendőinkben, és a templomot díszítette. Ő öltöztetett minket, ministránsokat, és sokszor mondott olyan dolgokat, lelki tanácsokat, amelyeket egy életre megőriztem. Áldja meg az Isten még a földet is körülötte, amelyben nyugszik.

Egyszer - úgy 8-10 éves lehettem - a negyedik adventi vasárnapon az ünnepi miséhez öltöztünk ministrálni, és Ida nővér, amint megigazgatta rajtunk a zörgésre keményített csipkés ministránsinget, és nyakunkba kanyarította a lila gallért, a tőle megszokott apácás szigorral akkurátusan megjegyezte: „Gyerekek! Holnapután karácsony. És karácsony éjszakáján a Mennysorság kapuja kis időre nyitva marad: ezen keresztül száll le a kis Jézus. Ilyenkor a jó Istenhez hamarabb följutnak a kéréseink. Ne felejtsetek: ha tiszta a lelketek, akkor karácsony éjszakáján az Úristen meghallgatja a kéréseinket!”

Én nem tudom, ezt Ida nővér honnan tudhatta, azt se tudom, vajon tényleg így van-e... De az biztos, hogy azóta negyedszázad eltelt, az egykori ministránsgyerekből derecsódó hajú plébános lett, a keményített ministránsingeket rég elnyűtték az utódok, Ida nővér is rég elporladt a temetőnk akácfái alatt. De nincs Karácsony este, hogy eszembe ne jutna: Ma este nyitva az ég kapuja... Ha tiszta lélekkel kérem az Istent, ma este biztosan meghallgat.

Szeretett Testvéreim, a december hónap szép ünnepei is tanítanak és segítenek bennünket, hogy keresztény erényekkel gazdagodva, a Szentestén méltóképpen, tiszta lélekkel térdelhessünk az Istengyermek jászola elé kéréseinkkel, és hihessük azt, hogy a résnyre nyitva maradt menny kapuján keresztül az Isten trónusa elé viszik asz angyalok a kéréseinket.

December 4-én **Szent Borbála vértanút** ünnepeljük. Borbála római őskeresztény vértanú volt. Apja pogány főúr, - amikor értesül arról, hogy lánya keresztény lett, próbálja lebeszélni róla, és a pogányságra visszatéríteni, de látva Borbála Krisztushoz ragaszkodó állhatatosságát, kéri a „kegyelmet”, hogy lányát saját kezűleg fejezhesse le a város főterén. Tanít bennünket a szent vértanú példája a kereszténységünkhöz

DECEMBERI ÜNNEPEK

1. vasárnap:	Advent 1. vasárnapja
3. kedd:	Xavéri Szent Ferenc áldozópap
4. szerda:	Damaszkuszi Szent János
6. péntek:	Szent Miklós püspök
7. szombat:	Szent Ambrus püspök, egyháztanító
8. vasárnap:	Advent 2. vasárnapja
9. hétfő:	Szűz Mária Szeplőtelen Fogantatása
11. szerda:	Szent I. Damazusz pápa
12. csütörtök:	A Guadalupei Boldogságos Szűz Mária
13. péntek:	Szent Lúcia szűz, vértanú
14. szombat:	Keresztes Szent János áldozópap
15. vasárnap:	Advent 3. vasárnapja
22. vasárnap:	Advent 4. vasárnapja
25. szerda:	Karácsony, Urunk születése
26. csütörtök:	Szent István első vértanú
27. péntek:	Szent János apostol, evangélista
28. szombat:	Aprószentek
29. vasárnap:	Szent Család: Jézus, Mária és József
31. kedd	Szent I. Szilveszter pápa

való elszakíthatatlan ragaszkodásra. Tanítja a mai szülőket, hogy ne eltávolítsák gyermekeiket a hit megismerésétől, hanem inkább segítsék őket, hogy jó keresztények legyenek, hiszen ma már senki sem tiltja a hitgyakorlást, és magyar kultúránk is erre épül.

December 6-án **Szent Miklós püspökre** emlékezünk, aki egy szegény ember ablakába csempészett ajándékával mentette meg annak három lányát attól, hogy eladják őket rabszolgának. Ennek emlékezetére kapnak ajándékot a gyermekeink, - és ez tanítson bennünket is, hogy lássuk meg magunk körül a rászoruló embereket, és az ünnepek közeledtével lehetőségeinkhez képest segítsünk másoknak is, hogy a szegénység terhé legalább a szent ünnepek alatt érezhessék kevésbé.

December 8-án **Szűz Mária Szeplőtelen Fogantatásának** főünnepén az egészen büntelen Szűzanyát ünnepeljük. Emlékeztessen ez a szép Mária-ünnepünk arra, hogy ebben a mai egyre lélektelenné, bűnösebbé váló világban is tudjunk mind büntelenebb életet élni, és ha elesünk, a bűnbánat szentségében megtisztulva újra az Isten útjaira lépni. Ezért figyelmezteti Egyházunk a híveket, hogy Advent során ne felejtkezzenek el a szentgyónásuk elvégzéséről, hogy a Szentestén valóban megtisztult lélekkel terjeszthessük a Gyermekek Jézus elé kéréseinket.

Az adventi koszorú sorra meggyújtott négy gyertyája emlékeztessen tehát, Testvéreim, hogy az ünnep előtti nagy sürgés-forgás, bevásárlás, ajándékcsomagolás, nagytakarítás, sütés-főzés közepette se feledkezzünk a legfontosabbról: a tiszta lélekről.

Adja Isten mindnyájunknak, hogy az advent áldott napjaiban sikerüljön méltóképpen felkészülni, a lelkünket megtisztítani, hogy a Szentestén, amikor a Kisjézus leszáll közénk, és az angyalkák egy résnyre nyitva hagyják a Mennysorság kapuját, a tiszta lelkünkől Isten elé szálló kéréseink, fohászaink meghallgatásra nyerjenek.

Ezzel kívánok minden kedves Olvasónknak áldott adventi készülést, és meghitt, bensőséges, békés Karácsonyi ünnepeket!

Czank Gábor
plébános

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

A takarékoság jegyében

A takarékosági világnap alkalmából az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet rajzpályázatot hirdetett. Az alsó tagozatban „Takarékosság és környezetvédelem otthon”, a felső tagozatosoknak „Így kellene takarékoskodnunk Földünk természeti értékeinek megőrzése érdekében” címmel. Iskolánk tanulói szép számmal készítettek rajzokat. Az alsó tagozatban két tanulónk külön jutalomban részesült: Szerető Alma 2. osztályos és Szilágyi Beatrix 4. osztályos tanuló. A felső tagozatból Kurilla Virág 7. osztályos tanuló ért el első helyezést.

Bibliatörténeti vetélkedő

2013. november 25-én iskolánkban bibliatörténeti játékos vetélkedőt rendeztünk. Vendégeink voltak a gyulai Karácsonyi János Katolikus Általános Iskola és a mezőtúri Szent István Általános Iskola alsós gyermekei. A diákok előzetes feladatként „Legkedvesebb bibliai történetem” címmel rajzokat is készítettek, melyek külön díjazásban részesültek. A különböző feladatmegoldások során játékosan adtak számot bibliaismeretükről, a tornateremben pedig ügyességüket mérték össze sorversenyek formájában. Eredményhirdetés előtt zöldségekből készült ötletes szendvicseket készíthettek iskolánk ebédlőjében, amit jó étvágygal fogyasztottak el. A délután remek hangulatban telt, a legizgalmasabb az eredményhirdetés volt, melyet izgatottan vártak. A díjakat Várfi András polgármester úr adta át.

Mészárosné Kiss Katalin

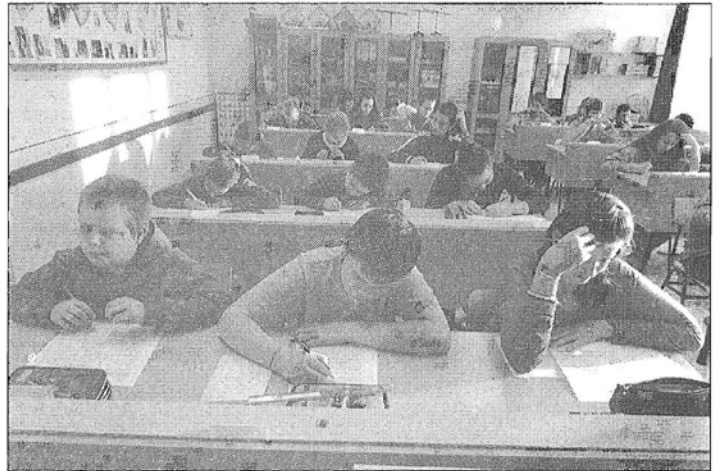

Matematika verseny

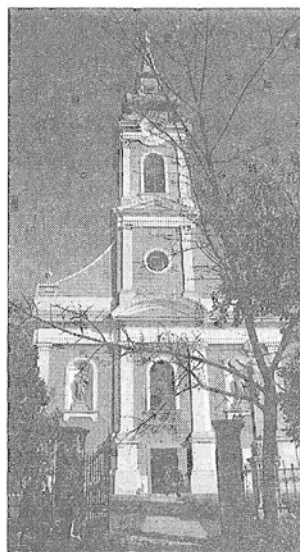
2013. november 20-án – szerdán – rendeztük meg iskolánkban a Katolikus Iskolák Dugonics András Matematika Versenyét 4-8. osztályig, összesen 29-en mérték össze tudásukat. 4-6. osztályig a versenyzőknek 20 kérdésből álló feladatlapot kellett 60 perc alatt megoldani, a 7-8. osztályosoknak 25 kérdést 90 perc alatt kellett helyesen megválaszolniuk. Minden versenyző gondolkodást serkentő csokoládét és üdítőitalt kapott, amit a verseny alatt el is fogyasztottak. A feladatlapokat továbbítottuk a megrendező iskolának, ők fogják a legjobbakat a következő fordulóba behívni.

A gyermekekkel ezek után a januárban megrendezendő Zrínyi Ilona Matematika Versenyre készülünk, valamint a 7. osztályosok megmérettetnek a Varga Tamás Matematika Versenyen is. Sikeres felkészülést kívánok mindenkinek!

Szabóné Farkas Borbála
matematika tanár

A Szent Imre-napi búcsú

Az endrődi katolikus templom 1804-ben épült késő barokk stílusban. Védőszentje Szent Imre herceg, aki egyben az endrődi címer főalakja is volt. Megáldása 1804. november 5-én volt, felszentelése 1824. május 9-én. A szinte csak katolikusok lakta településen élők több mint 200 éve ünneplik a Szent Imre-napot, s a hagyományos búcsút minden év novemberében szokták tartani. Az idén november 9-én 10 órakor kezdődött. Nagyon sok hívő jelent meg az ünnepségen, tele volt a templom nem csak helybeliekkel, de Erdélyből érkezett zarándokokkal is. Gábor atyán kívül más plébános atyák is eljöttek. A kedvező időjárás lehetővé tette, hogy a körmenetet az idén is megtarthattuk. Az ünnepség végén a templomkertben megvendégelték, finom kaláccsal, teával, süteményekkel kínálták a zarándokokat, megjelenteket.

Örülök, hogy én is ott lehettem a ministránsok között.

Harnos Tímea 7. osztályos tanuló

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

SZENT JÁNOS

apostol és evangélista (ünnepe: december 27.)

El Greco (1541-1614): Szent János apostol

ladt az asszonyok híradására.

A Galileai-tó mellett elsőnek ismerte fel Jézust, őrá

Ő volt a „szeretett tanítvány”, a negyedik evangélium és a Jelenések könyvének szerzője.

Testvérével, Jakabbal első követői voltak Jézusnak. Péterrel Jánost küldte előre Jézus, hogy az utolsó vacsorát elkészítsék. János volt az, aki a vacsora alatt Jézus mellett volt az asztalnál. Neki mondta meg Jézus, ki az, aki elárulja majd. Ott állt a keresztnél, az ő gondjaira bízta Máriát, akit gyámányjául rendelt. A sírhoz is elsőnek sza-

mondta az Úr: „Akarom, hogy ő így maradjon”. Jeruzsálemben tartózkodott a kb. 50-ben megtartott apostoli zsinatig, Szent Pál úgy keresi fel, mint az Egyház egyik oszlopát. Ezután Kis-Azsiában terjesztette a hitet, Efezusban élt.

Patmoszba száműzték, öregkorában már prédikálni sem tudott, csak azt hajtogatta: „Fiacskáim, csak szeressétek egymást”, ugyanis ezt tanulta az Úrtól, és ez önmagában is elégséges - magyarázta. Efezusban csendesen halt meg, körülbelül 100 táján. Ő az egyetlen apostol, aki nem lett vértanú.

A 4. századtól Keleten is, Nyugaton is ünneplik.

(Iványi László: 200 éves az Endrődi Szent Imre templom)

Az utolsó vacsora képe az endrődi templom mennyezetén

Kedves Olvasóink, Előfizetőink, Támogatóink!

Ismét elmúlt egy év, újságunk velünk idősödött, és 2013 folyamán már a 20. évfolyamot irtuk.

Őszintén reméljük, hogy olvasóink velünk együtt örülnek annak, hogy sikerült az elmúlt 20 évben megőrizni az alapító és egyben főszerkesztő által kialakított és meghatározott irányt, amit továbbra is követünk, és megmarad lapunk a keresztény nemzeti gondolat hírnökének.

Minden évben megírjuk, így tesszük most is, hogy várjuk olvasóink véleményét, kérését, jobbító szándékú kritikáját, amit előre is köszönünk és igyekszünk megszívlelni.

Kedves Olvasók! 2014-ben újságunk a 21. évfolyamba lép! Ennek öröme gondoltunk egy merészet és nagyot, hogy valamilyen formában minőségileg megújulunk. Lehet, hogy részben, lehet, hogy teljesen színes lesz, lehet, hogy az oldalszám emelkedik. Lehet, hogy fekete fehér marad, csak jobb minőségű nyomtatásban. Nem ígérjük, hogy mindjárt januártól lesz változás, de dolgozunk rajta. Mégcsak most körvonalazódnak a lehetőségek.

Természetesen a megújuláshoz anyagiak is kellene. Csak akkor tudunk többet adni az Olvasóknak, ha anyagilag is több lesz a bevételünk. Ezért kérünk mindenkit, hogy ne hanyagoljuk el az újság előfizetését. Akik eddig valamilyen okból nem fizettek, vagy van elmaradásuk, kérjük ezt pótolni.

Ha valaki lapunkat lemondaná (amit nagyon sajnálnák), akkor kérjük, még decemberben tegye meg!

Elkészült lapunk jövő évi költségvetése. Hála Olvasóink érdeklődésének és támogatásainak, a jövő évben a megújulás reményében lapunk ára csak kicsit fog emelkedni.

Egyes számok eladási ára januártól 220 Ft lesz.

Akik egyben, egy évre kifizetik, kedvezményben részesülnek:

- a helyi és hunyai olvasók részére a 2014. évi előfizetés díja: csak 2.500 Ft/év,
- a postán küldött lapunk előfizetési díja: csak 4.800 Ft/év, mely összeget kérjük a mellékelt csekken szíveskedjenek befizetni. (A vidékiek postaköltségét az elmúlt évben kissé aláterveztek, ezért emelkedett kissé jobban a vidéki előfizetés.)

Kérjük továbbá, ha valakinél címváltozás áll be, azt haladéktalanul jelentsük, mert többen reklamáltak, hogy nem kapták meg lapunkat. Előfordul, hogy visszajön a „címezett ismeretlen, a címzés elégtelen” címkével, de nem mindig. Ellenőrizzük a címkén, hogy valóban elégséges-e a címzés!

Akinek anyagi helyzete megengedi, hogy az előfizetési összegén túl támogassák lapunkat, minden összegű anyagi támogatást köszönettel és szeretettel fogadunk, és előre is köszönünk.

Köszönjük kedves olvasóinknak, előfizetőinknek, hogy a nehéz gazdasági helyzetben is hűségesek maradtak lapunkhoz.

Kérjük olvasóinkat, lapunkat mutassák meg további ismerőseiknek, családtagjaiknak, főleg azoknak, akiknek endrődi, gyomai, hunyai kötődésük van.

Közeleg a Karácsony. Lepjük meg családtagjainkat, barátainkat egy-egy Városunk újság előfizetéssel!

Minden kedves Olvasónknak jó egészséget, békés nyugodt éveket kívánunk!

Gyomaendrőd, 2013. december hava

Városunk Szerkesztősége

HATÁR GYŐZŐ EMLÉKNAPOK

Gyomaendrőd város Önkormányzata, az Írók Alapítványa és a Magyar Versmondók Egyesülete közös rendezésében került sor a HATÁR GYŐZŐ EMLÉKNAPOK megrendezésére. Az idén ünnepeljük Határ Győző születésének 99. évfordulóját. A világhírű, gyomai születésű író, költő, filozófus tiszteletére meghirdetésre került a Kárpát-medencei szavalóverseny, melynek első fordulója Budapesten volt. 2014. november 15-én 10 órától Gyomaendrődön került sor a döntőre. 12 versenyző mondott el egy-egy szabadon választott Határ Győző és egy-egy XX. századi magyar költőtől származó verset.

A zsűri tagjai: Mezey Katalin az Írók Alapítványa képviselője, Tóth Zsóka Radnóti-díjas előadóművész, Kiss László a Magyar Versmondók Egyesülete elnöke, Weigmann Alfréd alelnök, rendező és Dinyáné Bánfi Ibolya a Határ Győző Városi Könyvtár vezetője voltak.

A polgármesteri hivatal dísztermében megtartott szavalóverseny résztvevőit Mezey Katalin köszöntötte, majd a versenyzők: Hetényi Réka, Balázs Tímea, Sipos Fanni, Ster Erika, Gyulai Zsuzsanna, Hodosán Dóra, Brudás Virág, Hunya Réka, Tóth Benedek, Somorjai Réka, Szabó Kinga Frenyó Júlia - akik az ország minden pontjáról érkezettek - a húzott sorszámoknak megfelelően mondták el verseiket.

Az országos döntőbe bejutott két gyomaendrődi fiatal is, akik a mezőny legfiatalabbjai voltak. Hunya Réka és Sipos Fanni mindketten a Kner Gimnázium tanulói.

Az eredményhirdetésre ebéd után került sor:

helyezés: Tóth Benedek Ernő (Pécel)

Gyulai Zsuzsanna (Budapest)

Somorjai Réka (Kecskemét)

Hodosán Dóra (Hajdúszoboszló)

Dicséretben részesültek: Hunya Réka (Gyomaendrőd)

Szabó Kinga (Szeghalom)

Ster Erika (Budapest)

Az I. – III. helyezettek mindegyike pénzjutalomban részesült. Oklevelet, az Írók Alapítványa könyvcsomagját, gyomaendrődi ajándécsomagot a résztvevők mindegyike kapott.

Kis pihenő után 16 órakor kezdődött a Határ Győző emlékére rendezett gálaműsor, amelyet a városi könyvtár szervezett.

A gála műsora:

A gálaestet megnyitotta Mezey Katalin, a budapesti Írók Alapítványa képviselője.

Fekécs László a KLIK Gyomaendrődi Tankerületének igazgatója Erdős Norbert, a Békés megyei Kormányhivatal kormány megbízottja képviselőjében mondott köszöntő szavakat, emlékezett meg Határ Győzőről.

A gála műsora:

Határ Győző: Váram és istápom (Előadta: Turnár Marianna)
A Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórusának műsorában elhangzott:

Bartók Béla: Levél az otthoniakhoz

Bartók Béla: Bolyongás

Kodály Zoltán: Horatii Carmen

Certon: Piaci pletyka

Határ Győző: A Föld (Előadta: Polányi Éva)

Hommage (Előadta: Vozár M. Krisztián zongoraművész)

Határ Győző: Zsoltár két nyelven (Előadta: Hodosán Dóra)

Határ Győző: Nyunyi és Nyinyu részlet

(Előadta: Gyulai Zsuzsanna)

Határ Győző: Borulat (Előadta: Tóth Benedek)

Improvizációk (Előadta: Vozár M. Krisztián zongoraművész)

Az Endrődiek Baráti Köre híreiből

Az őszi rendezvények közül kiemelkedik a szeptember végén Pázmádon tartott szüret, szüreti rendezvény. Buckó Imre bácsi vendégszeretetében a mintegy 50 fős résztvevő jól érezte magát, s öröm volt látni, hogy az endrődi buszos résztvevők mellett Tatabányáról, Esztergomból, Budapestről stb. érkeztek tagok, jelezve az összetartozás fontosságát.

Október végén pedig Endrődön került megrendezésre a hagyományos disznóvágás, szintén nagy sikerrel. Az eddigi éveket tekintve rekord részvétellel. Hálás köszönet a rendezőknek.

Határ Győző: Hamutartó (Elmondja: Cserenyecz Éva)

Határ Győző: A gyomai gyom,

Határ Győző: Visszkapaszkodás (Előadta:

Tege Antal, a Békéscsabai Jókai Színház színművésze)

A gálaest Várfi András polgármester zárta le.

A gálaműsor után a Határ Győző Városi Könyvtárban baráti beszélgetésre került sor, ahol nem csak a helybeliek vettek részt, hanem sok vendég is körünkben maradt.

A program november 16-án, szombaton 10 órakor folytatódott, a Határ Győző költészete című konferenciával, melynek fővédnökeül Bogyay Katalin UNESCO nagykövetet kérték fel a szervezők.

A konferenciát Mezey Katalin nyitotta meg, majd felolvasta Buda Attila (az ELTE könyvtárvezetője, bibliográfus, irodalomtörténész) Határ Győző, a reneszánsz ember című előadását.

Mohácsi János: Egy sok műfajú alkotó – A költészet helye Határ Győző életében

Dobos Marianne (Szabó Lőrinc-díjas közíró): Emlékeim Határ Győzőről

Dr. Kabdebó Lóránt (irodalomtörténész professor): Liturgikon – Határ Győző költői pályakezdése

Dr. G. Komoróczy Emőke (az irodalomtudomány kandidátusa, az MTA köztestületének tagja): Határ Győző kései költészete

Szokolczay Lajos (irodalom és művészetkritikus): Hajszaúhíd – Határ Győző költészete című előadásait adták elő.

Az előadók mindannyian személyesen is ismerték Határ Győzőt. Előadásait éppen ezért tudta megszínesíteni a személyes élmények sokasága. A konferenciát érdekes adalékokkal és eddig ismeretlen kéziratokkal lepte meg Fehér Zoltán irodalomkutató, aki antikváriumban bukkant rá Határ Győző Anibel regényének feltehetően első leiratára.

Entrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

A traktor

Egy öreg ló felsóhajt magába,
Mért nem fognak minket most a hámba,
Itt a szántás, vetésnek ideje,
Mégse fognak minket az ekébe.

Ott egy ember felült az ekére,
Se ostor, se gyeplő nincs kezébe,
Egy kereket forgat erre, arra,
Utána meg hasad a barázda.

Ló barátim már régen hallottam,
Még akkor két éves csikó voltam,
Hogy valami traktort készítenek,
Ezután azzal szántják a földet.

Itt a traktor szánt már minden felé,
A ló értéke halad lefelé,
Soh se lesz már nekünk becsületünk,
Akár mennyi kukoricát eszünk.

Mert a gazdák már úgy gondolkoznak,
Had pihenjenek ezek a lovak,
Etessétek, hizlaljátok jól meg,
Majd a virsli úgy fizet érte meg.

Ló barátim mi lesz akkor vélünk,
Ha ilyen sok kukoricát eszünk,
Disznó módra hizlalnak bennünket,
Azután eladnak a virslinek.

Bőrünket viszik majd a bőrgyárba,
Had legyen a parasztnak csizmája,
A húsunkból virsliet készítenek,
Amit Pesten az urak megesznek.

Csontunkat a cukorgyárba viszik,
Abból a finom cukrot készítik,
A Hangyákba szerte-széjjel hordják,
És a kisasszonyok szopogatják.

Farkunk meg a kefégyárba kerül,
Abból meszelő és kefe készül,
A gyomrunkból hurkát készítenek,
Amit majd a proletárok esznek.

Ló barátim az-az egy vígasztal,
Utszéli ároknál szebb az asztal,
Mert a virsli az asztalra kerül,
A cukor meg a teába merül.

De ezelőtt, ha egy ló megdőglött,
Azzal tovább senki sem törődött,
A tetemét lökték az árokba,
Juhászoknyáknak lett martaléka.

Gazdám mi lesz, ha elkopik csizmád,
Traktor bőrből nem csinálnak csizmát,
Mi lesz veled, üssön meg a guta,
Mezítláb jársz, mint a többi kutya.

A virsliből te úgy sem ehetsz,
Mert olyan helyre te nem mehetsz,
Mert ahol a virsliket fogyasztják,
Parasztot onnan könnyen kidobják.

A cukor meg nem parasztnak való,
Néked az avas szalonna is jó,
Hisz te úgy sem szereted a cukrot,
Edd meg te a tehén hulladékot.

Kakas bácsi nótái II.

Szobádat sem tudod kimeszelni,
Mert meszelőt sehol nem fogsz kapni,
Hisz a traktornak csak addig lesz farka,
Még a sofőr oda fönn ül rajta.

Nem mondom a hurkából ehetsz,
De azért te nagyon megfizetsz,
Ha nem fizetsz, nem eszel ló hurkát,
Edd meg hát a hibás disznó orrát.

Hozzad fordulok most kedves gazdám,
Örökségül fogadd a tarisznyám,
A traktoron használd a szemedre,
A barázdát jobban látod vele.

Már engemet tovább nem kínozol,
Mert ezután csak traktorral szántol,
Szamarat vegyél majd a vásárba,
Mert samárnak samár a barátja.

Az autó elhaladt és Gyomán a Holler szálloda előtt danolták...

Megjöttünk Hunyafaluból,
Kiugráltunk az autóból.
Pezsgőt ide pincér azt a rézangyalát,
Rögtön fizetjük a számlát.

(Ez utóbbit egy siket-néma lány hallotta s beszélte el.)

Jó borivók nótája (1938)

Csoda történt vasárnap délután,
Szövetkezetben vecsernye után,
Összeült egy borivó társaság,
Aki régen nem látták már egymást:

Habzda Vendel, Vaszkó István bácsi,
Szujó György, Paróczai György bácsi,
Tímár Pál, Szurovecz Lukács bácsi,
Vaszkó Pál meg Tímár Imre bácsi,

Kezdték a gyöngyösi bort kóstolni,
Kezdték is a fülük pirosodni,
Oly jól esett nekik a gyöngyösi,
Sándor alig győzte kihordani.

Habzda Vendel megkezdte a nótát,
Kakas bácsit rögtön odahívták,
Húzd rá Kakas azt a rézangyalát,
Ismersz minket, megadjuk az árát.

Habzda Vendel poharat üritett,
Amit rögtön kályhához röptetett,
A többiek, hogy eztet meglátták,
Habzda Vendelt ők is utánozták.

Röptültek az üvegek, poharak,
Az asztalon egy üveg se maradt,
Az üvegeket mind elpusztították,
Végre a bort fazekakból itták.

Kakas bácsi akkor megjárta,
A bort ő is fazekakból itta,
Kormos lett szeme, orra és szája,
Odahaza nem ismertek rája

Felesége mikor megismerte,
Azt kérdezi, hát ez mi a fene,
Mi lett veled egyen meg a manó,
Vénségedre lettél kéménykotró.

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

A gyomai református vallású lakosság ki- és beházasodási szokásai 1780-1830 között – I. rész

A következő néprajzi-helytörténeti vonatkozású sorozatunk témája a gyomai ref. vallású törzslakosság párválasztási irányultsága a 18-19. század fordulóján. Azért választottam kutatásaim alapjául a megjelölt szakaszt, mert a rendelkezésre álló – sajnos hiányos – anyakönyvekből (kezdődnek 1741-től) megismert adatokból 1780 táján kezdenek el szaporodni az exogám (kívülről) házasságkötések, eladdig többnyire endogám (belülről, településen belül) házasságok voltak. Természetesen nem az összes adat feltüntetésével gondoltam dolgozatomat közre adni, hanem csak extrém (különleges) eseteket – lelkészek, tanítók, nemes emberek – valamint az özvegyiségre jutott mindkét nemet valók házasságkötéseit, valamint a korabeli cigányok (minden esetben valamilyen mesterséget űzők) párválasztási irányát szeretném ismertetni. Egy-egy „jellegzetesebb” évfolyamon belül teljes adatbázist, tehát a helybeli földműves nép házasságkötési adatait is közreadom. Igen tanulságosak ezek az adatok, ti. kiténik ezekből, hogy általánosan őstől télvégig terjednek az esküvők s lakadalmak, nyáron s más időpontokban szinte csak „nadrágos emberek” s megözvegyült földművesek kötnek házasságot. Ez utóbbiak azon egyszerű okból, hogy az elkeserítőn magas létszámban meghalt – gyermekágyi lázban, tüdőgyulladásban, szülési nehézségekben, stb. – fiatalasszonyok helyét minél előbb pótolni kell, egy földműves gazdaságban „asszony kell a házhoz”, s nem utolsósorban az árván maradt gyermekeknek anya kell.

A vizsgált időszakban szigorúan kivétel nélkül a szomszédos ref. vallású helységekből házasodtak. Így pl.: Mezőtúr, Turkeve, Dévaványa, Köröstarcsa, Körösladány, Mezőberény, de távolabbi bihari, hajdúsági, arad vármegyei, bánáti helységekből is hoznak asszonyokat. Csak megjegyzem, hogy a helybeli gyomai evangélikus németekkel s a szomszédos endródi római kath. lakosokkal a 19. sz. végén s a 20. sz. elején aztán egyre nagyobb számban történnek „vegyes házasságok”. Az egyes helységekből „szolgáló” cselédlányok, béresek, egyéb alkalmazottak közötti házasságokat is feltüntettem s zárójelben általában ehhez és egyéb esetekben is „magyarázó” megjegyzéseket fűzök.

1781. május 2-án Tarcsai lakos Tóth János 20 eszt. legény vette magának feleségül gyomai lakos Szabó István Berényben szolgálóskodó árva hajadon leányát Katát, aki szinte 20 eszt.

1782. jún. 6. Békési lakos Szücs Ferenc vette magának feleségül gyomai lakos Nyilas György özvegyit Kincsem Szabó lónát.

1782. november 27-én Béres György hozta magának feleségül Tarcsáról Nagytiszteletű Prédikátor Paksi János özvegyit Pápai Erzsébetet. (A Béres familia erős telkes gazda nemzetség volt már ekkor is, valószínű ezért mondott igent egy ref. pap özvegye kérőjének).

1783. jan. 22. Túrról jött Bánhorváti Mihály 28 eszt. vette magának feleségül Velkenyei István özvegyit Szabó Sárát aki 37 eszt.

1783. aug. Tamásdi Prédikátor Tiszteletes Kabai János vette feleségül helybeli lakos Szilágyi István hajadon leányát Juditot.

1783. nov. 5. Seprenyi Mihály 22 eszt. helybeli legény vette feleségül Vatai János házában lakó Körözs-Tarcsai lakos Szikszai Sámuel hajadon leányát Borbálát 18 eszt.

1784. febr. 16. Mészáros Mathébusz Mihály vette Szarvason tartózkodó Berényi lakos Rumcsek György (ez nagy való-

színűséggel evang. vallású) hajadon leányát Borbálát.

1784. nov. 17. Kun Mihály 25 eszt helybeli legény vette feleségül Szaniszlai István házában szolgáló Berényi lakos Kincses János hajadon leányát Juditot 17 eszt.

1784. nov. 24. Király István 24 eszt. helybeli legény vette feleségül Körözs-Ladányi lakos Karátsony Mihály özvegyit Kováts Sárát.

1785. jan. 26. Öreg Őri István gyomai lakos hozta magának Túrról feleségnek Vásárhelyi István özvegyit Kováts Katát.

1785. szept. 21. Nótárius (azaz a falu jegyzője) Szabó János hozta magának feleségül csökmői Tiszteletes Prédikátor Uram Sulyok István hajadon leányát Katát

1786. nov. 22. Szerető János 23 eszt. gyomai legény vette magának feleségül Néhai Ványai lakos nemes Papp Bálint mostan Bíró Péter mostoha attyánál tartózkodó árva hajadon leányát Sárát.

1786. nov. 22. Turkevi lakos Takáts András vette feleségül Néhai Túri lakos Horváth György özvegyit Kováts Péter leányát Katát.

1787. január 8. Szentesen lakos Lakos István vette magának feleségül helybeli lakos Néhai Dücső (Dicső) János özvegyit helybeli lakos Kováts Mihály leányát Erzsébetet.

1787. jan. 17. Karcagi lakos Juhász Bernáth Mihály vette feleségül Sebők Nagy János helybeli lakos özvegyit Toldi Erzsébetet.

1787. január 29. Szántai Kollár János Szarvas helységi lakos csizmadia legény vette helybeli lakos Pálincás András hajadon leányát Máriát.

1787. február 6. Helybeli lakos Vintze András vette feleségül Túri lakos Muzsnai András leányt Erzsébetet.

Cs. Szabó István

GYÖNGYSOROK

Híres emberek mondásai

„Neveld gyermekeidet szeretetből, szeretet által szeretetre. Ki gyermeket nevel, nevelje magát is mintaképpé.”

„Ha az ifjak gondozása és nevelése helyes úton halad, akkor az állam hajója biztosan halad előre.

Ha ellenben baj van a nevelés körül, - arról jobb nem is beszélni.”

„Az államok akkor pusztulnak el, amikor már nem képesek a hitványokat a derekaktól megkülönböztetni.”

„A háború az emberek javát emészti fel s a férgesét kíméli meg.”

Tisztelt Fogadóink!
Ezúton tájékoztatom Önöket, hogy a

lottózó

új helyre költözött, Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz. alá.

Megújult környezetben, de továbbra is sok nyerési lehetőséggel és eséllyel várjuk

játékos kedvű fogadóinkat!

SPORT

Labdarúgó hírek a Megyei I. osztályból

A November 16-iki hétvégén befejeződött a bajnokság őszi szezonja a Megyei I. osztályban. Sajnos a záró forduló kellemetlen meglepetést hozott, hiszen hazai pályán a biztos vezetés után súlyos vereségbe szaladt bele a csapat.

A labdarúgó szövetség az elmúlt évek időjárás-tapasztalata alapján, a tavaszi szezonról két fordulót is előre hozott, amelyet még az ősszel le kell játszani a csapatoknak. Az elmúlt években, márciusban nagyon sokszor rosszabb időjárás-körülmények uralkodtak a sportpályákon, mint november végén, ezért döntött a szövetség a novemberi játéknapok mellett.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2013. 11. 03. Méhkeréki SE – Gyomaendrődi FC 5 : 0
G.: --
Ifi.: 2 : 1 G.: Kiszely M.

Kissé tartalékosan utazott csapatunk a tavalyi bajnok otthonába, de bíztunk a csapat tartásában. A jobb játékerőt felvonultató bajnokcsapat azonban már az első perctől nyomás alá helyezte a kapunkat, nem engedte játékosainkat kibontakozni. Húsz percig bírta a nyomást a védelem, majd öt perc alatt két gólt is kapott. Nem változott a játék képe a második játékrészben sem. A hazaiak végig támadtak és még három góllal terhelték meg a hálónkat. A védelem nem boldogult a hazai Bányai – Bondár kettőssel, akik 3 – 2 arányban osztottak az öt lött gólon. A mérkőzésre jellemző volt a Gyomaendrőd edzőjének önkritikus nyilatkozata: „Jól állt rajtunk a mez, és további pozitívum, hogy nem esett az eső.”

2013. 11. 09. Mezőberényi FC – Gyomaendrődi FC 1 : 2
G.: Toldi B., Molnár T.
Ifi.: 7 : 1 G.: Csapó P.

A gyomaendrődi csapat szerette volna az előző fordulóban elszenvedett vereséget feledtetni, így más felfogásban, sokkal harcosabban kezdte a mérkőzést. A hazaiak nem találták ennek a játékmódnak az ellenszerét, csak a vendégvédelem hibáiból kerültek néhányszor helyzetbe. A félidő közepén két szép támadást is sikerült góllal befejezni, Toldi és Molnár révén, így a félidőre megnyugtatóvá vált az előny. A második játékrészben a hazaiak is aktívabbá váltak, több veszélyes támadást is vezettek már. Küzdelmes mérkőzés alakult ki, ahol a hazaiak a félidő közepén szépítettek. Többre azonban már nem futotta az erejükből. Jó első félidői és küzdelmes második félidői játékkal sikerült értékes három pontot szerezni idegenben.

2013. 11. 16. Gyomaendrődi FC – Tótkomlói TC 3 : 5
G.: Molnár T.(2), Erdősi Gy.
Ifi.: 2 : 0 G.: Dávid I.(2)

A bajnokság őszi zárásaként a Tótkomlós látogatott Gyomaendrődre és mindenki hazai győzelemre számított. A félidő közepén egy formás hazai támadás meghozta az első gólt is, amelyre a vendégek csak kapufával tudtak válaszolni, így előnnyel zárult a félidő. A játék képe a második felvonásban sem változott, a 60. percben megszületett a megnyugtató második gól is. Az utolsó félóra azonban rémálommá vált. A biztos vezetés nem a hazaiakat nyugtatta meg, hanem a vendégeket tüzelte fel. Minden

mind egy alapon támadni kezdtek és a gyomaendrődi védelem összeomlott.

Öt perc alatt két gólt szerezve kiegyenlítették a vendégek, majd a két perccel később lött hazai góllal még sikerült visszavenni a vezetést, de az utolsó tizenöt percben ismét a vendégek szereztek még három gólt. Az utolsó huszonöt percben öt gólt szerzett a Tótkomlós a teljesen megzavarodott hazaiak ellen, így a biztosnak ígérkező győzelem súlyos vereséggé vált.

2013. 11. 23. Gyomaendrődi FC – Füzesgyarmati SK 1 : 3
G.: Boér Zs.
Ifi.: 4 : 2 G.: Demeter Cs., Putnoki T., Dávid I.,

Csapó P.

A tavaszi szezonról előrehozott első forduló lejátszására került sor, kissé hűvös, de még nem kellemetlen őszi időjárásban. Gyors gólváltással kezdődött a mérkőzés, a vendégek a nyolcadik, a hazaiak a tizenharmadik percben találtak a kapuba. Ezt követően megpihentek a csapatok, a mezőnyben folyt inkább a játék, a kapuk kevésbé forogtak veszélyben, így a félidő egyenlő állással zárult. A másodikban a vendégek enyhe mezőnyfölénye volt a jellemző, a hazaiak a kontraikban bíztak. A félidő közepén azonban egy ártatlannak tűnő helyzetből a vendégek ismét megszerezték a vezetést. A hazaiak megpróbálták az egyenlítésért támadni, de eközben nagyon kinyíltak és a mérkőzés végén a gyarmat egy büntetővel végleg eldöntötte a három pont sorsát.

Az újság minden kedves olvasójának és a sportbarátoknak Kellemes Ünnepeket és Boldog Új Évet kíván a Gyomaendrődi FC vezetősége és valamennyi sportolója.

Fülöp Zoltán

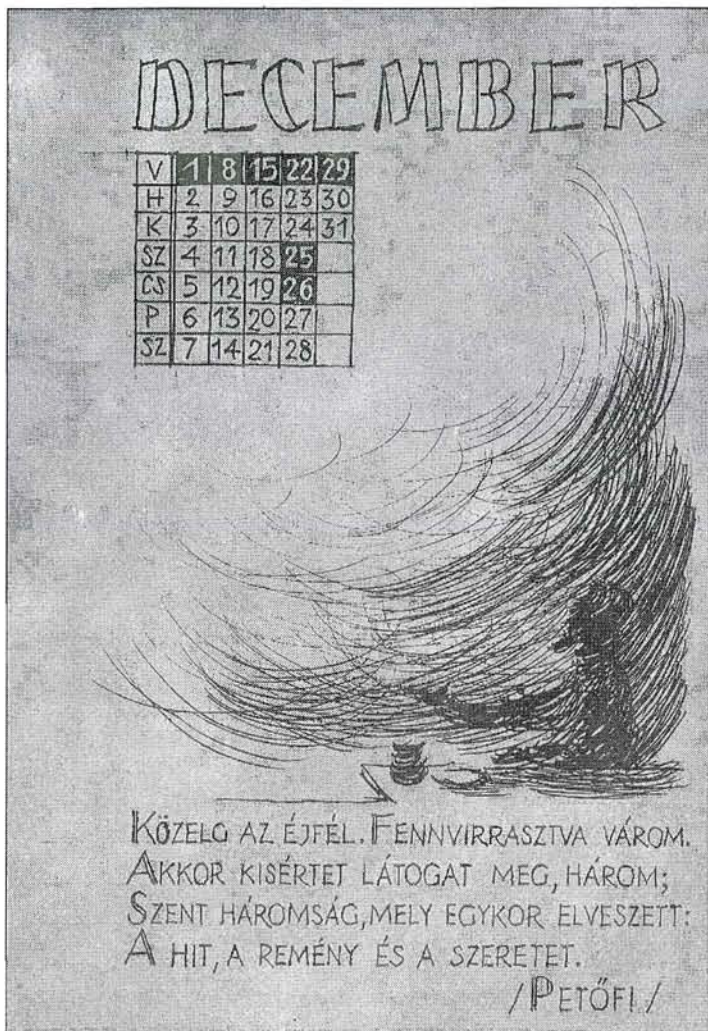
Roma Polgárjogi Szövetség Játsszóház 2013. október 27.

Szervezetünk a Kner Imre Gimnázium Knertészek csapatával közösen szervezett Játsszóházat Közösségi Házunkban. Közel 70-80 gyermek vett részt. Délelőtt 10 órakor kezdődő Játsszóházban mindenki megtalálta a számára megfelelő játékokat (társasjáték, activity, labdajátékok, rajzolás, színezés stb.). A nap folyamán a gyermekeket megvendégteltük üdítővel és süteménnyel. A gyermekek mellett a felnőtt korosztály számára is biztosítottuk szórakozási lehetőséget. Közös beszélgetések és hangulatos élőzene hallgatás és mulatság volt. Továbbá szervezetünk ezen a napon két Rózsahegyis Nyertes Tehetség gondozó pályázat záró programjainak adott helyet, ahol közel 80 gyermek és 40 felnőtt vett részt. Úgy gondoljuk, nagyon jól telt el ez a közös program, lehetőségeinkhez mérten többször szeretnénk hasonló programot rendezni.

Farkas Sándorné

RÉGI-ÚJ KISNAPTÁR

Biczó Tamás rajza, 1956

Gyomaendrőd Város Roma Nemzetiségi
Önkormányzatának Megemlékezése

November 1-jén 14 órakor immáron negyedik alkalommal megemlékezett Önkormányzatunk az elhunyt cigányzenészekről. A megemlékezés részeként Botos János által vezetett helyi cigányzenekar muzsikált, mely alatt a megemlékezők elhelyezték koszorúikat, virágokat, gyertyákat az emlékmű előtt.

Egyúttal Önkormányzatunk szokásához híven koszorút helyezett el (cigányváros) előtti fészületnél.

Hegedűs Zoltán

HAZAFELÉ
három versben

Európa mostanság

a nagyok már régóta szépen beszélnek
hol szídnak - hol dicsérnek

és

fogy a határ - nincsen már vám
otthonra lel itt az iszlám

de

újabban megint fáj
a Dunatáj

miközben

álmokat sző
Koszovó

Újbudai kereszteződésben

Lerohadt kesztyűm, így divat itt ez,
Sálam a fejemen, folt a szemem alatt.
Sátramát hoznám az út közepére,
De rám szólna akkor mindjárt a jard.

Fakó kabátom múltja egy szivárvány,
S a számban nincs semmi mű anyag.
Mindennap jövök a jó levegőre
Dolgozni és tartani versenysúlyomat.

Veszélyes munka, én mégis vállalom
Annak tudatában, hogy szeret a Jani.
Titkomat nejlonszatyrok mélyén félttem.
Ember vagyok én is, s nem vagyok „akárki”!

A rohanó világban mint egy falat kenyér:
Arcom méltósága, s mozgásom dallama.
Csak kérni tudok, és nem követelek,
Tisztellek Autós, köszöntve-bólintva.

A barázdákat nézd nemes arcélemlen,
S ne kérdezd soha, hogy jutottam ide,
Mert poklok – sáskák - mérgek után is van
A személyemnek rendes jó hitele.

Megértek mindent, ha adsz, ha nem,
És azt ne hidd, hogy irigyellek.
Légy boldog, légy gazdag, légy... mit tudom én
Csak nézz rám, és ne csóváld a fejed!

Szép vagyok most is, tekints hát rám,
S csillogó ablakon nyújtsd ki a zsigát.
Szürke hajam lebben a ködben, vigyázz,
hogy el ne üsd az üdvöd zálogát!

Már egy hete..

Anyám szidott és rám nézett,
S holta után megigézett.

Anyám dicsért és elfordult,
S szeméből a könny kicsordult.

Fújt a szél és vágott a hó,
Anyám háta mögött volt jó.

Úgy mentünk a rorátéra,
Anyá és legkisebb fia.

Hol találok, hol keressem,
Kinek hitem köszönhetem?

Egy árny ölel át hirtelen:
Tavaszi szó és őszi szem!

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Pályaválasztás

Iskolánk 8. osztályos tanulói október 10-én részt vettek a Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi központja által szervezett „Legyen általad több a világ” elnevezésű pályaválasztási vásáron a békéscsabai Városi sportcsarnokban. Külön öröm volt számunkra, hogy a Munkaügyi Központ által hirdetett alkotói pályázaton iskolánk tanulói közül a hetedikes Wéber Dorina „Kutyakozmetikus leszek” című rajza különdíjat kapott.

A kiállításon megyénk középiskolái mellett vállalkozók, különböző intézmények, egyetemek és főiskolák is felállították standjaikat, igazán bőséges kínálatot adva a pályaválasztás előtt álló tanulóknak. A gyerekek bepillantást nyerhettek számtalan szakma rejtelmeibe, kipróbálhattak különböző gépeket, számítógépes programokat, hegeszthettek, traktorozhattak. Megkóstolhatták a pékek és cukrászok ínycsiklandó és sokszor szemet gyönyörködtető termékeit, fényképezkedhettek, masszírozathattak, megcsodálhatták az izléses ünnepi terítést, s nem utolsósorban érdeklődhettek tanároktól, diákoktól egy-egy iskola hétköznapijairól, a felvételi feltételeiről, a különböző szakmák titkairól.

Tátika

2. b a tátikán

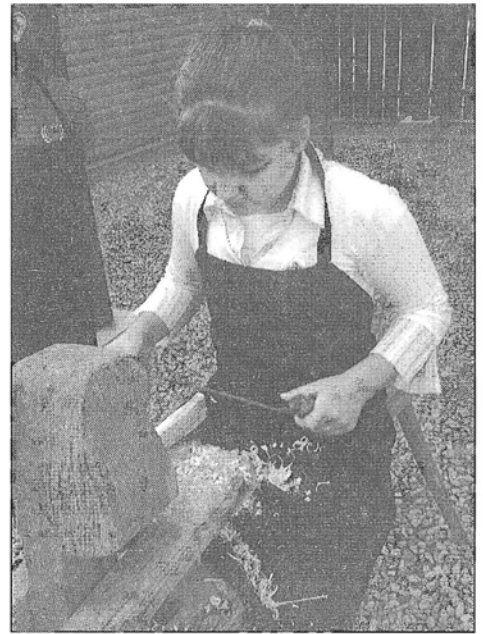
Az idei Tátikán újra megtelt a tornaterem nézőkkel. Nem csoda, hiszen olyan sztárvendégek látogattak el hozzánk, mint az AC/DC, Scooter, Pink, a Pa-dö-dö, Robbie Williams, Khaled, David Getta, Michael Jackson, Selena Gomez, Zaltnay Sarolta és persze még sokan mások is. A már több mint 20 éves hagyományos programunkon ezúttal 17 produkciót nézhetett végig a lelkes közönség. Kellemes kikapcsolódás volt gyerekeknek, felnőtteknek egyaránt.

Nyertes pályázatok

Sikeres pályázatok segítségével öt tehetségprogramot valósíthattunk meg az elmúlt hetekben. A Nemzeti Tehetség Program keretében meghirdetett iskolai pályázatokon nyert 5,6 M Ft támogatás fő célja a tehetségek felismerésének, gondozásának támogatása, illetve újabb tehetségsegítő programok megvalósítása volt.

„A tehetséges fiatalok művészeti tevékenységeinek támogatása” című pályázatának keretében képzőművészeti tehetséggondozó programban vettek részt a gyerekek, akik szívesen vállalkoztak különleges megoldásokra, új technikákra. Élvezték a tapasztalatszerzés, az alkotói munka örömét. A foglalkozásokon lehetőségük nyílt számos alapanyag és technika megismerésére és kipróbálására, újra felhasznált anyagból alkotás létrehozására. Gyomaendrőd képzőművészetekben aktív alkotóinak kiállított munkáit megnézték az Őszi tárlaton.

„A roma fiatalok tehetségfejlesztésének, a fejlesztést végző szakemberek képzésének, valamint a roma fiatalok tehetségsegítővé válásának támogatása” program célja a lehetőségekhez mérten, megismerkedni a magyarországi romák kultúrájával, hagyományával, nyelvvel, szokásaival. Legfontosabb célja azonban az volt, hogy a roma tanulók merjék felvállalni önmagukat, közösségük ha-

Fakanál készül a Roma tehetségprogramon

körében a testnevelés órák közkedvelt játékból versenyt rendeztek a gyomaendrődi Klebelsberg Intézményfenntartó Központ iskolái között. A játék mozgáskultúrája hasonlít a kézilabdáéhoz, így célunk továbbá a sportág iránti érdeklődés felkeltése is, valamint minél több lehetőséget biztosítani a gyerekeknek a rendszeres sportolás iránti igény kialakítására, ennek napirendjükbe beépülésére.

„Idegen nyelvi táborok támogatása” című pályázat lehetőséget adott, hogy a 6. osztályos tanulóink kis csoportja egy öt napos idegen nyelvi és képzőművészeti táborban vegyen részt. Az Utazz velünk! tábor célja az volt, hogy a gyermekek minél jobban megismerjék és megértsék a brit és roma kultúra hagyományainak jellegzetességeit, szokásait. Filmet néztek Londonról, megformázták agyagból a Stonehenge-et és egy hagyományos roma putrit, készítettek. A tábor része volt egy budapesti kirándulás is, mely során megtekintették a brit Nagykövetség épületét, ellátogattak a Szépművészeti Múzeumba, a délutánt pedig a Fővárosi Állat- és Növénykertben töltötték.

A Jelen és a Jövő Gyermekéiért Alapítvány szervezésében iskolánk elsősei tehetséggondozó programban, táborozáson, kiránduláson és családi napon vehettek részt. A Nemzeti Tehetségprogramhoz benyújtott „A tehetség-gondozás folyamatosságát biztosító programok támogatása” című pályázat kapcsán az Emberi Erőforrások Minisztériuma 2,477 M Ft támogatást nyújtott e program megvalósítására.

A pályázatok írásában és megvalósításában részt vett: Szentpéteri Úhrin Ildikó, Dinya Zoltánné, Tóth Magdolna, Szentpéteri Boldizsár, Takácsné Rojik Gizella, Gyetvai Jánosné, Kónyáné Jakab Ida, Takács Máttyás, Hanyecz Ildikó, Kolohné Mikó Magdolna, Párczai Zoltán.

Az iskolai életről sok információt és képet találnak az iskola honlapján:
www.rozsahegyiiskola.hu

gymányait. A csoportnak lehetősége volt egy háromnapos pécsi kirándulásra is, melynek során a város nevezetességeivel ismerkedtek, voltak a Zsolnay, a Vasarely, a Csontváry és a Bányászati Múzeumban is. Szállásuk a Gandhi Gimnázium kollégiumában volt.

„A tehetségazonosító diák-sportversenyek támogatása” programban a tesztfeladatok teljesítésének eredménye alapján azonosított és beválogatott tehetségek részére „Sereggyasztó” (tűzharc) néven ismert, a gyerekek

GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

Peti és a Mikulás...

Peti egy igen talpraesett fiatalember, már majdnem 5 éves, persze óvodás.

Mivel mindenre fogékony, hitelt adott az ovis barátai szóbeszédének, miszerint nincs is Mikulás. A Tomi azt mondta, hogy az ajándékokat a szülők szokták a cipőbe rejteni, mikor a gyermekek elalszanak.

Gondolta, ennél biztosabb forrás nincs, hisz Tomi látta a mamáját, mikor odalopakodott a kitisztított cipőhöz és piros mikulás csokit dugdosott bele.

El kell mesélnem, hogy Peti sajnos nagyon csúnyán beszél, amiért Édesanyja folyton korholja, sőt már időnként apróbb büntetéseket is kirótt a kis fickóra, de mindhiába. A minap azt mondta Édesanyja Petinek, ha ilyen csúnyán beszélsz, a Mikulás nem hoz neked semmit, csak virgácsot.

Erre ő határozottan azt válaszolta, hogy nem is baj, mert úgyszincs Mikulás, én tudom.

- No, bumm! – gondolta anyu, most mit tegyek?

Hirtelen eszébe ötlött, hogy van egy kedves kollégája, aki minden évben Mikulásnak öltözik, és hordja szét a kis csemetéknek az ajándékokat, így hát megkérte, hogy december 6-án hozzájuk is jöjjön el, s virgáccsal lepje meg Petit, magyarázza el neki, hogy nem szabad csúnyán beszélni.

Teltek a napok, s már anyu nagyon várta a Miklós-napot.

Délután elhozta az oviból gyermekét, beszélgetett vele, aki elmesélte, hogy jött a Mikulás, de a kertész bácsi volt felöltözve Mikulásnak, mondtam én, hogy igazából nincs is... Anya nagyot sóhajtott...

- Ejnye, kislám miért vagy ilyen? Hidd el, hogy a jó gyerekeknek a Mikulás viszi az ajándékokat, a rosszaknak pedig a virgácsot. No, csak várj, majd meglátod...

Esteledett, Peti játszott a szobában, s közben csöngettek.

Anyu a vacsorát készítette, s megkérte kislámát, hogy nyisson ajtót.

Peti az ajtóhoz szaladt, kinyitotta, és egy őszszakállú Mikulás állt nagy zsákjával az ajtóban, kezében egy csokor virgácsot tartott.

A kislám meglátta, kikerekedett a szeme, a szája elé kapta kis kezét s azt mondta:

- Hú, basszus, itt a Mikulás... Ezt nem hiszem el! –

A Mikulás a fejét csóválta, hogy lehet, hogy egy kislám ilyen csúnyán beszél, belépett az előszobába, de Peti úgy megijedt, hogy berohant a nappaliba, s elbújt a fotel mögé. A Mikulás kérte, hogy jöjjön elő, hisz aki ilyen csúnya szavakat használ, és még hitetlen is, az vállalja a következményeket.

Most nem kap csokit, csak virgácsot, sőt a büntetést is kitalálja Anyuval, hogy mi legyen, ha nem szokik le a csúnya beszédéről.

Peti hanyatt-homlok rohant a lakásban, még jobb búvóhelyet keresni, majd hirtelen meggondolta magát, és így szólt:

- Anyuuuci! Megígérem, hogy soha többet nem beszélek csúnyán, csak küldd el ezt az izét, ezt a Mikulást, vagy mit! –

Megbeszélték.

Peti bocsánatot kért, szégyellte nagyon magát, mindent megígért, csak menjen el már ez a nagyszakállú bácsi, ugyan nem merete bevallani, de félt tőle...

Már nem kételkedett a Mikulás létezésében...

Este lefeküdt, s álmában nagy hó volt, mely beborított

ta az egész tájat.

A Mikulás rénszarvas szánna száguldott, őt szólította, aki nagyon jól viselkedett, innentől kezdve soha nem mondott egyetlen csúnya szót sem, sok-sok ajándékot kapott tőle, de nemcsak álmában, a valóságban is.

Másnap az oviban elmondta, mi történt vele, s megmagyarázta Tominak, hogy csak a rossz gyerekeknek nem viszi a Mikulás az ajándékot, akik jók, azokhoz elmegy és ajándékot ad, mert IGENIS van Mikulás, tegnap náluk járt, ő találkozott is vele... Tomi is megingott a korábbi kijelentésében, és motyogott valamit Petinek. Peti azontúl soha többé nem beszélt csúnyán, szót fogadott és minden telen nagyon várta a Mikulást...

írta: Benke Mária

Benke Mária versei

Karácsonyi üzenet

Angyal suhant át az égen,
s egy üzenetet hozott:
„Ember tedd szebbé,
s jobbá a holnapot!”
Az est-hajnal csillag
fényesen ragyogott,
Karácsony hajnalán
Nekünk utat mutatott.
A ragyogó csillagot
csodáltam az égen,
s eszembe jutott milyen
volt egykoron régen
a Karácsony, a szeretet ünnepe,
melegséget hozott a szívekbe...

Illatos fenyő a szobában,
diszítésre vár magában.
Majd a Család körülveszi,
csillogó gömbökkel díszítgeti.
Boldog öröm ragyog az arcokon
szívem dobbanását hallgatom...
Vidám karácsonyi ének szól,
érezzük magunk' nagyon jól.
Az angyal benéz az ablakon,
Örül, a Karácsony jó alkalom,
hogy lelassuljon a rohanó Élet!
Az emberek érezzék a szépet
lelkükben, s együtt ünnepeljék
a kis Jézus születésének eljövételét.

Téli hóesésben...

A szürke égboltot látva,
a havazásra várva,
szelíden gondolok a nyárra,
mikor perzsel a nap...

Elgondolom, hisz
minden évszak szép nagyon.
De a tél hó nélkül sivár,
az ember havazást vár...

Megborzongok, kicsit fázom,
összehúzom a kabátom.
Csak sétálgatok a kertben,
az arcomra hópehely rebben.

Nagy pelyhekben hull a hó,
nevetni támad kedvem, juj de jó!
Január van, itt az ideje,
hogy havas legyen a táj teteje.

Nézem a szürke égboltot, s
elmerengek, hogyan alakul át a pára
hópelyhekké nekünk mára?
Megfejtetni nem tudom,

örök titok marad, mondhatom.
Egyre fehérebb a kertünk,
hógolyózatunk, s nevetünk,
mikor hóembert építünk...

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Rendhagyó iskolai énekóra mollban

Ágostonné Farkas Mária igazgatónő meghívására a Kis Bálint Általános Iskolába látogatott az ismert és népszerű **Muzsikás együttes**. A nemzetközi hírű Kossuth – díjas és Liszt Ferenc – díjas magyar együttes hangulatos, vidám koncertet adott elő. Bepillantást kaptak az érdeklődő gyerekek a csodálatos „csak tiszta forrásból” született népi dallamok világába. Sőt még a népi hangszereket is bemutatták a zenészek. A koncert az együtt énekléssel fejeződött be, a gyerekek nagy örömeire, megérdemelten szólt a vastaps. Köszönjük a csodálatos zenei élményt, reméljük, lesz még alkalmunk az együttesrel közösen elénekelni a lakodalmi csujogatót.

A Muzsikás együttes

Kiállításon a Kis Bálint Iskola tanári kara

Zöldülj! Fordulj!

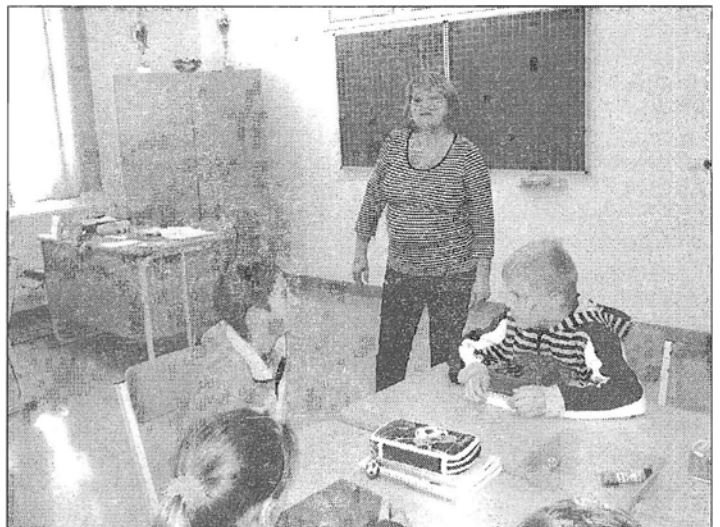
A Kis Bálint Általános Iskola tanárai 2013. november 11-én tartották a 2013/2014-es tanév első nevelőtestületi értekezletét. **Témája: Zöldülj! Fordulj!** címmel egy érdekes bemutatót takart, kiállítással egybekötve. A **Körösök Völgye Natúrpark Egyesület** szemléletformáló, környezetvédelmi vándorkiállítása már több helyszínen is nagy sikerrel mutatkozott be, így most Gyomaendrődön a művelődési központban látható, és látogatható november 22-ig. Ez a praktikus kiállítás a hétköznapi „zöldítéséhez”, zöld fordulatának elindításához ad ötleteket és tanácsokat. A mindennapi környezetvédelem fontos témáit mutatja be sok-sok fotó és rajz segítségével. **A kiállítás főbb témái:** - a környezetbarát háztartás, - a tudatos vásárlás, - az egészséges életmód, - a komposztálás, - a hulladék megelőzése és csökkentése. Az értekezleten a környezetvédelem, az egészséges életmód – és szemlélet került középpontba, sőt még a reklámok káros hatásairól is hallgattak előadást a nevelők Pésó Irma tanárnő tolmácsolásában.

Bolyai Matematika Csapatverseny

A **Bolyai Matematika Csapatverseny** a 2013/2014. tanévben is megrendezésre került. A Kis Bálint Általános Iskolából harmadik évfolyamtól nyolcadik évfolyamig négy fős csapatok tették mérlegre tudásukat. A Békés megyei iskolák között 40 csapatból a következő eredmények születtek:

6. osztály 8. hely	Eszesek	Felkészítő nevelő: Vaszko Lajosné	Almási Lili Gál Bence Jónás Péter Tóth Ákos
7. osztály 14. hely	Okoskodók	Felkészítő nevelő: Fekécs Éva Palicskáné Szegedi Katalin	Ignác Kata Molnár Ákos Szántó Milán Varjú Dániel
8. osztály 5. hely	Szám(j) hősök	Felkészítő nevelő: Palicskáné Szegedi Katalin	Bödör Balázs Miklavicz Ákos Tótká Attila Vincze Viktor

A legeredményesebben a 8. osztályosok szerepeltek, akik bejutottak az első hat díjazott közé, Gyulán vehették át az okleveleket és ajándékaikat.

AKis Bálint Általános Iskolában a német nemzetiségi nyelvórárt Balla Károlyné tartotta

irodalmi oldal

Krisztus születése

– részlet –

A Posztónyírók és Szabók céhének 16. századi betlehemes játéka a Coventry-i ciklusból

Az angyalok kara

„Gloria in excelsis Deo”

1. pásztor:

Hallga, hallga, pásztor komák!
A magosból muzsikálnak!

3. pásztor:

Soha ilyen fülbemászót!

2. pásztor:

Soha bizony!

1. pásztor:

S ily vidámat!

2. pásztor:

Úgy alítom, e nagy zengés
öröm hírnek hirdetése:
egy angyal szól, közel az Úr
Jézus elkövetkezése!

Angyal:

Dicsőség a Magasságban!...

1. pásztor:

Ott száll! Ott száll!

3. pásztor:

Amott lebeg!

Angyal:

S jámbor földieknek béke!...

2. pásztor:

Fusson, ki merre lát, emberek!

Angyal:

Három pásztor, cseppet se félj!
Indulj üstökös nyomában
tisztelkedni Jézuskának
Betlehemes Jászolában.

Mert az Ige testté válik
s mostan leszen születendő
kit Szent Szűztől ígért nekünk
az Mindeneket Teremtő.

Az angyal elszáll.

(...)

Jézus imádása

1. pásztor:

Üdvöz légy, malasztal teljes!
Kódis, rongyos istállóba'
úgy talállak Szent Fiaddal
mint az Angyal megjósolta.

Jézuskádnak vaj mit adjak
nevezetes ajándéku!
Fogjad pásztor-tilinkómat:
magam nyestem, bodza-héjbul!

No-ügyeskén! Billegessed!
Szól az, mint a parancsolat!
Ráhibázol nótájára
s ez elhajtja bánatodat.

2. pásztor:

Üdvöz légy, te Tisztaságos!
Megesmérlek, Szent Fiaddal!
Szelídséged, mosolygásod
ígyen jelenté az Angyal.
Van is mivel kedveskedjek
s másnak ugyan nem is adnám:
Jézuskádnak – bársony-süveg!
Hadd próbálom, hogy fest, hadd lám!

Magos búbja is, begyűrös!
Fülre-húzó karimája!
Eső, szél ki nem fog rajta

– ítélet-időt is álljal!

3. pásztor:

Üdvöz légy Nagyboldogasszony!
Koronásan tündökölve
szakasztott olyannak látlak,
mint az Angyal jövendölte.
Hogy Jézuskád meg ne fagyjon
én is hoztam s nem is ócskát:
kis kezére selymes-prémes
vadonatúj karmantyúcskát!

Hóttig ugyan el nem nyúví!
S akármerre barangolna
zord időbe', zimankóba'
– meleg, mintha kürtő volna!

Mária:

Jó pásztori népek!
Köszönöm! Köszönöm!
Máskor is jönnétek:
Szent öröm! Nagy öröm!
Minden esztendőnek
meglegyen Csillaga!
Mennyből szól az ének
száll az Úr Angyala.

Közbejárok Nála
s kérem bő áldását
pásztorokra, nyájra
– Jézus országlását!

Az öröm hírével
elpihen, elbocsát
épp most aluvék el
Kis Jézus, Szent Család.

(Összegyűjtötte és angolból magyarra
átköltötte: Határ Győző)

Ízes Ízek

December

Rácburgonya

Apróra vágott szalonnát pirítunk ropogósra. Beleteszünk kockára vágott burgonyát, paprikát, paradicsomot (vagy megfelelő mennyiségű lecsót) és puhára pároljuk. Ha kell, sózzuk. Rövid lére forraljuk és tejföllel eresztjük fel. Hús vagy virsli mellé igen finom.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- **Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!**

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

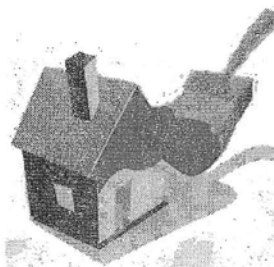
Hitelletőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhöz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőterek beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglal rakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTUDIÓ
Nysz.: 21381-2007
AKKREDITÁLT NYELVISKOLA

Ingyenes tanfolyamok!

Várható még további ingyenes tanfolyam: angol újrakezdő,
angol középfaladé (B1), német középfaladé (B1).

A projektiroda minden hónap végén tölti fel a tanfolyamokat.

A részvétel feltétele: Regisztrálni kell a www.tudasodajovod.hu honlapon.

Ha nem tud regisztrálni, hívjon és segítünk!

További információk a honlapunkon: www.internyelvstudio.hu

Őszi nyelvtanfolyamok: angol, német, olasz nyelvből
500Ft/órától

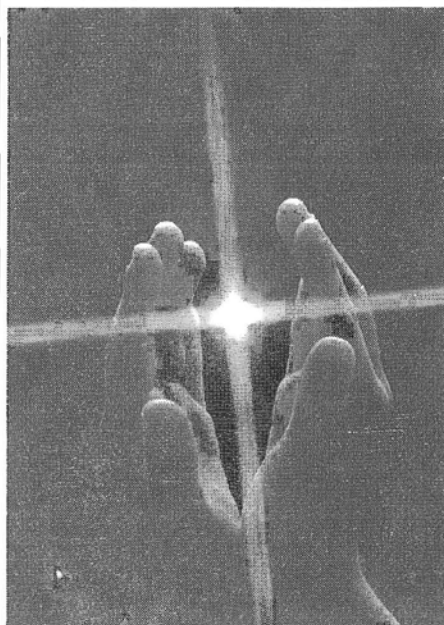
Skype oktatás: angol és német nyelvből

Inter Nyelvtudió, Gyomaendrőd, Kossuth út 18. H-P: 15-18 óráig

Telefon: 20/947-1603, 20/229-7022

e-mail: info@internyelvstudio.hu

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGIBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Guhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

BUZA MIHÁLY hunyai lakos, november 8-án 59 éves korában befejezte földi életútját. Gyászolja családját.

özv. SZUJÓ IGNÁCNÉ UHRIN ANNA IDA budaörsi volt hunyai lakos, 91 éves korában, november 15-én visszaadta lelkét Teremtő Istenének. Földi maradványai a hunyai temetőben nyugszanak. Gyászolja családját.

Gellai Imre halálának 5. évfordulója

„Elfelejteti Téged soha nem lehet
Te voltál a jóság és a szeretet.
Elvitted a fényt és a meleget.
Csak egy sugarat hagytál, örök emlékedet
Drága jó lelked nyugodjon békében.”

Szomorú szívvel emlékezünk Rád
Feleséged és gyermekeid

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

Készpénzbevitel az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálzási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

KARÁCSONYI MISEREND GYOMÁN, ENDRÖDÖN és HUNYÁN

ENDRÖD - Szent Imre templom

December 24. kedd, Szenteste:
00.00: Éjféli Mise

December 25. Szerda, Karácsony I. napja:
9.00: Ünnepi nagymise
17.00: Esti mise

December 26. csütörtök, Karácsony II. napja, Szt. István vértanú:
9.00: Ünnepi nagymise
17.00: Esti mise

December 27. péntek, Szt. János napja
17: Szentmise, János-napi borszenteléssel
(a hívek által hozott bort megszenteljük)

December 29. vasárnap, Szent Család vasárnapja
9.00: Ünnepi nagymise - Házaspárok megáldása
(az egyházi házasságban élő házasokat áldásban részesítjük)
17.00: Esti mise

December 31. kedd, Szilveszter:
17: Év végi hálaadás, Szentségi áldással

Január 1. szerda, Újév:
9.00: Ünnepi nagymise
17: Esti mise

GYÖNGYSOROK - Híres emberek mondásai

„A demokráciák legnagyobb ostobasága, hogy vallás nélkül akar-
nak egyént nevelni és Isten nélkül társadalmat építeni.”

„Szeretet: a lét hajtóereje.”

„Gyűlölettel, gyilkolással és bosszúvágygal még soha sehol sem épít-
tek népet szolgáló boldog állapot.”

GYOMA - Jézus Szíve templom

December 24. kedd, Szenteste:
22.00: Szentesti (Éjféli) Mise

December 25. Szerda, Karácsony I. napja:
11.00: Ünnepi nagymise

December 26. csütörtök, Karácsony II. napja, Szt. István vértanú:
11.00: Ünnepi nagymise

December 27. péntek, Szt. János napja
16: Szentmise, János-napi borszenteléssel
(a hívek által hozott bort megszenteljük)

December 29. vasárnap, Szent Család vasárnapja
11.00: Ünnepi nagymise - Házaspárok megáldása
(az egyházi házasságban élő házasokat áldásban részesítjük)

December 31. kedd, Szilveszter:
16: Év végi hálaadás, Szentségi áldással

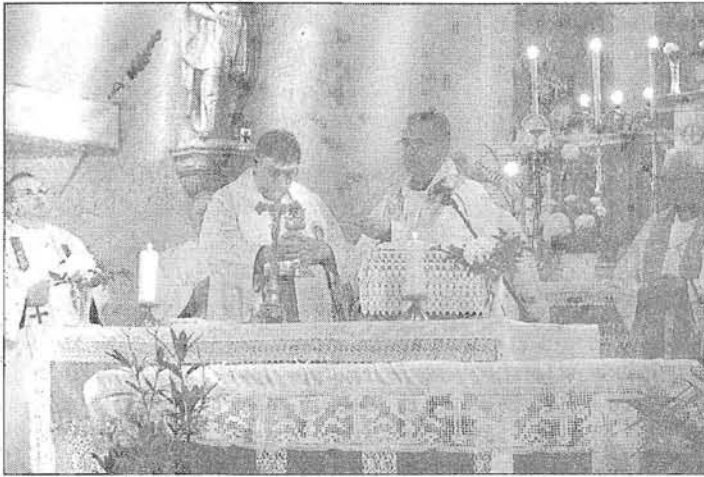
Január 1. szerda, Újév:
11.00: Ünnepi nagymise

Hunya

december 24. kedd: SZENTESTE: - Éjféli misé
december 25. szerda: KARÁCSONY - 10 óra
december 26. csütörtök: SZENT ISTVÁN ELSŐ VÉRTANÚ - 10 óra

december 31. kedd: ÉV VÉGI HÁLAADÁS - 17 óra
2013. január 1. szerda: ÚJÉV - 10 óra

Az endrődi Szent Imre búcsú november 9-én

Fotók: Dr. Szonda Istvánné

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Kedves vásárlóim!

Decembéri ajánlataim:

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- Adventi gyertyák
- Kandallók, szeneskályhák, kályhacsövek, csőtisztítók
- Zom. üstök, üstházak, tároló rekeszek, műa. rekeszek, műa. edények
- Szivattyúk, műa. főmlők, csőbilincsek, csatlakozók
- Főliák, műa. zsákok, p.p.zsákok, szemetes zsákok
- Kerítésdrótok, szegek, csavarok, reiser csavarok
- Barkácsológépek, kéziszerszámok, védőkesztyűk
- Munkaruhák, munkavédelmi bakancsok, gumicsizmák
- Virágföldek, műa. cserépek, őszi virághagymák
- Festékek, eszetek, csemperagasztók, purhabok, silikonok
- Izzók, elemek, vezetékek, kapcsolók, dugaljok
- Alu. létrák, talicskák, kőműves szerszámok
- Szőnyegegk, konyhai eszközök, viaszos vásznak
- Biobrikettek, begyűjtőkockák, koromtalantók

Várom vásárlóimat! -

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XX. évfolyam

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2013. Karácsony

Karácsonyi melléklet

KRISZTUS-VÁRÁS CSUDABALÁN

En a csudabalai pusztán nőttem fel, s a karácsonyok – most hogy már megöregedtem – a legszebb emlékek maradtak. Nem csak a mi karácsonyunk - mi heten voltunk testvérek -, hanem a pusztai embereké, ahol több testvér volt, sokan voltak gyerekek.

A karácsony a pusztában talán szebb volt, mint a falvakban, városokban, mert nekünk nem volt templomunk, hogy elmenjünk az éjféli misére. De már az adventtel megkezdődött az a szép vallásos szokás, hogy adventi énekeket énekeltünk, szerdán és pénteken böjtöltünk, s a napi jócselekedeteket tettünk. A szülőkkel együtt imádkoztunk, és minden napra jutott egy szép mondás, azt a szép mondást leirtuk, s az iskolába elvittük. A tanító bácsi nagyon örült, és akié a legszebb volt, azt mindig felolvasta. Az iskolában is készültünk, mert a pusztai gyerekek a karácsony előtti napokban összecsoportosultak, és azt a régi betlehemet adták elő, ami Endrődön volt szokás.

Csudabalának egy része, Zichybala tiszta endrődieké volt, endrődiek lakták, bizony száz-kétszáz tanya volt ott. Az endrődiek szép dallamokkal és szép mondásokkal várták az adventot, a pásztorok jártak tanyáról tanyára, beköszöntek, hogy „adnak-e a Kisdéd Jézuskának szállást?” Akkor olyan áhítattal a ház asszonya kiszólt, hogy „adunk!”, volt olyan hely, ahol tréfáltak, hogy „annak adunk, de nektek nem!”. Ez már mindjárt hangulatot is hozott. Ahol adtak szállást, tisztességesen beköszöntek, „Dicsírtessék a Jézus Krisztust!”, és akkor mindjárt énekelték azt az éneket, hogy „Menjünk, mi is Betlehembe, részt venni a nagy örömben, melyet mennyei szép Atyánk, árasztott az égből reánk”, és ekkor már a család, a sarokban lévő lócán ült a gyerekekkel együtt, kalaplevéve a gazda. Csodálatos volt a parasztemberek tiszteletudása, vallásossága. Áhítattal ültek a kisebb gyerekek a padkán, mert hála Istennek, Csudabalán minden házban négy-nél kevesebb gyerek nem volt, úgyhogy az iskolában nyolcvan voltunk. De Klebelsberg Kuno gondoskodott arról, hogy legyen Póhalmon is iskola, az is tanyai iskola volt, nem messze a mi iskolánkhöz, azután volt Sártóban is. Ez azért fontos, mert Sártó és Kétsziget ősi telepek voltak, valaha ott pálosok voltak a Berettyó kanyarban, és érdekes, hogy oda is endrődiek települtek. És az endrődiek az ő szokásaikat ott is megtartották, abban az iskolában is volt

betlehemes csoport, és az a betlehemes csoport sártói gazdákhoz, emberekhez ment el. Majd közelgett a karácsony estéje, már Borbála - napkor, az negyedikén van decemberben, minden asszony cserépbe vetett búzát, és ha szépen kikelt, akkor odatették a kis jászolhoz. Minden családban készítettek egy kis jászolt, bele egy babát tettek, és odatették a búzát, hogy majd jövőre jó legyen a búzatermés. Egy héttel karácsony előtt mindenki kitararított, az állatokat is rendbe tették, mert azon az estén, minden jószág hamarabb alszik el. Karácsonyi csillag nem csak az égen volt. A pásztorok magukkal hoztak egy olyan szerkezetet, amit szítának a rostjából készítettek, tettek bele csillagot, amit keresztbe tett lécekkel tudtak mozgatni. Ezzel a csillaggal jártak, utalva a Bibliára, mert hiszen a Bibliában is a pásztorokat a csillag vezette a Kisjézus jászolához. Az iskolában a tanító bácsi már arra figyelmeztetett bennünket, hogy ezt az éneket elénekeljétek: „Kisjézusunk, jók leszünk, jók leszünk, karácsonyfát hozz nekünk, hozz nekünk, karácsonyfát nagyon szépet, gyönyörű kis ékességet, szállj, szállj, mennyből leszállj!”. Aztán voltak más énekek is, talán abból mondok, amit a pásztorok, a betlehemezők énekelték. Azokat, akik ilyen „Betlehem-járást” csinálnak, betlehemezőknek nevezzük. Összeállításukban szöveg, egy

Kereszt a csudabalai erdő szélén - Vaszkó András és Vaszkó Irén

kis tréfa és énekek voltak. A betlehemezőket nagy tisztelettel fogadták. Almát, diót kaptak. Ezeket csak betették a lóbőrből készült tarisznyájukba, és a betlehemezés után tovább mentek. Nagyon szép volt az egyik ének, amit egy angyal énekelt el Jézus jászolánál. „Repülj szellő lágyan, lágyan, ringasd, ringasd lábam, lábam. Aludjál, aludjál, álmodjál, álmodjál. Édes kincsem, kis angyalom, aludjál.” *folytatás a 2. oldalon*

Isten Fia újra megszületne?

Nem egyszer gondolhatunk arra, ha nézzük jelen történelmet az emberiségnek, vagy a több mint 2000 éves múltját, amióta Jézusban az Isten emberré lett, akkor arra gondolhatunk, nem lenne „kedve” még egyszer emberré lenni. Az ember öngyilkos hatalommal veszélyezteti az őt körülvevő természetet. Minden életet veszélyeztető fegyvereket gyárt. Világháborúkat játszott, sátáni táborokban pusztított (pusztít?) embereket... Vajon nem Shakespeare 57. szonettje valósul meg?

„Az Érdem itt koldusnak született
És hitvány Semmiségre pompa vár
És árlás sújt minden szent hitet
És Becsületet rút gyanú aláz
És szűz Erényt a gaz tiporni kész
És Tökéletes korcs utód gyaláz
És Érc-erőt ront béna vezetés
És Hatalom előtt néma a Szó
És Észre láncot doktor Balga vet
És az Egyszerű kap Együgyű nevet
És Rossz-kapitány rabja lett a Jó.”

Ha átgondoljuk mindezeket, nyomatékosan tör elő a kérdés: Isten Fia megszületne újra? A keresztény hit válasza, amelyet mélyen gondolkodó emberi ész is elfogadhat: IGEN!

....

Elsősorban azért, mert Isten önszeretetének tette a megtestesülés. Ha a teremtés végső oka és célja Isten hatalmas szeretete, még inkább megtörténne, hogy emberré legyen a második isteni személy, a Fiú. Ha Isten a teremtés után azt látja: „hogy minden, amit alkotott, igen jó” (Ter 1,31), akkor nemcsak azt látja, amit előbb felsoroltunk, hanem a megtestesülés gyümölcseit is. A világmindenség és benne az ember a megtestesülés által teljessé bontakozik ki. Gyönyörködik a szeretetben, és ma is mondja:

„EZ AZ ÉN SZERETETT FIAM, AKIBEN KEDVEM TELIK.” (Mt 3,17)

Isten Fia újra megszületne, hogy megismertesse az Atyát, az egyetlen Istent, megismertesse az egész világgal, hogy oly szeretettel szereti az embert, ahogyan csak Isten tud szeretni.

Senki nem tagadja az árnyat, bünt és gonoszsgot. Ám a látó előtt mindezeket túlragyogja a fény, vértanúk, hitvallók, mindennapi emberek egymás iránti szeretete, szerelme, az ártatlanság, a szentség, amelyek oly letagadhatatlanok, mint az érthetetlen rossz, fájdalom, halál. – Ne feledjük: „Isten sohasem engedné meg semmilyen rossznak a létét, ha nem volna olyan hatalmas és jó, hogy még a rosszat is képes jóra fordítani. Jobbnak tartotta, hogy a rosszból hozza ki a jót, mint azt, hogy egyáltalán ne engedje a rossz-

szat.” (Ench.XI.3.) Mindezt azért bátor tanítani az Egyház, mert Pál apostol leírta az isteni kinyilatkoztatást: „Amikor azonban elhatalmasodott a bűn, túlradt a kegyelem, hogy amint a halált hozón a bűn uralkodott, úgy uralkodjék az örök életre szóló megigazulás révén a kegyelem is a mi Urunk Jézus Krisztus által.” (Róm 5,21)

Igen, megszületne újra és ezért születése évfordulós ünnepén méltó és igazságos, hogy énekelje szívünk:

KÖSZÖNTELEK JÉZUS KRISZTUS

születésed ünnepén, 2012 karácsonyán,
köszöntelek,
mint jászolban fekvő Kisdedet,
mint a 12 éves Ifjút a templomban,
mint a Jordánban 30 évesen

Megkeresztelkedőt,
mint a 3 éven át Tanító Mestert,
mint Halottat a kereszten
és mint a harmadnapra Feltámadottat.
Imádlak Uram,
mint a megtestesült Isten Fiát,
örökkévaló Fiát az örök Istennek!

Nem oly emlékezéssel ünnepelünk,
hogy sírodra virágot viszünk,
(sírod üres),
nem úgy ünnepelünk, mint elhunyt nagyjainkat,
akiknek tudását, bölcsességét
könyvek koporsója őrzi -
mi az Élőt ünnepeljük,
akit idő és tér nem tart rabságban,
ünnepelünk, aki Megszületett
és ma és mindig az ELJÖVENDŐ!

A szeretet eleven melegében szeretünk,
s aki „csak” keres, utána kutatva érzi,
hogy eleven nyomaidat találja meg,
aki pedig tagad vagy nem ismer fel,
Te keresed,
mint Jó Pásztor az eltévedt bárányt.

ALLELUIA illet születésed ünnepén,
nekünk ajándékozott Szívednek
szívünk karácsonyi örömét ajándékozzuk.

1999-2012
Mácz István

folytatás az 1. oldalról

Ez Máriának szólt, és a legszebb hangú kis angyalnak öltözött leány énekelte ezt el. Minden családban otthon elénekeltek. Aztán jött a Szenteste, a nagyobb testvérek a kisebbeket kiküldték a jégre, ahol most szabad volt csúszkálni. Lehetett hógolyózni, mert volt hó. Most nem kellett leckét csinálni, nagyon örültünk. Minket is kiküldött a három nagyobb testvér. A többi tanya gyerekei is jöttek ilyenkor, a mestereknek, juhászoknak a gyerekei. Később hazamentünk, lehúztuk a kis csizmánkat. Mivel karácsonyeste volt, nagyon szépen megtöröltgettük, fel is akasztottuk a kabátunkat a szögére. Azt mondták otthon, jön a Kiszjézus és megnézi, hogy hogyan rakjátok le a kabátotokat. Azután bementünk a szobába. Édesapám azt mondta, énekeljétek valamit. „- Mit énekeljünk, édesapám? - Énekeljétek, a Mennyből az angyalt.” És elkezdtek énekelni, mire a végére értünk, hallottuk, hogy odakinn csengenek. Felugrottunk az asztaltól. „- Édesapám - kiabáltuk - itt van! Édesanyám, mit

csináljunk?” - Menjetek, nyissátok ki az ajtót, az angyal már ezóta odatehetette a karácsonyfát. De menjetek ki a pitarba, vagyis a gangra, és meglátjátok, hogy ott van-e a karácsonyfa.” Hát akkor kimentünk, és megláttuk, hogy ott volt a karácsonyfa. Volt rajta csillogó is, és meg voltak gyújtva rajta a gyertyák is. Azon tanácskoztunk, hogy vajon mivel gyújthatták meg? A kisöcsém, aki akkor volt olyan öt-hat éves, azt mondta, hogy hát mivel, a csillagokkal! És akkor mindnyájan elhittük, hogy a csillagokkal. Akkor aztán édesapám felemelte a karácsonyfát, középre tette az asztalra, és azt mondta, jöjjön ide a család. Máshol egy-egy zöld ágat akasztottak a gerendára, mert hely nem volt. Akkor bejöttek a nénémek is, körbeálltuk az asztalt, és édesapám mondott egy nagyon szép verset a karácsonyról, utána imádkoztunk, megköszöntük a napot. Kezet csokoltunk a jó szüleinknek. Megkérdeztük, hogy jól viselkedtünk-e, mert azt mondták nekünk, hogy viselkedjünk jól, hiszen a karácsony előtti hetekben az angyalok és a Jézuska figyelnek

bennünket. Édesapám azt mondta, nézzük meg, hogy milyen az ég. Ezután kimentünk. Általában csillagos volt, és szállingózott a hó. Bejöttek és énekeltek még. Két nővérem, a bátyám elénekeltek a Stille Nacht-ot, amit mi is tudtuk már, így együtt énekeltek velük. Ezután megnéztük az ajándékokat. Egy rongybaba, korpababa, fiúknak édesapám készített kiskocsit, ökrös szekeret, a legkisebbnek valamilyen kislovacsát. Ezután megköszöntük az ajándékokat, még a fa körül játszhattunk velük. Ezek nagyon egyszerű ajándékok voltak, de úgy örültünk, olyan tiszta szívvel, ahogyan csak a pusztai, a parasztyerekek tudtak.

Ezekben a kemencés parasztházakban csupa melegség volt a várakozás, a karácsonyi Krisztus-várás. A tanyai emberek, gyerekek mélyen átéltek a betlehemi jászol csodáját, a Karácsony fenségét.

(Vaszko Irénke néni visszaemlékezését lejegyezte Polányi Éva)

Wass Albert: Az én titok-karácsonyom

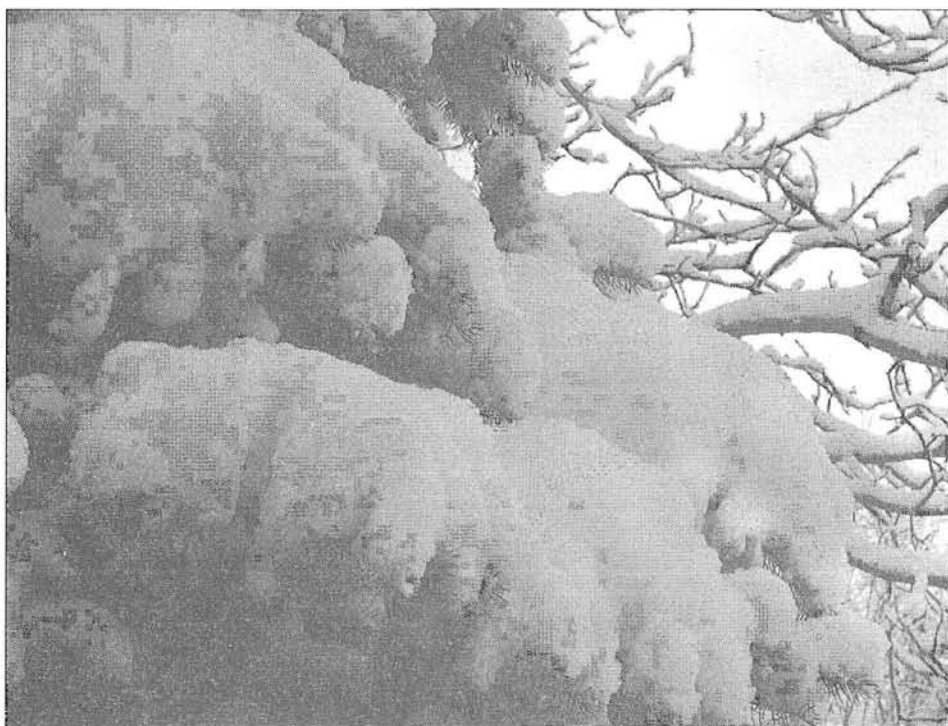
Megtanultam tisztelni az ünnepet. Az ünnep Isten ajándéka, mint a többi nap, s arra való, hogy hétköznapi mi-voltunkból kivetkőzve tiszteljük önmagunkban az embert. Sajnálom azokat, akik nem tudnak ünnepelni. Az ünnep önmagunk fölemelése. Tiszta ünnepi ruhában és tiszta ünnepi gondolatokkal lehet csak ünnepelni, fölemelkedve a hétköznapokon s apró küzdelmeinken. Csak az ünneplőbe öltözött ünneplő ember tudja megérteni annak a kijelentésnek a nagyságát, hogy Isten az embert a saját képére teremtette.

Az erdélyi nagy gyász éveiben nálunk otthon elfelejtették az ünnepet. Nem volt karácsony, és nem volt újév, nem volt húsvét és pünkösöd, mint ahogy vasárnapok sem voltak. Viselő ruháinkat s nehéz gondjainkat szakadatlanul hordtuk, bármit mutatott a naptár. Keserűség tanyázott otthon, s én hiába küzdöttem az ünnepekért, ünnepi öltözetet és ünnepi arcot éveken át nem látott a házunk.

Egyszer fellázadtam. Karácsony volt. De nagyon emlékszem még arra a karácsonyra! Tizenöt, vagy tizenhat éves lehettem. Karácsonyi szabadságra küldött haza a város, és Sándor bácsi ünnepes háza után olyan volt a miénk, mintha halottat őriztek volna benne.

Apámék egy-egy könyvbe temetkezve naphosszat hallgattak sötétben, és nem volt szabad előttük karácsonyról szólni. Évek óta nem járt nálunk az angyal. Súlyos gond nyomta a szárnyait, és nem tudott elrepülni hozzánk. Akkor öregedtek meg apámék. Nem akartak az ünnepre gondolni, mert eszükbe jutottak a régi és gondtalan ünneplések, s a jövő ködös volt, nem láttak előre. Pedig ha tudtak volna ünnepelni, a karácsonyfa gyertyái mellett az ünnepi gondolatok magasságából meglátták volna az utat, mely már akkor is egyenesen vezetett a reménység felé. De gyászba s ünneptelen hallgatásba rejtőzködtek az idő elől, pedig az idő azért múlt, éppen úgy.

Karácsony szombatja volt. Kint nagy puha hó, a kerti fákat belepte egészen. Olyan csöndes volt kereken a világ, mintha a békeesség készült volna megszületni akkor.

Egyedül lézengtem a kertben. A szürkület már meglepte a fenyvest, s kereken a dombok is belevesztek a lehulló estébe. Lent a faluban egy-egy lámpa kigyúlt. Fájt, hogy karácsony estéje van. Máshol izgalommal lesik az angyalt, ünneplő ruha van és karácsonyi szag és boldog rejtelmesség a levegőben. Hallottam a csilingelést, s láttam gyertyafényben úszó szép karácsonyfákat, pedig ahogy ott kószáltam a behavazott fák közt, végtelen egyedülléttel a szívemben, tudtam, hogy mindez csak álmodozás, mert nálunk sötétek a szobák, s régi gyűrött ruháinkban éppen olyan magányosan töltjük el ezt az estét is, akár a többit.

Esteledett nagyon. Lent a faluban egyre több lámpa égett, s a papnál megkezdtek a kántálást is. Megálltam a fenyők alatt, és hallgattam a felszűrődő éneket. Románok kántáltak. Az egyhangú dallamot búsan itta föl a szétterülő este, s én arra gondoltam, hogy a románok kántáltak. Románok ünnepeltek. Mindig csak románok.

Sokáig álldogáltam ott, közben sötét lett egészen. Fázni is kezdtem, hűvös szél támadt a fák közül, éreztem, hogy haza kell már menni. De ugyanakkor valami fájdalmasan a torkomba markolt. A tudat, hogy karácsony este van, s én ott ülök majd egyedül, és nem lesz ott senki, akivel beszéljek, és nem lesz

semmi ünnep. Az öregek olvasnak a lámpa alatt, olvasnak zord, szótlan arccal, mintha olyan nap lenne ez is, mint a többi. Úgy szorította a torkomat, hogy könnyeket préselt ki a szemem. Hát csak a románok?

S ekkor valami bátor, nagy dolog jutott eszembe hirtelen, hogy szinte beleszedültem. Nem csak a románok! Miért csak ők? Karácsonyt csinálók én, magamnak! Karácsonyt, titokban, hogy senki se lássa!

Volt a fenyves szélén néhány kicsi fenyő. Csak akkorák, hogy a derekamig sem értek. A kerti színből kiloptam egy ást, meg egy ládát. S kiástam egyet, egy szépet a fenyőcskék közül. Sok földdel vettem ki, betettem a ládába, elrendeztem a gyökereit is, hogy baja ne essék, s megindultam vele a ház felé.

Vert a szívem az izgalomtól. Hátha meglátnak? Hátha baj lesz ebből? De sötét volt, nem látott meg senki. Egyedül laktam, a ház végiben. Úgy osontam be a szobába, mint a tolvaj. Meggyújtottam a lámpát, a ládát a fával az asztalra tettem s hozzáfogtam a feldíszítéséhez. Izgalmas, nagyszerű munka volt. Színes pirosból láncokat fabrikáltam, néhány szál aranyozott zsinórt is leltem hozzá s öt darab maradék gyertyavéget. A gyertyavégeket drótra kötöttem rá a fenyőre, időtlenül álltak rajta, az igaz. A színes papírlánc sem sikerült úgy, ahogy

akartam. Csúnya lett nagyon a karácsonyfám. De karácsonyfa volt!

Mikor elkészültem a díszítéssel, hallgatóztam. Csend volt a házban, nem mozdult senki. Előszedtem gyorsan az ünneplő ruhámat, s fölöltöztem úgy, ahogy illik. Aztán meggyújtottam a gyertyacsonkokat. Elfújtam a lámpát. Sötét lett egyszeribe, csak az öt kis sárga láng dideregte be félénken a szobát. Kinyitottam a kályhaajtót, hogy világítson a tűz is. Aztán felkuperodtam az ágyra és ünnepeltem.

Táncolt a tűz lángja a falakon, rebbentek a kis gyertyák, fenyőszag volt és nagy csöndesség kereken. Valami szomorúan szép éreztem akkor. Fájdalmasat, mert akkor egyedül voltam, s mert nem volt ajándék az asztalon. De komoly és dacos érzést is, mert magam teremtettem ünnepet magamnak, s most már nem csak a románok ünnepeltek a faluban.

Úgy éreztem, mintha az én kicsi karácsonyfámtól egyszeribe megenyhült volna az élet szigorú arca, s a reményesség meg a jövővel beléptek ünnepelni hozzám a szobába. S talán, azt hiszem, úgy is volt.

Ültem ünneplő ruhában az ágyon, s néztem a szegényes kis karácsonyfát, és gondoltam mindenfélét össze-vissza, szépet és szomorút, ahogy ilyen szép és magányos, de különösen nagy ünnepeken szokás, amíg lassan leégtek a gyertyavégek. Leégtek és elaludtak egyenként, csöndesen. Még éppen csak egy lángocská őrizte hűségesen az ünnepet a legelső ágon, aztán elaludt az is.

Még ültem az ágyon egy keveset, s néztem az elsötétülő szobát, mert a

kályhában is roskadt már a tűz és alig világított. A sötétséggel együtt éreztem lassan a hétköznapot is visszatérni, s emlékszem jól, ez csúnya és keserű érzés volt.

Aztán meggyújtottam újra a lámpát, levettem az ünnepi ruhát, s felvettem a régit. Leszedtem a fenyőről a ráaggatott holmit, s visszadugtam mindent a fiókba. Aztán kabátba bújtam, és visszavittem a fenyőfát oda, ahonnan kiástam.

Úgy emlékszem, mintha tegnap történt volna. Borzasztó sötét volt a fenyves, és szél suhogott az ágak között. Kint a tisztásokon derengve világított a hó. Félttem. Kísérteties volt a hószínű sötétség és a suhogó fenyves.

Sietve helyére tettem a fát. Gyökere körül ledöngöltem a földet, s havat is kapartam köréje. A csöndesség felől veszekedés hallatszott. Románul veszekedtek. A hangok felverték a falut, aztán befagytak újra a csendbe. Kántálás már nem hallatszott sehol. Hideg, néma téli este volt.

Ásót, ládát visszacipeltem a kerti házba, aztán hazamentem. Ideje volt, hívtak vacsorázni.

Mikor bementem, az asztalnál ültek. Fáradtan és rosszkedvűen kérdezte meg apám.

– Mit csináltál?

– Semmit – feleltem.

Apám szája megrándult, de nem kérdezett többet. Ő maga is a semmivel foglalkozott abban az időben.

Szóltanul ettünk. De valami furcsát, büszkét és szomorút éreztem akkor: hogy nekem karácsonyom volt mégis.

Véletlenül jutott az eszembe minap ez a régi történet. Karácsonyfát néztem a fiaim számára, s megtaláltam közben azt a fenyőt is, amit akkor este kiloptam a kertből. Megsínylette az ünneplést. Évekig csenevész maradt, volt idő, hogy azt hittem kipusztul. De aztán mégis erőre kapott. S ma már sudáran és magasan szökik az ég felé, erősen túlnőtt engem s mindnyájunkat, kik akkor éltünk.